

BEGRIFFE UND DEFINITIONEN FÜR AGRARÖKONOMIE

TERMS AND DEFINITIONS FOR AGRICULTURAL ECONOMICS

ПОНЯТИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПО ЭКОНОМИКЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԷՎՈՆՈՍԻԿԱՅԻ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՅԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

H. Ströbel et al.

BEGRIFFE UND DEFINITIONEN FÜR AGRARÖKONOMIE

TERMS AND DEFINITIONS FOR AGRICULTURAL ECONOMICS

ПОНЯТИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПО ЭКОНОМИКЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

**ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ
ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ
ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ**

**ՀՊԱՀ
Երևան
2010թ.**

ՀՏԴ 338.43 (038)
ԳՄԴ 65.9 (2) 32 ց2
Գ 680

Գրախոս՝ տնտ.գիտ.դոկտոր, պրոֆեսոր **Սամվել Ավետիսյան**
Խմբագիր՝ **Յ. Վ. Պողոսյան**

Հ. Շարորբել «ձմեռ»-ի

Գ-680 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՅԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ. Երևան, ՀՊԱՀ, 2010թ. 266էջ.

Հայերեն թարգմանությունը՝

տնտ.գիտ.դոկտոր, պրոֆեսոր **Աշոտ Բայադյան,**
տնտ.գիտ.թեկնածու **Արամ Արիստակեսյան,**
տնտ.գիտ.թեկնածու **Արեգ Բաղդասարյան,**
Հասմիկ Մարտիրոսյան, Արամ Բաբայան, Վարդուհի Տոնոյան

Բացատրական բառարանը ներառում է գյուղատնտեսության էկոնոմիկայի հաճախակի օգտագործվող տնտեսագիտական հասկացություններն ու սահմանումները: Ներկայացված են հատկապես գյուղատնտեսական արտադրական գործընթացների զնահատման, հաշվապահական հաշվառման, տնտեսավարող սուբյեկտների գործունեության վերլուծության, արտադրության պլանավորման, ֆինանսավորման և ներդրումների ոլորտի առավել կիրառական հասկացություններն ու սահմանումները: Այն կարող է օգտակար լինել բոլոր բնագավառների անհատ ձեռներեցների, աշխատողների, ինչպես նաև տնտեսագիտական մասնագիտությունների դասախոսների, ուսանողների և սովորողների համար:

ՀՏԴ 338.43 (038)
ԳՄԴ 65.9 (2) 32 ց 2

ISBN 978-9939-54-310-9

© Հ. Շարորբել, 2010

© Հայաստանի պետական ագրարային համալսարան, 2010

Հ. Շարքեր և ուրիշներ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ
ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ
ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՀՊԱՀ
Երևան
2010թ.

D Inhaltsverzeichnis

Inhaltsverzeichnis	
Autoren	
Vorwort	
1 Allgemeines	
1.1 Abgrenzung von Wirtschaftseinheiten	
1.2 Produktionsfaktoren	
2 Wertermittlung	
2.1 Allgemeine Wertbegriffe	
2.2 Wertbegriffe der Taxation	
2.3 Allgemeine Wertbegriffe	
3 Kosten und Leistungen	
3.1 Definition von Kosten	
3.2 Gliederung von Kosten	
3.3 Gliederung von Leistungen	
3.4 Bewertung von Leistungen	
3.5 Kosten-Leistungsrechnung	
3.6 Kostenartenrechnung	
3.7 Kostenstellenrechnung	
3.8 Kostenträgerrechnung	
4 Beurteilung von Produktionsverfahren	
4.1 Allgemeines	
4.2 Beurteilungsmaßstäbe	
4.3 Wirtschaftlichkeitsmaßstäbe	
4.4 DB-Rechnung und Betriebsplanung	
5 Buchführung und Jahresabschluss	
5.1 Buchführung	
5.2 Jahresabschluss, Bilanz	
5.3 Gewinn und Verlust Rechnung	
6 Unternehmensanalyse	
6.1 Erfolgsbegriffe in der Landwirtschaft	
6.2 Rentabilität des Unternehmens	
6.3 Liquidität des Unternehmens	
6.4 Stabilität des Unternehmens	
6.5 Naturale Kennzahlen	
7 Betriebsplanung	
7.1 Klassifizierung der Planungsmethoden	
7.2 Betriebsvoranschlag	
7.3 Programmplanung	
7.4 Lineare Programmierung	
8 Finanzierung	
8.1 Finanzierung	
8.2 Kredite	
8.3 Finanzplanung	
9 Investition	
9.1 Investitionsbegriff	
9.2 Statische Investitionsrechnung	
9.3 Mehrperiodische Investitionsrechnung	
9.4 Finanzmathematische Faktoren	
9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)	
Alphabetisches Register	
Literatur	

GB Table of Contents

Table of Contents	5
Authors	6
Preface	8
1 General Terms	10
1.1 Definition of Economic Units	10
1.2 Production Factors	14
2 Valuation	22
2.1 General Terms on Valuation	22
2.2 Concept of Valuation	26
2.3 Commercial and Tax Balance Valuations	30
3 Costs and Output	40
3.1 Definition of Costs	40
3.2 Classification of Costs	42
3.3 Classification of Output	50
3.4 Valuation of Output	54
3.5 Cost-Output Accounting	58
3.6 Cost Type Accounting	62
3.7 Cost Centre Accounting	64
3.8 Job Order Cost Accounting	66
4 Assessment of Farm Enterprises	72
4.1 General Aspects	72
4.2 Assessment Measures	76
4.3 Profitability Measures	80
4.4 Gross Margin and Farm Planning	94
5 Bookkeeping and Annual Account	98
5.1 Bookkeeping	98
5.2 Annual Account, Balance Sheet	106
5.3 Profit and Loss Account	128
6 Farm Analysis	116
6.1 Efficiency Measures in Farming	136
6.2 Profitability of the Farm	144
6.3 Liquidity of Business	150
6.4 Stability of Business	158
6.5 Physical Ratios	164
7 Farm Planning	168
7.1 Classification of Planning Methods	168
7.2 Farm Budgeting	172
7.3 Programme Planning	174
7.4 Linear Programming	178
8 Financing	180
8.1 Financing	180
8.2 Credit	184
8.3 Financial Planning	194
9 Investment	200
9.1 Concept of Investment	200
9.2 Static Investment Appraisal	202
9.3 Multi-period Investment Appraisal	208
9.4 Factors of Financial Mathematics	220
9.5 Ratios for Assessment of Investments	226
Alphabetical Index	238
Literature	262

Содержание	
Авторы	
Предисловие	
1 Общие понятия	
1.1 Классификация хозяйствующих субъектов	
1.2 Факторы производства	
2 Определение стоимости	
2.1 Общие понятия стоимости	
2.2 Стоимостные понятия оценки	
2.3 Общие понятия стоимости	
3 Расходы и производственные результаты	
3.1 Определение расходов	
3.2 Классификация расходов	
3.3 Классификация производственных результатов	
3.4 Оценка производственных результатов	
3.5 Учет расходов и результатов	
3.6 Учет расходов по видам	
3.7 Учет расходов по месту образования	
3.8 Учет затрат по носителям	
4 Оценка технологии производства	
4.1 Общие положения	
4.2 Критерии оценки	
4.3 Показатели рентабельности	
4.4 Расчет маржинального дохода и планирование деятельности предприятия	
5 Бухгалтерский учет и годовой отчет	
5.1 Бухгалтерский учет	
5.2 Годовой отчет, баланс	
5.3 Счет прибылей и убытков	
6 Анализ предприятия	
6.1 Понятие доходности в сельском хозяйстве	
6.2 Рентабельность предприятия	
6.3 Ликвидность предприятия	
6.4 Стабильность предприятия	
6.5 Натуральные показатели	
7 Производственное планирование	
7.1 Классификация методов планирования	
7.2 Смета предприятия	
7.3 Программное планирование	
7.4 Линейное программирование	
8 Финансирование	
8.1 Финансирование	
8.2 Кредиты	
8.3 Финансовое планирование	
9 Инвестиции	
9.1 Понятие инвестиции	
9.2 Расчет рентабельности одноразовых инвестиций	
9.3 Многопериодический учет инвестиций	
9.4 Финансово-математические коэффициенты	
9.5 Показатели оценки (динамические)	
Алфавитный указатель	
Литература	

Բովանդակություն	5
Չեղինակներ	7
Նախաբան	8
1 Ընդհանուր հասկացություններ	11
1.1 Տնտեսվարող սուբյեկտների դասակարգումը	11
1.2 Արտադրության գործոնները	15
2 Արժեքի որոշումը	23
2.1 Արժեքի ընդհանուր հասկացությունը	23
2.2 Արժեքի գնահատման հասկացությունները	27
2.3 Առևտրային և հարկային հաշվեկշռի գնահատումը	31
3 Ծախսեր, ծախսումներ և արտադրանք	41
3.1 Ծախսումների սահմանումը	41
3.2 Ծախսերի դասակարգումը	43
3.3 Արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) դասակարգումը	51
3.4 Արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) գնահատումը	55
3.5 Ծախսերի, ծախսումների և արտադրանքի հաշվառումը	59
3.6 Ծախսերի հաշվառումն ըստ բնույթի	63
3.7 Ծախսերի հաշվառումն ըստ գործառնության	65
3.8 Ծախսերի հաշվառումն ըստ արտադրատեսակների	67
4 Արտադրական գործընթացի գնահատումը	73
4.1 Ընդհանուր հասկացություններ	73
4.2 Գնահատման չափանիշները	77
4.3 Շահութաբերության ցուցանիշները	81
4.4 Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկը և արտադրության պլանավորումը	95
5 Հաշվապահական հաշվառումը և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները	99
5.1 Հաշվապահական հաշվառումը	99
5.2 Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվեկշիռը	107
5.3 Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը	129
6 Տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության վերլուծությունը	137
6.1 Արդյունավետության ցուցանիշները գյուղատնտեսությունում	137
6.2 Շահութաբերության ցուցանիշները	145
6.3 Իրացվելիության ցուցանիշները	151
6.4 Ֆինանսական կայունության ցուցանիշները	159
6.5 Բնաիրային ցուցանիշները	165
7 Արտադրության պլանավորումը	169
7.1 Պլանավորման մեթոդների դասակարգումը	169
7.2 Արտադրության նախահաշվի կազմումը	173
7.3 Ծրագրային պլանավորում	175
7.4 Գծային ծրագրավորում	179
8 Ֆինանսավորումը	181
8.1 Ֆինանսավորումը	181
8.2 Վարկավորումը	185
8.3 Ֆինանսական պլանավորումը	195
9 Ներդրումները	201
9.1 Ներդրումների հասկացությունը	201
9.2 Միանվագ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկը	203
9.3 Տարածամկետ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկը	209
9.4 Ֆինանսամաթեմատիկական գործակիցները	221
9.5 Ներդրումների գնահատման ցուցանիշները	227
Այբբենական ցուցիչ	250
Գրականություն	262

Die Entstehung eines mehrsprachigen Glossariums wäre ohne die Zusammenarbeit vieler Fachleute undenkbar.

Die folgenden Personen waren an der Diskussion der Fachbegriffe und an der Zusammenstellung dieser Unterlagen beteiligt:

Autor

Prof. Dr. Herbert Ströbel

Deutsche Übersetzung:

Dipl.-Ing. (FH) Christian Schuh

Englische Übersetzung:

Dr. Arthur Pelchen
Sabine Gaerdes

Russische Übersetzung:

Prof. Dr. Lubow Chomenko
Dr. Natalia Zynych

Armenische Übersetzung:

Prof. Dr. Ashot Bayadyan
Dr. Aram Aristakesyan
Dr. Areg Baghdasaryan
Aram Babayan
Hasmik Martirosyan
Varduhi Tonoyan

Rezensiön

Prof. Dr. Samvel Avetisyan

The drafting of such a glossary in several different languages would not be possible without the cooperation of many specialists.

The following people participated in the discussions of the terms and compilation of this booklet:

Author

Prof. Dr. Herbert Ströbel

German translation:

Dipl.-Ing. (FH) Christian Schuh

English translation:

Dr. Arthur Pelchen
Sabine Gaerdes

Russian translation:

Prof. Dr. Lubow Chomenko
Dr. Natalia Zynych

Armenian translation:

Prof. Dr. Ashot Bayadyan
Dr. Aram Aristakesyan
Dr. Areg Baghdasaryan
Aram Babayan
Hasmik Martirosyan
Varduhi Tonoyan

Review

Prof. Dr. Samvel Avetisyan

Составление данного многоязычного глоссария не было бы возможным без непосредственного взаимосотрудничества многих специалистов. В обсуждениях специальных понятий и в составлении данного „Словаря специальных экономических терминов“ имели свой вклад следующие лица:

Автор

Доктор, проф. Герберт Штробель

Немецкий перевод:

Дипл. Инж. Кристиан Шу

Английский перевод:

Доктор, проф. Артур Пелчень
Сабине Гердес

Русский перевод:

Доктор, проф. Любовь Хоменко
Доктор Наталия Зинич

Армянский перевод:

Доктор экон. наук, проф. Ашот Баядян
Кандидат экон. наук Арам Аристакесян
Кандидат экон. наук Арег Багдасарян
Арам Бабаян
Асмик Мартиросян
Вардуи Тоноян

Рецензия

Доктор экон. наук, проф. Самвел Аветисян

Անհնար կլիներ կազմել նման բազմալեզու մասնագիտական բացատրական բառարան առանց տարբեր մասնագետների համագործակցության: Մասնագիտական տերմինների քննարկմանն ու մասնագիտական բառարանի կազմման աշխատանքներին մասնակցել են հետևյալ անձինք:

Չեղիմակ

Դոկտոր, պրոֆ. Դր. Չերբերթ Շտրոբել

Գերմաներեն թարգմանությունը

Դիպլ. Ինժ. Քրիստիան Շուհ

Անգլերեն թարգմանությունը

Դոկտոր Արթուր Պելչեն
Սաբինե Գերդես

Ռուսերեն թարգմանությունը

Դոկտոր, պրոֆ. Լյուբով Խոմենկո
Դոկտոր Նատալիա Ջինիչ

Չայերեն թարգմանությունը

Տնտեսագիտ. դոկտոր, պրոֆ. Աշոտ Բայադյան
Տնտեսագիտ. թեկնածու Արամ Արիստակեսյան
Տնտեսագիտ. թեկնածու Արեգ Բաղդասարյան
Արամ Բաբայան
Չասմիկ Մարտիրոսյան
Վարդուհի Տոնոյան

Գրախոս

Տնտեսագիտ. դոկտոր, պրոֆ. Սամվել Ավետիսյան

ՆԱԽԱԲԱՆ

Տնտեսվարման անցումային փուլում գտնվող երկրներում, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետությունում, ագրոպարենային համակարգում ձևավորվեցին բազմաթիվ տնտեսվարող սուբյեկտներ՝ տարբեր կազմակերպարավական կարգավիճակով: Այդ առումով կարևորվեց միջազգային փորձի ուսումնասիրումը տնտեսության վարման ու կառավարման, խորհրդատվության և կրթության բնագավառում: Անհրաժեշտություն առաջացավ կազմել գյուղատնտեսության էկոնոմիկայի հասկացությունների և սահմանումների բացատրական բառարան՝ նպատակ ունենալով օգնել ուսանողներին, մասնագետներին ու տնտեսվարողներին տեղեկանալու ժամանակակից համընդհանուր ընդունելություն գտած տերմիններին՝ մի քանի լեզուներով: Բացի այդ, բառարանը հնարավորություն կընձեռի առավել խորը ուսումնասիրել տարբեր լեզուներով հրատարակված մասնագիտական գրականությունը և ճիշտ ընկալել տերմինների նշանակությունը:

Վայինշտեֆան-Թրիսդորֆի կիրառական գիտությունների համալսարանը, լինելով ագրարային ոլորտի հայտնի ու առաջատար համալսարաններից մեկը Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում և ունենալով երկար տարիների համագործակցության փորձ հետխորհրդային մի շարք երկրների ագրարային համալսարանների հետ, յուրաքանչյուր տարի իր հարկի տակ ընդունելով մի քանի տասնյակ ուսանողներ տարբեր երկրներից, բազմիցս առնչվել է այդ խնդրին:

ԱՊՀ և Արևելյան Եվրոպայի երկրներից «Ագրոպարենային մենեջմենթ» միջազգային մագիստրոսական ծրագրով ընդունված մագիստրանտները չէին կարողանում կամ դժվարությամբ էին հասկանում մի շարք տերմիններ՝ դրանց չլուսաբանված լինելու պատճառով: Այդ պատճառով վերոնշյալ համալսարանի պրոֆեսոր, միջազգային կրթական ծրագրերի ղեկավար Յերբերտ Շտրոբելի հեղինակությամբ ստեղծվեց բառարանի առաջին տարբերակը՝ գերմաներեն, անգլերեն, ռուսերեն և ուկրաիներեն լեզուներով:

Սկսած 2002 թվականից՝ Գերմանիայի Դաշնության «Գերմանական տեխնիկական համագործակցության ընկերության» (GTZ) հովանավորությամբ Վայինշտեֆան-Թրիսդորֆի կիրառական գիտությունների մալսարանը Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանի հետ հաջողությամբ իրականացնում է կրթական համագործակցության ծրագիր, որը «Գյուղատնտեսական կրթության աջակցություն հարավկովկասյան երկրներում» ընդհանուր ծրագրի բաղկացուցիչ մասն է: Այդ ծրագրի շրջանակներում յուրաքանչյուր տարի ագրարային համալսարանի 5-8 բակալավրներ «Ագրարային մենեջմենթ» մասնագիտությամբ մագիստրոսական ծրագիր են իրականացնում Թրիսդորֆում, 10-15 մագիստրանտներ սովորում են մեզ մոտ:

Այդ ծրագրի հաջող իրականացումը պայմանավորված է նաև վերը նշված բառարանի հայերեն տարբերակի ստեղծմամբ: Այդ կապակցությամբ պարոն Յ. Շտրոբելին ուղղված մեր խնդրանքը ստացավ դրական արձագանք և խումբը (պրոֆեսոր Ս. Ավետիսյան, պրոֆեսոր Ա. Բայադյան, տ.գ.թ. Ա. Արիստակեսյան, տ.գ.թ. Ա. Բաղդասարյան, Ա. Բաբայան, Յ. Մարտիրոսյան, Վ. Տոնոյան) ձեռնամուխ եղավ բառարանի թարգմանությանը:

Մենք լիահույս ենք, որ բառարանի գերմաներեն, անգլերեն, ռուսերեն և հայերեն տարբերակը կնպաստի ոչ միայն կրթական ծրագրերի իրականացմանը, այլև հնարավորություն կտա ագրարային համալսարանի ուսանողներին ու դասախոսներին առավել արդյունավետ կազմակերպելու ուսումնական գործընթացը և նպաստելու կրթական բարեփոխումների գլխավոր նպատակի իրականացմանը՝ Եվրոպական միասնական կրթական տարածքին ինտեգրմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՌԵԿՏՈՐ Ա. ԹԱՐՎԵՐԴՅԱՆ

1 Allgemeines

1.1 Abgrenzung von Wirtschaftseinheiten

Unternehmung (Unternehmen)

Ein Unternehmen ist eine unter einheitlicher und selbständiger Führung stehende wirtschaftliche, finanzielle und rechtliche Einheit mit erwerbswirtschaftlicher Zielsetzung. Eine Unternehmung kann aus einem oder mehreren landwirtschaftlichen oder gewerblichen Betrieben bestehen.

Betrieb

Organisierte Gesamtheit von Produktionsfaktoren zur Erzeugung von ein oder mehreren Produkte.

- *Nebenbetrieb*

Eine technische oder organisatorische Produktionseinheit, die in der Produktionsmittelverwendung vom Hauptbetrieb abhängig und diesem zu dienen bestimmt ist, die sich in der Leistungserstellung aber wesentlich vom Hauptbetrieb unterscheidet.

- *Teilbetrieb*

Ein mit einer gewissen Selbständigkeit ausgestatteter Teil des Gesamtbetriebes, der für sich lebensfähig ist.

- *Betriebszweig*

Ein auf die Herstellung eines oder mehrerer Produkte ausgerichteter Teilbereich des Betriebes. Der Betriebszweig ist definiert durch das Hauptendprodukt, z. B. Milchproduktion.

- *Produktionsverfahren*

Die konkrete Form der Herstellung eines Produktes, beschrieben durch die Art, Menge und Wert der erzeugten Produkte und der beanspruchten Produktionsmittel.

Einteilung der Betriebe nach Erwerbscharakter

- *Haupterwerbsbetriebe*

Betriebsinhaber ist überwiegend im Betrieb tätig, und das Erwerbseinkommen des Inhaberehepaares stammt überwiegend aus dem landwirtschaftlichen Unternehmen.

Die Haupterwerbsbetriebe gliedern sich in

- *Vollerwerbsbetriebe*

Außerbetriebliches Erwerbseinkommen des Inhaberehepaares unter 10% des gesamten

1 General Terms

1.1 Definition of Economic Units

Farm Business

A farm business is an economic, financial and legal entity under a uniform and independent management with the goal of profit making. A farm business may consist of one or more agricultural or commercial enterprises.

Farm

Total of organised production factors for the production of one or more goods.

- *Auxiliary farm*

A technical or organizational sub-unit of production which, although being dependent on the main farm concerning the means of production is designed to serve the main farm, but differs considerably in its type of production.

- *Farm section*

A part of the farm which is economically viable on its own and provided with a certain degree of independence.

- *Production branch*

A portion of the farm geared to manufacture a single product or several products. The branch is defined by its main product, e.g. milk production

- *Farm enterprise, farm activity*

The concrete procedure of producing a certain output, defined by type, quantity and value of the goods produced as well as by the means of production employed.

Farm classification according to income sources

- *Full-time farms*

The owner works predominantly on the farm and the income of the owner couple is mainly derived from the farm business.

Full-time farms are subdivided into

- *Full-time farm without any or with little extra of farm income*

Non-agricultural income of the owner couple

Предприятие

Предприятие - это хозяйственная, финансовая и юридическая единица с производственно-экономическими целями, находящаяся под единым и самостоятельным управлением. Предприятие может состоять из одного или нескольких сельскохозяйственных или промышленных производств.

Производство

Организованная совокупность производственных факторов для изготовления одного или нескольких видов продукции.

- *Подсобное производство*

Техническая или организационная производственная единица, зависимая в использовании производственных средств от основного производства и предназначенная для его обслуживания, но существенно отличающаяся от основного производства производимыми работами и предоставляемыми услугами .

- *Филиал*

Часть общего предприятия, наделенная определенной самостоятельностью, которая может существовать автономно.

- *Отрасль производства*

Подобласть предприятия, ориентированная на изготовление одного или нескольких продуктов. Отрасль производства определяется основным конечным продуктом, например, молоком (производством молока).

- *Производственный процесс*

Конкретный процесс изготовления продукции, определяемый видом, количеством и стоимостью вырабатываемой продукции и необходимыми средствами производства.

Классификация крестьянских хозяйств по характеру дохода

- *крестьянские хозяйства, основной доход которых формируется за счет сельскохозяйственной деятельности*

Владелец хозяйства работает преимущественно на хозяйстве, и доход семьи владельца поступает преимущественно от сельскохозяйственной деятельности. Вышеуказанные крестьянские хозяйства делятся на:

- *Крестьянские хозяйства, весь доход которых формируется за счет сельскохозяйственной деятельности.*

Կազմակերպություն

Կազմակերպությունը արտադրատնտեսական նպատակներ հետապնդող տնտեսական, ֆինանսական և իրավաբանական միավոր է, որը գտնվում է միասնական և ինքնուրույն կառավարման ներքո: Այն կարող է բաղկացած լինել գյուղատնտեսական կամ արդյունաբերական մեկ կամ մի քանի արտադրությունից:

Արտադրություն

Արտադրության գործունեւերի կազմակերպված ամբողջություն՝ նպատակաուղղված մեկ կամ մի քանի տեսակի արտադրանքի արտադրությանը:

- *Օժանդակ արտադրություն*

Տեխնիկական կամ կազմակերպական արտադրական միավոր, որտեղ արտադրության միջոցների օգտագործումը կախված է հիմնական արտադրությունից և որը նախատեսված է վերջինիս օժանդակելու համար, սակայն էապես տարբերվում է հիմնական արտադրությունից՝ իրականացվող աշխատանքներով և մատուցվող ծառայություններով:

- *Մասնաճյուղ*

Ընդհանուր կազմակերպության առանձնացված ստորաբաժանում, որն օժտված է որոշակի ինքնուրույնությամբ և կարող է գոյատևել առանձին:

- *Արտադրության ճյուղ*

Ձեռնարկության՝ մեկ կամ մի քանի տեսակի արտադրանքի թողարկմամբ զբաղվող արտադրական միավոր: Արտադրության ճյուղը բնութագրվում է իր հիմնական արտադրական ուղղվածությամբ, օրինակ՝ կաթի արտադրություն:

- *Արտադրական գործընթաց*

Արտադրանքի թողարկման որոշակի գործընթաց, որը բնութագրվում է թողարկված արտադրանքի և անհրաժեշտ արտադրության միջոցների տեսակով, քանակով ու արժեքով:

Գյուղացիական տնտեսությունների դասակարգումն ըստ եկամտի աղբյուրի

- *Գյուղացիական տնտեսություններ, որոնց եկամտի հիմնական աղբյուրը գյուղատնտեսական գործունեությունն է*

Տնտեսության սեփականատերն աշխատում է առավելապես տնտեսությունում և կրա ընտանիքի եկամուտը հիմնականում գոյանում է գյուղատնտեսական գործունեությունից: Նշված գյուղացիական տնտեսությունները բաժանվում են՝

- *Գյուղացիական տնտեսություններ, որոնց եկամտի միակ աղբյուրը գյուղատնտեսական գործունեությունն է:*

1 Allgemeines

1.1 Abgrenzung von Wirtschaftseinheiten

Erwerbseinkommens

- **Zuerwerbsbetriebe**

Alle anderen Haupterwerbsbetriebe mit Anteil des außerbetrieblichen Erwerbseinkommens des Inhaberehepaares von 10 bis unter 50%

- **Nebenerwerbsbetriebe**

Alle anderen als Haupterwerbsbetriebe; Betriebsinhaber ist überwiegend außerbetrieblich tätig und/oder das Erwerbseinkommen stammt überwiegend aus außerlandwirtschaftlichen Quellen.

1 General Terms

1.1 Definition of Economic Units

---

amounts to less than 10 % of total income

- **Full-time farms with a substantial amount of off-farm income**

All other full-time farms with a share of the non-agricultural income of the owner couple between 10 and under 50 %

- **Part-time farms**

All remaining farms; owner works predominantly outside the farm and/or the income is mainly derived from non-agricultural sources.

Доход семьи владельца, формирующийся за счет несельскохозяйственной деятельности, составляет менее 10% общего дохода

- *Крестьянские хозяйства со значительной долей доходов, формирующихся за счет несельскохозяйственной деятельности*
Остальные крестьянские хозяйства, доход семьи владельца которых, формирующийся за счет несельскохозяйственной деятельности, составляет 10-50% общего дохода.

- **Предприятия с дополнительным доходом**

Все другие, кроме предприятий с основным доходом. Владелец работает преимущественно не на предприятии, и/или доход поступает в основном не из сельскохозяйственных источников.

Տնտեսության սեփականատիրոջ ընտանիքի ոչ գյուղատնտեսական գործունեությունից ձևավորվող եկամուտը կազմում է ընդհանուր եկամտի մինչև 10% -ը:

- *Գյուղացիական տնտեսություններ, որոնց եկամտի զգալի մասի աղբյուրը ոչ գյուղատնտեսական գործունեությունն է*

Տնտեսության սեփականատիրոջ ընտանիքի ոչ գյուղատնտեսական գործունեությունից ձևավորվող եկամուտը կազմում է ընդհանուր եկամտի 10-50%-ը:

- **Լրացուցիչ եկամտի աղբյուրով գյուղացիական տնտեսություններ**

Մնացած բոլոր տնտեսությունները: Ձեռնարկատերն առավելապես արտաարտադրական գործունեություն է ծավալում և/կամ նրա եկամուտը գոյանում է հիմնականում ոչ գյուղատնտեսական արտադրությունից:

Produktionsfaktoren

Produktionsfaktoren dienen der Erstellung betrieblicher Leistungen. Sie werden wie folgt eingeteilt:

- Güter (Boden und Besitzvermögen)
- Dienste (Arbeit und Dienstleistungen)
- Rechte (Lieferrechte, Nutzungsrechte, Lizenzen)

Frühere (volkswirtschaftliche) Einteilung:

- Boden
- Arbeit
- Kapital

Produktionsfaktoren: Güter**a) Boden*****Betriebsfläche (BF)***

Sie umfasst die selbstbewirtschaftete Fläche (Eigentumsfläche zuzügl. Zupachtfläche abzügl. verpachtete Fläche) einschließlich Altenteiler- und Deputatland sowie an andere zum Abweiden oder Abernten überlassene Flächen.

Die Betriebsfläche wird unterteilt in

- landwirtschaftlich genutzte Fläche (LF)
- Ziergarten, Rasen, Parkanlagen
- nicht genutzte, aber landwirtschaftlich nutzbare Fläche (z.B. Sozialbrache)
- forstwirtschaftliche Nutzfläche (FN)
- Gewässer (bewirtschaftet)
- Gewässer (nicht bewirtschaftet)
- Öd- und Unland
- Wege-, Hof-, Gebäudeflächen
- sonstige Flächen (Gräben, Hecken, Knicks)

Landwirtschaftlich genutzte Fläche (LF)

Sie wird unterteilt in

- landwirtschaftlich genutzte Ackerflächen
- gartenbaulich genutzte Ackerflächen
- Obst- und Gemüseflächen in Haus- und Nutzgärten
- Dauergrünland
- Obstflächen

Production factors

Production factors serve the production of farm produce and services. The factors are classified into:

- commodities (land and assets)
- services (labour and services)
- legal rights (Marketing rights, usage rights, licenses)

Former (macroeconomic) classification:

- land
- labour
- capital

Production factors: Land & Assets**a) Land*****Total farm area***

This comprises the self-cultivated area (property area plus area taken on lease less area leased out) including areas owned by the retired farmer as well as other areas committed for grazing or harvesting

The total farm area is divided into:

- agriculturally cultivated area (AUA)
- ornamental gardens, lawns, parks
- agriculturally utilisable area not cultivated (e.g. "social" fallow)
- forest area (FA)
- ponds, lakes and rivers (cultivated)
- ponds, lakes and rivers (not cultivated)
- wasteland
- roads, yards, buildings
- other areas (ditches, hedges)

Agriculturally cultivated area (ACA)

It is subdivided into

- agriculturally utilised arable area
- horticulturally utilised arable area
- fruit and vegetable plots in house- and kitchen-gardens
- permanent grassland
- orchards

Факторы производства

Факторы производства служат для изготовления продукции, товаров и услуг. Факторы производства делятся на:

- земля и имущество
- труд и услуги
- права (права поставки, пользования, лицензии)

Прежняя (макроэкономическая) классификация:

- земля
- труд
- капитал

Производственные факторы: земля и имущество

а) Земля

Земли сельскохозяйственного значения (ЗСЗ)

Они включают самостоятельно обрабатываемые площади (собственные, плюс арендованные, минус сданные в аренду), вкл. наделы престарелым лицам и участки, выделенные в счет зарплаты, а также земельные участки предназначенные для выпаса и сенокосные угодья.

Земли сельскохозяйственного значения делятся на:

- обрабатываемые сельскохозяйственные угодья (СУ)
- цветники, газоны, парки
- не используемые, но пригодные для сельского хозяйства земельные участки (напр., пустующие по социальным причинам)
- лесные угодья (ЛУ)
- водные угодья (используемые)
- водные угодья (не используемые)
- неудобья, бросовые земли
- дороги, дворы, земли под постройками
- прочие площади (канавы, кустарники, живые изгороди).

Обрабатываемые сельскохозяйственные угодья (СУ)

Они делятся на:

- сельскохозяйственные пахотные угодья
- пахотные земли под садами и ягодниками
- площади под садами и овощами на огородах и приусадебных участках
- постоянные кормовые угодья
- земельные участки под фруктовыми

Արտադրության գործոնները

Արտադրության գործոնները ծառայում են ապրանքների, արտադրանքի թողարկման, աշխատանքների կատարման և ծառայությունների մատուցման համար: Դրանք բաժանվում են՝

- հողի և արտադրական գույքի
- աշխատանքների և ծառայությունների
- իրավունքների (մատակարարման, օգտագործման իրավունքներ, լիցենզիաներ)

Նախկին (մակրոտնտեսական) դասակարգումը՝

- հող
- աշխատանք
- կապիտալ

Արտադրության գործոնները. հող և արտադրական գույք

ա) Հող

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերը (ԳՆՀ)

Ներառում են ինքնուրույն մշակվող հողատարածությունները (սեփական հողատարածությունները, գումարած վարձակառկայամբ վերցված, հանած վարձակառկայամբ տրված հողատարածությունները), ներառյալ՝ մեծահասակներին հատկացվող և աշխատանքի վարձատրության դիմաց տրվող հողատարածությունները, ինչպես նաև՝ արոտավայրերը և խոտհարքերը: Գյուղատնտեսական նշանակության հողերը ստորաբաժանվում են.

- գյուղատնտեսական մշակելի հողատարածությունների (ԳՄՀ)
- ծաղկանոցների, գազոնների, այգիների
- չօգտագործվող, սակայն գյուղատնտ. համար պիտանի հողատարածությունների (օր.՝ սոց. պատճառներով չօգտագործվող հողատարածություններ)
- անտառային տնտեսության հողատարածությունների (ԱՀ)
- ջրային տարածքների (օգտագործվող)
- ջրային տարածքների (անօգտագործելի)
- խամ ու խոպան հողերի
- ճանապարհների, բակերի, շենքերի և շինությունների տակ գտնվող հողատարածությունների
- այլ հողատարածությունների (ջրանցքներ, թփուտներ, կենդանի ցանկապատ):

Գյուղատնտեսական մշակելի հողատարածությունները (ԳՄՀ)

Ստորաբաժանվում են՝

- մշակվող վարելահողերի
- այգիների տակ գտնվող վարելահողերի
- պտղատու այգիների և բանջարանոցների տակ գտնվող տնամերձ հողատարածությունների
- մշտական օգտագործման խոտհարքերի
- պտղատու այգիների

- weinbaulich genutzte Flächen
- Hopfenflächen
- Baumschulflächen
- Flurholzflächen

Gesamtfutterfläche (GF)

Sie wird unterteilt in

- Hauptfutterfläche (HF)
Dauergrünland (ohne Streuwiesen) und Ackerfutter
- Zusatzfutterfläche (ZF)
Marktfrüchte, die als Nebenleistung Futter liefern (z.B. Zuckerrüben, Kohl, Grassamen) und Futterzwischenfrüchte.

b) Besatzvermögen

Das Besatzvermögen wird gegliedert in

- *Gebäude und bauliche Anlagen*
Wirtschaftsgebäude, Werkwohnungen, von Dritten bewohnte Betriebsgebäude; Wege, Silos, Hofbefestigungen, Kläranlagen. Vom Betriebsinhaber und von Anteilern bewohnte Gebäude sind dem Haushaltsbetrieb, aus praktischen Gründen jedoch im allgemeinen dem Betrieb zuzurechnen.
- *Bodenverbesserungen*
= Meliorationen
- *Dauerkulturen*
mit wiederkehrenden Leistungen, z.B. Obst, Reben, Hopfen
- *Maschinen und Geräte*
Hierzu gehört auch der steuerliche Begriff der "Betriebsvorrichtungen" (mit Boden oder Gebäude verbundene Anlagen, soweit sie nicht zu den baulichen Anlagen gehören).
- *Vieh*
Der Viehbestand kann - gegliedert nach Alters-, Gewichts, oder Nutzungsklassen - in Stück,

- vineyards
- hop growing area
- tree nurseries
- woods

Total Forage Area

It is subdivided into

- main forage area
permanent grassland (excluding litter meadows) and area for forage crops.
- Supplementary forage area
marketed products that supply fodder as by-products, (e.g. sugar beet, cabbage, grass seeds) as well as forage catch crops.

b) Assets

The assets are subdivided into

- *buildings and structural installations:*
farm buildings, farm cottages, farm buildings occupied by third party; Roads, silos, yards, sewage plants. Residential buildings occupied by the owner and retired farmer are to be included in the private household, however they are usually attributed to the farm for practical reasons.
- *land improvement*
= Soil amelioration
- *permanent crops*
with repeated harvests, e.g. fruit, vines, hops
- *farm machinery and equipment*
This also includes the fiscal term 'operational equipment' (installations, which are connected to land or buildings, but do not belong to structural installations).
- *livestock*
Livestock can be stated per capita or as livestock units (LU), classified according to age, live

деревьями

- земельные участки под виноградниками
- земельные участки под хмелем
- земельные участки под древесными питомниками
- древесные и кустарниковые насаждения

Общая площадь под кормовыми культурами

Общая площадь делится на:

- основную кормовую площадь: постоянные кормовые угодья (искл. малопродуктивные) и пахотные земли под кормовыми культурами
- дополнительную кормовую площадь: культуры на продажу, дающие одновременно корм (напр., сахарная свекла, капуста, семенные травы) и промежуточные кормовые культуры.

б) Имущество

Имущество делится на:

- *здания и постройки*: хозяйственные постройки, заводское жилье, производственные здания с проживанием третьих лиц; дороги, силосные башни, мощные дворы, отстойники. Жилье владельца и престарелых лиц следует относить к домашнему хозяйству, однако из практических соображений их относят к предприятию.
- Улучшение земель = мелиорация
- Постоянные культуры с повторяющейся продуктивностью, напр.: фрукты, виноград, хмель
- Машины и оборудования Сюда относят также и понятие "операционное оборудование", используемое в целях налогообложения (оборудования, связанные с землей или зданиями, если они не относятся к строительным сооружениям).
- Скот Поголовье скота может учитываться в головах, скотоподвидах (СЕ), в соответствии с воз-

- խաղողի այգիների
  - գայլուկի մշակման տակ գտնվող հողատարածությունների
  - տնկարանների տակ գտնվող հողատարածությունների
  - փայտանյութի ստացման նպատակով հիմնադրված տնկարկների տակ գտնվող հողատարածությունների
- Կերային մշակաբույսերի տակ գտնվող ընդհանուր հողատարածությունները**

Ընդհանուր հողատարածությունները ստորաբաժանվում են

- կերային մշակաբույսերի տակ գտնվող հիմնական հողատարածություններ: Բազմամյա խոտհարքներ (բացառությամբ ոչ արդյունավետ մշակաբույսերի մարգագետինների) և կերային մշակաբույսերի տակ գտնվող վարելահողեր
- կերային մշակաբույսերի տակ գտնվող լրացուցիչ հողատարածություններ: Շուկայահանման համար նախատեսված արտադրանք, որին զուգահեռ, որպես երկրորդային արտադրանք, ստացվում է նաև է անասնակեր (օր.՝ շաքարի ճակնդեղ, կաղամբ, ցանովի խոտ), ինչպես նաև երկու հիմնական մշակաբույսերի միջև ցանվող կերային մշակաբույսեր:

բ) Արտադրական գույքը

Արտադրական գույք են.

- *շենքերն ու շինությունները*. տնտեսական նշանակության կառույցներ, տնտեսության աշխատակիցների կողմից զբաղեցված բնակարաններ, երրորդ անձանց կողմից զբաղեցված արտադրական շինություններ, ճանապարհներ, սիլոսի աշտարակներ, բակեր, կոյուղի, գտիչ կայաններ: Տնտեսության սեփականատիրոջ և թոշակի անցած աշխատողների կողմից զբաղեցված բնակարաններն անհրաժեշտ է վերագրել տնային տնտեսությանը, սակայն գործնական նկատառումներից ելնելով՝ վերջիններս սովորաբար վերագրվում են գյուղացիական տնտեսությանը:
- Հողաբարելավումը = մելիորացիան
- Մշտական մշակաբույսերը, որոնք բերք են տալիս կրկնվող պարբերականությամբ օր.՝ պտղատու մշակաբույսերը, խաղողը, գայլուկը
- Մեքենաներն ու սարքավորումները Այստեղ է ներառվում նաև հարկման նպատակով կիրառվող «գործառնական սարքավորումներ» հասկացությունը (հողի և շենքերի հետ կապված սարքավորումները, որոնք շինարարական կառույցներ չեն:
- Կենդանիները Անասնազխաբանակը կարող է հաշվառվել գլուխներով (պայմանական գլուխ)՝ ըստ տարիքային խմբի, կենդանի

Vieheinheiten (VE) angegeben werden.

- *Mehrfährige Kulturen*
mit einmaliger Endnutzung, z.B. Baumschulen, Stauden
- *Feldinventar*
alle heranwachsenden einjährigen Pflanzenbestände bzw. die für ihre Produktion in die Nutzflächen eingebrachten Aufwendungen
- *Vorräte*
Materialien (Zukaufsvorräte, d.h. dem Produktionsprozess dienende Einkaufsgüter, soweit sie nicht zu den Geräten und dem Vieh gehören) und Produkte des Betriebes (zum Verkauf bestimmte Produkte = Endprodukte und zur innerbetrieblichen Verwendung bestimmte Produkte = Zwischenprodukte).
- *Finanzvermögen.*

Dienste

a) Arbeit

Arbeit umfasst die selbständige, auf einen Wirtschaftszweck ausgerichtete Tätigkeit des Unternehmers und seiner Familie und die - in der Regel weisungsgebundene - Tätigkeit von Arbeitnehmern. Maßeinheiten sind die Arbeitskrafteinheit (AK) und die Arbeitsstunde (AKh). Als Anhalt können dienen

- 1 AK = eine das Jahr voll im Betrieb tätige Arbeitskraft
- Umrechnung bei nicht ständigen Kräften:
1 AK = 2.200 entlohnte Stunden pro Jahr
2.000 geleistete Stunden pro Jahr
- Umrechnungen nach dem Alter:
14 bis 16 Jahre: 0,7 AK
16 bis 65 Jahre: 1,0 AK
Über 65 Jahre: 0,3 AK

Einteilung der Arbeitskräfte in

- entlohnte und nicht entlohnte
- ständige und nicht ständige
- familieneigene und familienfremde
- vollbeschäftigte und teilbeschäftigte
- regelmäßig und unregelmäßig beschäftigter Arbeitskräfte.

Einteilung der Arbeiten in

- termin- (zeitspannen-)gebundene Arbeiten
- nicht termin- (zeitspannen-)gebundene Arbeiten

weight or use.

- *perennial crops*
with a single harvest (e.g. tree nurseries, shrubs)
- *field inventory*
all annual plants in growth, or the investment made on farmland for crop production.
- *stocks*
materials (bought-in stocks, i.e. intended for the production process, as far as they are not part of equipment or livestock) and farm produce (products intended for sale = end products and those intended for use on the farm = intermediate products)
- *financial assets*

Labour & Services

a) Labour

Labour refers to the self-employed work of the entrepreneur and his family directed towards the economic goals as well as the work of employees, which is generally bound by directives. Labour is measured in labour units (standard man-year) and man hours. The following may serve as indicators:

- 1 labour unit = employee working on the farm during one full year
- Conversion factors for temporary employees:
1 labour unit = 2.200 paid hours per year
2.000 working hours per year
- Conversion factors concerning age groups:
14 to 16 years: 0,7 labour units
16 to 65 years: 1,0 labour units
over 65 years: 0,3 labour units

The work force can be differentiated into:

- paid and unpaid labour
- permanent and temporary labour
- family and hired labour
- full-time and part-time labour
- labour employed regularly and irregularly

The work functions are classified into:

- work bound to a specific deadline period for its completion
- work, not bound to a specific deadline or period

растными группами, живым весом, направлением использования

- Многолетние культуры с одноразовой конечной продукцией (напр., древесные питомники, многолетники).
- Полевой инвентарь
Все растущие одногодичные посевы растений, или все затраты, вложенные в посевную площадь для их производства.
- Запасы
Материалы (закупленные запасы, то есть товары, используемые в производственном процессе, не относящиеся к оборудованию и скоту) и продукция производства (товары предназначенные для продажи = конечная продукция и продукция предназначенная для внутреннего использования = промежуточная продукция).
- Финансовые активы

Труд и услуги

а) Труд

Труд включает в себя самостоятельную деятельность предпринимателя и его семьи, преследующую хозяйственные цели, а также регулируемую деятельность наемных рабочих. Единицей измерения является единица рабочей силы (РС) и рабочий час (РЧ).

Основанием для расчета может служить:

- 1 РС = рабочая сила, занятая весь год на предприятии.
- Расчет непостоянной рабочей силы:
1 РС = 2.200 оплачиваемых часов в год,
2.000 отработанных часов в год.
- Расчет по возрасту:
14 – 16 лет: 0,7 РС
16 – 65 лет: 1 РС
старше 65 лет: 0,3 РС.

Классификация рабочей силы:

- оплачиваемая и неоплачиваемая;
- постоянная и непостоянная;
- семейная и наемная;
- занятая полностью, частично занятая;
- регулярно и нерегулярно занятая рабочая сила.

Классификация работ:

- связанные со сроком (периодом);
- не связанные со сроком (периодом);

քաշի և օգտագործման ուղղվածության:

- Բազմամյա մշակաբույսերը միանվագ վերջնական արտադրանքով (օր.՝ տնկարաններ, բազմամյա հացազգիներ):
- Դաշտային գույքը բոլոր միամյա մշակաբույսերի ցանքատարածությունները և դրանց արտադրության համար ներդրված միջոցներն ու ծախսերը:
- Պաշարները
Հումք, նյութեր, (ձեռքբերվող պաշարներ, այսինքն՝ արտադրական գործընթացում օգտագործվող ապրանքներ, որոնք չեն վերաբերվում սարքավորումներին ու կենդանիներին) և արտադրանք (վաճառքի համար նախատեսված ապրանքներ = վերջնական արտադրանք և ներտնտեսական օգտագործման համար նախատեսված արտադրանք = անավարտ արտադրություն):
- Ֆինանսական ակտիվներ

Աշխատանք և ծառայություններ

ա) Աշխատանք

Աշխատանքը ներառում է ձեռնարկատիրոջ և նրա ընտանիքի՝ տնտեսական նպատակներին ուղղված ինքնուրույն գործունեությունը, ինչպես նաև վարձու աշխատողների կանոնակարգված գործունեությունը:

Չափման միավոր է միավոր աշխատուժը (ԱՈւ) և աշխատաժամանակը (ԱԺ):

Հաշվառման հիմք կարող են հանդիսանալ

- 1 ԱՈւ = ամբողջ տարվա ընթացքում օգտագործված աշխատուժը
- Ոչ մշտական աշխատուժի վերահաշվարկ
1 ԱՈւ = տարեկան վարձատր. 2200 աշխատաժամ տարեկան կատարված 2000 աշխատաժամ
- Վերահաշվարկ ըստ տարիքի
14-16 տարեկան 0,7 ԱՈւ
16-65 տարեկան 1 ԱՈւ
65 տարեկանից բարձր 0,3 ԱՈւ

Աշխատուժի դասակարգումը՝

- վարձատրվող և չվարձատրվող,
- մշտական և ժամանակավոր,
- ընտանեկան և վարձու,
- լրիվ զբաղված, մասնակիորեն զբաղված
- աշխատուժի կանոնավոր և ոչ կանոնավոր զբաղվածություն:

Աշխատանքների դասակարգումը

- աշխատանք, որի համար սահմանված է կատարման որոշակի ժամկետ
- աշխատանք, որի համար սահմանված չէ կատարման

- laufende (regelmäßig anfallende) Arbeiten.

Aufwands- und Bedarfs-Begriffe:

- Arbeitszeitaufwand
Ist-Wert in Zeiteinheiten
- Arbeitszeitbedarf
Soll-Wert in AK
- Arbeitskräfteaufwand
Ist-Wert in AK je Betrieb
- Arbeitskräftebesatz
Ist-Wert je ha
- Arbeitskapazität
Gesamtes Arbeitsleistungsvermögen eines Betriebes oder einer Einheit
- Arbeitszeitspanne
Der für bestimmte Arbeiten verfügbare Zeitraum.

Zeitspannen:

- Frühjahrsbestellung (FB)
- Hackfruchtpflege, Heuernte (HH)
- Getreideernte (GE)
  - Frühgetreideernte (FG)
  - Spätgetreideernte (SG)
- Hackfruchternte (HE)
  - Frühherbstarbeiten, Ernte u. Bestellung (FH)
  - Spätherbstarbeiten, Ernte u. Bestellung (SH)

b) Dienstleistungen

Abgabe von Teilen des Produktionsprozesses an andere Unternehmungen, z.B. Mähdrusch, Erstellung einer Buchführung.

Rechte

Aus Rechten leiten sich Ansprüche auf bestimmte Leistungen oder Leistungsmöglichkeiten her, z.B. Beteiligungen; Brennrechte, Lizenzen; Liefer-, Abnahmerechte, Kontingente; Überfahrrechte, Weiderechte, Nutzungsrechte.

for completion

- regular work

Terms related to input and demand of labour:

- labour input
actual input measured in units of time
- labour demand
planned (anticipated) amount of man power measured in man days or man hours
- input of labour units
actual number of labour units per farm
- labour units per hectare
actual labour units per hectare
- labour capacity
total operational capacity on a farm or in a sub-unit
- time-span
period of time available for specific operations

Time span:

- spring cultivation
- root crop cultivation, hay-making
- grain harvest
  - early grain harvest
  - late grain harvest
- root crop harvest
  - early autumn work
  - late autumn work

b) Services

Outsourcing of parts of the production process to other businesses, e.g. combine harvesting, bookkeeping

Legal rights

Legal rights define claims to certain output/services or potential output/services, e.g. equity holdings; distilling rights, licenses; marketing rights, right of purchase, quotas; right-of-way, right of grazing, right of use.

- текущие (проводимые регулярно).

Понятия затрат и потребностей:

- затраты рабочего времени: действительная оценка в единицах времени;
- потребность в рабочем времени: заданный показатель РС;
- затраты рабочей силы: фактическое наличие РС в хозяйстве;
- плотность рабочей силы: фактический показатель на гектар;
- объем труда: общая трудовая выработка предприятия или подразделения;
- продолжительность рабочего времени: время проведения определенных работ

Сезонные работы (периоды времени):
 весенняя посевная (ВП);
 уход за пропашн. культурами, сенокос (ПС);
 уборка зерновых (УЗ);
 уборка ранних зерновых (УРЗ);
 уборка поздних зерновых (УПЗ);
 уборка пропашных (УП);
 ранние осенние работы, уборка, посев (РОР);
 поздние осенние работы, уборка и посев (ПОР).

б) Услуги

Передача части производственного процесса другим предприятиям, напр., комбайнирование, ведение бухучета.

Права

Права позволяют требовать определенных видов деятельности или возможности их выполнения, напр. акции (паевое участие), право винокурения, лицензии, право поставок и закупок, квоты, право проезда, право выпаса, право пользования.

- որոշակի ժամկետ
- ընթացիկ (կանոնավոր) աշխատանք
Հասկացություններ ծախսերի և պահանջարկի վերբերյալ
- աշխատաժամանակի ծախս փաստացի՝ արտահայտված միավոր ժամանակով
- աշխատաժամանակի պահանջարկ պլանային՝ արտահայտված միավոր աշխատուժով (ԱՈւ)
- աշխատուժի ծախսը՝ տնտեսությունում առկա փաստացի աշխատուժը
- աշխատուժի առկայությունը մեկ հեկտարի հաշվով
- աշխատանքի ծավալը տնտեսության կամ առանձին միավորի ողջ աշխատանքային հզորությունը:
- աշխատաժամանակի տնտեսությունը որոշակի աշխատանքների համար անհրաժեշտ ժամանակահատվածը

Սեզոնային աշխատանք վաղ գարնանային աշխատանքներ արմատապտուղների մշակում, խոտհունձ հացահատիկային մշակաբույսերի բերքահավաք վաղահաս հատիկ.մշակաբ. բերքահավ. ուշահաս հատիկ.մշակաբ. բերքահավաք հեռաշար մշակաբույսերի բերքահավաք վաղ աշնանային աշխատանքներ, բերքահավաք և ցանք ուշ աշնանային աշխատանքներ, բերքահավաք և ցանք

բ) Ծառայություններ

Արտաքին (այլ տնտեսությունների) միջոցների ներգրավումը արտադրության գործընթացի մի մասի իրականացման ժամանակ, օր.՝ բերքահավաքի կամ խոտհնձի աշխատանքների կազմակերպումը համապատասխան տեխնիկայի միջոցով, հաշվապահական հաշվառման վարումը:

Իրավունքներ

Իրավունքները սահմանում են պահանջներ որոշակի արտադրանքի (ծառայությունների) նկատմամբ կամ հնարավորություն վերջիններիս ձեռքբերման համար, օր.՝ բաժնետոմսերը (բաժնեմասերը), ակտիվային խմբիչների արտադրության իրավունքը, լիցենզիաները (արտոնագրերը), մատակարարման և գնման իրավունքը, քվոտաները, ճանապարհներից, արոտավայրերից օգտվելու իրավունքը, օգտագործման իրավունքը:

2 Wertermittlung

2.1 Allgemeine Wertbegriffe

Verkehrswert

= **Marktwert**

= **gemeiner Wert**

Wert eines am Markt beschafften Gutes (Bezugswert) oder Wert für ein am Markt abgesetztes Gut (Absatzwert).

Bezugswerte

- *Anschaffungswert*

= *Ankaufswert*

Zum Anschaffungszeitpunkt tatsächlich gezahlter Preis zuzüglich Anschaffungsnebenkosten abzüglich Skonti und Rabatte.

- *Wiederbeschaffungswert*

Kosten, die aufzuwenden sind (wären), um ein aus dem Betrieb ausgeschiedenes (aus scheidendes) Gut wiederzubeschaffen (Anschaffungskosten am Bewertungsstichtag).

- *Relativer Ankaufswert*

Wert eines nicht marktgängigen Gutes, gemessen am Anschaffungswert des billigsten, wirkungsgleichen marktgängigen Gutes (z.B. Wert von Futterrüben gemessen am Ankaufswert von Trockenschnitzeln).

- *Herstellungswert*

= *Produktionskostenwert*

Anschaffungskosten zuzüglich der bis zur Fertigstellung des Gutes im Betrieb anfallenden Kosten (z.B. Herstellungswert eines Schweines = Anschaffungskosten für Ferkel zuzüglich Mastkosten).

- *Relativer Herstellungswert*

= *Ersatzkostenwert*

= *Substitutionswert*

Herstellungskosten des kostengünstigsten Ersatzgutes, das das zu Bewertende ersetzt, ihm gleichwertig ist oder dem Wert möglichst nahe kommt.

- *Wiederherstellungswert*

Kosten, die aufzuwenden sind (wären), um ein aus dem Betrieb ausgeschiedenes (ausscheidendes) Gut wiederherzustellen (Herstellungskosten am Bewertungsstichtag).

2 Valuation

2.1 General Terms on Valuation

Sales value

= **market value**

= **common value**

Value of a product procured at the market (purchase value) or value of a product sold at the market (sales value).

Purchase values

- *Purchase value*

= *Cost value*

Price actually paid at the time of purchase plus incidental acquisition costs minus cash discounts and other discounts.

- *Replacement value*

Costs which (would) have to be incurred to replace a product which has left (or is leaving) the farm (purchase cost at valuation date).

- *Relative cost value*

Value of a non-marketable product, valued according to the purchase price of the cheapest, marketable product that achieves an equal effect (e.g. value of fodder beet compared to purchase cost of dried sugar beet pulp).

- *Production cost value*

= *cost of production*

Purchase costs plus production costs incurred on the farm (e.g. production cost value of a pig = purchase costs of piglet plus fattening costs).

- *Relative production value*

= *replacement cost value*

= *substitution value*

The relative production costs of the cheapest alternative product which replaces the analyzed product and its equivalent in its effect to a high degree.

- *Reproduction cost value*

Costs which (would) arise in order to reproduce goods which have left (are leaving) the farm (production costs at valuation date).

Реальная рыночная стоимость

- = рыночная стоимость
- = общая стоимость

Стоимость приобретенного на рынке товара (стоимость приобретения) или стоимость товара, проданного на рынке (стоимость сбыта).

Стоимость приобретения

- *Первоначальная стоимость*
= себестоимость

Цена, действительно оплаченная в момент приобретения, включая побочные затраты и исключая сконто и скидки.

- *Восстановительная стоимость*
Затраты, которые необходимо (было бы) понести, чтобы приобрести заново выбывший (выбываемый) из хозяйства актив (первоначальная стоимость в день проведения оценки).
- *Относительная себестоимость*
Стоимость не продаваемого на рынке товара, измеренная закупочной стоимостью самого дешевого имеющегося на рынке товара с аналогичным свойством (напр., стоимость кормовой свеклы, измеренная по закупочной цене сухого жома).
- *Себестоимость производства*
= *Стоимость производственных затрат*
Расходы на приобретение, включая причитающиеся расходы для окончательного изготовления товара на предприятии (напр., стоимость откорма свиньи = закупочная стоимость поросенка плюс издержки на откорм).
- *Относительная себестоимость производства*
= стоимость расходов на замещение
= стоимость замены
Расходы на изготовление самого малозатратного товара-замены, равноценного ему или по возможности близкого по стоимости.
- *Восстановительная стоимость производства*
Издержки, которые необходимо (было бы) сделать для возобновления выбывшего (выбывающего) из предприятия товара (издержки производства в день оценки).

Իրական շուկայական արժեք

- = շուկայական արժեք
- = ընդհանուր արժեք

շուկայում ձեռքբերված ապրանքի արժեք (ձեռքբերման արժեք) կամ շուկայում վաճառված ապրանքի արժեք (իրացման արժեք)

Ձեռքբերման արժեք

- *Սկզբնական արժեք*
= ինքնարժեք
Ձեռքբերման պահին վճարված գինը՝ ներառյալ ձեռքբերման հետ կապված լրացուցիչ ծախսումները և հաևաճ կանխիկ կամ ժակետից շուտ վճարման համար տրված և այլ զեղչերը:
- *Վերականգնման արժեք*
Ծախսումները, որոնք կատարվում են (կկատարվեն) տնտեսությունից դուրս գրված (գրվող) ակտիվին համանման ակտիվ ձեռք բերելու համար (սկզբնական արժեքը գնահատման օրվա դրությամբ):
- *Հարաբերական ինքնարժեք*
Շուկայում չվաճառվող ապրանքի արժեքը՝ որոշված շուկայում վաճառվող համանման ամենաեժան ապրանքի ձեռք բերման գնի հիման վրա (օր.՝ կերի ճակղեղի արժեքը՝ որոշված չոր քուսպի ձեռքբերման գնով):
- *Արտադրական ինքնարժեք*
= Արտադրական ծախսումների հանրագումարը
Ձեռքբերման ծախսումները (սկզբնական արժեքը) գումարած արտադրական ծախսումները (օր.՝ բոված խոզի արտադրական ինքնարժեքը = խոճկորի ձեռքբերման ծախսումները + բուժման հետ կապված ծախսումները):
- *Արտադրանքի հարաբերական ինքնարժեք*
= այլընտրանքային արտադրական ծախսումներ
= այլընտրանքային արժեք
Նվազագույն արտադրական ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այլընտրանքային արտադրանք թողարկելու համար, որն իր արժեքով հավասար է կամ հնարավորինս մոտ է թողարկվող արտադրանքի արժեքին:
- *Վերականգնման արժեք (արտադրական ինքնարժեքի դեպքում)*
Ծախսումները, որոնք կատարվում են (կկատարվեն) տնտեսությունից դուրս եկած (եկող) ակտիվներին համանման ակտիվներ արտադրելու համար (արտադրական ծախսումները գնահատման օրվա դրությամբ):

2 Wertermittlung

2.1 Allgemeine Wertbegriffe

Absatzwerte

- *Verkaufswert*
= *Veräußerungswert*
Marktpreis am Verkaufstag abzüglich Vermarktungs-, Transport- und sonstiger Absatzkosten.
- *Wiederveräußerungswert*
Marktpreis eines gebrauchten Gutes am Bewertungsstichtag abzüglich Vermarktungs-, Transport- und sonstiger Absatzkosten.
- *Relativer Verkaufswert*
Wert eines nicht marktgängigen Gutes, gemessen am Verkaufswert eines wirkungsgleichen selbst-erzeugten Gutes (z.B. Wert von Futterrüben gemessen am Verkaufswert von Trockenschnitzeln).

Ertragswert

= *Zukunftserfolgswert*

Summe aller auf den Gegenwartswert abgezinnten, zukünftig zu erwartenden Nettoerträge (z.B. Rein-ertrag, Grenzertrag, Gewinn, Zinsertrag des Kapitals) eines Unternehmens, Betriebes oder Betriebsteiles.

Berechnung bei gleichbleibenden Nettoerträgen und

- unbegrenzter Lebensdauer des Bewertungsgutes:
Nettoertrag
× (100 / Kalkulationszinsfuß)
= Ertragswert
- begrenzter Lebensdauer des Bewertungsgutes:
Nettoertrag
× $((1 + i)^n - 1) / ((1 + i)^n \times i)$
= Ertragswert
(i = Kalkulationszinsfuß / 100)

2 Valuation

2.1 General Terms on Valuation

Sales values

- *Selling value*
= *realizable value*
Market price on the day of sale less costs for marketing, transport and other sales costs.
- *Resale value*
Market price of a used product at valuation date less costs of marketing, transport and other sales costs.
- *Relative selling value*
Value of a non-marketable product, valued according to the selling value of a marketable, self-produced product (e.g. value of fodder beet compared to the selling value of dried sugar beet pulp).

Earning capacity value

= *present value of future profits*

Sum of net earnings expected in the future (e.g. net revenue, marginal return, profit, return on capital) of a farm business, farm or section of a farm, discounted to the present value.

Calculation for constant net earnings and

- unlimited life-span of the valued product:
net earning
× (100 / internal rate of discount)
= earning capacity value
- limited life-span of the valued product:
net earning
× $((1 + i)^n - 1) / ((1 + i)^n \times i)$
= earning capacity value
(i = internal rate of discount / 100)

Стоимость сбыта

- **Продажная стоимость**
= *реализационная стоимость*
Рыночная цена в день продажи за вычетом расходов на подготовку товара, транспортных расходов и прочих издержек сбыта.
- **Стоимость перепродажи**
Рыночная цена реализованного товара на день проведения оценки, за вычетом расходов на подготовку товара, транспортных расходов и прочих издержек сбыта.
- **Относительная продажная стоимость**
Стоимость не продаваемого на рынке товара, измеренная по стоимости продажи равноценного изготовленного самостоятельно товара (напр., стоимость кормовой свеклы, измеренная по продажной стоимости сухого жома).

Капитализированная стоимость будущих доходов = приведенная стоимость

Сумма всех ожидаемых в будущем чистых доходов хозяйства, производства или его подразделения, дисконтированная на день проведения оценки (напр., чистый доход, предельный доход, прибыль, проценты с капитала).

Расчет при неизменном чистом доходе и

- неограниченном сроке службы оцениваемого актива:
чистые доходы
 $\times (100 / \text{ставка дисконтирования})$
= приведенная стоимость
- ограниченном сроке службы оцениваемого актива:
чистые доходы
 $\times ((1 + i)^n - 1) / ((1 + i)^n \times i)$
= приведенная стоимость
(i = ставка дисконтирования / 100)

Իրացման արժեք

- **Վաճառքի արժեք**
= օտարման արժեք
Շուկայական գինը վաճառքի օրվա դրությամբ՝ հանած նախապատրաստման, տրանսպորտային և իրացման այլ ծախսերը:
- **Վերավաճառքի արժեք**
Վաճառված ապրանքի շուկայական գինը գնահատման օրվա դրությամբ՝ հանած նախապատրաստման, տրանսպորտային և իրացման այլ ծախսերը:
- **Վաճառքի հարաբերական արժեք**
Շուկայում չվաճառվող արտադրանքի արժեքը՝ որոշված թողարկված այլ համարժեք արտադրանքի վաճառքի գնով (օր.՝ կերի ճակնդեղի արժեքը՝ որոշված ճակնդեղի չոր քուսպի վաճառքի գնով):

Ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեք = ներկա արժեք

Ձեռնարկության, արտադրության կամ ստորաբաժանման ապագայում սպասվող հասույթը ներկայիս բանկային տոկոսներով փոխհատուցված (օր.՝ զուտ եկամուտ, շահույթ, կապիտալի ստացված տոկոսները):

Հաշվարկ հաստատուն զուտ եկամտի և՝

- գոյության անսահմանափակ տևողությամբ ակտիվի համար՝ զուտ եկամուտ
 $\times (100 / \text{զեղչման դրույք})$
= ներկա արժեք
- գոյության սահմանափակ տևողությամբ ակտիվի համար՝ զուտ եկամուտ
 $\times ((1 + i)^n - 1) / ((1 + i)^n \times i)$
= ներկա արժեք
(i = զեղչման դրույք / 100)

Wertbegriffe der Taxation

- **Zerlegungswert**

= **Zerschlagungswert**

Summe der Verkaufswerte einzelner Betriebsteile (Grundstücke, Gebäude, Inventar usw.), wie sie bei einem geplanten Verkauf im einzelnen erzielbar wären.

- **Betrieblicher Sonderwert**

Über den Verkehrswert hinausgehender Wert eines Wirtschaftsgutes, der sich aus der besonderen Bedeutung für den Betrieb ergibt, (z.B. bei Nutzflächen: Hofnähe, Arrondierung usw.; bei Gebäuden: voller Sachwert eines vom speziellen Betrieb wirtschaftlich voll genutzten Gebäudes, auch wenn der Verkehrswert geringer ist).

- **Liquidationswert**

Summe der Verkaufswerte der einzelnen Vermögensteile eines Unternehmens, die bei dessen kurzfristiger Auflösung (z.B. in der Zwangsversteigerung) erzielbar wären.

- **Beleihungswert**

Die Beleihungshöhe bestimmender Wert. Er wird nach unterschiedlichen Verfahren geschätzt, z.B. als Mittel aus Ertragswert und Sachwert. Der Beleihungswert wird nur bis zu einer bestimmten Beleihungsgrenze beliehen.

- **Neuwert**

Kosten, die am Stichtag der Bewertung aufzuwenden wären, um das betreffende Gut neu zu beschaffen oder herzustellen (nur bei Gegenständen des abnutzbaren Anlagevermögens).

- **Zeitwert**

Neuwert abzüglich technisch bedingter Abschläge.

- **Gebrauchswert**

Neuwert abzüglich wirtschaftlich bedingter Abschläge. Er ist der Wert eines Wirtschaftsgutes, den dieses für die Fortführung eines bestimmten Betriebes hat. Er wird bei der Bewertung von lebendem und totem Inventar, bei Pachtübergaben

Terms of valuation

- **Breakup value**

= **Breakup value**

Sum of sales values of all farm components (land, buildings, inventory etc.) which would be obtained when sold separately.

- **Special operation value**

Value of a product which exceeds the sales value because of its special importance for the farm (e.g. for farm land: distance to farm, consolidation; for buildings: total asset value of a building which is completely used by the farm even if its sales value is lower).

- **Liquidation value** (Salvage value)

Sum of sales values of all components of the assets of a farm business which would be obtained in the case of a short-term liquidation (e.g. in the case of a compulsory auction).

- **Value of collateral**

The value of collateral determines the amount of the loan. It is estimated by different methods, e.g. as the means of earning capacity value and asset value. Usually only a percentage of the value of collateral is accepted by banks as surety.

- **Reinstatement Value**

Costs which would be incurred at valuation date in order to repro cure or reproduce the product concerned (only for depreciable fixed assets).

- **Current market value**

Reinstatement value minus technically determined deductions.

- **Practical value**

Reinstatement value less economically determined deductions. This is the value attached to a good for the continuation of the specific farm. It is applied when valuing livestock and dead inventory for lease transfers and other

Стоимостные понятия оценки

• **Разделенная стоимость**

= **Стоимость предприятия при продаже его по частям**

Сумма стоимостей при продаже отдельных частей предприятия (земельных участков, зданий, инвентаря и т.п.), которую можно было бы выручить при запланированной продаже порознь.

• **Особая производственная стоимость**

Стоимость имущества, превышающая рыночную, установленная из-за ее особенной значимости для предприятия (напр., для сельскохозяйственных угодий: близость к усадьбе; укрупненность и т.п.; для строений: полная реальная стоимость здания, полностью используемого в хозяйственных целях специальным производством, даже если рыночная стоимость ниже).

• **Ликвидационная стоимость**

Сумма стоимостей при продаже отдельных частей имущества предприятия, которую можно было бы выручить при краткосрочной ликвидации (напр., при принудительной продаже с аукциона).

• **Залоговая стоимость**

Стоимость, определяющая размер залога. Она оценивается различными методами, напр., как среднее из капитализированной стоимости и реальной стоимости. Залоговая стоимость обслуживается только до определенной границы ссуды.

• **Новая стоимость**

Затраты, которые были бы понесены в день оценки, чтобы заново приобрести или изготовить соответствующий продукт (только для предметов из числа изнашиваемого основного капитала).

• **Стоимость на момент оценки**

Новая стоимость за вычетом технически обусловленного снижения стоимости.

• **Потребительская стоимость**

Новая стоимость за вычетом экономически обусловленного снижения стоимости. Это стоимость изделия, которую оно имеет для продолжения определенного производства. Она используется при оценке живого и мертвого инвентаря, при

Արժեքի գնահատման ժամանակ կիրառվող հասկացությունները

• **Կազմակերպության արժեքն այն առանձին մասերով վաճառելու դեպքում**

= **Կազմակերպության արժեքը մասնատած վաճառքի դեպքում**

Կազմակերպության առանձին տարրերի (հողատարածքներ, շենքեր, շինություններ, պաշարներ և այլն) վաճառքի դեպքում դրանց իրացման արժեքների հանրագումարը

• **Արտադրական հատուկ արժեք**

Ակտիվների արժեքը, որը գերազանցում է վերջիններիս իրացման արժեքը՝ կազմակերպության համար ունեցած առանձնահատուկ նշանակության պատճառով (օր.՝ հողատարածքների առումով՝ հեռավորությունը, հողատարածքի չափերը, շենքերի և շինությունների առումով՝ ամբողջությամբ տնտեսական նպատակներով օգտագործվող շենքերի և շինությունների իրական արժեքը, եթե անգամ փոքր է նրա իրացման արժեքից):

• **Մնացորդային (լուծարային արժեք)**

Այն գնահատված գումարն է, որը կազմակերպությունը կստանա տվյալ պահին ակտիվի օտարումից (օր.՝ հարկադիր աճուրդով վաճառքի ժամանակ)՝ հանած օտարման գնահատված ծախսումները, եթե ակտիվն արդեն լիներ այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում:

• **Գրավի արժեք**

Գրավի մեծությունը բնութագրող արժեք: Այն գնահատվում է տարբեր մեթոդներով, օր.՝ որպես ակտիվից ապագա եկամուտների ներկա արժեքի և ակտիվի իրական արժեքի միջին մեծություն: Բանկերը, սվորաբար, որպես երկրորդային ապահովում, ընդունում են գրավի արժեքի միայն որոշակի տոկոսը:

• **Վերականգնման արժեք**

Ծախսումներ, որոնք անհրաժեշտ կլինեն կատարել գնահատման օրը միևնույն կամ համանման ակտիվ ձեռք բերելու կամ արտադրելու համար (միայն ամորտիզացվող հիմնական միջոցների համար):

• **Ընթացիկ շուկայական արժեք**

Վերականգնման արժեք՝ հանած տեխնիկական չափորոշիչներով սահմանված նվազեցումները:

• **Սպառողական արժեք**

Վերականգնման արժեք՝ հանած տնտեսական չափորոշիչներով սահմանված նվազեցումները: Այս արժեքը վերագրվում է արտադրության գործընթացի որոշակի փուլում գտնվող ակտիվին: Այն կիրառվում է վարձակալությամբ տալու կամ այլ կերպ փոխանցելու

2 Wertermittlung

2.2 Wertbegriffe der Taxation

---

und sonstigem Besitzwechsel landwirtschaftlicher Betriebe angewandt.

- **Sachwert**
Überwiegend bei bebauten Grundstücken.
Summe aus Bodenwert und Zeitwert der Gebäude.
- **Liebhaberwert**
Subjektive außerökonomische Wertvorstellung einer Person für ein bestimmtes Wirtschaftsgut.
- **Minderwert**
= **Verkehrswertdifferenz**
Wertdifferenz zwischen den Werten vor und nach einem beeinträchtigenden Eingriff in ein Wirtschaftsgut; bei Betrieben häufig nach Teilung (Teilverkauf, Erbteilung und Teilenteignung): die Wertsumme der Teile kann geringer sein als der vorherige Wert des Ganzen.

2 Valuation

2.2 The Concept of Valuation

---

changes of property.

- **Asset value**
Predominantly applied to real estate. Sum of land value and current market value of buildings.
- **Sentimental value**
Subjective, non-economic personal value of a specific good.
- **Reduced value**
= **difference to sales value**
Difference between the value before and after an impairing interference; frequently due to division of farms (partial sellings, partition or partial expropriations): the total sum of the components' values may be lower than the initial total value of the whole farm.

сдаче в аренду и иной смене владельца сельскохозяйственного предприятия.

- **Реальная стоимость**

Преимущественно для застроенных участков. Стоимость земли и строений на момент оценки.

- **Любительская стоимость**

Субъективное, неэкономическое представление лица о стоимости определенного имущества.

- **Заниженная стоимость**

= Разница между рыночными стоимостями

Разница между стоимостью до и после ущербного действия на имущество; часто на предприятиях после разделения (при продаже по частям, разделе наследства и частичном отчуждении): сумма стоимостей частей может быть меньше предыдущей стоимости целого.

Ժամանակ կենսաբանական ակտիվները և ապրանքա-
նյութական պաշարները գնահատելիս:

- **Վերականգնման արժեք (հիմնական միջոցների)**

Առավելագույն կիրառվում է անշարժ գույքի գնահատման ժամանակ: Հողի և շենքերի ու շինությունների ընթացիկ շուկայական արժեքն է գնահատման պահին:

- **Միջոցական արժեք**

Անձի սուբյեկտիվ ոչ տնտեսական պատկերացումը որոշակի ակտիվի արժեքի մասին:

- **Նվազեցված արժեք**

= շուկայական արժեքի միջև տարբերությունը

Ակտիվի՝ արժեզրկումից առաջ և հետո ունեցած արժեքների տարբերությունը: Այն հաճախ առաջանում է կազմակերպության բաժանման ընթացքում (մասնակի վաճառք, մասնատում կամ մասնակի օտարում): Առանձին մասերի արժեքների հանրագումարը կարող է փոքր լինել դրանց սկզբնական արժեքից՝ գնահատված որպես մեկ ամբողջություն:

2 Wertermittlung

2.3 Allgemeine Wertbegriffe

Buchwert

Wert der Vermögensgegenstände und Verbindlichkeiten in der Bilanz.

Grundsätzlich sind Vermögensgegenstände höchstens mit den Anschaffungs- oder Herstellungskosten anzusetzen. Abnutzbares Anlagevermögen ist zusätzlich um planmäßige Abschreibungen zu vermindern. Ist bei Vermögensgegenständen des Anlagevermögens der am Abschlussstichtag beizulegende Wert voraussichtlich dauerhaft niedriger und ist bei Vermögensgegenständen des Umlaufvermögens der Börsen- oder Marktpreis am Abschlussstichtag niedriger, so ist dieser anzusetzen.

Verbindlichkeiten sind zu ihrem Rückzahlungsbetrag und Rückstellungen nur in Höhe des Betrags anzusetzen, der nach vernünftiger kaufmännischer Beurteilung notwendig ist.

• **Anschaffungskosten**

Sie entsprechen dem Anschaffungswert, und setzen sich zusammen aus:

- **Anschaffungspreis**
Rechnungsbetrag ohne MWSt abzüglich Skonti und Rabatte
- **Anschaffungsnebenkosten**
wie Aufwendungen für Transport, Transportversicherung, Aufstellung und Montage (z.B. beim Kauf von Maschinen), Gebühren für die Beurkundung von Kaufverträgen (insbesondere bei Grundstücken) aber auch Provisionen, Vermittlungsgebühren, Zölle, Grunderwerbsteuer.

• **Herstellungskosten**

(für ganz oder teilweise selbsthergestellte Güter) Entsprechen dem Herstellungswert, dürfen jedoch nur aufwandsgleiche Kosten enthalten - also weder kalkulatorische Löhne noch kalkulatorische Eigenkapitalzinsen - und nur bilanzielle Abschreibungen. Zu den Herstellungskosten zählen auch anteilige allgemeine Betriebsaufwendungen und der Aufwand für Verwaltung, nicht jedoch Aufwendungen für den Vertrieb.

• **Markt- oder Börsenwert**

Entspricht

- abgeleitet vom Preis am Beschaffungsmarkt dem Wiederbeschaffungswert zum

2 Valuation

2.3 Commercial and Tax Balance Valuations

Book value

Value of assets and liabilities in the balance sheet.

In principle, assets are stated with their purchase or production cost at most. Depreciable fixed assets need to also be reduced by regular depreciations. If the value of fixed assets on the valuation date is expected to be permanently lower, and if the value of current assets on the valuation date is expected to be permanently lower than the market or stock market price, these lower values must be used.

Liabilities are to be stated with their repayable amount and reserves only with the amount which is necessary according to reasonable financial assessment.

• **Purchase costs**

These are equivalent to the purchase value and comprise:

- **purchase price**
invoice value excluding VAT less cash discounts and other discounts
- **incidental purchase costs**
e.g. charges for transport, transport insurance, installation and assembly (e.g. of machinery), charges for recording a contract of sale in valid legal form (especially land sale), also commissions, agent's commissions, custom duties, land transfer tax.

• **Production costs**

(for goods wholly or partially self-produced) These are equivalent to the production value, but may only contain current outlay costs - i.e. neither imputed wages nor imputed owner's equity interest - and only depreciations relevant to the balance sheet. Production costs also include general operating expenses and expenses for administration, however not expenditures for sales and marketing.

• **Market or stock market value**

Corresponds to

- the replacement value at valuation date derived from the price at the procurement

Балансовая стоимость

Стоимость имущества и обязательств в балансе.

Принципиально предметы имущества учитываются самое большее по расходам на приобретение или изготовление. Изнашивающиеся основные средства дополнительно уменьшаются на плановую амортизацию. Если стоимость изнашивающихся основных средств или краткосрочных активов на день закрытия баланса ниже биржевой и рыночной стоимости, то следует применять ту стоимость, которая ниже.

Обязательства следует учитывать по сумме возврата, а отчисления в резервный фонд - только в размере той суммы, которая окажется необходимой после разумных коммерческих оценок.

• **Расходы на приобретение**

Они соответствуют закупочной стоимости и состоят из:

- *закупочной цены*
суммы счета без НДС минус сконто и скидки
- *дополнительные расходы на приобретение*
затраты на транспорт, страхование транспорта - ровки, установку и монтаж (напр., при покупке агрегатов), сборы за засвидетельствование договоров покупки (особенно земельных участков), а также комиссионные сборы, оплата посредников, таможенные пошлины, налог на покупку земли.

• **Издержки производства**

(для частично или полностью самостоятельно изготовленных товаров). Они соответствуют стоимости изготовления, но должны учитывать только равные затратам расходы - т.е. без расчетной зарплаты и расчетных процентов на собственный капитал - и только балансовые списания. К расходам на изготовление относятся также частичные общие производственные расходы, расходы на управление, но без расходов на сбыт.

• **Рыночная или биржевая стоимость**

соответствует

- восстановительной стоимости на день составления баланса, определенной по цене

Հաշվեկշռային արժեք

Ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռում արտացոլվող արժեքն է:

Ակտիվները հաշվառվում են՝ դրանց ձեռքբերման կամ ստեղծման համար կատարված առավելագույն ծախսումներով: Ամորտիզացվող հիմնական միջոցների գծով անհրաժեշտ է կանոնավոր կերպով կատարել նաև մաշվածության հաշվառում: Եթե հիմնական միջոցների կամ ընթացիկ ակտիվների արժեքը գնահատման օրվա դրությամբ փոքր է դրանց շուկայական կամ բորսայական արժեքից, անհրաժեշտ է որպես հիմք ընդունել այն արժեքը, որն ավելի փոքր է:

Պարտավորությունները ներկայացվում են մարման ենթակա գումարի չափով, իսկ պահուստները՝ հիմնավոր ֆինանսական գնահատման հիման վրա որոշված անհրաժեշտ գումարի չափով:

• **Սկզբնական արժեք**

Այն համարժեք է ձեռքբերման արժեքին և բաղկացած է՝

- *գնման գնից*
հաշիվ ապրանքագրում նշված գին (առանց ԱԱՀ-ի)՝ հանած վաղաժամկետ վճարման համար տրվող և այլ զեղչերը
- *ձեռքբերման լրացուցիչ ծախսումներից*
փոխադրման և ապահովագրման ծախսեր, տեղադրման և հավաքման (օր.՝ մեքենասարքավորումների) ծախսեր, պայմանագրերը համապատասխան իրավական ձևով կազմելու համար կատարվող ծախսեր (հատկապես հողատարածքների վաճառքի դեպքում), ինչպես նաև միջնորդավճարներ, մաքսավճարներ, հողի առքուվաճառքի հետ կապված հարկեր:

• **Արտադրական ինքնարժեք**

(կազմակերպության կողմից ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ինքնուրույն արտադրվող արտադրանքի համար): Այն համապատասխանում է սկզբնական արժեքին, սակայն ներառում է միայն ընթացիկ ծախսումները (առանց աշխատանքային ծախսումների և ներդրված սեփական կապիտալի հատույցի) և մաշվածությունը (ամորտիզացիան): Արտադրական ինքնարժեքը ներառում է նաև ընդհանուր գործառնական և վարչակառավարչական ծախսերը, սակայն չի ներառում իրացման և մարքեթինգի ծախսերը:

• **Շուկայական կամ բորսայական արժեք**

Այն համապատասխանում է՝

- վերականգնման արժեքին գնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ որոշված գնման շուկայական

Bilanzstichtag oder

- abgeleitet vom Preis am Absatzmarkt dem Verkaufswert am Bilanzstichtag.
- **Teilwert**
Ist der Betrag, den ein Erwerber des ganzen Betriebes im Rahmen des Gesamtkaufpreises für das einzelne Wirtschaftsgut ansetzen würde. Dabei ist davon auszugehen, dass der Erwerber den Betrieb fortführt.
- **Niedrigerer Teilwert**
Entspricht in der Steuerbilanz den niedrigeren Markt- oder Börsenwerten in der Handelsbilanz.

Bewertungsmethoden

- **Einzelbewertung**
Grundsätzlich muss jedes Wirtschaftsgut bei der Bilanzaufstellung einzeln erfasst und bewertet werden. Nur in Ausnahmefällen sind Gruppenbewertung oder Ansatz eines Festwertes zulässig.
- **Gruppenbewertung**
Zulässig bei Zusammenfassung annähernd gleichwertiger oder gleichartiger Wirtschaftsgüter, für die ein Durchschnittswert bekannt ist.
- **Durchschnittsbewertung**
In der Landwirtschaft besondere Form der Gruppenbewertung, bei der - z.B. in der steuerlichen Buchführung - Viehbestände mit allgemeinen Durchschnittssätzen der Finanzbehörden bewertet werden.
- **Bewertung nach dem Durchschnittsverfahren**
Z.B. bei nicht markierten Ferkeln und lose geschütteten Vorräten, deren individuelle Anschaffungs- oder Herstellungskosten nicht ermittelbar sind. Aus Menge und Wert von Jahresanfangsbestand und Zugängen wird ein gewogener Durchschnittspreis errechnet, mit dem Abgänge und Endbestand bewertet werden.
- **Bewertung nach dem Fifo-Verfahren**
Die Endbestände werden mit den Anschaffungskosten der letzten Zukäufe bewertet, zulässig an Stelle des Durchschnittsverfahrens, wenn die zuerst gekauften Produktionsmittel auch zuerst verbraucht werden (Fifo = first in, first out).

market or

- the sales value at valuation date derived from the price at the sales market.
- **Going-concern value**
This is the amount which a buyer of the entire farm would apply for the specific good within the total purchase price. This is based on the presumption, that the buyer continues operating the farm.
- **Lower going-concern value**
corresponds to the lower market and stock market values in the commercial balance sheet.

Methods of valuation

- **Individual valuation**
In principle, every good needs to be registered and evaluated separately when drawing up the balance sheet. The use of group valuation or fixed valuation is only permissible in special circumstances.
- **Group valuation**
is permissible when combining almost equivalent or homogenous goods for which an average value is known.
- **Average valuation**
Special mode of group valuation in agriculture, in which - e.g. in tax accounting - livestock is stated with general average rates as prescribed by the fiscal authorities. (e.g in tax accounting)
- **Valuation by average method**
e.g. used with unmarked piglets or bulk packaged inventory, where individual purchase and production costs are not determinable. An average price is calculated from volume and value of the opening inventory and the additions. This average price is then applied to asset outflow and the final inventory.
- **Valuation by Fifo-method**
The final inventory is valued with the purchase costs of the last complementary purchase. This is permissible instead of the average method, if the means of production bought first are also used first. (Fifo = first in, first out).

на закупочном рынке, или

- продажной стоимости на день составления баланса, определенной по цене рынка сбыта.

• **Частичная стоимость**

Сумма, которую покупатель целого предприятия определил бы в рамках общей покупной цены на отдельный объект имущества. При этом следует исходить из того, что покупатель продолжит руководство предприятием.

• **Меньшая частичная стоимость**

Соответствует в налоговом балансе более низкой рыночной или биржевой стоимости в торговом балансе.

Методы оценки

• **Индивидуальная оценка**

Принципиально каждый предмет имущества должен быть учтен и оценен отдельно при составлении баланса. Только в исключительных случаях допустима групповая оценка или применение постоянной стоимости.

• **Групповая оценка**

Допустима при объединении примерно равноценного или однородного имущества, для которого известна средняя стоимость.

• **Средняя оценка**

Особая форма групповой оценки в сельском хозяйстве, при которой - напр., в налоговом бухгалтерском учете поголовье скота оценивается по средним тарифам финансовых органов.

• **Оценка по методу усреднения**

Напр., для немаркированных поросят и сыпучих запасов, индивидуальные расходы на приобретение или изготовление которых нельзя определить. Из количества и стоимости остатка на начало года и поступлений рассчитывается средневзвешенная цена, по которой оцениваются сбыт и остатки.

• **Оценка по методу Fifo**

Переходящие остатки оцениваются по расходам на приобретение последних покупок; допустимо вместо метода усреднения, если средства производства, приобретенные первыми, будут также израсходованы первыми (Fifo = first in, first out).

գնով կամ

- իրացման արժեքին գնահատման օրվա դրությամբ՝ որոշված իրացման շուկայական գնով:

• **Մասնակի արժեք**

Գումար, որը կազմակերպությունն ամբողջությամբ ձեռք բերող անձը կվճարեր դրա առանձին մասերի կամ հատվածների համար: Գնահատականը հիմնվում է այն եկթադրության վրա, որ կազմակերպությունը շարունակելու է գործունեությունը:

• **Նվազագույն մասնակի արժեք**

Հարկային հաշվեկշռում այն համապատասխանում է առևտրային հաշվեկշռի շուկայական կամ բորսայական նվազագույն արժեքին:

Գնահատման մեթոդները

• **Անհատական գնահատում**

Հաշվեկշռի կազմման ժամանակ ակտիվները, որպես կանոն, անհրաժեշտ է հաշվառել և գնահատել անհատապես: Խմբային գնահատումը կամ հաստատուն արժեքի սահմանումը թույլատրելի է միայն բացառիկ դեպքերում:

• **Խմբային գնահատում**

Թույլատրելի է համարժեք կամ նույնատիպ ակտիվների գնահատման դեպքում, երբ հայտնի է վերջիններիս միջին արժեքը:

• **Միջին արժեքների միջոցով գնահատում**

Գյուղատնտեսությունում խմբային գնահատման առանձնահատուկ եղանակ, որի դեպքում, օր.՝ հարկային հաշվառման մեջ, անասնազխաքանակը գնահատվում է հարկային մարմինների կողմից սահմանված միջին դրույքների հիման վրա:

• **Գնահատում միջին կշռված արժեքի մեթոդով**

Օր.՝ չիամարակաված խոճկորների կամ անհատապես չհաշվառվող պաշարների դեպքում, որոնց անհատական ձեռքբերման կամ արտադրական ինքնարժեքը հնարավոր չէ որոշել: Պաշարների սկզբնական մնացորդի և մուտքագրվող պաշարների ծավալի ու արժեքի հիման վրա հաշվարկվում է միջին գինը: Այնուհետև, հաշվարկված միջին գինը կիրառվում է պաշարների ելքը ու վերջնական մնացորդը գնահատելիս:

• **Գնահատում ՖԻՖՈ մեթոդով**

Վերջնական մնացորդը գնահատվում է վերջնական ձեռքբերման գնով: Թույլատրելի է օգտագործել միջին կշռված արժեքի մեթոդի փոխարեն, եթե սկզբում ձեռքբերված պաշարներն իրացվում (օգտագործվում) են սկզբում: (Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք, FIFO = first in, first out).

- **Bewertung nach dem Lifo-Verfahren**
Die Endbestände werden mit den Anschaffungskosten früherer Zukäufe bewertet, wenn die zuletzt gekauften Produktionsmittel zuerst verbraucht werden (Lifo = last in, first out).
- **Ansatz von Festwerten**
Im Anlagevermögen unveränderter Wertansatz für mehrere aufeinander folgende Jahre zulässig, wenn der betreffende Bestand an Anlagegütern laufend nach Maßgabe des Güterverzehr aufgefñllt werden muss (z.B. Werkstattgeräte). Im Umlaufvermögen nur bei Hilfs- und Betriebsstoffen zulässig, deren Mengen und Preise nur geringfügig schwanken.
- **retrograde Wertermittlung**
Schätzung der Herstellungskosten aus dem Marktpreis am Bewertungsstichtag abzüglich Gewinnspanne; zulässig bei Kuppelprodukten, deren individuelle Herstellungskosten nicht ermittelbar sind, z.B. Herstellungskosten des Kalbes in der Milchproduktion.

Wertanpassung

- **Abschreibung**
Herabsetzende Wertanpassung von abnutzbaren Wirtschaftsgütern infolge Verbrauch, Abnutzung oder Wertminderung. Es ist zugleich die Sammelbezeichnung für folgende vier steuerliche Begriffe:
  - Absetzung für Abnutzung (AfA)
  - Absetzung für Substanzverringerng (AfS)
  - Abschreibung auf den niedrigeren Teilwert
  - Sonderabschreibungen
 Absetzung für Abnutzung kann zeit- oder leistungsabhängig berechnet werden.
- **Leistungsbezogene Abschreibung**
Die Abschreibungssumme wird auf die insgesamt zu erwartenden Leistungseinheiten bezogen. Die auf ein Wirtschaftsjahr entfallende Abschreibung ist abhängig von der Zahl der für dieses Wirtschaftsjahr festgestellten Leistungseinheiten.

- **Valuation by Lifo-method**
The final inventory is valued with the purchase costs of a former complementary purchase, if the means of production bought last are used first. (Lifo = last in, first out).
- **Fixed values**
An unvaried valuation rate for several subsequent years is permissible for fixed assets, if the stock concerned needs to be continuously replenished according to consumption (e.g. workshop tools). In the case of auxiliary and operating supplies this is only permissible if their quantities and prices vary only insignificantly.
- **Inverse valuation**
Estimate of the production costs by subtracting the profit margin from the market price at valuation date. This is permissible for joint products for which individual production costs are not determinable, e.g. production costs of a calf in milk production.

Adjustment of valuation

- **Depreciation**
Reducing value adjustment for depreciable goods due to consumption, depreciation or decrease in value. It is also the collective term for the following four tax terms:
  - tax depreciation
  - allowance for reduction of assets
  - depreciation based on lower going-concern value
  - special depreciation allowances
 Depreciation for wear and tear can be calculated according to time or use/output.
- **Unit-of-production method of depreciation**
The depreciation expense is put in relation to the total of units of production output expected. The depreciation for an accounting year depends on the number of units produced within this year.

- **Оценка по методу Lifo**
Переходящие остатки оцениваются по расходам на более ранние покупки, если средства производства, приобретенные последними, будут использованы первыми (Lifo = last in, first out).
- **Применение постоянной стоимости**
Для основных средств допустимо применение неизменной стоимости на несколько последующих лет, если основные средства постоянно пополняются по мере их убытия (напр., инструмент мастерских). В оборотных средствах это допустимо только для вспомогательных и производственных материалов, количество и цены которых колеблются незначительно.
- **Обратное определение стоимости**
Определение расходов на изготовление по рыночной цене в день оценки, исключая прибыль; допустимо для побочной продукции, расходы на изготовление которой нельзя определить отдельно, напр; расходы на теленка в молочном производстве.

Адаптация стоимости

- **Амортизация**
Адаптация уменьшающейся стоимости изнашивающихся материальных ценностей вследствие потребления, износа или уменьшения стоимости. Оно является одновременно и общим обозначением четырех налоговых понятий:
  - отчисления вследствие износа (ОВИ)
  - отчисления вследствие истощения запасов (ОИЗ)
  - списание до более низкой частичной стоимости
 Уменьшения вследствие износа могут рассчитываться по времени или производительности.
- **Расчет амортизации по производительности**
Сумма амортизации ставится в зависимость от общей ожидаемой производительности. Списания, относящиеся к одному хозяйственному году, зависят от производительности, определенной на этот хозяйственный год.

- **Գնահատում LIFO մեթոդով**
Վերջնական մնացորդը գնահատվում է սկզբնական ձեռքբերման գնով, երբ վերջում գնված պաշարներն իրացվում (օգտագործվում) են սկզբում (LIFO = last in, first out): *Համաձայն IFRS-ի, պաշարները գնահատելիս նշված մեթոդն այլևս չի կիրառվում:*
- **Հաստատուն դրույքների կիրառումը**
Հիմնական միջոցները գնահատելիս թույլատրվում է կիրառել գնահատման հաստատուն դրույքներ մի քանի միմյանց հաջորդող տարիների ընթացքում, եթե հիմնական միջոցները համալրվում են դուրսգրման չափով (օր.՝ արհեստանոցի գործիքները): Ընթացիկ ակտիվների դեպքում դա թույլատրվում է միայն այն օժանդակ և սպառվող նյութերի համար, որոնց քանակի ու գնի տատանումներն աննշան են:
- **Արժեքի հակադարձ որոշումը**
Արտադրական ինքնարժեքի գնահատումը՝ գնահատման օրվա շուկայական գնից հանելով շահույթի մարժան: Թույլատրելի է զուգակցող արտադրանքի դեպքում, երբ հնարավոր չէ որոշել առանձին արտադրանքի ինքնարժեքը, օր.՝ հորթի արտադրական ինքնարժեքը կաթի արտադրությունում:

Արժեքի ճշգրտումները

- **Ամորտիզացիա (մաշվածություն)**
Ակտիվի արժեքը նվազեցնող ճշգրտում, որը հետևանք է ակտիվի օգտագործման, մաշվածության կամ արժեքի կորստի: Այն միաժամանակ հանդիսանում է ընդհանրական բառեզր ստորև բերված հարկային չորս հասկացությունների համար.
  - մաշվածության հետևանքով ամորտիզացիոն մասհանում (ԱՄ)
  - ակտիվների արժեքի նվազում
  - Մաշվածության հաշվարկում նվազագույն գործառնական արժեքի հիման վրա
  - հատուկ ամորտիզացիոն մասհանումներ
 Մաշվածության հետևանքով ամորտիզացիոն մասհանումները կարելի է հաշվարկել ըստ ժամանակի կամ ըստ թողարկված արտադրանքի:
- **Մաշվածության հաշվարկումն ըստ թողարկված միավորների մեթոդի**
Ամորտիզացիոն մասհանումները կատարվում են ակնկալվող օգտագործման կամ ակնկալվող թողունակության հիման վրա: Մաշվածության գումարը հաշվետու տարվա համար կախված է տվյալ տարում հիմնական միջոցի օգտագործման արդյունքում թողարկված արտադրանքի ծավալից:

• **Lineare (konstante) Abschreibung**

Jede Zeitperiode wird mit gleichem Abschreibungsbetrag belastet.

• **Degressive Abschreibung**

Abnehmende Abschreibungsquoten;

unterschieden werden:

• **Arithmetisch-degressive AfA (digitale)**

Ausgehend von der gewöhnlichen Nutzungsdauer des abzuschreibenden Wirtschaftsgutes vermindert sich die AfA jedes Jahr um einen gleichen Betrag.

Beispiel: Nutzungsdauer 6 Jahre; AfA demnach

1. Jahr	2. Jahr	3. Jahr	4. Jahr	5. Jahr	6. Jahr
6/21	5/21	4/21	3/21	2/21	1/21

= 21/21 der Anschaffungskosten.
21 = Summe der Jahresziffern (1+2+3+...)

• **Geometrisch-degressive AfA**

Hierbei wird der gleiche Abschreibungssatz in Prozenten vom jeweiligen Rest-Buchwert in Abzug gebracht.

• **AfA in fallenden Staffelsätzen**

Nutzungsjahre eines Wirtschaftsgutes werden in Jahresgruppen aufgeteilt, für die jeweils ein bestimmter AfA-Prozentsatz gültig ist.

• **Progressive Abschreibung**

Zunehmende Abschreibungsquoten. Sie ist wenig gebräuchlich und nach Deutschen Handels- und Steuerrecht nicht zulässig.

• **Abschreibung auf den niedrigeren Teilwert**

Vorzunehmen, wenn der Teilwert für das betreffende Wirtschaftsgut niedriger ist als der Buchwert, der sich ergeben würde, wenn nur die normalen Abschreibungen vorgenommen werden.

• **Sonderabschreibung**

In bestimmten Fällen steuerlich zulässige, erhöhte Abschreibung, durch die stille Reserven gebildet werden, die sich bis zum Ende der Nutzungsdauer auflösen. Sie führt zu zeitlichen Gewinnverlagerungen.

• **Linear (constant) method of depreciation**

Each period of time is burdened with an equal depreciation amount.

• **Reducing balance method of depreciation**

Decreasing annual depreciation expense;

Distinction between:

• **sum-of-the-year-digits method of depreciation**

Assuming a normal economic life-span of the depreciable good, the depreciation amount decreases by the same amount every year.

Example: normal life-span 6 years; depreciation

year 1	year 2	year 3	year 4	year 5	year 6
6/21	5/21	4/21	3/21	2/21	1/21

= 21/21 of the purchase costs.
21 = sum of year numbers (1+2+3+...)

• **declining-balance method of depreciation**

The same depreciation rate in percent is deducted from the respective remaining book value.

• **depreciation with decreasing graduate rates**

Economic life-span of a product is divided into year groups and for each group a specific depreciation percentage is valid.

• **Increasing balance method of depreciation**

Increasing annual depreciation expenses. This method is less common and not permissible according to commercial and fiscal laws.

• **Depreciation on lower going-concern value**

To be applied when the going concern value of the good considered is lower than its book value which would result from normal depreciation.

• **Special depreciation allowance**

According to taxation laws in certain cases an increased depreciation is possible which then leads to temporary hidden assets which are dissolved at the end of the life-span. It also leads to a temporary shifting of profits.

• **Линейные (постоянные) списания**

В каждый временной период списывается равная сумма.

• **Дегрессивно е списание**

Уменьшающаяся доля списания;

различаются:

- **Арифмет. - дегрессивное ОВИ (дигитальное)**

Исходя из обычного срока службы имущества, подлежащего списанию, ОВИ уменьшается с каждым годом на равную сумму.

Пример: Срок службы 6 лет, ОВИ составит по годам:

1-ый	2-ой	3-ий	4-ый	5-ый	6-ой
6/21	5/21	4/21	3/21	2/21	1/21

= 21/ 21 расходов на приобретение
21 = сумма лет (1+2+3+.....)

- **Геометрически - дегрессивное ОВИ**

В этом случае отчисляется равная норма списания в процентах от соответствующей остаточной балансовой стоимости.

- **ОВИ с уменьшающейся дифференцированной нормой**

Срок службы имущества делятся на группы лет, для которых устанавливается определенная процентная норма ОВИ.

• **Прогрессивное списание**

Увеличивающаяся доля списания. Оно мало используется и согласно немецкого торгового и налогового права не разрешено.

• **Списание до низшей частичной стоимости**

Следует применять, если частичная стоимость соответствующего имущества меньше балансовой, которая была бы, если бы проводились только нормированные списания.

• **Особое списание**

В определенных случаях налоговым правом допускается повышенное списание, при котором создаются скрытые резервы, расходующиеся до конца срока службы. Оно приводит к перемещению прибыли во времени.

• **Մաշվածության հաշվարկման գծային (հավասարաչափ) մեթոդը**

Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար կատարվում են հավասարաչափ մասհանումներ:

• **Մաշվածության հաշվարկման նվազող մնացորդի մեթոդը**

Կատարվում են նվազող մասհանումներ օգտակար ծառայության ընթացքում: Տարբերում են՝

- **Մաշվածության հաշվարկման տարիների հանրագումարի մեթոդը**

Հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության ժամկետից ելնելով որոշվում է այն գործակիցը, որով յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա մաշվածության գումարը նվազում է նախորդ տարվա համեմատ: Օգտակար ծառայությունը՝ 6 տարի, ԱՄ կկազմեն տարեկան՝

1 տ.	2 տ.	3 տ.	4 տ.	5 տ.	6 տ.
6/21	5/21	4/21	3/21	2/21	1/21

= 21/ 21 (սկզբնական արժեքի)
21 = տարիների հանրագումարը (1+2+3+.....)

- **Մաշվածության հաշվարկման նվազող մնացորդի մեթոդը**

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվեկշռային արժեքից կատարվում են միևնույն դրույքով հաշվարկված ամորտիզացիոն մասհանումները

- **Աստիճանական նվազող ամորտիզացիա**

Հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության ժամկետը բաժանվում է առանձին ժամանակահատվածների, որոնցից յուրաքանչյուրի համար գործում են առանձին ամորտիզացիոն դրույքներ:

• **Պրոգրեսիվ ամորտիզացիա**

Ամորտիզացիոն մասհանումները տարեցտարի ավելանում են: Այս մեթոդը հազվադեպ է կիրառվում և չի թույլատրվում ՖՀՄՍ-ով ու հարկային օրենսդրությամբ:

• **Մաշվածության հաշվարկում նվազագույն գործառնական արժեքի հիման վրա**

Կիրառվում է, երբ շահագործվող հիմնական միջոցի գործառնական արժեքը փոքր է իր հաշվեկշռային արժեքից, որը կստացվեր մաշվածությունը վերը նշված մեթոդներով հաշվարկելու դեպքում:

• **Հատուկ ամորտիզացիոն մասհանումներ**

Հարկային օրենսդրությամբ որոշ դեպքերում թույլատրվում է արագացված ամորտիզացիայի իրականացում, որի արդյունքում գոյանում են քողարկված ակտիվներ: Վերջիններս դուրս են գրվում իրենց օգտագործման ծառայության ժամկետի ավարտին, ինչը

2 Wertermittlung

2.3 Allgemeine Wertbegriffe

- **Zuschreibung**

Berücksichtigung werterhöhender Veränderungen von Wirtschaftsgütern. Sie ist in Deutschland handels und steuerrechtlich nur in wenigen Fällen zulässig, und zwar nur, wenn durch Großreparatur, Umbau oder Zuwachs (Vieh) eine Werterhöhung eintritt.

- **Wertberichtigung**

Wertanpassung von aktiven Wirtschaftsgütern (Wertanpassung für zu hoch angesetzte Aktiva).

2 Valuation

2.3 Commercial and Tax Balance Valuations

- **Appreciation**

Accounting for events leading to a good's increase in value. According to the commercial and tax law this is only permissible in few cases and only if an increase in value occurs due to major repairs, reconstruction or increase (livestock).

- **Valuation adjustment**

Adjustment of valuation of assets (Value adaption for assets valued too high).

- **Увеличение стоимости**
 Учет изменений, увеличивающих стоимость имущества. Немецкое налоговое и коммерческое право разрешают это только в некоторых случаях, а именно, когда стоимость повышается из-за капитального ремонта, реконструкции или прироста (скот).
- **Упорядочение стоимости**
 Упорядочение стоимости имущества в активе (адаптация стоимости слишком высоко оцененного дебета)

- հանգեցնում է շահույթի ժամանակավոր փոփոխության:
- **Հաշվեկշռային արժեքի բարձրացում**
 Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի բարձրացում առաջացնող իրադարձությունների հաշվառում: ՖՀՄՍ-ով և հարկային օրենսդրությամբ արժեքի ավելացում թույլատրվում է միայն որոշակի դեպքերում և եթե արժեքի ավելացումը տեղի է ունեցել կապիտալ վերանորոգման, վերակառուցման կամ ծնածի հետևանքով:
  - **Արժեքի ճշգրտում**
 Ակտիվների արժեքի ճշգրտում (իրական արժեքից բարձր գնահատված ակտիվների արժեքի համապատասխանեցում իրական արժեքին):

3 Kosten und Leistungen

3.1 Definition von Kosten

Kosten

Wertverzehr durch den Einsatz von Produktionsfaktoren für die Erstellung bestimmter Leistungen.

Bei landwirtschaftlichen Produktionsverfahren und damit auch im landwirtschaftlichen Betrieb fallen folgende wichtige Kostenpositionen an:

- **Verbrauch an kurzlebigen Produktionsmitteln**

(Materialien), wie z.B. Saatgut, Düngemittel, Pflanzenschutzmittel, Dieselöl usw.

- **Arbeitskosten**

- Fremdarbeitskräfte → Lohnkosten
  - Familienarbeitskr. → Lohnansatz
- } Lohnanspruch
(nicht entlohnte Arbeitskräfte)

Beachte:

Familienarbeitskräfte werden zwar über den Gewinn entlohnt, verursachen aber gleichzeitig (Nutzungs-)Kosten

- **Kosten für Dienstleistungen**

z.B. Maschinenring und Buchführungsdienst

- **Wertverlust dauerhafter Produktionsmittel**

Anteiliger Wertverzehr von dauerhaften Produktionsmitteln, also anteiliger Abschreibung

- **Kosten für den Gebrauch von Kapital**

- Eigenkapital → Zinsansatz
  - Fremdkapital → Zinsen
- } Zinsanspruch

Beachte:

Auch das Eigenkapital wird über den Gewinn entlohnt und verursacht gleichzeitig Kosten (Nutzungskosten)

- **sonstige Kosten**

z.B. Versicherungen, Betriebssteuern

3 Costs and Output

3.1 Definition of Costs

Costs

Value of production factors consumed for the generation of a certain output.

In agricultural production and, therefore, also in farms, the following main types of costs can be distinguished:

- **consumption of short-term means of production**

(materials), e.g. seed, fertilizer, chemicals, fuel, etc.

- **labour costs**

- employed labour → wages
  - family labour → imputed costs
- } (imputed) costs of total labour
(unpaid labour)

Note:

Although the return to family labour input is part of the profit, opportunity costs are incurred at the same time

- **costs for services**

e.g. hired machinery, bookkeeping

- **decrease in value of durable assets**

proportional decrease in value of durable production assets i.e. pro rata depreciation

- **costs for the use of capital**

- owners' capital → imputed costs
  - borrowed capital → interest paid
- } (imputed) costs of total capital

Note:

Although the return to the owners' equity capital is part of the profit, opportunity costs are incurred at the same time

- **other costs**

e.g. insurances, taxes, etc.

Расходы

Потребление стоимости производственных факторов при использовании их для достижения определенных производственных результатов.

В сельскохозяйственной технологии производства, а значит и на сельскохозяйственном предприятии, образуются следующие важные позиции расходов:

- **потребление краткосрочных средств производства**
(материалов), напр., семян, удобрений, средств защиты растений, горючего и т. д.;
- **расходы на оплату труда**
  - наемная рабочая сила → зарплата } потребность
  - семейная рабочая сила → начисл. зарпл. } в зарплате
(не оплачиваемая рабочая сила)

Обратите внимание:
семейная раб. сила, хотя и оплачивается из прибыли, однако имеет одновременно альтернативные издержки.
- **расходы за услуги**
напр., ведение бухгалтерского учета, аренда машин.
- **использование долговрем-ых средств производства**
Пропорциональное потребление стоимости долговечных средств пр-ва, пропорциональное списание
- **расходы на использование капитала**
  - собственный капитал → проц. ставка } потребность
  - заемный капитал → проценты } в процентах

Обратите внимание:
Собственный капитал вознаграждается также за счет прибыли и одновременно предполагает затраты (альтернативные издержки)
- **прочие расходы**
напр., страховка, производственные налоги.

Ծախսումներ

Որոշակի արտադրանք թողարկելու համար օգտագործված արտադրության գործոնների արժեքը

Գյուղատնտեսական արտադրությունում, հետևապես և գյուղացիական տնտեսություններում առանձնանում են հետևյալ հիմնական ծախսային հոդվածները՝

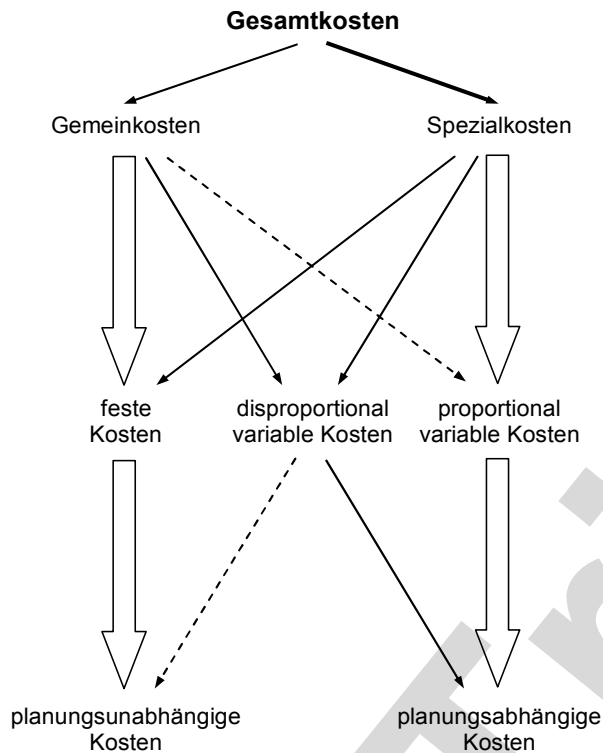
- **ընթացիկ ակտիվների օգտագործում**

(նյութեր), օր.՝ սերմեր, պարարտանյութ, բույսերի քիմիական պաշտպ. նյութեր, վառելիք և այլն;
- **աշխատանքային ծախսումներ**
  - վարձու աշխատողներ → աշխատավարձ } հաշվարկայ
  - ընտանեկան աշխատուժ → հաշվարկային } աշխատավ
  - (չվարձատրվող աշխատուժ) աշխատավարձ }
Ծանոթություն.
ընտան. աշխ.ուժը թեև հատուցվում է շահույթից, սակայն միաժամանակ առաջանում են այլընտրանքային ծախսեր:
- **ծառայությունների դիմաց ծախսեր/ծախսումներ**
օր.՝ մեքենաների, տեխնիկայի վարձակալության, հաշվապահական հաշվառման վարման:
- **ոչ ընթացիկ ակտիվների օգտագործում**

Ոչ ընթացիկ ակտիվների արժեքի համամասնական նվազում՝ մաշվածություն (ամորտիզացիա)
- **կապիտալի օգտագործման ծախսեր**
  - սեփական կապիտալ → հաշվարկային ծախսեր } ընդհանուր կապիտալի հաշվարկային ծախսեր
  - փոխառու կապիտալ → տոկոս }
Ծանոթություն.
Սեփական կապիտալը հատուցվում է շահույթից, սակայն միաժամանակ առաջանում են այլընտրանքային ծախսեր:
- **այլ ծախսեր**
օր.՝ ապահովագրություն հարկեր և այլն:

Übersicht: Gliederung von Kosten

Gliederung der Kosten des landwirtschaftlichen Betriebes in Abhängigkeit von der:

- Zuteilbarkeit zu einem Produkt(-ionsverfahren)
- Veränderlichkeit bei Produktionsausdehnung
- Planungsabhängigkeit

Zuteilbarkeit von Kosten

In einem landwirtschaftlichen Betrieb werden fast immer mehrere Produkte produziert. Es fallen daher i. d. R. zwei grundsätzlich unterschiedliche Kostentypen an, nämlich:

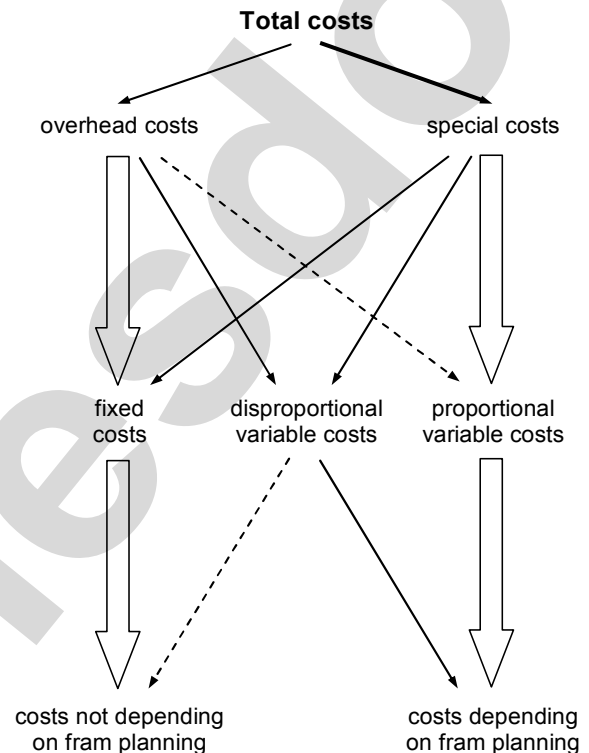
- **Gemeinkosten**
Kosten für Produktionsfaktoren die von mehreren Produktionsverfahren (Betriebszweigen) beansprucht werden und daher keinem der Produkte bzw. Verfahren unmittelbar oder mittelbar zugeordnet werden können.
Z.B. allgemeine Arbeitskräfte, Gebäude, etc.
- **Spezialkosten**
Kosten die bestimmten Produkten bzw. Produktionsverfahren unmittelbar oder mittelbar zuge-

Figure: Classification of costs

Classification of costs of a farm according to their

- allocatability to a product / farm enterprise
- variability according to the scale of production
- dependency on planning decisions

Allocatability of costs

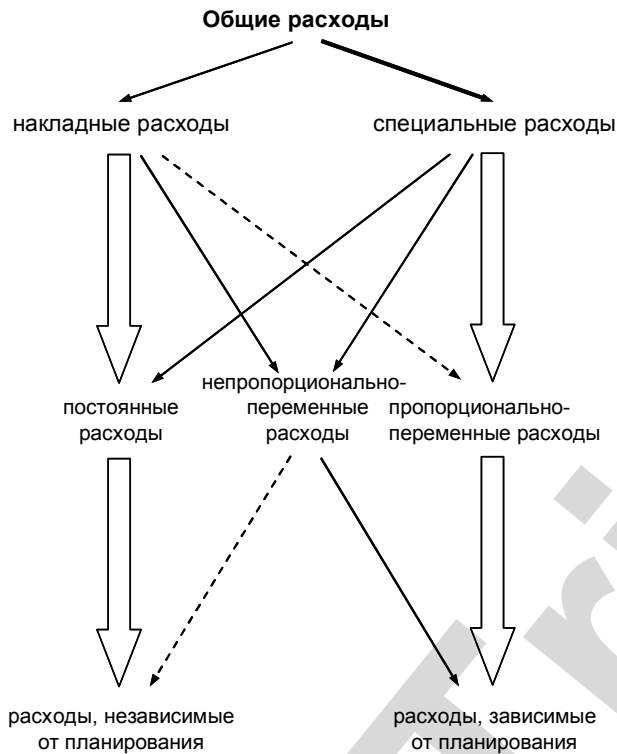
A farm usually produces more than one product. Therefore, two principally different types of costs generally occur:

- **Overhead costs**
Costs for production factors which are used by several farm enterprises (production branches) and, therefore, cannot be allocated directly or indirectly to one of the specific products or enterprises.
e.g. costs for general labour, buildings, etc.
- **Special costs**
Costs which can be directly or indirectly allocated to a specific product or enterprise.

Схема: Классификация расходов

Классификация расходов сельскохозяйственного предприятия в зависимости от:

- отношения к продукту (технологии).
- изменяемости при росте объема производства
- планирования

Распределение расходов

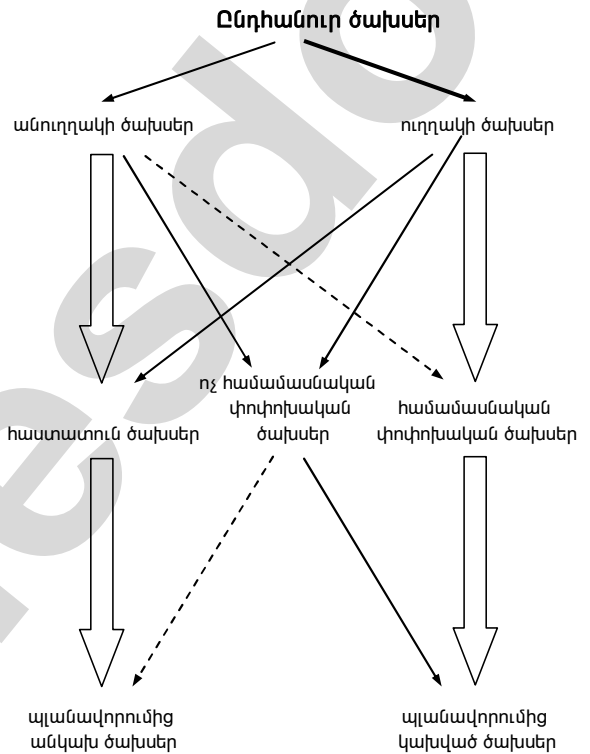
На сельскохозяйственном предприятии производится почти всегда несколько видов продукции. Поэтому возникают, как правило, два принципиально различных типа расходов, а именно:

- **Накладные расходы**
Расходы на производственные факторы, используемые многими производственными технологиями, которые не могут быть отнесены прямо или косвенно к одному продукту или технологии. Напр., общая рабочая сила, здания и т.п.
- **Специальные расходы**
Расходы, прямо или косвенно относящиеся к определенному продукту или технологии.

Գծապատկեր: Ծախսերի դասակարգումը

Գյուղացիական տնտեսությունների ծախսերի դասակարգումն ըստ.

- արտադրանքին (արտադրության գործընթացին) վերագրման
- արտադրության ծավալի փոփոխությունից կախվածության
- պլանավորումից կախվածության

Ծախսերի վերագրումն արտադրանքին

Գյուղացիական տնտեսություններում սովորաբար արտադրվում է մի քանի տեսակի արտադրանք: Այդ պատճառով առաջանում են երկու սկզբունքորեն տարբեր տեսակի ծախսեր.

- **Անուղակի ծախսեր**
Արտադրության գործոնների այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են մեկից ավելի տեսակի արտադրանքի արտադրության կամ մի քանի արտադրական գործընթացների համար և ինչի հետևանքով հնարավոր չէ դրանք ուղղակիորեն կամ անուղակիորեն վերագրել մեկ արտադրանքի արտադրությանը կամ առանձին արտադրական գործընթացին: Օր.՝ ընդհանուր նշանակության աշխատուժը, շենքերը:
- **Ուղակի ծախսեր**
Այն ծախսերն են, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղակիորեն հնարավոր է վերագրել որոշակի արտա-

3 Kosten und Leistungen

3.2 Gliederung von Kosten

ordnet werden können.

Z.B. Düngemittel, Kraftfutter, Spezialmaschinen

Veränderlichkeit von Kosten

Sowohl die Spezial- als auch die Gemeinkosten können weiter danach unterteilt werden, wie sie sich bei einer Veränderung der Produktmenge, die i.d.R. gleichgesetzt wird mit einer Veränderung der Ausdehnung der Produktionsverfahren, verhalten. Es werden feste, proportional variable und disproportional variable Kosten unterschieden: (Siehe auch *Übersicht Kostenverläufe*)

- **Feste Kosten**

Beispiel: Kosten vorhandener Gebäude innerhalb ihrer Kapazität

- **Gesamtkosten:**
konstant, d.h. unabhängig v. Produktionsmenge
- **Durchschnittskosten:**
sinkend, d.h. je höher die Produktionsmenge, umso geringer sind die Stückkosten (Kostendegression)
- **Grenzkosten:**
sind im Rahmen der Kapazität gleich Null

- **Disproportional variable Kosten**

Beispiel: Kosten für eine weitere Maschine bei Überschreitung der Kapazität

- **Gesamtkosten:**
konstant innerhalb der Kapazität, sprunghaft ansteigend bei Kapazitätsausdehnung
- **Durchschnittskosten:**
"Sägezahn-Verlauf"
- **Grenzkosten:**
entstehen nur bei Kapazitätsausdehnung

- **Proportional variable Kosten**

Beispiel: Kosten für Saatgut bei der Getreideproduktion

- **Gesamtkosten:**
steigen proportional zur Ausdehnung von Produktionsmenge / -verfahren an

3 Costs and Output

3.2 Classification of Costs

e.g. fertilizer, concentrates, special machinery.

Variability according to scale of production

Both the special and the overhead costs can be further differentiated according to their dependency on the change of the quantity produced which normally is proportional to a change in the scale of a farm enterprise.

A distinction is made between fixed, proportional variable and disproportional variable costs.

(See *various cost curves according to output graphs*)

- **Fixed costs**

Example: Costs of existing buildings within their capacity

- **total costs:**
constant; i.e. independent of scale of production
- **average costs:**
decreasing; i.e. the larger the amount produced the lower the costs per unit (degression of unit costs)
- **marginal costs:**
zero within a given capacity

- **Disproportional variable costs**

Example: Costs for an additional machine when capacity is exceeded

- **total costs:**
increase directly proportionally to changes in scale of production
- **average costs:**
"saw blade line"
- **marginal costs:**
occur only when capacity is increased,

- **Proportional variable costs**

Example: Costs for seeds in cereal production

- **total costs:**
increasing directly proportional to changes in the scale of production

Напр., удобрения, концентрированный корм, специальные машины.

Изменяемость расходов

Как специальные, так и накладные расходы можно еще подразделить в зависимости от того, как они себя ведут при изменении количества продукции, которое обычно приравнивается к изменениям при расширении технологии производства. Различают постоянные и переменные (пропорциональные / непропорциональные) расходы (см. схему «Динамика расходов»).

• **Постоянные расходы**

Пример: расходы на имеющиеся здания в пределах их мощностей.

- **общие расходы:**
постоянные, т.е. независимые от количества продукции.
- **средние расходы:**
уменьшающиеся, т.е. чем больше количество продукции, тем ниже расходы на единицу продукции (дегрессия расходов)
- **предельные расходы:**
в пределах мощности равны нулю.

• **Непропорционально - переменные расходы**

Пример: расходы на дополнительную машину при превышении мощности

- **общие расходы:**
Постоянные в пределах мощности, скачкообразно возрастают при увеличении мощности
- **средние расходы:**
изменяются в «форме зуба пилы»
- **предельные расходы:**
возникают только при увеличении мощности

• **Пропорциональные переменные расходы**

Пример: расходы на посевной материал при производстве зерна.

- **общие расходы:**
увеличиваются пропорционально расширению объема производства / технологии

դրանքի արտադրությանը կամ արտադրական գործընթացին, օր.՝ պարարտանյութերի, խտացրած կերի ծախսը, հատուկ մասնագիտացված մեքենաների գծով ծախսերը:

Ծախսերի մեծության փոփոխությունը՝ կախված արտադրության ծավալից

Ինչպես ուղղակի, այնպես էլ անուղղակի ծախսերը կարելի է դասակարգել ըստ արտադրանքի արտադրության ծավալների փոփոխությունից կախվածության, ինչը սովորաբար համապատասխանում է արտադրական գործընթացի փոփոխություններին: Տարբերում են հաստատուն և փոփոխական (համամասնական / ոչ համամասնական) ծախսեր: (Տես՝ «Ծախսերի մեծության կախվածությունը արտադրանքի ծավալից» գծապատկերը)

• **Հաստատուն ծախսեր**

Օրինակ՝ առկա շենքերի և շինությունների գծով ծախսերը՝ համապատասխան իրենց ծավալների:

- **ընդհանուր ծախսեր**
հաստատուն՝ անկախ արտադրանքի քանակից կամ արտադրության ծավալից:
- **միջին ծախսեր**
նվազող, այսինքն՝ որքան շատ է ատադրանքի քանակն, այնքան միավորի հաշվով ծախսերը փոքր են (միավորի հաշվով ծախսերի նվազում):
- **սահմանային ծախսեր**
որոշակի ծավալի դեպքում հավասար է զրոյի:

• **Ոչ համամասնական փոփոխական ծախսեր**

Օրինակ՝ արտադրության ծավալի ընդլայնման դեպքում լրացուցիչ տեխնիկայի ձեռքբերման ծախսերը:

- **ընդհանուր ծախսեր**
հաստատուն են որոշակի արտադրական հզորության դեպքում, աճում են հզորության մեծացման դեպքում:
- **միջին ծախսեր**
փոփոխվում են «սղոցի ատամի» տեսքով
- **սահմանային ծախսեր**
առաջանում են միայն արտադրական հզորությունների մեծացման դեպքում:

• **Համամասնական փոփոխական ծախսեր**

Օրինակ՝ Հացահատիկի արտադրության ժամանակ սերմացուի ծախսը:

- **ընդհանուր ծախսեր**
մեծանում են արտադրության ընդլայնմանը համամասնորեն:

3 Kosten und Leistungen

3.2 Gliederung von Kosten

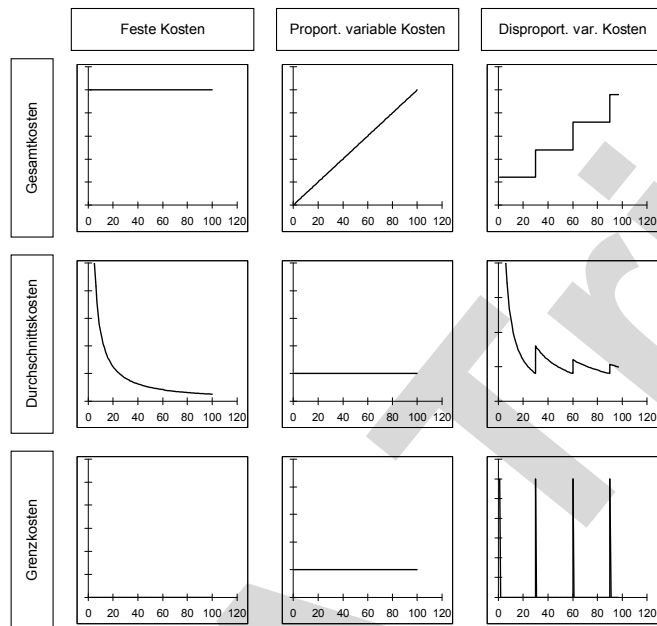
- **Durchschnittskosten:**
bleiben konstant (gleiche Saatgutkosten je ha)
- **Grenzkosten:**
bleiben konstant (für jedes weitere ha gleicher Betrag an zusätzlichen Saatgutkosten)

Übersicht: Kostenverläufe

Verlauf der festen, proportional variablen und disproportional variablen Kosten in Abhängigkeit vom Produktionsumfang, dargestellt als Gesamt-, Durchschnitts-, und Grenzkosten

x-Achse: Produktionsumfang

y-Achse: Kosten (in Geldeinheiten)

Planungsabhängigkeit von Kosten

Im Rahmen einer Betriebsentwicklungsplanung werden in der Regel verschiedene Maßnahmen vorgesehen, z.B.:

- Einführung neuer Produktionsverfahren
- Intensivierung vorhandener Produktionsverfahren
- Investitionen in Maschinen oder Gebäuden
- **Planungsabhängige Kosten**

Bei der Realisierung des Betriebsentwicklungsplanes verursachen die genannten Maßnahmen

3 Costs and Output

3.2 Classification of Costs

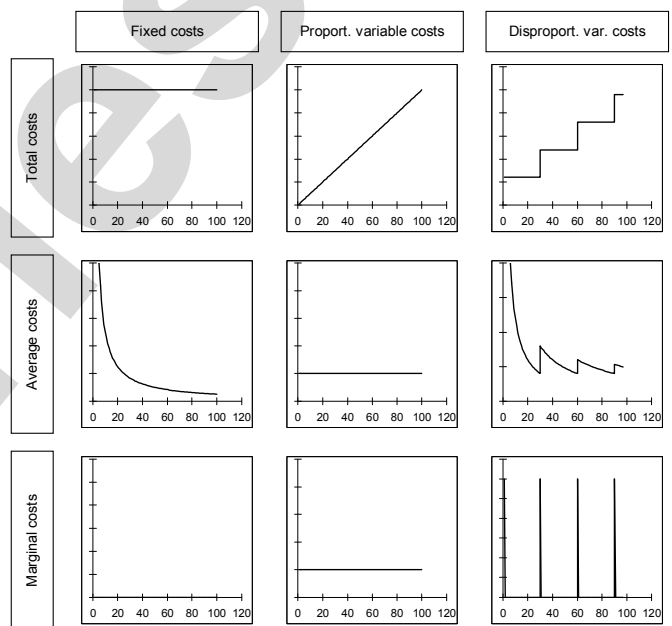
- **average costs:**
constant (same seed costs per ha)
- **marginal costs:**
constant (equal additional seed costs for each additional ha of cereals)

Figure: Various cost curves according to output

Fixed, proportional variable and disproportional variable costs according to the scale of production, shown as total costs, average costs and marginal costs

x-axis: scale of production

y-axis: costs (in currency units)

Dependency of costs on planning decisions

Within the framework of farm development planning various measures are usually scheduled.

e.g.:

- introduction of new farm enterprises
- intensification of existing farm enterprises
- investments in machinery or buildings

Costs dependent on planning decisions

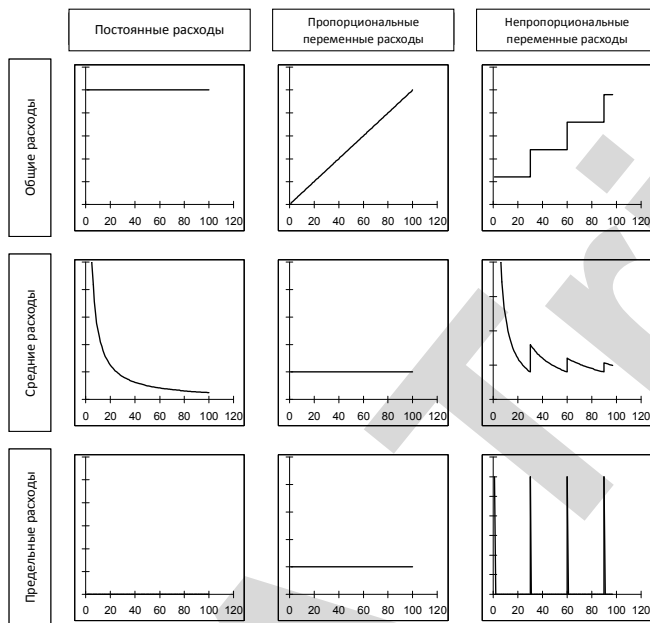
Costs arising due to the implementation of planning decisions i.e. the amount of costs

- *средние расходы:*
остаются постоянными (расход семян на 1 га)
- *предельные расходы:*
постоянны (для каждого следующего га одинаковые затраты на дополнительные семена)

Схема: динамика расходов

Изменение постоянных, пропорционально-переменных и непропорционально-переменных расходов в зависи мости от объема производства представлено в виде общих, средних и предельных расходов

Ось x: объем производства
Ось y: расходы (в денежном выражении)

Зависимость расходов от планирования

В рамках планирования развития предприятия предусматриваются, как правило, различные мероприятия, напр.:

- внедрение новых произв.-ных технологий
- интенсификация имеющихся технологий
- инвестирование в машины или здания

• **Планово-зависимые расходы**

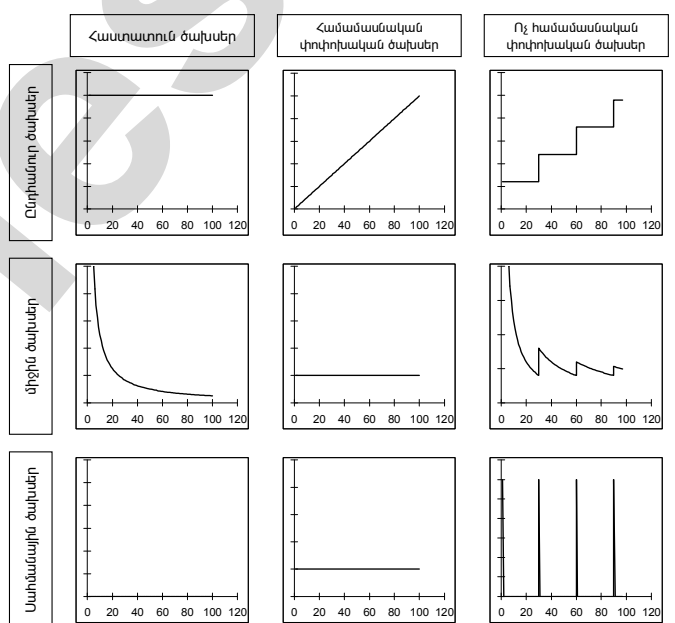
При реализации планов развития предприятия проводимые мероприятия вызывают расходы

- *միջին ծախսեր*
մնում են հաստատուն (հա.-ի հաշվով սերմացուի միևնույն ծախսը)
- *սահմանային ծախսեր*
հաստատուն (յուրաքանչյուր լրացուցիչ հեկտարի համար պահանջվում է սերմացուի միևնույն չափի լրացուցիչ ծախս):

Գծապատկեր: Ծախսերի մեծության կախվածությունը արտադրանքի ծավալից

Հաստատուն, համամասն. փոփոխական և ոչ համամասն. փոփոխական ծախսերի դինամիկան՝ կախված արտադրության ծավալներից, ներկայացված է ընդհանուր, միջին և սահմանային ծախսերի տեսքով:

x- առանցք արտադրության ծավալը
y- առանցք ծախսերը (դրամական արտահայտությամբ)

Ծախսերի կախվածությունը պլանավորումից

Ձեռնարկության զարգացման պլանավորման ժամանակ որպես կանոն նախատեսվում են տարբեր միջոցառումներ, օր՝

- նոր տեխնոլոգիաների ներդրում
- առկա տեխնոլոգիաների արդյունավետության բարձրացում
- ներդրումներ տեխնիկայի ձեռքբերման կամ շենքերի ու շինությունների ընդլայնման համար:

• **Ծախսեր, որոնց մեծությունը կախված է պլանավորումից**

Ծախսեր, որոնք առաջանում են կազմակերպության զարգացման ծրագրով նախատեսված միջոցառում-

3 Kosten und Leistungen

3.2 Gliederung von Kosten

Kosten (evtl. Kosteneinsparungen), die planungsinduziert und deshalb planungsabhängig sind.

- **Planungsunabhängige Kosten**

Die Kosten in einem Betrieb, die im Rahmen der Planung nicht zur Disposition stehen, werden als "planungsunabhängige" Kosten bezeichnet. Es sind dies z.B. die festen Kosten vorhandener Gebäude und Dauerkulturen, Grundsteuer, Betriebsversicherungen und eventuell Löhne ständiger Arbeitskräfte. Dabei kann noch danach unterschieden werden, ob die Kosten objektiv, also tatsächlich planungsunabhängig sind, oder ob sie nur aus Gründen subjektiver Vorgaben planungsunabhängig sind, wie sie durch ständige AK, die aus sozialen oder anderen Gründen weiterbeschäftigt werden sollen, entstehen könnten.

"Planungsunabhängige" Kosten sind weitgehend identisch mit den festen Kosten, und die "planungsabhängigen" Kosten entsprechen den variablen Kosten.

Der Anteil der planungsunabhängigen (festen) Kosten nimmt mit zunehmender Länge des Planungszeitraums ab, während der Anteil der planungsabhängigen Kosten zunimmt. Z.B. steht für die Produktionsplanung des kommenden Jahres ein geringerer Anteil der Kosten zur Disposition als bei einer Betriebsentwicklungsplanung für die nächsten 20 Jahre.

Im Zusammenhang mit der Planungsabhängigkeit von Kosten spricht man auch von *bedingt variablen Kosten*.

- **Bedingt variable Kosten**

Kosten, die je nach Betriebs- oder Planungssituation fest (planungsunabhängig) oder variabel (planungsabhängig) sein können, werden als bedingt variable Kosten bezeichnet.

3 Costs and Output

3.2 Classification of Costs

depends on the planning decision.

- **Costs independent of planning decisions**

Those costs for production factors which are not affected by farm planning decisions are referred to as "independent of a planning decision". These are for example the fixed costs of existing buildings and permanent crops, the real property tax and insurances and possibly also wages of permanent workers. These costs can be further subdivided into objectively independent costs which are in fact independent or costs considered as independent due to subjective preconditions, e.g. due to ongoing employment of workers for welfare or other reasons.

"Independent costs" are largely identical to fixed costs and "dependent costs" correspond with variable costs.

The proportion of independent (fixed) costs decreases as the time horizon of planning decisions increases, whereas the proportion of dependent costs increases. For instance, fewer cost items are affected by the short-term production planning for the following year than by long-term farm development planning decisions for the following 20 years.

In connection the context with the dependency of costs on planning decisions a further term is used: *conditionally variable costs*

- **Conditionally variable costs**

Costs which can be either fixed (independent) or variable (dependent) according to the specific context of planning situations are referred to as conditionally variable costs.

(или их экономию), вызванные планом и зависят от него.

• **Планово-независимые расходы**

Расходы предприятия, которые при планировании не стоят в плане, называются «планово-независимыми» расходами. Напр., постоянные расходы на имеющиеся здания и многолетние культуры, земельный налог, страховки предприятия, зарплата постоянных рабочих. Можно также различать, объективны ли расходы,

т.е. действительно ли они независимы от плана, или же независимы по причине субъективных предположений; или же могли бы возникнуть из-за постоянной рабочей силы, которая должна и дальше быть задействована вследствие социальных или иных причин.

"Планово-независимые" расходы в значительной степени идентичны с постоянными расходами, а "планово-зависимые" соответствуют переменным расходам.

Доля планово-независимых (постоянных) расходов уменьшается с увеличением периода планирования, в то время как доля планово-зависимых расходов возрастает. Напр., при планировании производства на будущий год в плане будет меньшая доля расходов, чем при планировании развития производства на следующие 20 лет.

В связи с зависимостью расходов от планирования говорят также и об условно-переменных расходах.

• **Условно - переменные расходы**

Расходы, которые в зависимости от производственной или плановой ситуации могут быть постоянными (планово-независимыми) или переменными (планово-зависимыми), называются условно-переменными расходами.

ների իրականացման հետևանքով (ծախսերի մեծությունը կախված է պլանավորումից):

• **Ծախսեր, որոնց մեծությունը կախված չէ պլանավորումից**

Ծախսերը, որոնց մեծությունը կախված չէ զարգացման ծրագրերի իրականացումից, կոչվում են «պլանավորումից անկախ» ծախսեր, դրանցից են օրինակ՝ շենքերի և շինությունների, բազմամյա մշակաբույսերի գծով հաստատուն ծախսերը, հողի հարկը, ապահովագրության գծով ծախսերը, որոշ դեպքերում նաև՝ մշտական աշխատողների աշխատավարձը: Անհրաժեշտ է նաև տարբերակել, թե արդյոք ծախսերն իրականում կախված չեն պլանավորումից, թե դրանք այդպիսին են ճանաչվել սուբյեկտիվ պատճառներով, օր.՝ մշտական աշխատողների սոցիալական կամ այլ կարիքների բավարարման նպատակով կատարվող ծախսերը:

«Պլանավորումից անկախ» ծախսերը որոշակիորեն նույնացվում են հաստատուն, իսկ "պլանավորումից կախված" ծախսերը՝ փոփոխական ծախսերի հետ:

Պլանավորման ժամանակահատվածի մեծացմանը զուգընթաց պլանավորումից անկախ (հաստատուն) ծախսերի տեսակարար կշիռը նվազում է, իսկ պլանավորումից կախված ծախսերինը՝ աճում, օրինակ՝ մեկ տարվա արտադրության ծրագրի կազմման ժամանակ ավելի քիչ թվով ծախսային հոդվածներ են ենթարկվում պլանավորման, քան 20 տարվա համար հեռանկարային զարգացման ծրագրի կազմման ժամանակ:

Ծախսերի պլանավորումից կախվածության համատեքստում օգտագործվում է նաև *պայմանականորեն փոփոխական ծախսեր* բառերը:

• **Պայմանականորեն փոփոխական ծախսեր**

Ծախսերը, որոնք արտադրության պլանավորումից և արտադրական գործունեությունից կախված կարող են լինել հաստատուն (պլանավորումից անկախ) կամ փոփոխական (պլանավորումից կախված), կոչվում են պայմանականորեն փոփոխական ծախսեր:

3 Kosten und Leistungen

3.3 Gliederung von Leistungen

Leistungen

Geldwert der im Unternehmen hergestellten Erzeugnisse und erbrachten Leistungen

Im Gegensatz zum *Ertrag*, der den *zeitraumbezogenen* Geldwert der Gütererzeugung darstellt, sind Leistungen *objektbezogen* (Input-bezogen).

Eine mögliche Gliederung der Leistungen der landw. Produktion ist nachfolgend dargestellt.

Proportionale Leistungen

Die proportionale Leistungen sind jene, deren Höhe sich proportional zum Umfang eines Produktionsverfahrens verändert. Sie beruhen in erster Linie auf der Lieferung marktgängiger Produkte.

Disproportionale Leistungen

Die Höhe der disproportionale Leistungen verläuft über- oder unterproportional zur Ausdehnung des Produktionsverfahrens. Disproportionale Leistungen finden sich vornehmlich unter den nichtmarkt-gängigen Leistungen (etwa Erosionsschutz).

Hauptleistungen

Produkte, deren Herstellung der eigentliche Zweck der Unternehmung ist, und zwar

- für den Verkauf (z. B. Mastschweine)
- für die Verwendung im eigenen Unternehmen

Nebenleistungen

Produkte, die zwangsläufig mit der Hauptleistung anfallen (Kuppelproduktion) und innerhalb oder außerhalb des Unternehmens verwertet werden.

Marktgängige Leistungen

Markt-gängig ist eine Leistung, wenn für das betreffende Produkt ein Markt vorhanden ist, d.h. wenn das Produkt verkaufsfähig ist. Markt-gängig bedeutet nicht zwangsläufig, dass das betreffende Gut tatsächlich auch verkauft werden muss.

Nicht-marktgängige Leistungen

Nicht markt-gängig ist eine Leistung, die nicht verkaufsfähig ist und folglich nur über die innerbetriebliche Verwertung genutzt werden kann.

3 Costs and Output

3.3 Classification of Output

Output

Monetary value of goods produced and services provided by the farm business.

In contrast to the revenue, which constitutes the *time related* monetary value of production, output is *object-related*. (i.e. related to a certain input).

A possible systematic classification of farm output is shown below.

Proportional output

Proportional output varies directly proportional to the scale of a farm enterprise. It comprises mainly the value of marketable goods.

Disproportional output

The amount of the disproportional output increases either progressively or degressively in relation to the scale of the production. Disproportional output is mainly found in cases of non-marketable output (e.g. erosion protection).

Main output

Products whose production is the actual purpose of the farm, namely

- for sale (e.g. fattened pigs)
- for use within the farm business

Spin-off output

Products which are obtained inevitably with the production of the main output (combined production). Spin-off output is either sold or used within the farm.

Marketable output

An output is marketable if a market for the product exists, i.e. the product is generally purchased and sold. Marketable does not necessarily mean that the respective product is actually sold.

Non-marketable output

An output is non-marketable if it cannot generally be sold and can therefore only be used within the farm.

Производственные результаты (ПР)

Денежное выражение произведенной в предприятии продукции и выполненных услуг.

В противоположность *выручке*, составляющей денежную стоимость произв-ых товаров за определенный период, производ. результаты относятся к объекту (Input).

Ниже изложена возможная классификация производственных результатов сельхозпредприятия.

Пропорциональные производств. результаты

Пропорциональные производств. результаты - это те, чья величина изменяется пропорционально объему производственной технологии. Они затрагивают в первую очередь поставки товарной продукции.

Непропорциональные производственные результаты

Величина непропорциональных производственных результатов больше или меньше пропорционального расширения технологии производства. Непропорциональные ПР встречаются при выпуске нетоварной продукции (напр., защиты от эрозии).

Основные производственные результаты

Продукция, выпуск которой является собственно целью деятельности предприятия, а именно:

- для продажи (напр., свиньи на откорме)
- для использования на собственном предприятии.

Сопутствующие производственные результаты

Продукция, неизбежная при выпуске основной продукции (побочная продукция), а также используемая внутри или за пределами предприятия.

Рыночные производственные результаты

Производственный результат является рыночным, если для продукта имеется рынок, т.е. если продукт можно продать. Рыночный не обязательно означает, что соответствующий товар должен быть продан.

Нерыночные производственные результаты

Нерыночным является производственный результат, который невозможно продать и можно использовать только на предприятии.

Արտադրանք (աշխատանքներ, ծառայություններ)

Կազմակերպության կողմից արտադրված արտադրանքի, կատարված աշխատանքների կամ մատուցված ծառայությունների արժեքը դրամական արտահայտությամբ:

Ի տարբերություն հասույթի, որը բնութագրում է արտադրությունը որոշակի ժամանակահատվածում դրամական արտահայտությամբ, արտադրանքի թողարկումը բնութագրում է արտադրության օբյեկտը (կատարված ներդրումները):

Ստորև ներկայացված է գյուղացիական տնտեսությունների կողմից թողարկված արտադրանքի հնարավոր դասակարգումը:

Արտադրանքի համամասնական թողարկում

Արտադրանքի համամասնական թողարկման դեպքում վերջինիս ծավալները փոփոխվում են արտադրության գործընթացի փոփոխություններին համամասնորեն: Այն հիմնականում ներառում է ապրանքային արտադրությունը:

Արտադրանքի ոչ համամասնական թողարկում

Արտադրանքի ոչ համամասնական թողարկման դեպքում վերջինիս ծավալները փոփոխվում են արտադրության ծավալների փոփոխություններից ավելի արագ կամ դանդաղ տեմպով: Արտադրանքի ոչ համամասնական թողարկումը հիմնականում կապված է ոչ ապրանքային արտադրության հետ (օր.՝ հակաէրոզիոն միջոցառումների իրականացում):

Հիմնական արտադրանք

Արտադրանք, որի թողարկումը կազմակերպության հիմնական նպատակն է, այն է՝

- իրացման համար (օր.՝ բտվող խոզեր)
- ներտնտեսական նպատակներով օգտագործման համար.

Զուգակցող արտադրանք

Արտադրանք, որն անխուսափելիորեն թողարկվում է հիմնական արտադրանքի հետ մեկտեղ (երկրորդային արտադրանք): Այն կամ իրացվում է, կամ օգտագործվում է ներտնտեսական նպատակներով:

Ապրանքային (վաճառահանվող) արտադրանք

Այն արտադրանքն է, որն ունի ակտիվ շուկա, այսինքն՝ դրա նկատմամբ կա առաջարկ և պահանջարկ: Սակայն դա չի նշանակում, որ արտադրանքը պարտադիր պետք է իրացվի:

Ոչ ապրանքային (չվաճառահանվող) արտադրանք

Այն արտադրանքն է, որն, ընդհանուր առմամբ, հնարավոր չէ իրացնել և հետևաբար՝ կարող է օգտագործվել ներտնտեսական նպատակներով:

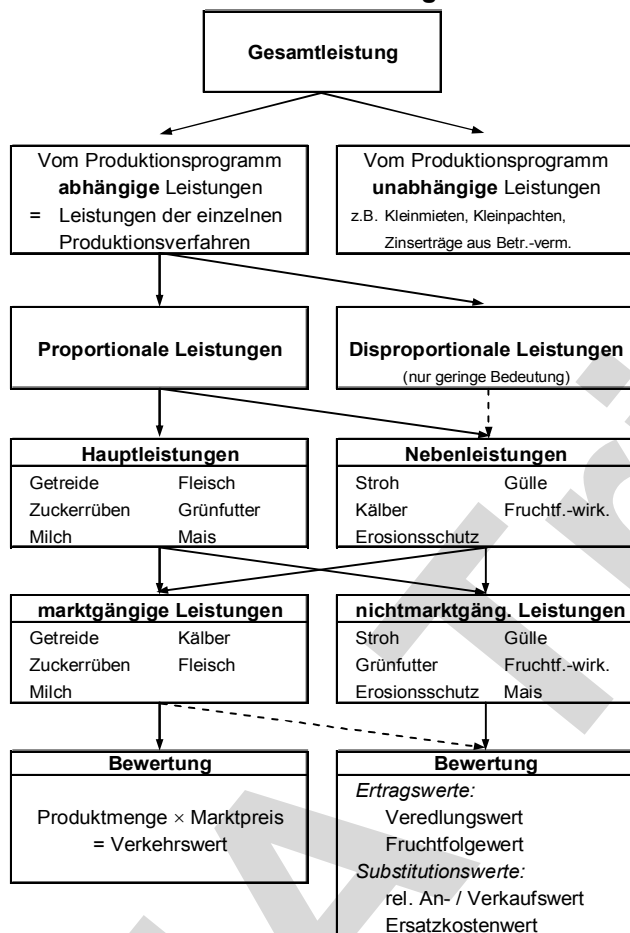
3 Kosten und Leistungen

3.3 Gliederung von Leistungen

Binnenleistungen

Alle Leistungen, für die eine innerbetriebliche Verwendungsmöglichkeit besteht und die nicht bei den Marktleistungen erfasst werden. Häufig ist es vorteilhaft, auch marktgängige Produkte mit einer innerbetrieblichen Verwendungsmöglichkeit als Binnenleistungen auszuweisen.

Übersicht: Gliederung von Leistungen und deren Bewertung

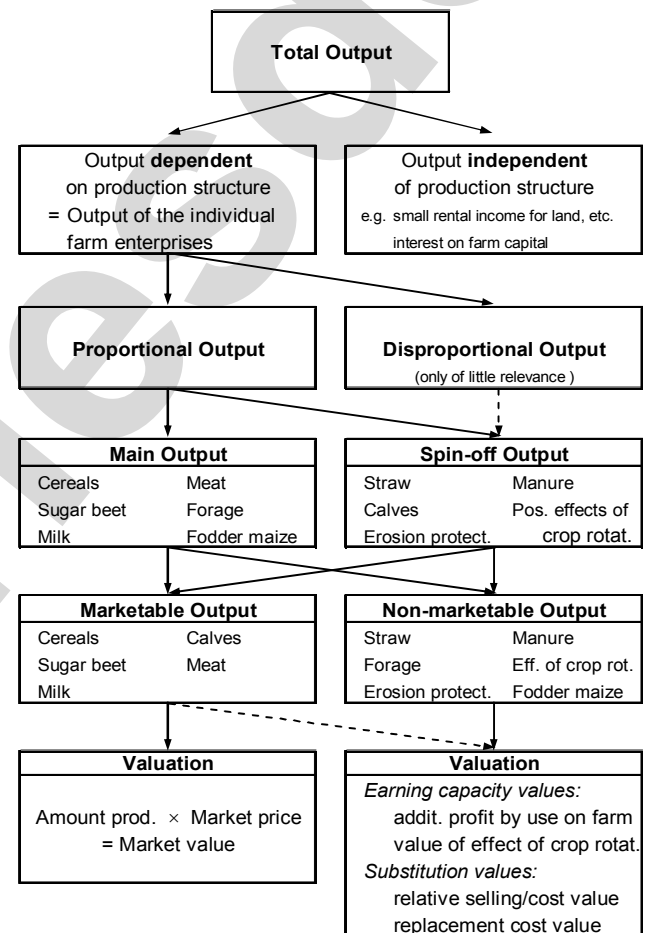
3 Costs and Output

3.3 Classification of Output

Intra-farm output

All output which can be utilised within the farm and which is not included in the marketable output. It often is advantageous to consider marketable output which may be used within the farm as intra-farm output.

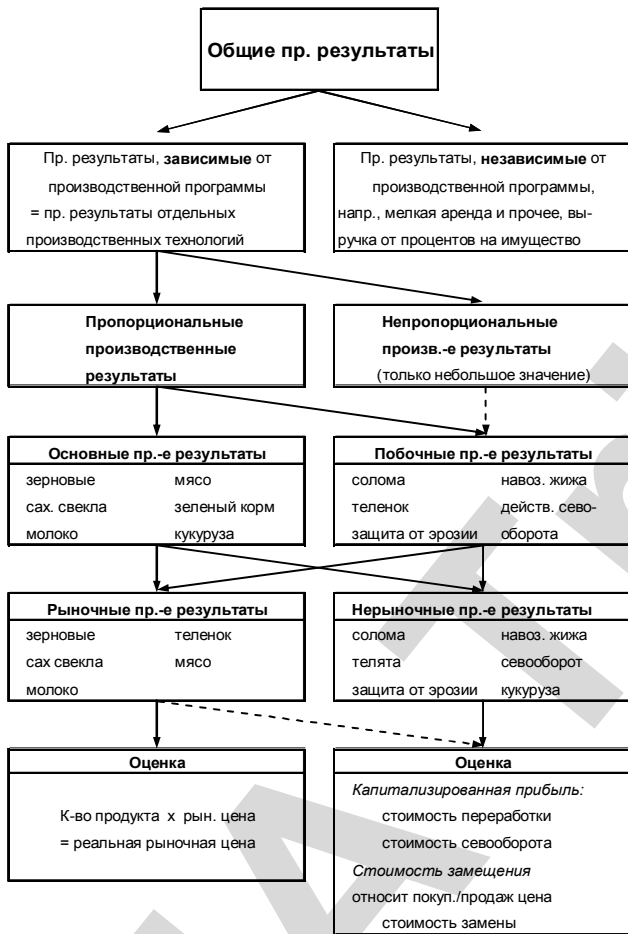
Figure: Classification of Output and its valuation

Внутренние производственные результаты

Все производственные результаты, которые можно использовать на предприятии и которые не учитываются как рыночные ПР. Часто выгодно также рыночные ПР с возможностью использования внутри предприятия показывать как продукцию для внутренних нужд.

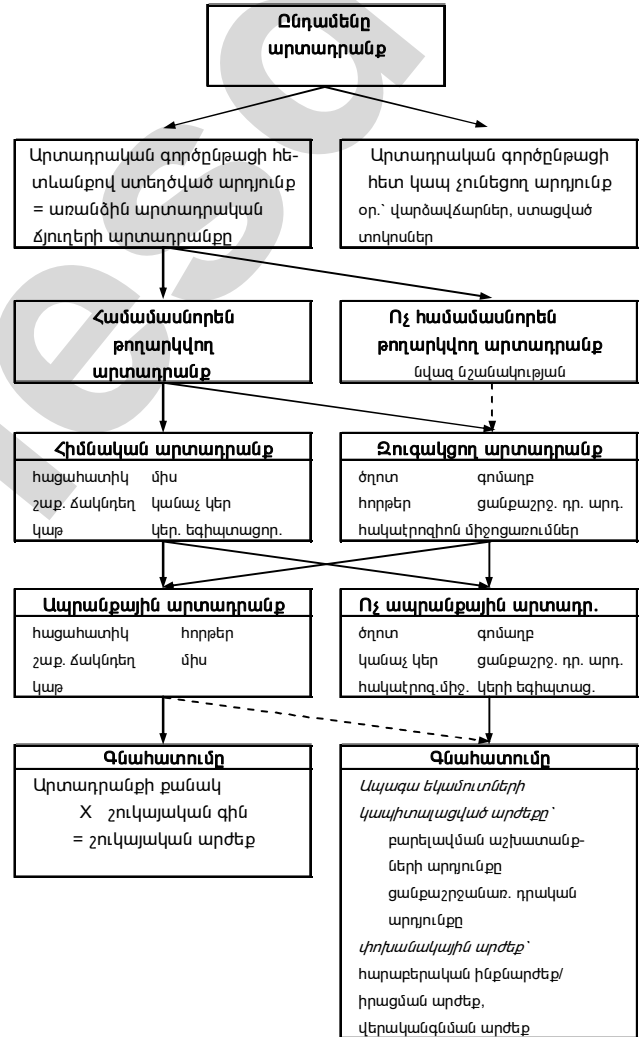
Схема: Классификация производств. результатов и их оценка

Ներտնտեսական օգտագործման արտադրանք

Ողջ արտադրանքը, որը հնարավոր է օգտագործել տնտեսության ներսում և որը ներառված չէ ապրանքային (վաճառահանվող) արտադրանքի մեջ: Հաճախ նպատակահարմար է ապրանքային արտադրանքը, որը հնարավոր է օգտագործել տնտեսության ներսում, նույնպես դիտարկել որպես ներտնտեսական օգտագործման արտադրանք:

Գծապատկեր: Արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) դասակարգումը և գնահատումը

3 Kosten und Leistungen

3.4 Bewertung von Leistungen

Möglichkeiten der Bewertung von Leistungen

a) Verkehrswert

Produktmenge
 × Loco-Hof-Preis
 = Verkehrswert

(Loco-Hof-Preis = Marktpreis – Transportkosten zum Markt)

Der Verkehrswert ist i.d.R. für marktgängige Leistungen zutreffend.

b) Ertragswert

Ertragswerte dienen der Bewertung von Binnenleistungen. Sie bemessen sich an der Gewinnsteigerung durch Verwertung des zu bewertenden Gutes im betreffenden landwirtschaftl. Betrieb.

- *Fruchtfolgewert*
- *Veredelungswert:*

Veredelungsleistung
 – Veredelungskosten
 = Veredelungswert gesamt
 / Einsatzmenge des zu bewertenden Gutes
 = Veredelungswert je Einheit

c) Substitutionswerte

Substitutionswerte dienen vorrangig der Bewertung nicht-marktgängiger Leistungen (für die demzufolge kein Marktpreis existiert).

- relativer An- und Zukaufswert
 Der relative An- und Zukaufswert eines Gutes entspricht dem Geldbetrag, der für den Kauf der billigsten wirkungsgleichen Menge eines Substitutes aufzuwenden ist.
- relativer Verkaufswert
 Der relative Verkaufswert eines Gutes entspricht dem Geldbetrag, der als Erlös für den Verkauf der billigsten wirkungsgleichen Menge eines selbsterzeugten marktgängigen Substitutes erzielt werden kann.
- Ersatzkostenwert
 der Ersatzkostenwert eines Gutes entspricht den Kosten der günstigsten Erzeugungsmöglichkeit einer wirkungsgleichen Menge eines anderen, in der Regel nicht marktgängigen Gutes.

3 Costs and Output

3.4 Valuation of Output

Possibilities of output valuation

a) Market value

amount produced
 × farm gate price
 = market value

(farm gate price = market price – transport costs to market)

The market price is usually applicable for marketable outputs.

b) Earning capacity value

Earning capacity values are used for the valuation of intra-farm output. They are calculated according to the increase in profit by using the respective product within the farm.

- *value of the effect of crop rotation*
- *additional profit from use within the farm:*

additional output
 – additional costs of other production factors
 = additional profit
 / amount of the product to be valued
 = additional profit per unit

c) Substitution value

Substitution values are generally used for the valuation of non-marketable output (i.e. for which a market price does not exist).

- relative cost value
 The relative cost value of a product is the amount of money which has to be spent for the purchase of the cheapest amount of a substitute in order to achieve the same effect.
- relative selling value
 The relative selling value of a product is the amount of money which can be obtained for the sale of the cheapest and equally effective amount of a self produced marketable substitute.
- replacement cost value
 The replacement cost value of a product is the cost of production of the cheapest and equally effective amount of a non-marketable substitute.

Возможности оценки производственных результатов

а) Реальная рыночная цена

количество продукции

$$\times \text{цена франко-двор (местонахождение товара)} \\ = \text{реальная рыночная цена}$$

(Цена франко-двор = рыночная цена – трансп.расходы по доставке на рынок).

Реальная рыночная цена, как правило, касается рыночных производственных результатов.

б) Капитализированная прибыль

Капитализированная прибыль служит для оценки внутренних результатов. Они измеряются увеличением прибыли при использовании оцениваемого товара на соответствующем сельхозпредприятии.

- стоимость севооборота
- стоимость переработки

выручка от переработки

$$- \text{расходы на переработку} \\ = \text{совокупная стоимость переработки} \\ / \text{используемое к-во оцениваемого товара} \\ = \text{стоимость переработки на единицу}$$

в) Стоимость замещения

Стоимость замещения служит, в первую очередь, для оценки нерыночных производственных результатов (для которых не существует рыночной цены).

- относительная стоимость покупки

Относительная стоимость закупки и дополнительной покупки товара соответствует денежной сумме, которую следует затратить на покупку того же к-ва самой дешевой равноценной замены.

- относительная цена продажи

Относительная цена продажи товара соответствует денежной сумме, которая в качестве выручки может быть получена от продажи равного к-ва самой дешевой рыночной замены собственного изготовления.

- стоимость расходов на замену

Стоимость расходов на замену товара соответствует стоимости самой дешевой возможности изготовления того же к-ва другого товара, который, как правило, не является рыночным.

Արտադրանքի գնահատման հնարավորությունները

ա) Շուկայական արժեք

արտադրանքի քանակ

$$\times \text{արտադրանքը գտնվելու վայրում վաճառելու գին} \\ = \text{շուկայական արժեք}$$

(արտադրանքը գտնվելու վայրում վաճառելու գին = շուկայական գին - շուկա տեղափոխման ծախսեր)

Շուկայական արժեքը, հիմնականում, կիրառելի է ապրանքային արտադրանքը գնահատելիս:

բ) Ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեք

Ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեքը կիրառվում է ներտնտեսական օգտագործման արտադրանքը գնահատելիս: Այն գնահատվում է համապատասխան արտադրանքը տնտեսության ներսում օգտագործելու արդյունքում շահույթի ավելացման չափով:

- ցանքաշրջանառության դրական արդյունքը
- ներտնտեսական օգտագործման արդյունքում ստացվող լրացուցիչ շահույթ

լրացուցիչ արտադրանք

$$- \text{լրացուցիչ ծախսեր} \\ = \text{ընդամենը՝ լրացուցիչ շահույթ} \\ / \text{գնահատվող արտադրանքի օգտագործված ծավալը} \\ = \text{լրացուցիչ շահույթը միավորի հաշվով}$$

գ) Փոխանակային արժեք

Փոխանակային արժեքը հիմնականում կիրառվում է ոչ ապրանքային արտադրանքի արժեքի գնահատման համար (որի համար բացակայում է շուկայական գինը):

- հարաբերական ինքնարժեք

Հարաբերական ինքնարժեքը դրամական միջոցների այն գումարն է, որն անհրաժեշտ է համանման կամ փոխարինող ամենաէժան ակտիվը ձեռք բերելու համար:

- իրացման հարաբերական արժեք

Իրացման հարաբերական արժեքը դրամական միջոցների այն գումարն է, որը կարող է ստացվել համանման կամ փոխարինող ամենաէժան սեփական արտադրության ապրանքային արտադրանքի իրացումից:

- վերականգնման արժեք

Վերականգնման արժեքը համանման կամ փոխարինող ամենաէժան ոչ ապրանքային արտադրանքի թողարկման ինքնարժեքն է:

3 Kosten und Leistungen

3.4 Bewertung von Leistungen

Auswahl des sachgerechten Wertes

Können für ein zu bewertendes Gut mehrere Werte ermittelt werden, so ist bei der Auswahl des sachgerechten Wertes aus ökonomischer Sicht nach folgenden Regeln vorzugehen:

a) Der Verkehrswert ist die Wertuntergrenze

Ist der Ertragswert niedriger als der Verkehrswert, dann ist es wirtschaftlicher das zu bewertende Gut zu verkaufen als im eigenen Betrieb zu verwerten. Bei einem niedrigeren Substitutionswert ist der Verkauf ebenfalls wirtschaftlicher, weil dann mit einem Substitut ein höherer wirtschaftlicher Erfolg erzielt werden kann.

b) Der Ertragswert ist die Wertobergrenze

Dies gilt natürlich nur dann, wenn der Ertragswert über dem Verkehrswert liegt. Liegt der Substitutionswert über dem Verkehrswert und über dem Ertragswert, dann ist eine Substitution wirtschaftlich sinnlos, weil für das Substitut mehr bezahlt wird als mit seinem Verkaufserlös bzw. mit seiner Verwertung im Betrieb erwirtschaftet werden kann.

c) Substitutionswerte

sind immer dann relevant, wenn sie zwischen dem Verkehrswert und dem Ertragswert liegen (Erklärung siehe b).

Sind mehrere Substitutionswerte vorhanden, so ist immer der niedrigste relevant. Liegen davon ein oder mehrere Subst.-werte unterhalb des Verkehrswertes, ist der Verkehrswert zutreffend (siehe a).

3 Costs and Output

3.4 Valuation of Output

Selection of the appropriate value

If several values can be determined for a product, the most appropriate one from an economic point of view needs to be selected according to the following guidelines:

a) The market value is the lower value limit

Should the earning capacity value be lower than the market value, it is more economical to sell the valued product than to use it on the farm. If the substitution value is lower, selling is also economical, as a higher return can be obtained with a cheaper substitute.

b) The earning capacity value is the upper limit

This is only valid if the earning capacity value is higher than the market value. If the substitution value is higher than the market value and the earning capacity value, a substitution is economically pointless, since the price of the substitute is higher than the return from its sale or utilisation.

c) Substitution values

are always relevant if they are between the market value and the earning capacity value (explanation see b).

If several substitution values are available, the lowest is always the relevant one. If one or several substitution values are below the market value, the market value is valid (see a).

Выбор соответствующей стоимости

Если для оцениваемого товара могут быть определены несколько стоимостей, то при выборе соответствующей стоимости следует, с экономической точки зрения, действовать по следующим правилам:

а) Реальная рыночная цена является нижней границей стоимости

Если капитализированная стоимость ниже рыночной стоимости, то выгоднее продать оцениваемый товар, чем использовать его на собственном предприятии. При более низкой стоимости замещения продажа также выгоднее, т.к. Тогда заменой можно получить больший экономический эффект.

б) Капитализированная стоимость является верхней границей стоимости

Это действует лишь тогда, когда кап. стоимость выше рыночной. Если стоимость замены выше рыночной и капитализированной, тогда замена экономически бессмысленна, т. к. за замену будет заплачено больше, чем получена выручка от ее продажи или использовании на предприятии.

в) Стоимость замещения

Уместна лишь тогда, если она находится между рыночной стоимостью и капитализированной стоимостью (см. объяснение б).

Если имеется несколько стоимостей замещения, то уместна самая низкая. Если имеются одна или несколько стоимостей замещения ниже рыночной стоимости, то используется рыночная (см. а)

Համապատասխան արժեքի ընտրությունը

Եթե գնահատվող արտադրանքի համար հնարավոր է որոշել տարբեր արժեքներ, տնտեսագիտական տեսանկյունից առավել համապատասխան արժեքը անհրաժեշտ է ընտրել համաձայն ստորև բերված սկզբունքների.

ա) Հուկայական արժեքն արժեքի ստորին սահմանն է

Եթե ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեքը փոքր է շուկայական արժեքից, տնտեսապես ավելի արդյունավետ է վաճառել ակտիվը, քան օգտագործել տնտեսությունում: Եթե փոխանակային արժեքն ավելի ցածր է քան շուկայական արժեքը, ակտիվի վաճառքը նույնպես տնտեսապես ավելի արդյունավետ կարող է լինել, քանի որ ավելի քիչ ներդրումներ պահանջող համանման կամ փոխարինող ակտիվը կարող է ապահովել ավելի բարձր տնտեսական արդյունավետություն:

բ) Ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեքն արժեքի վերին սահմանն է

Թույլատրելի է միայն այն դեպքում, եթե ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեքը մեծ է շուկայական արժեքից: Եթե փոխանակային արժեքը մեծ է և՛ շուկայական, և՛ ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեքից, ապա փոխարինումը տնտեսապես ոչ արդյունավետ է դառնում, քանի որ նման պարագայում ակտիվը համանման ակտիվով փոխարինելն ավելի նվազ արդյունավետ է, քան այն իրացնելը կամ տնտեսության ներսում օգտագործելը:

գ) Փոխանակային արժեք

Միշտ ընդունելի է, երբ այն գտնվում է շուկայական արժեքի և ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեքի միջև (տես՝ բ.): Եթե առկա է մի քանի փոխանակային արժեք, ընդունելի է դրանցից նվազագույնը: Երբ փոխանակային արժեքներից մեկը կամ մի քանիսը ցածր են շուկայական արժեքից, ընդունելի է շուկայական արժեքը (տես՝ ա.):

3 Kosten und Leistungen

3.5 Kosten-Leistungsrechnung

Kosten

Geldwert des Ge- und Verbrauchs von Produktionsfaktoren für die Erstellung betrieblicher Leistungen

- **Feste Kosten**
= fixe Kosten
= unveränderliche Kosten
= konstante Kosten
Kostenarten, die bei Änderung des Produktionsumfanges gleichbleiben.
- **Variable Kosten**
= veränderliche Kosten
Kostenarten, die sich mit der Änderung des Produktionsumfanges ändern.
- **Proportionale Kosten**
Kostenarten, die im gleichen Verhältnis wie der Produktionsumfang wachsen.
- **Unterproportionale Kosten**
= degressive Kosten
Kostenarten, die langsamer wachsen als die Produktion.
- **Überproportionale Kosten**
= progressive Kosten
Kostenarten, die schneller wachsen als die Produktion.
- **Regressive Kosten**
Kostenarten, die bei steigender Produktion sinken (z.B. Heizungskosten, die mit der Belegungsdichte des Ferkelstalles absolut abnehmen).
- **Pagatorische Kosten**
Kostenarten, denen Ausgaben zugrunde liegen und die mit ihren jeweiligen Preisen aus der Finanzbuchführung in die Kostenrechnung übernommen werden.
- **Kalkulatorische Kosten**
häufig deckungsgleich mit dem Begriff Zusatzkosten: Kostenarten, denen keine Ausgaben zugrunde liegen, oder Kostenarten, die nicht aus der Finanzbuchführung übernommen werden:
  - kalkulatorische Zinsen (Zinsansatz für betriebsnotwendiges Kapital)
  - kalkulatorische Pacht (Pachtansatz für Eigen-

3 Costs and Output

3.5 Cost-Output Accounting

Costs

Monetary value of the use / consumption of production factors when generating output within the farm.

- **Fixed costs**
= fixed costs
= unchangeable costs
= constant costs
Cost types which remain constant over changes in the scale of production.
- **Variable costs**
= changeable costs
Cost types which are dependent on the scale of production.
- **Proportional costs**
Cost types which increase directly proportionally to the scale of production.
- **Degressively rising variable costs**
= degressively rising variable costs
Cost types which increase slower than the increase in scale of production.
- **Progressively rising variable costs**
= progressively rising variable costs
Cost types which increase faster than the increase in scale of production.
- **Regressive costs**
Cost types which decrease with an increasing scale of production (e.g. heating costs which decrease with higher stocking density in the piglet sty).
- **Cash outlay costs**
Cost types based on actual expenditures and which are transferred from financial bookkeeping into cost accounting with their respective prices.
- **Imputed costs**
Often identical to the term extra costs: cost types not based on actual expenditures, or cost categories not transferred from financial bookkeeping:
  - imputed interest (interest for the owners' equity capital employed in the farm business)
  - imputed lease (lease rate for owner's property)

Расходы

Денежная стоимость израсходованных/использованных факторов производства для изготовления производственных результатов.

- **Постоянные расходы**
= фиксированные расходы
= неизменные расходы
= постоянные расходы
Виды расходов, остающихся постоянными при изменении объема производства.
- **Переменные расходы**
= изменяющиеся расходы
Виды расходов, изменяющиеся с изменением объема производства.
- **Пропорциональные расходы**
Виды расходов, возрастающие пропорционально росту объема производства.
- **Прогрессивно уменьшающиеся расходы**
= депрессивные расходы
Виды расходов, растущие медленнее, чем производство.
- **Прогрессивно растущие расходы**
= прогрессивные расходы
Виды расходы, растущие быстрее, чем производство.
- **Регрессивные расходы**
Виды расходов, снижающиеся с ростом производства (напр., расходы на отопление, абсолютно уменьшающиеся с увеличением поголовья поросят в свином).
- **Денежные расходы**
Виды расходов, основывающиеся на выплатах и учитывающиеся по своим ценам из финансового бухгалтерского учета в оперативный бух. учет.
- **Расчетные расходы**
Часто равнозначны с понятием "дополнительные расходы": виды расходов, в основе которых не лежат выплаты, или виды расходов, которые не могут быть взяты из финансового бух. учета:
  - расчетные проценты (процентная ставка для капитала, необходимого производству).
  - расчетная аренда (арендная плата за

Ծախսումներ

Որոշակի արտադրանքի արտադրության համար օգտագործված (սպառված) արտադրության գործոնների արժեքը դրամական արտահայտությամբ:

- **Հաստատուն ծախսեր**
= մշտական ծախսեր
= հիմնական ծախսեր
= անփոփոխ ծախսեր
Այն ծախսերն են, որոնք չեն փոխվում արտադրության ծավալի փոփոխման դեպքում:
- **Փոփոխական ծախսեր**
= փոփոխուն ծախսեր
Այն ծախսերն են, որոնց մեծությունը կախված է արտադրության ծավալներից:
- **Համամասնական ծախսեր**
Այն ծախսերն են, որոնք արտ. ծավալի աճին զուգահեռ աճում են համամասնորեն:
- **Ցածր տեմպերով աճող փոփոխական ծախսեր**
= ցածր տեմպերով աճող ոչ համամասնական ծախսեր
Այն ծախսերն են, որոնք աճում են ավելի դանդաղ, քան արտադրության ծավալները:
- **Բարձր տեմպերով աճող փոփոխական ծախսեր**
= բարձր տեմպերով աճող ոչ համամասնական ծախսեր
Այն ծախսերն են, որոնք աճում են ավելի արագ, քան արտադրության ծավալները:
- **Նվազող (ռեգրեսիվ) ծախսեր**
Այն ծախսերն են, որոնք նվազում են արտադրության ծավալների աճին զուգընթաց (օր.՝ միավոր արտադրանքի հաշվով ջեռուցման ծախսերը նվազում են խոզանոցում գլխաքանակի ավելացմանը զուգընթաց):
- **Դրամական ծախսեր**
Այն ծախսերն են, որոնք հիմնավորվում են փաստացի վճարումներով և ինքնարժեքի հաշվառման մեջ ֆինանսական հաշվառման փաստաթղթերից փոխանցվում են իրենց համապատասխան գներով:
- **Հաշվարկային ծախսեր**
Հաճախ նույնացվում են "լրացուցիչ ծախսեր" հասկացության հետ: Այն ծախսերն են, որոնց հիմքում ընկած չեն փաստացի վճարումներ կամ այն դասի ծախսերը, որոնք չեն փոխանցվում ֆինանսական հաշվառման փաստաթղթերից:
  - հաշվարկային տոկոսներ (տնտեսությունում ներդրված սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեքը)
  - հաշվարկային վարձավճար (սեփական և վարձա-

3 Kosten und Leistungen

3.5 Kosten-Leistungsrechnung

---

tums- und Pachtflächen)

- kalkulatorische Abschreibungen (Abschreibungen vom Wiederbeschaffungswert)
- kalkulatorischer Unternehmerlohn
- kalkulatorische Wagnisse (nicht versicherte Einzelrisiken).

Leistungen

Im Betrieb hergestellte Produkte (Güter, Dienste und Rechte), gemessen an der Ausbringungsmenge oder dem Ausbringungswert.

- **Hauptleistungen**
Produkte, deren Herstellung eigentlicher Betriebszweck ist, und zwar
  - für den Verkauf (z.B. Mastschweine)
  - für die Verwendung im eigenen Betrieb (z.B. Zuchtrinder für die Bestandsergänzung in der Milchviehhaltung).
- **Nebenleistungen**
Produkte, die zwangsläufig mit der Hauptleistung anfallen (Kuppelprodukte) und innerhalb oder außerhalb des Betriebes verwertet werden (z.B. das Kalb bei der Milcherzeugung)

Ist-Kostenrechnung

Beruhet auf den tatsächlich entstandenen Kosten (Mengen und Preisen) einer Abrechnungsperiode. Sie dient der nachträglichen Kostenkontrolle.

Plankostenrechnung

Beruhet auf erwarteten (Soll-)Kosten. Sie plant den künftigen Kostenanfall (z.B. Voranschlag) und dient der laufenden Kostenkontrolle.

Norm-Kostenrechnung

Beruhet auf Normal-(Standard-)Kosten. Sie dient der nachträglichen Kostenbeurteilung.

3 Costs and Output

3.5 Cost-Output Accounting

---

and leasehold)

- imputed depreciations (replacement method of depreciation)
- imputed entrepreneurial income
- imputed risk premium (singular risks not insured).

Output

Products generated on the farm (goods, services and rights), as measured by output quantity or output value.

- **Main output**
products whose production is the actual operating purpose of the farm, namely
  - for sale (e.g. fattening pigs)
  - for use within the farm business (e.g. breeding cattle for stock replacement in a dairy herd).
- **Secondary output, Spin-off output**
Products which are inevitably generated in the course of the production of the main product (combined products) and which are used within the farm or sold (e.g. the calf in milk production)

Actual cost accounting

Based on actually realised costs (quantities and prices) of an accounting period. Used for the ex-post cost control.

Budget accounting

Based on expected (budgeted) costs. Used for planning future costs (e.g. cost estimate) and for continuous cost control.

Ideal standard costing

Based on ideal standard costs. Used for ex-post cost assessment.

собственную и арендованную землю).

- расчетные списания (списание с восстановительной стоимости)
- расчетная зарплата предпринимателя
- расчетные риски (незастрахованные отдельные риски)

Производственные результаты

Изготовленная предприятием продукция (товары, услуги и права), измеренная количеством или стоимостью выпущенной продукции.

- Основные производственные результаты
Продукция, изготовление которой является собственной целью производства, а именно:
  - для продажи (напр., свиньи на откорме)
  - для использования на своем предприятии (напр., разведение скота для пополнения стада в молочном скотоводстве)
- Дополнительные производственные результаты
Продукты, образующиеся неизбежно с основным видом деятельности (сопутствующие) и используемые на или вне предприятия (напр., телята при молочном производстве).

Расчет фактических расходов

Базируется на фактически образовавшихся расходах (количествах и ценах) отчетного периода. Служит для дополнительного контроля за расходами.

Расчет плановых расходов

Основывается на ожидаемых (заданных) расходах. Он планирует будущие затраты (напр., смету) и служит для текущего контроля за расходами.

Расчет нормативных расходов

Основывается на нормативных (стандартных) расходах. Он служит для дополнительной оценки расходов.

կալված հողի այլընտրանքային արժեքը):

- հաշվարկային մաշվածություն (վերականգնման արժեքի մեթոդով մաշվածության հաշվարկում)
- ձեռնարկատիրոջ հաշվարկային եկամուտ
- ռիսկերի գծով հաշվարկային վնասներ (չապահովագրված առանձին ռիսկեր)

Արտադրանք (աշխատանքներ, ծառայություններ)

Կազմակերպության կողմից թողարկված արտադրանքը (ապրանքներ, ծառայություններ, իրավունքներ), որը չափվում է թողարկված արտադրանքի քանակով կամ արժեքով:

- Հիմնական արտադրանք
Արտադրանք, որի թողարկումը կազմակերպության գործունեության հիմնական նպատակն է.
  - իրացման համար (օր.՝ բավոլը խոզեր)
  - ներտնտեսական նպատակներով օգտագործման համար (օր.՝ աճեցվող կենդանիներ՝ կաթնային տնտեսությունում հոտի վերականգնման համար):
- Զուգակցող արտադրանք
Արտադրանք, որն անխուսափելիորեն թողարկվում է հիմնական արտադրանքի հետ մեկտեղ (երկրորդային արտադրանք): Այն կամ իրացվում է, կամ օգտագործվում է ներտնտեսական նպատակներով (օր.՝ հորթերը կաթի արտադրությունում):

Փաստացի ծախսերի հաշվառում

Հիմնվում է հաշվետու ժամանակահատվածում փաստացի կատարված ծախսերի վրա (քանակ և գին): Ծառայում է որպես կատարված ծախսերի լրացուցիչ վերահսկման միջոց:

Պլանային ծախսերի հաշվառում

Հիմնվում է կանխատեսվող (պլանավորվող) ծախսերի վրա: Կիրառվում է ապագա ծախսերի պլանավորման և ծախսերի անընդհատ վերահսկողության իրականացման համար:

Նորմատիվային ծախսերի հաշվառում

Հիմնվում է նորմատիվային ծախսերի վրա: Ծառայում է որպես կատարված ծախսերի լրացուցիչ վերահսկման միջոց:

Kostenartenrechnung

Mit ihr erfolgt die vollständige mengen- und wertmäßige Erfassung und Ordnung aller Kosten einer Rechnungsperiode nach Arten (z.B. Düngemittel, Futtermittel, Löhne) als Grundlage für die Kostenstellenrechnung und die Kostenträgerrechnung und als Ansatzpunkt für eine erste summarische Kostenkontrolle.

Grundkosten

= aufwandsgleiche Kosten

Kostenarten, die aus der Finanzbuchführung des Wirtschaftsjahres unverändert (zu gleichen Mengen und Werten) in die Kostenartenrechnung übernommen werden.

Andersaufwand

= kostenverschiedener Aufwand

Kostenarten, die vor Übernahme aus der Finanzbuchführung in die Kostenartenrechnung umbewertet werden (z.B. bilanzielle Abschreibungen).

Zusatzkosten

= aufwandsfremde und aufwandsverschiedene Kosten

Kostenarten, die zusätzlich zu den unmittelbar aus der Finanzbuchführung übernommenen Grundkosten in der Kostenartenrechnung berücksichtigt werden:

- Anderskosten, umbewerteter Andersaufwand (z.B. kalkulatorische Abschreibungen)
- periodisierte zeitraumfremde Aufwendungen (z.B. Vorsteuern auf Anlageinvestitionen)
- periodisierte außergewöhnliche Aufwendungen (z.B. kalkulatorische Wagnisse)
- kalkulatorische Löhne (Lohnansatz für Arbeitsleistung des Unternehmers und der nicht entlohnten Arbeitskräfte des Unternehmens)
- kalkulatorische Eigenkapitalzinsen (Zinsansatz für Eigenkapital).

Cost type accounting

It allows for the complete record of quantity and value of all costs of an accounting period and for their classification according to types (e.g. fertilizers, feed stuffs, wages) thus providing a basis for cost centre accounting and job order cost accounting and for an initial summarising cost control.

Basic costs

= current-outlay costs

Cost types which are transferred without changes (in equal quantities and values) from financial bookkeeping of the accounting year into cost type accounting.

Different expense

= expense different from costs

Cost types which are revalued before being transferred from financial bookkeeping into cost type accounting (e.g. balance sheet depreciation expense).

Additional costs

= costs different from expense

Cost types which are considered in cost type accounting in addition to the basic costs which are transferred directly from financial bookkeeping.

- Different costs, revalued different expense (e.g. imputed depreciations)
- expenses from another accounting period (e.g. input tax on business investments)
- extraordinary expenses (e.g. imputed business risks)
- imputed wages (imputed wages for the owner's labour and the unpaid workers on the farm)
- imputed owner's equity interests (imputed interest for owner's capital)

Учет расходов по видам

Им производятся полный количественный и стоимостной учет и упорядочивание всех расходов за отчетный период по видам (напр., удобрения, корм, зар. плата) как основа для АМиОВИ*, и как исходная точка для первого суммарного контроля издержек.

*АМиОВИ=анализ мест и операций возникновения издержек

Основные расходы

= расходы, равные затратам

Виды расходов, переносимые без изменения из финансового бух. учета отчетного года (в равном количестве и стоимости) в учет расходов по видам.

Прочие расходы

= статьи расхода, различные по издержкам

Виды расходов, переоцениваемые перед переносом из финансового бух. учета в учет расходов по видам. (напр., балансовые списания).

Дополнительные расходы

= расходы, не свойственные затратам и различные по затратам.

Виды расходов, которые учитываются дополнительно к непосредственно перенесенным из финансового бух. учета основным расходам:

- другие расходы, переоцененные другие затраты (напр., расчетные списания)
- разделенные на периоды затраты иного периода (напр., предварительный налог на инвестиции в основные фонды)
- непредвиденные расходы (напр., расчетные риски).
- расчетная зар.плата (расчет зар. платы за труд предпринимателя и неоплачиваемой рабочей силы предприятия).
- расчетные проценты на собственный капитал (процентная ставка на собственный капитал)

Ծախսերի հաշվառումն ըստ բնույթի

Թույլ է տալիս համակարգել և ըստ բնույթի հաշվառել հաշվետու ժամանակահատվածում կատարված բոլոր ծախսերը՝ քանակական և արժեքային արտահայտությամբ (օր.՝ պարարտանյութ, անասնակեր, աշխատավարձ)՝ հիմք հանդիսանալով ծախսերի՝ ըստ գործառույթի ու ըստ արտադրատեսակների հաշվառման և ծախսերի առաջնային համապարփակ վերահսկողության իրականացման համար:

Հիմնական ծախսեր

= իրացված արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների) ինքնարժեքը

Այն ծախսերն են, որոնք հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվառման փաստաթղթերից փոխանցվում են ծախսերի՝ ըստ բնույթի հաշվառման փաստաթղթերի մեջ առանց փոփոխությունների (հավասար քանակով և արժեքով):

Այլ ծախսեր

= ինքնաժեքի մեջ չհաշվառվող ծախսեր

Այն ծախսերն են, որոնք վերագնահատվում են նախքան հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվառման փաստաթղթերից ծախսերի՝ ըստ բնույթի հաշվառման փաստաթղթերի մեջ փոխանցելը (օր.՝ մաշվածության ծախսը):

Լրացուցիչ ծախսումներ

= ծախս չձանաչվող ծախսումներ

Այն ծախսումներն են, որոնք դիտարկվում են ըստ բնույթի հաշվառման ժամանակ ի լրումն հիմնական ծախսերի, որոնք ուղղակիորեն փոխանցվում են ֆինանսական հաշվառման փաստաթղթերից:

- այլ ծախսումներ, վերագնահատված այլ ծախսեր (օր.՝ հաշվարկային մաշվածություն, անորտիզացիա)
- այլ հաշվետու ժամանակահատվածների ծախսեր (օր.՝ կապիտալ ներդրումների գծով շահութահարկի կանխավճարներ)
- արտասովոր ծախսեր (օր.՝ ռիսկերի առաջացումից հաշվարկային վնասներ)
- հաշվարկային աշխատավարձ (սեփականատիրոջ և չվարձատրվող աշխատողների հաշվարկային աշխատավարձը)
- սեփական կապիտալի գծով հաշվարկային տոկոսները (սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեքը):

Kostenstellenrechnung

Sie dient der Kostenkontrolle in den einzelnen Kostenbereichen und ist Grundlage der Kostenträgerrechnung.

Sie verteilt die in der Kostenartenrechnung erfassten Gemeinkosten auf einzelne Abrechnungsbereiche (Kostenstellen) des Betriebes und erfasst und verrechnet die innerbetrieblichen Leistungen (in der Regel mit Hilfe des Betriebsabrechnungsbogens). Kostenarten mit Einzelkostencharakter lassen sich den Kostenträgern direkt zuordnen. Sie werden jedoch wegen der besseren Übersicht meistens auch in der Kostenstellenrechnung geführt.

Gemeinkosten

Kostenarten, die dem Kostenträger nicht direkt zugerechnet werden können (= echte Gemeinkosten) oder aus Gründen der Praktikabilität nicht zugerechnet werden (= unechte Gemeinkosten).

- *direkte Stellenkosten*
= Stolleneinzelkosten
Kostenarten, die der jeweiligen Kostenstelle direkt verursachungsgerecht zugerechnet werden können.
- *indirekte Stellenkosten*
= Stellengemeinkosten

Kostenarten, die nur mit Hilfe eines Kostenschlüssels auf die Kostenstellen verteilt werden können.

Einzelkosten

Kostenarten, die dem jeweiligen Kostenträger direkt zugerechnet werden können (gewöhnlich nur bei Materialkosten und bestimmten Lohnkosten möglich).

Spezialkosten

Kosten, die durch Produktionsmittel entstehen, die speziell für einen Produktionszweig eingesetzt werden.

Primäre Kostenarten

(= reine, einfache, ursprüngliche Kostenarten) alle vom Markt bezogenen Güter; in der Landwirtschaft auch Außenkosten.

Sekundäre Kostenarten

(= gemischte, zusammengesetzte, abgeleitete Kostenarten), alle im Betrieb hergestellten und durch innerbetriebliche Leistungsverrechnung in der Kostenstellenrechnung erfassten Kostengüter; in der Landwirtschaft auch Binnenkosten.

Cost centre accounting

Used for cost control in the individual cost sectors and is the basis of product cost accounting:

It distributes the overhead costs from cost type accounting over the various accounting categories (cost centres) of the business and registers and balances the intra-farm output (normally with the aid of the expense distribution sheet). Cost types with direct cost character can be directly attributed to the products. Nevertheless they are often also included in cost centre accounting for a better overview.

Overhead costs

Cost types which cannot be assigned to a certain product (= true overhead costs) or which are not assigned to the cost units for reasons of practicability (= artificial overhead costs).

- *direct cost centre costs*
= direct cost centre costs
Cost types which can be assigned directly to the cost centre by which they were caused.
- *indirect cost centre costs*
= cost centre overheads

Cost types which can be allocated to the cost centres only with the aid of a cost allocation key.

Direct costs

Cost types which can be assigned directly to a specific product (in general only possible for costs of material and specific labour costs).

Special costs

Costs which arise from means of production used exclusively for one production branch.

Primary cost types

(= pure, simple, original cost types) all inputs bought from the market; in agriculture also external costs.

Secondary cost types

(= mixed, composed, derived cost types) all inputs produced on the farm and registered in cost centre accounting by internal balancing; in agriculture also internal costs.

Учет затрат по месту их возникновения

Он служит для контроля за расходами по отдельным отраслям расходов и является основой учета по их носителям.

Он делит накладные расходы, учтенные в учете расходов по видам, на отдельные расчетные сферы предприятия (места возникновения), и учитывает и рассчитывает внутренние производственные результаты (обычно с помощью расчетной ведомости производственного учета). Виды расходов с характером одноэлементных затрат можно отнести непосредственно к их носителям. Все-таки для лучшей ориентации они ведутся в учете расходов по месту их возникновения.

Накладные расходы

Виды расходов, которые нельзя прямо отнести к определенному носителю (= подлинные накладные затраты), или их не относят вследствие практических соображений (= неподлинные затраты):

- *прямые расходы по месту их возникновения* = одноэлементные расходы по месту их возникновения

Виды расходов, которые могут быть отнесены непосредственно к месту их возникновения.

- *косвенные расходы по месту возникновения* = накладные расходы по месту возникновения

Виды затрат, которые можно отнести к месту возникновения только с помощью коэффициента распределения затрат.

Прямые расходы

Виды расходов, которые можно отнести непосредственно к их носителю (обычно возможно только при расходах материала и определенной зарплаты).

Специальные расходы

Расходы, обусловленные средствами производства, которые специально используются для одной отрасли производства.

Первичные виды расходов

(= чистые, простые, изначальные виды расходов) все приобретенные на рынке, оплаченные товары, а в сельском хозяйстве также и внешние расходы.

Вторичные виды расходов

(= смешанные, совокупные, производимые виды расходов) все возникшие на предприятии и учтенные по внутрихозяйственному расчету производительности в местах их возникновения расходы; в сельском хозяйстве также и внутренние расходы.

Ծախսերի հաշվառումն ըստ գործառույթի

Կիրառվում է առանձին ճյուղերում ծախսերի վերահսկողությունն իրականացնելիս և հիմք է հանդիսանում արտադրանքի ինքնարժեքի հաշվառման համար: Ըստ բնույթի հաշվառված անուղակի ծախսերը բաշխվում են հաշվառման տարբեր օղակների (ստորաբաժանումների) միջև: Իրականացվում է ներտնտեսական արտադրանքի հաշվառում և արտադրական հաշվեկշռի կազմում (սովորաբար՝ ծախսերի բաշխման տեղեկագրերի օգնությամբ): Ուղղակի ծախսերը կարող են ուղղակիորեն վերագրվել արտադրանքին: Սակայն, վերջիններս նույնպես հաճախ հաշվառվում են ըստ գործառույթի՝ ծախսերն ավելի համապարփակ տեսքով ներկայացնելու նպատակով:

Անուղակի ծախսեր

Ծախսեր, որոնք հնարավոր չէ ուղղակիորեն վերագրել որոշակի արտադրանքի (= իրական անուղակի ծախսեր) կամ չեն վերագրվում գործնական նկատառումներից ելնելով (= պայմանականորեն անուղակի ծախսեր):

- *հաշվառման որոշակի օղակի վերագրվող անուղակի ծախսեր* = որոշակի ստորաբաժանման վերագրվող ծախսեր:

Ծախսեր, որոնք հնարավոր է ուղղակիորեն վերագրել առանձին ստորաբաժանման:

- *հաշվառման որոշակի օղակի չվերագրվող անուղակի ծախսեր* = որոշակի ստորաբաժանման չվերագրվող ծախսեր:

Ծախսեր, որոնք հնարավոր է վերագրել առանձին ստորաբաժանման միայն որոշակի բաշխման գործակիցների միջոցով:

Ուղղակի ծախսեր

Ծախսեր, որոնք հնարավոր է ուղղակիորեն վերագրել որոշակի արտադրանքի (սովորաբար՝ նյութերը և որոշակի աշխատանքային ծախսումները):

Հատուկ ծախսեր

Արտադրության միայն մեկ ճյուղի համար օգտագործվող արտադրության միջոցների գծով ծախսեր:

Առաջնային ծախսեր

(= զուտ, հասարակ, սկզբնական ծախսեր) շուկայից ձեռք բերված բոլոր ապրանքները, գյուղատնտեսությունում նաև՝ արտաքին ծախսերը:

Երկրորդային ծախսեր

(= խառը, համակցված, ածանցյալ ծախսեր) տնտեսությունում արտադրված և ներտնտեսական նշանակության արտադրանքը, գյուղատնտեսությունում նաև՝ ներտնտեսական ծախսերը:

Kostenträgerrechnung

Sie ordnet Kosten betrieblichen Leistungen (Kostenträgern) zu.

Kostenträgerstückrechnung

Die Kostenträgerstückrechnung ermittelt die Kosten für eine Leistungseinheit.

Kostenträgerzeitrechnung

(= Betriebsergebnisrechnung), stellt die Kosten einer Periode den Leistungen einer Periode gegenüber (meist vierteljährlich oder monatlich = kurzfristige Erfolgsrechnung), und zwar

- für den gesamten Betrieb,
- für Teilbereiche des Betriebes (wenn diese selbständige Endprodukte - Kostenträger - liefern),

- für Produktgruppen
oder
- für einzelne Produkte.

- **Gesamtkostenverfahren**
Kostenträgerzeitrechnung, die von den gesamten in der Periode angefallenen Kosten ausgeht und diesen die Leistungen der Periode gegenüberstellt. Problem: Die Leistungen der Periode setzen sich aus Umsatzerlösen (einschließlich Gewinn) und Bestandsveränderungen (nur zu Herstellungskosten bewertet) zusammen.

- **Umsatzkostenverfahren**

Kostenträgerzeitrechnung, die - zur Vermeidung des o.g. Problems - von den Umsatzerlösen einer Periode ausgeht und diesen die entsprechenden Kosten zuordnet.

Vollkostenrechnung

Es werden sämtliche Kosten (Einzel- und Gemeinkosten) zu den Kostenträgern weiterverrechnet.

Product cost accounting

Classification of costs according to output and services produced (cost units).

Cost unit accounting

Cost unit accounting determines the costs per unit of output.

Cost unit period accounting

(= operating income accounting) compares the costs of a period with the output of a period (mostly quarterly or monthly = short-term profit and loss statement), namely

- for the whole farm
- for sections of the farm (if they produce independent end products - cost units)

- for product groups
or
- for individual products.

- **Total cost method**
Cost unit period accounting is based on comparing the total costs arising in a period with the output of the period. Problem: the output of the period consists of sales revenues (including profit) and stock changes (valued only by production costs).

- **Cost of sales method**

Cost unit period accounting which is - to avoid the problem mentioned above - based on the sales of a period, assigning the corresponding costs to these sales.

Full cost accounting

All costs (direct costs and overhead costs) are assigned to the product.

Учет расходов по носителям

Он относит расходы к результатам производственной деятельности (носителям расходов).

Учет расходов по носителям на единицу продукции

Учет расходов по носителям на единицу продукции определяет расходы на единицу производственных результатов.

Учет расходов по носителям за период

(= учет результатов производства), сопоставляет расходы одного периода с произв. результатами того же периода (чаще поквартально или ежемесячно = краткосрочный результативный учет), а именно:

- для всего предприятия
- для частей предприятия (если они производят конечный продукт-носитель затрат)
- для групп продукции или
- для отдельного вида продукции

• Метод общих расходов

Учет расходов по носителям за период, образующийся из всех расходов за период и сопоставляемый с их производствен. результатами за период. Проблема: производственные результаты за период состоят из выручки от оборота (вкл. прибыль) и изменений объема запасов (оцененных по расходам на изготовление).

• Метод расходов по обороту

Учет затрат по носителям за период, который - во избежание вышеназванной проблемы - исходит из выручки от оборота одного периода и относит к ней соответствующие расходы.

Полный учет расходов

Все расходы (одноэлементные и накладные) относят к носителям затрат.

Ծախսերի հաշվառումն ըստ արտադրատեսակների

Ծախսերի դասակարգումն ըստ արտադրված արտադրանքի, կատարված աշխատանքների և մատուցված ծառայությունների:

Արտադրանքի միավորի ինքնարժեքի հաշվառում

Ծախսերի հաշվառումն է արտադրանքի մեկ միավորի հաշվով:

Որոշակի ժամանակահատվածում կատարված ծախսերի՝ ըստ արտադրատեսակների հաշվառումը

(= գործառնական եկամտի հաշվառում), համադրվում են միևնույն ժամանակահատվածում կատարված ծախսերը և թողարկված արտադրանքը (հիմնականում՝ եռամսյակային կամ ամսական կտրվածքով = ֆինանսական արդյունքների ընթացիկ հաշվառում)։

- ամբողջ կազմակերպության համար
- կազմակերպության առանձին ստորաբաժանումների համար (եթե դրանք թողարկում են վերջնական արտադրանք)
- արտադրատեսակների որոշակի խմբերի համար կամ
- առանձին արտադրատեսակի համար:

• Ընդհանուր ծախսերի հաշվառման մեթոդ

Որոշակի ժամանակահատվածում կատարված ծախսերի հաշվառումն ըստ արտադրատեսակների իրականացվում է միևնույն ժամանակահատվածում կատարված ծախսերը և թողարկված արտադրանքը համադրելու միջոցով: Խնդիր. ժամանակահատվածի ընթացքում թողարկված արտադրանքը գնահատվում է արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի (ներառյալ՝ շահույթը) և պաշարների փոփոխության միջոցով (գնահատված միայն արտադրական ինքնարժեքով):

• Իրացված արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների) ինքնարժեքի մեթոդ

Որոշակի ժամանակահատվածում կատարված ծախսերի՝ ըստ արտադրատեսակների հաշվառման մեթոդ, որը նախատեսված է վերը նշված խնդրից խուսափելու համար: Հիմնվում է տվյալ ժամանակահատվածում իրացված արտադրանքի հաշվառման վրա՝ համապատասխան ծախսերը վերագրելով նշված արտադրանքին:

Լրիվ ինքնարժեքի հաշվառում

Բոլոր ծախսերը (ուղղակի և անուղղակի) վերագրվում են արտադրանքին:

Teilkostenrechnung

Nur Teile der Gesamtkosten werden zu den Kostenträgern weiterverrechnet. Unberücksichtigt bei Teilkostenrechnungen bleiben:

- *Gemeinkosten* , weil sie den Kostenträgern nicht verursachungsgerecht zurechenbar sind, oder
- *fixe Kosten* , weil diese bei Änderung des Produktionsumfanges - ohne Einfluss auf den Gesamtkostenverlauf sind.

Deckungsbeitragsrechnung (im engeren Sinn)

Teilkostenrechnung, die nur variable Kosten auf die Kostenträger verrechnet, z.B. als Grenz(plan)kostenrechnung:

- **Grenzkosten**
Kosten, die durch die Erzeugung der jeweils letzten zusätzlichen Leistungseinheit verursacht werden
- **Grenzerlös**
korrespondierende, monetäre Leistungsgröße zu Grenzkosten
- **Grenzwinn**
= Grenzerlös – Grenzkosten
- **Grenzertrag**
(Naturaler) Ertrag, der durch den Einsatz der letzten zusätzlichen Produktionsmitteleinheit (Grenzaufwand) erzielt wird.

Deckungsbeitragsrechnung (im weiteren Sinn)

= Fixkostendeckungsrechnung
Kostenträgerzeitrechnung, die neben den variablen Kosten auch Teile der fixen Kosten stufenweise verrechnet
z.B.

Leistung

- variable Kosten
- = Deckungsbeitrag I
- zuteilbare Fixkosten
- = Deckungsbeitrag II

Partial costing

Only parts of the total costs are assigned to the products. The following costs are not considered:

- *overhead costs* , since an appropriate allocation according to causation is not possible or
- *fixed costs* , since these costs have no influence on the gradient of the cost curve (no influence on marginal costs).

Gross margin accounting (in a narrower sense)

Partial costing that charges only variable costs to the cost units, e.g. as marginal costing:

- **marginal costs**
costs caused by the production of the last additional unit of output.
- **marginal revenue**
monetary value of the last additional unit of output produced, corresponding to marginal costs.
- **marginal profit**
= marginal revenue – marginal costs
- **marginal yield**
(physical) yield that is obtained by the use of the last additional unit of a production factor (marginal expense).

Gross margin accounting (in a wider sense)

= analysis of fixed cost coverage
Cost unit period accounting in which in addition to the variable costs also fixed costs are accounted for step by step
e.g.

output

- variable costs
- = gross margin I
- allocatable fixed costs
- = gross margin II

Частичный учет расходов

Только часть общих расходов относится на счет носителей затрат. Не учтенными при частичном учете расходов остаются:

- *накладные расходы*, т.к. их невозможно отнести к носителям затрат соответственно их возникновению или
- *постоянные расходы*, т.к. они при изменении объема производства не влияют на динамику общих расходов.

Расчет маржинального дохода (упрощенный)

Частичный учет расходов, который относит только переменные расходы к носителям расходов, напр. калькуляция (плановых) предельных расходов.

- **Предельные расходы**
Расходы, вызванные изготовлением последней дополнительной единицы продукции.
- **Предельная выручка**
Размеры производственных результатов в денежном выражении, корреспондирующих с предельными расходами.
- **Предельная прибыль**
= предельная выручка – предельные расходы
- **Предельный доход**
(Натуральный) доход, достигаемый использованием последних дополнительных единиц средств производства (предельные издержки).

Расчет маржинального дохода (в широком смысле)

= расчет средств покрытия постоянных затрат
Учет расходов по носителям за период, когда постепенно наряду с переменными расходами списывается и часть постоянных расходов.

Например:

производственные результаты

- переменные расходы
- = маржинальный доход I
- доля постоянных расходов
- = маржинальный доход II

Ինքնարժեքի մասնակի հաշվառում

Ընդհանուր ծախսերի միայն մի մասն է վերագրվում արտադրանքին:

Հաշվի չեն առնվում հետևյալ ծախսերը՝

- *անուղղակի ծախսերը*, քանի որ դրանք, որպես կանոն, հնարավոր չէ ճշգրտորեն վերագրել արտադրանքին, կամ
- *հաստատուն ծախսերը*, քանի որ դրանք արտադրության ծավալի փոփոխության դեպքում չեն ազդում սահմանային ծախսերի փոփոխության վրա:

Համախառն շահույթի մարժայի հաշվառումը (նեղ իմաստով)

Ինքնարժեքի մասնակի հաշվառում, երբ հաշվի են առնվում միայն փոփոխական ծախսերը, օր.՝ սահմանային ծախսերի հաշվառում:

- **Սահմանային ծախսեր**
Արտադրանքի լրացուցիչ միավորի արտադրության համար անհրաժեշտ ծախսերը:
- **Սահմանային եկամուտ**
Արտադրանքի համապատասխան լրացուցիչ արտադրված միավորի արժեքը՝ դրամական արտահայտությամբ
- **Սահմանային շահույթ**
= սահմանային եկամուտ – սահմանային ծախսեր
- **Սահմանային հատույթ**
Արտադրանք (բնեղեն տեսքով), որը ստացվում է արտադրության գործոնի լրացուցիչ միավորի օգտագործման (սահմանային ծախսերի) արդյունքում:

Համախառն շահույթի մարժայի հաշվառումը (լայն իմաստով)

= հաստատուն ծախսերի ծածկման վերլուծությունը Որոշակի ժամանակահատվածում կատարված ծախսերի՝ ըստ արտադրատեսակների հաշվառման մեթոդ, երբ փոփոխական ծախսերի հետ միաժամանակ փոխ առ փոխ հաշվառվում է հաստատուն ծախսերի մի մասը: Օր.՝

- արտադրանք (ապրանքներ, աշխատանքներ, ծառայություններ)
- փոփոխական ծախսեր
- = Համախառն շահույթի մարժա I
- վերագրվելի հաստատուն ծախսեր
- = Համախառն շահույթի մարժա II

Übersicht: Ergebnisse der Kostenträgerrechnung

Kostenträgerzeitrechnung	Stückkostenrechnung	
Leistung – Kosten = kalkulatorischer Gewinn	Gesamtkosten / Leistungsmenge = Selbstkosten	totale Stückkosten
Leistung – Einzelkosten = einzelkostenfreie Leistung	Einzelkosten / Leistungsmenge = Einzelstückkosten	partielle
Leistung – variable Kosten = Deckungsbeitrag	Variable Kosten / Leistungsmenge = Variable Stückkosten	Stückkosten

Figure: Results of the job order cost accounting

cost unit period accounting	unit costing	
output – costs = imputed profit	total costs / output quantity original costs	total unit costs
output – direct costs = direct cost free output	direct costs / output quantity = direct unit costs	partial
output – variable costs = gross margin	variable costs / output quantity = variable unit costs	unit costs

Таблица: результаты учета затрат по носителям

Учет расходов по носителям за период	Учет расходов на единицу	
Пр-ые результаты – расходы = расчетная прибыль	Общие расходы / объем пр. резуль-ов = себестоимость	Общие расходы на единицу
Пр-ые результаты – прямые расх. = пр-е результаты без прямых расходов	Прямые расходы / объем пр. резуль-ов = расходы на единицу	Частичные расходы на единицу
Продукция – перемен расходы = маржинальный доход	Переменные расходы / объем пр. резуль-ов = перемен.расходы на единицу	

Աղյուսակ.

Ծախսերի հաշվարկն՝ ըստ արտադրատեսակների

Ըստ արտադրատեսակների որոշակի Ժ./հ.-ում կատարված ծախսերի հաշվառում	Ինքնարժեքի հաշվարկը արտադրանքի միավորի հաշվով	
արտադրանք – ծախսեր = հաշվարկային շահույթ	ընդամենը ծախսեր / արտադր. քանակ = ինքնարժեք	միավոր արտադրանքի լրիվ ինքնարժեք
արտադրանք – ուղղակի ծախսեր = արտադրանք՝ առանց ուղղակի ծախսերի	ուղղակի ծախսեր / արտադր. քանակ = ուղղակի ծախսեր՝ միավորի հաշվով	միավոր արտադրանքի մասնակի ինքնարժեք
արտադրանք – փոփոխական ծախսեր = Համախառն շահույթի մարժա	փոփոխական ծախսեր / արտադր. քանակ = փոփոխ. ծախսեր՝ միավորի հաշվով	

Wesen von Produktionsverfahren

Vielfältige Beziehungen zwischen den einzelnen Teilbereichen machen es notwendig den landwirtschaftlichen Betrieb als ein organisches Ganzes zu betrachten. Dennoch ist die Aufgliederung in kleinste Teilsysteme (1 ha einer Frucht, 1 Tier etc.) eine wichtige Voraussetzung für eine sachgerechte und objektive Beurteilung der Production. Diese Aufteilung in farm enterprises soll ermöglichen,

- Größen und Vorgänge in den kleinsten Teilsystemen quantitativ zu erfassen, und
- Leistungen möglichst zutreffend den ursächlichen Aufwendungen gegenüberzustellen

In diesem Sinne wird das **Produktionsverfahren** als die kleinste Einheit des Betriebes angesehen. Produktionsverfahren werden zwar (wie Betriebszweige) meist nach ihrem Endprodukt benannt, sind darüberhinaus aber durch Art und Menge der erzeugten Produkte (Output) und Produktionsmittel (Input) quantitativ eindeutig festgelegt.

Bestimmungsgrößen von Produktionsverfahren

- **Produktausstoß** (Output)
Die Art und Menge der je Einheit gelieferten Haupt- und Nebenprodukte markiert die Leistung:
  - **Marktleistung**
Marktgängige Produkte werden grundsätzlich mit ihren Preisen bewertet.
  - **Binnenleistung**
Nicht marktgängige Produkte werden i. d. R. in physischen Einheiten ausgewiesen.
- **Produktionsmitteleinsatz** (Input)
Die Art und Menge der je Einheit beanspruchten Produktionsmittel werden monetär (Kosten) oder als naturale Ansprüche gemessen.
  - **(Spezial-)Kosten**
Marktgängige Produktionsmittel werden grundsätzlich mit ihren Preisen bewertet. Man unterscheidet weiterhin proportional variable Spezialkosten (z.B. Pflanzenschutz)

Farm Enterprises

The diverse relations between the various production branches make it necessary to consider the farm as a whole. Nevertheless, the subdivision of a farm into into smallest sub-systems (1 ha of a crop, 1 animal etc) is an important precondition for an appropriate and objective evaluation of production. The subdivision into farm enterprises should allow

- recording of data and processes for the quantitative description of the sub-systems and
- the relating of the output as precisely as possible to the relevant (causal) input.

In this sense, the **farm enterprise** is regarded as the smallest sub-system of the farm. Farm enterprises are mostly named after their primary final product. Furthermore, they are quantitatively clearly defined by the type and quantity of the goods produced (output) and the means of production used (input).

Quantification of farm enterprises

- **Output**
The type and quantity of primary products and spin-off products per unit define the output.
  - **Marketable output**
Marketable products are principally valued at market prices.
  - **Non-marketable output**
Non-marketable products are usually measured in physical units.
- **Input of means of production**
The type and quantity of production factors used per unit are measured monetarily (costs) or as physical requirements.
  - **(Special) Costs**
Marketable means of production are valued principally at market prices. Distinction should be made between proportionally variable costs (e.g. plant protection) and

Суть технологии производства

При многочисленных связях между отдельными подотраслями необходимо рассматривать сельскохозяйственное предприятие как органическое целое. Однако, важной предпосылкой для объективной оценки производства является разделение подотраслей предприятия на наименьшие единицы (1 га культуры, 1 животное и т. д.), которые позволяют:

- количественно учитывать объемы и процессы в наименьших единицах, и
- по возможности точнее сопоставлять производственные результаты с соответствующими затратами

В этом смысле **технология производства** рассматривается как наименьшая единица производства. Хотя технологии производства (как и отрасли предприятия) называются по их конечному продукту, однако, однозначно они определяются видом и количеством изготовленной продукции (Output) и средств производства (Input).

Определяющие параметры технологии производства

- **Выпуск продукции** (Output)
Вид и количество выработанной основной и побочной продукции на единицу производственного фактора определяет производств.-е результаты:
  - **рыночная продукция**
рыночная продукция оценивается принципиально по своей цене
  - **для внутренних нужд**
нерыночная продукция определяется, как правило, в физических единицах
- **Использование средств производства** (Input)
Вид и количество средств производства, необходимых для одной единицы продукции, измеряется в денежном выражении (расходы) или в натуральных единицах.
  - **(Специальные) расходы**
Рыночные средства производства оцениваются принципиально по своим ценам. Кроме того, различают пропорц-ые перем-ые специальные расходы (напр., защита растений) и непропор-

Արտադրական գործընթացի էությունը

Առանձին ենթաճյուղերի միջև գործող բազմաթիվ կապերի առկայության պատճառով գյուղատնտ. արտադրությունն անհրաժեշտ է դիտարկել որպես միասնական համակարգ: Սակայն, վերջինիս գործունեության ճշգրիտ և օբյեկտիվ գնահատման համար որպես կարևոր նախապայման հանդես է գալիս արտադրության ստորաբաժանումը ենթահամակարգերի նվազագույն միավորների (1 հա ցանքատարածություն, 1 կենդ. և այլն), ինչը թույլ կտա.

- հաշվառել ենթահամակարգերի քանակական գնահատման համար անհրաժեշտ տվյալներն ու գործընթացները և
- առավել ճշգրիտ համարել թողարկված արտադրանքը կատարված համապատասխան ներդրումների (ծախսերի) հետ:

Այս իմաստով **արտադրական գործընթացները** դիտարկվում են որպես արտադրության նվազագույն միավոր: Արտադրական գործընթացների անվանումները հիմնականում համապատասխանում են վերջնական արտադրանքին: Բացի այդ, արտադրական գործընթացները քանակական տեսանկյունից հստակորեն տարրորշվում են թողարկված արտադրանքի (Output) և օգտագործված արտադրության միջոցների (Input) տեսակով և քանակով:

Արտադրական գործընթացի գնահատման չափանիշները

- **Արտադրանքի թողարկում** (Output)
Արտադրանքի թողարկումը որոշվում է միավորի հաշվով թողարկված հիմնական և զուգակցող արտադրանքի տեսակով ու քանակով.
  - **Ապրանքային արտադրանք**
Ապրանքային արտադրանքը հիմնականում գնահատվում է շուկայական գնով:
  - **Ոչ ապրանքային արտադրանք**
Ոչ ապրանքային արտադրանքը հիմնականում գնահատվում է բնեղեն միավորներով:
  - **Արտադրության միջոցների օգտագործում** (Input)
Արտադրանքի միավորի թողարկման համար անհրաժեշտ արտադրության միջոցների տեսակը և քանակը չափում է դրամական (ծախսեր) կամ բնեղեն միավորներով:
  - **Չատուկ ծախսեր**
Վաճառքի համար նախատեսված արտադրության միջոցները հիմնականում գնահատվում են շուկայական գնով: Անհրաժեշտ է, տարբերակել համամասնական փոփոխական ծախսերը (օր.՝ բույսե-

4 Beurteilung von Produktionsverfahren

4.1 Allgemeines

und disproportional/feste (z.B. Getreidelager, Siloraum). Bei letzteren wird, je nach Zweck einer Kalkulation, häufig auf eine monetäre Bewertung verzichtet und lediglich ein natürlicher Anspruch ausgewiesen (Faktoransprüche).

- **Anspruch an Binnenleistungen**

Ist ein Produktionsmittel eine Binnenleistung eines anderer Produktionsverfahrens, so wird es i.d.R. natural als Anspruch an Binnenleistungen dargestellt.

- **Faktoransprüche**

Umfang und Zusammensetzung der Ansprüche an die im Betrieb begrenzt verfügbaren, nicht kostenmäßig erfassten Produktionskapazitäten. (Z.B. Boden, Gebäude, Arbeitskräfte)

Es wird davon ausgegangen, dass sich die einzelnen Koeffizienten proportional zur Ausdehnung des Produktionsverfahrens ändern, d.h. dass z.B. 6 Kühe den dreifachen Arbeitszeitbedarf von zwei Kühen haben. Wo dies nicht zutrifft, muss dies bei der Beschreibung eines Produktionsverfahrens berücksichtigt werden.

4 Assessment of Farm Enterprises

4.1 General Aspects

disproportional/fixed costs (e.g. grain store, silos). Depending on the aim of the calculation, the latter are often measured as requirements in physical units instead of monetary (valued) units.

- **Requirements of non-marketable products**

Should a production factor be a non-marketable internal output of another farm enterprise the requirements are usually presented in physical units.

- **Requirement of production factors**

Type and quantity of requirements of all scarce production factors of the farm which are not accounted for as costs (e.g. land, buildings, labour)

It is assumed that each single coefficient changes proportionally to the expansion of the scale of the farm enterprise, e.g. 6 cows require three times more work than 2 cows. Where this does not apply, special mention must be made in the description of the farm enterprise.

циональные постоянные (склады для зерна, силоса и т. п.). Для последних, в зависимости от цели калькуляции, часто отказываются от дежной оценки и учитывают лишь натуральную потребность (потребность в факторах).

- **Потребность в продукции для внутренних нужд**

Если средство производства является продукцией для внутренних нужд иной производственной технологии, то оно представляется натурально как потребность для внутренних нужд.

- **Потребность в факторах производства**

Объем и состав потребностей в производственных факторах, имеющихся на предприятии в ограниченном количестве и не учитываемых в расходах (напр., земля, здания, раб.сила).

При этом полагают, что отдельные коэффициенты изменяются пропорционально расширению производной технологии, т. е. что, напр., для 6 коров потребность в рабочей силе в 3 раза больше, чем для двух. Где нет такого соответствия, там оно должно учитываться при описании технологии производства.

րի պաշտպանության գծով ծախսերը) և ոչ համամասնական փոփոխական ու հաստատուն ծախսերը (ցորենի, սիլոսի պահեստներ): Վերջիններս, կախված ինքնարժեքի հաշվարկման նպատակներից, հաճախ չափվում են բնեղեն միավորներով՝ դրամական (արժեքային) միավորների փոխարեն:

- **Վաճառքի համար չնախատեսված արտադրանքի պահանջարկը**

Եթե արտադրության միջոցը նախատեսված չէ վաճառքի համար և այլ արտադրական գործընթացի արդյունք է, դրա նկատմամբ պահանջները սովորաբար ներկայացվում են բնեղեն միավորներով:

- **Արտադրության գործոնների պահանջարկը**

Տնտեսությունում սահմանափակ քանակությամբ առկա և ծախսերում չհաշվառվող արտադրության գործոնների քանակի ու կառուցվածքի նկատմամբ պահանջները (օր.՝ հող, շենքեր, աշխատուժ):

Ընդ որում, ենթադրվում է, որ յուրաքանչյուր գործակից փոփոխվում է արտադրության ծավալների ընդլայնմանը համամասնորեն, օր.՝ 6 կովի համար աշխատուժի պահանջարկը 3 անգամ ավել է, քան երկուսի համար: Եթե նման կապը բացակայում է, արտադրական գործընթացի նկարագրության մեջ անպայման պետք է նշվի այդ մասին՝ հատուկ ծանոթության տեսքով:

Produktivität

Unter Produktivität versteht man die **technische Ergiebigkeit** des Produktionsmitteleinsatzes.

Die verschiedenen an der Produktion beteiligten Produktionsfaktoren können nicht aufaddiert werden. Deshalb wird die erzeugte Produktmenge jeweils nur auf einen der an ihrer Herstellung beteiligten Faktoren bezogen (Teilproduktivität oder partielle Produktivität).

Naturale Produktivität

Gemessen wird die Produktivität ihrem Wesen nach zuerst in physischen Einheiten.

Man spricht von folgenden Teilproduktivitäten:

- **Flächenproduktivität**

Ertrag je ha Nutzfläche (Bsp.: 60 dt Getreide je ha)

- **Arbeitsproduktivität**

Ertrag je AK oder AKh (Bsp.: 4 dt Getreide je AKh)

- **Kapitalproduktivität**

Ertrag je Einheit Anlage-, Vieh-, Umlaufvermögen (Bsp.: 2,4 Mastschweine je Stallplatz und Jahr)

Wertproduktivität

Die natürliche Produktivitätskennzahlen haben Nachteile wenn durch den eingesetzten Bezugsfaktor neben dem Hauptprodukt noch weitere Produkte erzeugt werden. Der Nachteil entfällt, wenn man den Ertrag bewertet. Es handelt sich dann um die monetäre Produktivität (Wertproduktivität) (Leistung in DM je ha, je AKh).

Intensität

Einsatzmenge eines Produktionsfaktors bezogen auf einen anderen Produktionsfaktor (**Produktionsfaktor-Verhältnis**).

Intensitätsangaben können in natürlichen oder monetären Einheiten erfolgen. Bei hoher Einsatzmenge spricht man von *intensiver*, bei geringer Einsatzmenge von *extensiver* Wirtschaftsweise.

Productivity

Productivity measures the **technical efficiency** of input of production factors.

The different production factors which are involved cannot be added up in natural units. Therefore, the produced output is related only to one of the factors involved (partial productivity).

Physical productivity

Productivity is first and foremost measured in physical units.

The following partial productivities exist:

- **area productivity**

yield per harvested area (e.g.: 60 dt cereals per ha)

- **labour productivity**

yield per labour unit or man hour (e.g.: 4 dt cereals per man hour)

- **capital productivity**

yield per unit of fixed assets, livestock or current assets (e.g.: 2.4 fattening pigs per pig place and year)

Value productivity

The physical productivity ratios have disadvantages when the factor considered is involved in the production of some spin-off output [in addition to the main product]. This disadvantage can be avoided if the yield is valued. The result is referred to as the monetary productivity (value productivity) (output in monetary units per ha or per man hour).

Intensity

Amount of one production factor related to another production factor (**input-factor relation**).

Information on intensity can be stated in physical or monetary units. A relatively high amount of input is called an intensive, a low amount of input an extensive mode of production.

Производительность

Под производительностью понимают **техническую продуктивность** использования средств производства. Различные производственные факторы, участвующие в производстве, не могут быть суммированы в натуральных единицах. Поэтому произведенное количество продукции относится к одному из использованных для ее производства факторов (частная производительность).

Натуральная производительность

Прежде всего производительность, по своей сущности, измеряется в физических единицах. Говорят о следующих частных производительностях:

- **производительность единицы площади**
урожай с 1 га площади (напр., 60 ц зерна с га);
- **производительность труда**
урожай на 1 раб.силу или 1 раб.час (напр., 4 ц зерна на 1 раб.час)
- **производительность капитала**
выработка на единицу основного, животного, оборотного капитала (напр., 2,4 свиньи на откорме на 1 скотоместо в год).

Стоимостная производительность

Натуральные показатели продуктивности имеют недостатки, когда при использовании производственного фактора наряду с основной продукцией выпускаются еще и другие. Недостаток исчезает, если оценивать выручку. Тогда речь идет о денежном выражении производительности (стоимостной продуктивности) (произв-ая выработка в руб на 1 га, на 1 раб.час).

Интенсивность

Количество использования одного фактора производства, соотнесенное с другим фактором (**соотношение производственных факторов**). Данные об интенсивности выражаются в натуральных или денежных единицах. При высокой степени использования говорят об **интенсивном** способе хозяйствования, при малой степени использования - об **экстенсивном**.

Արտադրողականություն

Արտադրողականությունն օգտագործվող արտադրության միջոցների **տեխնիկական արդյունավետությունն** է:

Արտադրության մեջ օգտագործվող արտադրության տարբեր գործոնները հնարավոր չէ գումարել իրար բնեղեն միավորներով: Այդ պատճառով թողարկված արտադրանքի քանակությունը հնարավոր է համեմատել արտադրության մեջ օգտագործված գործոններից միայն մեկի հետ (մասնակի արտադրողականություն):

Բնական արտադրողականություն

Արտադրողականությունը նախ և առաջ չափվում է բնեղեն միավորներով:

Գոյություն ունեն մասնակի արտադրողականության հետևյալ տեսակները՝

- **արտադրողականություն՝ միավոր տարածության հաշվով**
1 հա հողատարածության բերքատվությունը (օր.՝ 60 g/հա)
- **Աշխատանքի արտադրողականություն**
բերքը՝ 1 աշխատողի կամ աշխատաժամանակի հաշվով (օր.՝ 4 g հացահատիկ 1 մարդ-ժամի ընթացքում)
- **Կապիտալի արտադրողականություն (ֆունդահատույց)**
արտադրանքը՝ հիմնական միջոցների, կենդանիների կամ ընթացիկ ակտիվների միավորի հաշվով (օր.՝ տարեկան 2,4 բովոլ խոզ՝ 1 բտման տեղում):

Արժեքային տեսքով արտահայտված արտադրողականություն

Արտադրողականության բնեղեն ցուցանիշները թերի են, երբ արտադրության գործոնի օգտագործմամբ հիմնական արտադրանքին զուգահեռ թողարկվում է նաև զուգակցող արտադրանք: Այս թերությունը վերանում է արտադրանքը գնահատելու դեպքում: Այս դեպքում խոսքը դրամական արտահայտությամբ արտադրողականության մասին է (արտադրանքի արժեքը դրամական միավորներով՝ 1 հեկտարի կամ մարդ-ժամի հաշվով):

Ինտենսիվություն

Արտադրության մեկ գործոնի քանակությունը հարաբերած մյուս գործոնի քանակությանը (**արտադրության գործոնների հարաբերակցություն**):

Ինտենսիվության վերաբերյալ տվյալներն արտահայտվում են բնեղեն կամ դրամական միավորներով:

Ներդրման հարաբերական բարձր մակարդակի դեպքում մենք գործ ունենք արտադրության ինտենսիվ, իսկ ցածր մակարդակի դեպքում՝ էքստենսիվ կազմակերպման հետ:

4 Beurteilung von Produktionsverfahren 4.2 Beurteilungsmaßstäbe

Bsp.: *Arbeitsintensität:*
8 AKh je ha Getreide und Jahr
Kapitalintensität:
2500 € je ha LF Maschinenvermögen
100 RGV je 100 ha landw. Nutzfläche

Rentabilität

Unter Wirtschaftlichkeit (Rentabilität) versteht man die **ökonomische Ergiebigkeit** der Produktion, die sich aus dem Verhältnis und Zusammenwirken des Produktionsfaktoreinsatzes (in Geld bewertet) ergibt.

Grundsätzlich ist bei Rentabilitätsrechnungen zwischen *zeitraumbezogener Ertrags-Aufwands-Rechnung* und *objektbezogener Leistungs-Kosten-Rechnung* zu unterscheiden.

Bedingt durch ihre Objekt-(produkt-)bezogenheit stellt die Leistungskostenrechnung ein ideales Instrument für die Beurteilung der Wirtschaftlichkeit von Produktionsverfahren dar.

Wichtige Rentabilitätsmaßstäbe sind z.B. Gewinn, Deckungsbeitrag, Faktorentlohnung.

4 Assessment of Farm Enterprises 4.2 Assessment Measures

E.g: *labor intensity:*
8 man hours per ha of cereals and year
capital intensity:
2500 € machinery assets per ha
100 livestock units of ruminants per 100 ha agricultural utilisable area

Profitability

Profitability shows the **economic efficiency** of production which results from the amount and interaction of the production factors used (monetarily valued).

In profitability calculations it is principally distinguished between *period-related revenue-expense accounting* and *object-related output-cost accounting*.

Because of its object-(product-)relation output-cost accounting is an ideal instrument for the assessment of the economic efficiency of farm enterprises.

Important profitability measures are for instance the profit, gross margin, and factor payments.

Напр., *трудоемкость*:
8 раб. часов на 1 га зерновых в год;
капиталоемкость:
2500 ден. ед. маш. капитала на 1 га,
100 единиц КРС на 100 га
сельскохозяйственных угодий.

Рентабельность

Под доходностью (рентабельностью) понимают **экономическую продуктивность** производства, образующуюся из соотношения и взаимодействия использования производных факторов (оцененных в деньгах). При исчислении рентабельности принципиально следует различать между расчетами *выручка - затраты за определенное время* и расчетами *произведенные результаты-расходы, соотношенные с объектом*. Объекто(продукто)-ориентированный расчет производных результатов и расходов является идеальным инструментом для оценки рентабельности технологии производства.

Важными показателями рентабельности являются напр., прибыль, маржинальный доход, оплата факторов производства.

Օր.՝ *Աշխատատարություն՝*
8 մարդ-ժամ՝ հացահատ. 1 հա-ի հաշվով 1տ-ում
կապիտալատարություն՝
2500 դրամ. միավորի մեքենասարքավորումներ՝
1 հա-ի հաշվով, 100 միավոր խոշոր եղջերավոր
անասուն՝ 100 հա գյուղ. պիտանի հողի հաշվով:
Շահութաբերություն

Շահութաբերությունը ցույց է տալիս արտադրության **ստեղծարար արդյունավետությունը**, որն առաջանում է արտադրության գործոնների հարաբերությունից և փոխազդեցությունից (արժեքային գնահատմամբ):

Շահութաբերությունը հաշվարկելիս սկզբունքորեն պետք է տարբերակել *որոշակի ժամանակահատվածում՝ հասույթ-ծախսեր և որոշակի օբյեկտի գծով՝ արտադրանք-ինքնարժեք հաշվառումը*:

Օբյեկտ-արտադրանք հարաբերակցությամբ պայմանավորված՝ արտադրանք-ինքնարժեք հաշվառումն ավելի նախընտրելի միջոց է արտադրական գործընթացի տընտեսական արդյունավետության գնահատման համար: Շահութաբերության կարևոր ցուցանիշներ են, օր.՝ շահույթը, համախառն շահույթի մարժան և գործոնային եկամուտները:

Deckungsbeitrag

Die Methode der Deckungsbeitragsrechnung stellt eine Teilkostenrechnung nach dem Grenzwertprinzip dar. Ihr Hauptziel ist es, einen betriebsinternen Wettbewerbsmaßstab für Produktionsverfahren bei Planungsentscheidungen zu liefern. Die Methodik der Deckungsbeitragsrechnung ist an die Genauigkeit der Planungsmethode anzupassen.

Deckungsbeitrag nach Grenzwertprinzip

Methodisch sachgerecht ergibt sich der Deckungsbeitrag aus der Differenz von Grenzleistung und Grenzkosten.

Bei der Ermittlung der **Grenzleistung** wird grundsätzlich nur die Marktleistung monetär berücksichtigt. Binnenleistungen werden ausschließlich natural erfasst.

Welche Kostenpositionen bei Produktionsausdehnung zu den **Grenzkosten** zählen und welche unverändert bleiben kann für kein Produktionsverfahren allgemeingültig festgelegt werden.

Zwar gibt es Kosten, die i.d.R. variabel sind (z.B. Saatgut, Pflanzenschutzmittel, variable Maschinenkosten, Kraftfutter oder Bestandsergänzungskosten), aber eine Reihe anderer Kosten können je nach entscheidungssituation fest oder variabel sein. Es hängt folglich von der individuellen Planungssituation ab (Planungszeitraum, Verfügbarkeit der als fest betrachteten Faktoren, Ausdehnungsniveau), inwieweit Kosten (Abschreibungen, Unterhalt, Zinsanspruch, Pachten) für zusätzlich benötigte Nutzfläche, Gebäude, Anlagen, Maschinen, etc. entstehen. Die Grenzkosten der als fest betrachteten und damit begrenzt verfügbaren Faktoren werden erst bei der Optimierung der Produktionsrichtung berücksichtigt (Nutzungskosten).

Der **Deckungsbeitrag** (definiert als Differenz aus Grenzleistung und Grenzkosten) berechnet sich praktisch demnach wie folgt:

<u>Marktleistung</u>	(da Binnenleist. monetär unberücksichtigt)
<u>- variable Kosten</u>	(proportionale wie disproportionale)
<u>= Deckungsbeitrag</u>	

Gross margin

The gross margin calculation is a partial cost calculation according to the marginal value principle. The main purpose is to obtain an internal benchmark of farm enterprises regarding planning decisions. The method of gross margin calculation should be adjusted to the level of methodological accuracy of the planning method.

Gross margin according to marginal value principle

When following the theory in full, the gross margin results from the difference between marginal output and marginal costs.

In principle, for the calculation of **marginal output** only the marketable output is considered in monetary units. Non-marketable produce are recorded only physically.

For farm enterprises it is impossible to determine in a generally applicable way, which cost items belong to the **marginal costs** and which costs remain unchanged in case of a changing scale of production.

Although there are costs which are usually variable (e.g. seed, chemicals, variable machine costs, concentrates or costs for replacement of animals), other costs can be either fixed or variable depending on the relevant planning situation.

It depends on the individual planning situation (planning period, availability of fixed factors, planned level of increase) whether or not costs (depreciations, maintenance, imputed costs, leases) arise for additionally required area, buildings, plants, machinery etc.

The marginal costs of the factors considered as fixed (and therefore at the same time scarcely available) will only be accounted for in case of optimisation of the production pattern (opportunity costs).

The gross margin (defined as difference between marginal output and marginal costs) is calculated in practice as follows:

<u>gross output</u>	(non-marketable products not considered)
<u>- variable costs</u>	(proportional and disproportional)
<u>= gross margin</u>	

Маржинальный доход

Метод расчета маржинального дохода является раздельным учетом расходов по принципу предельной стоимости. Его главной целью является определение масштаба внутренней конкуренции технологий производства при принятии решений в планировании. В зависимости от использованного метода планирования различают несколько методик расчета маржинального дохода.

Маржинальный доход по принципу предельной стоимости

Методически верно маржинальный доход рассчитывается из разности предельной выработки и предельных расходов.

При определении **предельной выработки** только рыночный результат учитывается в денежном выражении. Продукция внутривоз. использования учитывается только в натуральных показателях. Какие статьи расходов при расширении производства относятся к **предельным расходам**, а какие остаются без изменений, нельзя определить в общем ни для одной технологии производства.

Хотя имеются расходы, являющиеся обычно переменными (напр., на посевной материал, СЗР, переменные расходы на технику, конц. корм или расходы на пополнение стада), но ряд других расходов, в зависимости от ситуации при принятии решения, могут быть постоянными или переменными. Следовательно, все зависит от конкретной ситуации при планировании (периода планирования, наличия факторов, считающихся постоянными, уровня расширения производства), а также в какой мере возникают расходы (амортизация, на содержание, потребность в процентах, аренда) для необходимых дополнительных угодий, зданий, сооружений, техники и т.д. Предельные расходы, рассматриваемые как постоянные, а значит имеющиеся в ограниченных количествах, учитываются лишь при оптимизации направления производства (альтернативные расходы). Маржинальный доход (определяемый как разность предельной выработки и предельных расходов) практически рассчитывается следующим образом:

$$\begin{aligned} & \text{рыночная продукция} && (\text{т. к. внутрен. выработка не учитывается} \\ & \underline{- \text{ переменные расходы}} && \text{в денежном выражении)} \\ & = \underline{\underline{\text{ маржинальный доход}}} && (\text{пропорциональные и не-} \\ & && \text{пропорциональные}) \end{aligned}$$

Համախառն շահույթի մարժա

Համախառն շահույթի մարժայի օգնությամբ հաշվարկվում են փոփոխական ծախսերն ըստ սահմանային արժեքի սկզբունքի: Հիմնական նպատակն է գտնել որոշակի հենանիշ՝ պլանավորման ժամանակ արտադրական գործընթացը գնահատելու համար: Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկման մեթոդիկան անհրաժեշտ է ճշգրտել պլանավորման մեթոդաբանությանը համապատասխան:

Համախառն շահույթի մարժա՝ համաձայն սահմանային արժեքի սկզբունքի

Ըստ հաշվարկման մեթոդաբանության՝ համախառն շահույթի մարժան ձևավորվում է սահմանային արտադրանքի և սահմանային ծախսերի տարբերությունից: Սահմանային արտադրանքի որոշման ժամանակ միայն ապրանքային արտադրանքն է հաշվառվում դրամական արտահայտությամբ: Ներքին օգտագործման համար նախատեսված արտադրանքը հաշվառվում է միայն բնեղեն ցուցանիշներով: Գյուղատնտեսական արտադրության համար հնարավոր չէ միասնական ձևով որոշել, թե արտադրության ընդլայնման ժամանակ որ հոդվածներն են վերաբերում սահմանային ծախսերին, իսկ որոնք են մնում անփոփոխ:

Չնայած կան ծախսեր, որոնք սովորաբար փոփոխական են (օր.՝ տնկանյութի, բույսերի պաշտպանության, կերի և հոտի լրացման ծախսեր), սակայն մի շարք այլ ծախսեր, կախված պլանավորման պայմաններից, կարող են լինել հաստատուն կամ փոփոխական: Պլանավորման կոնկրետ պայմաններից (պլանավորման ժամանակահատվածից, հաստատուն համարվող գործոնների առկայությունից, արտադրության ընդլայնման մակարդակից) կախված՝ կարող է ծագել կամ չծագել լրացուցիչ ծախսերի անհրաժեշտություն հողատարածքների, շենքերի, շինությունների, տեխնիկայի և այլնի գծով (մաշվածության, սպասարկման ծախսեր, հաշվարկային ծախսեր, վարձակալության գծով ծախսեր): Մշտական (հետևաբար և՛ սակավ) համարվող արտադրության գործոնների սահմանային ծախսերը հաշվառվում են միայն արտադրության կառուցվածքի օպտիմալացման դեպքում (այլընտրանքային ծախսեր): Համախառն շահույթի մարժան (սահմանային արտադրանքի և սահմանային ծախսերի տարբերությունը) գործնականում հաշվարկվում է հետևյալ կերպ.

$$\begin{aligned} & \text{Ապրանքային արտադրանք (ոչ ապրանքային արտադրանքը} \\ & \text{հաշվի չի առնվում)} \\ & \text{- փոփոխական ծախսեր (համամասնական և ոչ} \\ & \text{համամասնական)} \\ & = \underline{\underline{\text{համախառն շահույթի մարժա}}} \end{aligned}$$

4 Beurteilung von Produktionsverfahren

4.3 Wirtschaftlichkeitsmaßstäbe

Der Deckungsbeitrag ist folglich der Beitrag eines Produktionsverfahrens

a) zur Deckung der Kosten für die festen Faktoren des Betriebes:

- *Boden:* Pachten für Nutzfläche
- *Arbeit:* Löhne
- *Kapital:* Abschreibungen, Unterhalt, Zinsen, Mieten

b) zur Bildung von Gewinn und damit zur Entlohnung der "nichtentlohnenden" festen Faktoren:

- *Kapital:* Verzinsung Eigenkapitals
- *Arbeit:* Lohnansatz nichtentl. AK
- *Management:* Entlohnung der unternehm. Leistung des Betriebsleiters

Im Bestreben, die bestmögliche Verwertung der verfügbaren Faktoren zu erreichen, stellt der Deckungsbeitrag deshalb das geeignete Maß zum Vergleich der betrieblichen Verfahren dar.

Für die Beurteilung der Rentabilität eines Produktionsverfahrens im Einzelbetrieb ist stets die Höhe seines Deckungsbeitrages bezogen auf den knappsten Faktor maßgebend.

Den Maßstab für die Wettbewerbsfähigkeit der betrieblichen Produktionsverfahren bildet deshalb die Faktorverwertung:

$$\begin{aligned} & \text{Deckungsbeitrag je Einheit} \\ & / \text{ Faktoranspruch je Einheit} \\ & = \text{Faktorverwertung} \end{aligned}$$

z.B.: Deckungsbeitrag je ha Nutzfläche, je AKh je Stallplatz, je 1000 DM Umlaufvermögen,

Als *zwischenbetrieblicher Vergleichsmaßstab* kann der Deckungsbeitrag nicht verwendet werden, da

- die Faktorausstattung in jedem Betrieb verschieden ist,
- die zu berücksichtigenden Kosten nicht einheitlich festgelegt werden können.

Deckungsbeitrag nach Praxismethode

Die Deckungsbeitragsrechnung nach Praxismethode unterscheidet sich von der methodisch sachgerechten Kalkulation durch die Berücksichtigung der variablen Kosten und die Handhabung von Binnen-

4 Assessment of Farm Enterprises

4.3 Profitability Measures

Consequently, the gross margin represents the contribution of a farm enterprise

a) to cover the costs for the fixed factors of the farm:

- *land:* rent payments for land
- *labour:* wages
- *capital:* depreciation, maintenance, interest, rent

b) for the generation of profit and therefore for returns of the "unpaid" fixed factors:

- *capital:* return on equity capital
- *labour:* return to unpaid labour
- *management:* return to farm management

In trying to achieve the best possible utilisation of the available production factors, the gross margin represents a suitable measurement for the comparison of farm enterprises.

For the assessment of the profitability of a farm-enterprise in an individual farm, the level of its gross margin related to the scarcest factor is always decisive.

Therefore, to measure the competitiveness of the farm enterprises the *factor utilisation* is calculated as follows:

$$\begin{aligned} & \text{Gross margin per unit} \\ & / \text{ (Production-) factor input per unit} \\ & = \text{Factor utilization} \end{aligned}$$

e.g.: gross margin per ha of land, per labour hour, per housing place, per 1000 currency units of current assets

The gross margin is not suitable for economic comparison between different farms, since

- the availability of production factors differs on each farm,
- the variable costs to be considered in the calculation cannot be determined consistently.

Gross margin applied in practice

The gross margin calculation used in practice differs from the methodically appropriate calculation according to the marginal value principle because it considers variable costs and treats the non-

Следовательно, маржинальный доход является вкладом одной технологии производства

а) в покрытие расходов на постоянные факторы предприятия:

- *землю:* аренду угодий
- *труд:* зар. плату
- *капитал:* амортизация, содержание, процент, аренда

б) в создание прибыли и, следовательно, вознаграждение "неоплаченных" пост-ых факторов:

- *капитала:* процентов на собственный капитал
- *труда:* сметы неоплаченной рабочей силы
- *менеджмента:* вознаграждения деятельности предпринимателя

В стремлении достичь наилучшего использования имеющихся факторов маржинальный доход является подходящим масштабом для сравнения производственных технологий.

Для оценки рентабельности технологии производства на отдельном предприятии величина маржинального дохода, соотнесенная с самым скудным фактором, является определяющей.

Поэтому использование факторов дает масштаб для оценки конкурентоспособности производственных технологий предприятия:

$$\text{Маржинальный доход на единицу} / \text{фактор, необходимый на единицу} = \text{степень использования фактора}$$

Напр.: маржинальный доход на 1 га угодий, на 1 раб. час, на 1 скотоместо, на 1000 денежных единиц оборотных средств

Маржинальный доход нельзя использовать в качестве масштаба для сравнения предприятий, т. к.:

- на каждом предприятии разное оснащение факторами,
- нельзя установить единые расходы, которые должны учитываться.

Маржинальный доход по практическому методу

Расчет маржинального дохода по практическому методу отличается от методически верной калькуляции посредством учета переменных расходов и продукции внутривоз. использования :

Չետևաբար, համախառն շահույթի մարժան ցույց է տալիս արտադրական գործընթացի ունակությունը.

ա) ծածկել մշտական գործոնների գծով կազմակերպության ծախսերը՝

- հող՝ վարձակալության գծով ծախս
- աշխատանք՝ աշխատավարձի գծով ծախս
- կապիտալ՝ ամորտիզացիայի, սպասարկման, տոկոսների, վարձակալության գծով ծախսեր

բ) ձևավորել շահույթ և, հետևաբար, փոխհատուցել «չվճարվող» հաստատուն գործոնների օգտագործումը

- կապիտալ՝ շահույթ (սեփական կապիտալի հատույց)
- աշխատանք՝ չվարձատրվող աշխատողների հաշվարկային աշխատավարձ
- կառավարում՝ ղեկավարների գործունեության դիմաց պարգևատրումներ:

Չամախառն շահույթի մարժան արտադրական գործընթացները համեմատելու ցուցանիշ է, որը հնարավորություն է ընձեռում առավել արդյունավետ կերպով օգտագործել արտադրության գործոնները:

Առանձին կազմակերպությունում արտադրական գործընթացի արդյունավետության գնահատման ժամանակ որոշիչ է համախառն շահույթի մարժայի և առավել սակավ գործոնի մեծությունների հարաբերակցությունը:

Չետևաբար, արտադրական գործընթացի մրցունակությունը գնահատելու նպատակով հաշվարկվում են գործոնների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշները.

$$\text{համախառն շահույթի մարժա՝ 1 միավորի հաշվով} / \text{արտադրության գործոնի ներդրում՝ 1 միավորի հաշվով} = \text{արտադրության գործոնի օգտագործման արդյունավետություն}$$

Օր.՝ համախառն շահույթի մարժա՝ 1 հա հողատարածության, 1 աշխատանքային ժամի, 1 անասնատեղի, 1000 դրամական միավորի ընթացիկ ակտիվների հաշվով:

Չամախառն շահույթի մարժան կիրառելի չէ տարբեր կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության համեմատություն իրականացնելու համար, քանի որ

- յուրաքանչյուր տնտեսությունում արտադրության գործոնների հասանելիությունը տարբեր է
- հնարավոր չէ սահմանել միասնական փոփոխական ծախսեր:

Չամախառն շահույթի մարժայի գործնական կիրառությունը

Չամախառն շահույթի մարժայի գործնականում իրականացվող հաշվարկը տարբերվում է սահմանային արժեքի սկզբունքի համաձայն իրականացվող հաշվարկի մեթոդիկայից, քանի որ այլ մոտեցում է ցուցաբերվում

leistungen:

- Bei der Praxismethode werden nur die **proportionalen** variablen Kosten veranschlagt.
- Die mit einer Planungsentscheidung verbundenen **disproportionalen** Kosten werden nicht in der Deckungsbeitragsrechnung berücksichtigt, sondern erst später gesondert vom Gesamtdeckungsbeitrag des Betriebes abgezogen.
- Der **Zinsanspruch** für Vieh- und Umlaufvermögen wird nicht als Kostenposition veranschlagt.
- **Speziallöhne** werden nur berücksichtigt wenn ihre Höhe durch Planungsentscheidungen nicht (oder nur wenig) beeinflusst werden kann, bzw. wenn die Vorzüglichkeit der Produktionsverfahren stark beeinflussen (Lohnarbeitsbetriebe).
- Wie **Binnenleistungen** gehandhabt werden, wird nach praktischen Gesichtspunkten individuell entschieden.
Für manche Fälle empfiehlt sich eine Bewertung (z.B. Dung), in anderen Fällen wiederum ist es vorteilhaft naturale Bilanzen (Futter) zu erstellen.

Aufgrund der geschilderten Unterschiede zur methodisch sachgerechten Deckungsbeitragskalkulation ergibt sich für die Praxismethode folgende abweichende Berechnung des **Deckungsbeitrags**:

$$\begin{array}{l}
 \text{Marktleistung} \\
 + \text{ Wert einzelner Binnenleistungen} \\
 \hline
 - \text{ proportional variable Kosten *)} \\
 \hline
 = \text{ Deckungsbeitrag} \\
 \hline\hline
 \end{array}$$

*) ohne Zinsanspruch für Vieh- und Umlaufvermögen
i.d.R. ohne Löhne
ggf. einschl. bewertete Ansprüche an Binnenleistungen

marketable output differently:

- in the applied method, only those variable costs are considered which usually are proportionally variable.
- The **disproportional costs** depending on planning decisions are not considered in this type of gross margin accounting; they are deducted separately from the total gross margin of the farm.
- The **imputed costs** for capital invested in animals and current assets are not accounted for.
- **Special wages** are only considered if their level cannot (or only marginally) be influenced by planning decisions, or if they influence the competitiveness of the farm enterprise strongly (e.g. farms with paid labour only).
- The treatment of **non-marketable products** is decided individually according to practical aspects.
In some cases valuation is advisable (e.g. manure), in other cases it is advantageous to prepare physical balances (e.g. feed).

Due to the described differences to the methodically appropriate gross margin the **gross margin applied in practice** is derived as follows:

$$\begin{array}{l}
 \text{gross output} \\
 + \text{ value of individual non-marketable products} \\
 \hline
 - \text{ proportionally variable costs *)} \\
 \hline
 = \text{ gross margin} \\
 \hline\hline
 \end{array}$$

*) without imputed costs for capital invested in livestock and current assets and usually without wages
possibly including valued requirements of non-marketable goods

- При использовании практического метода учитывают только **пропорциональные** переменные расходы.
- **Непропорциональные** расходы, связанные с каким-либо плановым решением, не учитываются в расчете маржинального дохода, а только позже вычитаются из общего маржинального дохода предприятия.
- **Потребность в процентах** для животного и оборотного капитала не вносится в статью расходов.
- **Специальные зарплаты** учитываются лишь тогда, если на их величину не влияют (или очень мало влияют) плановые решения, или если очень влияет преимущество технологий производства (предприятия с наемным трудом).
- Как используется **прод.-я внутр. использ.-я**, решается по практическим соображениям индивидуально. В некоторых случаях рекомендуется проводить оценку (напр., орг. удобр.), в иных случаях преимущество дает составление натурального баланса (напр., корм).

На основании представленных отличий от методически верного расчета маржинального дохода для практического метода вытекает следующий выводимый расчет **маржинального дохода**:

$$\begin{aligned}
 & \text{стоимость рыночной продукции} \\
 + & \text{ стоимость отдельной продукции внутр. использ.-я} \\
 - & \text{ пропорциональные переменные расходы}^*) \\
 = & \text{ маржинальный доход}
 \end{aligned}$$

*) без потребности в процентах для животного и оборотного капитала, и, как правило, без зарплат при необходимости вкл. оцененную потребность в продукции внутр. использования

փոփոխական ծախսերի և ոչ ապրանքային արտադրանքի նկատմամբ՝

- Գործնականում հաշվարկի մեջ ներառվում են միայն **համամասնական** փոփոխական ծախսերը:
- Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկման ժամանակ գործնականում, կախված պլանավորման որոշումներից, ոչ համամասնական փոփոխական ծախսերը հաշվի չեն առնվում: Վերջիններս առանձին նվազեցվում են կազմակերպության համախառն շահույթի ընհանուր մարժայից:
- Անասնապահության և ընթացիկ ակտիվների մեջ ներդրված կապիտալի վերագրվող ծախսումները չեն հաշվարկվում:
- Հատուկ աշխատավարձերը հաշվի են առնվում միայն այն ժամանակ, երբ պլանային որոշումները չեն ազդում (կամ աննշան են ազդում) դրանց մակարդակի վրա, կամ եթե դրանք էապես ազդում են արտադրական գործընթացի մրցունակության վրա (օր.՝ միայն վարձու աշխատուժով կազմակերպությունները)
- **Վաճառքի համար չնախատեսված արտադրանքի** հաշվառման հարցերը լուծվում են անհատական մոտեցմամբ՝ ելնելով գործնական նկատառումներից: Որոշ դեպքերում նպատակահարմար է իրականացնել գնահատում (օր.՝ պարարտանյութը), այլ դեպքերում նախապատվությունը տրվում է բնափրային հաշվեկշռի կազմմանը (օր.՝ կերը):

Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկման մեթոդաբանությունից ունեցած տարբերությունների հետևանքով գործնականում կիրառվող համախառն շահույթի մարժան ստացվում է հետևյալ կերպ՝

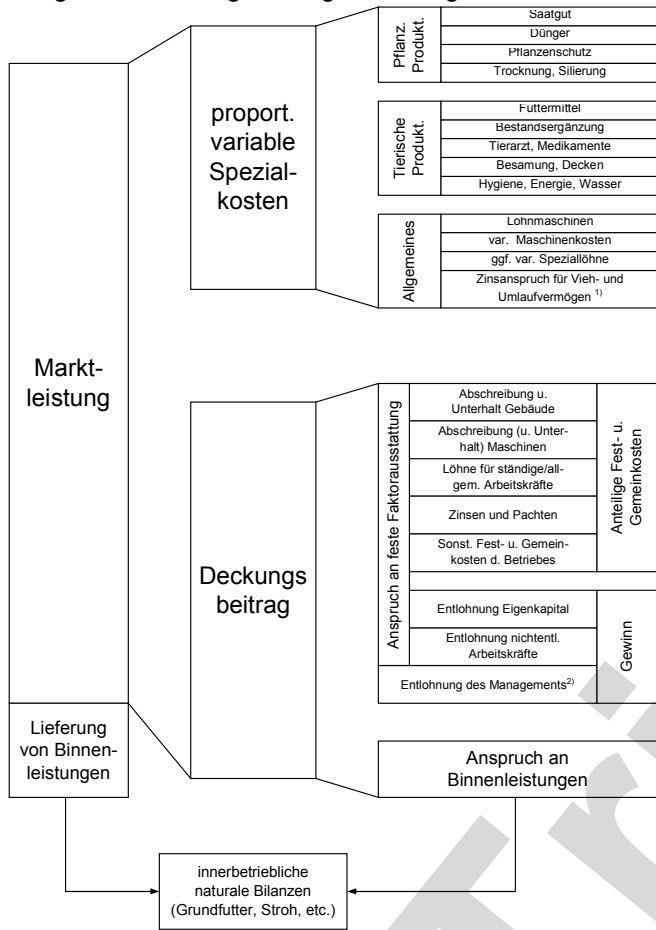
$$\begin{aligned}
 & \text{ապրանքային արտադրանքի արժեքը} \\
 + & \text{ վաճառքի համար չնախատեսված առանձին արտադրանքների արժեքը} \\
 - & \text{ համամասնական փոփոխական ծախսեր}^*) \\
 = & \text{ համախառն շահույթի մարժա}
 \end{aligned}$$

*) առանց անասնապահության և ընթացիկ ակտիվների մեջ ներդրված կապիտալի վերագրվող ծախսերի, սովորաբար՝ առանց աշխատավարձի, երբեմն՝ ներառյալ ներտնտեսական նպատակներով օգտագործվող արտադրանքի գնահատված պահանջները:

Übersicht: Deckungsbeitragsrechnung

Schematische Darstellung wichtiger Zusammenhänge der Deckungsbeitragsrechnung.

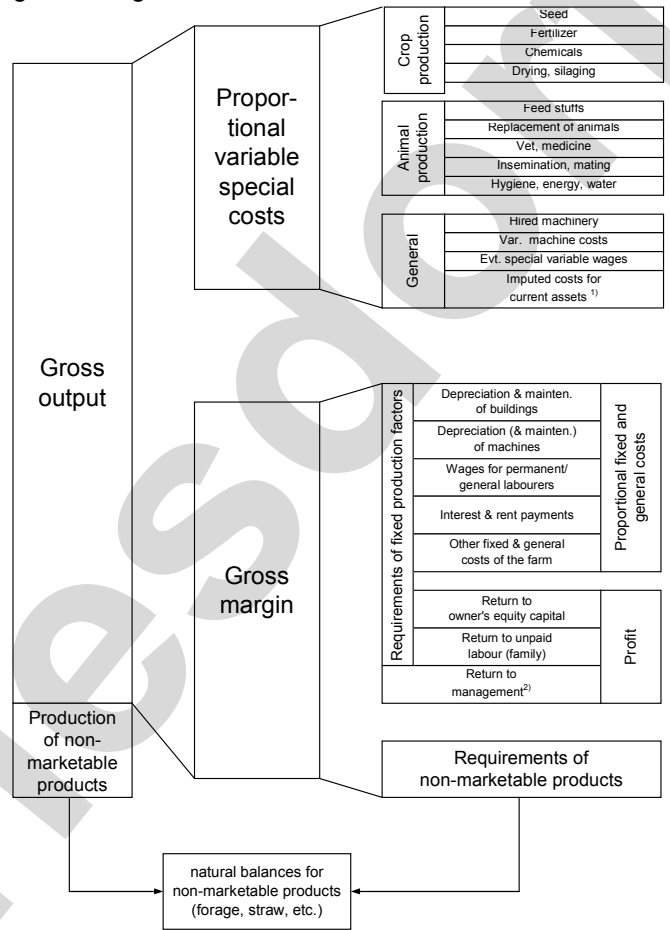

1) Wenn aus Eigenkapital finanziert, ist der Zinsansatz ein Gewinnanteil
2) Unternehmervergütung: Entlohnung der Unternehmerischen Leistung

Figure: Gross Margin Calculation

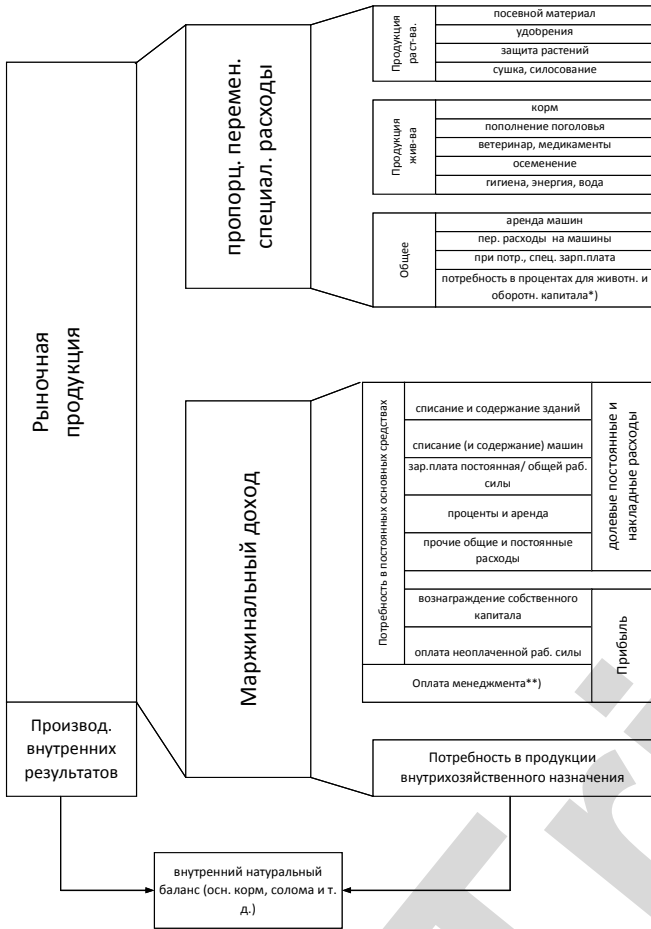
Outline of input output relations in the gross margin calculations.

1) Part of the profit, if financed with owners equity capital.
2) Net Profit

Схема: Расчет маржинального дохода

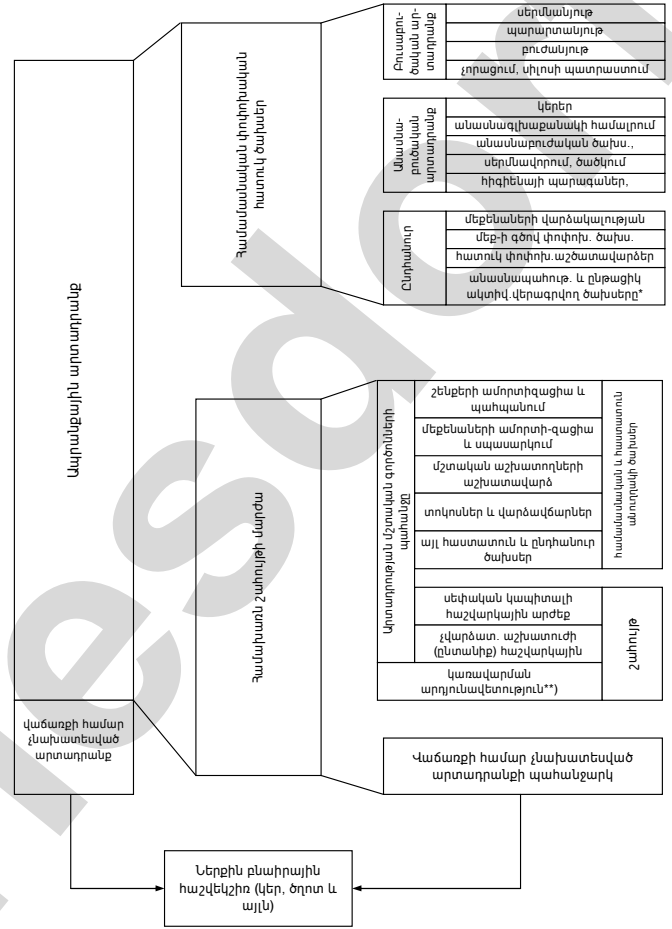
Схематическое представление важных взаимосвязей для расчета маржинального дохода.

*) Если финансируется из собственного капитала, то проц. ставка является долей прибыли
**) Прибыль предпринимателя: оплата предпринимательской деятельности

Գծապատկեր՝ Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկը

Մարժայի հաշվարկի սխեմատիկ տեսքը

*) Շահույթի մաս, եթե ֆինանսավորվում է սեփական կապիտալից
**) Չուտ շահույթ

Rentabilitätsschwelle

Ein Produktionsverfahren kann als rentabel bezeichnet werden, wenn die eingesetzten Produktionsfaktoren (geliehene wie eigene) angemessen entlohnt werden. Dies ist erreicht, wenn die Leistungen eines Verfahrens höher sind als die Produktionskosten. Bezogen auf eine Produkteinheit bedeutet dies, dass die Kosten je Einheit (=Stückkosten) geringer sind als der Produktpreis.

Der Preis, bei dem alle (Stück-)Kosten eines Produktes gedeckt sind, wird als **Rentabilitätsschwelle** be-

zeichnet. Liegt der Produktpreis über der Rentabilitätsschwelle, wird ein **Unternehmergewinn** erzielt. Die Rentabilitätsschwelle wird deshalb auch als (Unternehmer-) **Gewinnschwelle** bezeichnet. Weitgehend synonym wird auch der Begriff **langfristige Preisuntergrenze** verwendet, wobei die anteiligen Gemeinkosten nicht immer berücksichtigt werden.

Bei der Berechnung erfolgt eine vollständige Zurechnung **aller Kosten** (inkl. Nutzungskosten) auf einen Kostenträger (Produkt):

- proportional variable Spezialkosten
- disproportional variable Spezialkosten
- feste Spezialkosten
- anteilige Gemeinkosten

Bezogen auf eine Produkteinheit ergeben sich so die Gesamt-Durchschnittskosten der Produktion, die langfristig mit den Grenzkosten gleichgesetzt werden können. Die Rentabilitätsschwelle stellt deshalb die **langfristige Preisuntergrenze** der Produktion dar.

Dienen die betrachteten Kosten nicht nur der Erzeugung eines Produktes sondern handelt es sich um Kuppelproduktion mehrerer Güter, können die Produktionskosten nicht ausschließlich dem Hauptprodukt zugerechnet werden. Um die Stückkosten für das Hauptprodukt zu ermitteln wird deshalb der Wert der Nebenprodukte auf die Produktionskosten angerechnet.

Problematisch ist die Verteilung der Gemeinkosten auf einzelnen Produktionsverfahren, sowie der disproportionalen Kosten auf die einzelne Produkteinheit. Eine Zurechnung kann hier nur eingeschränkt möglich. Die Kalkulation muss daher immer als

Profitability threshold

A farm enterprise can be considered as profitable if the production factors used (lent and owned) are compensated for appropriately.

This is achieved if the output of a farm enterprise is higher than its production costs. Related to one product unit, this means that the costs per unit (=unit costs) are lower than the produce price.

The produce price which covers all (unit) costs of a product is called the **profitability threshold**.

If the product price is higher than the profitability threshold **net profit** is achieved.

Therefore, the profitability threshold is also called the (net-) **profit threshold**.

Widely synonymous, the term **long-term lowest price limit** can be used, but the proportionate overhead costs are not always accounted for in full.

In the calculation a complete allocation of **all costs** (including opportunity costs) to one cost centre (product) is made:

- proportionally variable special costs
- disproportionately variable special costs
- fixed special costs
- allocatable overhead costs

Related to one product unit, the result represents the total average costs of production which are equal to the long-term marginal costs.

Therefore, the profit threshold represents the **long-term lowest price limit** for production.

If the considered costs do not only apply to the production of one product (i.e. joint production of several goods), the production costs cannot be assigned exclusively to the main product.

In this case the value of the spin-off output is subtracted from the production costs in order to determine the unit costs related to the main product.

The allocation of the overhead costs to the various farm enterprises as well as the distribution of disproportional and fixed costs to the different product units is problematic. An allocation is only possible in a limited way. Therefore, the calculation must

Порог рентабельности

Производственную технологию можно считать рентабельной, если используемые факторы производства (чужие и собственные) соответственно окупаются. Это имеет место, если произв-ая выработка одной технологии выше производственных расходов. По отношению к какой-либо единице продукции это означает, что расходы на единицу (штучные расходы) меньше цены продукции.

Цена, при которой покрываются все (штучные) расходы, называется **порогом рентабельности**.

Если цена продукции выше порога рентабельности, образуется **прибыль предпринимателя**. Порог рентабельности называется поэтому также **порогом прибыли** (предпринимателя).

Часто синонимично употребляется понятие "**долгосрочная нижняя предельная цена**", при которой долевыми накладные расходы не всегда учитываются.

При расчете **все расходы** (вкл. альтернативные расходы) полностью относятся на носителя затрат (продукцию):

- пропорциональные переменные специальные расходы
- непропорциональные переменные специальные расходы
- постоянные специальные расходы
- долевыми накладные расходы

При отнесении на единицу продукции образуются общие средние расходы производства, которые долгосрочно могут приравниваться к предельным издержкам. Поэтому порог рентабельности является **долгосрочной нижней предельной ценой** производства.

Если рассматриваемые расходы служат не только для производства одного продукта, но речь идет также и о сопутствующем производстве многих товаров, то производственные расходы нельзя отнести исключительно на основной продукт. Для расчета штучных расходов на основной продукт стоимость побочных продуктов зачитывается в производственные расходы.

Проблематичным является распределение накладных расходов по отдельным технологиям производства, а также непропорциональных расходов на отдельные единицы продукции. Включение в статью расходов возможно здесь только ограниченно.

Շահութաբերության շեմը

Արտադրական գործընթացը կարող է համարվել շահութաբեր, եթե օգտագործվող արտադրության գործոնները (փոխառու կամ սեփական) համապատասխանաբար փոխհատուցվում են, ինչը տեղի է ունենում, եթե թողարկված արտադրանքի արժեքը գերազանցում է արտադրական ծախսերը: Միավոր արտադրանքի տեսանկյունից սա նշանակում է, որ 1 միավորի հաշվով ծախսերի մեծությունը (միավորի ինքնարժեքը) ավելի ցածր է, քան արտադրանքի գինը:

Այն գինը, որի դեպքում փոխհատուցվում է միավոր արտադրանքի ինքնարժեքը, կոչվում է **շահութաբերության շեմ**:

Եթե արտադրանքի գինը բարձր է շահութաբերության շեմից, առաջանում է **զուտ շահույթ**:

Այդ պատճառով **շահութաբերության շեմը կոչվում է** նաև **զուտ շահույթի շեմ**:

Լայն իմաստով որպես հոմանիշ կիրառվում է երկարաժամկետ սահմանային գին հասկացությունը, սակայն որի դեպքում ոչ միշտ են հաշվի առնվում համամասնական անուղղակի ծախսերը:

Հաշվարկների ժամանակ բոլոր ծախսերը (ներառյալ այլընտրանքային ծախսերը) ամբողջովին վերագրվում են արտադրանքի առանձին միավորին՝

- Համամասնական փոփոխական հատուկ ծախսեր
- Ոչ համամասնական փոփոխական հատուկ ծախսեր
- Հաստատուն հատուկ ծախսեր
- Վերագրելի անուղղակի ծախսեր:

Այս ցուցանիշը արտադրանքի միավորի հաշվով ցույց է տալիս միջին արտադրական ինքնարժեքը, որը հավասար է երկարաժամկետ սահմանային ծախսերին:

Հետևաբար, շահութաբերության շեմն արտադրության **երկարաժամկետ սահմանային գինն է**:

Եթե դիտարկվող ծախսերը կատարվում են ոչ թե մեկ, այլ մի քանի զուգակցող արտադրանքի արտադրության համար, արտադրական ծախսերը չեն կարող վերագրվել բացառապես հիմնական արտադրանքին:

Նման իրավիճակում հիմնական արտադրանքի միավորի ինքնարժեքը որոշելու նպատակով՝ զուգակցող արտադրանքի արժեքը նվազեցվում է արտադրական ծախսերից:

Անուղղակի ծախսերի բաշխումն ըստ առանձին արտադրական գործընթացների, ինչպես նաև ոչ համամասնական և հաստատուն ծախսերի բաշխումն ըստ արտադրանքի առանձին միավորների, խնդրահարույց է: Ծախսերի վերագրման հնարավորությունները սահմա-

approximativ angesehen werden.

Produktionsschwelle

Die Produktionsschwelle steht ihrem Wesen nach zwischen Deckungsbeitragsrechnung und Vollkostenrechnung (Rentabilitätsschwelle). Sie ist eine reine Kostenrechnung, berücksichtigt jedoch nur die mit der Produktion verbundenen Grenzkosten (einschließlich Nutzungskosten):

- proportional variable Spezialkosten
- disproportional variable Spezialkosten.
- Opportunitätskosten von Land, Arbeit, Quoten etc.

Wie bei Rentabilitätsschwelle wird auch hier bei Kuppelproduktion der Wert von Nebenprodukten auf die Produktionskosten angerechnet (Bezug auf das Hauptprodukt).

Solange der Preis eines Gutes höher als die Produktionsschwelle (je Einheit) sind die variablen Kosten gedeckt. Mithin ist die Produktion kurzfristig ökonomisch sinnvoll, da alle festen Kosten ohnehin zu bestreiten sind.

Die Produktionsschwelle stellt somit die **kurzfristige Preisuntergrenze** dar.

Je länger der Planungszeitraum, desto mehr zunächst feste Kostenpositionen werden variabel. Die Produktionsschwelle gleicht sich mit zunehmenden Betrachtungszeitraum mehr und mehr der Rentabilitätsschwelle an.

always be considered as an approximate estimation.

Production threshold

Methodologically the production threshold is located between gross margin calculation and full cost pricing (profitability threshold). It is a pure cost accounting, but considers only the marginal costs related to the production (including opportunity costs):

- proportionally variable special costs
- disproportionately variable special costs.
- opportunity costs of land, labour, quotas etc.

As in the calculation of the profit threshold, the value of spin-off output is subtracted from the production costs in case of joint production (reference to the main product).

As long as the price of a good is higher than the production threshold (per unit), the variable costs are covered. Consequently, production is economically viable (short term) since all fixed costs are to be paid anyhow.

Consequently, the production threshold represents the **short-term lowest price limit**.

The longer the planning period, the more costs, which are fixed for short planning periods become variable. With an increasing planning horizon the production threshold comes increasingly closer to the profit threshold.

Поэтому калькуляция должна всегда рассматриваться как приближительная.

Порог производства

По своей сути порог производства находится между расчетом маржинального дохода и полной калькуляцией расходов (порог рентабельности). Он является чистым расчетом расходов, однако учитывает только предельные расходы, связанные с производством (включая альтернативные расходы):

- пропорц. переменные специальные расходы
- непропорц. переменные специальные расходы
- альтернативные расходы на землю, труд, квоты и т.п.

Как при пороге рентабельности, так и здесь при сопутствующем производстве стоимость побочной продукции засчитывается в производственные расходы (перенос на основную продукцию).

Пока цена товара выше порога производства (на единицу), переменные расходы покрываются.

Таким образом, производство на краткий срок экономически имеет смысл, т. к. в наличии имеются постоянные расходы.

Порог производства является, таким образом, **нижней предельной краткосрочной ценой.**

Чем больше период планирования, тем больше постоянных статей расходов становятся переменными. Порог производства с увеличением периода планирования все больше приравнивается к порогу рентабельности.

Լափակ են: Հետևաբար, ինքնարժեքի հաշվարկը միշտ անհրաժեշտ է դիտարկել որպես մոտավոր գնահատում:

Արտադրության շեմը

Մեթոդաբանական տեսանկյունից արտադրության շեմը գտնվում է համախառն շահույթի մարժայի և շահութաբերության շեմի միջև: Այն ծախսերի զուտ հաշվարկ է, սակայն հաշվի է առնում միայն արտադրության հետ կապված սահմանային ծախսերը (ներառյալ այլընտրանքային ծախսերը):

- համամասնական փոփոխական հատուկ ծախսերը
- ոչ համամասնական փոփոխական հատուկ ծախսերը
- հողի, աշխատանքի, բաժնեմասնակցության այլընտրանքային ծախսերը և այլն:

Ինչպես շահութաբերության շեմի հաշվարկի դեպքում, այստեղ նույնպես համալիր արտադրության պարագայում զուգակցող արտադրանքի արժեքը նվազեցվում է արտադրական ծախսերից (հիմնական արտադրանքին փոխանցում):

Փոփոխական ծախսերը ծածկվում են, քանի դեռ ապրանքի գինը բարձր է արտադրության շեմից (միավորի հաշվով): Հետևաբար, արտադրության կազմակերպումը կարճաժամկետ ժամանակահատվածում տևտեսապես հիմնավորված է, քանի որ հաստատուն ծախսերը կատարվելու են անկախ արտադրության առկայությունից: Հետևաբար, արտադրության շեմը նվազագույն կարճաժամկետ գինն է:

Որքան երկար է պլանավորման ժամանակահատվածն, այնքան ավելի շատ հաստատուն ծախսերի հոդվածներ վերածվում են փոփոխականի: Պլանավորման ժամանակահատվածի ավելացմանը զուգընթաց արտադրության շեմը մոտենում է շահութաբերության շեմին:

Übersicht: Rentabilitätskennzahlen für PV

Schematische Berechnungsweise wichtiger Rentabilitätskennzahlen für Produktionsverfahren

Marktleistung inkl. bew. Binnenleist.	+				+	+	+
Proportional variable Spezialkosten	-	+	+	+	-	-	-
DECKUNGSBEITRAG (Praxismeth.)	=						
Wert von Nebenprodukten z.B.: Wert des Kalbes z.B.: Dungwert z.B.: ggf. Zuckerrübenblatt, Stroh, etc.		-	-	-			
Kapital für Umlauf-/Viehvermögen Zinsen für Fremdkapital Zinsansatz für Eigenkapital		+	+	+	-	-	-
PRODUKTIONSSCHWELLE I	=						
Arbeitskosten Löhne (inkl. Lohnnebenkosten) Lohnansatz nichtentlohnter Arbeitskräfte		+	+	+	-	-	-
PRODUKTIONSSCHWELLE II	=						
Boden, Rechte, etc. Pachtzins für Pachtland Pachtansatz für eigenes Land Sonstige Nutzungskosten		+	+	+	*)	*)	*)
PRODUKTIONSSCHWELLE III	=						
Spez. Festkosten f. Anlagevermögen Abschreibungen Unterhalt Zinsen für Fremdkapital Zinsansatz für Eigenkapital		*)	*)	*)	*)	*)	*)
Anteilige Gemeinkosten z.B.: Allg. Verbandsbeiträge u. Versicher. z.B.: Verwaltungskosten		+	+	+	-	-	-
RENTABILITÄTSSCHWELLE	=						
GEWINNSCHWELLE	=						
Entgelt für Boden	=						
Arbeitsentgelt	=						
Zinsertrag Gesamtkapital	=						

*) Wenn für ein Anlagevermögensgut sowohl feste Kosten als auch Nutzungskosten, bestehen, sind die jeweils höheren zu veranschlagen. Keinesfalls dürfen Kosten doppelt zugemessen werden!

Figure: Profitability measures for farm enterprises

Schematic representation of the calculation of major profitability measures for farm enterprises.

Gross Output incl. Val. non-marketable prod.	+				+	+	+
Proportional Variable Special Costs	-	+	+	+	-	-	-
GROSS MARGIN	=						
Value of spin-off output e.g. value of calf e.g. value of manure e.g. value of straw, etc.		-	-	-			
Capital for Current Assets Interest payments for borrowed capital Imputed costs for owned capital		+	+	+	-	-	-
PRODUCTION THRESHOLD I	=						
Labour Wages for hired labour Imputed costs for unpaid labour		+	+	+	-	-	-
PRODUCTION THRESHOLD II	=						
Land, etc. Payments for rented land Imputed costs for owned land other opportunity costs		+	+	+	*)	*)	*)
PRODUCTION THRESHOLD III	=						
Special fixed costs for fixed assets Depreciation Maintenance Interest payments for borrowed capital Imputed costs for owned capital		*)	*)	*)	*)	*)	*)
Proportional share of overhead costs e.g. general insurances for the farm e.g. administration costs		+	+	+	-	-	-
(NET) PROFITABILITY THRESHOLD	=						
PROFIT THRESHOLD	=						
Return to total land	=						
Return to total labour	=						
Return to total capital	=						

*) If there are opportunity costs and fixed costs for a fixed asset, the higher figure must be used. In no case can the costs for an asset be added twice.

Схема: Показатели рентабельности производственных технологий

Схематический способ расчета основных показателей рентабельности производственных технологий.

Стоимость рыночной продукции вкл. прод. внутр.хоз. назначения	+								
Пропорцион. перемен. спец. расходы	-	+	+	+	-	-	-		
Маржинальный доход (практ. метод)	=								
Стоимость побочной продукции напр., стоимость теленка	-	-	-	-					
напр., стоимость орг. удобрения	-	-	-	-					
напр., ботва сах. свеклы, солома и т.д.	-	-	-	-					
Капитал для оборотн. сред-в и животных	+	+	+						
Проценты за заемный капитал	+	+							
Процентная ставка на собственный капитал	+	+							
Порог производства I	=								
Расходы на труд	+	+	+						
Зар. плата (вкл. дополн. расходы на зарплату)	+	+							
Смета зарплаты для неоплачиваемой РС	+	+							
Порог производства II	=								
Земля, права и т.д.		*)			*)	*)			
Процент за аренду земли	+	+	+						
Процентная ставка на собств. землю	+	+							
Прочие альтернативные издержки	+	+							
Порог производства III	=								
Спец. пост. расходы на основные средства		*)			*)	*)			
Списания (амортизация)	+	+							
Содержание	+	+							
Процент на заемный капитал	+	+							
Процентная ставка на собственный капитал	+	+							
Долевые накладные расходы		+							
напр., общие взносы в профсоюзы, страховки	+	+							
напр., расходы на управление	+	+							
Порог рентабельности	=								
Порог прибыли	=								
Вознаграждение за землю	=								
Вознаграждение за труд	=								
Процентная выручка с общего капитала	=								

*) Если для недвижимого имущества существуют как постоянные, так и альтернативные расходы, нужно рассчитывать наибольшее. Но ни в коем случае расходы нельзя учитывать дважды

Գծապատկեր՝ Արտադրական գործընթացի շահութաբերության ցուցանիշները

Արտադրական գործընթացի շահութաբերության հիմնական ցուցանիշների հաշվարկման սխեմատիկ պատկերը.

Համախառն արտադրանք (ներառյալ՝ ներդրու. նպ. օգտագործվող արտադրանքը)	+								
Համամասնական փոփոխական հատուկ ծախսեր	-	+	+	+	-	-	-		
Համախառն շահույթի մարձա	=								
Չուգանվող արտադրանքի արժեքը									
օր.՝ հորթի արժեքը	-	-	-						
օր.՝ պարարտանյութի արժեքը	-	-	-						
օր.՝ ծղոտի արժեքը և այլն	-	-	-						
Շնթացիկ ակտիվների և կենդանիների համար նախատեսված կապիտալ									
Փոխառու կապիտալի դիմաց տոկոսներ	+	+	+						
Սեփական կապիտալի գծով հաշվարկային ծախսեր	+	+							
Արտադրության շեմ I	=								
Աշխատանքային ծախսեր									
Աշխատավարձ (ներառյալ՝ աշխատավարձի հավասար վճարները)	+	+	+						
Չվարձատրվող աշխատուժի գծով հաշվարկային աշխատավարձ	+	+							
Արտադրության շեմ II	=								
Հող, իրավունքներ և այլն									
Վճարումներ հողի վարձակալության համար	+	+	+						
Սեփական հողատարածությունների գծով այլընտրանքային ծախսեր	+	+							
Այլընտրանքային այլ ծախսեր	+	+							
Արտադրության շեմ III	=								
Հիմնական միջոցների գծով հատուկ հաստատուն ծախսեր									
Մաշվածության ծախս	+	+							
Պահմանման ծախսեր	+	+							
Փոխառու կապիտալի դիմաց տոկոսային ծախսեր	+	+							
Սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեքը	+	+							
Անուղղակի ծախսերի համամասնական բաժինը									
օր.՝ ապահովագրության գծով ընդհանուր ծախսերը	+	+							
օր.՝ վարչական ծախսերը	+	+							
Շահութաբերության շեմ	=								
Չուտ շահույթի շեմ	=								
Շնդհանուր հողատարած. օգտագործման արդյունավետություն	=								
Շնդհանուր աշխատուժի օգտագործման արդյունավետություն	=								
Շնդհանուր կապիտալի շահութաբերություն	=								

*) եթե հիմնական միջոցի համար առկա է ինչպես այլընտրանքային արժեք (ծախսեր), այնպես էլ հաստատուն ծախսեր, անհրաժեշտ է վերցնել դրանցից առավելագույնը: Ծախսերի կրկնակի հաշվարկման անթույլատրելի է

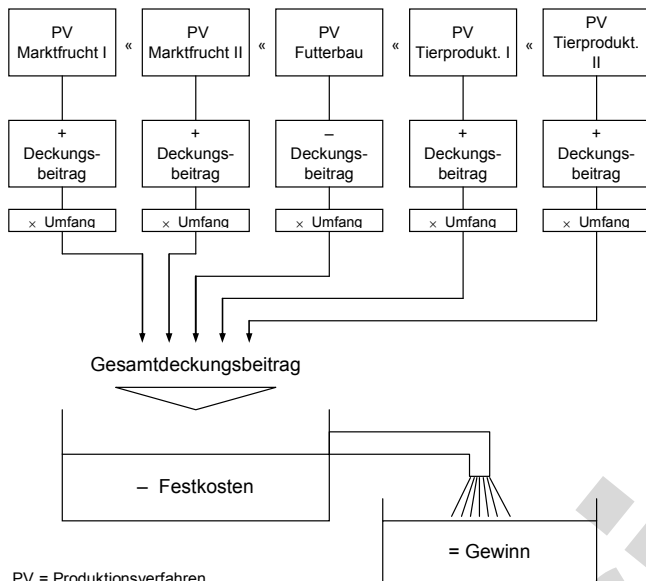

4 Beurteilung von Produktionsverfahren

4.4 DB-Rechnung und Betriebsplanung

Gesamtdeckungsbeitrag

Ausgehend von den Deckungsbeiträgen (Praxismethode) der einzelnen Produktionsverfahren lässt sich durch Multiplikation mit deren Umfang der Gesamtdeckungsbeitrag eines Betriebes ermitteln:

PV = Produktionsverfahren
« = innerbetrieblicher Austausch von Binnenleistungen

Nach Abzug der gesamten Fest- (und Gemein-)kosten des Betriebes lässt sich auch der Gewinn ermitteln.

Vergleichsdeckungsbeitrag

Wenn durch Planungsentscheidungen die Höhe des Gesamtdeckungsbeitrages verändert wird ohne dass die festen Produktionskapazitäten des Betriebes begrenzend wirken (mithin die Festkosten konstant bleiben) ist der zusätzliche Deckungsbeitrag gleich dem zusätzlichen Gewinn (absolut).

Entstehen durch Investitionen zusätzliche disproportionale Kosten (z.B. Abschreibungen) muss der neue Gesamtdeckungsbeitrag noch um diese Positionen korrigiert werden um eine Vergleichbarkeit mit dem Gesamtdeckungsbeitrag des Ist-Betriebes herzustellen.

Diesen korrigierten Gesamtdeckungsbeitrag nennt man **Vergleichsdeckungsbeitrag**.

Er bezieht sich zwangsläufig auf die gleiche Faktorausstattung wie der Ist-Betrieb.

Die Differenz zwischen dem Gesamtdeckungsbeitrag des Ist-Betriebes und den Vergleichsdeckungsbei-

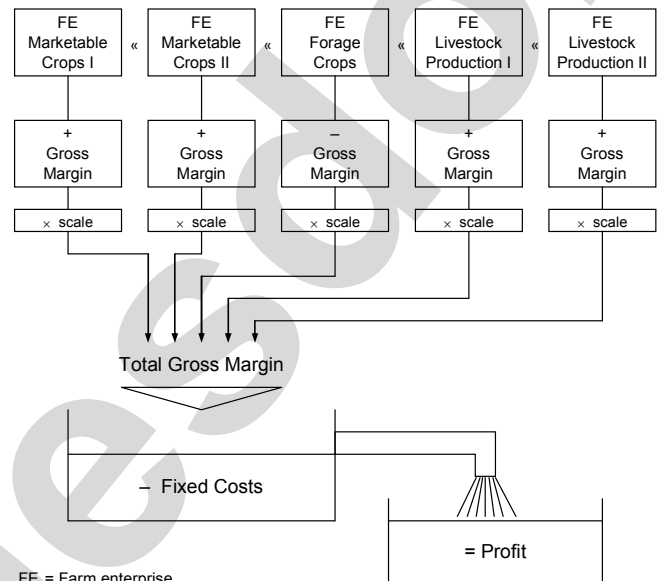

4 Assessment of Farm Enterprises

4.4 Gross Margin and Farm Planning

Total Gross Margin

Based on the gross margin calculation (applied method) for the individual farm enterprises the total gross margin of the farm can be calculated by multiplying the gross margins by the scale of the enterprise.

FE = Farm enterprise
« = Exchange of non-marketable products

The profit is calculated by deducting the fixed and overhead costs of the farm from the total gross margin.

Comparable total gross margin

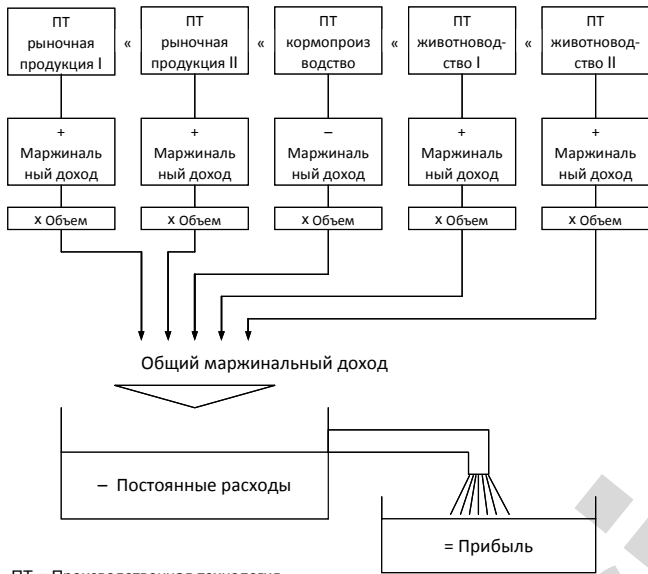
If the total gross margin changes due to farm planning decisions without exceeding the capacity of the fixed production factors of the farm (i.e. the fixed costs remain constant), the additional gross margin represents the additional profit in absolute terms.

If additional disproportional costs (e.g. depreciation) occur due to investments, these extra costs have to be deducted from the new total gross margin of the planned farm in order to keep this figure comparable to the total gross margin of the present farm.

The resulting corrected total gross margin is called **comparable total gross margin**. It is an appropriate figure for the economic comparison of the various farm organisations, since it represents the return to the production factors used in the present farm. The difference between the total gross margin of the

Общий маржинальный доход

Исходя из маржинальных доходов (практический метод) отдельных технологий производства, можно умножением на их объем определить общий маржинальный доход предприятия.

PT = Производственная технология
↔ = внутрипроизводственный обмен собственной продукцией

После вычитания общих постоянных (и накладных) расходов предприятия можно также определить прибыль.

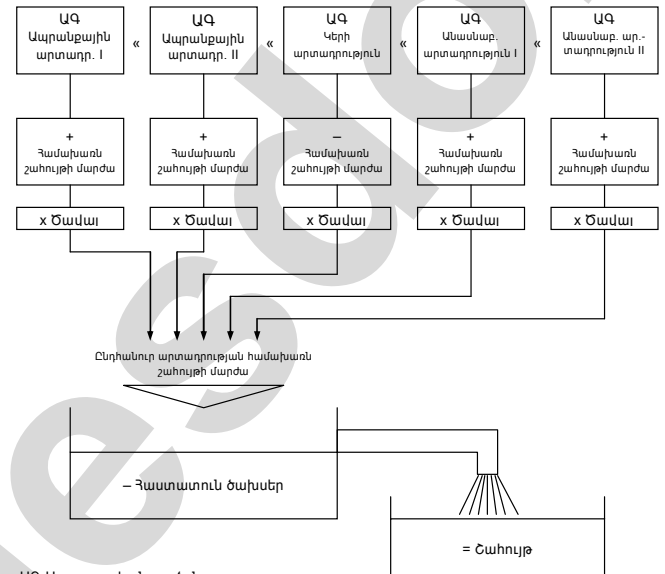
Сравнительный маржинальный доход

Если при планировании изменяется величина общего маржинального дохода, но при этом постоянные производственные мощности предприятия не действуют ограничивающе (следовательно, постоянные расходы остаются неизменными), то дополнительный маржинальный доход равен дополнительной прибыли (в абсолютном выражении). Если вследствие инвестиций возникают дополнительные непропорциональные расходы (напр., списания), то новый общий маржинальный доход необходимо откорректировать по этим статьям, чтобы восстановить сравнимость с общим маржинальным доходом фактического предприятия.

Этот откорректированный общий марж-ый доход называют **сравнительным марж-ым доходом**. Он обязательно относится к тому же оснащению факторами, что и фактическое предприятие. Разница между общим маржинальным доходом фактического предприятия и сравнительным марж-

Ընդհանուր արտադրության համախառն շահույթի մարժա

Առանձին արտադրական գործընթացների համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկի հիման վրա հնարավոր է հաշվարկել համախառն շահույթի մարժան ողջ արտադրության համար: Դրա համար անհրաժեշտ է բազմապատկել առանձին արտադրական գործընթացների մարժաները արտադրության ծավալներով:

ԱԳ-Արտադրական գործընթաց
↔ = Վաճառքի համար չնախատեսված արտադարանքի ներտնտեսական փոխանակում

Շահույթը հաշվարկում են ընդհանուր արտադրության համախառն շահույթի մարժայից հանելով հաստատուն և անուղղակի ծախսերը:

Համախառն շահույթի համադրելի մարժա

Եթե արտադրության պլանավորման արդյունքում փոփոխվում է համախառն շահույթի մարժայի մեծությունը, սակայն հիմնական միջոցների մեծությունը մնում է անփոփոխ (հաստատուն ծախսերը մնում են անփոփոխ), համախառն շահույթի լրացուցիչ մարժան իրենից ներկայացնում է լրացուցիչ շահույթի բացարձակ մեծությունը:

Եթե ներդրումների արդյունքում ծագում են լրացուցիչ ոչ համամասնական ծախսեր (օր.՝ մաշվածության ծախս), ապա նշված լրացուցիչ ծախսերն անհրաժեշտ է նվազեցնել համախառն շահույթի մարժայի նոր մեծությունից, որպեսզի հնարավոր լինի պահպանել համադրելիությունը փաստացի արտադրության համախառն շահույթի մարժայի հետ:

Ընդհանուր արտադրության ճշգրտված համախառն շահույթի մարժան **ընդունված է անվանել համախառն շահույթի համադրելի մարժա**: Այս ցուցանիշը կարող է օգտագործվել տարբեր ֆերմերային տնտեսությունների միջև համեմատություններ կատարելու համար, քանի որ իրենից ներկայացնում է փաստացի արտադրու-

4 Beurteilung von Produktionsverfahren

4.4 DB-Rechnung und Betriebsplanung

---

trägen der Betriebspläne stellt somit einen geeigneten Maßstab für den wirtschaftlichen Vergleich alternativer Betriebsorganisationen dar.

4 Assessment of Farm Enterprises

4.4 Gross Margin and Farm Planning

---

present farm and the comparable total gross margin of the planned farm always represents a suitable figure for the economic comparison of alternative farm organisations.

IMA Triesdorf

RUS

4 Оценка технологии производства

4.4 Расчет маржинального дохода и планирование деятельности предприятия

ным доходом производственных планов представляет подходящий масштаб для экономического сравнения с альтернативной организацией производства.

ARM

4 Արտադրական գործընթացի գնահատումը

4.4 Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկը և արտադրության պլանավորումը

թյունում արտադրության գործոնների օգտագործման արդյունավետությունը: Փաստացի արտադրության համախառն շահույթի մարժայի և արտադրական պլաններով նախատեսված համախառն շահույթի համադրելի մարժայի տարբերությունը չափանիշ է այլընտրանքային արտադրության կազմակերպման հնարավորությունների համեմատության իրականացման համար:

D 5 Buchführung und Jahresabschluss

5.1 Buchführung

Aufgaben der Buchführung

Planmäßige und lückenlose Aufzeichnung aller wirtschaftlichen Vorgänge in einem Unternehmen, die Einfluss auf Höhe und/oder Struktur von Vermögen und Kapital haben. Die Buchführung ist die Basis aller anderen Bereiche des Rechnungswesen und die Grundlage für den Jahresabschluss.

Sollen neben dem Jahresabschluss auch Betriebszweigabrechnungen erstellt werden, so müssen in der Buchführung neben der Geschäftsvorfällen des Unternehmens zur Außenwelt auch die Austauschvorgänge zwischen den Betriebszweigen (Innenumsätze) erfasst werden.

Finanzbuchführung **= Geschäftsbuchführung**

Aufzeichnung aller Geschäftsvorfälle zwischen Unternehmen und Außenwelt; Ordnung der Geschäftsvorfälle in Konten und Erstellung des Jahresabschlusses (Bilanz und Gewinn- und Verlustrechnung) für ein Wirtschaftsjahr. Die Besonderheit der landwirtschaftlichen Finanzbuchführung liegt darin, dass bei Tieren und Vorräten nicht nur eine wertmäßige, sondern auch eine mengenmäßige Erfassung der Geschäftsvorfälle erfolgt. Die Finanzbuchführung unterliegt handels- und steuerrechtlichen Vorschriften.

Betriebsbuchführung **= Betriebsabrechnung** **= Kostenrechnung**

Aufzeichnung aller wirtschaftlichen Vorgänge - einschließlich aller innerbetrieblichen Vorgänge - die im Zusammenhang mit der Erstellung von betrieblichen Leistungen stehen (Kosten/Leistungsrechnung). Die Betriebsbuchführung unterliegt keinen handels- und steuerrechtlichen Vorschriften.

Zweck der Kosten/Leistungsrechnung ist es, die Rentabilität von einzelnen Betriebszweigen und Produkten anhand historischer Daten zu beurteilen und untereinander zu vergleichen und Hilfe für zukünftige Planungsentscheidungen zu liefern, sowie die Wirtschaftlichkeit von einzelnen

GB 5 Bookkeeping and Annual Account

5.1 Bookkeeping

Purpose of bookkeeping

A systematic and complete record of all economic processes in a business which influence the level and/or structure of assets and capital. Bookkeeping is the basis for all other sectors of accounting and also the basis for the annual account.

If annual accounts for production branches have to be prepared in addition to the total annual account, the exchanges between the production branches (intra-farm output) must be registered in accounting addition to the transactions of the business and market.

Financial accounting **= Administrative accounting**

Record of all transactions between the business and the outside world; allocation of transactions to accounts and preparation of the annual account (balance and profit and loss account) for a business year.

Agricultural financial accounting has a special quality, because not only the values of transaction of animals and stocks are registered, but also their physical quantity.

Financial accounting is subject to commercial and fiscal law standards.

Cost accounting

= Cost accounting - operational

= Cost accounting - internal

The record of all economic processes - including all internal processes - that are related to the generation of output (cost-output-accounting).

Cost accounting is not subject to commercial and fiscal law.

It is the purpose of cost-output-accounting to assess the profitability of individual production branches and products by means of historical data and to compare them with each other as well as to guide future planning decisions and to monitor the efficiency of planning decisions and measures.

Задачи бухгалтерского учета

Планомерная и непрерывная регистрация всех экономических процессов на предприятии, имеющих влияние на величину и/или структуру имущества и капитала. Бухгалтерский учет является базой всех других форм учета и основанием для годового отчета.

Если наряду с годовым отчетом составляются и отчеты по отраслям, то в бухгалтерском учете наряду с хозяйственными операциями с контрагентами учитываются и обменные операции между отраслями хозяйства (внутренний оборот).

Финансовый бухгалтерский учет
= Бухгалтерский учет предприятия

Регистрация всех хозяйственных операций между предприятием и контрагентами, разнесение хозяйственных операций по счетам и составление годового отчета (баланс, расчет прибыли и убытков) за хозяйственный год.

Особенности сельскохозяйственного финансового бухгалтерского учета состоят в том, что учет хозяйственных операций с животными и запасами производится не только в стоимостном, но и в количественном выражении. Финансовый бухгалтерский учет регламентируется коммерческими и налоговыми постановлениями.

Оперативный бухгалтерский учет предприятия
= Производственный учет
= Ведение операционных счетов

Учет всех хозяйственных процессов, включая все внутрипроизводственные процессы, которые связаны с выпуском производственной продукции (учет расходов/производственных результатов). Бухгалтерский учет предприятия не регламентируется коммерческими и налоговыми постановлениями.

Целью учета расходов и производственных результатов является оценка и сравнение между собой рентабельности отдельных отраслей производства и продуктов на основании данных прошлых периодов, и помощь при принятии решений на будущее, а также проверка выгоды отдельных производ-

Հաշվապահական հաշվառման (Հ/Հ) նպատակը

Կազմակերպության ակտիվների, սեփական կապիտալի և պարտավորությունների մեծության ու կառուցվածքի վրա ազդող իրադարձությունների և կազմակերպության իրականացրած գործառնությունների համընդհանուր և անընդհատ գրանցումն ու ներկայացումը: Հաշվապահական հաշվառումը հիմք է հանդիսանում հաշվառման մյուս բոլոր ոլորտների և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման համար:

Եթե տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների զուգահեռ կազմվում են նաև ճյուղային հաշվետվություններ, ապա, ի լրումն արտաքին իրադարձությունների և կազմակերպության իրականացրած գործառնությունների, ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում ներկայացվում են միջ-ճյուղային (ներտնտեսական) փոխանակման գործառնությունները:

Ֆինանսական հաշվառում

= Կազմակերպություններում վարվող հաշվապահական հաշվառում

Կազմակերպության և արտաքին միջավայրի սուբյեկտների միջև տեղի ունեցող տնտեսական գործառնությունների գրանցում, գործառնությունների հաշվառում ըստ համապատասխան հաշիվների և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների (հաշվապահական հաշվեկշիռ, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն) կազմում: Գյուղատնտեսության մեջ ֆինանսական հաշվառման վարումն ունի որոշակի առանձնահատկություններ, քանի որ կենդանիների և պաշարների հաշվառումն իրականացվում է ոչ միայն արժեքային, այլև քանակական արտահայտությամբ: Ֆինանսական հաշվառումը կանոնակարգվում է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներով և հարկային օրենսդրությամբ:

Արտադրական հաշվառում

= Կառավարչական հաշվառում

= Ներքին հաշվառում

Արտադրանքի թողարկման հետ կապված բոլոր տնտեսական գործընթացների հաշվառումը, ներառյալ՝ կազմակերպության ներսում տեղի ունեցող բոլոր գործընթացները (ինքնարժեքի և արտադրանքի հաշվառում): Կառավարչական հաշվառումը չի կանոնակարգվում ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներով և հարկային օրենսդրությամբ:

Ինքնարժեքի և արտադրանքի հաշվառման նպատակն է արտադրության առանձին ճյուղերի ու արտադրատեսակների թողարկման շահութաբերության գնահատումը և համեմատումը տվյալների շարքերի հիման վրա, ինչպես նաև արտադրության պլանավորման ուղղորդումն ու իրականացվող միջոցառումների արդյունա-

betrieblichen Planungsentscheidungen und -maßnahmen zu überprüfen.
Durch die Umbewertung von Vermögensgegenständen in der Bilanz oder Berücksichtigung der zukünftigen Entwicklung der Preise und durch Berücksichtigung von allen kalkulatorischen Kosten kann ein realistisches Bild des Gesamtbetriebes und seiner Rentabilität gewonnen werden das zu zukunftsorientierten Unternehmensentscheidungen herangezogen werden kann.

Grundbegriffe

Auszahlungen Alle Zahlungsmittel, die das Unternehmen über Kasse, Bank oder Postscheck verlassen. Auszahlungen schließen Kredittilgungen ein!	Einzahlungen Alle Zahlungsmittel, die dem Unternehmen per Kasse, Bank oder Postscheck zufließen. Einzahlungen schließen Kreditzugänge ein!
Ausgaben Geldwert des Einkaufes von Produktionsfaktoren und Produkten, unabhängig davon, ob beim Einkauf Zahlungsmittel abgeflossen oder Verbindlichkeiten eingegangen sind. Kredittilgungen sind keine Ausgaben!	Einnahmen Geldwert des Verkaufes von Produkten und Produktionsfaktoren unabhängig davon, ob beim Verkauf Zahlungsmittel zugeflossen oder Forderungen erworben sind. Kreditzugänge sind keine Einnahmen!
Aufwand Gesamter Wertverzehr in einer Abrechnungsperiode in Form des Gebrauches und Verbrauches von Produktionsfaktoren einschl. öffentlicher Abgaben, gemessen in monetären Einheiten.	Ertrag Gesamter Wertzugang (Umsatz, Bestandsveränderung und sonstige aktivierte Eigenleistungen) in einer Abrechnungsperiode aus der Leistungserstellung im Unternehmen sowie aus anderen Quellen (sonstige betr. Erträge, Finanzerträge, außerordentliche Erträge), gemessen in monetären Einheiten.
Kosten Geldwert des Ge- und Verbrauchs von Produktionsfaktoren für die Erstellung betrieblicher Leistungen. Bewerteter Input des Produktionsprozesses eines Unternehmens.	Leistungen Geldwert der im Unternehmen hergestellter Erzeugnisse und erbrachten Leistungen. Bewerteter Output des Produktionsprozesses eines Unternehmens.

Arten der Buchführung

- **Einfache Buchführung = Überschussrechnung**
Es gilt Zufluss- und Abflussprinzip, als Gewinn wird der Überschuss der Betriebseinnahmen über die Betriebsausgaben eines Wirtschaftsjahres angesetzt. Es wird keine Bilanz erstellt.

By modification of the valuation of capital assets in the balance or consideration of future development of prices and by taking into account all imputed costs a picture of the total farm and its profitability is obtained. This can then be employed for future-orientated business decisions.

Basic terms

Amounts paid out (Outflows) All means of payment which leave the business by cash register, bank or postal check. This includes credit repayment!	Inpayments (Inflows) All means of payment which flow into the business by cash register, bank or postal check. This includes credit intake!
Expenditure Monetary value of the purchase of production factors and products, independent of the outflow of means of payment or the addition of liabilities. Credit repayments are not outlays!	Receipts Monetary value of the sale of products and production factors independent of the inflow of means of payment or the addition of debtors. Credit intakes are not receipts!
Expense Total consumption of value in one accounting period in form of use and consumption of production factors, including public charges, measured in monetary units.	Revenue Total intake of value (sales, stock change and other capitalised services rendered for own account) in one accounting period from the generation of output in the business as well as other sources (other operating revenue, finance revenue, exceptional revenue) measured in monetary units.
Costs Monetary value of the use and consumption of production factors for the generation of business outputs. Valued input of the production process of a business.	Output Monetary value of products and output produced in the business. Valued output of the production process of a business.

Modes/Methods of bookkeeping

- **single-entry bookkeeping = surplus accounting**
Inflow and outflow principle: profit is the surplus of the receipts over the expenditure of a business year. No balance sheet is prepared.

ственных решений и мероприятий планирования.

Переоценкой имущества на балансе или учетом будущей динамики цен, или учетом всех расчетных расходов можно получить реальную картину всего предприятия и его рентабельности, которую используют для принятия решений на будущее.

Основные понятия

Выплаты Все платежные средства, выбывающие из предприятия через кассу, банк или почтовые чеки. Выплаты включают и погашение кредитов!	Поступления Все платежные средства, поступающие на предприятие через кассу, банк или почтовые чеки. Поступления включают и погашение кредитов!
Затраты Денежная стоимость закупки факторов производства и продукции, независимо от того, были ли уплачены средства или взяты обязательства. Погашение кредитов не относится к затратам!	Выручка Денежная стоимость продажи продукции и факторов производства независимо от того, поступили ли платежные средства, или возникла дебиторская задолженность. Получение кредитов не является выручкой!
Расходы Общее уменьшение стоимости за отчетный период в форме использованных или израсходованных факторов производства, включая налоги и сборы, измеренное в денежном выражении.	Доходы Общее увеличение стоимости (оборот, изменение фондов и прочие активные собственные производственные результаты) за отчетный период от производственной деятельности предприятия, а также других источников (прочие производственные доходы, финансовые доходы, непредвиденные доходы), измеренное в денежном выражении.
Издержки Денежная стоимость использованных и израсходованных факторов для производства продукции. Оцененный Input производственного процесса предприятия.	Производственные результаты Денежная стоимость, произведенных на предприятии изделий и оказанных услуг. Оцененный Output производственного процесса предприятия.

Виды бухгалтерского учета

- **Простая система бухгалтерского учета = Расчет избытка**

Действует принцип притока и оттока, прибылью считается превышение поступлений над выплатами в течение хозяйственного года. Баланс не составляется.

վետության գնահատումն ու վերահսկումը:

Հաշվեկշռային ակտիվների արժեքի որոշ ճշգրտումներ կատարելով կամ գների փոփոխության դիսամիկայի հաշվառմամբ և հաշվի առնելով բոլոր հաշվարկային ծախսերը՝ հնարավոր է ստանալ կազմակերպության ամբողջական պատկերն ու շահութաբերության ցուցանիշները: Ստացված արդյունքները կարող են օգտագործվել հեռանկարային զարգացման վերաբերյալ տնտեսական որոշումներ կայացնելիս:

Հիմնական հասկացություններ

Ելքեր Բոլոր վճարման միջոցները, որոնք դուրս են գրվում դրամարկից, բացկից: Ելքերի մեջ ներառում են նաև վարկերի մարումները:	Մուտքեր Բոլոր վճարային միջոցները, որոնք կազմակերպություն են մուտքագրվում դրամարկից, բանկի կամ փոստային չեկերի միջոցով: Մուտքագրումները ներառում են նաև վարկերի ստացումը:
Ծախսումներ Արտադրանքի և արտադրության գործոնների ձեռք բերման արժեքը՝ դրամական արտահայտությամբ՝ անկախ դրա հետ կապված վճարման միջոցների արտահոսքից կամ պարտավորությունների ավելացումը: Վարկերի մարումը ծախսումներին չի վերաբերում:	Հասույթ Արտադրանքի և արտադրության գործոնների վաճառքի արժեքն է դրամական արտահայտությամբ՝ անկախ դրա հետ կապված վճարման միջոցների ներհոսքից կամ դեբիտորական պարտքերի ավելացումը: Վարկերի ստացումը չի ներառվում հասույթի մեջ
Ծախսեր Հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպության ակտիվների նվազում՝ արտադրության գործոնների օգտագործման և սպառման տեսքով, ներառյալ՝ պետական տուրքերն ու հարկերը (դրամական արտահայտությամբ):	Եկամուտ Հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպության ակտիվների ավելացում (արտադրանքի իրացումից հասույթ, պաշարների փոփոխություն, այլ արդյունքներ), որը տեղի է ունենում տնտեսական գործունեության արդյունքում, ինչպես նաև այլ աղբյուրների հաշվին (այլ գործառնական եկամուտ, ֆինանսական գործառնություններից եկամուտ, արտասովոր դեպքերից եկամուտ)՝ դրամական արտահայտությամբ:
Ինքնարժեք Արտադրանքի թողարկման համար օգտագործված և սպառված արտադրության գործոնների արժեքը՝ դրամական արտահայտությամբ: Կազմակերպության արտադրական գործընթացի ընթացքում կատարվող ներդրումների գնահատված արժեքը:	Արտադրանք Կազմակերպության կողմից թողարկված արտադրանքի և մատուցված ծառայությունների արժեքը՝ դրամական արտահայտությամբ:

Հաշվապահական հաշվառման եղանակները

- **Հաշվապահական հաշվառման պարզ համակարգ = ավելցուկի հաշվառում**

Գործում է մուտքերի և ելքերի սկզբունքը: Շահույթ է համարվում ֆինանսական տարվա ընթացքում մուտքերի գերազանցումը ելքերի նկատմամբ: Հաշվեկշիռ չի կազմվում:

- **Doppelte Buchführung**

Es werden die betriebliche Erträge den Aufwendungen eines Wirtschaftsjahres gegenübergestellt und es wird eine Bilanz erstellt, in der Mittelherkunft (Passiva) und Mittelverwendung (Aktiva) selbständig abgebildet und gegenübergestellt werden.

Ordnungsmäßigkeit der Buchführung

im Sinne handels- und steuerrechtlicher Vorschriften ist gegeben, wenn

- die Buchungen und die sonst erforderlichen Aufzeichnungen vollständig, richtig, zeitgerecht und geordnet vorgenommen werden,
- die Geschäftsvorfälle sich in ihrer Entstehung und Abwicklung verfolgen lassen,
- für alle Geschäftsvorfälle Belege vorhanden sind und
- die Buchführung einem sachverständigen Dritten innerhalb angemessener Zeit einen Überblick über die Geschäftsvorfälle und über die Ertrags- und Vermögenslage des Unternehmens vermitteln kann.

Grundsätze ordnungsgemäßer Buchführung

- **Bilanzklarheit**
Sachgerechte Gliederung, keine Saldierungen
- **Bilanzwahrheit**
Der Jahresabschluss hat ein den tatsächlichen Verhältnissen entsprechendes Bild der Vermögens-, Finanz- und Ertragslage der Gesellschaft zu vermitteln.
- **Vorsichtsprinzip**
Es ist vorsichtig zu bewerten.
  - **Realisationsprinzip**
Gewinne sind nur zu berücksichtigen, wenn sie am Abschlussstichtag realisiert sind.
  - **Imparitätsprinzip**
Ungleiche Behandlung von Gewinn und Verlust im Jahresabschluss, da alle vorhersehbaren Verluste, die am Abschlussstichtag entstanden

- **double-entry bookkeeping**

The revenues are compared with the expenses during one business year and a balance sheet is drawn up in which the source of the funds (liabilities) and the uses of the funds (assets) are shown independently and listed side by side.

Adequacy of bookkeeping

in the sense of commercial and tax laws is given if

- the financial entries and the recordings otherwise required are carried out in a complete, correct, timely and well ordered manner,
- the business transactions can be traced in their origin and conclusion,
- receipts or invoices exist for all business transactions and
- the bookkeeping allows an independent expert an insight into the business transactions, the remunerability and the assets and liabilities of the business within an appropriate period of time.

Principles of adequate bookkeeping

- **unambiguous presentation of balance sheet**
Proper structure, no netting out
- **true and correct presentation of balance sheet**
The annual account must convey the actual situation of assets and liabilities, liquidity and profitability
- **principle of caution**
Valuations have to be carried out with caution
  - **principle of realization**
Profits are only considered if they are realised before the reporting date
  - **principle of imparity**
Unequal treatment of profits and losses in the annual account, because all foreseeable losses which will have arisen by the end of the reporting

• **Двойная система бухгалтерского учета**

Сопоставляются производственная выручка и затраты за хозяйственный год и составляется баланс, в котором отдельно отражаются и сопоставляются происхождение средств (пассив) и их расходование (актив).

Достоверность бухгалтерского учета

в смысле коммерческих и налоговых постановлений определено, что

- проводки и прочие требуемые записи должны быть полными, верными, своевременными и упорядоченными
- все операции должны прослеживаться от момента их возникновения до проведения
- для всех операций должны иметься документы и
- бухгалтерский учет может дать эксперту в пределах определенного времени представление о хозяйственных операциях, выручке и состоянии имущества предприятия.

Принципы достоверности бухгалтерского учета

- **Четкость баланса**
Соответствующая структура, никакого сальдирования.
- **Достоверность баланса**
Годовой отчет должен дать достоверную картину состояния имущества, финансов, доходов общества.
- **Принцип осмотрительности**
Оценку надо производить осторожно.
  - **Принцип реализации**
Прибыли надо учитывать только тогда, если они реализованы в день составления баланса.
  - **Принцип дифференцированного учета прибыли и убытка**
Неодинаковый учет прибыли и убытков в годовом отчете, т. к. необходимо учитывать все предусматриваемые убытки, возникшие

• **Կրկնակի գրանցմամբ հաշվապահական հաշվառման համակարգ**

Ֆինանսական տարվա ընթացքում ստացված եկամուտը համադրվում է ծախսերի հետ և կազմվում է հաշվեկշիռ, որտեղ առանձին արտացոլվում են տնտեսական միջոցները (ակտիվներ) և տնտեսական միջոցների ձևավորման աղբյուրները (սեփական կապիտալ և պարտավորություններ):

Հաշվապահական հաշվառման արժանահավատությունը

ՖՀՄՍ-ի և հարկային օրենսդրության իմաստով հաշվապահական հաշվառումն արժանահավատ է, եթե՝

- հաշվապահական ձևակերպումները և գրանցումներն ամբողջական են, ճշմարիտ, ժամանակին և համակարգված,
- տնտեսական գործառնությունների շարժը հնարավոր է հետևել սկզբից մինչև վերջ,
- բոլոր տնտեսական գործառնությունների համար առկա են համապատասխան փաստաթղթերը (օր.՝ անդորրագրեր, հաշիվ-պարանքագրեր) և
- հաշվապահական հաշվառումը երրորդ անձանց ապահովում է անկողմնակալ ու հասկանալի տեղեկատվությամբ հաշվետու ժամանակահատվածում կազմակերպության իրականացրած գործառնությունների, ֆինանսական արդյունքների, ակտիվների, սեփական կապիտալի և պարտավորությունների մասին:

Հաշվապահական հաշվառում վարելու սկզբունքները

- **Հաշվեկշռի հասկանալիությունը**
Համապատասխան կառուցվածք, հաշվանցման բացառում:
- **Հաշվեկշռի արժանահավատությունը**
Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է արտացոլեն կազմակերպության ակտիվների, սեփական կապիտալի, պարտավորությունների, իրացվելիության և շահութաբերության իրական պատկերը:
- **Հաշվենկատության սկզբունքը**
Անհրաժեշտ է գնահատումն իրականացնել բավարար չափի զգուշության պահպանմամբ:
  - **Իրացվելիության սկզբունք**
Շահույթը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե իրացվում է մինչև հաշվետու ժամանակահատվածի ավարտը:
  - **Շահույթի և վնասի տարբերակված հաշվառման սկզբունք**
Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթի և վնասի հաշվառման նկատմամբ ցուցաբերվում է տարբերակված մոտեցում, քանի որ ան-

D 5 Buchführung und Jahresabschluss

5.1 Buchführung

sind, zu berücksichtigen sind.

- **Bilanzidentität**

Die Wertansätze in der Eröffnungsbilanz des Geschäftsjahres müssen mit der Schlussbilanz der vorhergehenden Jahres übereinstimmen.

- **Formelle Bilanzkontinuität**

Beibehalten derselben Gliederung von Bilanz zu Bilanz.

- **Materielle Bilanzkontinuität**

Die auf den vorhergehenden Jahresabschluss angewandten Bewertungsmethoden sollen beibehalten werden. Ein einmaliger Wechsel der Bewertungsmethode ist in begründeten Fällen zulässig, ein willkürlicher, mehrfacher Wechsel jedoch nicht.

Gewinnermittlungszeitraum

Rechnungszeitraum, für den ein Abschluss erstellt wird. Das Wirtschaftsjahr umfasst zwölf Monate und wird im Handelsrecht als Geschäftsjahr bezeichnet. Der Gewinnermittlungszeitraum kann sich je nach Gewerbe und besonderen nationalen Regelungen unterscheiden; häufig wird jedoch das Kalenderjahr verwendet.

Gewinnermittlung (natürl. Personen)

Gewinnermittlung bei den Buchführungspflichtigen erfolgt als Betriebsvermögensvergleich anhand der steuerlichen Buchführung (Jahresabschluss) nach dem folgendem Schema:

Betriebsvermögen am Ende des Wirtschaftsjahres
 – Betriebsvermögen am Anfang des Wirtschaftsjahres
 - Einlagen
 + Entnahmen
 = Gewinn/Verlust

GB 5 Bookkeeping and Annual Account

5.1 Bookkeeping

date are to be considered.

- **balance sheet continuity**

The valuations in the opening balance-sheet of the business year must match the final balance sheet of the previous year.

- **formal balance sheet continuity**

Keeping the same structure from balance sheet to balance sheet.

- **material balance sheet continuity**

The valuation methods which have been applied in the previous annual account should be continued. However, a single change of the valuation method in justified cases is allowed, but not a multiple change at random.

Period of determination of profit

Accounting period for which a financial statement is prepared. The business year consists of twelve months. In commercial law it is referred to as a business year. The reference period for profit determination may vary depending on the particular sector or according to national regulations; nevertheless the calendar year is used frequently.

Determination of profit (natural persons)

The determination of profit in farms which need to keep accounting books by legal requirement is achieved by a comparison of balance sheets using tax bookkeeping (annual account) as follows:

operating assets at the end of a business year
 – operating assets in the beginning of a business year
 - deposits
 + drawings
 = profit/loss

на день составления отчета.

• **Идентичность баланса**

Стоимостные оценки при открытии баланса хозяйственного года должны соответствовать заключительному балансу предыдущего года.

• **Формальная непрерывность баланса**

Структуру баланса сохранять от баланса к балансу.

• **Принцип материальной преемственности**

Необходимо придерживаться использованных методов оценки предыдущего годового отчета. Одноразовое изменение метода оценки допустимо в обоснованных случаях, недопустимы многократные изменения.

Период определения прибыли

Расчетный период, за который составляется отчет. Хозяйственный год имеет 12 месяцев и в торговом праве называется отчетным годом.

Период определения прибыли в зависимости от деятельности и особенностей национальной регламентации может различаться, но обычно это календарный год.

Определение прибыли (физические лица)

Определение прибыли при обязательном бухгалтерском учете осуществляется сравнением имущества предприятия на основании налогового бухгалтерского учета (годового отчета) по схеме:

- имущество предприятия в конце хоз-го года
- имущество предприятия в начале хоз-го года
- денежные вложения
- + изъятия
- = прибыль / убыток.

հրաժեշտ է հաշվի առնել հաշվեկշռի կազմման պահին կանխատեսվող բոլոր կորուստները:

• **Հետևողականությունը**

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը մի հաշվետու ժամանակաշրջանից մյուսը չպետք է փոփոխվի, բացառությամբ ՖՀՄՍ-ով նախատեսված դեպքերի:

• **Հաշվեկշռի ձևի նկատմամբ հետևողականությունը**

Հաշվեկշռի կառուցվածքի պահպանումը մի հաշվետու ժամանակաշրջանից մյուսը:

• **Հաշվեկշռի բովանդակության նկատմամբ հետևողականությունը**

Անհրաժեշտ է պահպանել ֆինանսական հաշվետվություններում կիրառվող գնահատման մեթոդները մի հաշվետու ժամանակաշրջանից մյուսը: Այնուամենայնիվ, որոշ դեպքերում թույլատրելի է գնահատման մեթոդի միանգամյա հիմնավորված փոփոխության իրականացումը, սակայն՝ ոչ բազմակի և օրինաչափության չենթարկվող փոփոխությունները:

Շահույթի որոշման ժամանակահատվածը

Հաշվետու ժամանակահատվածը, որի համար կազմվում է ֆինանսական հաշվետվությունը: Ֆինանսական տարին բաղկացած է 12 ամսից և տնտեսական գործունեությունը կարգավորող օրենսդրության մեջ կոչվում է հաշվետու տարի: Շահույթի որոշման ժամանակահատվածը կարող է տարբեր լինել՝ կախված գործունեությունից և ազգային օրենսդրությունից: Սակայն, հաճախ այն համապատասխանում է օրացուցային տարվան:

(Ֆիզիկական անձանց) շահույթի որոշումը

Հաշվապահական հաշվառման պարտադիր վարման պայմաններում շահույթի որոշումն իրականացվում է հարկային հաշվառման տվյալների հիման վրա սեփական կապիտալի՝ ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների մեծությունների համեմատության միջոցով՝ հետևյալ սխեմայով.

- սեփական կապիտալը հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ
- սեփական կապիտալը հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ
- կատարված ներդրումները
- + դուրսհանումները
- = շահույթ / վնաս

5 Buchführung und Jahresabschluss

5.2 Jahresabschluss, Bilanz

Bestandteile des Jahresabschlusses

Der Jahresabschluss besteht bei Einzelunternehmen und Personengesellschaften aus der **Bilanz** und der **Gewinn- und Verlustrechnung**. Genossenschaften und Kapitalgesellschaften haben den Jahresabschluss um einen Anhang zu erweitern, der mit dem Jahresabschluss eine Einheit bildet, sowie einen Lagebericht aufzustellen.

Funktionen des Jahresabschlusses

Der Jahresabschluss hat zunächst durch die verdichtete Darstellung der Bestände und des Erfolgs die Geschäftstätigkeit des Berichtszeitraums zu dokumentieren. Der Jahresabschluss zeigt die Entwicklung des Unternehmens in der Vergangenheit sowie Dispositionsanlässe und gewährt *Entscheidungshilfen*. Nach dem Willen des Gesetzgebers informiert der Jahresabschluss dadurch, dass er unter Beachtung der Grundsätze ordnungsmäßiger Buchführung ein den tatsächlichen Verhältnissen entsprechendes Bild der Vermögens-, Finanz- und Ertragslage des Unternehmers zu vermitteln hat. Der Jahresabschluss dient auch zu Erfolgsermittlung, die wiederum Grundlage für die *Bemessung der Zahlungen* an den Unternehmer bzw. an die Gesellschafter und für die Steuerzahlungen sowie der Höhe von zukünftigen Investitionen ist. Diese Funktion ist somit ein Hauptzweck des Jahresabschlusses.

Bilanz

Die Bilanz ist eine Gegenüberstellung von Vermögen und Kapital. Sie dient darüber hinaus der Gewinn-

ermittlung des Unternehmens:

- Eigenkapital am Ende
- Eigenkapital am Anfang (Vorjahr)
- + Entnahmen
- Einlagen
- = **Gewinn / Verlust**

Die Bilanz wird gegliedert nach **Aktiva (=Vermögen)** und **Passiva (=Kapital)**. Die Summe beider Seiten der Bilanz muss gleich sein: Aktiva = Passiva.

5 Bookkeeping and Annual Account

5.2 Annual Account, Balance Sheet

Elements of the annual account

The annual account for individual businesses and private companies consists of the **balance sheet** and the **profit and loss account**. Cooperatives and incorporated businesses have to extend the profit and loss account by an appendix, which forms a unity with the annual accounts. Additionally they have to provide an annual status report.

Purpose of the annual account

The general function of the annual account is a condensed overview of stocks and the results of the business activities for a given accounting period. The annual account illustrates the business development in the past and provides *assistance in decision making*. The objective from a legal point of view is to provide information on the actual situation of assets, finance and revenue following the principles of adequate bookkeeping. The annual account also serves to determine the operating result, which in turn is the basis for the calculation of *compensation payments* to the entrepreneur or partners as well as for the calculation of the tax burden and the volume of future investments. This, therefore, constitutes one of the main purposes of the annual account.

Balance sheet

The balance sheet is a comparison of assets and liabilities. Additionally it serves to determine of

the profit of the business:

- equity capital at the end of accounting period
- equity capital at the beginning (previous year)
- + drawings
- deposits
- = profit/loss

The balance sheet is subdivided into **assets** and **liabilities (=capital)**. The sum of both sides of the balance sheet must be equal: asset side = liability side.

Составные части годового отчета

Годовой отчет индивидуальных предпринимателей и командитных товариществ состоит из **баланса и счета прибылей и убытков**. Товарищества и компании должны добавлять к годовому отчету одно приложение, составляющее одно целое с годовым отчетом, и представлять отчет о состоянии дел.

Функции годового отчета

Годовой отчет должен в сжатом изложении документировать фонды и результаты экономической деятельности за отчетный период. Годовой отчет показывает развитие предприятия в прошлом, а также возможность распоряжения и оказывает помощь *при принятии решений*. По желанию законодателя годовой отчет информирует о том, что соблюдение принципов правильности ведения бухгалтерского учета дает картину фактического имущественного, финансового и доходного состояния предприятия. Годовой отчет служит также определению успеха, что является основанием для определения *размеров выплат* предпринимателю или соучредителям, размера налоговых выплат, а также размера будущих инвестиций. Эта функция является основным предназначением годового отчета.

Баланс

Баланс-это сопоставление имущества и капитала. Он служит также для определения прибыли предприятия:

собственный капитал в конце

– собственный капитал в начале (предш. год)

+ изъятия

– вложения

= **прибыль/убытки**

Баланс делится на **актив (= имущество)** и **пассив (= капитал)**. Сумма обеих сторон баланса должна быть равной: актив = пассив. Актив баланса свиде-

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերը

Անհատ ձեռնարկատերերի և ընկերակցությունների տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են հաշվապահական հաշվեկշիռը և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը: Կոոպերատիվները և ընկերությունները պետք է տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ներկայացնեն նաև ծանոթագրություններ, որոնք կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը: Բացի այդ, նրանք պարտավոր են ներկայացնել ֆինանսական վիճակի մասին տարեկան հաշվետվություն:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակը

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները հաշվետու ժամանակահատվածում կազմակերպության վրա ազդող իրադարձությունների և կազմակերպության իրականացրած գործառնությունների համակարգված ֆինանսական ներկայացումն են: Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են կազմակերպությունների գործունեության արդյունքները և նպաստում որոշումների կայացմանը: Օրենսդրության տեսանկյունից ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակը կազմակերպության ակտիվների, ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վերաբերյալ՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու սկզբունքներին համապատասխան տեղեկատվություն ներկայացնելն է: Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները ծառայում են նաև գործառնական շահույթի որոշման համար, որն էլ, իր հերթին, հիմք է հանդիսանում կազմակերպության մասնակիցների շահութաբաժինների, ինչպես նաև հարկերի և ապագա ներդրումների ծավալների հաշվարկման համար: Հետևաբար, վերը նշվածը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական նպատակներից մեկն է:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ

Հաշվապահական հաշվեկշիռը բնութագրում է կազմակերպության ակտիվները, սեփական կապիտալը և պարտավորությունները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Այն ծառայում է նաև կազմակերպության շահույթի որոշման համար՝

սեփական կապիտալը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ

- սեփական կապիտալը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ

+ վճարված շահութաբաժինները

- մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումները

= **շահույթ / վնաս**

Հաշվեկշիռը բաժանվում է **ակտիվների** (տնտեսական միջոցների) և **սեփական կապիտալի** ու **պարտավորությունների** (տնտեսական միջոցների ձևավորման աղ-

Die Aktivseite der Bilanz zeigt die Kapitalverwendung, während die Passivseite der Bilanz die Kapitalherkunft zeigt. Die Posten der Aktivseite dürfen nicht mit den Posten der Passivseite verrechnet werden.

Bilanzarten

- **Handelsbilanz**
Nach handelsrechtlichen Bilanzierungsvorschriften und Bewertungsgrundsätzen aufgestellte Bilanz.
- **Steuerbilanz**
Zweck der Steuerbilanz ist die Gewinnermittlung zur Berechnung der Einkommenssteuer. Dabei sind steuergesetzliche Sonderregelungen zu beachten.
- **Interne Bilanz = Hausbilanz**
Meist betriebswirtschaftlichen Zwecken dienende Bilanz. Kann in Wertansätzen und im Umfang der bilanzierten Vermögensgegenstände von Handels- und Steuerbilanz abweichen (z.B. durch Aufdeckung stiller Reserven oder Bewertung mit Wiederbeschaffungskosten).
- **Vermögensübersicht = Vermögensstatus**
Ohne laufende Aufzeichnungen lediglich auf Grundlage der Inventur aufgestellte Bilanz.
- **Sonderbilanzen**
Bilanzen für besondere Zwecke, z.B.
  - Unternehmensgründung oder Einrichtung einer ordnungsgemäßen Buchführung (Eröffnungsbilanz)
  - Fusion (Fusionsbilanz)
  - Liquidation (Liquidationsbilanz)
  - Währungsumstellung
- **Anfangsbilanz**
Bilanz zu Beginn eines Rechnungszeitraumes (zugleich Schlussbilanz des vorhergehenden Rechnungszeitraumes).
- **Schlussbilanz**
Bilanz zum Abschluss eines Rechnungszeitraumes (zugleich Anfangsbilanz des folgenden

The balance sheet shows the use of the capital, whereas the liability side reveals the origin of the capital. The items on the asset side must not be netted out against items of the liabilities side.

Types of balance sheets

- **Commercial balance sheet**
Balance sheet drawn up according to the statutory provisions as well as the standards of valuation of commercial law.
- **Tax balance sheet**
Purpose of the tax balance sheet is the determination of the profit for the calculation of income tax. Therefore special provisions of fiscal legislation have to be considered.
- **Internal balance sheet**
Balance sheet serving mostly for controlling purposes. It may differ from commercial and tax balance sheets concerning the valuations and amounts of assets reported (e.g. due to the disclosure of hidden reserves or their valuation with replacement costs).
- **Statement of assets and liabilities**
Statement based only on an inventory and not on regular records.
- **Special balance sheets**
Balance sheets for special purposes, e.g.
  - founding of a business or introducing adequate accounting (opening balance sheet)
  - merger (merger balance sheet)
  - liquidation (liquidation balance sheet)
  - currency reform
- **Opening balance sheet**
Balance sheet at the beginning of an accounting period (at the same time end-of-period balance sheet of the last accounting period).
- **End-of-period (closing) balance sheet**
Balance sheet drawn up at the end of an accounting period (at the same time opening balance sheet of

RUS

5 Бухгалтерский учет и годовой отчет

5.2 Годовой отчет, баланс

тельствуует об использовании капитала, а пассив - о его происхождении. Взаимозачет между статьями актива и пассива недопустим.

Виды баланса

• Торговый баланс

Баланс, составленный согласно коммерческим инструкциям по составлению баланса и принципам оценки.

• Налоговый баланс

Цель налогового баланса - определение прибыли для расчета налога на доход.

При этом следует обращать внимание на особые налоговые постановления.

• Внутренний баланс

Баланс, служащий в основном для хозяйственных целей. В оценке и объеме он может отличаться от торгового и налогового балансов (напр., выявлением скрытых резервов или оценкой расходов по восстановительной стоимости).

• Баланс имущественного состояния

Баланс, составленный без текущих проводок лишь на основании инвентаризации.

• Специальные балансы

Балансы для особых целей, например,

- основание предприятия или налаживание достоверного бухгалтерского учета (открытие баланса)
- объединение (объединительный баланс)
- ликвидация (ликвидационный баланс)
- изменение валютного паритета

• Начальный баланс

Баланс в начале отчетного периода (одновременно заключительный баланс предыдущего отчетного периода).

• Заключительный баланс

Баланс в конце отчетного периода (одновременно начальный баланс следующего отчетного

ARM

5 Հաշվապահական հաշվառումը և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները

5.2 Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվեկշիռը

բյուրների): Հաշվեկշռի երկու կողմերի համրագումարները պետք է հավասար լինեն՝ ակտիվ = սեփական կապիտալ + պարտավորություններ: Հաշվեկշռի ակտիվները բնութագրում են տնտեսական միջոցների օգտագործման ուղղությունները, իսկ սեփական կապիտալը և պարտավորությունները՝ դրանց ձևավորման աղբյուրները: Ակտիվների, սեփական կապիտալի և պարտավորությունների հոդվածների միջև հաշվանցում չի թույլատրվում:

Հաշվեկշռի տեսակները

• Առևտրային հաշվեկշիռ

Հաշվեկշիռ՝ կազմված հաշվեկշռի կազմման և գնահատման՝ առևտրային իրավունքի դրույթներին ու սկզբունքներին համապատասխան:

• Հարկային հաշվեկշիռ

Հարկային հաշվեկշռի նպատակն է շահութահարկի հաշվարկման նպատակով շահույթի որոշումը: Հետևաբար, կատարվում են հարկային օրենսդրության դրույթներին համապատասխան ճշգրտումներ:

• Ներքին հաշվեկշիռ

Հիմնականում ներտնտեսական վերահսկողական նպատակներով կազմվող հաշվեկշիռ: Այն կարող է տարբերվել առևտրային և հարկային հաշվեկշիռներից՝ ակտիվների գնահատման եղանակներով և ներկայացվող մեծություններով (օր.՝ թաքնված պաշարների բացահայտման կամ վերականգնման արժեքով դրանց գնահատման հետևանքով):

• Գույքային հաշվեկշիռ

Առանց ընթացիկ գրանցումների միայն գույքագրման հիման վրա կազմված հաշվեկշիռ:

• Հատուկ հաշվեկշիռներ

- Հատուկ նպատակներով կազմված հաշվեկշիռներ, օր.
- կազմակերպության հիմնադրման կամ ՖՀՄՍ-ին համապատասխան հաշվապահական հաշվառման ներդրման դեպքում (սկզբնական հաշվեկշիռ)
  - միավորման դեպքում (միացման հաշվեկշիռ)
  - լուծման դեպքում (լուծարման հաշվեկշիռ)
  - արժույթային բարեփոխումների դեպքում:

• Սկզբնական հաշվեկշիռ

Հաշվեկշիռ՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ (միաժամանակ՝ նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի հաշվեկշիռ):

• Վերջնական հաշվեկշիռ

Հաշվեկշիռ՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (միաժամանակ՝ հաջորդ հաշվետու ժամանակա-

Rechnungszeitraumes).

- **Jahresbilanz**
Gegenüberstellung von Anfangs- und Schlussbilanz eines Wirtschaftsjahres.
- **Zwischenbilanz**
Bilanz für einen kürzeren Zeitraum als den üblichen Rechnungszeitraum.
- **Konsolidierte Bilanz**
Zusammenfassung der Einzelbilanzen von Unternehmen, die sich im Eigentum desselben Unternehmers befinden, zu einer einheitlichen Bilanz (z.B. bei Konzernen).

Begriffe zur Bilanzerstellung

- **Vermögensgegenstand**
Handelsrechtliche Bezeichnung für das einzelne aktivierungsfähige Vermögen: Gegenstände, Rechte und wirtschaftliche Vorteile mit selbständiger Verkehrsfähigkeit.
- **Wirtschaftsgut**
Steuerliche Bezeichnung für bilanzierungsfähige Gegenstände und Schuldposten.
- **Stille Reserven**
Nicht in der Bilanz ausgewiesenes Eigenkapital, das durch zulässige Unterbewertung von Vermögen oder Überbewertung von Verbindlichkeiten und Rückstellungen entstanden ist.
- **Aktivieren**
Erfassung von Vermögensgegenständen auf der linken, der Aktivseite der Bilanz.
- **Passivieren**
Aufführung von Positionen auf der rechten, der Passivseite der Bilanz.
- **Betriebsvermögen (steuerlich)**
Bei natürlichen Personen wird zwischen Betriebs- und Privatvermögen unterschieden. Gemischt genutzte bewegliche Wirtschaftsgüter werden anhand des Nutzungsanteils entweder Betriebsvermögen oder Privatvermögen.
  - *Notwendiges Betriebsvermögen*
Notwendiges Betriebsvermögen sind

the following accounting period).

- **Annual balance sheet**
Comparison of opening and closing balance sheets of a business year.
- **Interim balance sheet**
Balance sheet for a shorter period than the usual accounting period.
- **Consolidated balance sheet**
Consolidation of balance sheets of all businesses owned by the same entrepreneur resulting in a overall balance sheet (e.g. for corporate groups).

Terms for the preparation of balance sheets

- **Item of property (asset)**
Term from commercial law for the individual assets, which may be activated in the balance sheet: objects, rights, economic advantages with independent marketability.
- **Economic goods**
Tax term for assets and debt items which may be capitalised.
- **Hidden reserves**
Equity capital not shown in the balance sheet which is the result of permissible undervaluation of assets or overvaluation of liabilities and accrued liabilities.
- **To capitalise, to activate**
Stating an item of property on the left-hand side of the balance sheet, i.e. the asset side.
- **To carry as a liability**
Stating of items on the right-hand side of the balance sheet, i.e. the liabilities side.
- **Business assets**
A differentiation between business and private assets is made concerning natural persons. Mobile assets used in business and privately are considered as business or private assets depending on the proportion of use:
  - *Necessary business assets*
Necessary business assets are those assets

5 Бухгалтерский учет и годовой отчет

5.2 Годовой отчет, баланс

периода).

• **Годовой баланс**

Сопоставление начального и заключительного балансов хозяйственного года.

• **Промежуточный баланс**

Баланс за более короткий промежуток времени, чем обычный период расчета.

• **Консолидированный баланс**

Объединение отдельных балансов предприятий, находящихся в собственности одного предпринимателя, в единый баланс (напр., в концернах).

Понятия составления баланса

• **Предмет имущества**

Торгово-юридическое обозначение отдельных заносимых в актив частей владения: предметов, прав и экономических выгод с самостоятельным оборотом.

• **Материальные ценности**

Налоговое обозначение балансовых предметов и статей долгов.

• **Скрытые резервы**

Не показанный в балансе собственный капитал, образовавшийся вследствие допустимой заниженной оценки имущества или переоценки обязательств и целевых отчислений.

• **Занесение в актив**

Запись всех предметов имущества в левой, активной стороне баланса.

• **Занесение в пассив**

Запись позиций на правую сторону баланса, в пассив.

• **Производственное имущество (облаг. налогом)**

У физических лиц различают производственное и личное имущество.

Совместно используемое движимое имущество определяется как производственное или личное в зависимости от доли использования.

- *Необходимое производственное имущество*
Необходимым производственным имуществом

5 Հաշվապահական հաշվառումը և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները

5.2 Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվեկշիռը

շրջանի սկզբի հաշվեկշիռ):

• **Տարեկան հաշվեկշիռ**

Հաշվետու տարվա տարեսկզբի և տարեվերջի հաշվեկշիռների համադրումը:

• **Միջանկյալ հաշվեկշիռ**

Հաշվեկշիռ՝ կազմված հաշվետու ժամանակաշրջանից կարճ ժամանակահատվածի համար:

• **Համախմբված հաշվեկշիռ**

Միևնույն անձին պատկանող առանձին կազմակերպությունների հաշվեկշիռների միավորում մեկ հաշվեկշռի մեջ (օր.՝ կազմակերպությունների խմբերում):

Հաշվապահական հաշվեկշռի կազմման ժամանակ կիրառվող հասկացությունները

• **Սեփականության առարկա (ակտիվ)**

Որպես ակտիվ ճանաչվող սեփականության առանձին առարկաների քաղաքացիաիրավական բնորոշումը. առարկաներ, իրավունքներ, օտարման ենթակա տնտեսական օգուտներ:

• **Ապրանքներ**

Հարկային օրենսդրության մեջ կիրառվող հասկացությունն ակտիվների և պարտավորությունների հոդվածների համար, որոնցից ակնկալվում է ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք:

• **Թաքնված պահուստներ**

Հաշվեկշռում չարտացոլված սեփական կապիտալ՝ որպես հետևանք ՖՀՄՍ-ով և օրենսդրությամբ թույլատրված դեպքերում ակտիվների թերազնահատման կամ պարտավորությունների և հաշվեգրումների գերազնահատման:

• **Ակտիվների ճանաչումը**

Տնտեսական միջոցների գրանցումը հաշվեկշռի ձախ կողմում, այսինքն՝ ակտիվում:

• **Պարտավորությունների ճանաչումը**

Հոդվածների գրանցումը հաշվեկշռի աջ կողմում, այսինքն՝ պասիվում:

• **Ձեռնարկատիրական գույք (հարկվող)**

Ֆիզիկական անձանց մոտ տարբերում են ձեռնարկատիրական և անձնական գույքը:

Ինչպես ձեռնարկատիրական, այնպես էլ անձնական նպատակներով օգտագործվող շարժական գույքը համարվում է ձեռնարկատիրական կամ անձնական գույք՝ կախված օգտագործման հարաբերակցությունից:

- *Անհրաժեշտ ձեռնարկատիրական գույք*
Անհրաժեշտ ձեռնարկատիրական գույք է համարվում

Wirtschaftsgüter, die ausschließlich für eigenbetriebliche Zwecke genutzt werden. Die Bilanzierung ist in der Steuerbilanz vorgeschrieben.

- *Notwendiges Privatvermögen*
Notwendiges Privatvermögen sind Wirtschaftsgüter, die in keinerlei Zusammenhang mit dem Betrieb stehen. Die Bilanzierung in der Steuerbilanz ist nicht zulässig.
- *Gewillkürtes Betriebsvermögen*
Die Bilanzierung von Wirtschaftsgütern, die in einem gewissen Zusammenhang mit dem Betrieb stehen (gewillkürtes Betriebsvermögen) ist freigestellt.

Darstellung der wichtigen Bilanzposten

Aktiva

Vermögensgegenstände eines Unternehmens einschließlich ausstehenden Einlagen und Posten der aktiven Rechnungsabgrenzung und des nicht durch Eigenkapital gedecktes Fehlbetrages sowie aktiven Sonderposten (Bilanzierungshilfen) in bestimmten Fällen, nach Art und Anlagedauer gegliedert:

- **Ausstehende Einlagen**
Nicht eingezahltes gezeichnetes Kapital bei einer Gesellschaftsgründung (gilt nur für Kapitalgesellschaften).
- **Anlagevermögen**
Vermögensgegenstände, die dazu bestimmt sind, dem Betrieb auf Dauer zu dienen und die primär nicht zur Veräußerung bestimmt sind (Gebrauchvermögen), d.h. dass der Vermögensgegenstand eine längere Zeit genutzt werden soll. Eine tatsächlich kürzere Nutzungsdauer ist dabei unerheblich. Zum Anlagevermögen gehören die **immateriellen** Vermögensgegenstände (z.B. entgeltlich erworbene Lieferrechte), die **Sachanlagen** (z.B. Grundstücke und Bauten sowie technische Anlagen und Maschinen) und die **Finanzanlagen** (z.B. Beteiligungen, Ausleihungen und Wertpapiere).
- **Tiervermögen**
Tiere des Anlage- und des Umlaufvermögens.

which are used exclusively for business purposes. It is mandatory to state these in the tax balance sheet.

- *Necessary private assets*
Necessary private property are those assets, which are completely unrelated to the business. Statement in the tax balance sheet is not permitted.
- *Voluntary business assets*
It is up to the individual to decide whether those assets related to the business to some extent are reported or not.

Important items of the balance sheet

Assets

Items of property (assets) of a business including outstanding contributions, prepayments and the deficit not covered by equity capital as well as in some cases special items of the asset side (capitalisable aids) classed according to type and period of investment:

- **Outstanding contributions**
Subscribed capital which has not yet been paid in the case of founding a business (only valid for incorporated businesses).
- **Fixed assets**
Items of property (assets) which are determined to serve the business on a permanent basis and are not primarily meant for sale (assets for utilisation), i.e. it is intended to utilise the asset over a longer period. An actually shorter period of use is insignificant in this case.
Intangible assets (e.g. bought rights of delivery [quotas]), **tangible assets** (e.g. real property, buildings as well as technical constructions and machinery) as well as financial assets (e.g. **financial investments**, lendings and securities) also are part of the fixed assets.
- **Livestock**
Livestock belonging to the fixed or current assets.

считается только имущество, используемое исключительно для производственных целей. Занесение в баланс предусмотрено в налоговом балансе.

- *Необходимое личное имущество*
Необходимым личным имуществом является хозяйственное имущество, не имеющее отношения к производству. Включение в налоговый баланс недопустимо.
- *Самостоятельно определяемое имущество*
Внесение в баланс хозяйственного имущества, находящегося в некоторой связи с предпрятием (самостоятельно определяемое имущество), определяется добровольно.

Представление важных статей баланса

Актив

Объекты имущества предприятия, включая невнесенные паи или статьи учета затрат смежных периодов, не погашенный собственным капиталом дефицит, а также особые статьи актива (для сведения баланса) в определенных случаях подразделены по виду и сроку вложения.

- **Невнесенные паи**
Невнесенный и зарегистрированный при основании общества капитал (действует только для компаний).
- **Основные средства предприятия**
Объекты имущества, предназначенные для длительной службы и первоначально не предусмотренные для сбыта (имущество для использования), т. е. объект должен использоваться длительное время. Более короткий фактический срок службы недопустим.
К основным средствам относятся **нематериальные** объекты имущества (напр., приобретенные с оплатой права поставки), **основной капитал** (напр., земельные участки и строения, а также технические агрегаты и машины) и **финансовые вложения** (капиталовложения, ссуды и ценные бумаги).
- **Активы отрасли животноводства**
Животные из числа основного и обор. капитала.

այն գույքը, որն օգտագործվում է բացառապես ձեռնարկատիրական նպատակներով: Նման ակտիվների ներկայացումը հարկային հաշվեկշռում պարտադիր է:

- *Անհրաժեշտ անձնական գույք:*
Անհրաժեշտ անձնական գույք է համարվում այն գույքը, որը կապված է ձեռնարկատիրական գործունեության հետ: Ներառումը հարկային հաշվեկշռում անթույլատրելի է.
- *Ինքնուրույն որոշվող գույք*
Անձն ինքնուրույն է որոշում, թե ձեռնարկատիրական գործունեության հետ որոշակի կերպով կապված անձնական օգտագործման գույքը ներկայացվելու է հաշվեկշռում, թե՛ ոչ:

Հաշվապահական հաշվեկշռի կարևոր հոդվածները

Ակտիվներ

Կազմակերպության գույքային (ակտիվային) հոդվածները, ներառյալ՝ չվճարված փայաբաժիններն ու կանխավճարները և սեփական կապիտալով չծածկված պակասուրդը, ինչպես նաև, երբեմն, ակտիվային հատուկ հոդվածները՝ ներկայացված ըստ ներդրման ձևի և ժամկետի:

- **Չվճարված փայաբաժիններ**
Բաժանորդագրված, սակայն ընկերակցության ձևավորման ժամանակ դեռևս չվճարված կապիտալը (միայն ընկերությունների և ընկերակցությունների համար)
- **Ոչ ընթացիկ ակտիվներ**
Տևտեսական միջոցներ, որոնք նախատեսված են երկարատև օգտագործման համար և սկզբնապես ճանաչման ժամանակ չեն նախատեսվել վաճառքի համար (շահագործման համար նախատեսված ակտիվներ), այսինքն՝ ակտիվը նախատեսված է օգտագործել երկարատև ժամանակաշրջանի ընթացքում: Օգտագործման ավելի կարճ ժամկետ թույլատրելի չէ:
Ոչ ընթացիկ ակտիվները ներառում են՝ **ոչ նյութական ակտիվները** (օր՝ մատակարարման իրավունքները), **հիմնական միջոցները** (օր՝ հողամասերը, շենքերը, ինչպես նաև՝ կառուցվածքները, մեքենաներն ու սարքավորումները) և **ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվները** (օր՝ բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումները, տրամադրված երկարաժամկետ փոխառությունները, ներդրումային արժեթղթերը):
- **Անասնապահության բնագավառի ակտիվներ**
Հիմնական միջոցներին կամ ընթացիկ ակտիվներին դասվող կենդանիներ

- **Umlaufvermögen**

Unter dem Umlaufvermögen werden alle Vermögensgegenstände ausgewiesen, die zu keinem anderem Aktivposten gehören. Zum Umlaufvermögen gehören grundsätzlich alle Vermögensgegenstände, die zum Verbrauch oder Verkauf bestimmt sind, einschließlich der umlaufenden Finanzierungsmittel (Verbrauchsvermögen). Im einzelnen sind dies die **Vorräte** (Roh-, Hilfs- und Betriebsstoffe, unfertige Erzeugnisse einschließlich Feldinventar, unfertige Leistungen, fertige Erzeugnisse und Waren sowie darauf geleistete Anzahlungen), **Forderungen** und sonstige Vermögensgegenstände, **Wertpapiere**, **Schecks**, **Kassenbestand und Guthaben** bei Kreditinstituten.

Das Umlaufvermögen wird in der landwirtschaftlichen Buchführung auch nach **Sachumlaufvermögen** (Vorräte) und **Finanzumlaufvermögen** (sonstiges Umlaufvermögen) gegliedert.

- **Aktiver Rechnungsabgrenzungsposten**

Ausgaben vor dem Bilanzstichtag, die Aufwand für eine bestimmte Zeit nach dem Bilanzstichtag darstellen, mit den Beträgen, die auf die Zeit nach dem Bilanzstichtag entfallen (z.B. Miet- und Pachtzahlungen sowie Versicherungsprämien). Ebenfalls wird hier der Unterschiedsbetrag aus dem Auszahlungsbetrag und dem Rückzahlungsbetrag einer Verbindlichkeit (Aufgeld, Agio, Disagio, Damnum) ausgewiesen.

- **Nicht durch Eigenkapital gedeckter Fehlbetrag = Unterbilanz**

Unterschiedsbetrag aus Passivposten und Aktivposten bei aufgebrachtem Eigenkapital (Unterbilanz, negatives Eigenkapital). Er wird grundsätzlich an der Aktivseite der Bilanz ausgewiesen.

Passiva

Im Unternehmen eingesetztes Eigen- und Fremdkapital sowie Einlage des stillen Gesellschafters, nachrangiges Kapital und der Sonderposten mit Rücklagenanteil (Eigen- und Fremdkapitalanteil), gegliedert nach Art und Fristigkeit. Das Fremdkapital umfasst die Rückstellungen, die Verbindlichkeiten und

- **Current assets**

All items of property (assets) which do not belong to one of the other categories are stated as current assets. This category generally includes all assets which are for use in the production process or for sale, including the current financial assets.

These are stocks (raw materials and supplies, unfinished products including field inventory, unfinished output, finished products as well as advance payments for products), **receivables** and other assets, **securities**, **cheques**, **cash balance**, **bank credit balance**.

In agriculture, the current assets are also classified as **physical working assets** (stocks of inventory) and **financial current assets** (remaining current assets).

- **Accrued items (prepaid expenses)**

Expenditures before the balance sheet lay date, which constitute expense for a certain period of time after the key date, also those amounts which fall within the time period after the key date (e.g. rent and lease payments, insurance premiums). Likewise the spread between amount paid and the amount repayable for a liability (surcharge, agio, disagio, debt discount) is stated within this balance sheet item.

- **Deficit not covered by equity capital = Adverse balance**

Difference between liabilities and assets, i.e. value of assets does not cover the borrowed capital (adverse balance, negative equity capital). The deficit is always stated on the assets side of a balance sheet.

Liabilities

Equity capital and borrowed capital used in the business as well as deposits from dormant partners, junior capital and the special reserve (equity and credit capital portion), classed according to type and period of investment.

The credit capital consists of the accruals, the liabili-

- **Оборотные средства**

К оборотным средствам относятся объекты имущества, не относящиеся к иным статьям актива. К оборотным средствам принципиально относятся все объекты имущества, предназначенные для потребления или продажи, включая оборотные финансовые средства (потребляемое имущество). В частности, это **запасы** (сырье, вспомогательные и производственные материалы, неготовые изделия, вкл. **полевой инвентарь**, неготовые услуги, готовые изделия и товары, а также сделанная предоплата), **требования** и прочее имущество, **ценные бумаги, чеки, кассовая наличность и активы** в кредитных учреждениях.

Оборотные средства делятся в сельскохозяйственном бухгалтерском учете на **материальные оборотные средства** (запасы) и **финансовые оборотные средства** (прочие оборотные средства).

- **Статьи, разграничивающие учет затрат между смежными отчетными периодами**

Выплаты на день составления баланса, составляющие затраты к определенному времени после составления баланса с суммами, относящимися на время после составления баланса (напр., платежи за наем, аренду, страховые взносы). Также сюда относится разность между полученной и возвращенной суммой обязательств (лаж, ажио, дизажио, дамно).

- **Дефицит, не возмещен. собствен. капиталом**
= **Недостаток актива баланса**

Разность сумм статей пассива и актива при оплаченном собственном капитале (подбаланс, негативный собственный капитал). Он отражается на активной стороне баланса.

Пассив

Вложенный в предприятие собственный и заемный капитал, также вклады негласных компаньонов, дополнительный капитал и особые статьи с долями резервов (долями собственного и заемного капитала), разделяемый по виду и сроку. Заемный капитал включает целевые отчисления, обязательства и

- **Ընթացիկ ակտիվներ**

Ընթացիկ ակտիվներին են դասվում բոլոր այն տնտեսական միջոցները (ակտիվները), որոնք նախատեսված են արտադրական գործընթացի ընթացքում օգտագործման կամ վաճառքի համար, ներառյալ՝ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվները: Ընթացիկ ակտիվները ներառում են՝ **պաշարները** (հումքը և նյութերը, անավարտ արտադրությունը, ներառյալ՝ դաշտային գույքը, պատրաստի արտադրանքը և ապրանքները), տրված ընթացիկ կանխավճարները, **ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը**, **ընթացիկ ֆինանսական ներդրումները** (այդ թվում՝ արժեթղթերում կատարված ներդրումները), չեկերը, **դրամական միջոցները** դրամարկդում և բանկային հաշիվներում: Գյուղատնտեսությունում ընթացիկ ակտիվներն ընդունված է բաժանել նաև **ընթացիկ նյութական ակտիվների** (պաշարներ) և **ընթացիկ ֆինանսական ակտիվների** (մնացած ընթացիկ ակտիվները):

- **Կանխավճարներ (նախավճարներ)**

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարված վճարումներ, որոնք կապված են հաշվեկշռի կազմման ամսաթվից հետո կատարվող ծախսերի հետ (օր՝ վարձավճարներ, ապահովագրավճարներ): Նման կերպ, կանխավճարների շարքին են դասվում նաև պարտավորությունների մարման գումարների և նշված պարտավորությունների առաջացման դիմաց ստացված գումարների տարբերությունը (լրավճարներ, հավելավճարներ, արժեթղթերը մարման գնից ցածր գնով՝ զեղչադրույքով վաճառելու հետ կապված ծախսեր):

- **Պակասորդով հաշվեկշիռ**

- = **Բացասական հաշվեկշիռ**

Ակտիվների և պարտավորությունների բացասական տարբերությունն է, այսինքն՝ պարտավորությունները գերազանցում են ակտիվներին (պակասորդով հաշվեկշիռ, բացասական սեփական կապիտալ): Պակասորդը ներկայացվում է հաշվեկշռի ակտիվ կողմում:

Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ

Կազմակերպության սեփական և փոխառու կապիտալները, ինչպես նաև՝ կոմանդիտիստների ավանդները, ստորադաս փոխառությունները և հատուկ պահուստները (սեփական կամ փոխառու կապիտալների գծով)՝ դասակարգված ըստ ներդրման բնույթի և ժամկետների: Փոխառու կապիտալը ներառում է պահուստները, պարտավորությունները և

den passiven Rechnungsabgrenzungsposten.

- **Eigenkapital**

Das dem Unternehmer/Mitunternehmer oder den Gesellschaftern gehörende Kapital.

Das Eigenkapital ist die Differenz aus Vermögen und Schulden des Unternehmens und wird als Residualgröße ermittelt. Der bilanzielle Vermögenswert stimmt in der Regel mit dem wirklichen Wert nicht überein, weil in den Vermögensgegenständen enthaltene stille Reserven (bilanzielle Unterbewertung) in der Bilanz nicht sichtbar sind.

Die Gliederung des Eigenkapital in der Bilanz ist unterschiedlich für verschiedene Rechtsformen (Einzelunternehmer, Personengesellschaft, Genossenschaft, Kapitalgesellschaft, wobei für die zwei letzteren die Gliederung fest vorgeschrieben ist):

Einzelunternehmer:

Eigenkapital entwickelt sich wie folgt:

- Eigenkapital am Anfang (Anfangskapital)
- + Einlagen
- Entnahmen
- + Gewinn
- Verlust
- = Eigenkapital am Ende

Entnahmen

Wert aller Wirtschaftsgüter (Barentnahmen, Waren, Erzeugnisse, Nutzungen und Leistungen), die der Unternehmer für sich, für seinen Haushalt oder für andere unternehmensfremde Zwecke (inkl. Einkommensteuer) im Laufe des Wirtschaftsjahres dem Unternehmen entzogen hat.

- **Barentnahmen (Geldentnahmen)**

Entnommene Zahlungsmittel

- **Leistungsentnahmen**

Entnommene Produktionsmittel oder Wert des anteiligen Gebrauchs von Wirtschaftsgütern des Unternehmens (z.B. Strom, Wasser, Heizstoffe, PKW-Nutzung). Sie werden als Privatanteile bei sonstigen betrieblichen Aufwendungen oder als sonstige betriebliche Erträge in der GuV ausgewiesen.

ties and the deferred income.

- **Equity capital**

Capital belonging to the entrepreneur/co-entrepreneur(s) or the partners.

Equity capital is the difference between assets and liabilities and is therefore calculated as a residual term. The value of the assets shown in the balance sheet is usually not equal to their true value, as the hidden reserves (undervaluation in the balance sheet) included in the assets are not visible in the balance sheet.

The structure of the balance sheet varies depending on the legal form (individual or unincorporated business, co-operative association, incorporated business; for the last two mentioned the classification of the equity capital is exactly stipulated):

Individual business:

The equity capital develops as follows:

- Equity capital at the beginning (initial capital)
- + deposits
- drawings
- + profit
- loss
- = Equity capital at the end

Drawings

Value of all economic goods (cash drawings, goods, products, use values and services) which the entrepreneur draws for his personal, household or other non-business purposes (incl. income tax) from the business during one business year.

- **Cash drawings**

Withdrawal of cash

- **Drawings of output**

Withdrawal of means of production or the value of the proportionate use of economic goods of the business (e.g. electricity, water, fuel, use of vehicles). These are stated as private share under the item "other operational expenses" or as other operational income in the profit and loss account.

статьи, разграничивающие учет поступлений между смежными отчетными периодами.

• Собственный капитал

Капитал, принадлежащий предпринимателю, со-предпринимателю или компаньонам. Собственный капитал - это разница между имуществом и долгами, которая определяется как остаточная величина. Балансовая стоимость имущества, как правило, не совпадает с реальной, т. к. в балансе не видны скрытые резервы (балансовая недооценка) объектов имущества.

Разделение собственного капитала в балансе отличается для разных правовых форм (индивидуальный предприниматель, командитное товарищество, товарищество, компания, причем для последних двух это деление строго регламентировано):

Индивидуальный предприниматель

Собствен. капитал образуется таким образом:
собственный капитал в начале (стартовый)

- + вложения
- изъятия
- + прибыль
- убытки
- = собственный капитал в конце

Изъятия

Стоимость всех материальных благ (изъятие наличности, товаров, изделий, пользования и услуг), которые предприниматель изымает для себя, домашнего хозяйства или других непроизводственных целей (вкл. налог на прибыль) в течение хозяйственного года из предприятия.

• Изъятие наличности (изъятие денег)

Изъятые платежные средства

• Изъятие выработки

Изъятые средства производства или стоимость частичного потребления хозяйственных товаров предприятия (напр., электричества, воды, топлива, использование легкового автомобиля). Они отражаются как частная доля при прочих производственных затратах или как прочая производственная выручка на счет прибылей/убытков.

հետաձգված եկամուտը:

• Սեփական կապիտալ

Կազմակերպության մասնակիցներին (անդամներ, փայտերեր, բաժնետերեր) պատկանող կապիտալը: Սեփական կապիտալը ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է և որոշվում է մնացորդային եղանակով: Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը սովորաբար չի համընկնում դրանց իրական արժեքի հետ, քանի որ ակտիվների թաքնված պահուստները չեն արտացոլվում հաշվեկշռում (հաշվեկշռի թերագնահատում):

Հաշվեկշռում սեփական կապիտալի կառուցվածքը տարբերվում է՝ կախված իրավական ձևից (անհատ ձեռնարկատեր, ընկերակցություններ, կոոպերատիվներ, ընկերություններ: Վերջին երկուսի համար այդ դասակարգումը խիստ կանոնակարգված է):

Անհատ ձեռնարկատեր

Սեփական կապիտալը ձևավորվում է հետևյալ կերպ՝

- Սկզբնական սեփական կապիտալ
- + ավանդներ
- դուրսգրումներ
- + շահույթ
- վնաս
- = սեփական կապիտալը վերջում

Դուրսգրումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում տնտեսական միջոցների (դրամական միջոցներ, ապրանքներ, արտադրանք, այլ սպառողական արժեքներ) ընդհանուր արժեքը, որոնք ձեռնարկատերն օգտագործում է անձնական, ընտանեկան կամ ոչ տնտեսական այլ նպատակներով (ներառյալ՝ եկամտահարկը):

• Դրամական միջոցների դուրսգրումներ

Ոչ տնտեսական նպատակներով դրամական միջոցների դուրսգրումներ

• Արտադրանքի դուրսգրումներ

Արտադրության միջոցների կամ արտադրանքի արժեքի համամասնական բաժինը՝ դրանց ոչ տնտեսական նպատակներով օգտագործմանը (օր.՝ էլեկտրաէներգիա, ջուր, վառելանյութ, մեքենայի շահագործում): Դրանք ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են «այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում ձեռնարկատիրոջ անձնական նպատակներով իրականացրած ծախսերի տեսքով կամ որպես «այլ գործառնական եկամուտ»:

- **Mietwert der Wohnung**
Nutzungswert der Unternehmer- und der Altenteilerwohnung, sofern diese noch zum Betriebsvermögen gehören. Der Mietwert wird als sonstiger betrieblicher Ertrag in der GuV ausgewiesen.
- **Naturalentnahmen**
Entnommene Betriebserzeugnisse (z.B. Getreide, Kartoffeln, Milch, Schweine). Sie werden als Ertrag in der GuV ausgewiesen.

Einlagen

Wert aller Güter (Bareinzahlungen und sonstige Wirtschaftsgüter) und Leistungen, die der Unternehmer im Laufe des Wirtschaftsjahr dem Unternehmen zugeführt hat.
Die Einlagen und Entnahmen werden im Rahmen der Bilanz noch weiter gegliedert.

Kapitalgesellschaften / Genossenschaften:

Vereinf. Gliederungsschema für das Eigenkapital:

Gezeichnetes Kapital / Geschäftsguthaben
+ Kapitalrücklage
+ Gewinnrücklagen / Ergebnisrücklagen
    Gesetzliche Rücklage
    Rücklage für eigene Anteile
    Satzungsmäßige Rücklagen
    Andere Gewinn- / Ergebnisrücklagen
+ Bilanzgewinn/Bilanzverlust*
    Gewinnvortrag/Verlustvortrag
    Jahresüberschuss/Jahresfehlbetrag
    Einstellungen in/Entnahmen aus Rücklagen

= Eigenkapital insgesamt

*Bilanz wird unter Berücksichtigung der Verwendung des Jahresergebnisses aufgestellt werden

Gezeichnetes Kapital / Geschäftsguthaben

Stammkapital der GmbH oder Grundkapital der AG, mit diesem Kapital haftet die Gesellschaft. Geschäftsguthaben bei den Genossenschaften beinhaltet auf die Geschäftsanteile eingezahlten Beträge und den gutgeschriebenen Gewinnen.

- **Rental value of the farm house**
The rental value of the farmer's or the retired farmer's flat/house, as far as they still form part of the business assets. The rental value is stated as "other operational income" in the profit and loss account.
- **Drawings in kind**
Produce taken from the business (e.g. cereals, potatoes, milk, pigs). They are reported as revenue in the profit and loss account.

Deposits

Value of all goods (cash deposits and other economic goods) and services which the entrepreneur has supplied to the business during the business year. Deposits and drawings are further subdivided in the balance sheet.

Incorporated business / co-operative association:

Simplified structure for equity capital:

Subscribed capital/capital share
+ Capital reserves
+ Profit reserves
    Legal reserves
    Reserves for own shares
    Statutory reserves
    Other profit reserves
+ accumulated profit/ accumulated loss
    Profit / loss carried forward
    Net income/loss for the year
    Additions / deductions from reserves

= Total equity capital

*The balance sheet is drawn up under consideration of the annual profit and loss.

Subscribed capital / Capital share

Capital stock of a limited liability company or a stock corporation is liable with this capital. The capital stock of co-operative associations consists of the amounts paid on partnership shares and profits not distributed.

5 Бухгалтерский учет и годовой отчет

5.2 Годовой отчет, баланс

• Стоимость найма жилья

Стоимость использования жилья предпринимателем или его родителями, если оно относится к имуществу предприятия. Ар. плата отражается как прочий производственный доход на счете прибылей / убытков.

• Натуральные изъятия

Изъятие изделий производства (напр., зерна, картофеля, молока, свиней). Они отражаются как выручка на счете прибылей и убытков.

Вложения

Стоимость всего имущества (вклады наличными и прочее хозяйственное имущество) и выработка, которые предприниматель вносит в предприятие в течение хозяйственного года.

Вложения и изъятия в рамках баланса делятся еще детальнее.

Компании (корпорации) / кооперативы:

Упрощенная схема деления собствен. капитала:

Подписной капитал / общая сумма паевых взносов членов товарищества

+ Резерв капитала

+ Резерв прибыли / резерв итогов деятельности

Обязательный резерв

Резерв для собственных паев

Уставной резерв

Другие резервы прибыли/результатов

+ Балансовая прибыль/убыток*

Перенос прибылей / убытков

Годовой избыток / дефицит

Зачисление в резерв / изъятия из резерва

= Совокупный собственный капитал

*Баланс составляется с учетом использования результатов года.

Подписной капитал

/ Общая сумма паевых взносов

Основной капитал ООО или уставной капитал АО, которым общество отвечает по обязательствам. Общая сумма паевых взносов у товариществ содержит суммы оплаченных паев и начисленную прибыль.

5 Հաշվապահական հաշվառումը և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները

5.2 Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվեկշիռը

• Բնակարանի/շենքի վարձակալության արժեք

Ձեռնարկատիրոջ կամ նրա ընտանիքի անդամների կողմից օգտագործվող բնակարանի/շենքի վարձակալության արժեքը, քանի դեռ վերջիններս ճանաչվում են ակտիվ: Վարձավճարների արժեքը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես «այլ գործառնական եկամուտ»:

• Բնափրային դուրսգրումներ

Արտադրանքի դուրսգրումներ (օր` հացահատիկի, կարտոֆիլի, կաթի, խոզերի): Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում դրանք ներկայացվում են որպես եկամուտ:

Ավանդներ

Հաշվետու տարվա ընթացքում ձեռնարկատիրոջ կողմից կազմակերպությանը տրամադրված միջոցների (դրամական ավանդներ և այլ տնտեսական միջոցներ) և մատուցված ծառայությունների արժեքը:

Հաշվեկշռում կատարվում է ավանդների և դուրսգրումների հետագա ստորաբաժանում:

Ըներություններ/կոոպերատիվներ

Սեփական կապիտալի կառուցվածքի պարզեցված սխեմա`

Բաժնեհավաք կապիտալ/կանոնադրական կապիտալ

+ Պահուստային կապիտալ

+ Շահույթի հաշվին ձևավորվող պահուստներ

Պարտադիր պահուստ

Սեփական բաժնեմասերի գծով պահուստ

Կանոնադրական պահուստ

Շահույթի հաշվին ձևավորվող այլ պահուստներ

+ Կուտակված շահույթ/ վնաս*

Շահույթը/վնասը տարեսկզբի դրությամբ

Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ/վնաս

Պահուստների հաշվին ավելացումներ/սվազեցումներ

= Ընդամենը սեփական կապիտալ

* Հաշվապահական հաշվեկշիռը կազմվում է հաշվի առնելով ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը:

Բաժնեհավաք կապիտալ

/ Կանոնադրական կապիտալ

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կամ բաժնետիրական ընկերության կանոնադրական կապիտալը, որով ընկերությունը պատասխանատու է իր պարտավորությունների համար: Կոոպերատիվների կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է մասնակիցների բաժնեմասերի դիմաց ներդրված գումարներից և չբաշխված շահույթից:

Kapitalrücklage

Diese Rücklage umfasst alle Beträge, die nicht aus Gewinnen der Gesellschaft gebildet worden sind. Es handelt sich um Beträge, die von außen durch die Gesellschafter zugeführt werden, aber nicht Einzahlungen auf das gezeichnete Kapital sind.

Gewinnrücklagen / Ergebnissrücklagen

Beträge, die aus dem Ergebnis der Gesellschaft im laufendem oder früheren Geschäftsjahren gebildet worden sind

- **Gesetzliche Rücklage**
Nur bei AG oder Genossenschaften.
Bei den Genossenschaften dient sie zur Deckung eines sich aus der Bilanz ergebenden Verlustes. Bei der AG ist 5% des Jahresüberschusses solange einzustellen, bis die Rücklage 10% des Grundkapitals erreicht haben.
- **Rücklage für eigene Anteile**
Nur für Kapitalgesellschaften, die eigene Anteile erworben haben.
- **Satzungsmäßige Rücklagen**
Nur für Kapitalgesellschaften, sie wird nach den Vorschriften der Satzung gebildet.
- **Andere Gewinn- / Ergebnissrücklagen**
Hier werden aufgrund der Gesellschafterbeschlüsse oder satzungsmässiger Vorschriften nicht ausgeschüttete Gewinne eingestellt.

Bilanzgewinn / Bilanzverlust• **Gewinnvortrag / Verlustvortrag**

Ein Gewinnvortrag entsteht im Geschäftsjahr, wenn der Bilanzgewinn des Vorjahres nicht ausgeschüttet oder den Rücklagen zugeführt wird.

Ein Verlustvortrag entsteht im Geschäftsjahr, wenn der Bilanzverlust des Vorjahres nicht durch Auflösung von Rücklagen neutralisiert wird. Ein Verlustvortrag ist bei der Ermittlung des Bilanzgewinns zunächst mit dem Jahresüberschuss zu verrechnen. Vor den Gewinnausschüttungen muss der Verlustvortrag ausgeglichen werden.

Capital reserve

This reserve comprises all capital which is not formed from profits of the business. This concerns capital which was provided by the partners from the outside but is not impayments for the subscibed capital.

Profit reserves / Result reserves

Capital which is formed from the profit of the incorporated business / co-operative association in the current or earlier business years.

- **Legal reserve**
Only for stock corporations and co-operative associations. For co-operative associations it serves the coverage of a loss in the balance sheet. For stock corporations 5 % of the profit after tax has to be reserved until this reserve equals 10 % of the share capital.
- **Reserve for own shares**
Only for incorporated businesses which have acquired own shares.
- **Statutory reserves**
Only for incorporated businesses; they are formed according to the statutes.
- **Other profit reserves**
Retained profits according to partner decisions or statutory rules are stated here.

Accumulated profits / Accumulated deficit• **Profit brought forward / Loss brought forward**

A business year holds a profit brought forward if the accumulated earnings of the previous year were not distributed or added to the reserves.

A loss brought forward occurs when the accumulated deficit of the previous year was not neutralized by a liquidation of reserves. The loss brought forward must be set off against the annual net profit when determining the accumulated profits. The loss brought forward must be settled before profits are distributed.

Резерв капитала

Этот резерв содержит все суммы, образовавшиеся не из прибылей общества. Речь идет о суммах, поступивших извне от компаньонов, но они не являются взносами в подписной капитал.

Резервы прибыли**/ Резервы итогов деятельности**

Суммы, образовавшиеся в результате деятельности общества в текущем году или в прошедшие хозяйственные годы.

- **Обязательный резерв**

Только у АО или товариществ. В товариществах он служит для покрытия убытков, возникающих из баланса. У АО следует отчислять 5% годовых избытков до тех пор, пока резерв не достигнет 10% основного капитала.

- **Резервы для собственных паев**

Только для компаний (обществ с вложением капитала), которые приобрели собственные паи.

- **Уставные резервы**

Только для обществ с вложением капитала. Они создаются согласно предписаний устава.

- **Другие резервы прибылей / итогов работы**

Сюда отчисляются нераспределенные прибыли согласно решениям членов товарищества или положениям устава.

Балансовая прибыль / Балансовый убыток

- **Перенос прибыли / Перенос убытка**

Перенос прибыли возникает в хозяйственном году, если балансовая прибыль предыдущего года не распределена или отнесена в резерв. Перенос убытка возникает в хозяйственном году, если балансовый убыток предыдущего года не нейтрализован ликвидацией резерва. Перенос убытка при определении балансовой прибыли следует сначала рассчитать с годовым избытком. Перед распределением прибыли необходимо выровнять перенос убытков

Պահուստային կապիտալ

Այս պահուստը ներառում է կապիտալի այն գումարը, որը չի ձևավորվել կազմակերպության շահույթի հաշվին: Խոսքն այն գումարների մասին է, որոնք ստացվել են դրսից՝ կազմակերպության մասնակիցներից, սակայն չեն հանդիսանում ներդրումներ բաժնետիրական կապիտալում:

Շահույթի հաշվին ձևավորվող պահուստներ

Հաշվետու կամ նախորդ ժամանակաշրջաններում ընկերության/կոոպերատիվի շահույթի հաշվին ձևավորված պահուստներ

- **Պարտադիր պահուստ**

Միայն բաժնետիրական ընկերությունների և կոոպերատիվների համար: Կոոպերատիվներում այն ծառայում է հաշվեկշռային կորուստների փոխհատուցման համար: Բաժնետիրական ընկերություններում հաշվետու տարվա շահույթի 5%-ը ենթակա է պահուստավորման, քանի դեռ պահուստը չի կազմում բաժնետիրական կապիտալի 10%-ը:

- **Սեփական բաժնետնային գծով պահուստ**

Միայն ընկերությունների համար (ՍՊԸ, ԼՊԸ, ԲԸ) համար, որոնք հետ են գնել սեփական բաժնետնային/բաժնետոմսերը:

- **Կանոնադրական պահուստներ**

Միայն ընկերությունների համար (ՍՊԸ, ԼՊԸ, ԲԸ) համար: Ձևավորվում են կանոնադրությանը համապատասխան:

- **Շահույթի հաշվին ձևավորվող այլ պահուստներ**

Այս պահուստին հատկացումներ են կատարվում չբաշխված շահույթից՝ համաձայն ընկերության մասնակիցների որոշումների կամ կանոնադրության:

Կուտակված շահույթ / վնաս

- **Շահույթի/վնասի հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի մնացորդը**

Եթե նախորդ տարիների կուտակված շահույթ/վնասը չի բաշխվել մասնակիցներին կամ հաշվեգրվել պահուստներին, փոխանցվում է հաշվետու տարվան: Վնասի փոխանցումը տեղի է ունենում, երբ կուտակված վնասը չի փոխհատուցվում պահուստների նվազեցմամբ: Կուտակված շահույթը հաշվարկելիս կատարվում է նախորդ տարիների փոխանցված վնասի և հաշվետու տարվա զուտ շահույթի հաշվանցում: Վնասը պետք է հաշվանցված լինի նախքան շահույթի բաշխումը:

- **Jahresüberschuss / Jahresfehlbetrag**
Er ist aus der GuV Rechnung zu übernehmen.
- **Einstellungen in Rücklagen / Entnahmen aus Rücklagen**
Bei der Aufstellung des Jahresabschlusses unter Ergebnisverwendung (Wahlrecht) sind Einstellungen in oder Entnahmen aus den Rücklagen, einschl. nach Satzung vorgenom., bereits bei der Aufstellung der Bilanz zu berücksichtigen.
- **Einlage des stillen Gesellschafters**
Beteiligung des stillen Gesellschafter mit einer Vermögenseinlage, die in das Vermögen der Gesellschaft übergeht. Die stille Gesellschaft tritt nach außen nicht in Erscheinung.
- **Nachrangiges Kapital**
Verbindlichkeiten, die erst aus dem Jahresüberschuss zu erfüllen sind und hinter alle Gläubiger zurücktreten.
- **Sonderposten mit Rücklagenanteil**
Noch nicht versteuertes Eigenkapital, das nach Abzug der Steuern Eigenkapital darstellt. Es wird nach ertragssteuerlichen Vorschriften gebildet und enthält den Unterschiedsbetrag aus betriebswirtschaftlicher und niedrigerer steuerlicher Bewertung (frühere steuerliche Rücklagen und Wertberichtigungen).
- **Rückstellungen**
Für folgende Verpflichtungen und Aufwendungen (Pflichtrückstellungen) zurückgestellter Betrag:
  - ungewisse Verbindlichkeiten
  - drohende Verluste aus schwebenden Geschäften
  - im Geschäftsjahr unterlassene Aufwendungen für Instandhaltung, die im folgenden Geschäftsjahr innerhalb von 3 Monaten nachgeholt werden
  - im Geschäftsjahr unterlassene Aufwendungen für Abraumbeseitigung, die im folgenden Geschäftsjahr nachgeholt werden
  - Gewährleistungen, die ohne rechtliche Verpflichtung erbracht werden.

- **Net income / Net loss for the year**
This is transferred from the profit and loss account.
- **Additions to reserves / Deductions from reserves**
When drawing up the annual account including the use of profit (right of choice), additions to and deductions from the reserves, also statutory reserves, are to be considered when drawing up the balance sheet.
- **Deposits from dormant partners**
Capital from a dormant partner which becomes part of the assets of the partnership/ corporation. The dormant partner does not appear in outside business relations.
- **Junior capital**
Liabilities which are to be paid out of profits only; they are second to all other creditors.
- **Special reserve with equity portion**
Equity capital which has not yet been taxed and which becomes equity capital after the deduction of taxes. It is calculated according to the provisions of the income tax legislation and comprises the spread between asset valuation and the lower tax valuation (earlier tax reserves and valuation adjustments).
- **Accrued liabilities**
Capital set aside for the following obligations and expenses (legal or statutory provisions):
  - uncertain liabilities
  - anticipated losses from pending transactions
  - deferred expenses for maintenance in a business year, if these are carried out within the first 3 months of the subsequent year
  - deferred expenses for industrial reclamation in the business year, which are then carried out in the subsequent year
  - warranties which are granted without legal obligation.

- **Годовой избыток / Годовой дефицит**

Его следует брать из счета прибылей и убытков.

- **Зачисление в резервы / Изъятия из резервов**

При составлении годового отчета с использованием результатов (по выбору) следует учитывать зачисления или изъятия из резерва, включая принятые согласно уставу, уже при составлении баланса.

- **Вложения негласных компаньонов**

Участие негласного компаньона вложением имущества, переходящего в имущество компании. Негласная компания не контактирует с контрагентами.

- **Субординированные обязательства**

Обязательства, которые должны быть исполнены только за счет годовой чистой прибыли и которые субординированы по отношению ко всем другим обязательствам

- **Особая статья с долей резерва**

Еще не обложенный налогом собственный капитал, который после удержания налогов представляет собственный капитал. Он образуется согласно постановления о налогах с выручки и содержит разницу из производственной и минимальной налоговой оценки (прежних налоговых резервов и переоценки стоимости).

- **Отчисления в резервный фонд**

Суммы, отчисляемые для следующих обязательств и затрат (обязательные целевые отчисления):

- неизвестные обязательства
- угрожающие убытки от неоплаченных сделок
- упущенные в хозяйственном году затраты на ремонт, которые будут наверстаны в течение 3 мес. следующего хозяйственного года
- упущенные в хозяйственном году расходы для уборки мусора, которые будут наверстаны в следующем хозяйственном году
- гарантии, предоставленные без правовых обязательств.

- **Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ / վնաս**

Այս ցուցանիշը փոխանցվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունից:

- **Հատկացումներ պահուստներին / պահուստների հակադարձում**

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս, որոնք արտացոլում են շահույթի օգտագործման ընտրության հնարավորությունները, պահուստներին կատարվող հատկացումները և պահուստների հակադարձումները, ներառյալ՝ պարտադիր պահուստները, հաշվեկշռի կազմման ժամանակ արդեն իսկ պետք է հաշվի առնված լինեն:

- **Կոմանդիտիստների ավանդները**

Կոմանդիտիստների ներդրած կապիտալը վստահության վրա հիմնված ընկերակցություններում: Կոմանդիտիստները չեն մասնակցում ընկերակցության իրականացրած ձեռնարկատիրական գործունեությանը:

- **Ստորադաս փոխառությունները**

Պարտավորություններ, որոնք ենթակա են կատարման միայն տարեկան զուտ շահույթի հաշվին և ստորադաս են բոլոր այլ պարտավորությունների նկատմամբ:

- **Հատուկ պահուստ սեփական կապիտալի գծով**

Սեփական կապիտալը հարկումից առաջ, որը հարկումից հետո կազմում է սեփական կապիտալը: Այն հաշվարկվում է համաձայն հարկային օրենսդրության դրույթների և ներառում է ակտիվների տնտեսական գնահատման ու նվազագույն հարկային գնահատման տարբերությունը (նախկին հարկային պահուստներ և գնահատման ճշգրտումներ):

- **Պահուստներ**

Գումարներ պահուստավորված ապագա պարտավորությունների և ծախսերի համար (պարտադիր կամ կանոնադրական պահուստներ).

- անհուսալի պարտավորություններ
- անավարտ գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստներ
- վերանորոգման գծով՝ ընթացիկ հաշվետու տարում հետաձգված ծախսեր, որոնք իրականացվում են հաջորդ հաշվետու տարում՝ 3 ամսվա ընթացքում
- արտադրության հետևանքով վնասված տարածքների վերականգնման գծով ընթացիկ հաշվետու տարում հետաձգված ծախսեր, որոնք իրականացվում են հաջորդ հաշվետու տարում
- երաշխիքներ՝ տրված առանց իրավական պարտավորությունների:

- **Verbindlichkeiten**

sind bilanzierungspflichtig und durch drei Merkmale gekennzeichnet:

- aufgrund einer rechtlichen oder wirtschaftlich unumgänglichen Verpflichtung ist die Leistung vom Gläubiger erzwingbar
- die Erfüllung der Verbindlichkeit stellt für den Schuldner eine wirtschaftliche Belastung dar
- die Verbindlichkeit ist eindeutig quantifizierbar.

Die Verbindlichkeiten werden nach Art der Verbindlichkeiten gegliedert. Sie können darüber hinaus zur Verbesserung der Einsicht in die Finanzlage nach Restlaufzeiten im Jahresabschluss aufgegliedert werden. In der Landwirtschaft werden die Verbindlichkeiten gegenüber Kreditinstituten auch nach Gesamtlaufzeiten gegliedert in:

- langfristige (Laufzeit über 5 Jahre)
- mittelfristige (Laufzeit über 1 Jahr bis 5 Jahre)
- kurzfristige (Laufzeit bis 1 Jahr)

- **Passiver Rechnungsabgrenzungsposten**

Einnahmen vor dem Bilanzstichtag, die Ertrag für eine bestimmte Zeit nach diesem Stichtag darstellen, mit den Beträgen, die auf die Zeit nach dem Bilanzstichtag entfallen (z.B. erhaltene Miet- und Pachtzahlungen).

Vereinfachte Übersicht der wichtigsten Bilanzposten:

Aktiva

Ausstehende Einlagen

Anlagenvermögen

- Immaterielle Vermögensgegenstände
- Sachanlagen
  - Grundstücke und Bauten
  - Technische Anlagen und Maschinen
  - Andere Anlagen, Betriebsausstattung
  - Stehendes Holz
  - Dauerkulturen
  - Geleistete Anzahlungen und Anlagen in Bau

- Finanzanlagen
- Tiervermögen
- Umlaufvermögen

- **Liabilities**

have to be considered in the balance sheet and are characterised by three parameters:

- due to a legally or economically inevitable obligation the creditor can enforce the payment
- the redemption of a liability represents an economic burden to the debtor
- the liability is definitely quantifiable

Liabilities are classified according to types. Additionally they can be further classified according to their remaining repayment period to provide better insight into the financial situation of the business.

In agriculture, liabilities owed to credit institutions are also grouped according to their total maturity period:

- long-term (maturity over 5 years)
- medium-term (maturity between 1 and 5 years)
- short-term (maturity under 1 year)

- **Deferred income**

Receipts before the balance sheet key date which constitute revenue for a certain period of time after the key date, also those amounts related to the period of time after the key date (e.g. rental and lease payments received).

Simplified overview of the most important items of a balance sheet

Assets

Outstanding capital contributions

Fixed assets

- Intangible fixed assets
- Tangible fixed assets
  - Land and buildings
  - Machinery and equipment
  - Other assets, equipment
  - Woods and forests
  - Permanent crops
  - Advance payments and tangible assets in the course of construction

- Financial assets
- Livestock assets
- Current assets

• **Обязательства**

обязательны для включения в баланс и характеризуются тремя признаками:

- сумма кредита взыскивается кредитором на основании юридически или экономически неотвратимого обязательства
- исполнение обязательств является для должника экономической нагрузкой
- обязательство определяется количественно

Обязательства делятся по их виду. Для лучшего понимания финансового состояния их можно также поделить в годовом отчете по оставшимся срокам исполнения.

В сельском хозяйстве обязательства перед кредитными учреждениями делятся по общему сроку исполнения на:

- долгосрочные (свыше 5 лет)
- среднесрочные (от 1 до 5 лет)
- краткосрочные (до 1 года)

Статьи, разграничивающие учет поступлений

• **между смежными отчетными периодами**

Поступления на день составления баланса, которые составляют выручку к определенному времени после дня составления баланса, и суммы, приходящиеся на время после дня составления баланса (напр., полученная арендная плата за жилье и землю).

Упрощенная схема важных статей баланса:

Актив

Невнесенные вклады

Основные средства

- Нематериальные активы
- Материальные активы
  - Земля и строения
  - Технические сооружения и машины
  - Другие сооружения, оборудование предп-я
  - Лес на корню
  - Многолетние культуры
  - Уплаченные задатки и неоконченное строительство
- Финансовые вложения
- Животные как имущество
- Оборотные средства

• **Պարտավորություններ**

Պարտադիր պետք է ներառվեն հաշվեկշռում և բնութագրվում են երեք հատկանիշներով՝

- փոխառության գումարը պարտատիրոջ կողմից գանձվում է իրավաբ. կամ տնտես. տեսանկյունից անխուսափելի պարտավորության հիման վրա
- պարտավորության կատարումը պարտապանի համար տնտեսական բեռ է
- պարտավորությունը որոշվում է քանակապես:

Պարտավորությունները դասակարգվում են ըստ տեսակի: Կազմակերպության ֆինանսական վիճակն ավելի ճշգրիտ ներկայացնելու համար տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների մեջ կարելի է դասակարգել նաև՝ ըստ մարման ժամկետների:

Գյուղատնտեսության մեջ բանկերի և վարկային կազմակերպությունների հանդեպ ունեցած պարտավորություններն, ըստ մարման ընդհանուր ժամկետի, բաժանվում են՝

- երկարաժամկետ պարտավորությունների (5 տարուց ավելի մարման ժամկետով)
- միջին ժամկետայնության պարտավորությունների (1-5 տարի մարման ժամկետով)
- կարճաժամկետ պարտավորությունների (մինչև 1 տարի մարման ժամկետով):

• **Հետաձգված եկամուտներ**

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ստացված մուտքերը, որոնք կապված են հաշվեկշռի կազմման ամսաթվից հետո ստացվող եկամուտների հետ (օր.՝ վարձավճարներ, ապահովագրավճարներ):

Հաշվապահական հաշվեկշռի առավել կարևոր հոդվածների պարզեցված սխեման

Ակտիվներ

Չվճարված ավանդներ (ներդրումներ)

Ոչ ընթացիկ ակտիվներ

- ոչ նյութական ակտիվներ
- ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ
  - հող և շենքեր
  - մեքենաներ և սարքավորումներ
  - կառուցվածքներ
  - բազմամյա տնկարկներ
  - բազմամյա մշակաբույսեր
  - կանխավճարներ և անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ:
- ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ
- Բանող և մթերատու անասուններ
- Ընթացիկ ակտիվներ

5 Buchführung und Jahresabschluss

5.2 Jahresabschluss, Bilanz

- Vorräte
  - Roh-, Hilfs- und Betriebsstoffe
  - Feldinventar
  - Sonstige unfertige Erzeugnisse und Leistungen
  - Selbsterzeugte fertige Erzeugnisse
  - Zugekaufte Waren
  - Geleistete Anzahlungen
- Forderungen und sonstige Vermögensgegenstände
  - Forderungen aus Lieferungen und Leistungen
  - Forderungen gegen verbundene Unternehmer
  - Forderungen an Gesellschafter
  - Sonstige Vermögensgegenstände
- Wertpapiere (kurzfristig)
- Schecks, Kassenbestand, Guthaben

Rechnungsabgrenzungsposten

Sonderverlustkonto

Nicht durch Eigenkapital gedeckter Fehlbetrag

Passiva:

Eigenkapital

<i>Einzelunternehmer</i>	<i>Kapitalgesellschaft</i>
- Anfangskapital	- Gezeichnetes Kapital
- Einlagen	- Kapitalrücklage
- Entnahmen	- Gewinnrücklagen
- Gewinn	- Bilanzgewinn
	/ Bilanzverlust
- Verlust	+ Gewinn-/Verlustvortrag
	+ Jahresüberschuss/-fehlbetrag
	+ Einstellung in/Entnahme aus Rücklagen

Einlage des stillen Gesellschafters

Nachrangiges Kapital

Sonderposten mit Rücklagenanteil

Rückstellungen

Verbindlichkeiten

- Verbindlichkeiten gegenüber Kreditinstituten
- Erhaltene Anzahlungen an Bestellungen
- Verbindlichkeiten aus Lieferungen und Leistungen
- Verbindlichkeiten gegenüber verbund. Unternehmen
- Verbindlichkeiten gegenüber Gesellschaftern
- Sonstige Verbindlichkeiten

Rechnungsabgrenzungsposten

5 Bookkeeping and Annual Account

5.2 Annual Account, Balance Sheet

- Stocks of inventory
  - Raw materials and supplies
  - Field inventory
  - Other work in progress
  - Self produced goods
  - Purchased goods
  - Advance payments
- Receivables and other assets
  - Receivables from goods and services
  - Amounts owed by group companies
  - Claims against partners
  - Other assets
- securities, stocks, bonds (short-term)
- cheques, cash balance, credit balance

Accrued expenses

Account for special losses

Deficit not covered by equity capital (capital deficit)

Liabilities:

Equity capital

<i>Individual business</i>	<i>Incorporated business</i>
- Initial capital	- Subscribed capital
- Deposits	- Capital reserve
- Drawings	- Profit reserves
- Profit	- unappropriated profit / accumulated deficit
- Loss	+ profit/loss brought forward
	+ net income/loss
	+ Addition to/reduction of reserves

Deposit of the dormant partner

Junior capital

Special reserve

Reserves

Liabilities

- Liabilities towards credit institutions
- Advance payments received on account of orders
- Liabilities from goods and services
- Amounts owed to group companies
- Debts towards partners
- Other liabilities

Deferred income

5.2 Годовой отчет, баланс

- Запасы
  - Сырье, вспом-ные и производ-ые материалы
  - Полевой инвентарь
  - Прочие неготовые изделия и продукция
  - Самост-но изготовленные готовые изделия
  - Закупленные товары
  - Сделанная предоплата
- Требования и прочее имущество
  - Требования за поставки и услуги
  - Требования к сотрудничающим предпринимат.
  - Требования к компаньонам
  - Прочие предметы имущества
- Ценные бумаги (краткосрочные)
- Чеки, кассовая наличность, счета в банках

Статьи, разграничивающие учет затрат между смежными отчетными периодами

Счет особых убытков

Дефицит, погашенный не собственным капиталом

Пассив:

Собственный капитал

<i>Индив. предприним</i>	<i>Компания</i>
- Стартовый капитал	- Подписной капитал
- Вложения	- Резервный капитал
- Изъятия	- Резерв прибыли
- Прибыль	- Балансовая прибыль / балансовый убыток
- Убыток	+ перенос прибыли/убытков
	+ годовой избыток/дефицит
	+ Вложения в резерв / изъятия из резерва

Вложения негласных компаньонов

Послеотчетный капитал

Особая статья с долей резерва

Отчисления в резервный фонд

Обязательства

- Обязательства перед кредит. организациями
- Полученная предоплата за заказы
- Обязательства за поставки и услуги
- Обязательства перед сотрудничающими предпр.
- Обязательства перед компаньонами
- Прочие обязательства

Статьи, разграничивающие учет поступлений между смежными отчетными периодами.

5.2 Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվեկշիռը

- Պաշարներ
  - հումք և կյուրեր
  - դաշտային գույք
  - անավարտ արտադրություն
  - արտադրանք
  - ապրանքներ
  - տրված ընթացիկ կանխավճարներ
- Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և այլ ակտիվներ
  - դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով
  - դեբիտորական պարտքեր ստացիացված կազմակերպությունների գծով
  - դեբիտորական պարտքեր մասնակիցների գծով
  - այլ ակտիվներ:
- Արժեթղթեր (կարճաժամկետ)
- Չեկեր, դրամական միջոցներ դրամարկղում, դրամական միջոցներ բանկային հաշիվներում

Հետաձգված ծախսեր

Հնարավոր կորուստների գծով հատուկ պահուստ

Սեփական կապիտալով չծածկված պակասուրդ

Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ

Սեփական կապիտալ

<i>Անհատ ձեռնարկատեր</i>	<i>Ընկերություններ (ԼՊԸ, ՍՊԸ, ԲԸ)</i>
- Սկզբնական կապիտալ	- Բաժնեհավաք կապիտալ
- Ավանդներ	- Պահուստային կապիտալ
- Դուրսգրումներ	- Շահույթի հաշվին ձևավորվող պահուստ
- Շահույթ	- Կուտակված շահույթ / վնաս
- վնաս	+ Շահույթը/վնասը տարեսկզբի դրությամբ
	+ Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ/վնաս
	+ Պահուստների հաշվին ավելացումներ/սկզբնականներ /

Կոմանդիտիստների ավանդներ

Ստորադաս փոխառություններ

Չբաշխված շահույթի կուտակման հատուկ պահուստ

Պահուստներ

Պարտավորություններ

- Պարտավորություններ բանկերի և վարկային կազմակերպությունների հանդեպ
- Ստացված կանխավճարներ պատվերների գծով
- Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով
- Պարտավորություններ կապակցված անձանց հանդեպ
- Պարտավորություններ մասնակիցների հանդեպ
- Այլ պարտավորություններ

Հետաձգված եկամուտներ

Gewinn- und Verlustrechnung (GuV)

Die Gewinn- und Verlustrechnung (GuV) ist die Erfolgsrechnung oder Aufwands- und Ertragsrechnung des Unternehmens und dient zur Ermittlung und Darstellung des Erfolges eines Geschäftsjahres. Sie wird nach dem **Bruttoprinzip** aufgestellt, d.h. Aufwendungen dürfen nicht mit Erträgen verrechnet werden, und ist in der **Staffelform** nach dem Gesamtkostenverfahren oder dem Umsatzkostenverfahren aufstellbar.

In Deutschland und besonders in der Landwirtschaft wird fast ausnahmslos das Gesamtkostenverfahren angewendet, in angelsächsischen Ländern vorwiegend das Umsatzkostenverfahren.

Gesamtkostenverfahren

Beim Gesamtkostenverfahren werden die gesamten in der Rechnungslegungsperiode verursachten Aufwendungen einbezogen und damit ausschließlich zeitlich abgegrenzt. Voraussetzung für die richtige Ermittlung des Periodenerfolgs ist, dass diesen Aufwendungen Erträge gegenüber gestellt werden, die sich auf die gleiche Leistungsmenge beziehen. Mengenmäßig beziehen sich die Aufwendungen auf die produzierten Leistungen. Die notwendige Angleichung der Erträge erfolgt dadurch, dass zu den Umsatzerlösen die Erhöhung des Bestands an fertigen und unfertigen Erzeugnissen sowie die anderen aktivierten Eigenleistungen (selbsterzeugte Sachanlagen) hinzugezählt und entsprechende Verminderungen abgezogen werden.

Gliederung der Gewinn- und Verlustrechnung nach dem Gesamtkostenverfahren

Das Gesamtkostenverfahren gliedert die einzelnen Aufwands- und Ertragsarten in betriebliche Aufwendungen und Erträge, in Finanzaufwendungen und Finanzerträge, in außerordentliche Aufwendungen und Erträge sowie in die Steuern. Die Ergebnisse dieser vier Bereiche können daher in der Staffel ausgewiesen werden. Das Ergebnis der GuV ist bei Einzelunternehmen und Personengesellschaften der Gewinn/Verlust und bei Genossenschaften und Kapitalgesellschaften der Jahresüberschuss/Jahresfehlbetrag. Im Gegensatz zu Einzelunternehmen und Personengesellschaften wird bei Genossenschaften und

Profit and loss statement

The profit and loss account (P&L) is the income statement or revenues and expenses calculation of the business and serves to determine and report the performance during a business year.

It is drawn up according to the **principle of gross values**, i.e. expenses and revenues must not be netted out, and may be stated according to either the method of total cost accounting or cost of sales accounting in the **report form**.

In Germany and especially in agriculture total cost accounting is used almost exclusively; in Anglo-Saxon countries the cost-of-sales accounting format prevails.

Total-cost accounting method

In the total cost accounting method all expenses arising during the accounting period are included and thus accrued according to time. Precondition for the correct calculation of the profit for the period is that revenues which relate to the physical output of the same period are set against these expenses. The expenses are quantitatively related to the output produced. The necessary adjustment of the revenues is achieved through adding increase in the stocks of finished and unfinished products as well as other capitalised services rendered (self-produced fixed assets) to the sales revenue, and deducting corresponding decrease.

Structure of a profit and loss account according to the total-cost accounting method

Following the total-cost accounting method, the different types of revenue and expense are classed into operating expense and revenue, financial expenses and revenue, extraordinary expenses and revenue as well as taxes. The results from these four categories may be disclosed in the report. As far as individual and unincorporated businesses (partnerships) are concerned, the result of the P&L is referred to as profit/loss; in the case of cooperative associations and incorporated business it is referred to as net income/loss of the period. In contrast to individual and unincorporated businesses, corporate income (income tax for corporations) is taken into

5.3 Расчет прибылей и убытков

Расчет прибылей и убытков (РПУ)

Расчет прибылей и убытков (РПУ) - расчет успехов, или учет затрат и выручки предприятия, который служит для определения и представления успеха одного хозяйственного года.

Он составляется по **принципу брутто**, т. е. затраты не должны отниматься от выручки, и должен составляться в **ступенчатой форме** по методу общих расходов или расходов с оборота. В Германии, и особенно в сельском хозяйстве, применяется почти без исключения метод общих расходов, в англосаксонских странах - преимущественно метод расходов с оборота.

Метод общих расходов

При этом методе учитываются все расходы, возникшие за отчетный период, и, таким образом, разграничиваются исключительно по времени. Предпосылкой для верного определения успеха за период является то, что этим затратам противопоставляется выручка, соотносящаяся с одинаковым количеством РПД*. Количественно затраты соотносятся с полученным РПД. Необходимое уравнение выручки осуществляется тем, что в оборотную выручку добавляется увеличение количества готовых и неготовых изделий, а также других активированных собственных РПД (основного капитала собственного изготовления), и отнимается соответствующее уменьшение.

РПД - результаты производственной деятельности

Структура счета прибылей и убытков по методу общих расходов

Метод общих расходов делит отдельные виды затрат и выручки на производственные затраты и выручку, на финансовые затраты и выручку, на непредвиденные затраты и выручку, а также на налоги. Результаты этих четырех отраслей можно изложить в виде ступеней. Результатом РПУ у индивидуальных предпринимателей и командитных товариществ является прибыль/убыток, а в товариществах и компаниях - годовой избыток/дефицит.

В противоположность индивидуальным предпринимателям и команд. товариществам, у товариществ и компаний при определении прибыли

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը բնութագրում է հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպության գործունեության ֆինանսական արդյունքները և հանդիսանում է եկամուտների ու ծախսերի հաշվարկ: Այն կազմվում է համախառն սկզբունքով, այսինքն՝ եկամուտները և ծախսերը չպետք է հաշվանցվեն: Հաշվետվությունում ծախսերը կարող են ներկայացվել կամ ծախսերի բնույթի, կամ ծախսերի գործառույթի (վաճառքի ինքնարժեքի) մեթոդներով: Գերմանիայում, և հատկապես գյուղատնտեսությունում, գրեթե առանց բացառության կիրառվում է ծախսերի բնույթի մեթոդը, իսկ անգլո-սաքսոնական երկրներում գերակշռում է վաճառքի ինքնարժեքի մեթոդի կիրառությունը:

Ծախսերի բնույթի (ընդհանուր ծախսերի) մեթոդը

Ծախսերի բնույթի մեթոդի համաձայն, հաշվետու ժամանակաշրջանում առաջացող բոլոր ծախսերը ներկայացվում են և հաշվեգրվում՝ ըստ համապատասխան ժամանակահատվածների: Ժամանակաշրջանի շահույթի ճշգրիտ հաշվարկման նախապայման է այն, որ համարվեն միևնույն ժամանակաշրջանի ընթացքում թողարկված արտադրանքին (կատարված աշխատանքներին, մատուցված ծառայություններին) վերաբերող եկամուտները և ծախսերը: Ծախսերը քանակապես կապված են թողարկված արտադրանքի (կատարված աշխատանքների, մատուցված ծառայությունների) հետ: Եկամուտների անհրաժեշտ ճշգրտումներ կատարվում են պատրաստի արտադրանքի և անավարտ արտադրության պաշարների, ինչպես նաև հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ավելացումները գումարելով հասույթին, իսկ նվազեցումները հանելով հասույթից:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության կառուցվածքը՝ ըստ ծախսերի բնույթի մեթոդի

Համաձայն ծախսերի բնույթի մեթոդի՝ տարբեր տեսակի ծախսերն ու եկամուտները դասակարգվում են՝ գործառնական ծախսերի և եկամտի, ֆինանսական ծախսերի և եկամտի, արտասովոր դեպքերից վնասների և օգուտների, ինչպես նաև՝ հարկերի: Այս չորս ոլորտների արդյունքները հնարավոր է ներկայացնել հաշվետվության մեջ: Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության արդյունքը անհատ ձեռնարկատերերի և ընկերակցությունների համար հանդիսանում է շահույթ/վնասը, իսկ կոոպերատիվների և ընկերությունների (ԼՊԸ, ՍՊԸ, ԲԸ) համար՝ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ/վնասը: Ի տարբերություն անհատ ձեռնարկատերերի և ընկերակցությունների, կոոպերատիվների և ընկերություն-

5.3 Gewinn und Verlust Rechnung

Kapitalgesellschaften die Körperschaftsteuer (Einkommensteuer der Körperschaften) bei der Gewinnermittlung mindernd berücksichtigt. Der Jahresüberschuss ist daher ein Gewinn nach Einkommensteuern. Daneben ist bei der Interpretation des Jahresüberschusses zu beachten, dass bei Genossenschaften und Kapitalgesellschaften alle Arbeitskräfte bereits entlohnt sind, während bei Einzelunternehmen und Personengesellschaften aus dem Gewinn noch der Unternehmer bzw. die Mitunternehmer zu entlohnen sind.

Struktur der Gewinn- und Verlustrechnung nach dem Gesamtkostenverfahren

+ betriebliche Erträge	}	Betriebs- ergebnis
– betriebliche Aufwendungen		
+ Finanzerträge	}	Finanz- ergebnis
– Finanzaufwendungen		
<hr/>		
= Ergebnis der gewöhnlichen Geschäftstätigkeit		
+ außerordentliche Erträge	}	außerordentl. Ergebnis
– außerordentl. Aufwendungen		
<hr/>		
– Steuern (saldiert)	}	Steuerergebnis
= Gewinn/Verlust bzw. Jahresüberschuss/-fehlbetrag		

Wichtige Posten d. Gewinn- u. Verlustrechnung nach dem Gesamtkostenverfahren

- + Betriebsertrag
- Umsatzerlöse
(nach Betriebszweigen und Produkten gegliedert)
  - Erhöhung oder Verminderung des Bestands an fertigen und unfertigen Erzeugnissen
  - Erhöhung oder Verminderung des Bestands an Tieren
  - Andere aktivierte Eigenleistungen
  - Sonstige betriebliche Erträge
    - Zulagen und Zuschüsse
    - Sonstiger Betriebsertrag (inkl. Miete/Pacht)
    - Zeitraumfremde Erträge
- Betriebsaufwand
- Materialaufwand
(nach den Hauptbetriebszweigen gegliedert)

5.3 Profit and Loss Account

account as reducing the profit for cooperative associations and incorporated business. Hence the annual net income is the profit after deduction of income tax. A further point to consider when interpreting the annual net income is, that all business labour has already been compensated for concerning cooperative associations and incorporated business, whereas individual and unincorporated businesses still need to compensate the owner and/or his co-owners from the profit.

Structure of a profit and loss account according to the total-cost accounting method

+ operating revenues	}	operating result
– operating expenses		
+ financial revenues	}	financial result
– financial expenses		
<hr/>		
= result of ordinary activities		
+ extraordinary revenues	}	extraordinary result
– extraordinary expenses		
<hr/>		
– taxes (net)	}	tax result
= profit/loss or net income / loss for the year		

Important items of a profit and loss account according to the total-cost accounting method

- + operating revenue
- sales revenue
(classed according to production branch and product)
  - increase or decrease in finished goods and unfinished goods
  - increase or decrease in livestock
  - capitalised services rendered on own account
  - other operational revenue
    - bonus and subsidies
    - other revenue (incl. payments for rent/lease)
    - revenues not related to accounting period
- operating expenses
- material expenses
(classed according to main production branches)

5.3 Расчет прибылей и убытков

меньше учитывается корпоративный налог (налог на доход корпораций). Годовым избытком поэтому является прибыль после удержания налога на доход. При интерпретации годового избытка следует обращать внимание на то, что в товариществах и компаниях (ЗАО, АО) все рабочие уже получили зарплату, в то время как у индивидуальных предпринимателей и комм. товариществ предприниматель и со-предприниматель еще должны получить ее из прибыли.

Структура счета прибылей и убытков по методу общих расходов

+ производственная выручка	}	производствен. результат
- производственные затраты		
+ финансовая выручка	}	финансовый результат
- финансовые затраты		
<hr/>		
= результат обычной хозяйственной деятельности		
+ непредвиденная выручка	}	непредвиденный результат
- непредвиденные затраты		
<hr/>		
- налоги (сальдированные)	}	налог. результат
= прибыли / убытки или годовой избыток / дефицит		

Важные статьи счета прибылей и убытков по методу общих расходов

- + производственная выручка
  - выручка из оборота (по отраслям и видам продукции)
  - увеличение или уменьшение запасов готовых и неготовых изделий
  - увеличение или уменьшение поголовья животных
  - прочая собственная выработка в активе
  - прочая производственная выручка
    - прибавки и субсидии
    - прочая хозяйственная выручка (вкл. наем/аренду)
    - выручка другого периода
- производственные затраты
  - материальные затраты (по основным отраслям производства)

5.3 Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը

ների շահույթը որոշելիս շահութահարկը հաշվի է առնվում որպես նվազեցում: Հետևաբար, տարվա զուտ շահույթն իրենից ներկայացնում է շահույթը՝ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո: Տարվա զուտ շահույթը մեկնաբանելիս պետք է հաշվի առնել նաև, որ կոուպերատիվներում և ընկերություններում աշխատող բոլոր անձանց վարձատրությունը կազմակերպության համար ճանաչվում է ծախս և նվազեցվում է շահույթի հաշվարկման ժամանակ, մինչդեռ անհատ ձեռնարկատերերի և ընկերակցությունների անունից ձեռնարկատիրական գործունեությանը զբաղվող անձանց աշխատանքի հատուցումն իրականացվում է շահույթի հաշվին:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության կառուցվածքն՝ ըստ ծախսերի բնույթի մեթոդի

+ գործառնական եկամուտ	}	գործառնական. շահույթ/վնաս
- գործառնական ծախսեր		
+ ֆինանսական եկամուտներ	}	ֆինանսական գործառնականությունների գծով շահույթ/վնաս
- ֆինանսական ծախսեր		
<hr/>		
= Սովորական գործունեությունից շահույթ/վնաս		
+ արտասովոր դեպքերից օգուտներ	}	արտասովոր դեպքերից շահույթ/վնաս
- արտասովոր դեպքերից կորուստներ		
<hr/>		
- հարկեր (զուտ)	}	հարկման արդյունք
= շահույթ/վնաս կամ տարվա զուտ շահույթ/վնաս		

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության առա-վել կարևոր հոդվածներն՝ ըստ ծախսերի բնույթի մեթոդի

- + գործառնական եկամուտ
  - արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթ (ըստ արտադրության ճյուղերի և տեսականու)
  - Պատրաստի արտադրանքի և անավարտ արտադրության պաշարների ավելացում կամ նվազում
  - Անասնազիխաքանակի ավելացում կամ նվազում
  - Ակտիվներում ճանաչված սեփական արտադրության այլ արտադրանք
  - Գործառնական այլ եկամուտներ
    - հավելավճարներ և սուբսիդիաներ
    - այլ եկամուտ (ներառյալ՝ վարձավճարները)
    - նախորդ ժամանակաշրջանների եկամուտներ
- Գործառնական ծախսեր
  - Նյութական ծախսեր (ըստ արտադրության հիմնական ճյուղերի)

5.3 Gewinn und Verlust Rechnung

- Personalaufwand (einschl. Sozialabgaben)
- Abschreibungen
- Sonstige betriebliche Aufwendungen
  - Unterhaltung
  - Betriebsversicherungen
  - Sonstiger Betriebsaufwand (inkl. Miete/Pacht)
  - Zeitraumfremde Aufwendungen

(= **Betriebsergebnis**)

+ Finanzerträge

- Erträge aus Beteiligungen und Geschäftsguthaben
- Erträge aus anderen Wertpapieren und Ausleihungen des Finanzanlagevermögens
- Sonstige Zinsen und ähnliche Erträge
- Erträge aus Gewinngemeinschaft und Gewinnabführungsverträgen
- Erträge aus Verlustübernahme

- Finanzaufwendungen

- Abschreibungen auf Finanzanlagen und Wertpapiere des Umlaufvermögens
- Aufwendungen aus Verlustübernahme
- Aufgrund einer Gewinngemeinschaft oder Gewinnabführungsvertrags abgeführter Gewinn

- Zinsen und ähnlichen Aufwendungen

(= **Finanzergebnis**)

= **Ergebnis der gewöhnlichen Geschäftstätigkeit**

+ Außerordentliche Erträge

Ungewöhnliche Erträge, wenn diese unregelmäßig auftreten.

- Außerordentliche Aufwendungen

Ungewöhnliche Aufwendungen, wenn diese unregelmäßig auftreten.

(= **Außerordentliches Ergebnis**)

- Steuern vom Einkommen und Ertrag

Körperschaftsteuer (nur juristische Personen), Gewerbeertragssteuer.

- Sonstige Steuern

Steuern vom betrieblichen Vermögen sowie die Verkehrs- und Besitzsteuern.

5.3 Profit and Loss Account

- personal expenses (incl. social insurance contributions)
- depreciation
- other operating expenses
  - maintenance
  - farm insurances
  - other operating expenses (incl. payments for rent/lease)
  - expenses not related to accounting period

(= **operating result**)

+ financial revenues

- revenue from investments and bank deposits of the business
- revenue from other securities and lendings of the financial assets
- other interest received and similar revenues
- revenue from profit pooling and profit transfer agreements
- revenues from transfer of losses

- financial expenses

- depreciation of financial assets and securities of the current financial assets
- expenses from transfer of losses
- profits paid due to profit pooling or profit transfer agreements

- interest paid and similar expenses

(= **financial result**)

= **result of ordinary activities**

+ extraordinary revenues

unusual revenues occurring irregularly

- extraordinary expenses

unusual expenses occurring irregularly

(= **extraordinary result**)

- Taxes from income and revenue

corporation income tax (only legal persons)
trade earning tax

- other taxes

taxes from financial assets of the business and taxes from property

5.3 Расчет прибылей и убытков

- затраты на персонал (вкл. соц. отчисления)
- списания
- прочие производственные затраты
  - уход, текущий ремонт
  - страхование предприятия
  - прочие производственные затраты (вкл. наем / аренду)
  - затраты другого периода

(= производственные результаты)

+ финансовая выручка

- выручка от участия предприятия и хозяйственных активов
- выручка от других ценных бумаг и дачи взаимности основного капитала в денежной форме
- прочие проценты и подобная выручка
- выручка из прибыли общества и договоров по отчислениям из прибыли
- выручка из взятых на себя убытков

– финансовые затраты

- списание финансовых вложений и ценных бумаг из числа оборотных средств
- затраты от взятых на себя убытков
- прибыль, ушедшая из товарищества или на основании договора по отчислениям из прибыли
- проценты и подобные затраты

(= финансовый результат)

результат обычной хозяйственной

= деятельности

+ непредвиденная выручка

Необычная выручка, если она поступает нерегулярно.

– непредвиденные затраты

Необычные затраты, если они возникают нерегулярно.

(= непредвиденный результат)

– налоги на доход и выручку

корпоративный налог (только у юридических лиц), налог на промышленную выручку

– прочие налоги

Налоги на производственное имущество, а также на виды деятельности и капитал.

5.3 Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը

- անձնակազմի գծով ծախսեր (ներառյալ՝ սոցիալական ապահովագրության վճարները)
- մաշվածության ծախս
- գործառնական այլ ծախսեր
  - պահպանման, սպասարկման և նորոգման ծախսեր
  - ապահովագրության ծախսեր
  - գործառնական այլ ծախսեր (ներառյալ՝ վարձավճարները)
  - նախորդ ժամանակաշրջանների ծախսեր

(= գործառնական գործունեությունից շահույթ/վնաս)

+ ֆինանսական գործառնություններից եկամուտ

- ներդրումներից և բանկային ավանդներից եկամուտ
- այլ արժեթղթերից և տրված փոխառություններից եկամուտ
- այլ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
- շահույթի բաշխման համաձայնագրերի գծով եկամուտներ
- ստանձնած ռիսկերի գծով եկամուտներ

– ֆինանսական ծախսեր

- ընթացիկ ֆինանսական ակտիվների և արժեթղթերի արժեզրկում
- ստանձնած ռիսկերի գծով ծախսեր
- շահույթի բաշխման համաձայնագրերի գծով ծախսեր

- տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

(= ֆինանսական գործառնությունների գծով շահույթ/վնաս)

= Սովորական գործունեությունից շահույթ/վնաս

+ Արտասովոր դեպքերից օգուտներ

կանոնավոր բնույթ չկրող արտասովոր եկամուտներ

– արտասովոր դեպքերից կորուստներ

կանոնավոր բնույթ չկրող արտասովոր ծախսեր

(= արտասովոր դեպքերից շահույթ/վնաս)

– Հարկեր՝ շահույթից և եկամտից

շահութահարկ (միայն իրավաբանական անձանց համար), եկամտահարկ (ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվող անձանց համար)

– այլ հարկեր

գույքահարկ, հողի հարկ, ավելացված արժեքի հարկ, ակցիզային հարկ

D**5 Buchführung und Jahresabschluss****5.3 Gewinn und Verlust Rechnung**

Steueraufwendungen und -erträge werden saldiert.
(= **Steuerergebnis**)

= **Gewinn/Verlust** bzw.
Jahresüberschuss/-fehlbetrag

Umsatzkostenverfahren

Beim Umsatzkostenverfahren wird die eigentliche Betriebsleistung nur in den Mengen der abgesetzten Leistungen gesehen. Veränderungen des Bestands fertiger und unfertiger Erzeugnisse sowie anderer aktivierter Eigenleistungen gehen nicht in die GuV ein. Auch bei Anwendung des Umsatzkostenverfahrens müssen sich die Aufwendungen und Erträge auf die gleiche Leistungsmenge beziehen. Durch Substraktion der "Herstellungskosten der zur Erzielung der Umsatzerlöse erbrachten Leistungen" von den "Umsatzerlösen" wird das "Bruttoergebnis vom Umsatz" ermittelt. Dabei ist es unerheblich, in welcher Periode die Herstellungskosten angefallen sind; allein die sachliche Zuordnung ist entscheidend. Von dem "Bruttoergebnis vom Umsatz" werden dann die sonstigen Aufwendungen abgezogen und die sonstigen Erträge in zeitlicher Abgrenzung hinzugezählt. Für das Umsatzkostenverfahren ist daher das Nebeneinander von zeitlicher und sachlicher Abgrenzung der Aufwendungen typisch.

GB**5 Bookkeeping and Annual Account****5.3 Profit and Loss Account**

Tax revenues and expenses are balanced.
(= **tax result**)

= **profit/loss** or
net income / loss for the year

Cost-of-sales accounting method

For the cost-of sales accounting method the output of the business is measured only in the volume of output sold to the market. The changes in the volume of stocks of finished and unfinished products as well as other capitalized services rendered for the own account are not considered in the P&L. However the expenses and revenues must also relate to the same output in cost of sales accounting. By deducting the "production costs of the output produced for the achievement of the sales revenues" from the "sales revenues" the "gross operating result from sales revenues" is achieved. It is unimportant here in which period the production costs have occurred; only the assignment to the object is decisive. The other expenses are deducted from the "gross operating result of the sales revenue" and the other revenues are added according to time period. The juxtaposition of temporal and accrual delimitation is typical for the cost-of-sales accounting format.

5.3 Расчет прибылей и убытков

Затраты на налоги и выручку с налогов сальдируются
(= **результат налогообложения**)

= **прибыль / убыток** или
годовой избыток / дефицит

Метод расходов по обороту

При методе расходов по обороту собственная выработка предприятия рассматривается только в количествах сбытой выработки. Изменения количества готовых и неготовых изделий, а также другой собственной продукции не включаются в РПУ. Также и при применении метода расходов по обороту затраты и выручка соотносятся с равным количеством выработки. Вычитанием "расходов для получения выручки с оборота" из "выручки с оборота" определяется "результат брутто с оборота".

При этом не имеет значения, в каком периоде возникли расходы на изготовление; решающим является лишь правильное упорядочивание. Из "результата брутто с оборота" вычитаются прочие затраты и прибавляется прочая выручка за определенный период времени. Для метода расходов по обороту типичным является сопоставление затрат по времени и по видам.

5.3 Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը

Որոշվում է հարկման զուտ արդյունքը
(= **հարկման զուտ արդյունք**)

= **շահույթ/վնաս կամ**
տարվա զուտ շահույթ/վնաս

Ծախսերի գործառույթի (վաճառքի ինքնարժեքի) մեթոդը

Վաճառքի ինքնարժեքի մեթոդի դեպքում դիտարկվում է միայն իրացված արտադրանքը (ապրանքները, աշխատանքները, ծառայությունները): Պատրաստի արտադրանքի և անավարտ արտադրության պաշարների, ինչպես նաև հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների փոփոխությունները չեն ներառվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ: Սակայն, վաճառքի ինքնարժեքի մեթոդի դեպքում նույնպես ծախսերը և եկամուտները պետք է վերաբերեն միևնույն արտադրանքին: «Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ» տողից հանելով «Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք» տողը՝ ստացվում է «Համախառն շահույթի/վնասի» մեծությունը: Այս դեպքում կարևոր չէ, թե որ ժամանակաշրջանում են կատարվել արտադրական ծախսումները, որոշիչն՝ իրացված արտադրանքին վերագրումն է: «Համախառն շահույթ/վնաս» տողին այլ եկամուտները գումարվում են և այլ ծախսերը նվազեցվում են՝ ըստ առաջացման ժամանակաշրջանի: Հետևաբար, վաճառքի ինքնարժեքի մեթոդին բնորոշ է ծախսերի՝ ըստ ժամանակաշրջանի և գործառույթի դասակարգման համադրումը:

6 Unternehmensanalyse

6.1 Erfolgskonzepte in der Landwirtschaft

Erfolgsgrößen des Unternehmens

Das Hauptziel bei der Bestimmung der Erfolgsgrößen des Unternehmens ist die Ermittlung der finanziellen Effizienz im landwirtschaftlichen Unternehmen. Da zwischen Eigen- und Fremdkapital unterschieden wird, ist das Vorliegen einer Bilanz erforderlich.

Übersicht: Erfolgsgrößen des Unternehmens

Gewinn		
Zinsansatz Eigenkap.	Arbeitsertrag der nichtentlohten AK	
Zinsertrag des Eigenkapitals		Lohnansatz Fam-AK
Zinsansatz Eigenkap.	Unternehmensgewinn	Lohnansatz Fam-AK

Gewinn

Der Gewinn stellt die Entlohnung für die im Unternehmen eingesetzten eigenen Faktoren (Eigenkapital und nichtentlohnte Arbeit) sowie des unternehmerischen Risikos dar.

Eigenkapital am Ende des Wirtschaftsjahres

– Eigenkapital am Anfang (Vorjahr)

+ Entnahmen

– Einlagen

= Gewinn / Verlust

oder:

Unternehmensertrag

– Unternehmensaufwand

= Gewinn / Verlust

wobei:

Unternehmensertrag

Gesamter Wertzugang im Unternehmen aus der Leistungserstellung (Produktion) sowie aus Vermietung und Verpachtung, Lohnarbeit, Finanzanlagen.

Unternehmensaufwand

Sachaufwand für die Leistungserstellung im Unternehmen sowie Zins-, Pacht- und Personalaufwand.

6 Farm Analysis

6.1 Efficiency Measures in Farming

Efficiency measures of farm business

The main objective when determining profit performance indicators measures of the farm business is the assessment of the financial efficiency. Since equity and borrowed capital are treated differently, a balance sheet is necessary for these calculations.

Figure: Efficiency measures of farm business

Profit		
Imputed costs owner's cap.	Return to unpaid labour	
Return to owner's equity		Imp. costs unpaid labour
Imp. costs owner's cap.	Net profit	Imputed costs unpaid labour

Profit

The profit constitutes the return to self-provided and thus unpaid production factors (equity capital and unpaid labour) used in the farm business as well as the compensation of the entrepreneur's risk.

equity capital at the end of accounting period

– equity capital at the beginning (previous year)

+ drawings

– deposits

= profit/loss

alternatively:

revenues of farm business

– expenses of farm business

= profit/loss

with:

business revenue

Total increase in value through the generation of output in the business as well as from renting out land, services and financial investments.

business expense

Material expense for generated output of the farm business as well as expense for interest, rents, and hired labour.

6 Анализ предприятия

6.1 Понятие доходности в сельском хоз-ве

Показатели доходности предприятия

Основной целью определения показателей доходности предприятия является определение финансовой эффективности сельхоз. предприятия. Т.к. имеются различия между собственным и заемным капиталом, то необходимо составлять баланс.

Таблица: Показатели доходности предприятия

Прибыль		
% на собств. капитал	Выручка от неоплачиваемой раб.силы	
Выручка с процентов собственного капитала		Зарплата раб.силы семьи
% на собств. капитал	Прибыль предпринимателя	Зарплата раб.силы семьи

Прибыль

Прибыль представляет собой вознаграждение собственных факторов, используемых предприятием (собственного капитала и неоплаченного труда), а также предпринимательского риска.

Собственный капитал на конец хоз. года.

– Собственный капитал на начало (предш. год)

+ изъятия

– вложения

= прибыль/убыток

или:

выручка предприятия

– затраты предприятия

= прибыль/убыток

При этом:

Выручка предприятия

Совокупное поступление стоимости на предприятие от производства продукции, а также от сдачи в наем и аренду, наемного труда, финансовых вложений.

Расходы предприятия

Расходы материалов для изготовления продукции в предприятии, а также расходы на проценты, аренду и персонал.

6 Տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության

վերլուծությունը

6.1 Արդյունավետության ցուցանիշները գյուղատնտեսությունում

Տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության արդյունավետության ցուցանիշները

Գյուղատնտեսական գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպության շահութաբերության ցուցանիշների որոշման հիմնական նպատակը կազմակերպության գործունեության ֆինանսական արդյունավետության որոշումն է: Քանի որ գոյություն ունեն սեփական կապիտալի և պարտավորությունների հաշվառման տարբերություններ, անհրաժեշտ է կազմել հաշվեկշիռ:

Աղյուսակ՝ Կազմակերպության գործունեության արդյունավետության ցուցանիշները

Շահույթ		
սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք	Չվարձատրվող աշխատուժի հատույց	
Սեփական կապիտալի հատույց		Չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր
Սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք	Չուտ շահույթ	Չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

Շահույթ

Շահույթն իրենից ներկայացնում է սեփական, հետևապես և՛ չփոխհատուցվող, արտադրության գործոնների ներդրման (սեփական կապիտալ և չվարձատրվող աշխատանք), ինչպես նաև ձեռնարկատիրական ռիսկի դիմաց ստացվող փոխհատուցումը:

սեփական կապիտալը հաշվետու

ժամանակաշրջանի վերջում

- սեփական կապիտալը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում

+ շահութաբաժիններ

- ներդրումներ

= շահույթ/ վնաս

կամ

եկամուտներ

- ծախսեր

= շահույթ/ կորուստ

Ընդ որում՝

Եկամուտը

ակտիվների արժեքի ավելացումն է, որը տեղի է ունենում արտադրանքի թողարկման, ինչպես նաև ծառայությունների մատուցման, գույքը վարձակալությամբ տրամադրելու և ֆինանսական ներդրումներ կատարելու արդյունքում:

Ծախսերը

արտադրանքի թողարկման հետ կապված նյութական ծախսումներն են, ինչպես նաև տոկոսային, վարձակալական և անձնակազմի գծով ծախսերը:

6 Unternehmensanalyse

6.1 Erfolgskonzepte in der Landwirtschaft

Zeitraumechter Gewinn

= bereinigter Gewinn

In der Landwirtschaft wird neben dem Gewinn auch den bereinigter Gewinn als Maßstab für den Betriebserfolg verwendet.

Der zeitraumechte (bereinigte) Gewinn/Verlust ist um das zeitraumfremde und das außerordentliche Ergebnis bereinigt. Das zeitraumfremde Ergebnis ist der Saldo aus zeitraumfremden Aufwendungen und zeitraumfremden Erträgen die jeweils zu den sonstigen betrieblichen Erträgen bzw. Aufwendungen gehören. Das außerordentliche Ergebnis ist der Saldo aus außerordentlichen Aufwendungen und Erträgen (in der GuV ausgewiesen).

Die Summe aus zeitraumfremden Ergebnis und außerordentlichen Ergebnis wird als **neutrales Ergebnis** (bzw. Erträge/Aufwendungen) bezeichnet.

Gewinn laut Buchführung

- zeitraumfremdes Ergebnis
    - + zeitraumfremde Erträge
    - zeitraumfremde Aufwendungen
  - außerordentliches Ergebnis
    - + außerordentliche Erträge
    - außerordentliche Aufwendungen
- = **zeitraumechter Gewinn (bereinigter Gewinn)**

Arbeitsentgelt der nichtentlohnten Arbeitskräfte

Der Differenzbetrag aus dem Gewinn und dem Zinsansatz für das Eigenkapital steht für die Entlohnung der Arbeit des Unternehmers und seiner mitarbeitenden Familienangehörigen zur Verfügung.

Gewinn

- Zinsansatz für das Eigenkapital
- = Arbeitsentgelt der nichtentlohnten Arbeitskräfte

Zinsertrag des Eigenkapitals

Der Differenzbetrag aus dem Gewinn und dem Lohnansatz für nichtentlohnte Arbeitskräfte steht für die Entlohnung des Eigenkapitals des Unternehmers zur Verfügung.

Gewinn

- Lohnansatz für nichtentlohnte Arbeitskräfte

= Zinsertrag des Eigenkapitals

Unternehmergewinn

Der Unternehmergewinn steht nach der Entlohnung aller Faktoren für die Entlohnung des unternehmerischen Risikos zur Verfügung.

Gewinn

- Lohnansatz für nichtentlohnte Arbeitskräfte

6 Farm Analysis

6.1 Efficiency Measures in Farming

Adjusted profit

In agriculture, in addition to the profit from the profit and loss account an adjusted profit is used to assess the economic result of farm operation. To calculate the adjusted profit or loss all expenses and revenues which are not related to the accounting period or to farming are excluded. These are:

- a) the balance of expenses and revenues referring to other periods
- b) the balance of expenses and revenues which are extraordinary and are not due to farming activities in the respective period

The sum of a) and b) is referred to as **neutral revenues and expenses or neutral result**.

Profit according to profit and loss account

- result unrelated to the period
    - + revenues unrelated to the accounting period
    - expenses unrelated to the accounting period
  - extraordinary results
    - + extraordinary revenues
    - extraordinary expenses
- = **adjusted profit**

Return to unpaid labour

The difference between profit and the imputed cost of equity capital forms the return to unpaid labour provided by the owner and the family members working without wages.

profit

- imputed costs of equity capital
- = return to unpaid labour

Return to owner's equity capital

The difference between profit and the imputed costs for unpaid labour is used for the return to the owner's equity capital.

profit

- imputed costs of unpaid labour

= return to owner's equity capital

Net profit

The net profit is used for the compensation of the the entrepreneur's risk after all production factors have been compensated.

profit

- imputed costs of unpaid labour

6.1 Понятие доходности в сельском хоз-ве

Подлинная прибыль за определенный период

= Очищенная прибыль

В сельском хозяйстве наряду с прибылью применяется чистая прибыль, как масштаб доходности предприятия.

Подлинная (очищенная) прибыль/убыток освобождается от результатов других периодов и непредвиденных результатов. Не относящийся к периоду результат есть сальдо из не относящихся к периоду затрат и выручки, относящихся к прочим производственным затратам и выручке.

Непредвиденный результат есть сальдо из непредвиденных затрат и выручки

(отражающихся в расчете прибыли и убытков).

Сумма из результата других периодов и непредвиденного результата называется **нейтральным результатом** (соотв. выручкой / затратами).

Прибыль согласно бух. учету

– результат других периодов

+ выручка других периодов

– затраты других периодов

– непредвиденный результат

+ непредвиденная выручка

– непредвиденные затраты

= **Прибыль данного периода (очищенная прибыль)**

Выручка от труда неоплачиваемой рабоч. силы

Разность между прибылью и процентами на собственный капитал используется для оплаты труда предпринимателя и работающих членов его семьи.

Прибыль

– проценты на собственный капитал

= выручка от труда неоплачиваемой раб.силы

Выручка от процентов на собственный капитал

Разность между прибылью и сметой зарплаты неоплачиваемой рабочей силы может использоваться для оплаты собственного капитала предпринимателя.

Прибыль

– смета зарплаты неоплачиваемой раб.силы

= выручка от процентов собственного капитала.

Прибыль предпринимателя

Прибыль предпринимателя после оплаты всех факторов может использоваться для оплаты предпринимательского риска.

Прибыль

– смета зарплаты для неоплачиваемой раб. силы

Ճշգրտված շահույթ

= Չուտ շահույթ

Գյուղատնտեսությունում տնտեսվարող սուբյեկտի գործունեության արդյունավետությունը գնահատելու համար, ի լրումն Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվող շահույթի ցուցանիշի, օգտագործվում է նաև ճշգրտված շահույթի ցուցանիշը:

Ճշգրտված շահույթի/վնասի հաշվարկման համար շահույթի/վնասի ցուցանիշը գտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանին չվերաբերող և ոչ գործառնական եկամուտներից ու ծախսերից, այն է՝

ա) նախորդ ժամանակաշրջանների եկամուտներից ու ծախսերից,

բ) արտասովոր դեպքերից և ոչ գործառնական բնույթի շահույթից/վնասից:

Վերը նշված գումարներն ընդունված է անվանել **չեզոք եկամուտներ և ծախսեր** կամ **չեզոք ֆինանսական արդյունք**:

Շահույթն՝ ըստ Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության

- նախորդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական արդյունք

+ նախորդ ժամանակաշրջանների եկամուտներ

- նախորդ ժամանակաշրջանների ծախսեր

- արտասովոր դեպքերից շահույթ/վնաս

+ արտասովոր եկամուտներ

- արտասովոր ծախսեր

= **Ճշգրտված շահույթ**

Չվարձատրվող աշխատուժի հատույց

Շահույթի և սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեքի տարբերությունը իրենից ներկայացնում է ձեռնարկատիրոջ և նրա ընտանիքի անդամների չվարձատրվող աշխատանքի փոխհատուցումը:

շահույթ

- սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք

= չվարձատրվող աշխատուժի հատույց

շահույթ

- սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք

= չվարձատրվող աշխատուժի հատույց

Սեփական կապիտալի հատույց

Շահույթի և չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսերի տարբերությունն իրենից ներկայացնում է ձեռնարկատիրոջ սեփական կապիտալի ներդրման դիմաց հատույցը:

շահույթ

- չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

= սեփական կապիտալի հատույց

շահույթ

- սեփական կապիտալի հատույց

Չուտ շահույթ

Արտադրության բոլոր գործոնների փոխհատուցումից հետո մնացած զուտ շահույթը, որը հանդիսանում է ձեռնարկատիրոջ ստանձնած ռիսկի փոխհատուցումը:

շահույթ

- չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

6 Unternehmensanalyse

6.1 Erfolgskonzepte in der Landwirtschaft

- Zinsanspruch für das Eigenkapital
- = Unternehmergeinn

Erfolgsgrößen des Betriebes

Die Ermittlung von Erfolgsgrößen des Betriebes haben vorwiegend das Ziel, die technische Effizienz des landwirtschaftlichen Betriebes zu ermitteln und einen Vergleich dieser Kennzahlen zu ermöglichen. Dazu ist es notwendig, dass die Nutzungskosten für Kapital und Fläche standardisiert werden.

Die Kennzahlen können auch nur für einen Teilbetrieb (technisch selbständige Einheit) berechnet werden, da keine Bilanz benötigt wird.

Übersicht: Erfolgsgrößen des Betriebes

Betriebseinkommen		
Roheinkommen		Lohnaufw. Fremd-AK
Zinsanspruch (Gesamtkapital)	Gesamtarbeitsertrag	
Reinertrag		Lohnanspruch (Gesamtarbeit)
Zinsanspruch (Gesamtkapital)	Reinertragsdifferenz	Lohnanspruch (Gesamtarbeit)

Betriebseinkommen

Das Betriebseinkommen umfasst alle in einem Unternehmen erzielten Faktoreinkommen, also den Betrag, der zur Entlohnung **aller** im Unternehmen eingesetzten **Faktoren** zu Verfügung steht. Summe der Betriebseinkommen stellt auf der volkswirtschaftlichen Ebene die Wertschöpfung dar.

Gewinn

- + Pachtaufwand
- + Zinsaufwand
- + Personalaufwand (Löhne mit Nebenkosten)
- = Betriebseinkommen

oder:

- Betriebsertrag
- Sachaufwand
- = Betriebseinkommen

Roheinkommen

Arbeits- und Kapitaleinkommen des Betriebsinhabers und seiner mitarbeitenden, nicht entlohnten Familienangehörigen (aus dem schulden- und pachtfrei gedachten landwirtschaftlichen Betrieb).

Betriebsertrag

- Sachaufwand
- Personalaufwand
- = Roheinkommen

wobei:

6 Farm Analysis

6.1 Efficiency Measures in Farming

- imputed costs of the owner's capital
- = net profit

Efficiency measures of farms

The main objective of determining performance indicator of farms is to assess the technical efficiency of the farm and to allow for a comparison of indicators. For this it is necessary to standardize the opportunity costs of capital and land.

Performance indicators may also be calculated for farm sections (independent technical unit) since no balance sheet is required

Figure: Efficiency measures of farms

Value added		
Operating result		Labour expenses
Imputed costs for total capital	Return to total labour	
Net revenue		Imputed costs for total labour
Imputed costs for total capital	Net return difference	Imputed costs for total labour

Value added

The value added comprises the returns to all production factors employed, i.e. total land, total labour, total capital or assets. The value added is therefore the contribution of the farm to the macroeconomic value added.

profit

- + rental expense
- + interest expense
- + labour expense
- = value added

or:

- operating revenue
- material expense
- = value added

Operating result

Return to unpaid family labour and total capital (including land). In this calculation it is assumed that no rents have to be paid for the land and no interest for borrowed capital:

- operating revenue
- material expense
- labour expense
- = operating result

with:

6.1 Понятие доходности в сельском хоз-ве

- проценты на собственный капитал
- = прибыль предпринимателя

Показатели доходности предприятия

Расчет показателей доходности предприятия имеет преимущественной целью определить техническую эффективность сельхозпредприятия и сделать возможным сравнение этих данных. Для этого необходимо стандартизировать альтернативные издержки за пользование капиталом и землей.

Показатели можно было бы определить также лишь для части хозяйства (технически самостоятельной единицы), поскольку для этого не нужен баланс.

Таблица: показатели доходности хозяйства

Доход хозяйства		
Валовой доход		зарплата наемной раб. силы
потребность в процентах (общий капитал)	Выручка с общего труда	
Чистый доход		смета зарплат (весь труд)
потребность в процентах (общий капитал)	разность чистой выручки	смета зарплат (весь труд)

Доход хозяйства

Доход хозяйства включает все доходы от факторов предприятия, т.е. сумму, которую можно использовать для оплаты **всех** задействованных предприятием **факторов**. Сумма дохода предприятия на народно-хозяйственном уровне представляет собой создание стоимости.

Прибыль

- + затраты на аренду
- + затраты на проценты
- + затраты на персонал (зарплата с доп.расход.)
- = доход хозяйства

или:

- выручка хозяйства
- материальные затраты
- = доход хозяйства

Валовой доход

Доход от труда и капитала владельца предприятия и работающих, неоплачиваемых членов семьи (подразумевается сельхозпредприятие без долгов и аренды).

Выручка хозяйства

- вещественные затраты
  - затраты на персонал
  - = Валовой доход
- } Производственные затраты

где:

6.1 Արդյունավետության ցուցանիշները գյուղատնտեսությունում

- սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք
- = Ձեռնարկատիրական շահույթ

Արտադրության արդյունավետության ցուցանիշները

Արտադրության արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկման հիմնական նպատակը գյուղատնտեսական արտադրության տեխնիկական արդյունավետության գնահատումն է և այդ ցուցանիշների համադրելիության ապահովումը: Դրա համար անհրաժեշտ է ստանդարտացնել կապիտալի և հողի այլընտրանքային արժեքները: Արդյունավետության ցուցանիշները կարող են հաշվարկվել նաև առանձին արտադրամասի (ինքնուրույն տեխնիկական միավորի) համար, քանի որ հաշվեկշռի կազմում չի պահանջվում:

Աղյուսակ՝ արտադրության արդյունավետության ցուցանիշները

Ավելացված արժեք		
Ներդրումների շահագործման համախառն արդյունք		Աշխատանքի վճարման ծախսեր
Տոկոս (ընդհանուր կապիտալի այլընտրանքային արժեք)	Ընդհանուր աշխատանքի հատույց	
Չուտ եկամուտ		Ընդհանուր աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր
Տոկոս (ընդհանուր կապիտալի այլընտրանքային արժեք)	Չուտ եկամտի ավելցուկ	Ընդհանուր աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

Ավելացված արժեք

Արտադրության ավելացված արժեքը ներառում է օգտագործված բոլոր արտադրության գործոնների (հող, աշխատանք, կապիտալ) դիմաց ստացված հատույցը: Յետևաբար, արտադրության ավելացված արժեքը նպաստում է մակրոտնտեսական մակարդակով ավելացված արժեքի ստեղծմանը:

- շահույթ
- + ռենտա
- + տոկոս
- + աշխատավարձ
- = ավելացված արժեք

կամ՝

- թողարկված արտադրանք
- նյութական ծախսումներ
- = ավելացված արժեք

Ներդրումների շահագործման համախառն արդյունք

Սեփականատիրոջ և նրա ընտանիքի չվարձատրվող աշխատանքի ու սեփական կապիտալի ներդրման դիմաց հատույց: Այս հաշվարկն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ տնտեսությունը չունի պարտավորություններ վարձակալած հողի դիմաց ռենտայի և փոխառու կապիտալի դիմաց տոկոսի վճարման գծով)

- թողարկված արտադրանք
  - նյութական ծախսումներ
  - աշխատավարձի գծով ծախսեր
  - = Ներդրումների շահագործման համախառն արդյունք որտեղ՝
- } արտադրական ծախսեր

6 Unternehmensanalyse

6.1 Erfolgsbegriffe in der Landwirtschaft

Betriebsertrag

Gesamter Wert der landwirtschaftlichen Produktion

Betriebsaufwand

Aufwand, der in unmittelbarem Zusammenhang mit der Leistungserstellung im landwirtschaftlichen Betrieb steht ohne Zins- und Pachtaufwand.

Gesamtarbeitsbeitrag

Der Gesamtarbeitsbeitrag steht für die Entlohnung aller im Unternehmen eingesetzten Arbeitskräfte und des unternehmerischen Risikos zur Verfügung.

Betriebseinkommen

- Zinsanspruch (Gesamtkapital)

= Gesamtarbeitsbeitrag

Reinertrag

= Gesamtzinsbeitrag

= Zinsbeitrag des Gesamtkapitals

Der Reinertrag umfasst den Zinsbeitrag für das gesamte im Unternehmen eingesetzte Kapital, also den Betrag, der zur Entlohnung des gesamten Kapitals und des unternehmerischen Risikos zur Verfügung steht.

Betriebseinkommen

- Lohnanspruch (alle Arbeitskräfte)

= Reinertrag

Reinertragsdifferenz

Die Reinertragsdifferenz steht nach der Entlohnung aller Faktoren für die Entlohnung des unternehmerischen Risikos zur Verfügung.

Betriebseinkommen

- Lohnanspruch (alle Arbeitskräfte)
- Zinsanspruch (Gesamtkapital)

= Reinertragsdifferenz

6 Farm Analysis

6.1 Efficiency Measures in Farming

operating revenue

Total value of agricultural production

operating expense

Expense, directly related to the generation of output on the farm excluding expenses for interest and lease.

Return to total labour

The return to total labour is available for the compensation of all labour used in the business and of the entrepreneur's risk.

Value added

- imputed costs of total capital

= return to total labour

Net revenue

= return to total capital employed on the farm

= interest yield of total capital

The net revenue comprises the interest yield for the total capital invested in the business, i.e. the amount available for the compensation of total capital and the entrepreneur's risk.

Value added

- imputed costs (total labour)

= net revenue

Net revenue surplus

The net revenue surplus is available for the compensation of the entrepreneur's risk after all production factors have been compensated.

Value added

- imputed costs (total labour)
- imputed costs (total capital)

= net revenue surplus

6.1 Понятие доходности в сельском хоз-ве

Выручка предприятия

Совокупная стоимость сельскохозяйственной продукции

Производственные расходы

Затраты, непосредственно связанные с получением результатов в сельхозпредприятии без затрат на проценты и аренду.

Выручка от совокупного труда

Выручка от совокупного труда используется для вознаграждения всей занятой на предприятии рабочей силы, а также для предпринимательского риска.

Доход хозяйства

- потребность в процентах (совокупный капитал)

= выручка от совокупного труда

Чистый доход

= совокупная выручка от процентов

= процентная выручка от совокупного капитала

Чистый доход включает доход от процентов со всего используемого на предприятии капитала, т.е. сумму, которую можно использовать для оплаты совокупного капитала и предпринимательского риска.

Доход хозяйства

- смета на зарплату (всех работающих)

= чистый доход

Разность чистого дохода

Разность чистого дохода может использоваться для оплаты предпринимательского риска после оплаты всех факторов.

Доход хозяйства

- смета на зарплату (всех работающих)
- смета на оплату процентов (весь капитал)

= разность чистого дохода

Թողարկված արտադրանք

Գյուղատնտեսական արտադրության ընդհանուր արժեքը

Արտադրական ծախսեր

Գյուղատնտեսական արտադրանքի արտադրության հետ ուղղակիորեն կապված ծախսեր, բացառությամբ՝ տոկոսային և վարձակալության ծախսերի:

Ընդհանուր աշխատանքի հատույցը

Ընդհանուր աշխատանքի հատույցը ներդրված ընդհանուր աշխատանքի և ձեռնարկատիրական ռիսկի փոխհատուցումն է:

Ավելացված արժեք

- տոկոս (ընդհանուր կապիտալի այլընտրանքային արժեք)

= ընդհանուր աշխատանքի հատույց:

Չուտ եկամուտ

= Ընդհանուր կապիտալի հատույց

= Ընդհանուր կապիտալի տոկոսային եկամուտ

Չուտ եկամուտն իր մեջ ներառում է ներդրված ընդհանուր կապիտալի տոկոսային եկամուտն, այսինքն՝ ընդհանուր կապիտալի և ձեռնարկատիրական ռիսկի փոխհատուցման գումարը:

Ավելացված արժեք

- ընդհանուր աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

= զուտ եկամուտ:

Չուտ եկամտի ավելցուկ

Չուտ եկամուտների ավելցուկը արտադրության բոլոր գործոնների փոխհատուցումից հետո առկա ձեռնարկատիրական ռիսկի փոխհատուցման գումարն է:

Ավելացված արժեք

- ընդհանուր աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր
- տոկոս (ընդհանուր կապիտալի այլընտրանքային արժեք)

= զուտ եկամտի ավելցուկ:

Rentabilität

Die Rentabilität misst den Erfolg der unternehmerischen Tätigkeit.

Sie wird als Kennzahl ausgewiesen die den Erfolg (i.d.R. Gewinn vor Steuern) in Beziehung zu anderen Größen (Eigen-/Gesamtkapital, Umsatz, Arbeit) setzt, von denen vermutet wird, dass sie zur Erzielung des Erfolges wesentlich beitragen.

Kapitalrentabilität

= Rendite

Ertrag (Verzinsung) des eingesetzten Kapitals

- **Eigenkapitalrentabilität**

Verzinsung des im Unternehmen eingesetzten Eigenkapitals:

Gewinn
– Lohnansatz für nichtentlohnte Arbeitskräfte

= Ertrag des Eigenkapitals
/ Eigenkapital
= Verzinsung des Eigenkapitals

- **Gesamtkapitalrentabilität**

Verzinsung des im Unternehmen eingesetzten Eigen- und Fremdkapitals (incl. Boden):

Gewinn
– Lohnansatz für nichtentlohnte Arbeitskräfte

+ Zinsaufwand
= Ertrag des Gesamtkapitals
/ Eigenkapital
= Verzinsung des Gesamtkapitals

Nettorentabilität

= Rentabilitätskoeffizient

Gewinn im Vergleich zu den kalkulatorischen Entlohnungsansprüchen von familieneigener Arbeit und Eigenkapital:

Gewinn
/ (Zinsansatz für Eigenkapital + Lohnansatz)
= Rentabilitätskoeffizient

Ist der Rentabilitätskoeffizient größer als 1, so werden die eingesetzten Faktoren Arbeit und Kapital voll entlohnt und ein Unternehmervorgewinn erzielt.

Besatzkapitalrentabilität

Das Besatzkapital weist das Gesamtkapital ohne Grund und Boden aus. Zur Berechnung des Ertrages aus dem eingesetzten Besatzkapital muss der Gewinn entsprechend um einen Kostenansatz für den eigenen Grund- und Boden reduziert werden:

Profitability

Profitability measures the profit of business activities.

It is defined as ratio of profit (usually profit before taxes) to other factors (equity capital, sales volume, labour). It is assumed that these figures contribute essentially to obtaining the profit.

Capital profitability

= Capital profitability

Revenue (interest payment) of invested capital

- **rate of return to owner's equity capital**

interest yield of the equity capital invested in the farm:

Profit
– Imputed costs for unpaid labour

= Return to equity capital
/ owner's equity capital
= Rate of return on owner's equity capital

- **rate of return to total capital**

interest yield of equity capital and borrowed capital invested in the farm:

Profit
– Imputed costs for unpaid labour

+ Interest expense
= Return to total capital
/ Total capital
= Rate of return on total capital

Net profitability

= profitability coefficient

Profit in relation to the imputed costs for compensation of family labour and equity capital:

Profit
/ (Imputed costs for owner's equity + unpaid labour)
= Profitability coefficient

If the profitability coefficient is greater than 1, the employed factors of labour and capital are paid in full and a net profit is achieved.

Profitability of capital invested on the land

Capital invested on the land is calculated by deducting the value of land from the total capital. For the calculation of the interest yield from the capital invested on the land the profit needs to be reduced by the imputed costs of the land.

Рентабельность

Рентабельность измеряет успех работы предприятия.

Она определяется как показатель, связывающий успех (как правило, прибыль до налогообложения) с другими аспектами (собственным / совокупным капиталом, оборотом, трудом), о которых предполагают, что они существенно содействуют достижению успеха.

Рентабельность капитала

= Рендита

Выручка (проценты) от вложенного капитала

- **Рентабельность собственного капитала**

Проценты на собственный капитал, вложенный в предприятие:

прибыль

– зарплата неоплачиваемой рабочей силы

= выручка от собственного капитала

/ собственный капитал

= проценты с собственного капитала

- **Рентабельность совокупного капитала**

Проценты на собственный и заемный капитал (вкл. землю), вложенный в предприятие.

Прибыль

– зарплата неоплачиваемой рабочей силы

+ затраты на проценты

= выручка с совокупного капитала

/ совокупный капитал

= проценты на совокупный капитал.

Нетто-рентабельность

= коэффициент рентабельности

Прибыль в сравнении с расчетными потребностями оплаты работы членов семьи и собственного капитала:

Прибыль

/ проценты на собственный капитал+причит. зарпл.

= коэффициент рентабельности.

Если коэффициент рентабельности превышает 1, то использованные факторы, работа и капитал вознаграждаются полностью, и достигается предпринимательская прибыль.

Рентабельность вложенного капитала

Вложенный капитал составляет совокупный капитал без земли. Для расчета выручки с вложенного капитала, прибыль должна быть соответственно уменьшена на величину расчетных расходов на собственную землю, включая подворье.

Շահութաբերություն

Շահութաբերությունը բնութագրում է ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունավետությունը: Այն որոշվում է շահույթի (սովորաբար՝ նախքան հարկումը) և որևէ այլ ցուցանիշի (սեփական կապիտալ, ընդհանուր կապիտալի իրացումից հատույթ, աշխատանք) հարաբերակցությամբ: Ենթադրվում է, որ կշված ցուցանիշները նպաստում են շահույթի ձևավորմանը:

Կապիտալի շահութաբերություն

Ներդրված կապիտալի օգտագործման արդյունավետությունը

- **Սեփական կապիտալի շահութաբերություն**

Ներդրված սեփական կապիտալի օգտագործման արդյունավետությունը (տոկոսային եկամուտ՝ սեփական կապիտալի միավորի հաշվով)

շահույթ

– չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

= Սեփական կապիտալի հատույց

/ սեփական կապիտալ

= սեփական կապիտալի շահութաբերություն

- **Ընդհանուր կապիտալի շահութաբերություն**

Ներդրված սեփական և փոխառու կապիտալների օգտագործման արդյունավետությունը (տոկոսային եկամուտ՝ ընդհանուր կապիտալի միավորի հաշվով):

Շահույթ

– չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր

+ տոկոսային ծախսեր

= ընդհանուր կապիտալի հատույց

/ ընդհանուր կապիտալ

= ընդհանուր կապիտալի շահութաբերություն

Չուտ շահութաբերություն

= Շահութաբերության գործակից

Շահույթի հարաբերակցությունը սեփականատիրոջ ու նրա ընտանիքի անդամների աշխատանքի և սեփական կապիտալի այլընտրանքային ծախսերին (արժեքին): Շահույթ / (սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք + սեփական աշխատանքի այլընտրանքային ծախսեր) = շահութաբերության գործակից:

Եթե շահութաբերության գործակիցը 1-ից բարձր է, ապա ներդրված գործունեությունն աշխատանքը և կապիտալը, ամբողջությամբ փոխհատուցվում են և ձևավորվում է զուտ շահույթ:

Միավոր հողատարածության հաշվով ներդրված կապիտալի շահութաբերությունը

Միավոր հողատարածության հաշվով ներդրված կապիտալի մեծությունը հաշվարկելիս անհրաժեշտ է հողի արժեքը նվազեցնել ընդհանուր կապիտալի արժեքից: Ներդրված կապիտալի շահութաբերության հաշվարկման համար շահույթի մեծությունը պետք է նվազեցվի հողի այլընտրանքային արժեքի չափով:

- Gewinn
 + Zinsaufwand
 – Lohnansatz für nichtentlohnte Arbeitskräfte
 – Pachtansatz für eigene Flächen
 = Ertrag des eingesetzten Besatzkapitals
 / Durchschnittlich eingesetztes Besatzkapital
 = Besatzkapitalverzinsung

Rendite des Pächtersachkapitals

Dieser Kennzahl liegt die Überlegung zugrunde, dass der Erfolg eines luf. Unternehmens einerseits auf den Erfolg aus der luf. Produktion und andererseits auf die Verzinsung der eingesetzten Grundstücke (Boden und Gebäude) zurückzuführen ist. Um den Erfolg aus der luf. Tätigkeit zu isolieren, wird der Reinertrag um die Aufwendungen und Erträge bereinigt, die dem Boden und den Gebäuden* zuzurechnen sind. Diese Größe wird nun dem um den Buchwert des Bodens und der Gebäude verminderten Gesamtkapital gegenübergestellt. Die Rendite des Pächtersachkapitals entspricht daher der Gesamtkapitalrendite eines Betriebspächters.

* einschl. der baulichen Anlagen und der Bodenverbesserungen

- Reinertrag
 – ortsübliche Pacht
 + Gebäudeabschreibungen
 + Gebäudeversicherungen
 + Grundsteuer
 = Ertrag des Pächtersachkapitals
 / Durchschnittlich eingesetztes Pächtersachkapital
 = Verzinsung des Pächtersachkapitals

Arbeitsrentabilität

Ertrag aus dem Arbeitseinsatz im Verhältnis zum Arbeitseinsatz (Arbeitsentlohnung). Da ein Teil des Gewinns i.d.R. auch zur Verzinsung des eigenen Kapitals dient muss er um einen Zinsansatz/Pachtansatz für dieses reduziert werden.

• Gesamtarbeitsrentabilität

- Gewinn
 + Personalaufwand (Löhne mit Nebenkosten)
 – Zins für Eigenkapital
 – Pachtansatz für eigenen Boden
 = Gesamtarbeitsertrag
 / Anzahl eingesetzter Arbeitskräfte (AK oder AKh)
 = Gesamtarbeitsertrag je AK/AKh

- profit
 + interest paid
 – imputed costs for unpaid labour
 – imputed costs for owner-occupied land
 = return to capital invested on the land
 / mean capital invested on the land
 = Rate of return to capital invested on the land

Profitability of tenant-type capital invested

This ratio is based on the consideration that the profit of an agricultural business can be derived from the return of the agricultural production on the one hand, and from the return to real estate (land and buildings) on the other.

In order to calculate the return from agricultural production, the net revenue is cleared from those expenses and returns which are related to land and buildings*. This figure is then set into relation with the total capital less the book value of land and buildings. The profitability of tenant-type capital is, therefore, equivalent to the total capital profitability of a leaseholder.

* including structural installations and soil amelioration.

- net revenue
 – average rent paid locally
 + depreciation for buildings
 + insurance for buildings
 + real property tax
 = return to tenant-type capital
 / mean tenant-type capital invested
 = rate of return to tenant-type capital

Profitability of labour input

Return to labour in relation to the input of labour (labour compensation).

As part of the profit is required to provide a return on the equity capital, the return on labour is the profit reduced by the imputed costs of the owner's capital

• Total labour profitability

- profit
 + labour expenses (incl. incidental wage costs)
 – imputed cost for equity capital
 – imputed rent for land owned (if not part of equity)
 = return to total labour
 / total number of workers (labour units/man hours)
 = return to labour per labour unit of total labour

- Прибыль
- + затраты на проценты
- смета зарплаты неоплачиваемой рабочей силы
- стоимость аренды собственных площадей
- = выручка с вложенного капитала
- / средний вложенный капитал
- = процент на вложенный капитал.

Рентабельность основного капитала арендатора

В основе этого показателя лежит рассуждение, что успех действующего предприятия объясняется, с одной стороны, успехом действующего производства, а с другой — начислением процентов на используемые зем. участок (земля и строения). Чтобы изолировать успех от текущей деятельности, чистый доход очищается от затрат и выручки, относящихся к земле и строениям*. Эта величина сопоставляется с общим капиталом, уменьшенным на балансовую стоимость земли и строений. Поэтому рентабельность осн. капитала арендатора соответствует рентабельности общего капитала арендатора предприятия.

* Вкл. строительные сооружения и мелиорацию земли.

- Чистая выручка
- типичная местная арендная плата
- + амортизация строений
- + страхование строений
- + поземельный налог
- = выручка с основного капитала арендатора
- / средний вложенный основной капитал арендатора
- = проценты от основного капитала арендатора

Рентабельность труда

Выручка от использования труда в соотношении с использованием труда (оплатой труда). Т. к. часть прибыли, как правило, служит для оплаты процентов за собственный капитал, то она должна быть уменьшена на расчетные проценты/арендную плату.

• **Рентабельность совокупного труда**

- Прибыль
- + затраты на персонал (зарплату с побочн. расх.)
- процент на собственный капитал
- смета аренды собственной земли
- = выручка за совокупный труд
- / кол-во использ. раб. силы (чел. или чел.-час.)
- = выручка от совокупного труда на

- շահույթ
- + տոկոսային ծախսեր
- չվարձատրվող աշխատուժի այլընտրանքային ծախսեր
- սեփական հողերի այլընտրանքային արժեքը
- = հողատարածությունում ներդրված կապիտալի հատույց
- / միավոր հողատարածության հաշվով ներդրված կապիտալի միջին արժեք
- = միավոր հողատարածության հաշվով ներդրված կապիտալի շահութաբերություն

Վարձակալի հիմնական կապիտալի շահութաբերությունը

Այս ցուցանիշի հիմքում ընկած է այն, որ գյուղատնտեսական գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպության շահույթը կարող է ձևավորվել ինչպես գյուղատնտեսական արտադրությունից, այնպես էլ հողակտորների (հող և շենքեր) վարձակալությունից: Գյուղատնտեսական գործունեությունից եկամուտը հաշվարկելու նպատակով զուտ եկամուտը գտվում է հողի և շենքերի հետ կապված ծախսերից ու եկամուտներից*: Այս մեծությունն, այնուհետև, հարաբերվում է ընդհանուր կապիտալի՝ հողի և շենքերի հաշվեկշռային արժեքի չափով նվազեցված մեծությանը: Այդ պատճառով այս ցուցանիշը համապատասխանում է վարձակալի ընդհանուր կապիտալի շահութաբերությանը:

* Ներառյալ՝ շինարարական կառույցները և հողաբարելավումը

- զուտ եկամուտ
- տվյալ տարածաշրջանին բնորոշ ռենտա
- + շենքերի մաշվածություն (ամորտիզացիա)
- + շենքերի ապահովագրություն
- + հողի հարկ
- = վարձակալի հիմնական կապիտալի եկամուտը
- / վարձակալի ներդրած հիմնական կապիտալի միջին արժեքը
- = Վարձակալի հիմնական կապիտալի շահութաբերությունը:

Աշխատանքի շահութաբերությունը

Աշխատանքի դիմաց ստացված հատույցի և ներդրված աշխատանքի հարաբերակցությունը (աշխատանքի փոխհատուցում): Զանի որ շահույթի մի մասը պահանջվում է նաև ներդրված սեփական կապիտալի փոխհատուցման համար, աշխատանքի դիմաց հատույցը հաշվարկվում է շահույթից՝ նվազեցնելով սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեքը:

• **Ընդհանուր աշխատանքի շահութաբերությունը**

- շահույթ
- + անձնակազմի գծով ծախս (աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ)
- սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք
- սեփական հողերի այլընտրանքային արժեք
- = ընդհանուր աշխատանքի հատույց
- / ներդրված աշխատուժի քանակ (մարդ/մարդ-ժամ)
- = ընդհանուր աշխատանքի շահութաբերություն

- **Arbeitsrentabilität**
  - Gewinn
  - Zins für Eigenkapital
  - Pachtansatz für eigenen Boden
  - = Arbeitsertrag der nichtentlohnten Arbeitskräfte
  - / Anzahl nichtentlohnter Arbeitskräfte (AK/AKh)

  - = Arbeitsertrag je AK/AKh

- **Unpaid labour profitability**
  - profit
  - imputed cost for equity capital
  - imputed lease for owned land
  - = return to unpaid labour
  - / number of unpaid labourers (lab.units/man hours)

  - = labour income of the farming family per labour unit

чел. или чел.-час

- **Рентабельность труда**
  - Прибыль
  - процент на собственный капитал
  - смета аренды собственной земли
  - = выручка от труда неоплачиваемой раб.силы
  - / кол-во неоплаченных рабочих (чел., чел.-час.)
  - = выручка от труда на 1 чел., 1 чел.- час

(մեկ աշխատողի կամ մարդ-ժամ-ի հաշվով)

- **Չվարձատրվող աշխատանքի շահութաբերությունը**
  - շահույթ
  - սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեք
  - սեփական հողերի այլընտրանքային արժեք
  - = չվարձատրվող աշխատանքի հատույց
  - / չվարձատրվող աշխատուժի քանակ (մարդ / մարդ-ժամ)
  - = սեփական աշխատանքի շահութաբերություն (մեկ աշխատողի կամ մարդ-ժամ-ի հաշվով)

Liquidität

Fähigkeit eines Unternehmens, bestehenden Zahlungsverpflichtungen fristgerecht nachzukommen. Im weiteren Sinne auch: Verfügungsmacht des Unternehmens über liquide Mittel.

Zeitpunktliquidität

Für einen bestimmten Stichtag ermitteltes Verhältnis zwischen verfügbaren Zahlungsmitteln (ggf. einschließlich potentieller Zahlungsmittel) und kurzfristigen Verbindlichkeiten, dargestellt in sogenannten Liquiditätsgraden:

- *Liquidität 1. Grades*: Barliquidität

$$\frac{\text{flüssige Mittel}^* \times 100}{\text{kurzfristige Verbindlichkeiten}}$$

* Flüssige Mittel = Schecks, Kassenbestand, Guthaben bei Kreditinstituten

- *Liquidität 2. Grades*: Liquidität auf kurze Sicht

$$\frac{\text{Umlaufvermögen} \times 100}{\text{kurz- und mittelfristige Verbindlichkeiten}}$$

- *Liquidität 3. Grades*: Liquidität auf mittlere Sicht

$$\frac{\text{Finanzumlaufvermögen} \times 100}{\text{kurzfristige Verbindlichkeiten}}$$

Zeitraumliquidität

Für einen bestimmten Zeitraum (Monat, Quartal, Jahr) gefertigte Gegenüberstellung von Einzahlungen und Auszahlungen.

Einzahlungen = Zufluss von Zahlungsmitteln*

Berechnung:

- laufende Einnahmen des Unternehmens
- + Einnahmen aus dem Verkauf von Anlagevermögen
- Gewährung von Kundenkrediten
- + Eingänge von Außenständen (Forderungseingänge)
- = **Einzahlungen aus dem Unternehmensbereich**
- + Zahlungseingänge aus Aufnahme von Darlehen
- + Geldeinlagen des Unternehmers
- = **Einzahlungen insgesamt**

Liquidity

Ability of a business to fulfill its financial obligations in due time. In a broader sense also: control of the business over liquid funds.

Liquidity at a certain point of time

Ratio of available funds (if applicable including potential funds) and short-term liabilities at a certain due date represented in so-called liquidity ratios:

- *Liquidity ratio 1*   Liquid cash resources

$$\frac{\text{liquid means of payment}^* \times 100}{\text{short-term liabilities}}$$

* Liquid means of payment = cheques, cash balance, credit balance in bank accounts

- *Liquidity ratio 2*   Short-term liquidity

$$\frac{\text{current assets} \times 100}{\text{short- and medium-term liabilities}}$$

- *Liquidity ratio 3*   Medium-term liquidity

$$\frac{\text{current financial assets} \times 100}{\text{short-term liabilities}}$$

Liquidity over a period of time

Ratio of inpayments and outpayments for a certain time period (month, quarter, year).

Inpayments = accrual of funds*

Calculation:

- current receipts of the business
- + receipts from sales of fixed assets
- credits extended to customers
- + inflow from debt claims (collection of debt claims)
- = **inflow from the business**
- + inflow from credit intake
- + cash deposits of the entrepreneur
- = **total inpayments**

Ликвидность

Способность предприятия выполнить в срок существующие платежные обязательства. В широком смысле также: наличие у предприятия ликвидных средств.

Ликвидность на определенную дату

Расчитанное на определенный день соотношение между наличными платежными средствами (вкл. и потенциальные) и краткосрочными обязательствами, представленными так называемыми, степенями ликвидности:

- **Ликвидность 1-ой степени:**
моментальная ликвидность

$$\frac{\text{ликвидные средства}^* \times 100}{\text{краткосрочные обязательства}}$$

* Ликвидные средства = чеки, наличность в кассе, активы в банках

- **Ликвидность 2-ой степени:**
краткосрочн. ликвидность

$$\frac{\text{оборотные средства} \times 100}{\text{кратко- и среднесрочные обязательства}}$$

- **Ликвидность 3-ей степени:**
среднесрочн. ликвидность

$$\frac{\text{финансовые оборотные средства} \times 100}{\text{краткосрочные обязательства}}$$

Ликвидность на период времени

Сделанное сопоставление поступлений и выплат за определенный период (месяц, квартал, год).

Поступления = поступление платежных средств*

Расчет:

- текущие поступления на предприятие
- + поступления от продажи основных средств
- предоставление покупательского кредита
- + поступление дебит. задолженности (требований)

= поступления из предприятия

+ поступление взятых ссуд

+ денежные депозиты предпринимателя

= всего поступлений

Իրացվելիություն

Պարտավորությունները ժամանակին կատարելու տնտեսվարող սուբյեկտի ունակությունը: Լայն իմաստով նաև՝ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից իրացվելի միջոցների տնօրինումը:

Իրացվելիությունը՝ որոշակի ամսաթվի դրությամբ

Որոշակի ամսաթվի դրությամբ առկա իրացվելի միջոցների (որոշ դեպքերում ներառյալ՝ պոտենցիալ իրացվելի միջոցները) և ընթացիկ պարտավորությունների միջև հարաբերակցությունները ներկայացվում են իրացվելիության գործակիցների տեսքով՝

- **Իրացվելիության գործակից 1՝**
բացարձակ իրացվելիություն

$$\frac{\text{վճարամիջոցներ}^* \times 100}{\text{կարճաժամկետ պարտավորություններ}}$$

* վճարամիջոցներ = չեկեր, դրամական միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ

- **Իրացվելիության գործակից 2՝**
ընթացիկ իրացվելիություն

$$\frac{\text{ընթացիկ ակտիվներ} \times 100}{\text{ընթացիկ և միջին ժամկետայնության պարտավորություններ}}$$

- **Իրացվելիության գործակից 3՝**
միջնաժամկետ իրացվելիություն

$$\frac{\text{ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ} \times 100}{\text{ընթացիկ պարտավորություններ}}$$

Իրացվելիությունը՝ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում

Որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում (ամիս, եռամսյակ, տարի) դրամական մուտքերի և ելքերի հարաբերակցությունը:

Մուտքեր = Վճարամիջոցների ներհոսք*

Հաշվարկ՝

- մուտքեր ընթացիկ գործունեությունից
- + մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից
- հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ
- + մուտքեր դեբիտորական պարտքերից (դեբիտորական պարտքերի հավաքագրում)
- = Մուտքեր՝ տնտեսական գործունեությունից**
- + մուտքեր վարկերի և փոխառությունների ստացումից
- + ձեռնարկատիրոջ դրամական ներդրումներ
- = ընդամենը մուտքեր**

Auszahlungen = Abfluss von Zahlungsmitteln*

Berechnung:

- + Ausgaben für d. Beschaffung von Anlagevermögen
- Inanspruchnahme von Lieferantenkrediten
- + Rückzahlung kurzfristiger Kredite
- = **Auszahlungen für den Unternehmensbereich**
- + Tilgungszahlungen auf Darlehen
- + (Zahlungsausgänge wegen mittel- und langfristiger Kreditgewährung)
- + Geldentnahmen des Unternehmers

= **Auszahlungen insgesamt**

* Zahlungsmittel = Kassenbestand, Guthaben bei Kreditinstituten

Unterliquidität

= **Zahlungsstockung**

Vorübergehender Mangel an Zahlungsmitteln. Die Zahlungsfähigkeit kann durch kurzfristige Kreditaufnahme oder Substanzverkäufe wiederhergestellt werden.

Illiquidität

= **Zahlungsunfähigkeit**

Mangel an Zahlungsmitteln, der nicht mehr ausgeglichen werden kann; führt zwangsläufig zu Liquidierung des Betriebes.

Überliquidität

Zahlungsmittel sind über einen längeren Zeitraum größer als der jeweilige Zahlungsbedarf. Wenn die Bestände an Zahlungsmitteln kein oder nur geringfügige Zinserträge einbringen, kann Überliquidität zu Ertragseinbußen führen.

Geldüberschuss / Geldunterschuss

Der verfügbare Geldüberschuss steht für Investitionen über die derzeitigen Investitionen hinaus (Nettoinvestitionen) zur Verfügung.

laufende Einnahmen des Unternehmens

- laufende Ausgaben des Unternehmens
- = **Einnahme-/Ausgabeüber(unter)schuss aus laufende Unternehmenstätigkeit**
- Ausgaben für die Beschaffung von Anlagevermögen
- + Einnahmen aus dem Verkauf von Anlagevermögen
- = **Einnahme-/Ausgabeüber(unter)schuss im Unternehmen**
- + Privateinnahmen

Amounts paid out = Outflow of means of payment*

Calculation:

- + amounts paid out for purchase of fixed assets
- utilisation of supplier credits
- + repayment of short-term credits
- = **outflow from the business**
- + repayment of loans
- + (outflow due to credits obtained on a medium- and long-term basis)
- + cash drawings of the entrepreneur

= **total amounts paid out**

* funds = cash balance, credit balance

Liquidity crunch

A temporary lack of funds. Liquidity can be regained through short-term credits or asset sales.

Illiquidity (Insolvency)

Lack of funds, which cannot be balanced; Inevitably leads to the liquidation of the farm.

Excess liquidity

Available amount of funds is greater than the amount of funds required over a longer period of time. If these excess funds yield no or only little interest, excess liquidity leads to loss of revenue.

Cash surplus / cash deficit

The cash surplus can be employed for investments exceeding current investment (net investments).

current inpayment of the business

- current outpayments of the business
- = **surplus/deficit of inpayments and outpayments from current operation business activity**
- outpayments for purchase of fixed assets
- + receipts from sales of fixed assets
- = **surplus/deficit of inpayments and outpayments of the business**
- + deposits

Выплаты = отток платежных средств*
Расчет:

- + расходы на приобретение основного капитала
- использование кредитов поставщиков
- + возврат краткосрочных кредитов
- = **выплаты внутри предприятия**
- + платежи погашения по ссудам
- + (выплаты по средне- и долгосрочным кредитам)
- + изъятие денег из предприятия

= **всего выплаты**

* Платежные средства = кассовая наличность, активы в кредитных учреждениях.

Неполная ликвидность

= **Прекращение платежей**

Временный дефицит платежных средств. Платежеспособность может быть восстановлена взятием краткосрочного кредита или продажей материальных средств.

Неликвидность

= **неплатежеспособность**

Дефицит платежных средств, который нельзя устранить; приводит к принудительной ликвидации предприятия.

Избыточная ликвидность

Платежных средств на протяжении длительного времени больше, чем потребность в оплате. Если наличные платежные средства не дают или дают только незначительные начисления процентов, то избыточная ликвидность может привести к уменьшению выручки.

Денежный избыток / Дефицит денег

Имеющийся денежный избыток может использоваться для инвестиций сверх нынешних (нетто-инвестиций).

Текущий приход предприятия

– текущий расход предприятия

= **Приход/расход, избыток / дефицит от текущей деятельности предприятия**

– расходы на приобретение основного капитала

+ приход от продажи основного капитала

= **Приход/расход, избыток / дефицит предприятия**

+ частный приход

Ելքեր = վճարամիջոցների արտահոսք*
Հաշվարկ՝

- + հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով ծախսեր
- առևտրային վարկերի օգտագործում
- + կարճաժամկետ վարկերի մարում
- = **Ելքեր՝ տնտեսական գործունեությունից**
- + վարկերի և փոխառությունների մարում
- + Ելքեր միջին ժամկետայնության և երակարգաժամկետ վարկերի ու փոխառությունների գծով
- + ձեռնարկատիրոջ կողմից դրամական միջոցների դուրսհանում

= **ընդամենը ելքեր**

* վճարամիջոց = կանխիկ դրամական միջոցներ, բանկային հաշիվներ

Իրացվելիության կարճաժամկետ խնդիրներ

= **Վճարումների ժամանակավոր դադարեցում**

Իրացվելի միջոցների ժամանակավոր պակասուրդ: Իրացվելիությունը կարող է վերականգնվել կարճաժամկետ վարկերի ստացման կամ ակտիվների վաճառքի միջոցով:

Իրացվելիության երկարաժամկետ խնդիրներ

= **Անվճարունակություն**

Միջոցների անբավարարություն, որը հնարավոր չէ շտկել: Անխուսափելիորեն հանգեցնում է կազմակերպության լուծարմանը:

Ավելցուկային իրացվելիություն

Իրացվելի միջոցների երկարաժամկետ ավելցուկ անհրաժեշտ մակարդակի նկատմամբ: Եթե իրացվելի միջոցները չեն ապահովում կամ ապահովում են ցածր եկամտաբերություն, ավելցուկային իրացվելիությունը կարող է հանգեցնել եկամտի նվազման:

Դրամական միջոցների ավելցուկ / պակասուրդ

Դրամական միջոցների ավելցուկը կարող է օգտագործվել ներդրումների առկա մակարդակը գերազանցող լրացուցիչ ներդրումներ կատարելու համար (զուտ ներդրումներ):

գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր

– գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր

= **գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր**

– հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով դրամական միջոցների ելքեր

+ հիմնական միջոցների վաճառքից դրամական միջոցների մուտքեր

= **տնտեսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր**

+ դրամական միջոցների անձնական բնույթի մուտքագրումներ

– Privatausgaben

= **Geldüber(unter)schuss**

– Tilgung

+ Kreditaufnahme

= **verfügbarer Geldüber(unter)schuss**

Finanzierungskraft

• Cash flow

Summe an liquiden Eigenmitteln, die während einer Periode zur Verfügung steht, um Investitionen zu finanzieren und Geldvermögen zu bilden.

Einzahlungen

– Auszahlungen

= **Cash flow**

oder bei retrograder Ermittlung:

Gewinn / Verlust (einer Wirtschaftsperiode)

+ Abschreibungen

= **Cash flow I**

+ Einlagen

– Entnahmen

= **Cash flow II**

– Tilgung

= **Cash flow III**

• Kalkulatorische Tilgungsdauer

Maximale Tilgungsdauer für die Fremdkapitalbelastung des Betriebes. Verhältnis der Netto-Verbindlichkeiten zum Cash flow.

Verbindlichkeiten

– Forderungen und sonst. Vermögensgegenstände

– Wertpapiere

– Schecks, Kassenbestand, Guthaben

= Netto-Verbindlichkeiten (Jahresdurchschnitt)

/ Cash flow II

= Kalkulatorische Tilgungsdauer (Jahre)

Kapitaldienstgrenze

Die Kapitaldienstgrenze gibt an, welcher Kapitaldienst wirtschaftlich tragbar ist. Bei der Ermittlung der langfristigen und der mittelfristigen Kapitaldienstgrenze sollten entweder mindestens dreijährige Durchschnittszahlen oder Trendzahlen verwendet werden. Einjährige Werte weichen oft durch Ernteschwankungen, einmalige Einlagen oder

– drawings

= **cash surplus/deficit**

– redemption

+ raising of credit

= **available cash surplus/deficit**

Financial power

• Cash flow

Sum of liquid equity funds available during a given period in order to finance investment and to form cash funds.

inpayments

– outpayments

= **cash flow**

or for retrograde determination:

profit / loss

+ depreciation

= **cash flow I**

+ deposits

– drawings

= **cash flow II**

– repayment

= **cash flow III**

• Imputed payback period

Maximum payback period for the borrowed capital of the business. Ratio of the net-liabilities and the cash flow.

liabilities

– receivables and other assets

– securities

– cheques, cash balance, credit balance at banks

= net-liabilities (annual mean value)

/ cash flow II

= imputed payback period (years)

Debt service limit

The limit for debt service states which amount of debt service is economically feasible. For the determination of the long-term and medium-term debt service limit either at least three-year mean values or trend figures should be applied. Figures for individual years differ from the sustainable values due to variations in the amounts harvested,

– частный расход

= **Избыток (дефицит) денег**

– погашение долгов

+ получение кредита

= **наличный избыток (дефицит) денег**

Финансовый потенциал

• Cash flow

Сумма ликвидных собств. средств, имеющихся в распоряжении в течение периода, для финансирования инвестиций и создания фин-ых активов.

Поступления

– выплаты

= **Cash flow**

или при обратном определении

прибыль / убыток (одного хозяйственного периода)

+ списания

= **Cash flow I**

+ депозиты

– изъятия

= **Cash flow II**

– погашение займов

= **Cash flow III**

• Расчетный период погашения

Максимальный срок для погашения долгов заемного капитала. Соотношение нетто-обязательств с Cash Flow.

Обязательства

– требования и прочие предметы имущества

– ценные бумаги

– чеки, кассовая наличность, активы

= нетто-обязательства (среднегодовые)

/ Cash flow II

= Расчетный период погашения займа (годы)

Предел обслуживания долга

Граница обслуживания долга показывает, какое обслуживание долга экономически посильно.

При определении долго- и среднесрочной границы обслуживания долга должны использоваться минимум трехгодичные средние или тенденциозные данные. Одногодичные показатели часто значительно отклоняются из-за колебания урожаев, одноразовых

– դրամական միջոցների անձնական բնույթի ելքագրումներ

= **դրամական միջոցների զուտ հոսքեր (ավելցուկ/պակասուրդ)**

– պարտավորությունների մարումներ

+ վարկերի ստացում

= **Դրամական միջոցների առկա ավելցուկ/պակասուրդ**

Ֆինանսական ներուժ

• Դրամական միջոցների հոսքեր

Որոշակի ժամանակահատվածում ներդրումների ֆինանսավորման և ընթացիկ ակտիվների ձևավորման համար առկա սեփական իրացվելի միջոցների գումարն է

դրամական միջոցների մուտքեր

– դրամական միջոցների ելքեր

= **Դրամական միջոցների հոսքեր**

կամ հետադարձ հաշվարկի դեպքում՝ շահույթ / վնաս (հաշվետու ժամանակաշրջանի)

+ մաշվածություն (ամորտիզացիա)

= **Դրամական միջոցների հոսքեր I**

+ դրամական միջոցների անձնական բնույթի մուտքագրումներ

– դրամական միջոցների անձնական բնույթի ելքագրումներ

= **Դրամական միջոցների հոսքեր II**

– պարտավորությունների մարումներ

= **Դրամական միջոցների հոսքեր III**

• Պարտավորությունների մարման հաշվարկային ժամանակաշրջան

Փոխառու կապիտալի մարման առավելագույն ժամանակահատվածը: Պարտավորությունների զուտ արժեքի և դրամական միջոցների հոսքերի հարաբերակցությունը:

պարտավորություններ

– դեբիտորական պարտքեր և այլ իրացվելի ակտիվներ

– արժեթղթեր

– չեկեր, դրամական միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ

= պարտավորությունների զուտ արժեքը (միջին տարեկան)

/ դրամական միջոցների հոսքեր

= պարտավորությունների մարման հաշվարկային ժամանակաշրջան

Պարտքի սպասարկման սահմանագիծը

Այս ցուցանիշը ցույց է տալիս պարտքի սպասարկման տնտեսապես հիմնավորված առավելագույն գումարը: Պարտքի սպասարկման երկարաժամկետ և միջնաժամկետ սահմանագծերի որոշման համար վերցվում են կամ նվազագույնը երեք տարվա միջին արժեքներ, կամ դիևամիկ շարքեր: Առանձին տարիների արժեքները բերքատվության ցուցանիշների տատանման, պարբե-

Entnahmen erheblich von den nachhaltigen Werten ab und sind deshalb für die Planung nur nach entsprechenden Korrekturen brauchbar.

- Gewinn (bereinigt)
  - + Einlagen
  - Entnahmen
  - = **Eigenkapitalbildung**
  - ggf. Risikoabschlag (z.B. 5-10% vom Roheinkommen)
  - + bestehender Zinsaufwand
  - = **Langfristige Kapitaldienstgrenze**
  - + Abschreibungen für neu(er)e lang- und mittelfristige Anlagegüter (Gebäude, Maschinen)
  - = **Mittelfristige Kapitaldienstgrenze**
  - = **Nachhaltige Kapitaldienstgrenze**
  - + Übrige Abschreibungen
  - + ggf. außerbetriebliche Mittel
  - = **Kurzfristige Kapitaldienstgrenze**
  - = **aktuelle Kapitaldienstfähigkeit**
  - Kapitaldienstreserve**
- Vermindert man die einzelnen Kapitaldienstgrenzen um den bestehenden Kapitaldienst ergibt sich jeweils die noch für neue Verbindlichkeiten verbleibende Kapitaldienstreserve:

Kapitaldienstgrenze (langfristig, nachhaltig, kurzfristig)

- bestehender Kapitaldienst
- = Kapitaldienstreserve (langfristig, nachhaltig, kurzfristig)

Ausschöpfung der Kapitaldienstgrenze

Relativer Anteil des Kapitaldienstes aus bestehenden Verbindlichkeiten an den Kapitaldienstgrenzen. Werte unter 100% weisen eine bestehende Reserve aus; Werte über 100% zeigen eine Überstrapazierung einer Grenze.

- Bestehender Kapitaldienst
- / Kapitaldienstgrenze (langfristig, nachhaltig, kurzfr.)
- × 100
- = Ausschöpfung der Kapitaldienstgrenze (%) (langfristig, nachhaltig, kurzfristig)

and single deposits or drawings. Hence they can only be applied for planning purposes after they have been corrected correspondingly.

- profit (adjusted)
- + deposits
- drawings
- = **equity capital formation**
- if applicable deduction for risk (e.g. 5-10% of gross income)
- + existing expenses for interest payments
- = **long-term limit for debt service**
- + depreciation of new(er) long-term and medium-term fixed assets (buildings, machinery)
- = **medium-term limit for debt service**
- = **sustainable limit for debt service**
- + remaining depreciation
- + outside funds if applicable
- = **short-term limit for debt service**
- = **actual limit for debt service**
- Debt service reserve**

When the different of debt service limits are reduced by the existing debt service the result is referred to as debt service reserve for additional liabilities:

debt service limit (long-, medium-, short-term)

- existing debt service
- = debt service reserve (long-, medium, short-term)

Degree of use of reserve debt service limit

Relative share of debt service for existing liabilities compared to the debt service limits. Figures below 100 % show an available reserve; figures above 100 % identify the over-exhausting of the limits.

- existing debt service
- / debt service limit (long-, medium-, short-term)
- × 100
- = degree of use of the debt service limit (%) (long-, medium-, short-term)

депозитов и изъятий от продолжительных показателей и поэтому могут быть использованы для планирования только после соответствующей корректировки.

Прибыль (очищенная)

+ депозиты

– изъятия

= **образование собственного капитала**

– при необходимости отчисления на риски (напр., 5-10% от дохода нетто)

+ имеющиеся затраты на оплату процентов

= **предел долгосрочного обслуживания долга**

+ списания на новые долго- и среднесрочные основные вложения (строения, машины)

= **предел среднесрочного обслуж-я долга**

= **продолжительный предел обслуж-я долга**

+ прочие списания

+ при необходимости непроеизводств. средства

= **предел краткосрочного обслуж-я долга**

= **актуальная способность обслуж-я долга**

Резерв обслуживания долга

Если сократить отдельные пределы обслуживания долга на существующее обслуживание долга, то образуется резерв для новых обязательств по обслуживанию долгов.

Граница обслуживания долга (долго-, средне-, краткосрочная)

– существующее обслуживание долга

= резерв обслуживания долга (долго-, средне-, краткосрочный)

Исчерпание границы обслуживания долга

Относительная доля обслуживания долга по существующим обязательствам в пределах границы обслуживания долга. Данные ниже 100 % свидетельствуют о наличии резервов, выше 100% - о перенапряжении пределов.

Существующее обслуживание долга

/ граница обслуживания долга (долго-, средне-, краткосрочный) × 100

= **исчерпание предела обслуживания долга (%)**
(долго-, средне-, краткосрочного)

րական բնույթ չկրող դրամական մուտքերի և ելքերի պատճառով հաճախ զգալիորեն տարբերվում են երկարաժամկետ ցուցանիշներից: Հետևաբար, պլանավորման նպատակներով այս ցուցանիշները կարող են օգտագործվել միայն համապատասխան ճշգրտումներից հետո:

շահույթ (ճշգրտված)

+ դրամական մուտքեր

– դրամական ելքեր

= **սեփական կապիտալի ձևավորում**

– համապատասխան դեպքերում՝ մասհանումներ ռիսկերի գծով (օր.՝ համախառն եկամտի 5-10%-ը)

+ փաստացի տոկոսային ծախսերը

= **պարտքի սպասարկման երկարաժամկետ սահմանագիծ**

+ օգտակար ծառայության միջին և երկար ժամկետ ունեցող նոր հիմնական միջոցների (շենքեր, մեքենաներ) մաշվածությունը

= **պարտքի սպասարկման միջնաժամկետ սահմանագիծ**

= **պարտքի կայուն սպասարկման սահմանագիծ**

+ այլ ակտիվների մաշվածություն

+ համապատասխան դեպքերում՝ ոչ արտադրական միջոցներ

= **պարտքի սպասարկման միջնաժամկետ սահմանագիծ**

= **պարտքի սպասարկման փաստացի կարողություն Պարտքի սպասարկման պահուստ**

Պարտքի սպասարկման սահմանագծերի առանձին ցուցանիշներից նվազեցնելով պարտքի փաստացի սպասարկման ցուցանիշը՝ ստանում են պարտքի սպասարկման համապատասխան պահուստները, որոնց հաշվին կարող են սպասարկվել լրացուցիչ պարտավորություններ:

պարտքի սպասարկման սահմանագիծը (երկարաժամկետ, միջնաժամկետ, կարճաժամկետ)

– պարտքի փաստացի սպասարկման արժեք

= **պարտքի սպասարկման պահուստ** (երկարաժամկետ, միջնաժամկետ, կարճաժամկետ)

Պարտքի սպասարկման պահուստի օգտագործման աստիճան

Փաստացի պարտավորությունների սպասարկման տեսակարար կշիռը պարտքի սպասարկման սահմանագծի համեմատ: Ցուցանիշները, որոնք ցածր են 100% -ից, վկայում են պահուստի ամկայության մասին, իսկ որոնք բարձր են 100%-ից՝ սահմանագծի գերազանցման մասին:

պարտքի փաստացի սպասարկման արժեք

/ պարտքի սպասարկման պահուստ (երկարաժամկետ, միջնաժամկետ, կարճաժամկետ) × 100

= **Պարտքի սպասարկման պահուստի օգտագործման աստիճան (%)** (երկարաժամկետ, միջնաժամկետ, կարճաժամկետ)

Stabilität

Fähigkeit eines Unternehmens, Rentabilität und Liquidität auch bei Eintritt unvorhergesehener Risiken langfristig zu sichern.

Kapitalstrukturanalyse

Ein hoher Eigenkapitalanteil oder ein niedriger Fremdkapitalanteil (Verschuldungsgrad) bringen zum Ausdruck, dass das Unternehmen:

- Sicherheit, Stabilität und Solidität gewährleistet
- Unabhängigkeit und Dispositionsfreiheit hat
- Zukunftsvorsorge treffen und
- Wachstum finanzieren kann.

- **Eigenkapitalanteil**

$$= \frac{\text{Eigenkapital} \times 100}{\text{Gesamtkapital}}$$

- **Fremdkapitalanteil**

$$= \text{Verschuldungsgrad}$$

$$= \frac{\text{Fremdkapital}^* \times 100}{\text{Gesamtkapital}}$$

* Fremdkapital = Rückstellungen + Verbindlichkeiten + passiver Rechnungsabgrenzungsposten

Vermögensstrukturanalyse

- **Anlagenintensität**

= **Kapitalintensität**

Bringt zum Ausdruck, in welchem Umfang Kapital im (abnutzbaren) Anlagevermögen gebunden ist. Mit steigender Anlagenintensität nehmen Fixkostenbelastung und Risiko der Anlagenentwertung durch technischen Fortschritt zu. Je höher die Anlagenintensität, desto geringer ist die Anpassungsfähigkeit an Marktveränderungen.

$$\frac{\text{Abnutzbares Anlagevermögen} \times 100}{\text{Gesamtkapital}}$$

$$= \text{Anlageintensität (\%)}$$

- **Veralterungsgrad**

Verhältnis des Buchwerts (Zeitwert) zu den Anschaffungs- oder Herstellungskosten des abnutzbaren Anlagevermögens. Kennzahl zur Beurteilung des noch vorhandenen Abschreibungsvolumens und der Altersstruktur:

Stability

Ability of a business to secure long-term profitability and liquidity also in case of unforeseen risks.

Capital structure analysis

A large share of equity capital or a small share of borrowed capital (debt-equity-ratio) signify that the business:

- guarantees safety, stability, and solidness,
- is independent and has the freedom of disposition,
- takes provisions for the future,
- can finance growth.

- **Equity capital ratio**

$$= \frac{\text{equity capital} \times 100}{\text{total capital}}$$

- **Ratio of borrowed capital to total capital**

$$= \text{degree of indebtedness}$$

$$= \frac{\text{borrowed capital}^* \times 100}{\text{total capital}}$$

* borrowed capital = provisions + liabilities + deferred income

Asset structure analysis

- **Intensity of investments**

= **Capitalisation ratio**

This states in how far capital is committed to the (depreciable) fixed assets. With increasing capitalisation ratio, the burden of fixed costs and the risk of a decline in economic usefulness of the assets due to technical progress also increases. The greater the capitalisation ratio, the smaller the adaptability to market changes.

$$\frac{\text{depreciable fixed assets} \times 100}{\text{total capital}}$$

$$= \text{capitalisation ratio (\%)}$$

- **Rate of obsolescence**

The ratio of the book value (current market value) to purchase or production costs of the depreciable fixed assets. This ratio is used to assess the remaining depreciable amount and the age structure.

Стабильность

Способность предприятия долгосрочно обеспечивать рентабельность и ликвидность даже при появлении непредвиденных рисков.

Анализ структуры капитала

Большая доля собственного капитала или малая доля заемного капитала (степень задолженности) показывают, что предприятие

- обеспечивает надежность, стабильность и солидность
- имеет независимость и свободу распоряжения ресурсами
- предусмотрительно планирует на будущее

- может финансировать свой рост.

- **Доля собственного капитала**
= $\frac{\text{Собственный капитал} \times 100}{\text{Совокупный капитал}}$

- **Доля заемного капитала**
= степень задолженности
= $\frac{\text{Доля заемного капитала}^* \times 100}{\text{Совокупный капитал}}$

* Заемн. капит. = отчисл.в резевн.фонд+ обяза-ства
+ Статьи, разграничивающие учет поступлений между смежными отчетными периодами

Анализ структуры имущества

- **Фондоёмкость капитала**
= **Капиталоёмкость**
Показывает, в каком объеме капитал задействован в (изнашиваемом) основном капитале. С увеличением фондоёмкости увеличивается нагрузка постоянных издержек и риск обесценивания осн. средств из-за технического прогресса. Чем выше фондоёмкость, тем меньше приспособляемость к изменениям рынка.

$$\frac{\text{Изнашиваемые основные средства} \times 100}{\text{совокупный капитал}} = \text{фондоёмкость (\%)}$$

- **Степень износа**
Соотношение балансовой стоимости (на сегодня) со стоимостью покупки или изготовления изнашиваемых основных средств. Показатель для оценки еще имеющегося объема списаний и структуры износа.

Ֆինանսական կայունություն

Կազմակերպության կարողությունն է ապահովել շահութաբերության և իրացվելիության երկարաժամկետ կայուն մակարդակ՝ անգամ չկանխատեսված ռիսկերի ի հայտ գալու դեպքում:

Կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը

Սեփական կապիտալի մեծ կամ փոխառու կապիտալի փոքր տեսակարար կշիռը (սեփական կապիտալի և պարտավորությունների հարաբերակցությունը) ցույց է տալիս է, որ կազմակերպությունը՝

- ապահովում է հուսալիություն, կայունություն և վճարունակություն
- ունի անկախություն և միջոցների ազատ տնօրինման հնարավորություն
- ապագայի նկատմամբ ցուցաբերում է հաշվենկատ մոտեցում և
- ունի բավարար ֆինանսական միջոցներ զարգացում և աճ ապահովելու համար:

- **Սեփական կապիտալի կենտրոնացման գործակից**
= $\frac{\text{սեփական կապիտալ} \times 100}{\text{ընդհանուր կապիտալ}}$

- **Փոխառու կապիտալի կենտրոնացման գործակից**
= Ֆինանսական կախվածության աստիճան
= $\frac{\text{փոխառու կապիտալ}^* \times 100}{\text{ընդհանուր կապիտալ}}$

* փոխառու կապիտալ = պահուստներ + պարտավորություններ+ հետաձգված եկամուտներ

Ակտիվների կառուցվածքի վերլուծությունը

- **Ֆոնդատարություն**
= **Կապիտալատարություն**
Բնութագրում է, թե կապիտալի որքան մասն է ներդրված մաշվող հիմնական միջոցների մեջ: Այս ցուցանիշի աճին զուգընթաց աճում են հաստատուն ծախսերի տեսակարար կշիռը և տեխնիկական առաջընթացի հետևանքով հիմնական միջոցների արժեզրկման ռիսկը: Որքան մեծ է հիմնական միջոցների տեսակարար կշիռը, այնքան ցածր է շուկայական փոփոխություններին հարմարվելու կարողությունը:

$$\frac{\text{մաշվող հիմնական միջոցներ} \times 100}{\text{ընդհանուր կապիտալ}} = \text{հիմնական միջոցների կապիտալատարություն (\%)}$$

- **Մաշվածության աստիճանը**
Մաշվող հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի (ընթացիկ շուկայական արժեքի) և սկզբնական արժեքի հարաբերակցությունն է: Այս ցուցանիշն օգտագործվում է մաշվող գումարի և օգտակար ծառայության ժամկետի կառուցվածքային գնահատման համար՝

D   **6 Unternehmensanalyse**
6.4 Stabilität des Unternehmens

$$\begin{aligned} & \text{Buchwert} \times 100 \\ & / \text{ Anschaffungs-/Herstellungskosten} \\ & = \text{Veralterungsgrad (\%)} \end{aligned}$$

Deckungsstrukturanalyse

Die Kennzahlen zur Deckungsstruktur dienen der Beurteilung, ob das Prinzip der Fristenkongruenz bei Finanzierung und Vermögensaufbau eingehalten wird. Nach diesem Prinzip sollen die Vermögensgegenstände des Unternehmens mit Mitteln finanziert werden, die genauso lange zur Verfügung stehen, wie das Kapital in den Vermögensgegenständen gebunden ist.

• **Anlagendeckung**

Gibt Auskunft darüber, in welchem Umfang das Anlagenvermögen durch Eigenkapital finanziert ist. Je höher die Anlagendeckung, desto höher ist die Stabilität.

$$\begin{aligned} & \text{Eigenkapital} \times 100 \\ & / \text{ Anlagevermögen} \\ & = \text{Anlagendeckung (\%)} \end{aligned}$$

• **Fremdkapitaldeckung**

Deckungsgrad des Fremdkapitals durch Finanzanlage-, Vieh- und Umlaufvermögen. In der Landwirtschaft zur Kennzeichnung des finanziellen Spielraumes und der Stabilität eines Unternehmens verwendet:

$$\begin{aligned} & \text{Finanzanlagevermögen} \\ & + \text{Vieh- und Umlaufvermögen} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & = \text{verfügbarer Betrag} (\times 100) \\ & / \text{ Fremdkapital} \end{aligned}$$

= **Fremdkapitaldeckung I**

$$\begin{aligned} & \text{Anlagevermögen ohne Grund und Bauten} \\ & + \text{Vieh- und Umlaufvermögen} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & = \text{verfügbarer Betrag} (\times 100) \\ & / \text{ Fremdkapital} \end{aligned}$$

= **Fremdkapitaldeckung II**

Eigenkapitalbildung

Ein Unternehmen benötigt Eigenkapitalbildung um

- Netto-Investitionen zu tätigen,
- durch Tilgungen den Eigenkapitaleinteil zu steigern,
- Scheingewinne auszugleichen

GB   **6 Farm Analysis**
6.4 Stability of the Business

$$\begin{aligned} & \text{book value} \times 100 \\ & / \text{ purchase and/or production costs} \\ & = \text{rate of obsolescence (\%)} \end{aligned}$$

Analysis of matching maturities

The analysis of matching maturities serves to assess whether the principle of matching maturities is observed in the financing and formation of equity capital. According to this principle, fixed assets of the business are to be financed with credits with a maturity equal to the operational life of the specific asset.

• **Equity-to-fixed assets ratio**

This ratio provides information as to what extent the fixed assets are financed by equity capital. The greater the equity-to-fixed assets ratio, the greater the stability.

$$\begin{aligned} & \text{equity capital} \times 100 \\ & / \text{ fixed assets} \\ & = \text{equity-to-fixed assets ratio (\%)} \end{aligned}$$

• **Cover ratio of borrowed capital**

Cover ratio of borrowed capital by financial assets, livestock and current assets. Used in agriculture to characterise of the financial leeway and the long-term stability of a business.

$$\begin{aligned} & \text{financial assets} \\ & + \text{livestock and current assets} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & = \text{available amount} (\times 100) \\ & / \text{ borrowed capital} \end{aligned}$$

= **cover ratio of borrowed capital I**

$$\begin{aligned} & \text{fixed assets without land and buildings} \\ & + \text{livestock and current assets} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & = \text{available amount} (\times 100) \\ & / \text{ borrowed capital} \end{aligned}$$

= **cover ratio of borrowed capital II**

Equity capital formation

A business needs equity capital to

- pay for net-investments
- increase the equity-capital-ratio by repayments
- balance paper profits

6 Анализ предприятия
6.4 Стабильность предприятия

$$\frac{\text{Балансовая стоимость} \times 100}{\text{расходы при покупке/изготовлении}}$$

= степень изношенности (%)

Анализ структуры покрытия

Показатели структуры покрытия служат для оценки, соблюдаются ли принципы совпадения сроков при финансировании и накоплении капитала. Согласно этого принципа имущество предприятия должно финансироваться теми средствами, которые находятся в распоряжении столь длительно, как долго капитал вложен в имущество.

• **Покрытие основных средств**

Показывает, в каком объеме основные средства финансируются собственным капиталом. Чем больше покрытие основных средств, тем выше стабильность.

$$\frac{\text{Собственный капитал} \times 100}{\text{основной капитал}}$$

= покрытие основных средств (%)

• **Покрытие заемного капитала**

Степень покрытия заемного капитала посредством финансового, оборотного и животного капитала. В сельском хозяйстве для характеристики финансовой свободы действий и стабильности предприятия используют: финансовый основной капитал + животный и оборотный капитал

$$\frac{\text{имеющаяся в распоряжении сумма капит.} (\times 100)}{\text{заемный капитал}}$$

= **покрытие заемного капитала I**

Основной капитал без угодий и строений + животный и оборотный капитал

$$\frac{\text{имеющаяся в наличии сумма капитала} (\times 100)}{\text{заемный капитал}}$$

= **покрытие заемного капитала II**

Образование собственного капитала

Предприятию необходимо образование собственного капитала для:

- осуществления нетто-инвестиций
- роста доли собств. капит. погашением кредитов
- компенсации нереализованной прибыли

6 Տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության վերլուծությունը
6.4 Ֆինանսական կայունության ցուցանիշները

$$\frac{\text{հաշվեկշռային արժեք} \times 100}{\text{սկզբնական արժեք (ձեռքբերման/արտադրության ծախսումներ)}}$$

= մաշվածության աստիճան (%)

Մարման ժամկետների համապատասխանության վերլուծությունը

Մարման ժամկետների համապատասխանության վերլուծությունը կիրառվում է որոշելու համար, թե արդյոք պահպանվել է համապատասխան սկզբունքը միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման ժամանակ: Համաձայն մարման ժամկետների համապատասխանության սկզբունքի՝ կազմակերպության հիմնական միջոցների ձեռքբերումը պետք է ֆինանսավորվի համապատասխան հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության ժամկետին հավասար մարման ժամկետ ունեցող վարկային միջոցների հաշվին:

• **Սեփական կապիտալի և հիմնական միջոցների հարաբերակցության գործակից**

Այս գործակիցը բնութագրում է, թե հիմնական միջոցների որ մասն է ձևավորված սեփական կապիտալի հաշվին: Որքան բարձր է սեփական կապիտալի և հիմնական միջոցների հարաբերակցության գործակիցն, այնքան բարձր է կայունությունը:

$$\frac{\text{սեփական կապիտալ} \times 100}{\text{հիմնական միջոցներ}}$$

= Սեփական կապիտալի և հիմնական միջոցների հարաբերակցության գործակից (%)

• **Փոխառու կապիտալի ծածկման գործակից**

Փոխառու կապիտալի ծածկման աստիճանը ֆինանսական ակտիվների, աճեցվող և բավող կենդանիների ու այլ ընթացիկ ակտիվների միջոցով: Գյուղատնտեսության մեջ օգտագործվում է ֆինանսական ճկունության և կայունության բնութագրման համար:

$$\frac{\text{ֆինանսական ակտիվներ} + \text{աճեցվող և բավող կենդանիներ ու այլ ընթացիկ ակտիվներ}}{\text{փաստացի մեծություն} (\times 100)}$$

= փոխառու կապիտալի ծածկման գործակից I

հիմնական միջոցները՝ առանց հողերի և շենքերի + աճեցվող և բավող կենդանիներ ու այլ ընթացիկ ակտիվներ

$$\frac{\text{փաստացի մեծություն} (\times 100)}{\text{փոխառու կապիտալ}}$$

= **փոխառու կապիտալի ծածկման գործակից II**

Սեփական կապիտալի ձևավորումը

Կազմակերպությանը սեփական կապիտալն անհրաժեշտ է, որպեսզի

- կատարի զուտ ներդրումներ,
- պարտավորությունների մարման միջոցով մեծացնի սեփական կապիտալի կենտրոնացման գործակիցը,
- փոխհատուցի չիրացված շահույթը

Gewinn (bereinigt)
 – Entnahmen
 + Einlagen
 = Eigenkapitalveränderung
 oder:
 Eigenkapital Geschäftsjahr
 – Eigenkapital Vorjahr
 = Eigenkapitalveränderung

Stabilität im Einkommensbereich

- **Gewinnrate in v. H.**
 = **Umsatzrentabilität**

$$\frac{\text{Gewinn} \times 100}{\text{Umsatz}}$$
 = Gewinnrate (%)

Je höher der Gewinnanteil am Umsatz, desto geringer das Verlustrisiko bei Preiseinbrüchen am Absatzmarkt.

- **Deckungsbeitragsrate**

$$\frac{\text{Gesamtdeckungsbeitrag} \times 100}{\text{Marktleistung (Gesamtleistung)}}$$
 = Deckungsbeitragsrate (%)

Einkommensanalyse

Kapitalbildungskraft der Unternehmerfamilie im Unternehmen und im Privatbereich, bezieht auch die außerbetrieblichen Einkunftsquellen und das Konsumverhalten der Unternehmerfamilie ein. Wichtiges Stabilitätskriterium im Familienbetrieb.

Einkünfte aus Land- und Forstwirtschaft
 + Einkünfte aus Gewerbebetrieb
 + Einkünfte aus selbständiger Arbeit
 + Einkünfte aus nichtselbständiger Arbeit
 = **Erwerbseinkommen**
 + Einkünfte aus Kapitalvermögen
 + Einkünfte aus Vermietung und Verpachtung
 + Sonstige Einkünfte
 = **Summe der Einkünfte aus Einkunftsarten**
 + Erhaltene Einkommensübertragungen
 = **Gesamteinkommen**
 – Geleistete Einkommensübertragungen
 – Steuern
 – Sozialversicherungen
 = **Verfügbares Einkommen**
 – Ausgaben für Konsum
 – Sonstige private Versicherungen
 + Erhaltene Vermögensübertragungen
 – Geleistete Vermögensübertragungen
 = **Eigenkapitalveränderung beim Unternehmer**

profit (adjusted)
 – drawings
 + deposits
 = change of equity capital
 or:
 equity capital of the present business year
 – equity capital of the last business year
 = change of equity capital

Stability of income

- **Profit ratio**
 = **sales profitability**

$$\frac{\text{profit} \times 100}{\text{sales}}$$
 = profit ratio (%)
 The greater the profit share of the sales, the smaller the risk of loss e.g. in case of price reductions on the sales markets.

- **contribution margin percentage (%)**

$$\frac{\text{total gross margin} \times 100}{\text{total output}}$$
 = contribution margin percentage (%)

Analysis of income

Formation of capital of the entrepreneur's family in the business and privately. Also includes the non-agricultural income sources and the consumer behaviour of the entrepreneur's family. Important criterion of stability on a family farm.

income from agriculture and forestry
 + income from non-agricultural business activities
 + income from self-employment
 + income from dependent employment
 = **earned income**
 + income from financial assets
 + income from letting and leasing
 + miscellaneous income
 = **sum of income from all type of income**
 + transfer payments received
 = **total income**
 – transfer payments performed
 – taxes
 – social security insurances
 = **available income**
 – expenditure for consumption
 – other private insurances
 + asset transfers received
 – asset transfers performed
 = **change of equity capital of the entrepreneur**

Прибыль (очищенная)

– изъятия

+ вложения

= изменение собственного капитала

или

собственный капитал хозяйственного года

– собственный капитал предыдущего года

= изменение собственного капитала

Стабильность в сфере доходов

• Доля прибыли в процентах

= рентабельность оборота

Прибыль × 100

/ оборот

= доля прибыли (%)

Чем больше доля прибыли в обороте, тем ниже риск потери при падении цен на рынке сбыта.

• Доля маржинального дохода

Совокупный маржинальный доход × 100

/ производство рыночной продукции (всего)

= доля маржинального дохода (%)

Анализ доходов

Способность семьи предпринимателя создавать капитал в предприятии и в частном секторе предусматривает и непроизводственные источники поступлений, а также потребительское поведение семьи. Это важный критерий стабильности семейного предприятия.

Поступления от сельского и лесного хозяйства

+ поступления от промышленной деятельности

+ поступления от самостоятельной деятельности

+ поступления от несамост. деятельности

= **доход от основной деятельности**

+ поступления от основн. средств производства

+ поступления от сдачи в наем и аренду

+ прочие поступления

= **сумма поступлений по видам поступлений**

+ переносы полученных доходов

= **совокупный доход**

– проведенные переносы поступлений

– налоги

– социальное страхование

= **доход, имеющийся в распоряжении**

– прочие частные страховки

+ полученные переносы имущества

– проведенные переносы имущества

= **изменение собств. капитала предприн.-ля**

շահույթ (ճշգրտված)

– մասնակիցներին բաշխումներ

+ մասնակիցների ներդրումներ

= սեփական կապիտալի փոփոխություն

կամ՝

հաշվետու տարվա սեփական կապիտալ

– նախորդ տարվա սեփական կապիտալ

= սեփական կապիտալի փոփոխություն

Եկամտի կայունությունը

• Շահութաբերության գործակից

= **իրացման շահութաբերություն**

շահույթ × 100

/ իրացումից հասույթ

= իրացման շահութաբերություն (%)

Որքան բարձր է շահույթի տեսակարար կշիռը իրացումից հասույթի մեջ, այնքան ցածր է կորուստներ կրելու ռիսկը, օր.՝ շուկայում իրացման գնի կտրուկ անկման դեպքում:

• Համախառն շահույթի մարժա (%)

Համախառն շահույթի մարժա

/ արտադրանք (ապրանքներ, աշխատանքներ, ծառայություններ)

= Հաստ.ծախսերի փոխհատ.գումարի նորմա (%)

Եկամտի վերլուծություն

Ձեռնարկատիրության և մասնավոր ոլորտում ձեռնարկատիրոջ ընտանիքի՝ կապիտալի ձևավորման ունակությունը, ներառյալ նաև՝ ոչ գյուղատնտեսական գործունեությունը և ընտանեկան սպառումը:

Կայունության կարևոր ցուցանիշները ընտանեկան տնտեսությունում՝

գյուղատնտեսությունից և անտառային տնտեսությունից եկամուտներ

+ ոչ գյուղատնտեսական գործունեությունից եկամուտներ

+ ինքնագրաված անձանց եկամուտներ

+ ծառայությունների վճարովի մատուցումից եկամուտներ

= **Տնտեսական գործունեությունից եկամուտ**

+ ֆինանսական ակտիվներից եկամուտներ

+ վարձակալությունից եկամուտներ

+ այլ եկամուտներ

= **Բոլոր տեսակի եկամուտների հանրագումարը**

+ տրանսֆերտային եկամուտներ

= **Ընդհանուր եկամուտ**

– իրականացված տրանսֆերտներ

– հարկեր

– սոցիալական ապահովագրության ծախսեր

= **Տնտեսական եկամուտը**

– սպառման ծախսեր

– ապահովագրության գծով այլ ծախսեր

+ ակտիվների անհատույց ստացում

– ակտիվների անհատույց տրամադրում

= **Ձեռնարկատիրոջ սեփական կապիտալի փոփոխություն**

Intensität

Einsatzmenge eines Produktionsfaktors im Verhältnis zu einer bestimmten Menge eines anderen Produktionsfaktors.

z.B. AK / 100 ha LF
Kühe / ha Weidefläche
kW / ha LF
kg Reinnährstoff / ha Anbaufläche
dt Kraftfutter / Kuh

Produktivität

Produktmenge im Verhältnis zur Einsatzmenge eines an der Erzeugung beteiligten Produktionsfaktors. Produktivitätskennzahlen geben Auskunft über das im Betrieb erreichte Ertragsniveau; sie lassen in Verbindung mit Intensitätskennzahlen Rückschlüsse auf den Betriebserfolg zu.

z.B. Produktmenge
/ Flächenbedarf
= Flächenproduktivität

Produktmenge
/ Arbeitsbedarf (AK/AKh)
= Arbeitsproduktivität

- **Mengenproduktivität**

Produkt- und Faktoreinsatzmenge werden in naturalen Einheiten gemessen (nur in Teilbereichen anwendbar).

Z.B. Ernteertrag in dt je ha Anbaufläche, Milchleistung in kg je Kuh und Jahr, Gewichtszuwachs je kg Futteraufwand

- **Wertproduktivität**

Produktmengen werden in monetären Einheiten gemessen. Meist für den Gesamtbetrieb als Flächenproduktivität und/oder Arbeitsproduktivität berechnet. Heterogene Produktmengen werden durch Gewichtung mit konstanten Preisen addierbar gemacht.

Intensity

Input volume of a production factor in relation to a specific input of another production factor.

e.g. labour unit / 100 ha agricultural utilisable area
cows / ha grassland
kW / ha agricultural utilisable area
kg pure nutrient / ha crop area
dt concentrate / cow

Productivity

Yield in relation to the input of a production factor used in the production. Productivity ratios provide information about the yield level achieved on the farm; in combination with intensity ratios they allow to draw conclusions on the farm's operating income.

E.g. yield
/ input of area
= productivity of unit of area

yield
/ input of labour
= labour productivity

- **Physical Productivity**

Product input and factor input are measured in physical units (applicable only to parts of the farm).

e.g. crop yield in dt per ha crop area, milk-yield in kg per cow and year, weight gain per kg of feedstuff.

- **Value productivity**

The output is measured in monetary units. It is usually measured for the total farm as output per unit of area and/or labour productivity. Heterogeneous outputs may be measured by weighting with constant prices.

Интенсивность

Используемое количество производственного фактора в соотношении с определенным количеством иного фактора производства, Напр., 1 раб. сила / 100 га сельхоз. угодий
коров / 1 га пастбищ
кВт / 1 га сельхоз. угодий
кг. чист. действ. в-ва (в удобрениях)/1 га пашни
ц концентрата / 1 корову

Продуктивность

Количество продукта в соотношении с использованным количеством задействованного производственного фактора. Показатели продуктивности дают сведения об уровне выручки, достигнутой на предприятии. Вместе с показателями интенсивности они позволяют говорить об успехе предприятия.

Напр., количество продукции / необходимая площадь = продуктивность площади.

Количество продукции / необходимый труд (чел. / чел.-ч) = производительность труда

• **Количественная продуктивность**

Количество продукта и использованных факторов измеряются в натуральных единицах (применимо только к отраслям).

Напр., урожай в ц/га площади возделывания, мол.прод-ть в кг/год и на 1 корову, привес на 1 кг расхода корма.

• **Стоимостная продуктивность**

Количество продукта измеряется в денежном выражении. В основном вычисляется для всего предприятия как продуктивность площади и / или производительность труда. Разнородное количество продукта складывается со взвешиванием при помощи постоянных цен.

Ինտենսիվություն

Արտադրության մեկ գործնի ներդրված ծավալի հարաբերությունը արտադրության մեկ այլ գործնի ներդրված որոշակի ծավալին:
Օր.՝ ԱՌԷ (աշխատուժ, մարդ) / 100 հա գյուղ. հողեր կովեր / հա արոտավայր կՎտ / հա գյուղ. հողեր կգ մաքուր սննդարար նյութեր / հա վարելահող համակցված կեր (g) / կով

Արտադրողականություն

Արտադրանքի ծավալն է հարաբերած արտադրության գործունեի ներդրված ծավալին: Արտադրողականության ցուցանիշները տեղեկություն են տալիս տնտեսությունում ներդրված արտադրության գործունեի օգտագործման արդյունավետության վերաբերյալ: Արտադրողականության և ինտենսիվության ցուցանիշները համատեղ արտացոլում են տնտեսական գործունեության արդյունավետությունը:

Օր.՝ Արտադրանքի քանակ / հողատարածություն = արտադրողականությունը միավոր հողատարածության հաշվով

Արտադրանքի քանակ / ներդրված աշխատանք (ԱՌԷ/ԱՌԷԺ) = աշխատանքի արտադրողականություն

• **Արտադրողականություն՝ բնեղեն արտահայտությամբ**

Թողարկված արտադրանքը և ներդրված արտադրության գործունեի չափվում են բնեղեն միավորներով (կիրառելի է միայն առանձին ճյուղերի և ոլորտների համար):

Օր.՝ բերքը ցենտներով ըստ յուրաքանչյուր հա վարելահողի, տարեկան կաթնարտադրությունը կգ-ով ըստ յուրաքանչյուր գլուխ կովի, քաշաճը ըստ յուրաքանչյուր կգ կերի ծախսի:

• **Արտադրողականություն՝ արժեքային արտահայտությամբ**

Արտադրանքի քանակը չափվում է դրամական արտահայտությամբ: Հիմնականում հաշվարկվում է ամբողջ տնտեսության համար: Տույց է տալիս միավոր հողատարածության և/կամ ներդրված միավոր աշխատանքի հաշվով թողարկված արտադրանքի քանակը: Տարաբնույթ արտադրանքները կարող են կշռվել հաստատուն գներով:

- **Bruttoproduktivität**
Produktmengen gehen ohne Abzug von Vorleistungen in die Berechnung von Flächen- und/oder Arbeitsproduktivität ein.
- **Nettoproduktivität**
Produktmengen werden um Vorleistungen Dritter bereinigt.

Wirtschaftlichkeit

Produktmenge im Verhältnis zur Einsatzmenge **aller** an der Erzeugung beteiligten Produktionsfaktoren. Maßstab zum Messen des internen, von Markteinflüssen unabhängigen Betriebserfolges. Zur Kennzahlenermittlung werden die Faktoreinsatzmengen, ggf. auch die Produktmengen durch Gewichtung mit konstanten Preisen addierbar gemacht:

$$\frac{\text{Faktoreinsatzmengen} \times \text{konstante Preise}}{\text{Produktmengen}}$$

(z.B. Stückkosten)

$$\frac{\text{Faktoreinsatzmengen} \times \text{konstante Preise}}{\text{Produktmengen} \times \text{konstante Preise}}$$

(z.B. Betriebskosten / Betriebsleistungen)

- **Gross productivity**
Calculation of output per unit of area and/or labour productivity without deducting purchased material and services.
- **Net productivity**
Output less value of materials and services purchased from third parties.

Profitability

Output in relation to the input of **all** production factors, used/consumed in the production. Standard for measuring the internal farm result independent of market influences. To determine this ratio the factor input and, if applicable, also the output are measured by weighting them with constant prices:

$$\frac{\text{Input of production factors} \times \text{Constant prices}}{\text{Yield}}$$

(e.g. unit costs)

$$\frac{\text{Input of production factors} \times \text{Constant prices}}{\text{Yield} \times \text{Constant prices}}$$

(e.g. costs / output)

• **Брутто-п родуктивность**

Количество продукта включают в расчет продуктивности по площади и/или по труду без вычета подготовительных работ.

• **Нетто-п родуктивность**

Количество продукта очищается от предварительных работ третьих лиц.

Экономичность

Количество продукции в соотношении с задействованным количеством **всех** производственных факторов. Масштаб для измерения внутреннего успеха предприятия, независимого от влияния рынка. Для расчета показателей используемое количество факторов, а также количество продукции, умноженное на постоянные цены, можно суммировать.

$$\frac{\text{Количество использ. факторов} \times \text{пост. цены}}{\text{количество продукции}}$$

(напр., издержки на единицу продукции).

$$\frac{\text{Кол-во использованных факторов} \times \text{пост. цены}}{\text{кол-во продукта} \times \text{пост. цены}}$$

(напр., производственные издержки / производственные результаты)

• **Ընդհանուր արտադրողականություն**

Միավոր հողատարածության հաշվով թողարկված արտադրանքը և/կամ աշխատանքի արտադրողականությունը հաշվարկելիս չի կատարվում ձեռք բերված պաշարների և ծառայությունների արժեքի նվազեցում:

• **Չուտ արտադրողականություն**

Արտադրանքի քանակը նվազեցվում է երրորդ անձանցից ձեռք բերված պաշարների և ծառայությունների արժեքի չափով:

Տնտեսական արդյունավետություն

Արտադրանքի քանակի հարաբերությունն է արտադրության մասնակցող արտադրության **բոլոր** գործուների ներդրված քանակին: Տնտեսության ներքին՝ շուկայի ազդեցությունից անկախ արդյունքի չափման ցուցանիշ է: Վերջինիս որոշման համար ներդրվող արտադրության գործոնները, ինչպես նաև, համապատասխան դեպքերում, թողարկված արտադրանքը կշռվում են հաստատուն գներով:

$$\frac{\text{Արտադրության գործոնների ներդրված քանակ} \times \text{հաստատուն գին}}{\text{արտադրանքի քանակ}}$$

(օր.՝ մեկ միավորի ծախսերը)

$$\frac{\text{Արտադրության գործոնների ներդրված քանակ} \times \text{հաստատուն գին}}{\text{արտադրանքի քանակ} \times \text{հաստատուն գներ}}$$

(օր.՝ ծախսումներ / արտադրանքի արժեք)

7 Betriebsplanung

7.1 Klassifizierung der Planungsmethoden

Klassifizierung der Betriebsplanungsmethoden
nach verschiedenen Gesichtspunkten:

a) Planungsbereich

- *Totalkalkulation*
Planungsrechnung für den Gesamtbetrieb
- *partielle Kalkulation*
Planungsrechnung für Teilbereiche und Einzelobjekte

b) Periodenbezug

- *Statisch*
Planungsrechnung auf Basis von durchschnittlichen Leistungen und Kosten zu einem repräsentativen Bezugszeitpunkt.
- *Dynamisch (mehrperiodisch)*
Planungsrechnung auf Basis von Einzahlungen und Auszahlungen gegliedert nach Perioden und unter Berücksichtigung eines Verzinsungsanspruches durch Diskontierung.

c) Berechnungsart

- *Konstatierrechnung*
Planungsrechnung, bei der der Erfolg vorgegebener alternativer Betriebsorganisationen verglichen wird. Ermittlung der besten Alternative durch Versuch und Irrtum.
- *Optimierrechnung*
Planungsrechnung, bei der durch systematische Rechenschritte (Algorithmus) die Betriebsorganisation ermittelt wird, die eine vorgegebene Zielsetzung am besten erfüllt.

d) Entscheidungskriterien

- *Überschussvergleich*
Planungsrechnung, bei der sowohl Leistungen als auch Kosten berücksichtigt werden und deren Differenz (Überschuss) als Entscheidungskriterium verwendet wird.
- *Kostenvergleich*
Planungsrechnung, bei der nur Kosten berücksichtigt und als Entscheidungskriterium verwendet werden. Nur sachgerecht, wenn den Kosten eine konstante Leistung gegenübersteht (meist Teilbereiche, z.B. Mechanisierung)

7 Farm Planning

7.1 Classification of Planning Methods

Classification of farm planning methods
according to various criteria:

a) Scope of planning

- *Total calculation*
Planning for the whole farm
- *Partial calculation*
Planning for production branches, farm enterprises or isolated investments

b) Reference period

- *Static*
Planning on the basis of average output and costs at a representative reference date.
- *Dynamic (multi period)*
Planning on the basis of cash inflow and outflow classified according to periods and considering imputed costs for the use of capital through discounting.

c) Type of calculation

- *Determination by trial and error*
Planning by comparing the results of predefined alternatives for farm organisation. The best alternative is determined by trial and error.
- *Optimisation*
Planning by employing a systematic calculation algorithm in order to find the farm organisation which meets the predefined objectives best.

d) Decision criteria

- *Surplus comparison*
Planning method considering both output and costs and using the difference between the two (surplus) as decision criterion.
- *Cost comparison*
Planning method considering only costs and using them as decision criteria. This is only appropriate if the costs are related to a constant output (mostly in partial planning, e.g. mechanisation)

Классификация методов планирования пр.-ва
с различных точек зрения:

а) Область планирования

- *Общая калькуляция*
Плановый расчет для всего предприятия
- *Частичная калькуляция*
Плановый расчет для подразделений и отдельных объектов

б) Отношение к периоду

- *Статический*
Плановый расчет на основании средних результатов и затрат на представленный момент времени
- *Динамический (мультипериодический)*
Плановый расчет на основании поступлений и выплат, разделенных по периодам с учетом требования начисления процентов с помощью дисконтирования.

в) Вид расчетов

- *Констатирующий (определяющий) расчет*
Плановый расчет, при котором сравниваются успехи заданных альтернативных способов организации производства. Определение наилучших альтернатив методом проб и ошибок.
- *Оптимизирующий расчет*
Плановый расчет, при котором систематически шагами расчетов (алгоритм) определяется организация производства, которая наилучшим образом обеспечивает выполнение поставленной задачи.

г) Критерии принятия решений

- *Сравнение доходов и расходов*
Плановый расчет, учитывающий как выработку, так и расходы, а их разность (избыток) служит критерием принятия решений.
- *Сравнение расходов*
Плановый расчет, учитывающий только расходы и использующий их как критерий для принятия решений. Это возможно, когда расходам соответствует постоянный результат (в основном в отраслях, напр., механизация).

Արտադրության պլանավորման մեթոդների դասակարգումը՝ ըստ տարբեր չափանիշների.

ա) Ըստ պլանավորման ոլորտի

- *Ընդհանուր պլանավորում*
ողջ արտադրական գործընթացի պլանավորում
- *Մասնակի պլանավորում*
առանձին արտադրական ստորաբաժանումների և առանձին ներդրումային նախագծերի պլանավորում:

բ) Ըստ պլանավորման բազային ցուցանիշների

- *Ստատիկ*
Պլանավորում՝ հաշվարկների իրականացման որոշակի ամսաթվի դրությամբ արտադրանքի թողարկման և ինքնարժեքի միջին ցուցանիշների հիման վրա:
- *Դինամիկ (մեկից ավելի ժամանակաշրջանների համար)*
Պլանավորում, որն իրականացվում է ըստ ժամանակաշրջանների դասակարգված դրամական հոսքերի (մուտքեր/ելքեր) և կապիտալի այլընտրանքային արժեքը զեղչման (դիսկոնտավորման) միջոցով հաշվի առնելու հիման վրա:

գ) Ըստ պլանավորման եղանակի

- *Փորձնական եղանակով պլանավորում*
Պլանավորում՝ արտադրության կազմակերպման այլընտրանքային եղանակների արդյունքների համեմատության միջոցով: Լավագույն այլընտրանքը որոշվում է փորձի և սխալի մեթոդով:
- *Օպտիմալացման հաշվարկի իրականացում*
Պլանավորում՝ հաշվարկների իրականացման համակարգված ալգորիթմի հիման վրա առաջադրված նպատակային ցուցանիշներին առավելագույնը համապատասխանող արտադրության կազմակերպման եղանակի ընտրության միջոցով:

դ) Ըստ որոշումների ընդունման չափանիշների

- *Սևագործերի համեմատում*
Պլանավորման եղանակ, որի դեպքում դիտարկվում է ինչպես արտադրանքը, այնպես էլ ինքնարժեքը և որպես որոշման չափանիշ ընդունվում է դրանց տարբերությունը (մնացորդ):
- *Ինքնարժեքի համեմատում*
Պլանավորման եղանակ, որի դեպքում դիտարկվում և որպես որոշման չափանիշ է ընդունվում միայն ինքնարժեքը: Պլանավորման այս եղանակը կիրառելի է միայն այն դեպքում, երբ ծախսերը կապված են անփոփոխ քանակությամբ ար-

7 Betriebsplanung

7.1 Klassifizierung der Planungsmethoden

---

e) Zeitraum

- *Ist-Rechnung*

Kalkulation auf der Basis der gegenwärtigen Kosten und Leistungen, die aus vergangenen Entscheidungen resultieren (ex post).

- *Soll-Rechnung*

Kalkulation auf der Basis der erwarteter künftiger Kosten und Leistungen, die aus Planungsüberlegungen resultieren (ex ante).

7 Farm Planning

7.1 Classification of Planning Methods

---

e) Time period

- *current situation calculation*

Calculation on the basis of realised costs and output, which are the results of former decisions (ex post).

- *Future situation calculation*

Calculation on the basis of costs and output expected in the future and resulting from planning considerations (ex ante).

д) Период

- *Фактический учет*

Расчет на основании нынешних расходов и выработки, являющихся результатом прежних решений (ex post).

- *Плановый учет*

Расчет на основании ожидаемых будущих расходов и производственных результатов, вытекающих из плановых размышлений (ex ante).

տադրանքի թողարկման հետ (հիմնականում՝

ե) Ըստ պլանավորման ժամանակաշրջանի

- *Պլանավորում փաստացի տվյալների հիման վրա*

Պլանավորում՝ հիմնված փաստացի ինքնարժեքի և արտադրանքի մեծությունների վրա, որոնք նախկին որոշումների արդյունք են (ex post):

- *Պլանավորում հաշվարկային տվյալների հիման վրա*

Պլանավորում՝ հիմնված ապագա ինքնարժեքի և արտադրանքի մեծությունների վրա, որոնք պլանավորման կախատեսումների արդյունք են (ex ante):

Betriebsvoranschlag

Bei der Voranschlagsrechnung werden ausgehend von der Betriebsaufnahme und der Betriebsanalyse alternative Zielvorstellungen zur Betriebsorganisation durchgerechnet, verglichen und schließlich die Betriebsorganisation ausgewählt, die dem Planer am günstigsten erscheint. Hierzu werden für den Ist-Betrieb und für mehrere Betriebspläne betriebswirtschaftliche Kennzahlen (Vergleichsdeckungsbeitrag, Gewinn, Roheinkommen u.a.) zu Vergleichszwecken ermittelt. Die Betriebsorganisation des Zielbetriebes ist beim Betriebsvoranschlag eine Vorgabe für den Rechenprozess und nicht - wie bei Optimierungsrechnungen - das Ergebnis.

Um den Betriebserfolg abschätzen zu können müssen auf der Basis der geplanten Betriebsorganisation eine Vielzahl von Teil-Voranschlägen erstellt werden:

- Pflanz.-bau: Bestellungenplan, Saatgut-, Dünger-, Naturalvoranschlag, etc.
- Tierhaltung: Vieh-, Milch-, Futter-, Naturalvoranschlag, etc.

Diese führen zusammen mit den aus den getroffenen Annahmen resultierenden Maschinen-, Gebäude- und Arbeitsvoranschlägen sowie über den Geld-, Finanzierungs- und Liquiditätsvoranschlag zum entgültigen Betriebsplan mit Angabe des Betriebserfolges. Nachteilig ist, dass keine Informationen über die wirtschaftliche Vorzüglichkeit einzelner Verfahren vorliegen wenn die Voranschlagsrechnung nicht auf Deckungsbeiträgen basiert.

Farm budgeting

Farm budgeting alternative farm organisations are calculated and compared, based on the results of the farm description and analysis. In the end the farm organisation chosen is the one which appears most favourable to the planner.

In order to make comparisons, economic efficiency measures (comparable total gross margin, profit or farm income etc.) are calculated for the existing farm and several alternative farm organisations.

In farm budgeting, the farm organisation is a variable for the calculation in the planning process and not the result, as e.g in optimization.

In order to estimate the operating result, it is necessary to draw up several partial estimates and budgets on the basis of the planned farm organisation:

- Plant production: cultivation plan, budget for seeds, fertilizer etc.
- Animal production: budget for livestock, milk production, feed etc.

In combination with budgets for machinery, buildings and labour as well as the financial and liquidity budgets, these lead to the final farm plan with a calculation of the expected operating result. A disadvantage is that no information is available on the competitiveness of individual farm enterprises, unless the budgeting is based on appropriate gross margins.

Смета предприятия

При составлении сметы, исходя из собранных данных и анализа предприятия, осуществляются альтернативные постановки цели относительно организации производства, которые сравниваются между собой, и в конечном итоге избирается организационная форма, кажущаяся плановикам наиболее благоприятной. Для факт-предприятия и для множества хозяйственных планов рассчитываются сравнительные экономические показатели (сравн. марж. доход, прибыль, чистый доход и пр.).

Организационная форма предприятия-цели в смете предприятия - это заданная величина для процесса расчета, а не результат, как при оптимизации.

Чтобы оценить производственный успех, необходимо составить на базе запланированной организационной формы множество частичных смет:

- Растениеводство: план посева, смета на посевной материал, удобрения, натуральная смета и т.п.
- Животноводство: смета на скот, молоко, корм, натуральная смета и т. п.

Эти сметы совместно со сметами, учитывающими использование машин, зданий, рабочей силы, а также денежной, финансовой и сметой ликвидности ведут к окончательному плану производства сопределиением успеха предприятия.

Недостатком является отсутствие информации об экономическом превосходстве отдельных технологий, если смета не базируется на маргинальных доходах.

Արտադրության նախահաշվի կազմումը

Պլանավորման ժամանակ, ելնելով տնտեսության բնութագրից և արտադրության վերլուծության արդյունքներից, հաշվարկվում են արտադրության կազմակերպման այլընտրանքային տարբերակների նախահաշիվները: Վերջիններս համեմատվում են միմյանց հետ և ընտրվում է արտադրության կազմակերպման, պլանավորման տեսանկյունից, առավել արդյունավետ տարբերակը: Համադրման նպատակով հաշվարկվում են փաստացի արտադրության և արտադրության այլընտրանքային կազմակերպման մի քանի տարբերակների տնտեսական արդյունավետության ցուցանիշները (համադրելի համախառն շահույթի մարժա, շահույթ, համախառն եկամուտ և այլն): Նախահաշվի կազմման ժամանակ արտադրության կազմակերպման նպատակային տարբերակները հաշվարկման փոփոխականներ են, այլ ոչ թե՛ արդյունք, ինչպես օր.՝ օպտ. հաշվ. դեպքում:

Տնտեսական արդյունքի գնահատման համար արտադրության կազմակերպման պլանավորված տարբերակի հիման վրա անհրաժեշտ է կազմել մի շարք ճյուղային նախահաշիվներ և բյուջեներ.

- Բուսաբուծություն՝ դաշտային աշխատանքների պլան, սերմի, պարարտանյութի նախահաշիվ և այլն:
- Անասնաբուծություն՝ Բաևող և մթերատու անասունների պահպանման, կաթի արտադրության, կերի նախահաշիվ և այլն:

Մեքենասարքավորումների, շենքերի, աշխատանքային ծախսումների նախահաշիվների, ինչպես նաև դրամական միջոցների, ֆինանսական և իրացվելիության բյուջեների հետ համատեղ վերը նշված նախահաշիվներն ու բյուջեները կազմում են արտադրության վերջնական պլանը, որտեղ արտացոլվում է կանխատեսվող տնտեսական արդյունքը: Թերությունը կայանում է նրանում, որ որևէ տեղեկություն չի տրվում առանձին արտադրական գործընթացների տնտեսական արդյունավետության վերաբերյալ, բացառությամբ՝ եթե նախահաշիվը հիմնված չէ համապատասխան համախառն շահույթի մարժայի վրա:

Programmplanung

Die Programmplanung wurde Mitte der fünfziger Jahre in den USA als vereinfachte Planungsmethode aus der Linearen Programmierung entwickelt. Die Programmplanung II führt durch Anwendung eines systematischen Rechenschemas wie die lineare Programmierung zur optimalen Betriebsorganisation. Die Programmplanung I hingegen ist rechenmethodisch eine Form des Betriebsvoranschlags (Konstatierrechnung).

Beide Formern unterscheiden sich vom klassischen Betriebsvoranschlag grundsätzlich jedoch wie folgt:

- Die Planung basiert auf Deckungsbeitragsrechnungen einzelner Produktionsverfahren, einschl. der Berücksichtigung von Faktoransprüchen und -lieferungen.
- Die einzelnen Planungsschritte sind klar vorgegeben.

Programmplanung II

Die Programmplanung II ist zusätzlich durch folgendes gekennzeichnet:

- Die Berechnung der Deckungsbeiträge geschieht streng nach dem Grenzkostenprinzip; d.h. dass auch Kosten durch Veränderung der Faktorausstattung (Löhne, Zinsen, Pachten, Abschreibungen, etc.) als Grenzkosten berücksichtigt werden.
- Die Verfahren des Futterbaus und der Viehhaltung werden in verschiedenen Kombinationen aggregiert, um die Verwertung der Fläche über die Viehhaltung besser feststellen zu können.
- Für alle Verfahren werden Wettbewerbsmaßstäbe ermittelt (Faktorverwertung).
- Die Produktionsverfahren werden anhand dieser Wettbewerbsmaßstäbe in Rangfolgen hinsichtlich der Verwertung der knappen Faktoren geordnet.
- Bei der Kombination wird das Produktionsverfahren mit der besten Verwertung des jeweiligen knappen Faktors bis zur Kapazitätsgrenze ausgedehnt. Anschließend wird bei dem "nächstbesten" Verfahren in gleicher Weise vorgegangen.
- Gegen Ende der Planung werden die Verfahren systematisch ausgetauscht, solange dies zu einer Steigerung des Gesamtdeckungsbeitrages führt (Berücksichtigung von Nutzungskosten).

Programme Planning

Programme planning was developed in the United States in the fifties as a simplified method of linear programming.

Programme planning II leads to the optimum farm organisation by using a systematic algorithm such as linear programming. Programme planning I is mathematically a form of farm budgeting (determination by trial and error).

Nevertheless, both methods differ from classical farm budgeting in that:

- planning is based on the calculation of gross margins of individual farm enterprises, including the consideration of factor requirements and factor production.
- the individual steps of planning are clearly pre-defined.

Programme planning II

Programme planning II is further characterized by the following features:

- The calculation of gross margins is carried out strictly according to the marginal value principle; i.e. costs that arise from the change of the factor endowment (wages, interest payments, rentals, depreciation etc.) are also taken into account as marginal i.e. variable costs.
- The farm enterprises of forage crops and animal production are aggregated in various combinations, in order to allow a better assessment of the utilization of the area used by animal production.
- For all farm enterprises competitive benchmarks for the utilisation of factors are calculated.
- The farm enterprises are ranked according to their competitiveness in the utilisation of the scarce production factors.
- When combining the farm enterprises, always those with the highest gross margin per unit of the most limited factor are extended to the capacity limit. Afterwards the second-best farm enterprise is expanded in the same way.
- Towards the end of the planning process the farm enterprises are systematically interchanged, as long as this leads to an increase in the total gross margin (consideration of opportunity costs).

Программное планирование

Программное планирование было разработано в середине 50-х годов в США как упрощенный метод планирования из линейного программирования. Программное планирование II, как и линейное программирование, применением системной схемы расчета ведет к оптимальной организации производства. Программное планирование I, наоборот, является счетно-методической формой сметы предприятия (констатирующим учетом).

Обе формы отличаются от классической сметы предприятия принципиально следующим:

- Планирование основано на расчете маржинальных доходов отдельных производственных технологий, включая учет потребностей в факторах и их поставку.
- Отдельные шаги планирования четко заданы.

Программное планирование II

Программное планирование II дополнительно характеризуется следующим:

- Расчет маржинальных доходов происходит строго по принципу предельных издержек, т. е. даже расходы из-за изменения оснащения факторами (зар. плата, проценты, аренда, списания и т. п.) учитываются как предельные расходы.
- Технологии кормопроизводства и скотоводства объединяются в различные комбинации, чтобы лучше определить использование площадей скотоводством.
- Для всех технологий определяются масштабы конкуренции (использование факторов произ.-ва).
- Технологии производства на основе этих масштабов конкуренции размещаются в последовательности использования скудных факторов.
- При комбинировании технология производства с лучшим использованием скудного фактора расширяется до границы производственных мощностей. После этого поступают таким же образом со «следующей наилучшей» технологией.
- К концу планирования технологии систематически меняются, пока это не приводит к увеличению общего маржинального дохода (учет альтернативных издержек)

Ծրագրային պլանավորում

Ծրագրային պլանավորումը մշակվել է 50-ական թվականներին ԱՄՆ-ում՝ որպես գծային պլանավորման պարզեցված մեթոդ:

Ծրագրային պլանավորում II-ն իրականացվում է հաշվարկման համակարգված ալգորիթմով, օր.՝ գծային ծրագրավորմամբ, և նպատակաուղղված է արտադրության օպտիմալ կազմակերպմանը: Ծրագրային պլանավորում I-ն, ըստ հաշվարկման եղանակի, արտադրության նախահաշվի տարատեսակ է (կազմված փորձնական եղանակով):

Այնուհանդերձ, նշված երկու եղանակներն էլ տարբերվում են արտադրության նախահաշվի կազմման դասական եղանակից հետևյալով՝

- պլանավորումը հիմնված է առանձին արտադրական գործընթացների համախառն շահույթի մարժաների հաշվարկման վրա, ներառյալ՝ գործոնների պահանջի և արտադրության հաշվարկը:
- պլանավորման առանձին քայլերը հստակ տրված են:

Ծրագրային պլանավորում II

Ծրագրային պլանավորում II-ը բնութագրվում է նաև հետևյալ հատկանիշներով՝

- Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկն իրականացվում է ըստ սահմանային ծախսերի սկզբունքի: Այսինքն, գործոնների ներդրման ծավալների փոփոխություններից առաջացող ծախսերը (աշխատավարձ, տոկոս, ռենտա, մաշվածություն և այլն) նույնպես դիտարկվում են որպես սահմանային, այսինքն՝ փոփոխական ծախսեր:
- Կերարտադրության և անասնապահության գործընթացները խմբավորվում են տարբեր համակցություններով, որպեսզի հնարավոր լինի առավելագույն ճշգրտությամբ իրականացնել անասնապահության հետ կապված հողերի օգտագործման գնահատումը:
- Բոլոր արտադրական գործընթացների համար որոշվում են արտադրության գործոնների օգտագործման նպատակային չափորոշիչներ:
- Արտադրական գործընթացները դասակարգվում են ըստ արտադրության սահմանափակ գործոնների օգտագործման արդյունավետության:
- Մի քանի արտադրական գործընթաց համատեղ կազմակերպելիս ամենից սահմանափակ գործոնի միավորի հաշվով առավելագույն համախառն շահույթի մարժա ապահովող արտադրական գործընթացն ընդլայնվում է մինչև սահմանային արժեքը: Այնուհետև՝ համանման եղանակով ընդլայնվում է համախառն շահույթի մարժայի հաջորդ առավելագույն մակարդակն ապահովող արտադրական գործընթացը:
- Մինչև պլանավորման գործընթացի ավարտը արտադրական գործընթացները համակարգված կերպով փոխարինվում են միմյանցով, քանի դեռ դա բերում է համախառն շահույթի մարժայի ավելացմանը (այլընտրանքային արժեքի դիտարկում):

Programmplanung I

Üblicherweise werden bei der Programmplanung I Deckungsbeitragskalkulationen nach Praxismethode verwendet. Sofern durch Planungsentscheidungen Kosten durch Veränderung der Faktorausstattung (Löhne, Zinsen, Pachten, Abschreibungen, etc.) entstehen, werden diese nach der Ermittlung des Gesamtdeckungsbeitrages mit diesem verrechnet. Der so durch die Berücksichtigung der zusätzlichen Grenzkosten ermittelte "Vergleichsdeckungsbeitrag" erlaubt einen direkten Vergleich mit dem Gesamtdeckungsbeitrag des Ist-Betriebes, so dass die Differenz den Grenznutzen der geplanten Maßnahme darstellt.

Auf der Basis des Gesamt-/Vergleichsdeckungsbeitrages kann durch Abzug der Fest- und Gemeinkosten des Betriebs der Gewinn berechnet werden.

Vergleichsdeckungsbeitrag

Gesamtdeckungsbeitrag (GDB)

i.d.R. nach Praxismethode, d.h. (i.d.R.) ohne Berücksichtigung von Lohn-, Zins-, Pachtansprüchen sowie disproportionalen Kosten

± alle planungsabhängigen Kosten und Leistungen, soweit diese nicht bereits in den Deckungsbeitragskalkulationen und damit im GDB berücksichtigt sind

= Vergleichsdeckungsbeitrag (VDB)

Programme planning I

Usually programme planning I uses gross margins calculated according to the method applied in practice. If planning decisions lead to changes in factor endowment (wages, interest, lease, depreciations, etc.) they are set off against the total gross margin after it has been determined. The thus calculated "comparable gross margin", allows for a direct comparison to the total gross margin of the current farm, so that the difference represents the additional marginal utility of the organisational changes planned.

On the basis of the total gross margin and the comparable gross margin, the profit can be calculated by deducting the overhead costs of the present farm.

Comparable gross margin

Total gross margin (TGM)

Usually according to method applied in practice, i.e. without considering costs of labour, land and capital as well as without disproportional costs

± all costs and output depending on the decision as far as they have not yet been accounted for in the calculation of gross margins and therefore in the TGM

= comparable gross margin (CGM)

Программное планирование I

Обычно при программном планировании I используют калькуляцию маржинального дохода практическим методом. Поскольку при принятии решений планирования возникают расходы из-за изменения оснащённостью факторами (зарплата, проценты, аренда, списания и пр.), то они отнимаются после определения общего марж-ного дохода от последнего. Определённый таким образом с учетом дополнительных предельных издержек "сравнительный марж-ный доход" позволяет прямое сравнение с общим марж-ным доходом фактического пр-ва, так что разность представляет предельную пользу запланированных мероприятий.

На основе общего/сравнительного маржинального дохода прибыль можно определить вычитанием постоянных и накладных расходов предприятия.

Сравнительный маржинальный доход**Общий маржинальный доход (ОМД)**

обычно определяется практическим методом, т. е. без учета потребности в зарплате, процентах, аренде, а также несоразмерных расходов

± Все зависимые от планирования расходы и результаты

поскольку они еще не учтены в калькуляции маржинального дохода, а значит, и в общем маржинальном доходе

= сравнительный маржинальный доход (СМД)

Ծրագրային պլանավորում I

Սովորաբար ծրագրային պլանավորում I-ի ժամանակ օգտագործվում են համախառն շահույթի մարժայի գործնական մեթոդով հաշվարկված ցուցանիշները: Եթե պլանավորման արդյունքում առաջանում են գործոնների ներդրման ծավալների փոփոխությունների հետ կապված ծախսեր (աշխատավարձ, տոկոս, մեխ-տա, մաշվածություն և այլն), դրանք հաշվանցվում են համախառն շահույթի մարժայի ցուցանիշի հետ: Նման եղանակով հաշվարկված «համադրելի համախառն շահույթի մարժան» թույլ է տալիս ուղղակիորեն համեմատություն անցկացնել գործող արտադրության փաստացի ընդհանուր համախառն շահույթի մարժայի հետ, քանզի մարժաների միջև տարբերությունը ցույց է տալիս պլանավորված կազմակերպական փոփոխությունների լրացուցիչ սահմանային արդյունքը:

Ընդհանուր և համադրելի համախառն շահույթի մարժայի ցուցանիշներից նվազեցնելով անուղղակի ծախսերը՝ ստանում ենք շահույթի մեծությունը:

Համադրելի համախառն շահույթի մարժա

Ընդհանուր համախառն շահույթի մարժա (ԸՀՇՍ) սովորաբար՝ որոշված գործնական եղանակով, այսինքն՝ առանց հաշվի առնելու աշխատանքի, հողի և կապիտալի ծախսումները, ինչպես նաև՝ անհամամասնական փոփոխական ծախսերը:

± Պլանավորումից կախված բոլոր ծախսերը և արտադրանքը՝

համախառն շահույթի մարժայի, հետևապես և՛ ԸՀՇՍ-ի հաշվարկման մեջ չներառված մասով:

= Համադրելի համախառն շահույթի մարժա (ՀՀՇՍ)

7 Betriebsplanung

7.4 Lineare Programmierung

Lineare Programmierung

Die Lineare Optimierung ist eine Methode, um eine Anzahl von Variablen simultan zu betrachten und innerhalb der gegebenen Grenzen die bestmögliche Lösung für ein bestimmtes Ziel zu finden.

Im Bezug auf die Ermittlung der optimalen Organisation eines landwirtschaftlichen Betriebes bedeutet dies konkret, dass im Rahmen der verfügbaren Produktionskapazitäten die möglichen Prozesse (z.B. pflanzliche oder tierische Erzeugung) so kombiniert werden, dass der maximale Gesamtgewinn (oder eine andere Zielsetzung) erreicht wird.

Das Optimierungsproblem stellt sich hierbei als lineares Gleichungssystem dar, dessen Lösung in einer Reihe von systematischen Schritten (Iterationen) ermittelt wird. Die Produktionsverfahren (Aktivitäten) konkurrieren im Verlauf dieses Rechenganges simultan um die verfügbaren Produktionsmittel (Kapazitäten). Dies stellt sicher, dass die Verfahren jeweils im optimalen Umfang miteinander kombiniert werden und so die bestmöglich Faktorallokation und -verwertung erreicht wird.

Bei entsprechender Formulierung des Planungsproblems (Disaggregation der Produktionsverfahren) können mit Hilfe der Linearen Programmierung alle drei betrieblichen Planungsebenen simultan optimiert werden:

- Optimale spezielle Intensität
- Optimale Faktorkombination
- Optimale Produktionsrichtung.

7 Farm Planning

7.4 Linear Programming

Linear programming (LP)

Linear programming is a method which serves to consider several variables simultaneously and to find the best possible solution for a specified objective within given constraints.

In order to determine the optimal farm organisation this means that those processes possible (e.g. crop or animal production) within the availability of production capacities can be combined in a manner that the maximum total profit (or another set objective) is achieved.

The optimisation problem represents a system of linear equations the solution of which is determined by a number of systematical steps (iterations). In the course of this valuation the farm enterprises (activities) simultaneously compete for available means of production (capacities).

This guarantees that the farm enterprises are combined in the optimal manner for each case and that the best possible factor allocation and factor utilisation is achieved.

If the planning problem is formulated in a suitable manner (disaggregation of farm enterprises), the method of linear programming can simultaneously optimize the three levels of farm planning:

- optimum special intensity
- optimum combination of inputs
- optimum combination of farm enterprises.

Линейное программирование

Линейное программирование – это метод для одно-временного рассмотрения нескольких переменных и нахождения в пределах данных границ наилучшего решения для определенной цели.

Что касается определения оптимальной организации сельхозпредприятия, то это конкретно означает, что в рамках имеющихся производственных мощностей возможные процессы (напр., растениеводство или животноводство) комбинируются так, что достигается максимальная совокупная прибыль (или другая цель).

Проблема оптимизации представляет собой при этом линейную систему уравнений, решение которой определяется рядом систематических шагов (итерации). Производственные технологии (действия) в течение этого процесса расчетов одновременно конкурируют за имеющиеся производственные средства (ресурсы). Это гарантирует то, что технологии комбинируются друг с другом в оптимальном объеме, и, что таким образом достигается наилучшее размещение и использование факторов. При соответствующей формулировке плановых проблем (дисагрегация производственных технологий) с помощью линейного программирования можно одновременно оптимизировать все три уровня планирования:

- оптимальную специальную интенсивность
- оптимальную комбинацию факторов
- оптимальное направление производства.

Գծային ծրագրավորում

Գծային ծրագրավորումը մեթոդ է, որը կիրառվում է մի քանի փոփոխականներ միաժամանակ դիտարկելու և տրված սահմանափակումների պայմաններում որոշակի նպատակային խնդրի լավագույն լուծում գտնելու համար:

Գյուղատնտեսական արտադրության կազմակերպման օպտիմալ տարբերակի որոշման նպատակով առկա արտադրական կարողությունների սահմաններում արտադրական գործընթացները (օր.՝ բուսաբուծական կամ անասնաբուծական արտադրությունը) պետք է այնպես զուգակցվեն, որ ապահովվի համախառն շահույթի (կամ այլ նպատակային ցուցանիշի) առավելագույն մակարդակ:

Օպտիմալացման խնդիրը գծային հավասարումների համակարգ է, որի լուծումն իրականացվում է մի շարք համակարգված քայլերի կրկնությամբ (իտերացիաներ): Նման գնահատման ընթացքում արտադրական գործընթացները (գործունեության առանձին տեսակները) միևնույն ժամանակ մրցակցում են արտադրության առկա միջոցների համար: Սա երաշխիք է, որ կկատարվի արտադրական գործընթացների օպտիմալ զուգակցում և կապահովվի գործունեների առավելագույն արդյունավետ տեղաբաշխում ու օգտագործում:

Պլանավորման խնդրի ճշգրիտ ձևակերպման դեպքում (արտադրական գործընթացի բաժանում համապատասխան ենթագործընթացների) գծային ծրագրավորման մեթոդի օգնությամբ հնարավոր է միաժամանակ օպտիմալացնել պլանավորման բոլոր երեք մակարդակները՝

- Օպտիմալ ինտենսիվությունը
- Արտադրության գործունեների օպտիմալ համադրումը
- Արտադրական գործընթացների օպտիմալ համադրումը:

Finanzierung

Beschaffung und Verwendung von Finanzierungsmitteln.

Innenfinanzierung

- aus Gewinn (= Selbstfinanzierung)
- aus freigestelltem Kapital;
dazu gehören:
  - Abschreibungen
  - Vermögensumschichtungen (Aktivtausch und Vermögensabbau)
  - Zuführung zu Rücklagen, Wertberichtigungen und Rückstellungen.

Außenfinanzierung

- Eigenfinanzierung
  - Einlagen
  - Beteiligungen
- Fremdfinanzierung
  - Kreditaufnahme
  - Mietkauf
  - Kauf auf Rentenbasis

Leasing

Sonderform der Finanzierung.
Im Gegensatz zur Kreditfinanzierung wird dem Investor (Leasingnehmer) nicht Geld, sondern der Gegenstand selbst zur Verfügung gestellt. Leasing erfüllt somit Finanzierungs- und Investitionsfunktionen.

Finanzierungsübersicht

= Bewegungsbilanz

Darstellung der Finanzierungsvorgänge in einem Unternehmen

Beispiel:

Herkunft der Finanzierungsmittel aus:		Verwendung der Finanzierungsmittel für:	
Gewinn	58.000	Verlustabdeckung	---
Abschreibungen	35.000	Bruttoinvestitionen	155.000
Vermögensumschichtungen (Aktivtausch u. Anlagenabgänge)	10.000	zusätzl. Außenstände u. flüssige Mittel	6.000
Auflösung von Rücklagen und Rückstellungen	---	Zuführung zu den Rücklagen und Rückstellungen	---
Einlagen	11.000	Entnahmen	61.000
Kreditaufnahmen	122.000	Kredittilgungen	14.000
	<u>236.000</u>		<u>236.000</u>

Financing

Procurement and use of funds.

Internal financing

- from profit (= self-financing)
- from released capital,
this comprises:
  - depreciation
  - redeployment of assets (accounting exchange on the asset side and asset reduction)
  - additions to reserves, value adjustments and provisions

External financing

- financing from own resources
  - bank deposits
  - investments
- debt financing
  - credit intake
  - lease-purchase agreement
  - purchase on the basis of an annuity

Leasing

Special form of financing.
In contrast to debt financing not money but the object itself is made available to the investor (lessee). Consequently, leasing fulfills financing and investment functions.

Chart of financing

= Flow of funds analysis

Presentation of the financing procedure in a business:

Example:

Origin of the funds		Use of the funds	
profit	58.000	loss	---
depreciation	35.000	gross investment	155.000
redemply. of assets (acc. exch. on the assets side; asset reduction)	10.000	outstanding accounts and liquid means	6.000
Dissolving of surplus reserves and provisions	---	Establishing of surplus reserves and provisions	---
deposits	11.000	drawings	61.000
credit intake	122.000	repayment of credit	14.000
	<u>236.000</u>		<u>236.000</u>

Финансирование

Приобретение и использование финансовых средств.

Внутреннее финансирование

- из прибыли (= самофинансирование)
- из высвобожденного капитала; сюда относятся:
  - амортизационные отчисления
  - перераспределение имущества (обмен активами и сокращение имущества)
  - отчисления в резервные фонды, упорядочение стоимости и целевые отчисления

Внешнее финансирование

- собственное финансирование
  - депозиты
  - участие в других предприятиях
- внешнее финансирование
  - получение кредита
  - приобретение на лизинговых условиях
  - покупка на основе ренты

Лизинг

Особая форма финансирования. В противоположность кредитному финансированию, инвестору (пользователю лизингом) предоставляются не деньги, а имущество. Лизинг исполняет функции финансирования и инвестирования.

Обзор финансирования

= баланс движения имущества и капитала

Представление процессов финансирования на предприятии

Пример:

Происхождение финансовых средств:		Использование финансовых средств для:	
прибыль	58.000	возмещение убытков	---
списания	35.000	инвестиции брутто	155.000
перераспределение состояния (обмен активами и сокращения вложений)	10.000	дополнительная дебиторская задолженность и свободные средства	6.000
закритие резервного фонда и отчисления в резервный фонд	---	отчисления в резервный фонд и целевые отчисления	---
вложения	11.000	изъятия	61.000
получение кредита	122.000	погашение кредита	14.000
	<u>236.000</u>		<u>236.000</u>

Ֆինանսավորումը

Ֆինանսական միջոցների ներգրավումն ու օգտագործումը:

Ներքին ֆինանսավորում

- շահույթից (= ինքնաֆինանսավորում)
- ազատված կապիտալից, դրանց են պատկանում՝
  - ամորտիզացիան
  - ակտիվների վերաբաշխում (ակտիվների փոխանակում և օտարում)
  - պահուստներին կատարված հատկացումներ, արժեքի ճշգրտումներ և կատարված նպատակային հատկացումներ:

Արտաքին ֆինանսավորում

- սեփական միջոցների հաշվին ֆինանսավորում
  - բանկային ավանդներ
  - ներդրումներ
- փոխառու միջոցների հաշվին ֆինանսավորում
  - վարկավորում
  - ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ)
  - գնումներ՝ տարածամկետ վճարման հիմունքով:

Ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ)

Ֆինանսավորման հատուկ ձև: Ի տարբերություն վարկային ֆինանսավորման, ներդրողին (վարձակալին) տրամադրվում են ոչ թե դրամական միջոցներ, այլ՝ վարձակալության առարկա հանդիսացող գույքը: Յետևաբար, լիզինգը կատարում է ինչպես ֆինանսավորման, այնպես էլ ներդրումային գործառույթ:

Ֆինանսավորման սխեմա

= Ակտիվների և կապիտալի շարժի հաշվեկշիռ

Տնտեսվարող սուբյեկտի ֆինանսավորման գործընթացի ներկայացումը

Օրինակ՝

Ֆինանսական միջոցների ծագման աղբյուրները		Ֆինանսական միջոցների օգտագործման ուղղությունները	
Շահույթ	58.000	վնաս	---
ամորտիզացիա	35.000	համախառն ներդրումներ	155.000
ակտիվների վերաբաշխում (ակտիվների փոխանակում և օտարում)	10.000	դեբիտորական պարտքեր և իրացվելի միջոցներ	6.000
ավելցուկային պահուստների օգտագործում	---	ավելցուկային պահուստների ձևավորում	---
մասնակիցների կողմից ներդրումներ	11.000	Մասնակիցներին բաշխումներ	61.000
վարկերի ստացում	122.000	վարկերի մարում	14.000
	<u>236.000</u>		<u>236.000</u>

Cashflow

= **Finanzierungskraft**

Berechnung:

Gewinn	}	= Eigenkapitalbildung im Unternehmen
+ Einlagen		
- Entnahmen		
+ Abschreibungen		
= Cashflow		

Geldüberschuss / Geldunterschuss

Einnahmen-/Ausgabenüber(-unter)schuss
Veränderung des Schulden(Guthaben-)überhanges.

Berechnung:

- Einnahmen des Unternehmens
- + Einnahmen aus dem Verkauf von Anlagegütern
- + Privateinnahmen
- Ausgaben des Unternehmens
- Ausgaben für die Beschaffung von Anlagegütern
- Privatausgaben
- = Geldüber(-unter)schuss

oder

- ± Schulden-(Guthaben-)überhang
am Anfang des Rechnungszeitraumes
- ± Schulden-(Guthaben-)überhang am
Ende des Rechnungszeitraumes
- = Geldüber(-unter)schuss.

Schuldenüberhang / Guthabenüberhang

Gesamtsaldo der Finanzkonten. Zu diesen gehören:
Kasse, Banken, Wechsel, Forderungen, Verbindlichkeiten
nicht jedoch:
Finanzanlagen, Rechnungsabgrenzungsposten,
Sonderposten mit Rücklagenanteil, Wertberichtigungen und Rückstellungen.

Cash flow

= **Financial strength**

calculation:

profit	}	= owner's equity formation in the business
+ deposits		
- drawings		
+ depreciation		
= cash flow		

Money surplus / Money deficit

Receipt/expenditure surplus (deficit)
Change of debt (credit) surplus.

Calculation:

- receipts of the business
- + receipts from sales of fixed assets
- + private receipts
- expenditures of the business
- expenditures for the purchase of capital equipment
- private expenditures
- = money surplus (deficit)

or

- ± debts (credit) surplus
at the beginning of the accounting period
- ± debts (credit) surplus at the
end of the accounting period
- = money surplus (deficit)

Debt surplus / Deposit surplus

Total balance of the financial accounts. These
comprise: cash register, banks, bills of exchange,
debtors, liabilities
not however:
financial investments, end-of-year adjustments,
special item with accrual character, valuation
adjustments and provisions.

Cash Flow

= **Финансовый потенциал**

Расчет:

прибыль	}	= образование собственного капитала на предприятии
+ вложения		
– изъятия		
+ амортизация		
= Cash Flow		

Избыток денег / Дефицит денег

Избыток /дефицит прихода/ расхода
Изменение остатков долгов (активов)

Расчет:

приход предприятия
+ приход от продажи недвижимости
+ частный приход
– расходы предприятия
– расходы на приобретение недвижимости
– частные расходы
= избыток (недостаток) денежных средств
или
± превышение долгов (активов) в начале отчетного периода
± превышения долгов (активов) в конце отчетного периода
± избыток /дефицит денежных средств

Превышение долгов / Превышение активов

Общее сальдо финансовых счетов. К ним относятся: касса, банк, вексель, требования, обязательства но не относятся: финансовые вложения, статьи, разграничивающие учет затрат и поступлений смежных отч. периодов, особые статьи с долей резервного фонда, коррекция балансовой стоимости и отчисления в резервный фонд.

Դրամական միջոցների հոսքեր

= **Ֆինանսական ներուժ**

Չափարկ՝

շահույթ	}	= տնտեսվարող սուբյեկտի սեփական կապիտալի ձևավորումը
+ մասնակիցների կադմիցներդրումներ		
– Մասնակիցներին բաշխումներ		
+ ամորտիզացիա		
= դրամական միջոցների հոսքեր		

Դրամական միջոցների մնացորդ / պակասուրդ

Դրամական մուտքերի/ելքերի ավելցուկ (պակասուրդ)
Պարտավորությունների (ակտիվների) մնացորդների փոփոխություն:

Չափարկ՝

դրամական միջոցների մուտքեր գործառնական գործունեությունից
+ դրամական միջոցների մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից
+ դրամական միջոցների մուտքեր մասնավոր գործառնություններից
– դրամական միջոցների ելքեր գործառնական գործունեությունից
– դրամական միջոցների ելքեր հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով
– դրամական միջոցների ելքեր մասնավոր գործառնություններից
= դրամական միջոցների մնացորդ (պակասուրդ) կամ
± պարտավորությունների (ակտիվների) մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
± պարտավորությունների (ակտիվների) մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում
= դրամական միջոցների մնացորդ / պակասուրդ

Պարտավորությունների / ակտիվների մնացորդ

Ֆինանսական հաշիվների ընդհանուր մնացորդը: Նշված հաշիվների թվին են դասվում՝ դրամարկղը, բանկային հաշիվները, մուրհակները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունները, սակայն ոչ՝ ֆինանսական ներդրումները, նախորդ ժամանակաշրջանների եկամուտները, հատուկ պահուստները, հաշվեկշռի կարգավորող հոդվածները և պահուստային կապիտալը:

Kredit

Unter Kredit wird die befristete Überlassung von Zahlungsmitteln verstanden. Dabei verzichtet der Kreditgeber (Gläubiger) für einen bestimmten Zeitraum auf die Nutzung seines Geldes und überlässt es dem Kreditnehmer (Schuldner), der als Entgelt Zinsen bezahlt.

Klassifizierung von Krediten nach:

a) Fristigkeit

- kurzfristige (saisonale) Kredite
- mittelfristige Kredite
- langfristige Kredite

b) Kapitaldienstanzfall

- Abzahlungsdarlehen
- Annuitätendarlehen
- Endfällige Darlehen

c) Kreditsicherung

- reine Personalkredite (Blankokredite)
- verstärkte Personalkredite
- dinglich gesicherte Kredite

d) Kreditherkunft

- Bankenkredit
- Händlerkredit
- Privatkredit

e) Verwendungszweck

- Produktivkredit
  - Betriebsmittelkredit
  - Investitionsdarlehen u.a.
- Konsumtivkredit

Kreditformen**a) Kontokorrentkredit**

Der Kontokorrentkredit (Kredit in laufender Rechnung) wird von den Banken durch Überziehung des Kontokorrentkontos (= Girokonto) gewährt. Er dient innerhalb der Betriebsfinanzierung zur Abdeckung des periodischen oder kurzfristigen Kapitalbedarfs. Der Kontokorrentkredit ist ein kurzfristiger Kredit, der nach Bedarf des Kreditnehmers jederzeit bis zur vereinbarten Höchstgrenze in Anspruch genommen werden kann.

Credit

for a limited period of time. In this process the lender (creditor) relinquishes the use of his means of payment for a defined time period and entrusts it to the borrower (debtor), who pays interest as compensation.

Classification of credits according to

a) Maturity

- short-term (seasonal) credit
- medium-term credit
- long-term credit

b) Debt service

- installment credit
- annuity credit
- credit with final maturity

c) Collateralisation of loan

- true personal credit (blank credit)
- reinforced personal credit
- credits secured by real property

d) Origin of credit

- bank credit
- dealer credit
- private credit

e) Use of credit

- credit for production
  - short-term operation credit
  - investment credit
- consumer credit

Types of credit**a) overdraft credit**

The overdraft credit is granted by banks by allowing an overdraft on the current account (= giro account).

This type of financing serves to cover the periodic or short-term capital requirements.

The overdraft credit is a short-term credit, which can be claimed by the borrower according to his requirements up to the agreed limit at any time.

Кредит

Под кредитом понимают передачу на время платежных средств. При этом кредитор (заимодавец) отказывается на определенный срок от использования своих денег и передает их заемщику (должнику), который в качестве вознаграждения платит ему проценты.

Классификация кредитов по**а) Срочности**

- краткосрочный (сезонный) кредит
- среднесрочный кредит
- долгосрочный кредит

б) Оплате основного долга и процентов

- ссуды, выплачиваемые равными частями
- аннуитетные ссуды (равные платежи)
- ссуды, выплачиваемые в конце срока

в) Обеспечению кредита

- чистый персональный (необеспеченный) кредит
- обеспеченный персональный кредит
- вещно обеспеченный кредит

г) Происхождению кредита

- банковский кредит
- торговый кредит
- частный кредит

е) Цели использования кредита

- производственный кредит;
  - кредит для средств производства
  - инвестиционный кредит
- потребительский кредит

Формы кредита**а) контокоррентный кредит**

Контокоррентный кредит (кредит с текущего счета) предоставляется банками в виде перерасхода контокоррентного счета (жиросчет).

Он служит для покрытия периодических или краткосрочных потребностей в капитале при финансировании предприятия. Контокоррентный кредит является краткосрочным кредитом, заимодавец может им воспользоваться по потребности в любое время до обговоренной верхней границы.

Վարկ

Վարկը միջոցների ժամանակավոր տրամադրում է: Վարկավորման ժամանակ փոխատուն (վարկատուն) որոշակի ժամանակաշրջանի համար հրաժարվում է իր միջոցների օգտագործումից և դրանք տրամադրում է փոխառուին (վարկառուին), որը որպես փոխհատուցում վճարում է տոկոսներ:

Վարկերի դասակարգումն ըստ՝**ա) Մարման ժամկետի**

- կարճաժամկետ (սեզոնային) վարկեր
- միջին ժամկետայնության վարկեր
- երկարաժամկետ վարկեր

բ) Պարտքի սպասարկման

- մասնակի մարումներով վարկեր
- տարեկան հավասարաչափ մարումներով վարկեր
- ժամկետի վերջում միանգամյա մարմամբ վարկեր

գ) Վարկի ապահովվածության

- չապահովված (բլանկային) վարկեր
- երաշխիքներով և երաշխավորություններով ապահովված վարկեր
- գույքով ապահովված վարկեր

դ) Վարկի ծագման

- բանկային վարկեր
- առևտրային վարկեր
- մասնավոր վարկեր

ե) Վարկի օգտագործման նպատակի

- Արտադրական նպատակներով տրամադրված վարկեր
  - ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման նպատակով տրամադրված վարկեր
  - կապիտալ ներդրումների իրականացման համար տրամադրված վարկեր և այլն
- Սպառողական վարկ

Վարկերի ձևերը**ա) Ընթացիկ հաշվի վարկավորում (օվերդրաֆտի տրամադրում)**

Բանկերի կողմից օվերդրաֆտ տրամադրվում է ընթացիկ (հաշվարկային) հաշվի մնացորդը գերազանցող վճարումների իրականացում թույլատրելու միջոցով: Ֆինանսավորման այս ձևը ծառայում է կապիտալի պարբերական կամ կարճաժամկետ պահանջի բավարարման համար: Օվերդրաֆտի տրամադրումը կարճաժամկետ վարկավորում է: Հաճախորդը կարող է օգտվել օվերդրաֆտից ցանկացած պահի՝ պայմանագրով նախատեսված վարկային գծի սահմաններում:

b) Händlerkredit   **Warenkredit**
Handelskredit   **Lieferantenkredit**

Beim Händlerkredit gewährt der Lieferant über ein verlängertes Zahlungsziel Kredit. Die Absicherung erfolgt durch Eigentumsvorbehalt oder Wechsel. Für diese Kreditform ist kein fester Kreditvertrag notwendig.

c) Wechsel

Ein Wechsel beinhaltet die Anweisung des Wechselausstellers (Gläubiger) and den Bezogenen (Schuldner), letzterer möge ihm oder einem Dritten (Wechselnehmer, Remittent) zu einem bestimmten Zeitpunkt (i.d.R. nach drei Monaten) einen bestimmte Summe zahlen.

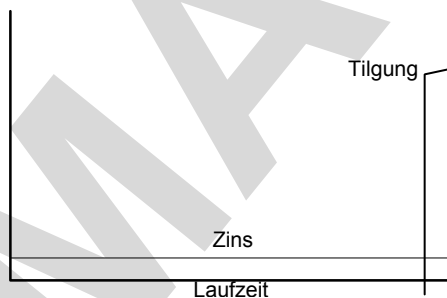
d) Darlehen

Darlehen sind mittel- bis langfristige (Bank-)Kredite. Die Absicherung des Gläubigers erfolgt vielfach durch eine Hypothek (Pfandrecht) auf den Grundbesitz des Landwirts.

Je nach Rückzahlungsmodalität unterscheidet man:

- **Endfälliges Darlehen:**

gesamte Rückzahlung am Ende der Laufzeit, Zinszahlung entweder schon während der Laufzeit oder auch erst am Ende

- **Tilgungsdarlehen**

= **Abzahlungsdarlehen**

gleichbleibende Tilgungsraten und abnehmende Zinsbeträge über die Laufzeit, da sich der Schuldbetrag durch die Tilgung verringert

b) dealer credit   **commodity credit**
trade credit   **supplier credit**

For a dealer credit the supplier grants a credit by extending the time allowed for payment. The collateralisation is effected by reservation of ownership or bill of exchange. This type of credit does not require a fixed credit contract.

c) bill of exchange

A bill of exchange contains the order of the drawer (creditor) to the drawee (debtor) of the bill to pay a specified sum of money to the drawer or a third party (payee of a bill) at a certain date (usually after three months).

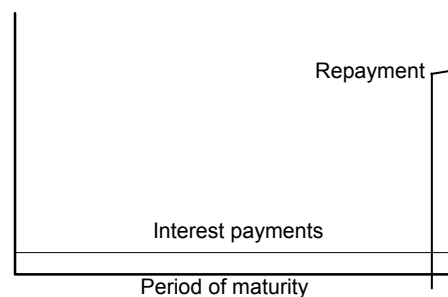
d) loan

Loans are medium-term to long-term (bank) credits. Loans are usually secured by a mortgage (right of lien) on the real property of the farmer.

The following modes of repayment are distinguished:

- **loan with final maturity:**

total repayment at the end of the maturity period, interest payment either within or also at the end of the maturity period

- **redeemable loan**

= **installment loan**

equal rates of repayment and decreasing interest payments over the period of maturity because the debts are reduced by the repayment

**б) Кредит продавца
Торговый кредит**

**Товарный кредит
Кредит поставщика**

При кредите продавца поставщик предоставляет кредит удлинением срока платежа. Обеспечение осуществляется сохранением права собственности или векселем. При этой форме кредита нет необходимости в твердом кредитном договоре.

с) Вексель

Вексель содержит указание векселедателя (трассанта) трассату (плательщику по векселю), что последний должен уплатить ему или третьему лицу (получателю векселя, ремитенту) в определенный срок (обычно через три месяца) определенную сумму.

д) Ссуды

Ссуды являются средне- или долгосрочными (банковскими) кредитами. Обеспечение кредитора происходит посредством ипотеки (залогового права) на земельное владение сельхозпроизводителя.

В зависимости от условий возврата денег различают:

- ссуды с конечной оплатой

полный возврат денег происходит в конце срока, уплата процентов - либо уже во время пользования, либо лишь в конце срока.

- ссуды с погашением в установленный срок = ссуды, выплачиваемые равными частями равные доли погашения и уменьшающиеся проценты на протяжении срока пользования, т. к. долг уменьшается в ходе погашения.

բ) Առևտրային վարկ

Ապրանքային վարկ

Առևտրային վարկի դեպքում մատակարարը տրամադրում է վարկ՝ մատակարարված ապրանքների, կատարված աշխատանքների, մատուցված ծառայությունների դիմաց վճարման հետաձգման ձևով (ժամկետանց կամ տարաժամկետ վճարում): Որպես ապահովման միջոց կարող է հանդես գալ մատակարարված ապրանքների նկատմամբ սեփականության իրավունքի պահպանումը կամ մուրհակը: Վարկավորման այս ձևը չի պահանջում վարկային պայմանագրի կազմում:

գ) Մուրհակ

Մուրհակ է համարվում այն արժեթուղքը, որը հավաստում է մուրհակ տվողի (հասարակ մուրհակ) կամ մուրհակում նշված այլ վճարողի (փոխանցելի մուրհակ՝ վճարագիր) որևէ բանով չպայմանավորված պարտավորությունը՝ մուրհակում նախատեսված ժամկետը լրանալիս (սովորաբար՝ երեք ամսից հետո) որոշակի գումար վճարել մուրհակը տիրապետողին (մուրհակի տիրոջը):

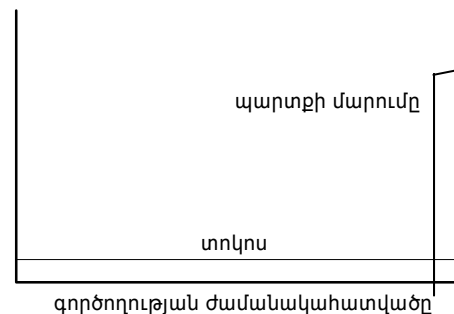
դ) Փոխառություն

Փոխառությունները միջին ժամկետայնության և երկարաժամկետ (բանկային) վարկերն են: Որպես փոխառությունների ապահովման միջոց սովորաբար հանդես է գալիս անշարժ գույքի գրավը (հիփոթեքի գրավ):

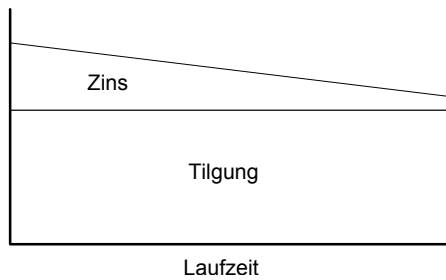
Ըստ մարման եղանակի տարբերում են՝

- ժամկետի վերջում միանգամյա մարումով փոխառություններ

Ողջ հիմնական (մայր) գումարի մարումն իրականացվում է ժամկետի վերջում: Տոկոսների վճարումներն իրականացվում են կամ ժամկետի ընթացքում կամ նույնպես՝ ժամկետի վերջում:

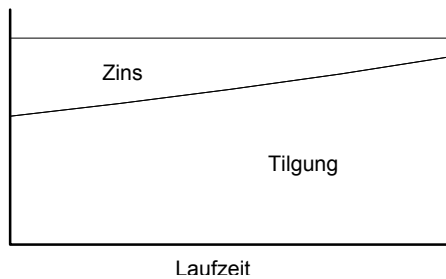

- տարաժամկետ մարումներով փոխառություններ = մասնակի մարումներով փոխառություններ
- Կատարվում են հիմնական գումարի հավասարաչափ մարումներ և տոկոսների նվազող վճարումներ, քանի որ պարտավորության մեծությունը մարումների արդյունքում նվազում է:

- *Annuitätendarlehen:*

Kapitaldienst (Zins+Tilgung) im Zeitablauf gleichbleibend, wobei der Anteil der Zinsen abnimmt und der Tilgungsanteil entspr. wächst.

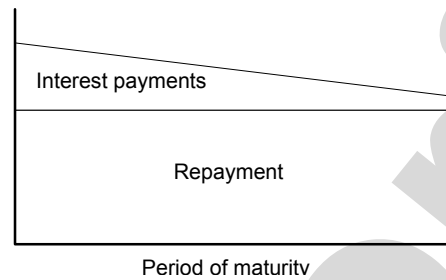
Kreditwürdigkeit

Kreditwürdig sind Personen, Gruppen und Betriebe, von welchen eine vertragsgemäße Erfüllung der Kreditverpflichtungen erwartet werden kann. Die Kreditwürdigkeit ist von persönlichen und sachlichen Voraussetzungen abhängig:

- **Persönliche Kreditwürdigkeit**
Die persönliche Kreditwürdigkeit ist gegeben, wenn der Antragsteller durch bestimmte Eigenschaften, wie Fleiß, Ehrlichkeit, Tüchtigkeit und Zuverlässigkeit das Vertrauen des Kreditgebers erhält.
- **Materielle Kreditwürdigkeit**
  - Absicherung des Kredits über Real- und Nominalvermögen. Der Kreditnehmer kann die Kredite dinglich oder durch Guthaben absichern (hohe Sicherheit für die Bank).
  - Nachweis der Kapitaldienstfähigkeit.

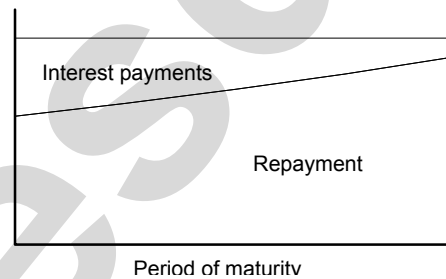
Kreditsicherung

Sicherheiten, die gewährleisten, dass Zins und Tilgung in vollem Umfang und fristgerecht geleistet werden können.

- *annuity loan:*

Constant debt service (interest+repayment) over time with a decreasing share of interest payment and a proportionally increasing share of repayment

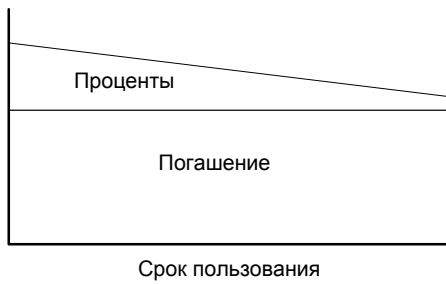
Credit worthiness

Credit-worthy are persons, groups and farms which can be expected to fulfill the contractual obligations from credits. The credit worthiness depends on personal and material preconditions:

- **Personal credit worthiness**
The personal credit worthiness is fulfilled, when the creditor trusts the debtor due to certain qualities such as diligence, honesty, competence and reliability.
- **Material credit worthiness**
  - Collateralisation of the credit with real or nominal capital. The borrower can secure the credits by real property or bank deposits (high level of security for the bank).
  - Proof of the ability for debt service.

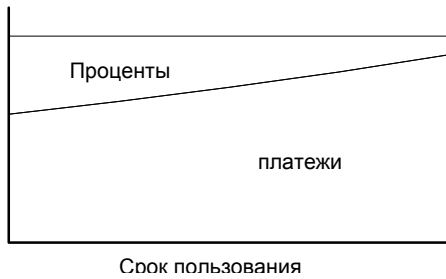
Collateralisation of credit

Collaterals which ensure that interest payments and repayment can be made fully and in due time.

- *аннуитетные ссуды:*

Обслуживание долга (проценты + погашение) на протяжении срока пользования постоянны, при этом уменьшается часть процентов, а доля погашения соответственно возрастает.

Кредитоспособность

Кредитоспособными считаются лица, группы и предприятия, от которых может ожидать исполнение договорных обязательств по кредиту. Кредитоспособность зависит от личных и имущественных предпосылок.

• **Персональная кредитоспособность**

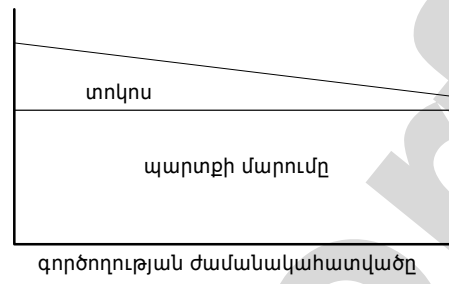
Персональная кредитоспособность существует, если заявитель имеет доверие кредитора благодаря определенным качествам: прилежности, честности, деловитости и надежности.

• **Материальная кредитоспособность**

- Обеспечение кредита реальным и номинальным имуществом. Заемщик может обеспечить кредит имуществом или активами (высокая надежность для банка).
- Подтверждение способности обслуживания долга.

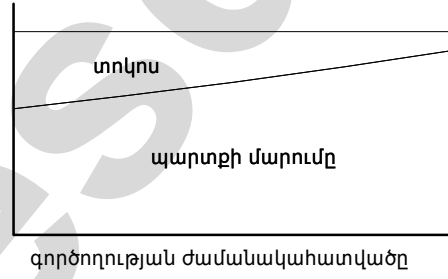
Обеспечение кредита

Надежность, гарантирующая оплату процентов и погашения в полном объеме и своевременно.

- *տարեկան հավասարաչափ սպասարկմամբ փոխառություններ*

Պարտքի տարեկան հավասարաչափ սպասարկում (տոկոսներ+հիմնական գումարի մարում)՝ տոկոսային վճարների տեսակարար կշռի ավելացմամբ և հիմնական գումարի մարումների կշռի նվազմամբ:

Վարկունակություն

Վարկունակ են համարվում այն անձինք, խմբերն ու կազմակերպությունները, որոնց կողմից վարկային պայպայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը կասկած չի հարուցում: Վարկունակությունը կախված է անձնական և նյութական գործոններից.

• **Անձնական վարկունակություն**

Վարկունակությունը գնահատվում է որոշակի անձնական հատկանիշների հիման վրա, ինչպիսիք են՝ վարկառուի ջանասիրությունը, ազնվությունը, բանխմացությունն ու հուսալիությունը:

• **Նյութական վարկունակություն**

- Վարկի վերադարձելիության ապահովում իրական և ֆինանսական ակտիվներով: Վարկառուն որպես վարկի ապահովման միջոց կարող է տրամադրել անշարժ գույք կամ այլ ակտիվներ (բանկի տեսանկյունից՝ ապահովության բարձր մակարդակ):
- Պարտքի սպասարկումն իրականացնելու կարողությունը հիմնավորող փաստաթղթեր:

Վարկի ապահովում

Ապահովման միջոցներ, որոնք երաշխավորում են տոկոսների ու պարտքի հիմնական գումարի ժամանակին և ամբողջ ծավալով կատարումը:

Man unterscheidet:

a) Reine Personalkredite

= **Blankokredite**

Verzicht auf jegliche Sicherheit

b) Verstärkte Personalkredite

Ohne dingliche Absicherung, jedoch z.B.

- **Forderungsabtretung**
Übertragung eines Zahlungsanspruchs gegen Dritte vom Schuldner auf den Gläubiger (z.B. Forderungen für Verkäufe oder Sparguthaben)
- **Bürgschaft**

Haftung einer dritten Person (Bürge) für die Erfüllung der Verbindlichkeiten des Schuldners.

c) Dinglich gesicherte Kredite

= **Realkredite**

Durch die Verpfändung (Hypothek, Grundschuld) oder Sicherungsübertragung realer Vermögenswerte (vorwiegend Grund und Boden) werden Kredite dinglich abgesichert:

- **Verpfändung**
= **Pfandrecht**
Als Verpfändung wird bezeichnet, wenn an (Pfand-) Gegenständen (insbesondere Grundstücken) oder Rechten zur Sicherung für eine Forderung vom Schuldner dem Gläubiger ein Pfandrecht bestellt und die Sache selbst übergeben wird. Das Pfandrecht gibt dem Begünstigten das Recht, eine bestimmte Geldsumme aus dem Grundstück zu verlangen (z.B. bei einer Zwangsversteigerung).
- **Sicherungsübereignung**

Im Gegensatz zur Verpfändung, bei der eine Übergabe der Pfandgegenstände erforderlich ist, werden hier die Sicherungsgegenstände durch Vertrag sicherungsübereignet. Dabei wird zwar das Eigentum des Sicherungsgutes an den

A difference is made between:

a) True personal credits

= **blank credits**

relinquishment of all collaterals

b) Reinforced personal credits

without collateralisation with real property, but e.g.

- **subrogation**
Transfer of a claim against third parties from the debtor to the creditor (e.g. claims from sales or saving deposits)
- **guarantee**

(Legal) liability of a third party (underwriter) for the fulfillment of the debtor's liabilities.

c) Credits secured by real property

= **Collateral loan**

Credits are secured either by pledges (mortgage, land charge) or by assignments as security of fixed assets (mainly real property):

- **pledging**
= **right of lien**
It is referred to as pledging, if for (pledged) items (especially real property) or rights of lien is ordered from the debtor to the creditor as collateral for a debt claim and the corporeal thing itself is handed over.
The right of lien allows the beneficiary to claim a specified amount of money from the pledged item (e.g. in case of an execution sale by way of public auction).
- **assignment as security**

Compared to pledging, where the handing over of the pledged items is necessary, the collateral is only assigned as security by contract in this case. In this process only the property right on the collateral is handed over to the creditor, but

Различают:

а) Чистые персональные кредиты

= **бланковые кредиты**

отказ от любого обеспечения

б) Подкрепленные персональные кредиты

без имущественного обеспечения, однако, напр.,

• **с уступкой требования**

С передачей платежных требований третьим лицам от должника кредитору (напр., требований от продаж или сберегательных вкладов)

• **с поручительством**

Ответственность третьего лица (поручителя) за выполнение обязательств должника.

в) Кредиты, обеспеченные имуществом

= **кредиты под залог реальных ценностей**

Кредиты обеспечиваются вещественным залогом (ипотекой, земельным долгом) или передачей гарантий на реальные имущественные ценности (преимущественно землю):

• **передача в залог**

= залоговое право

Передачей в залог называется предоставление залогового права на (заложенное) имущество (особ. земельные участки) или права обеспечения требования должника заимодавцу, а сами вещи при этом передаются. Залоговое право - дает бенефициару право требовать определенную денежную сумму за земельный участок (напр., при принудительной продаже с аукциона).

• **передача кредитору права собственности**

В противоположность закладу, при котором необходима передача объектов залога, здесь залог передается по договору права собственности. При этом кредитору передается право собственности на имущество, но не сам пред-

Տարբերում են՝

ա) Չապահովված վարկեր

= **Բլանկային վարկեր**

Հրաժարում որևէ ապահովման միջոցից:

բ) Երաշխիքներով և երաշխավորություններով ապահովված վարկեր

Առանց գույքային ապահովման, սակայն, օր.՝

• **ապահովված դրամական պահանջի գիշմամբ**

Պարտապանի կողմից՝ երրորդ անձանցից ունեցած դրամական պահանջի գիշում պարտատիրոջը (օր.՝ երրորդ անձին ապրանքների տրամադրումից կամ բանկային ավանդի պայմանագրից բխող պահանջներ):

• **ապահովված երաշխիքներով և երաշխավորություններով**

Երրորդ անձի (երաշխավորի) պատասխանատվությունը պարտապանի կողմից իր պարտավորությունները կատարելու համար:

գ) Գույքով ապահովված վարկեր

= **Գրավով ապահովված վարկեր**

Կախված գրավի տեսակից՝ գրավի առարկան անցնում է գրավառուի (պարտատիրոջ) տիրապետմանը (օր.՝ գրավականի դեպքում) կամ թողնվում է գրավատուի (գույքի տիրոջ) մոտ (օր.՝ կոշտ գրավի դեպքում):

• **Գրավ**

= **Գրավի իրավունք**

Գրավը լրացուցիչ (ակցեսոր) պարտավորություն է գրավառուի (պարտատիրոջ) հանդեպ գրավատուի (պարտապանի) հիմնական պարտավորության կատարման ապահովման համար: Գրավականի, գրավատուն հանձնված գույքի գրավի, դրամական միջոցների գրավի և արժեթղթերով հավաստված իրավունքի գրավի դեպքում գրավի առարկան հանձնվում է գրավառուին կամ երրորդ անձի (նոտարի կամ բանկի դեպքում): Գրավով ապահովված պարտավորության պարտատերը (գրավառու) պարտապանի կողմից այդ պարտավորությունը չկատարելու դեպքում գույքի տիրոջ (գրավատուի) մյուս պարտատերերի հանդեպ գրավ դրված գույքի արժեքից բավարարում ստանալու նախապատվության իրավունք ունի:

• **Գրավադրում՝ առանց գրավի առարկայի տիրապետման իրավունքի փոխանցման**

Կոշտ գրավի, շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավի և հիփոթեքի գրավի դեպքում, ի տարբերություն գրավականի և գրավի վերը նշված մյուս տեսակների, չի պահանջվում գրավի առարկայի փոխանցումը: Այս դեպքում գրավ

8 Finanzierung

8.2 Kredite

Gläubiger übereignet, nicht jedoch der Gegenstand selbst. Dieser bleibt weiter im Besitz des Schuldners. Sicherungsübereignungen dienen meist als Zusatzsicherheiten.

Effektivzins

Bei einer Darlehensfinanzierung entstehen Kosten bzw. Aufwendungen für den Betrieb durch:

- Zinsen
- Finanzierungsnebenkosten:
  - Disagio (Damnum) (= Abschlag)
- Kürzung des Nennbetrags
- Bereitstellungsprovisionen
- Bearbeitungsgebühren
- Kosten von Wertermittlungsgutachten

Die Nebenkosten führen dazu, dass die tatsächlichen Kosten (Effektivzinsen) eines Darlehens höher sind als der angegebene Nominalzins. Das ist wichtig bei der Beurteilung von Finanzierungsmöglichkeiten (Kreditangeboten).

Weitere Einflussfaktoren sind:

- Anzahl der Tilgungstermine je Jahr
- Tilgungsanrechnung zum Tilgungstermin oder zum folgenden Quartals- oder Jahresende
- Anzahl der Zinstermine (jährlich, halb- oder vierteljährlich)
- nachschüssige oder vorschüssige Zinsverrechnung
- unterschiedliche Zinsfestlegungsfristen.

Der Effektivzinssatz ist mit der internen Zinsfußmethode exakt berechenbar oder kann über folgende Annäherungsformel geschätzt werden:

$$\frac{\text{Nominal-} + \frac{\text{Nebenkosten in \%}}{1/2 \text{ Laufzeit}}}{\text{zinssatz in \%} \quad \text{Auszahlung in \%}} \times 100$$

8 Financing

8.2 Credit

not the collateral itself. The collateral remains in the possession of the debtor. Assignments as security usually serve as additional securities.

Effective rate of interest

For loan financing costs and/or expenses occur for the farm by:

- interest payments
- incidental costs of financing
  - disagio (loan discount) (= reduction)
  - reduction of nominal value
- loan commitment fees
- service charges
- costs for valuation studies

These incidental costs increase the actual costs (effective interest rate) of a loan compared to its stated nominal interest rate. This is important in the assessment of different options of financing (credit offers).

Further impacting factors are:

- number of repayment dates per year
- imputation of the repayment rate at the date of repayment or at the end of the quarter or year
- number of interest dates (annually, semi-annually or quarterly)
- decursive or procursive charging of interest
- different time spans with fixed interest rates

The effective interest rate can be calculated precisely using the method of internal rate of return or be estimated using the following formula for approximation:

$$\frac{\text{nominal} + \frac{\text{incidental costs in \%}}{1/2 \text{ period of maturity}}}{\text{interest rate in \%} \quad \text{amount paid out in \%}} \times 100$$

мет. Он и дальше остается во владении должника. Передача права собственности служит (в основном) дополнительной гарантией.

Фактический процент

При финансировании займом у предприятия возникают расходы или затраты из-за:

- процентов
- побочных финансовых затрат
  - дизажио (дамно) (= скидки)
- уменьшения номинальной суммы
- комиссии за предоставление кредита
- стоимости обработки
- расходов по экспертизе ценностей

Дополнительно затраты ведут к тому, что фактические расходы (фактические проценты) за ссуду больше указанного номинального процента. Это важно при оценке возможностей финансирования (предложений кредита).

Дальнейшие важные факторы:

- количество периодов погашения в году
- начисление платежей к сроку платежа или концу следующего квартала, года
- количество периодов уплаты процентов (году, полугодично, поквартально)
- перечисление процентов авансом до срока или после
- различные сроки оплаты процентов

Фактическая ставка процента точно рассчитывается по методу внутренней процентной ставки, или оценивается по след. формуле приближенного вычисления.

$$\frac{\text{номинал. проц. ставка в \%} + \frac{\text{дополнител. расходы в \%}}{1/2 \text{ срока кредита}}}{\text{выплаты в \%}} \times 100$$

իրենից ներկայացնում է գրավատուի գույքի նկատմամբ գրավառուի միայն գույքային իրավունք և չի ենթադրում գրավի առարկայի հանձնում գրավառուին: Գրավի առարկան մնում է գրավատուի տիրապետման ներքո: Գրավի իրավունքը հանդես է գալիս որպես լրացուցիչ ապահովման միջոց:

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Փոխառության գծով տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ առաջանում են հետևյալ ծախսերը.

- տոկոսային ծախսեր
- փոխառության գծով լրացուցիչ ծախսեր՝
  - անվանական և շուկայական արժեքների տարբերություն (=արժեքի նվազում)
  - անվանական արժեքի փոքրացում
  - փոխառության տրամադրման հետ կապված միջևորդավճարներ
  - ծառայությունների մատուցման գծով միջևորդավճարներ
  - փորձագիտական գնահատման հետ կապված ծախսեր:

Լրացուցիչ ծախսերը հանգեցնում են փոխառության գծով փաստացի ծախսերի (արդյունավետ տոկոսադրույքի) ավելացմանը անվանական տոկոսադրույքի համեմատ: Սա կարևոր է հաշվի առնել ֆինանսավորման այլընտրանքային հնարավորությունների (վարկային առաջարկների) գնահատման ժամանակ:

Ազդող այլ գործոններ են՝

- տարվա ընթացքում մարումների իրականացման թիվը
- մարման գումարների հաշվեգրումը մարման ժամկետի ավարտին կամ եռամսյակի կամ տարվա վերջում
- տարվա ընթացքում տոկոսների վճարումների թիվը (տարեկան, կիսամյակային կամ եռամսյակային)
- տոկոսի հաշվեգրումը ժամանակաշրջանի սկզբում կամ վերջում
- տոկոսադրույքների սահմանման տարբեր ժամկետները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը կարելի է ճշգրտորեն հաշվարկել շահութաբերության ներքին դրույքի հաշվարկման մեթոդով կամ մոտավոր կերպով գնահատել հետևյալ բանաձևի օգնությամբ՝

$$\frac{\text{անվանական} + \frac{\text{լրացուցիչ ծախսեր \%}}{\text{տոկոսադրույք \% } 1/2 \text{ մարման ժամկետ}}}{\text{վճարումներ \%}} \times 100$$

Finanzplanung

Voranschlagsrechnung um

- zu überprüfen ob in einem Betrieb in der Zukunft die vorhandenen und zufließenden Geldmittel voraussichtlich ausreichen, um den Geldbedarf zu decken, bzw.
- zu ermitteln in welchem Umfang voraussichtlich Geldmittel von außen benötigt werden;

durch Gegenüberstellung von gesamtem

- Mittelzufluss: Finanzquellen nach Herkunft

und

- Mittelabfluss: Finanzbedarf nach Verwendung

Geldflussrechnung bzw. Kapitalflussrechnung

	Mittelverwendung		Mittelherkunft	
	Geldfluss	Kapitalfluss	Geldfluss	Kapitalfluss
A Produktionsbereich				
Umsatzbereich (mit Finanzbereich)	Auszahlungen : Ausgaben für Materialien, Löhne, Zinsen, Pachten, etc.		Einzahlungen : Einnahmen für Produkte, Lohnarbeit Zinsen, Pachten, etc.	
Anlagenbereich	Auszahlungen : Ausgaben für Fläche, Gebäude, Maschinen, etc.		Einzahlungen : Einnahmen aus Maschinenverkauf, Flächenverkauf, etc.	
B Kapitalbereich				
Kreditbereich		Kredittilgung		Kreditaufnahme
Privatbereich *)	Geldentnahme für Konsum, priv. Vermögensbildung		Geldeinlage aus außerbetr. Einkommen, priv. Vermögen	
A + B (Summe)	Auszahlung : Mittelabgang		Einzahlung : Mittelzugang	
<i>Differenz d. Summen</i>	<i>Einzahlung – Auszahlung = Änderung der Barliquidität Mittelzugang – Mittelabgang = Änderung d. potent. Liquidität</i>			
C Geldbestandsbereich				
Kassenbestand	Mehrbestand		Minderbestand	
Bankguthaben	Mehrbestand		Minderbestand	
D Kontokorrentbereich				
Forderungen	- : Mehrbestand		- : Minderbestand	
Verbindlichkeiten	- : Minderbestand		- : Mehrbestand	
A + B + C + D (Summe)	Mittelverwendung		Mittelherkunft	
	=		=	

Quelle: nach Reisch / Zeddies 1992

*) Die für Einzelunternehmen aufgeführten Privatentnahmen und Einlagen aus außerbetrieblichen Quellen entsprechen bei Gesellschaften den Kapitaleinlagen (Beteiligungen) und den Ausschüttungen an die Gesellschafter (Entnahmen).

Geldvoranschlag

= Finanzplan

Detaillierte Geldflussrechnung für die nahe Zukunft unter Berücksichtigung der Einzahlungen und Auszahlungen (des Produktions- und Kapitalbereiches) sowie des Geldbestandes während einer Periode. Je nach Bedarf werden die Perioden als Quartale, Monate oder sogar Wochen gewählt. Vorwiegend für die Liquiditätsplanung eines Wirtschaftsjahr.

Financial planning

preliminary budgeting to

- monitor whether the available and accruing cash resources will be sufficient to cover the expected future cash requirements in the business, and/or
- to determine to what extent cash resources are needed from outside sources;

by comparison of the total

- inflow of funds: financial sources according to origin

and

- outflow of funds: financial requirements according to use

Cash flow statement and flow of funds analysis

	Application of funds		Origin of funds	
	Cash flow	Flow of funds	Cash flow	Flow of funds
A Production				
Commercial transactions (incl. finance)	Amnt. paid out : Expenditure for materials, wages, interest, rents, etc.		Inpayments : Receipts for products, services interest, rents, etc.	
Fixed assets	Amnt. paid out : Expenditure for land, buildings, machinery, etc.		Inpayments : Receipts for sales of machinery land, etc.	
B Capital				
Credits	Repayment of credits		Credit intake	
Private household	Cash withdrawn for consump. and private wealth formation		Cash deposits from non-agri-cultural income and wealth	
A + B (Sum)	Amnt. payed out : Fund outflow		Inpayments : Fund inflow	
<i>Difference of sums</i>	<i>Inpayments – Amount paid out = Change in cash liquidity Fund inflow – Fund outflow = Change in potential liquidity</i>			
C Monetary holdings				
Cash register	Additional stocks		Reduced stocks	
Banks	Additional stocks		Reduced stocks	
D Current account				
Accounts receivable	- : Add. stocks		- : Red. stocks	
Liabilities	- : Red. stocks		- : Add. stocks	
A + B + C + D (Sum)	Application of funds		Origin of funds	
	=		=	

Source: based on Reisch / Zeddies 1992

*) The cash drawings and deposits given for individual businesses from non-agricultural sources correspond to equity contribution (deposits) and dividend payout to the partners and shareholders (drawings) for partnerships and corporations.

Money budget

= Financial plan

Detailed cash flow statement for the near future considering inpayment and the amounts paid out (from production and capital) as well as the cash supply throughout the period. Depending on the requirements quarterly, monthly or weekly periods are chosen.

Mainly used for the planning of liquidity for one business year.

Финансовое планирование

Расчет сметы

- для предварительной проверки достаточности на предприятии имеющихся в будущем и поступающих ден. средств для покрытия потребности в денежных средствах, или
- для предварительного определения объема денежных средств, которые потребуются извне,

посредством сопоставления совокупного

- поступления средств: финансовых источников по их происхождению и
- использования средств: потребность в финансах согласно их использования

Расчет движения денежных средств и капитала

	Использование средств		Происхождение средств	
	Движение денег	Движение капитала	Движение денег	Движение капитала
A Отрасль производства сфера оборота (со сферой финансов)	Выплаты на материалы, зарплату, проценты, аренду и пр.	Расходы	Поступления на продукты, зарплату, проценты, аренду и пр.	Приход
Сфера вложений	Выплаты на площадь, строения машины и пр.	Расходы	Поступления от продажи машин, продажи площади и пр.	Приход
B Сфера капитала сфера кредита (Частная сфера*)	Погашение кредита Изъятие денег на потреблен., создание частн. имущества		Получение кредита Вклады денег из непроизв. доходов, от частн. имущества	
A+B (сумма) Разница сумм	Выплаты средств	Выбытие средств	Поступления средств	Поступ. сред.
	Поступления - выплаты = изменение ликвидности Поступление - выбытие средств = измен. потенц. ликвидн.			
C Сфера наличности				
Кассовая наличность	Увеличение фондов		Уменьшение фондов	
Банковские вклады	Увеличение фондов		Уменьшение фондов	
D Конткоррентн. сфера				
Требования	-	Увелич. фондов	-	Уменьш. фондов
Обязательства	-	Уменьш. фондов	-	Увелич. фондов
A+B+C+D (сумма)	Использование средств		Происхождение средств	

Источник: Райш / Цеддис, 1992

* Частные изъятия и вложения из непроизводственных источников, приведенные для индивидуального хозяйства, соответствуют у общества вложениям капитала (памя) и выплатам дивидентов компаниям (изъятиям).

Денежная смета

= Финансовый план

Подробный расчет движения денег на ближайшее будущее с учетом поступлений и выплат (в сфере производства и капитала), а также наличия денег в течение одного периода. При потребности периодом избирается квартал, месяц или даже неделя. Преимущественно для планирования ликвидности в хозяйственном году.

Ֆինանսական պլանավորում

Նախահաշվի կազմում.

- տևտեսությունում առկա և ստացվելիք դրամական միջոցների՝ դրանց նկատմամբ կանխատեսվող պահանջի տեսանկյունից բավարարության աստիճանի գնահատման կամ
- արտաքին աղբյուրներից դրամական միջոցների ներգրավման անհրաժեշտ ծավալների որոշման նպատակով:

Գնահատումն իրականացվում է համեմատելով՝

- միջոցների ներհոսքը՝ ֆինանսական միջոցների աղբյուրներն՝ ըստ ծագման
- և
- միջոցների արտահոսքը՝ ֆինանսական միջոցների պահանջն՝ ըստ օգտագործման ուղղությունների:

Դրամական միջոցների և կապիտալի հոսքերի հաշվեկշիռ

	Միջոցների օգտագործման ուղղությունները		Միջոցների ծագման աղբյուրները	
	դրամական միջոցների հոսքեր	կապիտալի հոսքեր	դրամական միջոցների հոսքեր	կապիտալի հոսքեր
Ա Արտադրություն ընթացիկ ակտիվներ (ներառյալ՝ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվները)	դրամական միջոցների ելքեր	ժախտեր	դրամական միջոցների մուտքեր	եկամուտներ արտադրանքի, աշխատանքների, սովորույթների, վարձակալության և այլնի գծով
ոչ ընթացիկ ակտիվներ	դրամական միջոցների ելքեր	ժախտեր	դրամական միջոցների մուտքեր	եկամուտներ մեքենաների, հողերի օտարումից և այլն
Բ Կապիտալ փոխառյալ կապիտալ սեփական կապիտալ *)		փոխառությունների մարում		փոխառությունների ստացում
		դրամական միջոցների գույքի ձևավորման նպատակով դրամական միջոցների ելքեր		դրամական միջոցների մուտքեր ոչ տեսնական գործունեությունից և սենսանկան գույքի օտարումից
Ա + Բ (գումարը) գումարների տարբերությունը	դրամական միջոցների ելքեր	ժախտեր	դրամական միջոցների ելքեր	եկամուտներ
	դրամական միջոցների մուտքեր - դրամական միջոցների ելքեր = ընթացիկ իրացվելության փոփոխության կապիտալի մուտքեր - կապիտալի ելքեր = արտենդայ իրացվելության փոփոխություն			
Գ Դրամական միջոցների մնացորդներ մնացորդներ դրամարկում		մնացորդների ավելացում		մնացորդների նվազում
մնացորդներ բանկային հաշիվ		մնացորդների ավելացում		մնացորդների նվազում
Դ ընթացիկ հաշիվ դեբիտորական պարտքեր կրեդիտորական պարտքեր	-	ավելացում	-	նվազում
		նվազում		ավելացում
Ա + Բ + Գ + Դ (գումարը)	միջոցների օգտագործումը		միջոցների ձևավորումը	

Աղբյուրը՝ ըստ Reisch / Zeedies 1992

*) Անհատ ձեռնարկատերերի համար ոչ տեսնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքերը և ելքը համապատասխանում են ընկերակցությունների և ընկերությունների համար մասնավորների կողմից սեփական պիտակում կատարված ներդրումների և վերջիններիս միջև սեփական կապիտալի բաշխումների (շահութաբաժնի)

Դրամական միջոցների հոսքերի նախահաշիվ

= Ֆինանսական պլան

Դրամական միջոցների հոսքերի մանրամասն հաշվեկշիռ՝ կազմված մոտ ապագայի համար, որտեղ հաշվառվում են դրամական միջոցների մուտքերը և ելքերը (արտադրությունից ու կապիտալի հետ գործառնություններից), ինչպես նաև՝ դրամական միջոցների մնացորդները ժամանակաշրջանի ընթացքում: Կախված ներկայացվող պահանջներից՝ որպես հաշվառման ժամանակաշրջաններ են վերցվում եռամսյակը, ամիսը կամ նույնիսկ շաբաթը: Հիմնականում օգտագործվում է մեկ տարվա ընթացքում իրացվելիության պլանավորման համար:

Kalkulationsweg:

- Zahlungsmittelbestand zu Beginn der Periode
- + Finanzmittelquellen (Umsatz-, Anlage, Kapitalbereich)
- Finanzmittelbedarf (Umsatz-, Anlage, Kapitalbereich)
- = Zahlungsmittelbestand am Ende der Periode
- = Zahlungsmittelbestand zu Beginn nächste Periode

Finanzierungsplanung (langfristig)

Langfristige Kapitalflussrechnung zur Sicherstellung der Finanzierbarkeit von Investitionen durch Gegenüberstellung des Finanzierungsbedarfs aus Investitionsvorhaben und der für Bruttoinvestitionen verfügbaren Mittel, gegliedert nach Jahren. Der Betrachtungszeitraum beträgt 3 - 5 Jahre. Um die Liquiditätsverhältnisse sachgerecht zu erfassen, ist unbedingt mit laufenden Preisen zu kalkulieren.

Finanzierungsbedarf:

- Gesamter Wert der Bruttoinvestitionen der einzelnen Jahre zuzüglich Zuschläge für:
  - Unvorhergesehenes
  - Überbrückungsbedarf
  - Finanzierungsnebenkosten
- Betriebsberatung für Investition
- Inflation

Finanzierungsmittel:

- Bare Eigenmittel:
Verkauf von Vermögen, Einlagen, Finanzmittel aus laufendem Betrieb *)
- Unbare Eigenleistung:
Arbeitsleistung, Bereitstellung von Bauholz, Einsatz eig. Maschinen
- Zuschüsse
- Kredite, Darlehen:
Zinsverbilligte Darlehen, Kontokorrent-Darlehen, Kapitalmarkt-Darlehen

Mode of calculation:

- means of payment at the beginning of the period
- + sources of inflow (from production and capital)
- requirements of outflow (for production and capital)
- = means of payment at the end of the period
- = means of payment at the beginning of the following period

Planning of long-term financing

Long term calculations of flow of funds in order to secure financial feasibility of planned investments by comparing the financing requirements of the investment to the means of payment available for gross investment, structured according to years. The period under review is 3 - 5 years. In order to state liquidity correctly, it is necessary to calculate with current prices.

Financing requirements:

- Total value of gross investments of the individual years plus premiums for:
  - the unforeseen
  - interim financing
  - incidental financing costs
- consulting for the investment
- inflation

Financing funds:

- own funds in cash:
sale of fixed assets, deposits, resources from ongoing operations *)
- services rendered for own account:
own labour, provision of timber, use of own machinery
- subsidies
- credits, loans:
interest-subsidised loan, credit in current account, capital market credit

Ход расчетов:

- наличие платежных средств на начало периода
- + источники финансовых средств (сферы оборота, основных средств, капитала)
  - потребность в финансовых средствах (сфера оборота, основных средств, капитала)
  - = наличие платежных средств на конец периода
  - = наличие платежных средств в начале следующего периода

Финансовое (долгосрочное) планирование

Долгосрочный расчет движения капитала для обеспечения финансирования инвестиций посредством сопоставления потребности в финансировании из инвестиционных проектов и свободных средств, имеющихся в распоряжении для брутто-инвестиций, разбитых по годам. Период планирования составляет 3-5 лет. Чтобы квалифицированно учесть условия ликвидности, необходимо делать расчеты по текущим ценам.

Потребность в финансировании:

- Общая стоимость брутто-инвестиций за отдельные годы, включая надбавки за:
- непредвиденные обстоятельства
  - краткосрочную потребность в финансах
  - дополнительные расходы на финансирование
  - консультации предприятия по инвестициям
  - инфляцию

Средства финансирования:

- Наличные собственные средства: продажа имущества, вкладов, финансовых средств из текущего производства*)
  - Неналичная собственная выработка: результаты труда, поставка строительного леса, использование собственных машин
  - субсидии
  - кредиты, ссуды
- Ссуды с низкими процентами, контокоррентные ссуды, ссуды на рынке капитала.

Հաշվարկման ընթացքը՝

- վճարամիջոցների մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբում
- + միջոցների ներհոսքն՝ ըստ ձևավորման աղբյուրների (արտադրություն և կապիտալ)
  - միջոցների արտահոսքն՝ ըստ օգտագործման ուղղությունների (արտադրություն և կապիտալ)
  - = վճարամիջոցների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում
  - = վճարամիջոցների մնացորդը հաջորդ ժամանակաշրջանի սկզբում

Երկարաժամկետ ֆինանսական պլանավորում

Նախատեսված ներդրումների ֆինանսավորման ապահովման համար կապիտալի հոսքերի երկարաժամկետ հաշվարկ, որտեղ համադրվում են համախառն ներդրումների իրականացման համար պահանջվող և առկա ֆինանսական միջոցներն՝ ըստ առանձին տարիների: Ուսումնասիրվող ժամանակահատվածը կազմում է 3-5 տարի: Իրացվելիությունը ճշգրիտ կերպով գնահատելու համար հաշվարկներն անհրաժեշտ է իրականացնել ընթացիկ գներով:

Պահանջվող ֆինանսական միջոցները՝

- Յուրաքանչյուր տարվա համախառն ներդրումների ընդհանուր արժեքը, ներառյալ.
- չնախատեսված ծախսերը
  - ընթացիկ ֆինանսավորումը
  - ֆինանսավորման հետ կապված լրացուցիչ ծախսերը
  - ներդրումային խորհրդատվության գծով ծախսերը
  - գնաճը:

Առկա ֆինանսական միջոցները՝

- սեփական դրամական միջոցներ՝ ակտիվների օտարում, սեփական կապիտալում մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումներ, ֆինանսական միջոցներ գործառնական գործունեությունից *)
- սեփական ոչ դրամական միջոցներ՝ սեփական աշխատուժի, շինանյութի օգտագործում, սեփական մեքենաների շահագործում
- սուբսիդիաներ
- վարկեր, փոխառություններ՝ ցածր տոկոսադրույքով փոխառություններ, ընթացիկ հաշվի վարկավորում (օվերդրաֆտի տրամադրում), փոխառություններ կապիտալի շուկայից:

*) Finanzmittel aus laufendem Betrieb

Eigenkapitalbildung der einzelnen Jahre
zuzüglich der Abschreibungen
sofern im Finanzierungsbedarf neben den
Nettoinvestitionen auch Ersatzinvestitionen
enthalten sind

abzüglich der Tilgungen für bestehende und neue
Verbindlichkeiten in den einzelnen Jahren

ggf. abzüglich eines Sicherheitsabschlags

*) Financial resources from ongoing operations

equity capital formation during the years
considered plus depreciation
provided that the financial requirements include
replacement investments as well as the net
investment

less repayment for existing and new liabilities
in the years considered

possibly less a security reduction

*) Финансовые средства из текущего производства

образование собственного капитала за отдельные годы, включая амортизацию,

поскольку в потребность в финансировании входят наряду с нетто -инвестициями и инвестиции по замене отработанного капитала;

за исключением погашений по существующим и новым обязательствам в отдельные годы

при надобности без отчисления на страхование.

*) Ֆինանսական միջոցներ գործառնական գործունեությունից

Ուսումնասիրվող տարիների ընթացքում սեփական կապիտալի ձևավորում՝ գումարած ամորտիզացիան,

եթե ֆինանսական միջոցները պահանջվում են ինչպես զուտ ներդրումների, այնպես էլ հիմնական միջոցների փոխարինման հետ կապված կապիտալ ներդրումներ իրականացնելու համար,

հանած ուսումնասիրվող տարիների ընթացքում առկա և նոր ծագող պարտավորությունների մարումները,

անհրաժեշտության դեպքում՝ հանած հնարավոր կորուստների գծով պահուստներին կատարվող մասհանումները:

9 Investition

9.1 Investitionsbegriff

Investition

Umwandlung von Zahlungsmitteln (Finanzumlaufvermögen) in Vermögensgegenstände des Investitionsbereiches (Anlage-, Vieh-, Sachumlaufvermögen).

- **Bruttoinvestition**

Gesamter Zugang zum Investitionsbereich.

Zugänge zum Anlagevermögen

+ Mehrung Tiervermögen

+ Mehrung Vorräte

= Bruttoinvestition

- **Nettoinvestition**

Der die Abschreibungen und Abgänge überschreitende Zugang zum Investitionsbereich.

Buchwertänderung Anlagevermögen

+ Bestandsveränderung Tiere

+ Bestandsveränderung Vorräte

= Nettoinvestition

Nettoinvestition

+ Abgänge des Anlagevermögens zu Buchwerten

+ Abschreibungen auf Anlagevermögen

+ Bestandsveränderung Tiere

+ Bestandsveränderung Vorräte

= Bruttoinvestition

- **Ersatzinvestition**

= **Reinvestition**

Zugang zum Investitionsbereich in Höhe der Abschreibungen und der Abgänge.

- **Nettodesinvestition**

Abgänge und Abschreibungen sind größer als der Zugang zum Investitionsbereich.

9 Investment

9.1 Concept of Investment

Investment

Transformation of means of payment (financial current assets) into assets of investment (fixed assets, livestock assets, material current assets).

- **Gross investment**

Total increase of investments.

increase of fixed assets

+ increase in livestock assets

+ increase in stock

= gross investment

- **Net investment**

Investments exceeding depreciations and the book value of assets disposed or sold

Change of book values of fixed assets

+ change of animal stock

+ change of inventory

= Net investment

Net investment

+ disposals of fixed assets at book value

+ depreciation of fixed assets

+ change of animal stock

+ change of inventory

= gross investment

- **Replacement investment**

= **Re-investment**

Addition to investments in volume of depreciations and asset disposals.

- **Net disinvestment**

Disposal of assets and depreciation are greater than the addition to the investment sector.

Инвестиция

Преобразование платежных средств (финансового оборотного капитала) в имущественные предметы в инвестиционной сфере (основные средства, животные, материальные оборотные средства).

- **Валовые инвестиции**

Общее поступление в инвестиционной сфере
Поступление в основные средства предприят.
+ увеличение поголовья животных
+ увеличение запасов
= валовые (брутто-) инвестиции

- **Нетто-инвестиции**

Поступления в инвестиционный сектор, превосходящие списание и выбытие.

Изменение балансовой стоим. основн. средств

+ изменение поголовья животных
+ изменение наличия запасов
= нетто-инвестиции
Нетто-инвестиции
+ выбытие основ. сред. по баланс. стоимости
+ амортизационные отчисления на осн. средства
+ изменение поголовья животных
+ изменение наличного инвентаря
= валовые инвестиции

- **Инвестиции для замены оборудования = Реинвестиции**

Поступления в инвестиционную сферу в размере амортизационных отчислений и выбытия.

- **Сокращение нетто-инвестиций**

Выбытие и списание превышают поступления в инвестиционной сфере.

Ներդրում

Վճարամիջոցների (ընթացիկ ֆինանսական ակտիվների) վերափոխումը ներդրումային ակտիվների (հիմնական միջոցներ, բանող և մթերատու անասուններ, ընթացիկ նյութական ակտիվներ):

- **Համախառն ներդրումներ**

Ներդրումների ընդհանուր ավելացում:
Հիմնական միջոցների ավելացում
+ կենդանիների գլխաքանակի ավելացում
+ պաշարների ավելացում
= համախառն ներդրումներ

- **Չուտ ներդրումներ**

Մաշվածությունը (ամորտիզացիան) և օտարվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը գերազանցող ներդրումները:

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի փոփոխություն
+ կենդանիների գլխաքանակի փոփոխություն
+ պաշարների քանակի փոփոխություն
= զուտ ներդրումներ

- **Չուտ ներդրումներ**

+ հիմնական միջոցների օտարում հաշվեկշռային արժեքով
+ հիմնական միջոցների մաշվածություն
+ կենդանիների գլխաքանակի փոփոխություն
+ պաշարների քանակի փոփոխություն
= համախառն ներդրումներ

- **Հիմնական միջոցների փոխարինման ուղղված ներդրումներ**

Ներդրումներ մաշվածության և օտարված ակտիվների արժեքի չափով:

- **Ներդրումների զուտ կրճատում**

Օտարված ակտիվների արժեքն ու մաշվածությունը գերազանցում են լրացուցիչ ներդրումները:

Statische Investitionsrechnung

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition auf Basis der erwarteten durchschnittlichen Leistungen und Kosten.

Als Beurteilungskriterium für die Wirtschaftlichkeit dient die Verzinsung des eingesetzten Eigen- und Gesamtkapitals. Zu bestimmen ist daher:

- das durchschnittliche eingesetzten Gesamt- und Eigenkapital
- der durch den Kapitaleinsatz erwirtschaftete Ertrag

Eine Investition ist wirtschaftlich, wenn die Verzinsung des eingesetzten Kapitals höher ist als bei alternativer Kapitalverwendung.

Merkmale der statischen Investitionsrechnung

- Es handelt sich um eine Durchschnittsrechnung, die zeitliche Unterschiede der Ein- und Auszahlungen nicht berücksichtigt.
- Leistungen und Kosten beziehen sich i.d.R. auf die produktionstechnischen Verhältnisse zu einem repräsentativen Zeitpunkt an dem die Anlage voll arbeitet (Bezugszeitpunkt).
- Preise und andere Rahmendaten basieren i.d.R. auf den Verhältnissen zum Planungszeitpunkt, unter der Annahme, das ähnliche Verhältnisse zum Bezugszeitpunkt gegeben sind.
- Die Anschaffungs- und Herstellungskosten von Anlagen werden über Abschreibungen (Verteilung der Investitionskosten auf die Nutzungsdauer) berücksichtigt.

Durchschnittliches eingesetzten Kapital

Durchschnittlicher Kapitaleinsatz für:

- Anlagevermögen
Das durchschnittlich in Anlagevermögen gebundene Kapital wird mit mit 50-60% des anfänglichen Anlagevermögenswertes geschätzt (ohne Berücksichtigung von Restwerten).

Static investment appraisal

Assessment of the economic efficiency of an investment on the basis of the mean expected output and costs.

The profitability of equity capital and total capital serve as appraisal criteria for the economic efficiency. Therefore, it is necessary to determine:

- The mean total capital employed and the mean equity capital employed
- The return produced by the employed capital

An investment is economically efficient, if the return to the capital employed is greater than for equivalent alternative capital uses (imputed costs of capital) at the same or lower risk.

Characteristics of static investment appraisal

- It is a calculation based on mean values, which does not consider differences over time in the inpayment and the amounts paid out.
- Output and costs usually refer to the conditions of production at a representative period of time (reference year).
- Prices and other underlying data are usually based on the conditions at the time of planning, assuming similar conditions at the reference date.
- Purchase and production costs of plants are considered via depreciation (allocation of the costs of investment over the operating life).

Mean capital employed

Mean of capital employed for:

- fixed assets
The mean capital employed for fixed assets is estimated as 50-60 % of the initial value of the fixed assets (usually without adjustments for salvage values)

Статический инвестиционный расчет

Проверка прибыльности инвестиции на основе ожидаемого среднего выпуска продукции и расходов.

Критерием оценки прибыльности служит начисление процентов на вложенный собственный и общий капитал. Поэтому следует определить:

- средний вложенный общий и собственный капитал
- полученный доход от вложенного капитала

Инвестиция выгодна, если проценты на вложенный капитал выше, чем при альтернативном использовании капитала.

Признаки статического расчета инвестиций

- Речь идет о среднем расчете, который не учитывает различия поступлений и выплат во времени.
- Производственные результаты и издержки касаются, как правило, производственно-технических условий в репрезентативный момент времени, когда сооружение полностью работает (базисное время).
- Цены и иные базовые данные основываются, как правило, на условиях планового момента времени, предполагая, что подобные условия существуют в базисное время.
- Расходы на закупку и создание сооружений учитываются в амортизационных списаниях (распределение инвестиционных издержек на срок эксплуатации).

Средний вложенный капитал

Средний вложенный капитал в:

- Основные средства
Средний капитал, вложенный в основные средства, оценивается в 50-60% начальной стоимости основных средств (без учета остаточной стоимости).

Միանվագ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկը

Ներդրումների տնտեսական արդյունավետության գնահատումը արտադրանքի կանխատեսվող միջին ծավալի և ինքնարժեքի հիման վրա:

Որպես տնտեսական արդյունավետության չափանիշ է ծառայում ներդրված սեփական և ընդհանուր կապիտալի շահութաբերությունը: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է որոշել՝

- ներդրված սեփական և ընդհանուր կապիտալների միջին մեծությունները,
- ներդրված կապիտալի հաշվին ստացված շահույթը:

Ներդրումը տնտեսապես արդյունավետ է, եթե ներդրված կապիտալի շահութաբերությունն ավելի բարձր է, քան վերջինիս՝ միևնույն կամ ավելի ցածր ռիսկով այլընտրանքային ներդրման շահութաբերությունը (կապիտալի այլընտրանքային արժեքը):

Միանվագ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկման առանձնահատկությունները

- Հանդիսանում է միջին արժեքների վրա հիմնված հաշվարկ, որտեղ չեն դիտարկվում դրամական միջոցների մուտքերի ու ելքերի ժամանակային տարբերությունները:
- Արտադրանքն ու ինքնարժեքը, սովորաբար, կապված են միջոցների լրիվ շահագործման ժամանակաշրջանի (բազիսային ժամանակաշրջան) արտադրության պայմանների հետ:
- Գները և հաշվարկման հիմքում ընկած այլ տվյալները, սովորաբար, հիմնվում են պլանավորման ժամանակահատվածի պայմանների վրա՝ ենթադրությամբ, որ համանման պայմաններ գոյություն ունեն նաև բազիսային ժամանակաշրջանում:
- Հիմնական միջոցների ձեռքբերման ու արտադրության ծախսերը հաշվառվում են մաշվածության (ակտիվի մաշվող գումարի՝ օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերական բաշխման) միջոցով:

Ներդրված կապիտալի միջին մեծությունը

Կապիտալի միջին մեծությունը՝ ներդրված.

- Ոչ ընթացիկ ակտիվների, մասնավորապես՝ հիմնական միջոցների մեջ: Հիմնական միջոցներում ներդրված կապիտալի միջին մեծությունը գնահատվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի 50-60%-ի չափով (առանց մնացորդային արժեքը հաշվի առնելու):

9 Investition

9.2 Statische Investitionsrechnung

- Umlauf- und Viehvermögen

Der Kapitalbedarf für Umlauf- und Viehvermögen schwankt während einzelner Produktionsperioden verfahrensspezifisch. Die jeweiligen Durchschnittswerte je Periode sind (durchschnittlich) während der gesamten Nutzungsdauer der Investition vollständig (100%) gebunden.

	Anlagevermögen
+	Umlaufvermögen
=	Gesamtkapital

Durchschnittliches eingesetztes Eigenkapital

	Gesamtkapital
-	Fremdkapital
=	Eigenkapital

Bei der Aufteilung des Gesamtkapital in einen Eigen- und Fremdtypeil wird in der statischen Rechnung vereinfachend von einem konstanten Verhältnis über die ganze Nutzungsdauer ausgegangen. Wenn sich das Verhältnis von Eigenkapital zu Fremdkapital über die Nutzungsdauer ändert (z.B. bei Annuitäten-darlehen oder wenn die Darlehenslaufzeit kürzer als die Nutzungsdauer ist) kann das exakt nur in mehr-periodischen Rechnungen berücksichtigt werden.

Ertrag für das eingesetzte Kapital

• Reinertrag

Das Entgelt für das eingesetzte Gesamtkapital wird als Reinertrag bezeichnet. Er berechnet sich aus der Leistung abzüglich aller Kosten einschließlich Löhne und Lohnansätze jedoch ohne Abzug von Zinsen und Zinsansätzen.

• Ertrag für das eingesetzte Eigenkapital

Der Reinertrag abzüglich Fremdkapitalzinsen steht zur Verzinsung des Eigenkapitals zur Verfügung.

9 Investment

9.2 Static Investment Appraisal

- current and livestock assets

The capital requirements for current and livestock assets vary during the investment period according to farm enterprise. The relevant mean values of each period are fully (100 %) bound during the total operating life of the investment.

	fixed assets
+	current assets
=	total capital

Mean equity capital employed

	total capital
-	borrowed capital
=	owner's equity capital

When dividing the total capital into equity capital and borrowed capital, a constant ratio throughout the operational life is assumed in static investment appraisal for reasons of simplification. If the ratio between equity and borrowed capital changes in the course of the operational life (e.g. for annuity loans or if maturity of loan is shorter than the operational life) this can only be considered accurately in multi-period appraisals.

Return on employed capital

• Net revenue

The return on the total employed capital is termed net revenue. It is calculated as output less all costs including wages and imputed costs for unpaid labour, but excluding interest payments and imputed cost for owner's equity capital.

• Return on owner's equity capital

The net revenue less interest payments is available as return to the owner's equity capital equity capital.

- **Оборотные средства и животные**
Потребность в капитале для оборотных средств и животного капитала колеблется в отдельные периоды производства в зависимости от специфики технологии. Средние стоимости за период составляют (в среднем) на протяжении всего срока службы суму полной инвестиции (100%).

	Основной капитал
+	Оборотный капитал
=	Общий капитал

Средний вложенный собственный капитал

	Общий капитал
-	Заемный капитал
=	Собственный капитал

При разделении общего капитала на собственный и заемный при статическом учете упрощенно исходят из постоянного соотношения на протяжении всего срока службы. Если соотношение собственного и заемного капитала во время срока пользования меняется (напр., при аннуитетном займе, или срок займа короче срока службы), точно это можно учесть только при многопериодном учете.

Доход от вложенного капитала

• **Чистый доход**

Вознаграждение вложенного общего капитала называется чистым доходом. Он определяется вычетом из производственных результатов всех расходов, в т.ч. зарплаты и сметной зарплаты, но без удержания фактических и расчетных процентов.

• **Доход от вложен. собственного капитала**

Чистый доход за вычетом процентов на заемный капитал используется для оплаты процентов на собственный капитал.

- **ընթացիկ ակտիվների և հիմնական հոտի մեջ:**
Ընթացիկ ակտիվների և բանող ու մթերատու անասունների համար կապիտալի պահանջը տատանվում է ըստ առանձին ժամանակահատվածների՝ կախված արտադրական գործընթացի առանձնահատկություններից: Ըստ ժամանակահատվածների՝ համապատասխան միջին արժեքների հիման վրա ստացվում է ներդրումների իրականացման ողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված ընդհանուր ներդրումների (100%) միջին արժեքը:

	Ոչ ընթացիկ ակտիվներ
+	Ընթացիկ ակտիվներ
=	Ընդհանուր կապիտալ

Ներդրված սեփական կապիտալի միջին մեծությունը

	Ընդհանուր կապիտալ
-	Փոխառու կապիտալ
=	Սեփական կապիտալ

Միանվագ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկման ժամանակ ընդհանուր կապիտալը սեփական և փոխառու կապիտալների բաժանելիս, պարզության համար, վերցվում է հաստատուն գործակից՝ ներդրումների շահագործման ողջ ժամանակաշրջանի համար: Եթե ժամանակաշրջանի ընթացքում սեփական և փոխառու կապիտալի հարաբերակցության գործակիցը փոխվում է (օր.՝ տարեկան հավասարաչափ մարումներով փոխառության դեպքում կամ եթե փոխառության մարման ժամկետն ավելի կարճ է, քան ներդրումների շահագործման ժամանակաշրջանը), ապա հաշվարկը հնարավոր է ճշգրիտ կերպով իրականացնել միայն տարածամկետ ներդրումների շահութաբերության գնահատման եղանակով:

Ներդրված կապիտալի շահութաբերությունը

• **Ընդհանուր կապիտալի գծով զուտ շահույթ**

Ներդրված ընդհանուր կապիտալի հատույցն ընդունված է անվանել զուտ շահույթ: Այն որոշվում է արտադրանքի արժեքից նվազեցնելով բոլոր ծախսերը, ներառյալ՝ աշխատավարձը և չվարձատրվող աշխատանքի այլընտրանքային արժեքը, բացառությամբ՝ տոկոսային ծախսերի և սեփական կապիտալի այլընտրանքային արժեքի:

• **Սեփական կապիտալի շահութաբերությունը**

Չուտ շահույթը փոխառու կապիտալի գծով տոկոսները նվազեցնելուց իրենից ներկայացնում է սեփական կապիտալի գծով շահույթը:

9 Investition

9.2 Statische Investitionsrechnung

Leistung (Erlöse, bewertete Binnenleistungen)

- variable Kosten (ohne Zinsansprüche)
- Abschreibungen für Anlagevermögen
- Lohnanspruch der festen Arbeitskräfte
- sonstige Fest- und Gemeinkosten *)
- = **Reinertrag (Ertrag für Gesamtkapital)**
- Fremdkapitalzinsen **)
- = **Ertrag für eingesetztes Eigenkapital**

*) Versicherung, Unterhalt, etc.

***) Fremdkapital × Fremdkapitalzinssatz

Gesamtkapitalverzinsung

Reinertrag dividiert durch durchschnittlich eingesetztes Gesamtkapital

Eigenkapitalverzinsung

Ertrag für Eigenkapital (Reinertrag minus Fremdkapitalzinsen) dividiert durch durchschnittlich eingesetztes Eigenkapital.

9 Investment

9.2 Static Investment Appraisal

Output (sales, valued intra-farm output)

- Variable costs (without imputed capital costs)
- Depreciation of fixed assets
- Imputed costs of labour
- Other overhead costs *)
- = **Net revenue (return to total capital)**
- Interest payments **)
- = **Return on owner's equity capital**

*) Insurance, maintenance, etc.

***) Borrowed capital × interest rate for borrowed capital

Rate of return on total capital (on investment)

Net revenue divided by mean capital employed

Rate of return on owner's equity capital

Return to owner's equity capital (net revenue less interest payment for borrowed capital) divided by mean owner's equity capital employed.

Выработка (выручка, оцененная внутр. выработка)

- переменные расходы (без расчетн. процентов)

- амортизационные списания основных средств

- расчетная зар. плата постоянной раб. силы

- прочие постоянные и накладные расходы*

= **Чистый доход (доход от общего капитала)**

- Проценты на заемный капитал**

= **Доход от вложенного собственного капитала**

*) Страховка, содержание и т. п.

***) Заемный капитал $\times$ его процентная ставка

Начисление процентов на общий капитал

Чистый доход, поделенный на средний вложенный общий капитал

Начисление процентов на собственный капитал

Доход от собственного капитала (чистый доход минус проценты на заемный капитал), разделенные на средний вложенный собственный капитал.

Արտադրանք (իրացումից հասույթ, գնահատված ներքին արտադրանք)

- Փոփոխական ծախսեր (առանց կապիտալի այլընտրանքային արժեքի)

- Հիմնական միջոցների մաշվածություն

- Աշխատանքի այլընտրանքային ծախսեր

- այլ հաստատուն և անուղղակի ծախսեր*

= **Զուտ շահույթ (ընդհանուր կապիտալի հատույց)**

- Փոխառու կապիտալի գծով տոկոսներ**)

= **Սեփական կապիտալի գծով շահույթ**

*) Ապահովագրության, սպասարկման ծախսեր և այլն

***) Փոխառու կապիտալ $\times$ ՓԿ տոկոսադրույթ:

Ընդհանուր կապիտալի շահութաբերության գործակիցը

Ընդհանուր կապիտալի գծով զուտ շահույթը՝ հարաբերած ներդրված ընդհանուր կապիտալի միջին մեծությանը:

Սեփական կապիտալի շահութաբերության գործակիցը

Սեփական կապիտալի գծով շահույթը (ընդհանուր կապիտալի գծով զուտ շահույթը՝ հանած փոխառու կապիտալի գծով տոկոսները)՝ հարաբերած ներդրված սեփական կապիտալի միջին մեծությանը:

Mehrperiodische Investitionsrechnung

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition auf Basis der erwarteten Ein- und Auszahlungen in einzelnen Perioden unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins in Abhängigkeit von der zeitlichen Verteilung der Zahlungen.

Als Beurteilungskriterium für die Wirtschaftlichkeit dient die Verzinsung des eingesetzten Eigen- und Gesamtkapitals.

Eine Investition ist wirtschaftlich, wenn die Verzinsung des eingesetzten Kapitals höher ist als bei alternativer Kapitalverwendung.

Merkmale der mehrperiodischen Rechnung

- Ein- und Auszahlungen werden zeitlich exakt erfasst und den einzelnen Perioden zugeordnet.
- Zeitliche Unterschiede bei Ein- und Auszahlungen werden durch Diskontierung exakt berücksichtigt (keine Durchschnittsrechnung).
- Zeitliche Änderungen von Preisen und Rahmen-daten können unter Abschätzung der tatsächlichen Verhältnisse einbezogen werden.
- Die Anschaffungs- und Herstellungskosten von Anlagen werden vollständig der Periode zugeordnet, in der sie tatsächlich anfallen.

Zahlungsstrom

Darstellung der mit den wirtschaftlichen Vorgängen durch eine Investition entstandenen Zu- und Abflüsse von liquiden Mitteln nach Perioden (bzw. dem Geldwert von Produkten und Produktionsmitteln).

Der Zahlungsstrom gliedert sich in:

- **Einzahlungen**
Alle in einer Periode durch eine Investition dem Betrieb zufließende liquide Mittel (bzw. mit Geld bewertbare Naturalleistungen).

Multi-period investment appraisal

Assessment of the economic efficiency of an investment on the basis of the expected inpayments and amounts paid out in all periods, considering interest and compound interest depending on the distribution of the payments.

The return to total capital and equity capital employed are used as criteria of economic efficiency.

An investment is economically efficient, if the return to the capital employed is greater than for equivalent alternative capital uses (imputed costs of capital).

Characteristics of multi-period calculation

- Inpayments and amounts paid out are recorded accurately in time and related to the respective periods.
- Temporal differences of inpayments and amounts paid out are recorded accurately by discounting (no calculation with mean values).
- Changes of prices and other data over time can be considered simulating real conditions.
- Purchase and production costs of plants are fully assigned to the period in which they actually occur.

Flow of payments

Illustration of the in- and outflow of liquid funds (or the monetary value of products and means of production) originating in economic transactions caused by an investment according to periods.

The flow of payments is classified into:

- **Inpayments (inflows)**
All liquid funds (or monetarily valued physical output) flowing to the investor due to the investment.

Мультипериодический инвестиционный расчет

Проверка прибыльности инвестиции на основании ожидаемых поступлений и выплат по отдельным периодам с учетом процентов и сложных процентов в зависимости от распределения платежей по времени.

Критерием оценки прибыльности служит начисление процентов на вложенный собственный и общий капитал.

Инвестиция экономически выгодна, если начисление процентов на вложенный капитал больше, чем при альтернативном использовании капитала.

Признаки мультипериодических расчетов

- Поступления и выплаты точно учитываются по времени и относятся к отдельным периодам.
- Временные различия поступлений и выплат точно учитываются посредством дисконтирования (никаких средних расчетов).
- Временные изменения цен и базовых данных могут быть приобщены при оценке действительных условий.
- Расходы на приобретение и возведение сооружений полностью относят к периоду, в котором они фактически возникли.

Поток платежей

Представление поступлений и выбытий ликвидных средств, возникших при экономических трансакциях вследствие инвестирования по периодам (т.е. денежная стоимость продукции и средств производства).

Поток платежей делится на:

• Поступления

Все ликвидные средства, поступившие на предприятие в результате инвестиции в один период (плюс натуральная выработка, оцененная в деньгах).

Տարածամկետ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկը

Ներդրումների տնտեսական արդյունավետության գնահատումը տարբեր ժամանակաշրջաններում սպասվող դրամական միջոցների մուտքերի և ելքերի հիման վրա, երբ հաշվի են առնվում տոկոսները և բարդ տոկոսները՝ կախված վճարումների ժամանակային բաշխվածությունից:

Որպես տնտեսական արդյունավետության գնահատման չափանիշ հանդես է գալիս ներդրված ընդհանուր և սեփական կապիտալի շահութաբերությունը: Ներդրումը տնտեսապես արդյունավետ է, եթե ներդրված կապիտալի շահութաբերությունն ավելի բարձր է, քան վերջինիս՝ միևնույն կամ ավելի ցածր ռիսկով այլընտրանքային ներդրման շահութաբերությունը (կապիտալի այլընտրանքային արժեքը):

Տարածամկետ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկման առանձնահատկությունները

- Մուտքերն ու ելքերը հաշվառվում են ճշգրիտ ըստ ժամկետների և վերագրվում են համապատասխան ժամանակաշրջաններին:
- Մուտքերի ու ելքերի ժամանակային տարբերությունները ճշգրիտ հաշվի են առնվում գեղջման (դիսկոնտավորման) միջոցով (միջին արժեքներով հաշվարկներ չեն իրականացվում):
- Գների և հաշվարկման հիմքում ընկած այլ տվյալների ժամանակի ընթացքում տեղի ունեցող փոփոխությունները կարող են դիտարկվել՝ իրական պայմանները վերարտադրելու նպատակով:
- Հիմնական միջոցների ձեռքբերման ու արտադրության ծախսերն ամբողջությամբ վերագրվում են այն ժամանակաշրջանին, որում դրանք տեղի են ունեցել:

Վճարային հոսքեր

Իրացվելի միջոցների (կամ համապատասխանաբար՝ արտադրանքի ու արտադրության միջոցների դրամական արժեքի) տնտեսական գործունեության արդյունքում առաջացող ներհոսքի և արտահոսքի ներկայացումն՝ ըստ համապատասխան ժամանակաշրջանների:

Վճարային հոսքերը բաժանվում են.

• Մուտքեր (ներհոսք)

Ներդրողի մոտ բոլոր իրացվելի միջոցների (կամ դրամական արտահայտությամբ գնահատված բեռնեղեն արտադրանքի)՝ ներդրումների իրականացման արդյունքում առաջացած ներհոսքն՝ ըստ առանձին ժամանակաշրջանների:

9 Investition

9.3 Mehrperiodische Investitionsrechnung

• Auszahlungen

Alle in einer Periode im Zusammenhang mit einer Investition aus dem Betrieb abgeflossene liquide Mittel (bzw. anderer in Geld bewertbarer Produktionsmitteleinsatz, wie z.B. eine investitionsbedingte Erhöhung des Arbeitseinsatzes von Familien-Arbeitskräften).

Die Ein- und Auszahlungen beinhalten die Kreditaufnahme und den Kapitaldienst, wenn die interne Verzinsung des Eigenkapitals bestimmt werden soll.

Netto-Zahlungs-Zugang

= Cash Flow

Die Differenz von Ein- und Auszahlungen nach Perioden ergibt eine Wertereihe, die als Cash Flow (Netto-Zahlungs-Zugang) bezeichnet wird. Bei der Zusammenstellung der Einzahlungen und Auszahlungen zur Ermittlung des Cash Flows wird i.d.R. differenziert vorgegangen, so dass die Wirkungen wichtiger Einflussfaktoren auf die Wirtschaftlichkeit untersucht werden können.

Differenzierte Ermittlung des Cash Flows

Einzahlungen aus Erlösen und Restwert
– Auszahlungen aus Anlagenerstellung, Materialien, Energie, Arbeit, Versicherung, etc.

= Cash Flow 1 → *Interne Verzinsung des Gesamtkapitals vor Steuern**

+ Kreditaufnahme
– Kapitaldienst (Zins+Tilgung), evtl. Nebenkosten

= Cash Flow 2 → *Interne Verzinsung des Eigenkapitals vor Steuern**

± Veränderung der Steuerlast

= Cash Flow 3 → *Interne Verzinsung des Eigenkapitals nach Steuern**

/ Inflations-Index (falls relevant)

= Cash Flow 4 → *Interne Verzinsung des Eigenkapitals nach Steuern (real)**

*) In Abhängigkeit davon, welche Preisbasis bei den Kalkulationen benutzt wird, handelt es sich um die nominale oder reale interne Verzinsung des Kapitals.

9 Investment

9.3 Multi-period Investment Appraisal

• Amounts paid out (outflows)

All liquid funds (or other monetarily valued means of production employed, e.g. an increase of family labour due to the investment) flowing from the investor to the investment project in a certain period.

Inpayments and amounts paid out include intake of credits and payment for the service of capital when internal rate of return for owner's equity capital is to be determined.

Net flow of payments

= Cash flow

The difference of inpayments and amounts paid out in the different periods results in a series of values, which are referred to as cash flow (net flow of payments). Inpayments and amounts paid out are usually compiled in a differentiated manner for the determination of the cash flow, so that the impact of important factors influencing the economic efficiency of the investment can be examined.

Differentiated calculation of cash flow

Inpayments from sales and salvage value
– amounts paid out for machinery, materials, energy, labour, insurance etc.

= cash flow 1 → *Rate of return on total capital before tax**

+ credit intake
– debt service (interest+repayment), incidental costs

= cash flow 2 → *Rate of return on owner's equity capital before tax**

± change in tax burden

= cash flow 3 → *Rate of return on owner's equity capital after tax**

/ Inflation index (if applicable)

= cash flow 4 → *Rate of return on owner's equity capital after tax (in real terms)**

*) Depending on the price base (real or current prices) used, the resulting internal rate of return will be real or nominal.

• **Выплаты**

Все ликвидные средства, выбывшие из предприятия в связи с инвестицией в один период (или другое использование средств производства, оцененное в денежном выражении, как напр., вызванное инвестициями увеличение использования работы семейной рабочей силы).

Поступления и выплаты включают получение кредита и обслуживание долга, если необходимо определить внутреннюю процентную ставку на собственный капитал.

Нетто-поступление платежей = Cash Flow

Разница между поступлениями и выплатами по периодам образует последовательность стоимостей, называемую Cash Flow (нетто-поступление платежей). К сопоставлению поступлений и выплат для определения Cash Flow, как правило, подходят дифференцированно, так чтобы можно было изучить влияние важных факторов на прибыльность.

Дифференцированное определение Cash Flow

Поступления от выручки и остаточная стоимость – выплаты на создание сооружений, материалы, энергию, труд, страховку и т.д

= Cash Flow 1 → Внутренняя процентная ставка на общий капитал до налогообл.*

+ получение кредитов
– обслуж. кредитов (проц. + погаш.), возм. дополнит. расх.

= Cash Flow 2 → Внутренняя процентная ставка на собственный капитал до налогообл.*

± изменение налогового бремени

= Cash Flow 3 → Внутренняя процентная ставка на собственный капитал после налогообл.*

/ индекс инфляции (если важно)

= Cash Flow 4 → Внутренняя процентная ставка на собственный капитал после налогообл. (реальная)*

*) В зависимости от того, какая ценовая база используется при расчетах, речь идет о номинальной или реальной внутренней процентной ставке.

• **Ելքեր (Արտահոսք)**

Ներդրողից ներդրումային նախագծի իրականացման նպատակով բոլոր իրացվելի միջոցների (կամ դրամական արտահայտությամբ գնահատված արտահոսքային միջոցների, օր.՝ ներդրումների իրականացման հետևանքով ընտանեկան աշխատուժի օգտագործման ավելացումը) արտահոսքն՝ ըստ առանձին ժամանակահատվածների:

Սեփական կապիտալի շահութաբերության ներքին դրույքը որոշելիս մուտքերն ու ելքերը ներառում են վարկերի ստացումը և պարտքի սպասարկումը

Չուտ վճարային հոսքեր = Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր

Ըստ առանձին ժամանակահատվածների՝ մուտքերի և ելքերի տարբերությունները ձևավորում են արժեքների շարքեր, որոնց անվանում են դրամական միջոցների զուտ հոսքեր (զուտ վճարային հոսքեր): Դրամական միջոցների զուտ հոսքերը որոշելիս մուտքերը և ելքերը սովորաբար կազմվում են տարբեր եղանակներով, որպեսզի հնարավոր լինի ուսումնասիրել կարևոր գործոնների ազդեցությունը ներդրումների տնտեսական արդյունավետության վրա:

Դրամական միջոցների զուտ հոսքերի տարբերակված որոշումը

Մուտքեր հասույթից և մնացորդային արժեքից
– ելքեր մեքենաների, սարքավորումների, կյութերի, էլեկտրաէներգիայի, աշխատանքի վարձատրության, ապահովագրության գծով և այլն:

= Cash flow 1 → Ընդհանուր կապիտալի շահութաբերությունը նախքան հարկումը*

+ վարկերի ստացում
– պարտքի սպասարկում (տոկոս+պարտքի մարում), հնարավոր են նաև լրացուցիչ ծախսեր

= Cash flow 2 → Սեփական կապիտալի շահութաբերությունը նախքան հարկումը*

± հարկային բեռի փոփոխությունը

= Cash flow 3 → Սեփական կապիտալի շահութաբերությունը հարկումից հետո*

/ գների ինդեքս (եթե եական է)

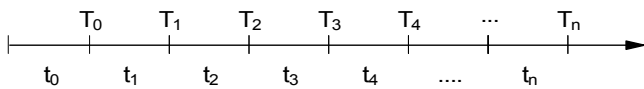
= Cash flow 4 → Սեփական կապիտալի շահութաբերությունը հարկումից հետո (իրական մեծությամբ)*

*) Կախված հաշվարկների ժամանակ օգտագործվող գնային բազայից՝ շահութաբերության ներքին դրույքը կլինի իրական կամ անվանական:

Zeiträume (Perioden) und Zeitpunkte

Perioden werden mit "t" und einem Index dargestellt. Am Ende jeder Periode steht deren Bezugszeitpunkt "T" (mit entsprechendem Index). T_0 ist i.d.R. der Zeitpunkt des Beginns einer Investition. Alle Zahlungen, die während eines Zeitraumes anfallen, werden bei der üblichen nachschüssigen Rechnung so betrachtet als würden sie zu dem zur Periode zugehörigen Zeitpunkt, also jeweils erst am Ende der Periode, anfallen.

Zinseszinsrechnung

Ein heute verfügbarer Geldbetrag wächst, wenn er verzinslich angelegt wird, überproportional, da die aufgelaufenen Zinsen künftig ebenfalls mitverzinst werden.

Bsp.:	Betrag: 1.000	Zins: 10%	
nach 1 Jahr:	$1000 \times 1,10^1$	=	1.100,00
nach 2 Jahren:	$1000 \times 1,10^2$	=	1.210,00
nach 3 Jahren:	$1000 \times 1,10^3$	=	1.331,00
nach 10 Jahren:	$1000 \times 1,10^{10}$	=	2.593,74

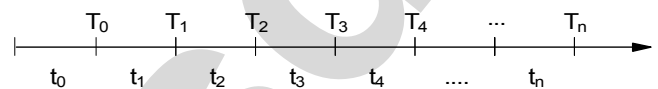
Ein Investor wird Zahlungen, die er heute erhält, künftigen Zahlungen gegenüber höher bewerten, da durch spätere Verfügbarkeit von Kapital ein Nutzenentgang entsteht, der mit Hilfe des entgangenen Gewinns (Zinsertrag oder eingesparte Zinsen), also über Nutzungskosten bewertet wird.

Um alle Aus- und Einzahlungen einer Investition vergleichbar zu machen, müssen diese deshalb auf einen einheitlichen Bezugszeitpunkt umbewertet werden. Als Bezugszeitpunkt wird üblicherweise die Gegenwart (T_0) gewählt. Die Umbewertung zukünftiger Zahlungen (Cash Flows) auf den gegenwärtigen Zeitpunkt wird als Auf- bzw. Abzinsen bezeichnet:

Periods and points of time

Periods are represented with a "t" and an index. The end of each period is marked by the reference point in time "T" (with a corresponding index). " T_0 " usually is the starting point of time of an investment. All payments which occur during the period are regarded in the common mode of decursive calculation, as if they occurred at the point of time T_n , i.e. at the end of the corresponding period t_n .

Compound interest calculation

An amount of money available today will increase overproportionally, if invested with interest, as the accruing interests will also bear interest in the future.

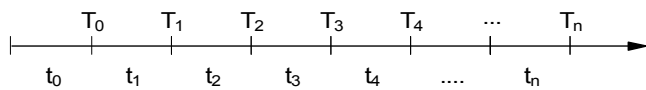
Expl.:	Amount 1.000	Interest: 10%	
after 1 year:	$1000 \times 1,10^1$	=	1.100,00
after 2 years:	$1000 \times 1,10^2$	=	1.210,00
after 3 years:	$1000 \times 1,10^3$	=	1.331,00
after 10 years:	$1000 \times 1,10^{10}$	=	2.593,74

An investor will value payments which he receives today higher than those he will receive in the future, because the availability of the capital later causes a negative utility, which is valued by the reduced profit (interest received or saved interest payments), i.e. by opportunity costs.

In order to compare all inpayments and amounts paid out related to an investment, they have to be revalued referring to a uniform reference date. Usually T_0 (present point of time or initial date of investment) is chosen as the reference point. The revaluation of future/past payments (cash flows) to the present point in time is referred to as discounting/ compounding.

Отрезки времени (периоды) и моменты времени

Периоды представляются "t" и индексом. В конце каждого периода стоит точка отсчета "T" (с соотв. индексом). "T₀", как правило, - момент начала инвестиции. Все платежи, совершаемые во время одного периода, рассматриваются при обычных последующих расчетах так, будто они относятся к моменту соответствующего периода, т.е. как если бы они возникли лишь к концу периода.

Начисление сложных процентов

Имеющаяся сегодня денежная сумма растет, если она вложена под проценты, сверхпропорционально, так как на начисленные проценты в будущем также начисляются проценты.

Пример:	Сумма 1.000	Проценты: 10%
через 1 год:	$1000 \times 1,10^1$	= 1.100,00
через 2 года:	$1000 \times 1,10^2$	= 1.210,00
через 3 года:	$1000 \times 1,10^3$	= 1.331,00
через 10 лет:	$1000 \times 1,10^{10}$	= 2.593,74

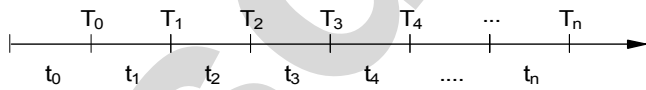
Получаемые сегодня платежи инвестор будет оценивать выше, по сравнению с будущими платежами, так как из-за более поздней возможности распоряжения капиталом уменьшается эффект его использования, оцениваемый потерянной прибылью (выручкой от процентов или их экономией), или альтернативными издержками.

Чтобы сравнить все поступления и выплаты по инвестиции, необходимо переоценить их размер на определенный момент. За такой момент отсчета обычно принимается настоящее время (T₀).

Переоценка будущих платежей (Cash Flows) на настоящее время называется начислением или снятием процентных начислений.

Ժամանակաշրջաններ և ամսաթվեր

Ժամանակաշրջանները նշանակում են «t» տառով և համապատասխան ինդեքսով: Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի վերջում նշվում է հաշվարկման ամսաթիվը, որը նշանակվում է «T» տառով և համապատասխան ինդեքսով: Ներդրումների իրականացման սկիզբը, սովորաբար, նշանակում են «T₀»-ով: Ժամանակաշրջանի ընթացքում կատարված բոլոր վճարումների հաշվառումն իրականացվում է այնպես, ինչպես կիրականացվեր, եթե դրանք կատարվեին համապատասխան ժամանակաշրջանի վերջին ամսաթվի դրությամբ, այսինքն՝ t_n ժամանակաշրջանի համար T_n ամսաթվի դրությամբ:

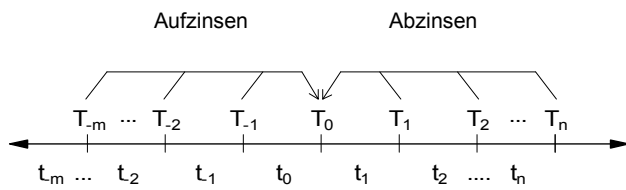
Բարդ տոկոսադրույքի հաշվարկը

Դրամական միջոցների ներկա արժեքն աճում է պրոգրեսիվ կերպով, եթե ներդրվում են ինչպես դրամական միջոցները, այնպես էլ՝ ներդրման արդյունքում ստացված տոկոսները, քանի որ հաշվեգրված տոկոսների հաշվին կատարվող ներդրումները հանգեցնում են ապագայում լրացուցիչ տոկոսների ստացման:

Օրինակ՝	Գումար 1000	Տոկոսներ՝ 10%
1 տարի հետո՝	$1000 \times 1,10^1$	= 1.100,00
2 տարի հետո՝	$1000 \times 1,10^2$	= 1.210,00
3 տարի հետո՝	$1000 \times 1,10^3$	= 1.331,00
4 տարի հետո՝	$1000 \times 1,10^{10}$	= 2.593,74

Ներդրողի տեսանկյունից՝ ներկայում ձևավորված դրամական հոսքերն ավելի բարձր է պետք գնահատել, քան ապագայում սպասվող հոսքերը: Որքան ուշ հասանելի լինի կապիտալը, այնքան ցածր կլինի վերջինիս օգտագործման արդյունավետությունը, որը գնահատվում է բացթողնված շահույթով (ստացված տոկոսային եկամուտ կամ խնայված տոկոսային ծախսեր), այսինքն՝ այլընտրանքային արժեքով:

Ներդրումների իրականացման հետ կապված դրամական միջոցների բոլոր մուտքերը և ելքերը համեմատելու համար անհրաժեշտ է վերագնահատել դրանց արժեքները՝ բերելով որոշակի միասնական հաշվարկման ամսաթվի: Որպես հաշվարկման միասնական ամսաթիվ, սովորաբար, ընդունվում է T₀-ն (ներկա պահը կամ ներդրումների իրականացման սկզբնական ամսաթիվը): Դրամական միջոցների ապագա կամ անցյալում տեղի ունեցած հոսքերի վերագնահատումը ներկա պահի դրությամբ ընդունված է անվանել զեղչում (դիսկոնտավորում)/բարդ տոկոսի հաշվեգրում:

Abzinsen

= Diskontieren

Ermittlung des gegenwärtigen Wertes einer in der Zukunft liegenden Zahlung unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins.

Die Berechnung erfolgt mit dem Abzinsungsfaktor.

Abzinsungsfaktor

= Diskontierungsfaktor

Die Abzinsungsfaktoren geben den Barwert von künftigen Zahlungen in Höhe von 1 € an und brauchen nur mit dem jeweiligen Zahlungsbetrag multipliziert zu werden. Die Faktoren sind umso kleiner und damit die Abwertung umso größer, je höher der Kalkulationszinsfuß und je weiter eine Zahlung in der Zukunft liegt. Zahlungen in T_0 (Gegenwart, Zeitraum t_0) werden mit dem Faktor 1 bewertet (keine Umbewertung).

Der Abzinsungsfaktor ist der Kehrwert des Aufzinsungsfaktors.

Aufzinsen

Ermittlung des

- gegenwärtigen Wertes einer in der Vergangenheit liegenden Zahlung
- zukünftigen Wertes einer in der Gegenwart liegenden Zahlung

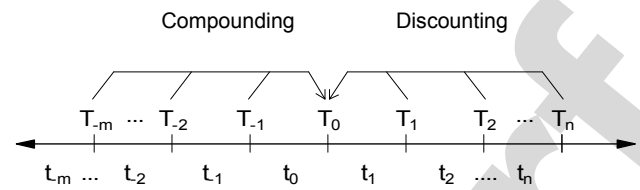
jeweils unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins.

Die Berechnung erfolgt mit dem Aufzinsungsfaktor.

Aufzinsungsfaktor

Die Aufzinsungsfaktoren geben

- den gegenwärtigen Wert von vergangenen Zahlungen in Höhe von 1 €, bzw.
- den zukünftigen Wert einer gegenwärtigen Zahlung in Höhe von 1 €

Discounting

= Discounting

Determination of the present value of a future payment under consideration of interest and compound interest.

The calculation is carried out with the discount factor.

Discount factor

= Discount factor

The discount factors state the present value of future payments of 1 currency unit. Therefore they need only be multiplied with the respective payment. The factors become smaller and the discounting thus greater the higher the internal rate of discount used and the further in the future the payments occur. Payments at T_0 (present, period t_0) are multiplied with the factor 1 (no revaluation).

The discount factor is the reciprocal value of the accumulation factor.

Compounding, accumulating

Determination of the

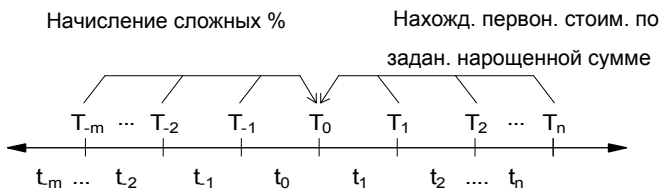
- present value of a payment, which occurred in the past
- future value of a payment, which occurs in the present.

In both cases compound interest is taken into account. The calculation is carried out with the accumulation factor.

Accumulation factor

The accumulation factors state

- the present value of a payment of 1 currency unit, occurring in the past,
- and/or the future value of a payment of 1 currency unit occurring in the present

Нахождение первоначальной суммы по

= Дисконтирование

Определение сегодняшней стоимости будущего платежа с учетом начисления процентов и сложных процентов.

Расчет производится с фактором дисконтирования.

Коэффициент процентной скидки

= Коэффициент дисконтирования

Коэффициенты дисконтирования указывают фактическую стоимость будущих платежей в размере 1 руб., и их необходимо лишь умножить на соответствующую сумму платежа. Эти факторы тем меньше, а значит и уценка тем больше, чем выше расчетная процентная ставка, и чем дальше срок платежа в будущем. Платежи в T_0 (наст. время, период t_0) оцениваются коэффициентом 1 (никакой переоценки). Коэффициент процентной скидки – обратная величина коэффициенту процентного наращения.

Начисление сложных процентов

Определение

- сегодняшней стоимости платежа, относящегося к прошедшему времени
- будущей стоимости платежа, произведенного сегодня

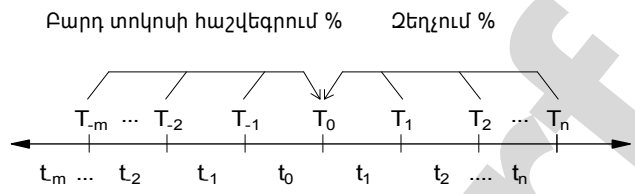
каждый раз с учетом простых и сложных процентов.

Расчет производится с коэффициентом процентного наращения.

Коэффициент процентного наращения

Коэффициенты процентного наращения указывают

- сегодняшнюю стоимость платежей прошедшего времени в размере 1 руб, или же
- будущую стоимость сегодняшнего платежа в размере 1 руб.

Չեղչում

= Դիսկոնտավորում

Դրամական միջոցների ապագա հոսքերի ներկա արժեքի որոշումը՝ հաշվի առնելով տոկոսների հաշվեգրումն ու բարդ տոկոսադրույքը:

Հաշվարկն իրականացվում է զեղչման (դիսկոնտավորման) գործակցի միջոցով:

Չեղչման գործակից

= Դիսկոնտավորման գործակից

Չեղչման գործակիցը դրամական միջոցների ապագա հոսքերի մեկ միավորի ներկա արժեքն է: Հետևաբար, դրամական միջոցների ապագա հոսքերի ներկա արժեքը որոշելու համար անհրաժեշտ է զեղչման գործակիցը բազմապատկել ապագա հոսքերի համապատասխան մեծությամբ: Որքան մեծ զեղչման ներքին դրույք է կիրառվում և որքան ուշ են տեղի ունենում դրամական միջոցների ապագա հոսքերը, այնքան փոքր է զեղչման գործակիցը և, հետևաբար, մեծ է զեղչման չափը: T_0 -ում (ներկա ժամանակաշրջան, t_0 ժամանակաշրջան) տեղի ունեցող հոսքերը բազմապատկվում են 1 գործակցով (չեն վերագնահատվում): Չեղչման գործակիցը հավելածի գործակցի հակադարձ մեծությունն է:

Բարդ տոկոսի հաշվեգրում

- Դրամական միջոցների՝ նախորդ ժամանակաշրջաններում տեղի ունեցած հոսքերի ներկա արժեքի որոշումը,
  - Դրամական միջոցների՝ ներկա ժամանակաշրջանում տեղի ունեցող հոսքերի ապագա արժեքի որոշումը,
- Երկու դեպքում էլ հաշվի է առնվում բարդ տոկոսադրույքը: Հաշվարկն իրականացվում է հավելածի գործակցի միջոցով:

Հավելածի գործակից

Հավելածի գործակիցները ցույց են տալիս.

- դրամական միջոցների՝ նախորդ ժամանակաշրջաններում տեղի ունեցած հոսքերի մեկ միավորի ներկա արժեքը կամ
- դրամական միջոցների՝ ներկա ժամանակաշրջանում տեղի ունեցող հոսքերի մեկ միավորի ապագա արժեքը:

an und brauchen nur mit dem jeweiligen Zahlungsbetrag multipliziert zu werden. Die Faktoren sind umso größer und damit die Aufwertung umso größer, je höher der Kalkulationszinsfuß und je länger die Zeitspanne ist. Zahlungen in T_0 (Gegenwart, Zeitraum t_0) werden mit dem Faktor 1 bewertet (keine Umbewertung).

Der Aufzinsungsfaktor ist der Kehrwert des Abzinsungsfaktors.

Kalkulationszinsfuß

Der Kalkulationszinsfuß drückt die Mindestverzinsungsanforderung des Investors an das Investitionsobjekt aus. Er bemisst sich demnach an der Verzinsung die das Kapital alternativ erreichen könnte bzw. beläuft sich für Fremdkapital mindestens auf die Höhe der Fremdkapitalzinsen.

Barwert

Der Wert einer in der Vergangenheit oder Zukunft liegenden Zahlung oder Zahlungsreihe in der Gegenwart (T_0).

Endwert

Der künftige Wert einer gegenwärtigen Zahlung bzw. der Wert einer Zahlungsreihe an deren Ende (T_n)

Gegenwartswert

Wenn die auf einen einheitlichen Zeitpunkt auf- oder abgezinsten Zahlungen eines Cash Flow addiert werden, erhält man den Gegenwartswert der Zahlungsreihe.

Dabei ist es gleichgültig, ob die Aus- und Einzahlungen

- erst umbewertet und dann zusammengefasst,

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=-m}^n \frac{A_t}{(1+i)^t}$$

- erst zusammengefasst und dann umbewertet

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t - A_t}{(1+i)^t}$$

Therefore, they only have to be multiplied by the corresponding payment. The factors become greater and the compounding thus greater the higher the internal rate of discount used and the longer the period of accumulation. Payments at T_0 (present, period t_0) are multiplied by the factor 1 (no revaluation).

The accumulation factor is the reciprocal value of the discount factor.

Adequate rate of discount

The adequate rate of discount states the minimum acceptable rate of return required for an investment by the investor. It is therefore calculated according to the return which could be achieved with the capital in alternative investments and/or amounts at least to the interest rate which has to be paid for borrowed capital.

Present value

Value of a payment or a series of payments at present (T_0), which either will occur in the future or occurred in the past.

Final value

The future value of a present payment or of a series of payments at its end (T_n).

Current value

If all payments of a cash flow are added up after they have been discounted or compounded to a certain point of time, this results in the current value of this series of payments.

It is unimportant in this process, whether the inpayments and amounts paid out

- are revalued first and then added up,

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=-m}^n \frac{A_t}{(1+i)^t}$$

- are added up first and then revalued.

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t - A_t}{(1+i)^t}$$

их нужно лишь умножить на соответствующую сумму платежа. Следовательно, коэффициент, и тем самым повышение стоимости, тем больше, чем выше расчетная процентная ставка, и чем дольше период времени. Платежи в T_0 (настоящее время, период t_0) оцениваются с коэффициентом 1 (никакой переоценки).

Коэффициент процентного наращения — величина, обратная коэффициенту процентной скидки

Расчетная процентная ставка

Расчетная процентная ставка выражает требование инвестора о минимальном начислении процентов на инвестиционный объект. Она измеряется начислением процентов, которое капитал мог бы обеспечить альтернативно, т.е. исчисляется для заемного капитала, по меньшей мере, величиной начисления процентов на заемный капитал.

Текущая стоимость

Стоимость платежа, относящегося к прошедшему или будущему периоду, или стоимость серии платежей в настоящее время (T_0).

Окончательная стоимость

Будущая стоимость сегодняшнего платежа, или же стоимость серии платежей в их конце (T_n).

Сегодняшняя стоимость

Если дисконтированные или наращенные на определенный момент платежи Cash Flow суммировать, то получают сегодняшнюю стоимость серии платежей.

При этом не имеет значения, будут ли выплаты и поступления

- сначала переоцениваются, а потом суммируются

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=-m}^n \frac{A_t}{(1+i)^t}$$

- сначала суммируются, а потом переоцениваются.

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t - A_t}{(1+i)^t}$$

Ջետևաբար, դրամական միջոցների հոսքերի պահանջ-վող արժեքը որոշելու համար անհրաժեշտ է հավելանի գործակիցը բազմապատկել դրամական միջոցների հոսքերի համապատասխան մեծությամբ: Որքան մեծ գեղչման ներքին դրույք է կիրառվում և որքան երկար է բարդ տոկոսի հաշվեգրման ժամանակաշրջանը, այնքան մեծ է հավելանի գործակիցը և, հետևաբար, մեծ է հավելանը: T_0 -ում (ներկա ժամանակաշրջան, t_0 ժամանակաշրջան) տեղի ունեցող հոսքերը բազմապատկվում են գործակցով (չեն վերագնահատվում):

Հավելանի գործակիցը գեղչման գործակցի հակադարձ մեծությունն է:

Չեղչման նվազագույն (հաշվարկային) դրույք

Չեղչման նվազագույն դրույքը ցույց է տալիս իրականացված ներդրումների շահութաբերության ընդունելի նվազագույն մակարդակը: Ջետևաբար, այն որոշվում է կապիտալի այլընտրանքային ներդրման շահութաբերության և/կամ փոխառու կապիտալի նվազագույն տոկոսադրույքի հիման վրա (ներդրումների իրականացման այլընտրանքային արժեք):

Ներկա արժեք

Վճարման կամ վճարումների շարքի, որոնք տեղի են ունեցել անցյալում կամ տեղի են ունենալու ապագայում, արժեքը՝ ներկա պահի դրությամբ (T_0):

Վերջնական արժեք

Ներկա վճարման կամ վճարումների շարքի ապագա արժեքը՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (T_n):

Ամբողջական շարքի ներկա արժեք

Դրամական միջոցների հոսքի՝ որոշակի ամսաթվի դրությամբ գեղչման կամ հավելանի գործակցով վերահաշվարկված վճարումները գումարելով՝ ստանում ենք վճարումների շարքի ընթացիկ արժեքը:

Ընդ որում, կարևոր է, թե մուտքերն ու ելքերը՝

- սկզբում վերահաշվարկվում են, հետո գումարվում

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=-m}^n \frac{A_t}{(1+i)^t}$$

- սկզբում գումարվում են, հետո վերահաշվարկվում

$$G_0 = \sum_{t=-m}^n \frac{E_t - A_t}{(1+i)^t}$$

9 Investition

9.3 Mehrperiodische Investitionsrechnung

werden.

G_0	=	Gegenwartswert
t	=	Periode
m	=	Anzahl der Perioden (Vergangenheit)
n	=	Anzahl der Perioden (Zukunft)
i	=	Kalkulationszinsfuß (dezimal)
E	=	Einzahlungen
A	=	Auszahlungen

9 Investment

9.3 Multi-period Investment Appraisal

With:

G_0	=	Current value
t	=	Period
m	=	Number of periods (past)
n	=	Number of periods (future)
i	=	Internal rate of discount (decimal)
E	=	Inpayments
A	=	Amounts paid out

При этом:

G_0	=	сегодняшняя стоимость
t	=	периоды
m	=	количество периодов (в прошлом)
n	=	количество периодов (в будущем)
i	=	расчетная процентная ставка (десять.)
E	=	поступления
A	=	выплаты

որտեղ՝

G_0	=	ներկա արժեք
t	=	ժամանակաշրջաններ
m	=	ժամանակաշրջանների քանակը (սախորդ)
n	=	ժամանակաշրջանների քանակը (ապագա)
i	=	գեղջման ներքին դրույք
E	=	մուտքեր
A	=	ելքեր

Finanzmathematische Faktoren

Faktoren zum Auf- bzw. Abzinsen von Zahlungen.

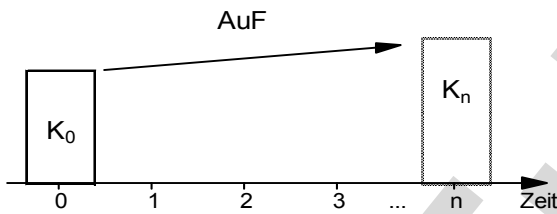
Bei Verwendung finanzmathematischer Faktoren werden folgende Bezeichnungen verwendet:

- p = Zinsfuß in Prozent   z.B. 10%
- i = Zinsfuß als Dezimalzahl   z.B. 0,1
- q = 1 + i   z.B. 1,1
- n = Perioden (ganzzahlig)

Aufzinsungsfaktor (AuF)

Formel: $(1 + i)^n$ bzw. q^n

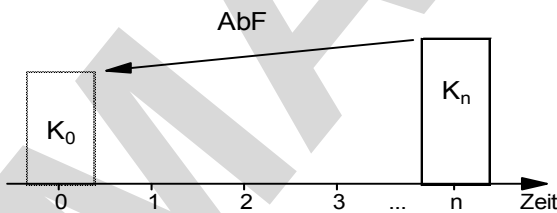
Zinst einen jetzt fälligen Geldbetrag K_0 mit Zins und Zinseszins auf einen nach n Jahren fälligen Geldbetrag K_n auf (verwandelt "Einmalzahlung jetzt" in "Einmalzahlung nach n Jahren")

Abzinsungsfaktor (AbF)

Formel: $(1 + i)^{-n}$ bzw. q^{-n}

Zinst einen in n Jahren fälligen Geldbetrag K_n unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins auf einen jetzt fälligen Geldbetrag K_0 ab (verwandelt "Einmalzahlung nach n Jahren" in "Einmalzahlung jetzt")

Diskontierungssummenfaktor (DSF)

- = Abzinsungssummenfaktor
- = Rentenbarwertfaktor
- = Kapitalisierungsfaktor

Formel: $\frac{(1 + i)^n - 1}{i (1 + i)^n}$ bzw. $\frac{q^n - 1}{(q - 1) q^n}$

Factors of financial mathematics

Factors for the discounting and/or compounding of payments.

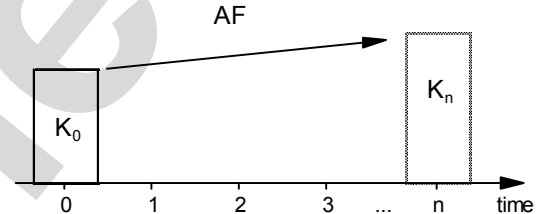
Formulae in financial mathematics use the following variables:

- p = interest rate in percent   e.g. 10%
- i = interest rate as decimal   e.g. 0,1
- q = 1 + i   e.g. 1,1
- n = number of periods (integer)

Accumulation factor (AF)

Formula: $(1 + i)^n$ or q^n

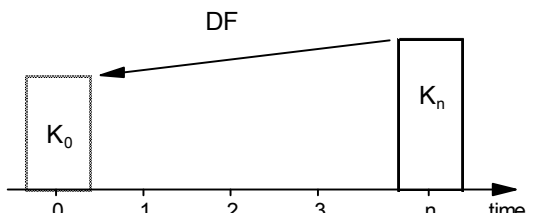
Compounds an amount of money due at present (K_0) with interest and compound interest to an amount of money due in n years (K_n). (It converts a "single payment now" into a "single payment after n years".)

Discount factor (DF)

Formula: $(1 + i)^{-n}$ or q^{-n}

Discounts an amount of money due in n years (K_n) with interest and compound interest to an amount of money due at present (K_0). (It converts a "single payment after n years" into a "single payment now".)

Capitalisation factor (CF)

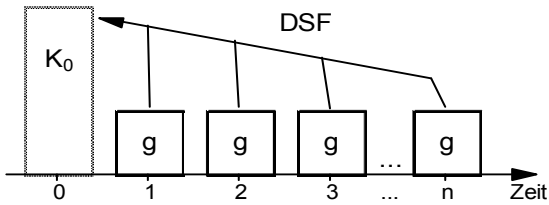
- = Capitalisation factor (CF)
- = Capitalisation factor (CF)
- = Capitalisation factor (CF)

Formula: $\frac{(1 + i)^n - 1}{i (1 + i)^n}$ or $\frac{q^n - 1}{(q - 1) q^n}$

Zinst die Glieder g einer Zahlungsreihe unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins ab und addiert gleichzeitig die Barwerte (verwandelt Zahlungsreihe in "Einmalzahlung jetzt")

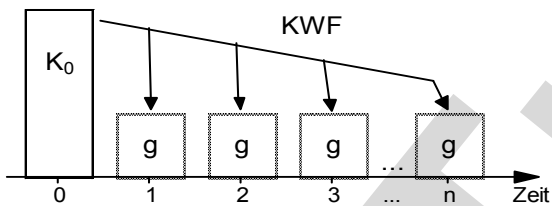

Kapitalwiedergewinnungsfaktor (KWF)

= Verrentungsfaktor
= Annuitätenfaktor

Formel:
$$\frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \quad \text{bzw.} \quad \frac{(q-1)q^n}{q^n - 1}$$

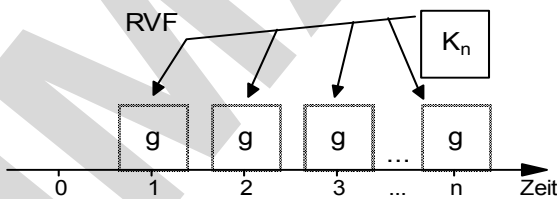
Verteilt einen jetzt fälligen Geldbetrag K_0 in gleiche Annuitäten g unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins auf n Jahre (verwandelt "Einmalzahlung jetzt" in Zahlungsreihe)

Restwertverteilungsfaktor (RVF)

Formel:
$$\frac{i}{(1+i)^n - 1} \quad \text{bzw.} \quad \frac{(q-1)}{q^n - 1}$$

Verteilt eine nach n Jahren fällige Einmalzahlung K_n unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins auf die Laufzeit von n Jahren (verwandelt "Einmalzahlung nach n Jahren" in Zahlungsreihe)

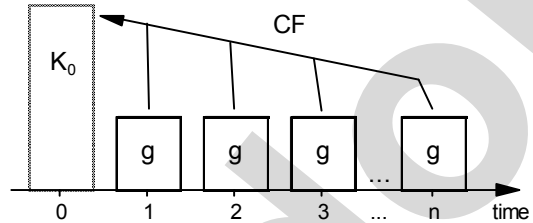
Endwertfaktor (EFW)

= Aufzinsungssummenfaktor

Formel:
$$\frac{(1+i)^n - 1}{i} \quad \text{bzw.} \quad \frac{q^n - 1}{(q-1)}$$

Discounts the terms of a series of payments under consideration of interest and compound interest and adds up the present values. (It converts a series of payments into a "single payment now".)

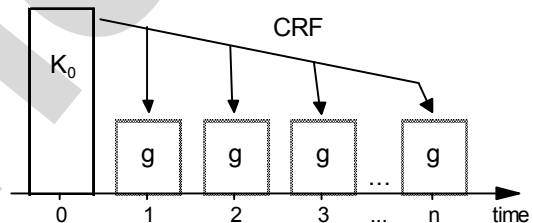

Capital recovery factor (CRF)

= Annuity factor (AF)
= Annuity factor (AF)

Formula:
$$\frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \quad \text{or} \quad \frac{(q-1)q^n}{q^n - 1}$$

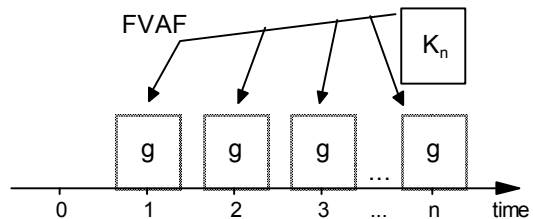
Distributes an amount of money due at present (K_0) into equal annuities g over n years under consideration of interest and compound interest. (It converts a "single payment now" into a series of payments.)

Final value annuity factor (FVAF)

Formula:
$$\frac{i}{(1+i)^n - 1} \quad \text{or} \quad \frac{(q-1)}{q^n - 1}$$

Distributes a payment due after n years (K_n) into equal annuities g over n years under consideration of interest and compound interest. (It converts a "single payment after n years" into a series of payments.)

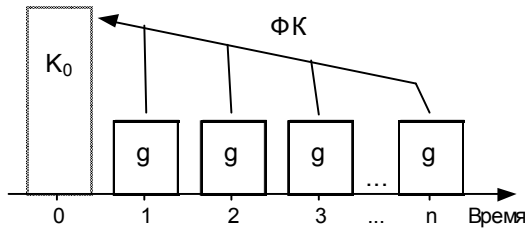

Final value factor (FVF)

= Final value factor (FVF)

Formula:
$$\frac{(1+i)^n - 1}{i} \quad \text{or} \quad \frac{q^n - 1}{(q-1)}$$

Дисконтирует члены g ряда платежей с учетом простых и сложных процентов и суммирует одновременно текущую стоимость (превращает ряд платежей в "одноразовый платеж сейчас")

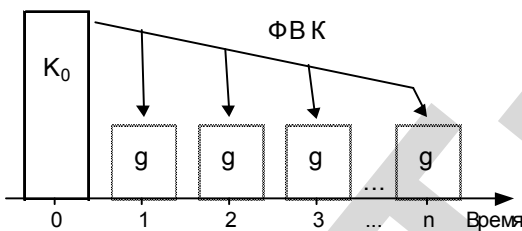

Фактор восстановления капитала (ФК)

= Фактор разделения ренты
= Аннуитетный фактор

Формула $\frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1}$ или $\frac{(q-1)q^n}{q^n - 1}$

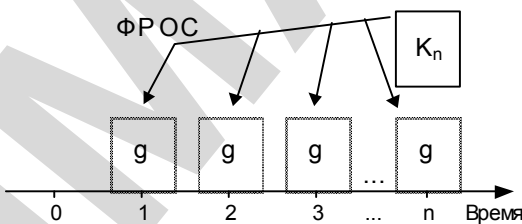
Распределяет подлежащую оплате сейчас сумму K_0 на равные аннуитеты g с учетом простых и сложных процентов на n лет (превращает "одноразовый платеж сейчас" в серию платежей)

Фактор распред. окончател. стоимости (ФРОС)

Формула $\frac{i}{(1+i)^n - 1}$ или $\frac{(q-1)}{q^n - 1}$

Распределяет одноразовый платеж K_n с учетом простых и сложных процентов на время в n лет (превращает "одноразовый платеж через n лет" в серию платежей)

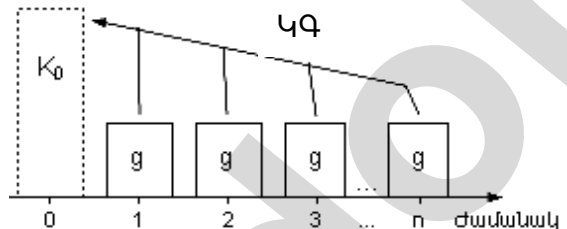

Фактор итоговой стоимости (ФИС)

= Суммарный коэффициент процентного наращивания

Формула $\frac{(1+i)^n - 1}{i}$ или $\frac{q^n - 1}{(q-1)}$

Բարդ տոկոսի հիման վրա գեղչում է վճարումների շարքի առանձին g վճարումները և գումարում ստացված ներկա արժեքները (վճարումների շարքը վերածում է «ներկա պահին միանգամյա վճարման»):

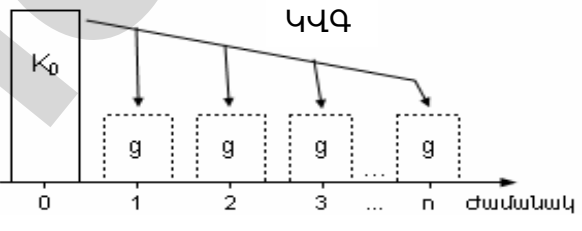

Կապիտալի վերականգնման գործակից

= Հավասարաչափ տարեկան բաշխման գործակից
= Անուիտետի գործակից

Բանաձևը՝ $\frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1}$ կամ $\frac{(q-1)q^n}{q^n - 1}$

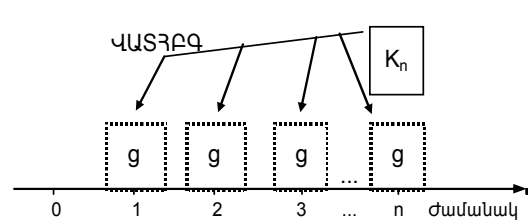
Բարդ տոկոսի հիման վրա ներկա K_0 գումարը բաշխում է հավասարաչափ g տարեկան վճարումների n տարիների ընթացքում («ներկա պահին միանգամյա վճարումը» վերածում է վճարումների շարքի):

Վերջնական արժեքի տարեկան հավասարաչափ բաշխման գործակից

Բանաձևը՝ $\frac{i}{(1+i)^n - 1}$ կամ $\frac{(q-1)}{q^n - 1}$

Բարդ տոկոսի հիման վրա n տարի հետո կատարվող միանգամյա (K_n) վճարումը բաշխում է հավասարաչափ g տարեկան վճարումների n տարիների ընթացքում (« n տարի հետո կատարվող միանգամյա վճարումը» վերածում է վճարումների շարքի):

Վերջնական արժեքի գործակից

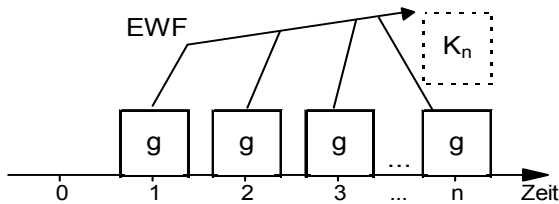
= Հավելածի գումարային գործակից

Բանաձևը՝ $\frac{(1+i)^n - 1}{i}$ կամ $\frac{q^n - 1}{(q-1)}$

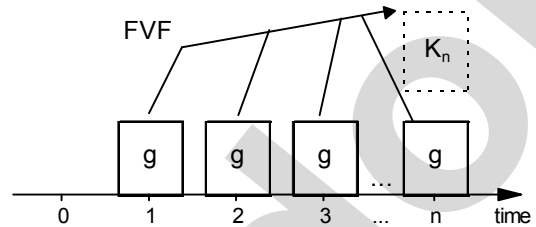

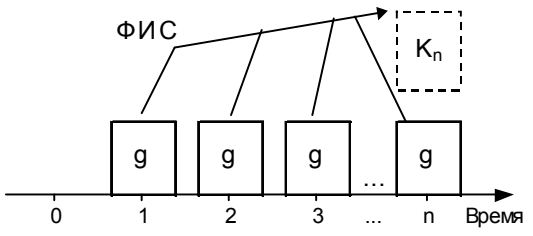
Zinst die Glieder g einer Zahlungsreihe unter Berücksichtigung von Zins und Zinseszins auf und addiert gleichzeitig die Endwerte (verwandelt Zahlungsreihe in "Einmalzahlung nach n Jahren")

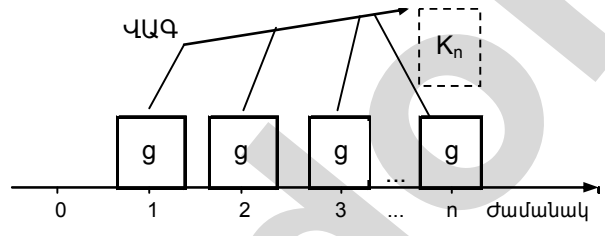
Compounds the terms g of a series of payments and adds up the final values under consideration of interest and compound interest. (It converts a series of payments into a "single payment after n years".)

Нарращивает члены g серии платежей с учетом простых и сложных процентов и суммирует одновременно итоговые стоимости (превращает ряд платежей в "одноразовый платеж через n лет")

Բարդ տոկոսի բանաձևի հիման վրա հավելագրում է տոկոսներ վճարումների շարքի առանձին g վճարումներին և գումարում ստացված վերջնական արժեքները (վճարումների շարքը վերածում է «միանգամյա վճարման n տարի հետո»):

9 Investition

9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)

Kapitalwertmethode

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition durch Ermittlung des Gegenwartswertes des Investitions-Cash Flows, wobei der Bezugszeitpunkt T_0 grundsätzlich zu Beginn der Investition festgesetzt wird. Es kommen deshalb nur noch abzuzinsende Zahlungen vor.

Kapitalwert

= Nettobarwert

Der Kapitalwert ergibt sich als Differenz zwischen

- der Summe aller auf den Zeitpunkt T_0 abgezinsten Einzahlungen und
- der Summe aller auf den Zeitpunkt T_0 abgezinsten Auszahlungen, oder

als Summe der abgezinsten Einzahlungs-Auszahlungs-Überschüsse der Perioden.

Kapitalwert = diskontierter und aggregierter Cash Flow

Kapitalwertkriterium

Entscheidungskriterium zur Feststellung der Wirtschaftlichkeit einer Investition anhand des Kapitalwertes.

Eine Investition ist wirtschaftlich, wenn die Einzahlungen mindestens die Auszahlungen sowie die durch die Kapitalfestlegung entgangenen Alternativverzinsung ausgleichen.

Nachdem die Alternativverzinsung durch die Diskontierung mit dem Kalkulationszinsfuß berücksichtigt wird, ist eine Investition wirtschaftlich, wenn die barwertigen Einzahlungen größer (oder gleich) den barwertigen Auszahlungen sind:

$$\Sigma E_0 \geq \Sigma A_0$$

bzw. wenn deren Differenz (der Kapitalwert oder Nettobarwert (NBW)) größer (oder gleich) Null ist:

$$\Sigma E_0 - \Sigma A_0 \geq 0 \quad \text{bzw.} \quad \text{NBW} \geq 0$$

Interpretation des Kapitalwertes

Der Kapitalwert kann negativ, gleich Null oder positiv sein:

Das eingesetzte Kapital wird nicht vollständig wiedergewonnen; keine Kapitalverzinsung.

} < 0

Das eingesetzte Kapital wird vollständig wiedergewonnen; keine Kapitalverzinsung

} < 0

9 Investment

9.5 Ratios for Assessment of Investments

Net present value method

Assessment of the economic efficiency of an investment by determining the present value of the investment's cash flow. The reference point of time T_0 is generally set at the start or before the start of the investment (present time). Therefore, only payments that have to be discounted occur.

Net present value

The net present value is the difference between

- the sum of all inpayments discounted to the time T_0 and
- the sum of all amounts paid out discounted to the time T_0 , or

the surplus of discounted inpayments over the discounted amounts paid out in the periods.

Net present value = discounted and aggregated cash flow

Criterion of net present value

Decision criterion for the determination of the economic efficiency of an investment by means of capital value is net present value.

An investment is economically efficient, if the inpayments at least balance the amounts paid out as well as the interest payments lost for alternative capital employment.

As the alternative rate of return is accounted for in the adequate rate of discount, an investment is economically efficient, if the discounted inpayments exceed (or are equal to) the discounted amounts paid out:

$$\Sigma E_0 \geq \Sigma A_0$$

or if their difference (the net present value) is greater than or equal to zero:

$$\Sigma E_0 - \Sigma A_0 \geq 0 \quad \text{bzw.} \quad \text{NPV} \geq 0$$

Interpretation of the net present value

The net present value can be negative, positive or equal to zero:

The employed capital is not fully recovered; no return on employed capital.

} < 0

The employed capital is fully recovered; no return on employed capital.

} < 0

Метод стоимости капитала

Проверка прибыльности инвестиции расчетом сегодняшней стоимости инвестиционного Cash Flow, причем исходная точка T_0 принципиально определяется на начало инвестиции. Поэтому встречаются только платежи, подлежащие дисконтированию.

Стоимость капитала (СК)

= Чистая текущая стоимость

Стоимость капитала образуется из разницы между

- суммой всех дисконтированных на момент T_0 поступлений, и
- суммой всех выплат, дисконтированных на момент T_0

как сумма дисконтированных излишек от поступлений-выплат за каждый период.

Стоимость капитала = дисконтированному агрегированному Cash Flow

Критерий стоимости капитала

Решающий критерий для определения выгодности инвестиции на основании стоимости капитала.

Инвестиция прибыльна, если поступления компенсируют, по меньшей мере, выплаты, а также покрывают альтернативное начисление процентов при вложении капитала.

После того как будет учтено альтернативное начисление процентов дисконтированием расчетной процентной ставкой, инвестиция становится выгодной, если текущие поступления больше (или равны) текущим выплатам:

$$\sum E_0 \geq \sum A_0$$

т.е., если их разница (стоимость капитала, или чистая текущая стоимость (ЧТС) больше или равна нулю:

$$\sum E_0 - \sum A_0 \geq 0 \quad \text{т.е. ЧТС} > 0$$

Интерпретация стоимости капитала

Стоимость капитала может быть отрицательной, равной нулю или положительной:

Вложенный капитал } < 0
 возвращается не полностью;
 нет начисления процентов на капитал

Вложенный капитал } < 0
 возвращается полностью,
 нет начисления процентов на капитал

Стоимость капитала

Ներկա զուտ արժեքի մեթոդը

Ներդրումների տևտեսական արդյունավետության գնահատում՝ ներդրումների արդյունքում առաջացած դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի որոշման միջոցով: Հաշվարկների համար որպես T_0 հենակիշ վերցվում է ներդրումները սկսելու կամ դրանից առաջ ընկած որևէ ամսաթիվ (ներկա պահը): Հետևաբար, տեղի են ունենում միայն զեղչման ենթակա վճարումներ:

Ներկա զուտ արժեքը

= Բերված զուտ արժեք

Ներկա զուտ արժեքը

- դրամական միջոցների բոլոր մուտքերի T_0 ամսաթվի դրությամբ զեղչված արժեքների հանրագումարի և
- դրամական միջոցների բոլոր ելքերի T_0 ամսաթվի դրությամբ զեղչված արժեքների հանրագումարի տարբերությունն է կամ

ժամանակաշրջանների ընթացքում դրամական միջոցների մուտքերի զեղչված արժեքների գերազանցումն է ելքերի զեղչված արժեքների նկատմամբ

Ներկա զուտ արժեք = դրամական միջոցների զեղչված զուտ հոսքերի հանրագումար

Ներկա զուտ արժեքի չափորոշիչը

Կապիտալի արժեքի միջոցով ներդրումների տևտեսական արդյունավետության գնահատման չափորոշիչ է ներկա զուտ արժեքի ցուցանիշը:

Ներդրումը տևտեսապես արդյունավետ է, եթե մուտքերն ամնվազն փոխհատուցում են ելքերը, ինչպես նաև կապիտալի այլընտրանքային ներդրման արժեքը: Քանի որ այլընտրանքային ներդրման շահութաբերությունը հաշվի է առնվում զեղչման նվազագույն դրույքը որոշելիս, ներդրումը տևտեսապես արդյունավետ է, եթե դրամական միջոցների մուտքերի զեղչված արժեքը գերազանցում է (կամ հավասար է) ելքերի զեղչված արժեքին.

$$\sum E_0 \geq \sum A_0$$

կամ եթե դրանց տարբերությունը (ներկա զուտ արժեքը) մեծ է կամ հավասար 0-ի՝

$$\sum E_0 - \sum A_0 \geq 0 \quad \text{համապ.} \quad \text{ՆԶԱ} > 0$$

Ներկա զուտ արժեքի մեկնաբանումը

Ներկա զուտ արժեքը կարող է լինել բացասական, հավասար զրոյի կամ դրական:

Ներդրված կապիտալը } < 0
 ոչ ամբողջությամբ է հատուցվում,
 չի ապահովում շահութաբերություն

Ներդրված կապիտալը } < 0
 ամբողջությամբ հատուցվում է,
 չի ապահովում շահութաբերություն

Ներկա զուտ արժեք

9 Investition

9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)

Das eingesetzte Kapital wird vollständig wiedergewonnen und verzinst sich zum Kalkulationszinsfuß } = 0

Das eingesetzte Kapital wird vollständig wiedergewonnen, verzinst sich zum Kalkulationszinsfuß und es wird ein barwertiger Überschuss in Höhe des Kapitalwertes erzielt. } > 0

	Kapitalwert < 0	= 0	> 0
Kapitalwiedergewinnung	-/+	+	+
Verzinsung zu p*)	-	+	+
zusätzlicher Überschuss	-	-	+

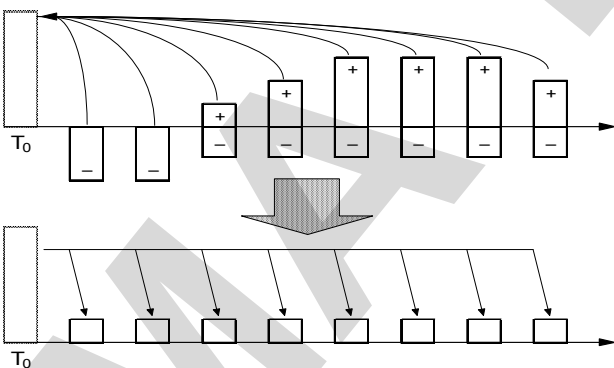
*) p = Kalkulationszinsfuß   + = Ja, - = Nein

Annuitätenmethode

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition durch Vergleich der durchschnittlichen Ein- und Auszahlungen je Periode, wobei bei der Durchschnittsbildung Zins und Zinseszins berücksichtigt wird.

Bei der Annuitätenmethode werden sämtliche Zahlungen in einen gleichförmigen Zahlungsstrom von gleichem Wert umgewandelt, durch

1. Berechnung des Kapitalwertes des Cash Flows
2. Verrentung des Kapitalwertes

Äquivalente Annuität

= Durchschnittlicher jährlicher Überschuss

Der periodisch gleichbleibende Betrag einer Zahlungsreihe, der einer einmaligen gegenwärtigen Zahlung wertmäßig gleich ist.

Die Berechnung der äquivalenten Annuität erfolgt durch Multiplikation eines Barwertes (Kapitalwertes) mit dem Annuitätenfaktor (Verrentungsfaktor).

9 Investment

9.5 Ratios for Assessment of Investments

The employed capital is fully recovered and bears interest at the internal rate of discount. } = 0

The employed capital is fully recovered, bears interest at the internal rate of discount and a discounted surplus of the net present value is achieved. } > 0

	Net present value < 0	= 0	> 0
Capital recovery	-/+	+	+
Interest payment at p*)	-	+	+
Additional surplus	-	-	+

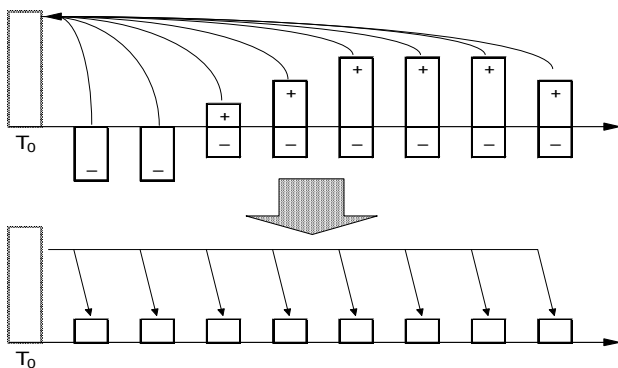
*) p = Internal rate of discount   + = Yes, - = No

Annuity method

Assessment of the economic efficiency of an investment by comparing the mean inpayments and amounts paid out per period under consideration of interest and compound interest

The annuity method converts all payments into a uniform series of payments of equal value by

1. Calculating the net present value of cash flow
2. Distributing the net present value into equal annuities over the periods of the investment

Equivalent annuity

= Mean annual surplus

The periodically uniform value of a series of payments which is equal in value to a single present payment.

The calculation of the equivalent annuity is achieved by multiplying the present value (net present value) with the capital recovery factor (annuity factor).

Вложенный капитал возвращается полностью, и начисляются проценты по расчетной процент. ставке } = 0

Вложенный капитал возвращается полностью, проценты начисляются по процентной ставке, и достигается фактический избыток в размере стоимости капитала } > 0

Стоимость капитала	< 0	= 0	> 0
Восстановление капитала	-/+	+	+
Начисление процентов по p^*	-	+	+
Дополнительный излишек	-	-	+

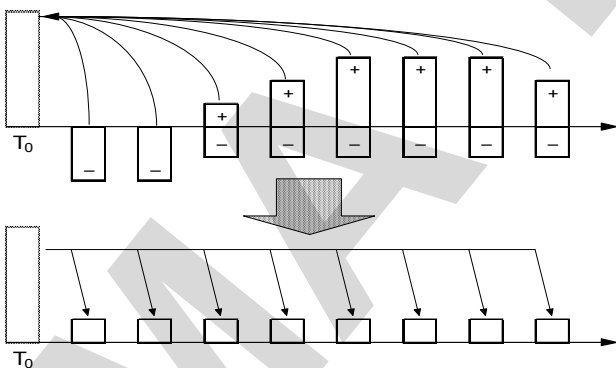
*) p = расчетная процент. ставка   + = Да, - = Нет

Метод аннуитета

Проверка выгодности инвестиции сравнением средних поступлений и выплат за период, при этом при образовании среднего учитываются простые и сложные проценты

При методе аннуитета все платежи преобразуются в поток подобных платежей с одинаковой стоимостью посредством

1. Расчета стоимости капитала для Cash Flows
2. Распределения стоимости капитала

Эквивалентный аннуитет

= Средний годовой излишек

Периодически постоянная сумма серии платежей, которая равна по стоимости одноразовому современному платежу.

Расчет эквивалентного аннуитета осуществляется умножением текущей стоимости (стоимости капитала) на фактор аннуитета (начисление ренты).

Ներդրված կապիտալը ամբողջությամբ հատուցվում է, ապահովում է շահութաբերություն՝ գեղջման ներքին դրույքի չափով } = 0

Ներդրված կապիտալը ամբողջությամբ հատուցվում է, ապահովում է գեղջման ներքին դրույքը գերազանցող շահութաբերության մակարդակ և ձևավորվում է ավելցուկ՝ ներկա գույտ արժեքի չափով: } > 0

Ներկա գույտ արժեք	< 0	= 0	> 0
Կապիտալի վերականգնում	-/+	+	+
Տոկոս.փոխհատուցում p^* -ով	-	+	+
Լրացուցիչ մնացորդ	-	-	+

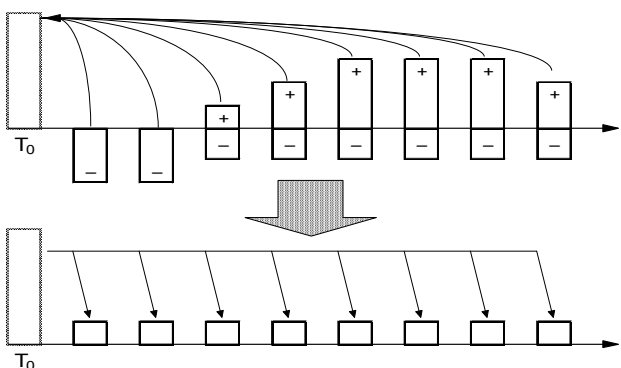
*) p = գեղջման ներքին դրույք   + = Այո, - = Ոչ

Տարեկան հավասարաչափ վճարումների (անուիտետի) մեթոդ

Ժամանակաշրջանի ընթացքում դրամական միջոցների մուտքերի և ելքերի միջին մեծությունների համեմատության միջոցով ներդրումների տնտեսական արդյունավետության գնահատումը, ընդ որում՝ հաշվի առնելով բարդ տոկոսադրույքը:

Անուիտետի մեթոդի ժամանակ բոլոր վճարումները փոխակերպվում են նույն արժեքով նմանատիպ վճարումների շարքի՝

1. որոշելով դրամական միջոցների հոսքերի ներկա գույտ արժեքը,
2. ներկա գույտ արժեքը բաշխելով ներդրումների իրականացման ժամանակաշրջանների ընթացքում հավասարաչափ վճարումների (անուիտետի) տեսքով:

Համարժեք անուիտետ

= Միջին տարեկան ավելցուկ

Վճարումների շարքի ժամանակաշրջանների ընթացքում հաստատուն մնացող արժեքը, որը հավասար է միանգամյա վճարմանը ներկա արժեքին:

Համարժեք անուիտետը հաշվարկվում են ներկա արժեքը (ներկա գույտ արժեքը) բազմապատկելով կապիտալի վերականգնման (անուիտետի) գործակցով:

9 Investition

9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)

Annuitätenkriterium

Entscheidungskriterium zur Feststellung der Wirtschaftlichkeit einer Investition anhand der äquivalenten Annuität.

Da die äquivalente Annuität durch Verrentung des Kapitalwertes mit dem Kalkulationszinsfuß ermittelt wird, ist (analog zum Kapitalwert) eine Investition demnach wirtschaftlich, wenn die äquivalente Annuität (wie der Kapitalwert) größer (oder gleich) Null ist:

$$\text{Äquivalente Annuität} \geq 0$$

Zur Herleitung siehe "Kapitalwertkriterium".

Interpretation der äquivalenten Annuität

Der äquivalenten Annuität kann negativ, gleich Null oder positiv sein und ist, da sie sich direkt aus dem Kapitalwert ableitet in diesen Fällen genau wie dieser zu interpretieren. Siehe daher "Interpretation des Kapitalwertes".

Die äquivalenten Annuität entspricht dem durchschnittlichen periodischen (z.B. jährlichen) Überschuss/Fehlbetrag, der dem im Kapitalwert einer Zahlungsreihe ausgedrückten gesamten barwertigen Überschuss/Fehlbetrag wertgleich ist.

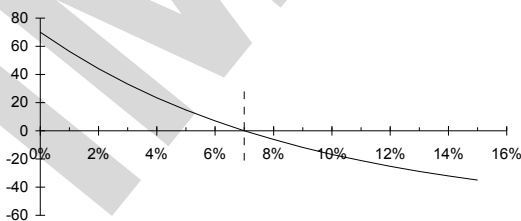
	Annuität < 0	= 0	> 0
Kapitalwiedergewinnung	-/+	+	+
Verzinsung zu p*)	-	+	+
zusätzlicher Überschuss	-	-	+

*) p = Kalkulationszinsfuß   + = Ja, - = Nein

Interne Zinsfuß - Methode

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition durch Vergleich der Kapitalverzinsung durch die Investition mit der Alternativverzinsung (ausgedrückt im Kalkulationszinsfuß).

Die Ermittlung der Verzinsung des Kapitaleinsatzes geschieht durch die Anwendung der Kapitalwertmethode. Es wird iterativ nach dem Kalkulationszinsfuß gesucht bei dessen Anwendung der Kapitalwert des Investitions-Cash Flows Null wird.

9 Investment

9.5 Ratios for Assessment of Investments

Criterion of annuity

Decision criterion for the determination of economic efficiency of an investment by means of its equivalent annuity.

As the equivalent annuity is calculated by distributing the net present value over the periods of the investment with the internal rate of discount, an investment is economically efficient (in analogy to the net present value), if the equivalent annuity is equal to or greater than zero:

$$\text{Equivalent annuity} \geq 0$$

For derivation see "criterion of net present value"

Interpretation of the equivalent annuity

The equivalent annuity can be negative, positive or equal to zero. Since it is directly derived from the net present value, it has to be interpreted in the same way. Therefore read "interpretation of the net present value".

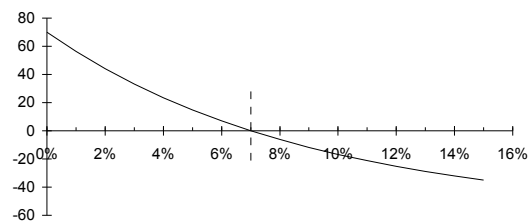
The equivalent annuity corresponds to the mean periodic (e.g. annual) surplus/deficit, which is equal in value to the total discounted surplus/deficit of a series of payments expressed in their net present value.

	Equivalent annuity < 0	= 0	> 0
Capital recovery	-/+	+	+
Interest payment at p*)	-	+	+
Additional surplus	-	-	+

*) p = Internal rate of discount   + = Yes, - = No

Method of internal rate of return

Assessment of the economic efficiency of an investment by comparing the internal rate of return on capital employed by the investment with the alternative rate of return (expressed with the adequate rate of discount). The calculation of the internal rate of return on the capital employed is achieved using the net present value method. Iteratively that internal rate of discount is sought which, when applied, leads to a net present value of zero.

Критерий аннуитета

Решающий критерий определения прибыльности инвестиции на основании эквивалентного аннуитета.

Так как эквивалентный аннуитет определяется распределением стоимости капитала по периодам с расчетной процентной ставкой (аналогично стоимости капитала), то инвестиция выгодна, если эквивалентный аннуитет (как и стоимость капитала) больше (или равен) нулю:

$$\text{эквивалентный аннуитет} \geq 0$$

Подробнее см. "Критерий стоимости капитала"

Интерпретация эквивалентного аннуитета

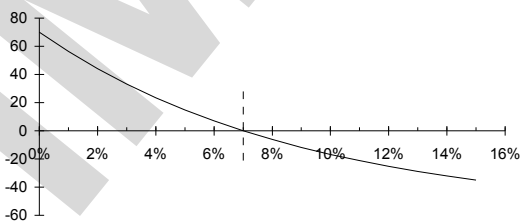
Эквивалентный аннуитет может быть отрицательным, равным нулю или положительным, и его следует интерпретировать как стоимость капитала, т. к. он выведен напрямую из нее. Поэтому см. "Интерпретацию стоимости капитала". Эквивалентный аннуитет соответствует среднему периодическому (напр., годовому) избытку / дефициту, который равноценен стоимости капитала ряда платежей, выраженному совокупным текущим избытком/дефицитом.

Аннуитет	< 0	= 0	> 0
Восстановление капитала	-/+	+	+
Проценты по p*)	-	+	+
Дополнительный остаток	-	-	+

p*) =Расчетная процентная ставка + = Да, - = Нет

Метод внутренней процентной ставки

Проверка прибыльности инвестиции сравнением начисления процентов на капитал инвестиции с альтернативным начислением процентов (выраженным расчетной процентной ставкой). Определение внутренней процентной ставки происходит применением метода стоимости капитала. Итеративно ищут расчетную процентную ставку, при применении которой стоимость капитала Cash Flows инвестиции равна нулю.

Անուիտետի չափորոշիչը

Չամարժեք անուիտետի միջոցով ներդրումների տևտեսական արդյունավետության գնահատման չափորոշիչ:

Քանի որ համարժեք անուիտետը հաշվարկվում է գեղջման ներքին դրույթի օգնությամբ ներկա գուտ արժեքը ներդրումների իրականացման ժամանակաշրջանների միջև բաշխման միջոցով, ներդրումը տնտեսապես արդյունավետ է (ինչպես և՛ ներկա գուտ արժեքի դեպքում), եթե համարժեք անուիտետը մեծ է կամ հավասար զրոյի:

$$\text{Չամարժեք անուիտետ} \geq 0$$

Տես «Ներկա գուտ արժեքի չափորոշիչը»

Չամարժեք անուիտետի մեկնաբանումը

Չամարժեք անուիտետը կարող է լինել բացասական, հավասար զրոյի կամ դրական: Քանի որ այն ուղղակիորեն դուրս է բերվում ներկա գուտ արժեքից, ապա անհրաժեշտ է մեկնաբանել միևնույն կերպ: Տես «Ներկա գուտ արժեքի մեկնաբանությունը»:

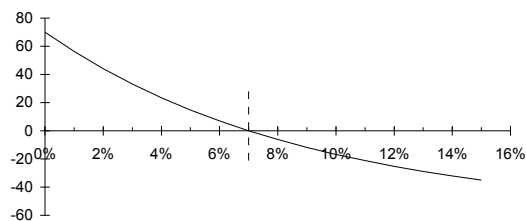
Չամարժեք անուիտետը համապատասխանում է ժամանակաշրջանի (օր.՝ տարվա) միջին մնացորդին/պակասուրդին, որը հավասար է ներկա գուտ արժեքով արտահայտված վճարումների շարքի ընդհանուր գեղջված մնացորդին/պակասուրդին:

Անուիտետ	< 0	= 0	> 0
Կապիտալի վերականգնում	-/+	+	+
Տոկոս.փոխհատուցում p*-ով	-	+	+
Լրացուցիչ մնացորդ	-	-	+

*) p = գեղջման ներքին դրույթ + = Այո, - = Ոչ

Շահութաբերության ներքին դրույթի մեթոդը

Ներդրումների տևտեսական արդյունավետության գնահատումը՝ ներդրված կապիտալի և այլընտրանքային ներդրման շահութաբերության ներքին դրույթների համեմատության միջոցով (արտահայտված գեղջման նվազագույն դրույթով): Ներդրված կապիտալի շահութաբերության ներքին դրույթը հաշվարկվում է ներկա գուտ արժեքի մեթոդով: Խտերացիաների միջոցով գտնում են գեղջման այն ներքին դրույթը, որի դեպքում ներդրումների ներկա գուտ արժեքը հավասար է զրոյի:

9 Investition

9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)

Interner Zinsfuß

- = Interne Kapitalverzinsung (IKV)
- = Effektivzins
- = (Interne) Rendite

Der Interne Zinsfuß drückt aus, zu welchem Zinsfuß sich das eingesetzte Kapital einer Investition verzinst. Er entspricht jenem Kalkulationszinsfuß, bei dessen Anwendung der Kapitalwert des Investitions-Cash Flows Null wird, da für einen Kapitalwert von Null gilt: Das eingesetzte Kapital

- wird vollständig wiedergewonnen und
- verzinst sich zum Kalkulationszinsfuß.

Kriterium der internen Zinsfuß - Methode

Entscheidungskriterium zur Feststellung der Wirtschaftlichkeit einer Investition anhand des internen Zinsfußes.

Eine Investition ist wirtschaftlich, wenn die interne Verzinsung des eingesetzten Kapitals mindestens so groß ist wie die Verzinsung bei alternativem Einsatz:

$$\text{Interner Zinsfuß (IKV)} \geq \text{Kalkulationszinsfuß (p)}$$

Interpretation des internen Zinsfußes

Das eingesetzte Kapital wird nicht vollständig wiedergewonnen; keine Kapitalverzinsung.	}	$IKV < 0$
Das eingesetzte Kapital wird vollständig wiedergewonnen; keine Kapitalverzinsung		
Das eingesetzte Kapital wird vollständig wiedergewonnen und verzinst sich zum Kalkulationszinsfuß	}	$IKV = p$
Das eingesetzte Kapital wird vollständig wiedergewonnen und verzinst sich höher als alternativ. (Die höhere Verzinsung ergibt sich aus der Differenz $IKV - p$)		
	}	$IKV > p$

Interner Zinsfuß	< 0	< p	= p	> p
Kapitalwiedergewinnung	-	+	+	+
Verzinsung zu p*)	-	-	+	+
zusätzlicher Überschuss	-	-	-	+

*) p = Kalkulationszinsfuß   + = Ja, - = Nein

9 Investment

9.5 Ratios for Assessment of Investments

Internal rate of return

- = Internal interest on principal
- = Effective yield
- = Annual rate of return

The internal rate of return states the rate of return on the capital employed for an investment. It corresponds to the adequate rate of discount, which, when applied, results in the net present value of the cash flow of the investment equalling zero, as the following applies for a net present value of zero:

- The employed capital is
- fully recovered and
  - bears interest at the adequate rate of discount.

Criterion for the method of internal rate of return

Decision criterion for the determination of the economic efficiency of an investment by means of its internal rate of return.

An investment is economically efficient, if the internal rate of return for the capital employed at least equals the rate of return of alternative uses of the capital:

$$\text{Internal rate of return (IRR)} \geq \text{Adequate rate of discount (p)}$$

Interpretation of the internal rate of return

The employed capital is not fully recovered; no return on employed capital.	}	$IRR < 0$
The employed capital is fully recovered; no return on employed capital.		
The employed capital is fully recovered and bears interest at the internal rate of discount.	}	$IRR = p$
The employed capital is fully recovered and bears interest at the internal rate of discount and a discounted surplus of the net present value is achieved.		
	}	$IRR > p$

IRR	< 0	< p	= p	> p
Capital recovery	-	+	+	+
Interest payment at p*)	-	-	+	+
Additional surplus	-	-	-	+

*) p = Internal rate of discount   + = Yes, - = No

Внутренняя процентная ставка (ВПС)

- = Внутреннее начисление процентов на капитал
- = Фактический процентный доход
- = (Внутренняя) рендита

Внутренняя процентная ставка показывает, какой процентный доход приносит вложенный в инвестицию капитал. Она соответствует расчетной ставке, при применении которой стоимость Cash Flows инвестиции равна нулю, т. к. для стоимости капитала равной нулю, имеет место:

Вложенный капитал

- возобновляется полностью, и на него
- начисляются проценты по расчетной ставке.

Критерий метода внутренней процент. ставки

Решающий критерий для определения выгоды инвестиции с помощью внутренней процентной ставки.

Инвестиция прибыльна, если внутреннее начисление процентов на вложенный капитал, по меньшей мере, такое же, как и начисление процентов при альтернативном использовании: внутренняя процентная ставка (ВПС) $\geq$ расчетной процентной ставке (p).

Интерпретация внутренней процентной ставки

Вложенный капитал возвращается не полностью, проценты не начисляются	}	$ВПС < 0$
Вложенный капитал полностью возвращается, проценты не начисляются	}	$ВПС < p$
Вложенный капитал полностью возвращается, проценты начисляются по процентной ставке	}	$ВПС = p$
Вложенный капитал полностью возвращается, и проценты начисляются выше, чем альтернативные (более высокие проценты есть результат разности ВПС - p)	}	$ВПС > p$

	ВПС	< 0	< p	= p	> p
Возобновление капитала	-	+	+	+	+
Начисление проц. по p*)	-	-	+	+	+
Дополнительный избыток	-	-	-	-	+

*) p = Расчетная проц. ставка   + = Да, - = Нет

Շահութաբերության ներքին դրույք

- = Կապիտալի ներքին տոկոսային փոխհատուցում
  - = Արդյունավետ տոկոսադրույք
  - = Ներդրված կապիտալի եկամտաբերություն
- Շահութաբերության ներքին դրույքը բնութագրում է ներդրված կապիտալի շահութաբերությունը: Այն համապատասխանում է զեղչման նվազագույն դրույքին, որի դեպքում ներդրումների արդյունքում առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի ներկա զուտ արժեքը հավասար է զրոյի, քանի որ զրոյական ներկա զուտ արժեքը ենթադրում է հետևյալը.

Ներդրված կապիտալը

- ամբողջությամբ է հատուցվում է,
- ապահովում է շահութաբերություն զեղչման ներքին դրույքի չափով

Շահութաբերության ներքին դրույքի մեթոդի չափորոշիչը

Շահութաբերության ներքին դրույքի միջոցով ներդրումների տնտեսական արդյունավետության գնահատման չափորոշիչ:

Ներդրումները տնտեսապես արդյունավետ են, եթե ներդրված կապիտալի շահութաբերության ներքին դրույքը առնվազն հավասար է կապիտալի այլընտրանքային ներդրման շահութաբերության ներքին դրույքին. Շահութաբերության ներքին դրույքը (δ) $\geq$ զեղչման նվազագույն դրույք (p):

Շահութաբերության ներքին դրույքի մեկնաբանումը

Ներդրված կապիտալը ոչ ամբողջությամբ է հատուցվում, չի ապահովում շահութաբերություն	}	$\delta < 0$
Ներդրված կապիտալը ամբողջությամբ հատուցվում է, չի ապահովում շահութաբերություն	}	$\delta < p$
Ներդրված կապիտալը ամբողջությամբ հատուցվում է, ապահովում է շահութաբերություն զեղչման ներքին դրույքի չափով	}	$\delta = p$
Ներդրված կապիտալը ամբողջությամբ հատուցվում է, ապահովում է զեղչման ներքին դրույքը զերազանցող շահութաբերության մակարդակ և ձևավորվում է ավելցուկ՝ ներկա զուտ արժեքի չափով:	}	$\delta > p$

	δ	< 0	< p	= p	> p
Կապիտալի վերականգնում	-	+	+	+	+
Տոկոս.փոխհատ.p*-ով	-	-	+	+	+
Լրացուցիչ մնացորդ	-	-	-	-	+

*) p = զեղչման ներքին դրույք   + = Այո, - = Ոչ

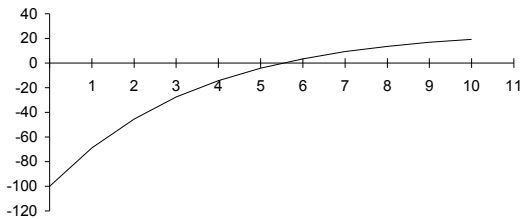

9 Investition

9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)

Amortisationsdauer

Bestimmung der Zeit, die vergeht bis die Auszahlungen einer Investition durch die Einzahlungen nebst einer Mindestverzinsung (ausgedrückt im Kalkulationszinsfuß) wiedergewonnen sind. Zur Berechnung wird der diskontierte Cash Flow vom Zeitpunkt T_0 ausgehend kumuliert, bis anfängliche Auszahlungsüberschüsse (diskontiert) durch Einzahlungsüberschüsse (diskontiert) wertmäßig ausgeglichen sind, d.h. wenn der Kapitalwert den Wert Null erreicht.

Amortisationskriterium

Eine Investition ist wirtschaftlich, wenn ihre Amortisationsdauer innerhalb ihrer Nutzungsdauer liegt, da so gewährleistet ist, dass ihr Kapitalwert am Ende der Nutzungsdauer nicht negativ ist:

$$\text{Amortisationsdauer} \leq \text{Nutzungsdauer}$$

Im Vergleich zweier sonst gleicher Alternativen ist diejenige mit der kürzeren Amortisationszeit vorzuziehen.

Benefit-Cost Ratio (BCR)

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition durch Ermittlung des Verhältnisses zwischen den Barwerten der Einzahlungen und der Auszahlungen einer Investition.

$$\text{Benefit-Cost Ratio} = \frac{\text{Barwert der Einzahlungen}}{\text{Barwert der Auszahlungen}}$$

Ist die Benefit Cost Ratio größer als 1, so wird eine über dem Kalkulationszinsfuß liegende Verzinsung des Kapitals erzielt und die Investition ist sinnvoll. Grundsätzlich folgt die Interpretation der BCR der des Kapitalwertes wobei folgende Äquivalente gelten:

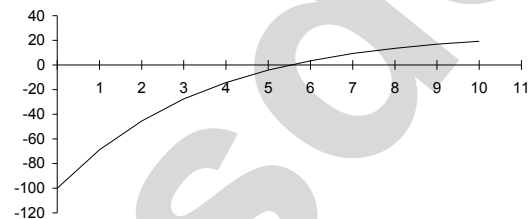

9 Investment

9.5 Ratios for Assessment of Investments

Pay-off period

Determination of the time necessary until the amount paid out for an investment including a minimum interest payment (expressed by the adequate rate of discount) is recovered by the inpayments. For the calculation the discounted cash flow is cumulated starting at the point of time T_0 until the initial discounted surplus of amounts paid out is balanced by the discounted surplus of the inpayments, i.e. when the net present value equals zero.

Criterion of pay-off period

An investment is economically efficient when the period of amortisation is shorter than the operating span, because this guarantees that the net present value will not be negative at the end of the operating span.

$$\text{Pay-off period} \leq \text{operating life}$$

When comparing two otherwise equal alternatives, the one with the shorter amortisation time is to be preferred.

Benefit-Cost Ratio (BCR)

Assessment of the economic efficiency of an investment determining the ratio between the present values of the inpayments and of the amounts paid out of an investment.

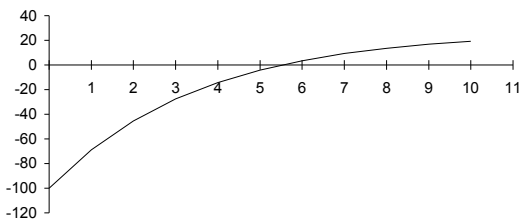
$$\text{Benefit-Cost Ratio} = \frac{\text{Present value of inpayments}}{\text{Present value of amounts paid out}}$$

If the benefit-cost ratio is greater than 1, an internal rate of return greater than the adequate rate of discount is attained and the investment is economically viable. Principally the interpretation of the BCR follows that of the net present value with the following equivalents:

Срок амортизации

Определение времени до момента, когда выплаты по инвестиции наряду с минимальным начислением процентов (выраженным в расчетной процентной ставке) будут покрыты поступлениями.

Для расчета дисконтированный Cash Flow накапливается со времени T_0 , пока начальные избытки выплат (дисконтированные) выравниваются по стоимости с (дисконтированными) избытками поступлений, т. е. пока стоимость капитала не достигла нуля.

Критерий амортизации

Инвестиция выгодна, если срок ее амортизации находится в пределах срока службы, так как при этом гарантировано, что стоимость капитала в конце срока службы не будет отрицательна:

$$\text{срок амортизации} \leq \text{длительности пользования.}$$

При сравнении двух при всех прочих условиях равных альтернатив предпочтительнее та, которая имеет более короткий срок амортизации.

Benefit-Cost Ratio (BCR)

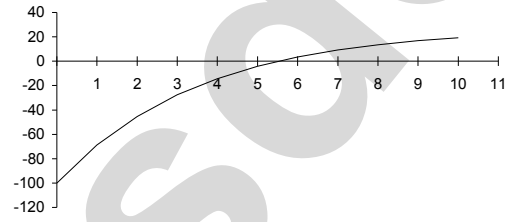
Проверка прибыльности инвестиции определением соотношения между текущей стоимостью поступлений и выплат по инвестиции.

$$\text{Benefit-Cost Ratio} = \frac{\text{Текущая стоимость поступлений}}{\text{Текущая стоимость выплат}}$$

Если Benefit-Cost Ratio больше 1, то достигается большее начисление процентов на капитал, чем расчетная процентная ставка, и инвестиция имеет смысл. Принципиально интерпретация BCR следует интерпретации стоимости капитала, при этом действуют следующие эквиваленты:

Ներդրումների հետզնման ժամանակահատվածը

Ժամանակահատվածի որոշումը, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի ներդրման հետ կապված դրամական միջոցների ելքերը, ներառյալ՝ նվազագույն տոկոսադրույքը (արտահայտված գեղչման նվազագույն դրույքով) փոփոխատուցվեն դրամական միջոցների մուտքերի միջոցով: Հաշվարկն իրականացնելու նպատակով դրամական միջոցների գեղչված հոսքերը սկսում են կուտակել՝ սկսած T_0 պահից մինչև այն պահը, երբ կուտակված գումարը հավասարվում է սկզբնական արտահոսքի գեղչված մնացորդային գումարին, այսինքն՝ երբ ներկա զուտ արժեքը հավասարվում է զրոյի:

Ներդրումների հետզնման ժամանակահատվածի չափորոշիչը

Ներդրումները տևտեսապես արդյունավետ են, եթե ներդրումների հետզնման ժամանակահատվածն ավելի կարճ է, քան շահագործման ժամանակաշրջանը, քանի որ այդ դեպքում երաշխավորում է, որ շահագործման ժամանակաշրջանի վերջում ներկա զուտ արժեքը չի ընդունի բացասական մեծություն՝

$$\text{հետզնման ժամանակահատված} \leq \text{շահագործման ժամանակաշրջան}$$

Այլ հավասար պայմանների դեպքում երկու այլընտրանքային ներդրումային նախագծեր քննարկելիս նախապատվությունը տրվում է այն նախագծին, որն ունի հետզնման ավելի կարճ ժամկետ:

Մուտքեր-ելքեր հարաբերակցությունը (BCR)

Ներդրումների տևտեսական արդյունավետության գնահատումը՝ ներդրման հետ կապված դրամական միջոցների մուտքերի ու ելքերի ներկա արժեքների հարաբերակցության որոշման միջոցով:

$$\text{Benefit-Cost Ratio} = \frac{\text{Մուտքերի ներկա արժեք}}{\text{Ելքերի ներկա արժեք}}$$

Եթե մուտքեր-ելքեր հարաբերակցությունը մեծ է 1-ից, շահութաբերության ներքին դրույքը գերազանցում է գեղչման նվազագույն դրույքը և ներդրումն արդյունավետ է: Ըստ եռության, մուտքեր-ելքեր հարաբերակցության մեկնաբանումն իրականացվում է ներկա զուտ արժեքի մեկնաբանմանը համանման՝ օգտագործելով հետևյալ համարժեք ցուցանիշները.

9 Investition

9.5 Beurteilungskennzahlen (dynamisch)

Kapitalwert des Cash Flows < 0 = 0 > 0

Benefit-Cost Ratio (BCR) < 1 = 1 > 1

Die Verhältniszahl kann weiterhin als Kostendeckungsgrad interpretiert werden. Z.B.:

BCR = 0,8 → Kostendeckung 80%
BCR = 1,2 → Kostendeckung 120%

Net Benefit - Investment Ratio (NBIR)

Prüfung der Wirtschaftlichkeit einer Investition durch Ermittlung des Verhältnisses zwischen den Barwerten des positiven und des negativen Teils des Cash Flows einer Investition.

$$\text{NBIR} = \frac{\text{Barwert des positiven Teils des Cash Flows}}{\text{Barwert des negativen Teils des Cash Flows}}$$

Interpretation siehe "Benefit Cost Ratio"

Net Benefit Increase (NBI)

Ermittlung des zusätzlichen Nutzens durch eine Investition in einem bestehenden Betrieb durch Vergleich der Kapitalwerte mit und ohne Investition:

$$\begin{aligned} & \text{Kapitalwert des Cash Flows mit Investition} \\ & / \text{Kapitalwert des Cash Flows ohne Investition} \\ & - 1 \\ & \times 100 \\ & = \text{Net Benefit Increase (in Prozent)} \end{aligned}$$

Der Net Benefit Increase gibt an, um welchen Prozentsatz sich der (konsumfähige) Netto-Überschuss durchschnittlich über den Betrachtungszeitraum verändert, wenn eine vorgesehene Entwicklungsmaßnahme in einem bestehenden Betrieb durchgeführt werden soll. Wie die zeitliche Verteilung dieses Überschusses aussieht, ergibt sich aus dem Verlauf des Cash Flows.

9 Investment

9.5 Ratios for Assessment of Investments

Net present value of cash flow < 0 = 0 > 0

Benefit-Cost Ratio (BCR) < 1 = 1 > 1

Additionally the ratio can be interpreted as cost-cover percentage. e.g.:

BCR = 0,8 → Cost coverage 80%
BCR = 1,2 → Cost coverage 120%

Net Benefit - Investment Ratio (NBIR)

Assessment of the economic efficiency of an investment by determining the ratio between the present values of the positive and negative parts of the cash flow of an investment.

$$\text{NBIR} = \frac{\text{Present value of the positive part of the cash flow}}{\text{Present value of the negative part of the cash flow}}$$

For interpretation see "Benefit-Cost Ratio"

Net Benefit Increase (NBI)

Assessment of the economic efficiency of an investment in an existing farm by comparing the net present values with and without the investment.

$$\begin{aligned} & \text{Net present value of cash flow with investment} \\ & / \text{Net present value of cash flow without investment} \\ & - 1 \\ & \times 100 \\ & = \text{Net Benefit Increase (in percent)} \end{aligned}$$

The net benefit increase states how much (%) the (consumable) net surplus changes in average throughout the considered time period, if a planned development measure is carried out on an existing farm.

The temporal distribution of this surplus is revealed by the course of the cash flow.

стоимость капитала Cash Flow < 0 = 0 > 0

Benefit-Cost Ratio (BCR) < 1 = 1 > 1

Кoeffициент соотношения можно еще интерпретировать как степень покрытия расходов. Например:

BCR = 0,8 → покрытие расходов на 80%
 BCR = 1,2 → покрытие расходов на 120%

Net Benefit - Investment Ratio (NBIR)

Проверка выгодности инвестиции определением соотношения между текущей стоимостью положительной и отрицательной части Cash Flows инвестиции.

$$NBIR = \frac{\text{Текущая стоимость положительной части Cash Flow}}{\text{Текущая стоимость отрицательной части Cash Flow}}$$

Об интерпретации см. "Benefit-Cost Ratio"

Net Benefit Increase (NBI)

Определение дополнительной пользы от инвестиции на существующем предприятии сравнением стоимости капитала с инвестицией и без нее:

$$\begin{aligned} & \text{Стоимость капитала Cash Flow с инвестицией} \\ & / \text{Стоимость капитала Cash Flow без инвестиции} \\ & - 1 \\ & \times 100 \\ & = \text{Net Benefit Increase (в процентах)} \end{aligned}$$

Net Benefit Increase показывает, на какую процентную ставку в среднем изменяется (потребительский) нетто-избыток за рассматриваемый период времени, если необходимо осуществить предусмотренное мероприятие по развитию на действующем предприятии. Какой временной вид имеет распределение избытка, видно из динамики Cash Flow.

Դրամական միջոցների հոսքերի ներկա գույտ արժեք < 0 = 0 > 0

մուտքեր-ելքեր հարաբերակցություն (BCR) < 1 = 1 > 1

Բացի այդ, մուտքեր-ելքեր հարաբերակցություն կարելի է մեկնաբանել նաև որպես ծախսերի ծածկման աստիճան: Օրինակ՝

BCR = 0,8 → Ծախսերի ծածկում 80%-ով
 BCR = 1,2 → Ծախսերի ծածկում 120%-ով

Net Benefit - Investment Ratio (NBIR)

Ներդրումների տնտեսական արդյունավետության գնահատումը՝ ներդրման հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի դրական և բացասական մասերի ներկա արժեքների միջև հարաբերակցության որոշման միջոցով:

$$NBIR = \frac{\text{դրամական միջոցների հոսքերի դրական մասի ներկա արժեք}}{\text{դրամական միջոցների հոսքերի բացասական մասի ներկա արժեք}}$$

Մեկնաբանումը տես «Մուտքեր-ելքեր հարաբերակցությունը»

Net Benefit Increase (NBI)

Գործող տնտեսությունում ներդրումների տնտեսական արդյունավետության գնահատումը՝ ներդրումներով և առանց ներդրումների ներկա գույտ արժեքների համեմատության միջոցով:

$$\begin{aligned} & \text{Դրամական միջոցների հոսքեր՝ ներդրումներով} \\ & / \text{Դրամական միջոցների հոսքեր՝ առանց ներդրումների} \\ & - 1 \\ & \times 100 \\ & = \text{Չուտ օգուտների ավելացում (տոկոսով)} \end{aligned}$$

Չուտ օգուտների ավելացումը ցույց է տալիս, թե դիտարկվող ժամանակահատվածում միջին հաշվով ինչ չափով (տոկոսով) է փոխվում ներկա գույտ արժեքը գործող տնտեսությունում զարգացման նախատեսված միջոցառումների իրականացման դեպքում: Փոփոխության ժամանակային բաշխվածությունը բացահայտվում է դրամական միջոցների հոսքերի ընթացքից:

A/Ä

Absatzwerte 2.1
Abschreibung 2.3
Abschreibung auf den niedrigeren Teilwert 2.3
Abzahlungsdarlehen 8.2
Abzinsen 9.3
Abzinsungsfaktor 9.3
Abzinsungsfaktor (abf) 9.4
Abzinsungssummenfaktor 9.4
Afa in fallenden Staffelsätzen 2.3
Aktiva 5.2
Aktiver Rechnungsabgrenzungsposten 5.2
Aktivieren 5.2
Amortisationsdauer 9.5
Andere Gewinn- / Ergebnismrücklagen 5.2
Andersaufwand 3.6
Anfangsbilanz 5.2
Ankaufswert 2.1
Anlagendeckung 6.4
Anlagenintensität 6.4
Anlagevermögen 5.2
Annuitätendarlehen: 8.2
Annuitätenfaktor 9.4
Annuitätenkriterium 9.5
Annuitätenmethode 9.5
Ansatz von Festwerten 2.3
Anschaffungskosten 2.3
Anschaffungsnebenkosten 2.3
Anschaffungspreis 2.3
Anschaffungswert 2.1
Anspruch an Binnenleistungen 4.1
Äquivalente Annuität 9.5
Arbeit 1.2
Arbeitsertrag der nichtentlohnten Arbeitskräfte 6.1
Arbeitskapazität 1.2
Arbeitskosten 3.1
Arbeitskräfteaufwand 1.2
Arbeitskräftebesatz 1.2
Arbeitsproduktivität 4.2
Arbeitsrentabilität 6.2
Arbeitsrentabilität 6.2
Arbeitszeitaufwand 1.2
Arbeitszeitbedarf 1.2
Arbeitszeitspanne 1.2
Arithmetisch-degressive afa (digitale) 2.3
Aufgaben der Buchführung 5.1
Aufwand 5.1
Aufwandsgleiche Kosten 3.6
Aufzinsen 9.3
Aufzinsungsfaktor 9.3
Aufzinsungsfaktor (auf) 9.4
Aufzinsungssummenfaktor 9.4
Ausgaben 5.1

Ausschöpfung der Kapitaldienstgrenze 6.3
Außenfinanzierung 8.1
Außerordentliche Aufwendungen 5.3
Außerordentliche Erträge 5.3
Außerordentliches Ergebnis 5.3
Ausstehende Einlagen 5.2
Auswahl des sachgerechten Wertes 3.4
Auszahlungen 5.1
Auszahlungen 6.3
Auszahlungen 9.3

B

Barentnahmen (Geldentnahmen) 5.2
Barliquidität 6.3
Barwert 9.3
Bedingt variable Kosten 3.2
Begriffe zur Bilanzherstellung 5.2
Beleihungswert 2.2
Benefit-Cost Ratio (BCR) 9.5
Berechnungsart 7.1
Bereinigter Gewinn 6.1
Besatzkapitalrentabilität 6.2
Besatzvermögen 1.2
Bestandteile des Jahresabschlusses 5.2
Bestimmungsgrößen von Produktionsverfahren 4.1
Betrieb 1.1
Betrieblicher Sonderwert 2.2
Betriebsabrechnung 5.1
Betriebsaufwand 5.3
Betriebsaufwand 6.1
Betriebsbuchführung 5.1
Betriebseinkommen 6.1
Betriebsertrag 5.3
Betriebsertrag 6.1
Betriebsfläche (BF) 1.2
Betriebsvermögen (steuerlich) 5.2
Betriebsvoranschlag 7.2
Betriebszweig 1.1
Bewegungsbilanz 8.1
Bewertung nach dem Durchschnittsverfahren 2.3
Bewertung nach dem Fifo-Verfahren 2.3
Bewertung nach dem Lifo-Verfahren 2.3
Bewertungsmethoden 2.3
Bezugswerte 2.1
Bilanz 5.2
Bilanzarten 5.2
Bilanzgewinn 5.2
Bilanzidentität 5.1
Bilanzklarheit 5.1
Bilanzverlust 5.2
Bilanzwahrheit 5.1
Binnenleistung 4.1
Binnenleistungen 3.3

Blankokredite 8.2
Boden 1.2
Bodenverbesserungen 1.2
Bruttoinvestition 9.1
Bruttoproduktivität 6.5
Buchwert 2.3
Bürgschaft 8.2

C

Cash flow 6.3
Cash Flow 9.3
Cashflow 8.1

D

Darlehen 8.2
Darstellung der wichtigen Bilanzposten 5.2
Dauerkulturen 1.2
Deckungsbeitrag 4.3
Deckungsbeitrag nach Grenzwertprinzip 4.3
Deckungsbeitrag nach Praxismethode 4.3
Deckungsbeitragsrate 6.4
Deckungsbeitragsrechnung (im engeren Sinn) 3.8
Deckungsbeitragsrechnung (im weiteren Sinn) 3.8
Deckungsstrukturanalyse 6.4
Degressive Abschreibung 2.3
Dienste 1.2
Dienstleistungen 1.2
Differenzierte Ermittlung des Cash Flows 9.3
Dinglich gesicherte Kredite 8.2
Direkte Stellenkosten 3.7
Diskontieren 9.3
Diskontierungsfaktor 9.3
Diskontierungssummenfaktor (DSF) 9.4
Disproportional variable Kosten 3.2
Disproportionale Leistungen 3.3
Doppelte Buchführung 5.1
Durchschnittlicher jährlicher Überschuss 9.5
Durchschnittliches eingesetzten Kapital 9.2
Durchschnittliches eingesetztes Eigenkapital 9.2
Durchschnittsbewertung 2.3
Dynamisch (mehrperiodisch) 7.1

E

Effektivzins 8.2
Effektivzins 9.5
Eigenfinanzierung 8.1
Eigenkapital 5.2
Eigenkapitalanteil 6.4
Eigenkapitalbildung 6.4
Eigenkapitalrentabilität 6.2
Eigenkapitalveränderung beim Unternehmer 6.4
Eigenkapitalverzinsung 9.2

Einfache Buchführung 5.1
Einkommensanalyse 6.4
Einlage des stillen Gesellschafters 5.2
Einlagen 5.2
Einnahmen 5.1
Einstellungen in Rücklagen 5.2
Einteilung der Betriebe nach Erwerbscharakter 1.1
Einzahlungen 6.3
Einzahlungen 9.3
Einzahlungen 5.1
Einzelbewertung 2.3
Einzelkosten 3.7
Endfälliges Darlehen: 8.2
Endwert 9.3
Endwertfaktor (EWF) 9.4
Entnahmen 5.2
Entnahmen aus Rücklagen 5.2
Entscheidungskriterien 7.1
Erfolgsgrößen des Betriebes 6.1
Erfolgsgrößen des Unternehmens 6.1
Ergebnis der gewöhnlichen Geschäftstätigkeit 5.3
Ergebnisrücklagen 5.2
Ersatzinvestition 9.1
Ersatzkostenwert 2.1
Ersatzkostenwert 3.4
Ertrag 5.1
Ertrag für das eingesetzte Eigenkapital 9.2
Ertrag für das eingesetzte Kapital 9.2
Ertragswert 2.1
Ertragswert 3.4
Erwerbseinkommen 6.4

F

Faktoransprüche 4.1
Feldinventar 1.2
Feste Kosten 3.2
Feste Kosten 3.5
Finanzaufwendungen 5.3
Finanzbuchführung 5.1
Finanzergebnis 5.3
Finanzerträge 5.3
Finanzierung 8.1
Finanzierungsbedarf: 8.3
Finanzierungskraft 6.3
Finanzierungskraft 8.1
Finanzierungsmittel: 8.3
Finanzierungsplanung (langfristig) 8.3
Finanzierungsübersicht 8.1
Finanzmathematische Faktoren 9.4
Finanzmittel aus laufendem Betrieb 8.3
Finanzplan 8.3
Finanzplanung 8.3
Finanzvermögen. 1.2

Fixe Kosten 3.5
Flächenproduktivität 4.2
Forderungsabtretung 8.2
Formelle Bilanzkontinuität 5.1
Fremdfinanzierung 8.1
Fremdkapitalanteil 6.4
Fremdkapitaldeckung 6.4
Fruchtfolgewert 3.4
Funktionen des Jahresabschlusses 5.2

G

Gebäude und bauliche Anlagen 1.2
Gebrauch von langlebigen Produktionsmitteln 3.1
Gebrauchswert 2.2
Gegenwartswert 9.3
Geldflussrechnung bzw. Kapitalflussrechnung 8.3
Geldüberschuss 6.3
Geldüberschuss 8.1
Geldunterschuss 6.3
Geldunterschuss 8.1
Geldvoranschlag 8.3
Gemeiner Wert 2.1
Gemeinkosten 3.2
Gemeinkosten 3.7
Geometrisch-degressive afa 2.3
Gesamtarbeitsertrag 6.1
Gesamtarbeitsrentabilität 6.2
Gesamtdeckungsbeitrag 4.4
Gesamteinkommen 6.4
Gesamtfutterfläche (GF) 1.2
Gesamtkapitalrentabilität 6.2
Gesamtkapitalverzinsung 9.2
Gesamtkostenverfahren 3.8
Gesamtkostenverfahren 5.3
Gesamtzinsertrag 6.1
Geschäftsbuchführung 5.1
Geschäftsguthaben 5.2
Gesetzliche Rücklage 5.2
Gewillkürtes Betriebsvermögen 5.2
Gewinn 6.1
Gewinn- und Verlustrechnung (guv) 5.3
Gewinn/Verlust 5.3
Gewinnermittlung (natürl. Personen) 5.1
Gewinnermittlungszeitraum 5.1
Gewinnrate in v. H. 6.4
Gewinnrücklagen 5.2
Gewinnvortrag 5.2
Gezeichnetes Kapital 5.2
Gliederung der Gewinn- und Verlustrechnung 5.3
Grenzerlös 3.8
Grenzertrag 3.8
Grenzgewinn 3.8
Grenzkosten 3.8

Grundkosten 3.6
Grundsätze ordnungsgemäßer Buchführung 5.1
Gruppenbewertung 2.3
Guthabenüberhang 8.1

H

Handelsbilanz 5.2
Handelskredit 8.2
Händlerkredit 8.2
Haupterwerbsbetriebe 1.1
Hauptfutterfläche (HF) 1.2
Hauptleistungen 3.3
Hauptleistungen 3.5
Hausbilanz 5.2
Herstellungskosten 2.3
Herstellungswert 2.1

I

Illiquidität 6.3
Imparitätsprinzip 5.1
Indirekte Stellenkosten 3.7
Innenfinanzierung 8.1
Intensität 4.2
Intensität 6.5
Interne Bilanz 5.2
Interne Kapitalverzinsung (IKV) 9.5
Interne Rendite 9.5
Interne Zinsfuß - Methode 9.5
Interner Zinsfuß 9.5
Interpretation der äquivalenten Annuität 9.5
Interpretation des internen Zinsfußes 9.5
Interpretation des Kapitalwertes 9.5
Investition 9.1
Ist-Kostenrechnung 3.5
Ist-Rechnung 7.1

J

Jahresbilanz 5.2
Jahresfehlbetrag 5.2
Jahresüberschuss 5.2
Jahresüberschuss/-fehlbetrag 5.3

K

Kalkulationszinsfuß 9.3
Kalkulatorische Kosten 3.5
Kalkulatorische Tilgungsdauer 6.3
Kapitaldienstgrenze 6.3
Kapitaldienstreserve 6.3
Kapitalintensität 6.4
Kapitalisierungsfaktor 9.4
Kapitalproduktivität 4.2

Kapitalrentabilität 6.2
 Kapitalrücklage 5.2
 Kapitalstrukturanalyse 6.4
 Kapitalwert 9.5
 Kapitalwertkriterium 9.5
 Kapitalwertmethode 9.5
 Kapitalwiedergewinnungsfaktor (KWF) 9.4
 Klassifizierung der Betriebsplanungsmethoden 7.1
 Klassifizierung von Krediten 8.2
 Konsolidierte Bilanz 5.2
 Konstante Kosten 3.5
 Konstatierrechnung 7.1
 Kontokorrentkredit 8.2
 Kosten 4.1
 Kosten 3.1
 Kosten 3.5
 Kosten 5.1
 Kosten für den Gebrauch von Kapital 3.1
 Kosten für Dienstleistungen 3.1
 Kostenartenrechnung 3.6
 Kostenrechnung 5.1
 Kostenstellenrechnung 3.7
 Kostenträgerrechnung 3.8
 Kostenträgerstückrechnung 3.8
 Kostenträgerzeitrechnung 3.8
 Kostenvergleich 7.1
 Kostenverschiedener Aufwand 3.6
 Kredit 8.2
 Kreditformen 8.2
 Kreditsicherung 8.2
 Kreditwürdigkeit 8.2
 Kriterium der internen Zinsfuß - Methode 9.5

L

Landwirtschaftlich genutzte Fläche (LF) 1.2
 Leasing 8.1
 Leistungen 3.3
 Leistungen 3.5
 Leistungen 5.1
 Leistungsbezogene Abschreibung 2.3
 Leistungsentnahmen 5.2
 Liebhaberwert 2.2
 Lieferantenkredit 8.2
 Lineare (konstante) Abschreibung 2.3
 Lineare Programmierung 7.4
 Liquidationswert 2.2
 Liquidität 6.3
 Liquidität 1. Grades: 6.3
 Liquidität 2. Grades: 6.3
 Liquidität 3. Grades: 6.3
 Liquidität auf kurze Sicht 6.3
 Liquidität auf mittlere Sicht 6.3

M

Markt- oder Börsenwert 2.3
 Marktgängige Leistungen 3.3
 Marktleistung 4.1
 Marktwert 2.1
 Maschinen und Geräte 1.2
 Materielle Bilanzkontinuität 5.1
 Materielle Kreditwürdigkeit 8.2
 Mehrjährige Kulturen 1.2
 Mehrperiodische Investitionsrechnung 9.3
 Mengenproduktivität 6.5
 Merkmale der mehrperiodischen Rechnung 9.3
 Merkmale der statischen Investitionsrechnung 9.2
 Mietwert der Wohnung 5.2
 Minderwert 2.2
 Möglichkeiten der Bewertung von Leistungen 3.4

N

Nachrangiges Kapital 5.2
 Naturale Produktivität 4.2
 Naturalentnahmen 5.2
 Nebenbetrieb 1.1
 Nebenerwerbsbetriebe 1.1
 Nebenleistungen 3.3
 Nebenleistungen 3.5
 Net Benefit - Investment Ratio (NBIR) 9.5
 Net Benefit Increase (NBI) 9.5
 Nettobarwert 9.5
 Nettodesinvestition 9.1
 Nettoinvestition 9.1
 Nettoproduktivität 6.5
 Nettorentabilität 6.2
 Netto-Zahlungs-Zugang 9.3
 Neuwert 2.2
 Nicht durch Eigenkapital gedeckter Fehlbetrag 5.2
 Nicht-marktgängige Leistungen 3.3
 Niedrigerer Teilwert 2.3
 Norm-Kostenrechnung 3.5
 Notwendiges Betriebsvermögen 5.2
 Notwendiges Privatvermögen 5.2

O/Ö

Optimierrechnung 7.1
 Ordnungsmäßigkeit der Buchführung 5.1

P

Pagatorische Kosten 3.5
 Partielle Kalkulation 7.1
 Passiva 5.2
 Passiver Rechnungsabgrenzungsposten 5.2
 Passivieren 5.2

Periodenbezug 7.1
Persönliche Kreditwürdigkeit 8.2
Pfandrecht 8.2
Plankostenrechnung 3.5
Planungsabhängige Kosten 3.2
Planungsabhängigkeit von Kosten 3.2
Planungsbereich 7.1
Planungsunabhängige Kosten 3.2
Primäre Kostenarten 3.7
Produktausstoß 4.1
Produktionsfaktoren 1.2
Produktionsfaktoren: Güter 1.2
Produktionskostenwert 2.1
Produktionsmitteleinsatzes 4.1
Produktionsschwelle 4.3
Produktionsverfahren 1.1
Produktivität 4.2
Produktivität 6.5
Programmplanung 7.3
Programmplanung I 7.3
Programmplanung II 7.3
Progressive Abschreibung 2.3
Progressive Kosten 3.5
Proportional variable Kosten 3.2
Proportionale Kosten 3.5
Proportionale Leistungen 3.3

R

Realisationsprinzip 5.1
Realkredite 8.2
Rechte 1.2
Regressive Kosten 3.5
Reine Personalkredite 8.2
Reinertrag 6.1
Reinertrag 9.2
Reinertragsdifferenz 6.1
Reinvestition 9.1
Relativer An- und Zukaufswert 3.4 - 32
Relativer Ankaufswert 2.1
Relativer Herstellungswert 2.1
Relativer Verkaufswert 2.1
Relativer Verkaufswert 3.4
Rendite 6.2
Rendite (Interne) 9.5
Rendite des Pächtersachkapitals 6.2
Rentabilität 4.2
Rentabilität 6.2
Rentabilitätskoeffizient 6.2
Rentabilitätsschwelle 4.3
Rentenbarwertfaktor 9.4
Restwertverteilungsfaktor (RVF) 9.4
Retrograde Wertermittlung 2.3
Roheinkommen 6.1

Rücklage für eigene Anteile 5.2
Rückstellungen 5.2

U

S

Sachwert 2.2
Satzungsmäßige Rücklagen 5.2
Schlussbilanz 5.2
Schuldenüberhang 8.1
Sekundäre Kostenarten 3.7
Sicherungsübereignung 8.2
Soll-Rechnung 7.1
Sonderabschreibung 2.3
Sonderbilanzen 5.2
Sonderposten mit Rücklagenanteil 5.2
Sonstige Kosten 3.1
Sonstige Steuern 5.3
Spezialkosten 3.2
Spezialkosten 3.7
Spezialkosten 4.1
Stabilität 6.4
Stabilität im Einkommensbereich 6.4
Statisch 7.1
Statische Investitionsrechnung 9.2
Stelleneinzelkosten 3.7
Stellengemeinkosten 3.7
Steuerbilanz 5.2
Steuerergebnis 5.3
Steuern vom Einkommen und Ertrag 5.3
Stille Reserven 5.2
Struktur der Gewinn- und Verlustrechnung 5.3
Substitutionswert 2.1
Substitutionswerte 3.4
Summe der Einkünfte aus Einkunftsarten 6.4

T

Teilbetrieb 1.1
Teilkostenrechnung 3.8
Teilwert 2.3
Tiervermögen 5.2
Tilgungsdarlehen 8.2
Totalkalkulation 7.1

U/Ü

Überliquidität 6.3
Überproportionale Kosten 3.5
Überschussvergleich 7.1
Umlaufvermögen 5.2
Umsatzkostenverfahren 3.8
Umsatzkostenverfahren 5.3

Umsatzrentabilität 6.4
Unterbilanz 5.2
Unterliquidität 6.3
Unternehmensaufwand 6.1
Unternehmensertrag 6.1
Unternehmergewinn 6.1
Unternehmung (Unternehmen) 1.1
Unterproportionale Kosten 3.5
Unveränderliche Kosten 3.5

V

Variable Kosten 3.5
Veralterungsgrad 6.4
Veränderliche Kosten 3.5
Veränderlichkeit von Kosten 3.2
Veräußerungswert 2.1
Verbindlichkeiten 5.2
Verbrauch an kurzlebigen Produktionsmitteln 3.1
Veredelungswert 3.4
Verfügbares Einkommen 6.4
Vergleichsdeckungsbeitrag 4.4
Vergleichsdeckungsbeitrag 7.3
Verkaufswert 2.1
Verkehrswert 2.1
Verkehrswert 3.4
Verkehrswertdifferenz 2.2
Verlustvortrag 5.2
Vermögensgegenstand 5.2
Vermögensstatus 5.2
Vermögensstrukturanalyse 6.4
Vermögensübersicht 5.2
Verpfändung 8.2
Verrentungsfaktor 9.4
Verschuldungsgrad 6.4
Verstärkte Personalkredite 8.2
Vieh 1.2
Vollerwerbsbetriebe 1.1
Vollkostenrechnung 3.8
Vorräte 1.2
Vorsichtsprinzip 5.1

W

Warenkredit 8.2
Wechsel 8.2
Wertanpassung 2.3
Wertberichtigung 2.3
Wertproduktivität 4.2
Wertproduktivität 6.5
Wesen von Produktionsverfahren 4.1
Wichtige Posten d. Gewinn- u. Verlustrechnung 5.3
Wiederbeschaffungswert 2.1
Wiederherstellungswert 2.1
Wiederveräußerungswert 2.1

Wirtschaftlichkeit 6.5
Wirtschaftsgut 5.2

Z

Zahlungsstockung 6.3
Zahlungsstrom 9.3
Zahlungsunfähigkeit 6.3
Zeitpunktliquidität 6.3
Zeitraum 7.1
Zeiträume (Perioden) und Zeitpunkte 9.3
Zeitraumechter Gewinn 6.1
Zeitraumliquidität 6.3
Zeitwert 2.2
Zerlegungswert 2.2
Zerschlagungswert 2.2
Zinsertrag des Eigenkapitals 6.1
Zinsertrag des Gesamtkapitals 6.1
Zinseszinsrechnung 9.3
Zuerwerbsbetriebe 1.1
Zukunftserfolgswert 2.1
Zusatzfutterfläche (ZF) 1.2
Zusatzkosten 3.6
Zuschreibung 2.3
Zuteilbarkeit von Kosten 3.2
Zwischenbilanz 5.2

Übersichten:

Deckungsbeitragsrechnung 4.3
Erfolgsgroßen des Betriebes 6.1
Erfolgsgroßen des Unternehmens 6.1
Ergebnisse der Kostenträgerrechnung 3.8
Gliederung von Kosten 3.2
Gliederung von Leistungen 3.3
Kostenverläufe 3.2
Rentabilitätskennzahlen für PV 4.3

A

Accumulated deficit 5.2
Accumulation factor 9.3
Accumulation factor (AF) 9.4
Actual cost accounting 3.5
Additional costs 3.6
Additional profit from use within the farm 3.4
Additions to reserves 5.2
Adequacy of bookkeeping 5.1
Adjusted profit 6.1
Adjusted profit 6.1
Adjustment of valuation 2.3
Adverse balance 5.2
Agricultural utilisable area (AUA) 1.2
Allocatability of costs 3.2
Amounts paid out 5.1
Amounts paid out 6.3
Amounts paid out 9.3
Analysis of asset structure 6.4
Analysis of capital structure 6.4
Analysis of income 6.4
Analysis of matching maturities 6.4
Annual balance sheet 5.2
Annual rate of return 9.5
Annuity loan: 8.2
Annuity method 9.5
Appreciation 2.3
Area productivity 4.2
Asset value 2.2
Assets 1.2
Assets 5.2
Assignment as security 8.2
Assignment of receivables 8.2
Auxiliary farm 1.1
Available income 6.4
Average valuation 2.3

B

Balance sheet 5.2
Balance sheet continuity 5.1
Basic costs 3.6
Benefit-Cost Ratio (BCR) 9.5
Bill of exchange 8.2
Blank credits 8.2
Book value 2.3
Breakup value 2.2
Breakup value 2.2
Budget accounting 3.5
Buildings and structural installations: 1.2
Business capital (taxable) 5.2

C

Capital productivity 4.2
Capital profitability 6.2
Capital profitability 6.2
Capital recovery factor (CRF) 9.4
Capital recovery factor (CRF) 9.4
Capital recovery factor (CRF) 9.4
Capital reserve 5.2
Capital share 5.2
Capitalisation factor (CF) 9.4
Capitalisation factor (CF) 9.4
Capitalisation factor (CF) 9.4
Capitalisation factor (CF) 9.4
Capitalisation ratio 6.4
Capitalisation ratio 6.4
Cash drawings 5.2
Cash flow 6.3
Cash flow 8.1
Cash flow 9.3
Cash flow statement and flow of funds analysis 8.3
Cash outlay costs 3.5
Change of equity capital of the entrepreneur 6.4
Characteristics of multi-period calculation 9.3
Characteristics of static investment appraisal 9.2
Chart of financing 8.1
Classification of credits 8.2
Classification of farm planning methods 7.1
Collateral loan 8.2
Collateralisation of credit 8.2
Commercial balance sheet 5.2
Commodity credit 8.2
Common value 2.1
Comparable gross margin 7.3
Comparable total gross margin 4.4
Compound interest calculation 9.3
Compounding, accumulating 9.3
Conditionally variable costs 3.2
Consolidated balance sheet 5.2
Constant costs 3.5
Consumption of short-term means of production 3.1
Contribution margin percentage (%) 6.4
Cost accounting 5.1
Cost accounting 5.1
Cost accounting 5.1
Cost centre accounting 3.7
Cost centre overheads 3.7
Cost comparison 7.1
Cost of sales method 3.8
Cost type accounting 3.6
Cost unit accounting 3.8
Cost unit period accounting 3.8
Cost value 2.1
Cost-of-sales accounting format 5.3

- Costs 4.1
- Costs 3.1
- Costs 3.5
- Costs 5.1
- Costs depending on planning decisions 3.2
- Costs for services 3.1
- Costs for the use of capital 3.1
- Costs not depending on planning decisions 3.2
- Cover ratio of borrowed capital 6.4
- Credit 8.2
- Credit in current account 8.2
- Credit worthiness 8.2
- Credits secured by real property 8.2
- Criterion for the method of internal rate of return 9.5
- Criterion of annuity 9.5
- Criterion of net present value 9.5
- Current assets 5.2
- Current market value 2.2
- Current value 9.3
- Current-outlay costs 3.6

D

- Dealer credit 8.2
- Debt financing 8.1
- Debt surplus 8.1
- Decision criteria 7.1
- Declining-balance method of depreciation 2.3
- Deductions from reserves 5.2
- Deferred income 5.2
- Deficit not covered by equity capital 5.2
- Degree of indebtedness 6.4
- Degree of use of the limit of debt service 6.3
- Degressively rising variable costs 3.5
- Dependency of costs on planning decisions 3.2
- Deposit surplus 8.1
- Deposits 5.2
- Deposits from dormant partners 5.2
- Depreciation 2.3
- Depreciation on lower going-concern value 2.3
- Depreciation with decreasing graduate rates 2.3
- Determination by trial and error 7.1
- Determination of profit (natural persons) 5.1
- Difference to sales value 2.2
- Different expense 3.6
- Differentiated calculation of cash flow 9.3
- Direct cost centre costs 3.7
- Direct cost centre costs 3.7
- Direct costs 3.7
- Discount factor 9.3
- Discount factor 9.3
- Discount factor (DF) 9.4
- Discounting 9.3
- Discounting 9.3

- Disproportional output 3.3
- Disproportional variable costs 3.2
- Double-entry bookkeeping 5.1
- Drawings 5.2
- Drawings in kind 5.2
- Drawings of output 5.2
- Dynamic (multi period) 7.1

E

- Earning capacity value 2.1
- Earning capacity value 3.4
- Economic goods 5.2
- Effective interest load 8.2
- Effective yield 9.5
- Efficiency measures of farm business 6.1
- Efficiency measures of farms 6.1
- Elements of the annual account 5.2
- End-of-period (closing) balance sheet 5.2
- Equity capital 5.2
- Equity capital formation 6.4
- Equity capital ratio 6.4
- Equity-to-fixed assets ratio 6.4
- Equivalent annuity 9.5
- Excess liquidity 6.3
- Expense 5.1
- Expense different from costs 3.6
- Expense farm business 6.1
- External financing 8.1
- Extraordinary expenses 5.3
- Extraordinary result 5.3
- Extraordinary revenues 5.3

F

- Factors of financial mathematics 9.4
- Farm 1.1
- Farm budgeting 7.2
- Farm Business 1.1
- Farm classification according to income sources 1.1
- Farm enterprise, farm activity 1.1
- Farm Enterprises 4.1
- Farm machinery and implements 1.2
- Field inventory 1.2
- Final value 9.3
- Final value annuity factor (FVAF) 9.4
- Final value factor (FVF) 9.4
- Final value factor (FVF) 9.4
- Financial assets 1.2
- Financial bookkeeping 5.1
- Financial bookkeeping 5.1
- Financial expenses 5.3
- Financial plan 8.3
- Financial planning 8.3
- Financial power 6.3

Financial resources from ongoing operations 8.3
 Financial result 5.3
 Financial revenues 5.3
 Financial strength 8.1
 Financing 8.1
 Financing from own resources 8.1
 Financing funds: 8.3
 Financing requirements: 8.3
 First rate liquidity: 6.3
 Fixed assets 5.2
 Fixed costs 3.2
 Fixed costs 3.5
 Fixed costs 3.5
 Fixed values 2.3
 Flow of funds analysis 8.1
 Flow of payments 9.3
 Forage area 1.2
 Formal balance sheet continuity 5.1
 Full cost pricing 3.8
 Full-time farm without any or with little extra 1.1
 Full-time farms 1.1
 Full-time farms with extra income 1.1
 Future situation calculation 7.1

G

Going-concern value 2.3
 Gross investment 9.1
 Gross margin 4.3
 Gross margin acc. To marginal value principle 4.3
 Gross margin accounting (in a narrower sense) 3.8
 Gross margin accounting (in a wider sense) 3.8
 Gross margin applied in practice 4.3
 Gross productivity 6.5
 Group valuation 2.3
 Guarantee 8.2

H

Hidden reserves 5.2

I

Ideal standard costing 3.5
 Imparity principle 5.1
 Important items of a profit and loss account 5.3
 Important items of the balance sheet 5.2
 Imputed costs 3.5
 Imputed payback period 6.3
 Inability to pay 6.3
 Incidental purchase costs 2.3
 Income from labour 6.4
 Increasing balance method of depreciation 2.3
 Indirect cost centre costs 3.7
 Individual valuation 2.3

Inpayment 5.1
 Inpayments 6.3
 Inpayments 9.3
 Input of labour 1.2
 Input of means of production 4.1
 Insolvency 6.3
 Instalment loan 8.2
 Intensity 4.2
 Intensity 6.5
 Interest revenue of the total capital 6.1
 Interim balance sheet 5.2
 Internal balance sheet 5.2
 Internal balance sheet 5.2
 Internal financing 8.1
 Internal interest on principal 9.5
 Internal rate of discount 9.3
 Internal rate of return 9.5
 Interpretation of the equivalent annuity 9.5
 Interpretation of the internal rate of return 9.5
 Interpretation of the net present value 9.5
 Intra-farm output 3.3
 Inverse valuation 2.3
 Investment 9.1
 Item of property (asset) 5.2

J

Job order cost accounting 3.8
 Junior capital 5.2

L

Labour 1.2
 Labour & Services 1.2
 Labour capacity 1.2
 Labour costs 3.1
 Labour density 1.2
 Labour input 1.2
 Labour productivity 4.2
 Labour requirement 1.2
 Land 1.2
 Leasing 8.1
 Legal reserve 5.2
 Legal rights 1.2
 Level of planning 7.1
 Liabilities 5.2
 Liabilities 5.2
 Limit for debt service 6.3
 Linear programming (LP) 7.4
 Liquid cash resources 6.3
 Liquidation value 2.2
 Liquidity 6.3
 Liquidity at a certain point of time 6.3
 Liquidity crunch 6.3
 Liquidity crunch 6.3

Liquidity over a period of time 6.3
Livestock 1.2
Livestock 5.2
Loan 8.2
Loan with final maturity: 8.2
Loss brought forward 5.2
Loss for the year 5.2
Lower going-concern value 2.3

M

Main forage area 1.2
Main output 3.3
Main output 3.5
Marginal costs 3.8
Marginal profit 3.8
Marginal revenue 3.8
Marginal yield 3.8
Market or stock market value 2.3
Market value 2.1
Market value 3.4
Marketable output 3.3
Marketable output 4.1
Material balance sheet continuity 5.1
Material credit worthiness 8.2
Mean annual surplus 9.5
Mean capital employed 9.2
Mean equity capital employed 9.2
Medium-term liquidity 6.3
Method of internal rate of return 9.5
Methods of valuation 2.3
Money budget 8.3
Money deficit 6.3
Money deficit 8.1
Money surplus 6.3
Money surplus 8.1
Multi-period investment appraisal 9.3

N

Necessary business property 5.2
Necessary private property 5.2
Net Benefit - Investment Ratio (NBIR) 9.5
Net Benefit Increase (NBI) 9.5
Net disinvestment 9.1
Net flow of payments 9.3
Net income 5.2
Net income / loss for the year 5.3
Net investment 9.1
Net present value 9.5
Net present value 9.5
Net present value method 9.5
Net productivity 6.5
Net profit 6.1
Net profitability 6.2

Net revenue 9.2
Net revenue of the business 6.1
Net revenue surplus 6.1
Non-marketable output 3.3
Non-marketable output 4.1

O

Opening balance sheet 5.2
Operating expense 6.1
Operating expenses 5.3
Operating result 6.1
Operating revenue 6.1
Operating revenues 5.3
Optimisation 7.1
Other costs 3.1
Other profit reserves 5.2
Other taxes 5.3
Outlays 5.1
Output 3.3
Output 3.5
Output 4.1
Output 5.1
Outstanding contributions 5.2
Overhead costs 3.2
Overhead costs 3.7

P

Partial calculation 7.1
Partial costing 3.8
Part-time farms 1.1
Pay-off period 9.5
Percentage return on sales 6.4
Period of determination of profit 5.1
Periods and points of time 9.3
Permanent crops 1.2
Permanent crops 1.2
Personal credit worthiness 8.2
Physical productivity 4.2
Planning of long-term financing 8.3
Pledging 8.2
Possibilities of output valuation 3.4
Practical value 2.2
Prepayments (Prepaid expense) 5.2
Present situation calculation 7.1
Present value 9.3
Present value of future profits 2.1
Primary cost types 3.7
Principle of caution 5.1
Principles of adequate and orderly bookkeeping 5.1
Production branch 1.1
Production cost value 2.1
Production cost value 2.1
Production costs or costs of establishment 2.3

Production factors 1.2
 Production factors: Land & Assets 1.2
 Production threshold 4.3
 Productivity 4.2
 Productivity 6.5
 Productivity 6.5
 Profit 6.1
 Profit and loss account 5.3
 Profit brought forward 5.2
 Profit reserves 5.2
 Profit/loss 5.3
 Profitability 4.2
 Profitability 6.2
 Profitability coefficient 6.2
 Profitability of capital invested 6.2
 Profitability of labour input 6.2
 Profitability of owners' equity capital 6.2
 Profitability of tenant-type capital invested 6.2
 Profitability threshold 4.3
 Profitability 6.5
 Programme Planning 7.3
 Programme planning I 7.3
 Programme planning II 7.3
 Progressively rising variable costs 3.5
 Progressively rising variable costs 3.5
 Proportional costs 3.5
 Proportional output 3.3
 Proportional variable costs 3.2
 Provisions 5.2
 Purchase costs 2.3
 Purchase price 2.3
 Purchase value 2.1
 Purchase values 2.1
 Purpose of the annual account 5.2

Q

Quantification of farm enterprises 4.1

R

Rate of obsolescence 6.4
 Rate of profit 6.4
 Rate of return on owners' equity capital 9.2
 Rate of return on total capital (on investment) 9.2
 Ratio of borrowed capital to total capital 6.4
 Realizable value 2.1
 Realization principle 5.1
 Receipts 5.1
 Redeemable loan 8.2
 Reduced value 2.2
 Reducing balance method of depreciation 2.3
 Reference to one or more periods 7.1
 Reference to period 7.1
 Regressive costs 3.5

Reinforced personal credits 8.2
 Reinstatement Value 2.2
 Re-investment 9.1
 Relative cost value 2.1
 Relative cost value 3.4
 Relative production value 2.1
 Relative selling value 2.1
 Relative selling value 3.4
 Rental value of the apartment/building 5.2
 Replacement cost value 2.1
 Replacement cost value 3.4
 Replacement investment 9.1
 Replacement value 2.1
 Reproduction cost value 2.1
 Requirement of production factors 4.1
 Requirements of non-marketable products 4.1
 Resale value 2.1
 Reserve for debt service 6.3
 Reserve for own shares 5.2
 Result of ordinary activities 5.3
 Result reserves 5.2
 Return on employed capital 9.2
 Return on owners' equity capital 9.2
 Return to owners' equity capital 6.1
 Return to total labour 6.1
 Return to unpaid labour 6.1
 Revenue 5.1
 Revenue of farm business 6.1
 Right of lien 8.2

S

Sales value 2.1
 Sales values 2.1
 Second rate liquidity: 6.3
 Secondary cost types 3.7
 Secondary output, Spin-off output 3.5
 Section of farm 1.1
 Selection of the appropriate value 3.4
 Selling value 2.1
 Sentimental value 2.2
 Services 1.2
 Short-term liquidity 6.3
 Single-entry bookkeeping 5.1
 Soil amelioration 1.2
 Special balance sheets 5.2
 Special costs 3.2
 Special costs 3.7
 Special Costs 4.1
 Special depreciation allowance 2.3
 Special item with accrual character 5.2
 Special operation value 2.2
 Spin-off output 3.3
 Stability 6.4

Stability of income 6.4
 Statement of assets and liabilities 5.2
 Statement of assets and liabilities 5.2
 Static 7.1
 Static investment appraisal 9.2
 Statutory reserves 5.2
 Stocks 1.2
 Straight-line method of depreciation 2.3
 Structure of a profit and loss account 5.3
 Subdivision of a profit and loss account 5.3
 Subscribed capital 5.2
 Substitution value 2.1
 Substitution value 3.4
 Sum of income from all type of income 6.4
 Sum-of-the-year-digits method of depreciation 2.3
 Supplementary forage area 1.2
 Supplier credit 8.2
 Surplus comparison 7.1

T

Tasks of the bookkeeping 5.1
 Tax balance sheet 5.2
 Tax result 5.3
 Taxes from income and revenue 5.3
 Terms for the preparation of balance sheets 5.2
 Third rate liquidity: 6.3
 Time-span 1.2
 To capitalise 5.2
 To carry as a liability 5.2
 Total calculation 7.1
 Total capital profitability 6.2
 Total cost method 3.8
 Total farm area 1.2
 Total Gross Margin 4.4
 Total income 6.4
 Total interest revenue 6.1
 Total labour profitability 6.2
 Total-cost accounting format 5.3
 Trade credit 8.2
 True and correct presentation of balance sheet 5.1
 True personal credits 8.2
 Type of calculation 7.1
 Types of balance sheets 5.2
 Types of credit 8.2

U

Unambiguous presentation of balance sheet 5.1
 Unappropriated earnings 5.2
 Unchangable costs 3.5
 Unchangable costs 3.5
 Unit-of-production method of depreciation 2.3
 Unpaid labour profitability 6.2
 Use of durable means of production 3.1

V

Valuation adjustment 2.3
 Valuation by average method 2.3
 Valuation by Fifo-method 2.3
 Valuation by Lifo-method 2.3
 Value added 6.1
 Value of collateral 2.2
 Value of the effect of crop rotation 3.4
 Value productivity 4.2
 Value productivity 6.5
 Variability according to scale of production 3.2
 Variable costs 3.5
 Voluntary business property 5.2

Figures:

Classification of costs 3.2
 Classification of Output 3.3
 Efficiency measures of farm business 6.1
 Efficiency measures of farms 6.1
 Gross Margin Calculation 4.3
 Profitability measures for farm enterprises 4.3
 Results of the job order cost accounting 3.8
 Various cost curves according to output 3.2

А

Адаптация стоимости 2.3
Актив 5.2
Амортизация 2.3
Анализ дохода 6.4
Анализ структуры капитала 6.4
Анализ структуры основных средств 6.4
Анализ структуры покрытия 6.4
Аннуитетный заем: 8.2
Аннуитетный фактор 9.4
Арифмет. Дегрессивные (ОВИ) дигитальное 2.3

Б

Баланс 5.2
Баланс имущественного состояния 5.2
Балансовая прибыль 5.2
Балансовая стоимость 2.3
Балансовые потери 5.2
Бессменные культуры 1.2
Бланковые кредиты 8.2
Бухгалтерский учет на предприятии 5.1

В

Важные статьи счета прибылей и убытков 5.3
Валовой доход 6.1
Валовые инвестиции 9.1
Ведение операционных счетов 5.1
Вексель 8.2
Взносы 6.3
Вид расчетов 7.1
Виды баланса 5.2
Внешнее финансирование 8.1
Внутреннее начисление % % на капитал 9.5
Внутреннее финансирование 8.1
Внутренние производственные результаты 3.3
Внутренний баланс 5.2
Внутренняя процентная ставка (ВПС) 9.5
Внутренняя рендита 9.5
Возмещение заемного капитала 6.4
Возмещение капиталовложений 6.4
Возможности оценки производственных 3.4
Восстановительная стоимость 2.1
Восстановительная стоимость 2.1
Вторичные виды расходов 3.7
Выбор соответствующей стоимости 3.4
Выплаты 5.1
Выплаты 6.3
Выплаты 9.3
Выпуск продукции 4.1
Выпуск продукции 5.1
Выпуск рыночной продукции 4.1
Выручка 5.1

Выручка от вложенн. Собственного капитала 9.2
Выручка от вложенного капитала 9.2
Выручка от процентов на собственный капитал 6.1
Выручка от совокупного капитала 6.1
Выручка от совокупного труда 6.1
Выручка от труда неоплачиваемой рабоч.
Силы 6.1
Выручка предприятия 5.3
Выручка предприятия 6.1

Г

Геометрически дигрессивное ОВИ 2.3
Годовой баланс 5.2
Годовой остаток / дефицит 5.3
Групповая оценка 2.3

Д

Двойная система бухгалтерского учета 5.1
Дегрессивное списание 2.3
Денежная смета 8.3
Денежные расходы 3.5
Денежный остаток 6.3
Депозиты 5.2
Депозиты негласных компаньонов 5.2
Дефицит года 5.2
Дефицит денег 6.3
Дефицит денег 8.1
Дефицит, не возмещен. собствен. капиталом 5.2
Динамический (мультипериодический) 7.1
Дисконтирование 9.3
Дифференцированное определение Cash flow 9.3
Доля заемного капитала 6.4
Доля маржинального покрытия 6.4
Доля прибыли в процентах 6.4
Доля собственного капитала 6.4
Дополнительные под кормовыми культурами 1.2
Дополнительные расходы 3.6
Дополнительные расходы на приобретение 2.3
Дополнительный производственный результат 3.5
Достоверность баланса 5.1
Достоверность бухгалтерского учета 5.1
Доход имеющийся в распоряжении 6.4
Доход от промысла 6.4
Доход предприятия 6.1
Дочернее производство 1.1

З

Зависимость расходов от планирования 3.2
Заготовительная стоимость 2.1
Задачи бухгалтерского учета 5.1
Заключительный баланс 5.2
Закупочная стоимость 2.1

Закупочная цена 2.3
Залог 8.2
Залоговое право 8.2
Замещенная стоимость 3.4
Занесение в актив 5.2
Занесение в пассив 5.2
Заниженная стоимость 2.2
Запасы 1.2
Затраты производства 5.3
Затраты рабочего времени 1.2
Затраты рабочей силы 1.2
Зачисление в резерв 5.2
Здания и строительные сооружения, 1.2
Земельные владения 1.2

И

Идентичность баланса 5.1
Избыточная ликвидность 6.3
Издержки производства 2.3
Изложение важных статей расходов 5.2
Изменение собств. капитала пред-мателя 6.4
Изменяемость расходов 3.2
Изменяющиеся расходы 3.5
Изъятие наличности (денег) 5.2
Изъятие продукции 5.2
Изъятия из резерва 5.2
Изъятия 5.2
Имущественный статус 5.2
Имущество 1.2
Имущество в отрасли животноводства 5.2
Инвестиции на замену оборудования 9.1
Инвестиции нетто 9.1
Инвестиция 9.1
Индивидуальная оценка 2.3
Интенсивность 4.2
Интенсивность 6.5
Интерпретация внутренней процентной ставки 9.5
Интерпретация чистой наличной стоимости 9.5
Интерпретация эквивалентного аннуитета 9.5
Иные резервы из прибыли/итогов работы 5.2
Использование долговрем. средств произ-ва 3.1
Использование краткосроч. средств пр-ва 3.1
Использование средств производства 4.1
Исчерпание границы обслуживания долга 6.3

К

Капитализированная прибыль 3.4
Капиталоемкость 6.4
Классификация кредитов 8.2
Классификация методов планирования про-ва 7.1
Классификация предприятий по характеру дохода 1.1

Количественная производительность 6.5
Консолидированный баланс 5.2
Константные расходы 3.5
Констатирующий расчет 7.1
Конткоррентный кредит 8.2
Косвенные расходы по месту возникновения 3.7
Коэффициент наращивания 9.3
Коэффициент наращивания (КН) 9.4
Коэффициент рентабельности 6.2
Кредит 8.2
Кредит клиенту 8.2
Кредит торговцу 8.2
Кредитоспособность 8.1
Кредитоспособность 8.2
Кредиты под залог реальных ценностей 8.2
Кредиты, обеспеченные имуществом 8.2
Критерии принятия решений 7.1
Критерий аннуитета 9.5
Критерий метода внутренней процент. ставки 9.5
Критерий наличной стоимости капитала 9.5

Л

Лизинг 8.1
Ликвидационная стоимость 2.2
Ликвидность 6.3
Ликвидность 1-ой степени: 6.3
Ликвидность 2-ой степени: 6.3
Ликвидность 3-ей степени: 6.3
Ликвидность на определенное время 6.3
Ликвидность на определенную дату 6.3
Ликвидность наличности 6.3
Линейное программирование 7.4
Линейные (постоянные) амортизац. списания 2.3
Любительская цена 2.2

М

Маржа 4.3
Маржа по практическому методу 4.3
Маржа по принципу предельной стоимости 4.3
Материальная кредитоспособность 8.2
Материальные ценности 5.2
Машины и орудия 1.2
Меньшая частичная цена 2.3
Метод аннуитета 9.5
Метод внутренней процентной ставки 9.5
Метод общих расходов 3.8
Метод общих расходов 5.3
Метод расходов по обороту 3.8
Метод расходов по обороту 5.3
Метод чистой наличной стоимости 9.5
Методы оценки 2.3
Многолетние культуры 1.2
Многопериодический учет инвестиций 9.3

Н

На краткий срок 6.3
На средний срок 6.3
Надежность финансирования 6.3
Накладные расходы 3.2
Накладные расходы 3.7
Налоги на доход и выручку 5.3
Натуральная производительность 4.2
Натуральные изъятия 5.2
Начальный баланс 5.2
Начисление процентов на собственный капитал 9.2
Начисление процентов на совокупный капитал 9.2
Начисление сложных процентов 9.3
Невнесенные паи 5.2
Недостаток в осн. и оборотных средствах 5.2
Неизменные расходы 3.5
Неликвидность 6.3
Необходимое личное имущество 5.2
Необходимое производственное имущество 5.2
Неплатежеспособность 6.3
Неполная ликвидность 6.3
Непредвиденная выручка 5.3
Непредвиденные затраты 5.3
Непредвиденный результат 5.3
Непропорционально переменные расходы 3.2
Непропорциональные производств. Результаты 3.3
Непропорциональные расходы 3.5
Неходовые производственные результаты 3.3
Новая стоимость 2.2

О

Обеспечение кредита 8.2
Область планирования 7.1
Оборотное определение стоимости 2.3
Оборотные средства 5.2
Образование собственного капитала 6.4
Общая калькуляция 7.1
Общая маржа 4.4
Общая площадь под кормовыми культурами 1.2
Общая стоимость 2.1
Общая стоимость 3.4
Общая сумма паевых взносов 5.2
Общие расходы по месту возникновения 3.7
Объем труда 1.2
Обязательный резерв 5.2
Обязательства 5.2
ОВИ с уменьшающейся штафельной нормой 2.3
Ожидаемая стоимость 2.1
Окончательная стоимость 9.3
Определ. параметры технол. производства 4.1

Определение прибыли (физических лиц) 5.1
Оптимальное программирование 7.1
Основной вид производственной деятельности 3.5
Основные производственные результаты 3.3
Основные расходы 3.6
Основные средства предприятия 5.2
Особая статья с долей резерва 5.2
Особое списание 2.3
Остаток активов 8.1
Остаток года 5.2
Остаток денег 8.1
Остаток долгов 8.1
Относительная закупочная стоимость 2.1
Относительная продажная цена 2.1
Относительная стоимость покупки 3.4
Относительная цена изготовителя 2.1
Относительная цена продажи 3.4
Отрасль производства 1.1
Отрезки времени (периоды) и время 9.3
Отчисления по производительности 2.3
Оценка по методу Fifo 2.3
Оценка по методу Lifo 2.3
Оценка по методу усреднения 2.3
Очищенный доход 6.1

П

Пассив 5.2
Первичные виды расходов 3.7
Передача прав обеспечения 8.2
Переменные расходы 3.5
Перенос потерь 5.2
Перенос прибыли 5.2
Перепродажная стоимость 2.1
Период 7.1
Период определения размера прибыли 5.1
Персональная кредитоспособность 8.2
Писсив 5.2
Планово-зависимые расходы 3.2
Планово-независимые расходы 3.2
Плановый учет 7.1
Платежные поступления нетто 9.3
Плотность рабочей силы 1.2
Площади под главными кормовыми культурами 1.2
Подкрепленные персональные кредиты 8.2
Подлинный доход за определенный период 6.1
Подписной капитал 5.2
Подтоварный кредит 8.2
Полевой инвентарь 1.2
Понятия составления баланса 5.2
Порог производства 4.3
Послеотчетный капитал 5.2
Постоянные расходы 3.2
Постоянные расходы 3.5

Поступления 5.1
Поступления 9.3
Поток платежей 9.3
Потребительская стоимость 2.2
Потребность в рабочем времени - 1.2
Потребность в факторах 4.1
Потребность в финансировании: 8.3
Права 1.2
Предел обслуживания долга 6.3
Предел рентабельности 4.3
Предельная выручка 3.8
Предельная прибыль 3.8
Предельные расходы 3.8
Предельный доход 3.8
Предмет имущества 5.2
Предполагаемая стоимость 2.1
Предприятие 1.1
Предприятие с дополнительным доходом 1.1
Предприятия с основным источником дохода 1.1
Предприятия с побочным доходом 1.1
Предприятия с полным доходом 1.1
Прекращение платежей 6.3
Прибыль 6.1
Прибыль / убыток соответственно 5.3 -
Прибыль предпринимателя 6.1
Прибыльность 6.5
Признаки многопериодических расчетов 9.3
Признаки статического расчета инвестиций 9.2
Применение постоянной стоимости 2.3
Принцип импаритета 5.1
Принцип материальной преемственности 5.1
Принцип осмотрительности 5.1
Принцип реализации 5.1
Принципы достоверности бухгалтерского учета 5.1
Приход 5.1
Программное планирование 7.3
Программное планирование I 7.3
Программное планирование II 7.3
Прогрессивно растущие расходы 3.5
Прогрессивное списание 2.3
Прогрессивные расходы 3.5
Продажная стоимость 2.1
Продолжительность рабочего времени 1.2
Продуктивность 6.5
Продуктивность брутто 6.5
Продуктивность нетто 6.5
Продуктивность, выраженная в стоимости 6.5
Продукция для внутреннего производства 4.1
Производительность 4.2
Производительность капитала 4.2
Производительность с единицы площади 4.2
Производительность труда 4.2
Производительность стоимости 4.2

Производственная особая стоимость 2.2
Производственное имущество (облаг. Налог.) 5.2
Производственные площади (ПП) 1.2
Производственные расходы 6.1
Производственные результаты (ПР) 3.3
Производственные факторы 1.2
Производственные факторы: земля и имущество 1.2
Производство 1.1
Производство для внутренних нужд 4.1
Промежуточный баланс 5.2
Пропорциональные переменные расходы 3.2
Пропорциональные расходы 3.5
Пропорциональные результаты деятельности 3.3
Простая система бухучета (сольдирование) 5.1
Процентная скидка 9.3
Прочие налоги 5.3
Прочие расходы 3.1
Прочие расходы 3.6
Прямые расходы 3.7
Прямые расходы по месту их возникновения 3.7

Р

Разграничение затрат и поступлений между смежными периодами в пассиве 5.2
Разделенная стоимость 2.2
Размер залога по ссуде 2.2
Размеры доходности предприятия 6.1
Размеры рентабельности предприятия 6.1
Разница между рыночной стоимостью 2.2
Разность чистой выручки 6.1
Распределение расходов 3.2
Расходы 3.1, 3.5, 4.1, 5.1
Расходы за услуги, 3.1
Расходы на замещение 2.1
Расходы на использование капитала 3.1
Расходы на оплату труда 3.1
Расходы на приобретение 2.3
Расходы предприятия 6.1
Расходы, равные затратам 3.6
Расчет движения денежных средств и капитала 8.3
Расчет маржи (в узком смысле) 3.8
Расчет нормативных расходов 3.5
Расчет плановых расходов 3.5
Расчет по марже (в широком смысле) 3.8
Расчет фактических расходов 3.5
Расчетная процентная ставка 9.3
Расчетные расходы 3.5
Расчетный период погашения 6.3 -
Расчеты по периодам 7.1
Реальная рыночная цена 2.1
Реальная стоимость 2.2

Регрессивные расходы 3.5
Резерв капитала 5.2
Резерв обслуживания долга 6.3
Резервы для собственных паев 5.2
Резервы прибыли 5.2
Резервы результатов работы 5.2
Результат налогообложения 5.3
Результат обычной хозяйственной деятельности 5.3
Реинвестиции 9.1
Рендита 6.2
Рендита (внутренняя) 9.5
Рендита основного капитала арендатора 6.2
Рентабельность 4.2
Рентабельность 6.2
Рентабельность вложенного капитала 6.2
Рентабельность капитала 6.2
Рентабельность нетто 6.2
Рентабельность оборота 6.4
Рентабельность собственного капитала 6.2
Рентабельность совокупного капитала 6.2
Рентабельность совокупного труда 6.2
Рентабельность труда 6.2
Рентабельность труда 6.2
Ручательство 8.2
Рыночная и биржевая стоимость 2.3
Рыночная стоимость 2.1

С

С уступкой требований 8.2
Самостоятельно определяемое имущество 5.2
Сводная таблица финансирования 8.1
Сводный баланс движения капитала 8.1
Сельскохозяйственные используемые угодья 1.2
Скот 1.2
Скрытые резервы 5.2
Смета предприятия 7.2
Собственное финансирование 8.1
Собственный капитал 5.2
Совокупная выручка от процентов 6.1
Совокупный доход 6.4
Сокращение инвестиций нетто 9.1
Сопутствующие производственные результаты 3.3
Составные части годового отчета 5.2
Специальные балансы 5.2
Специальные расходы 4.1
Специальные расходы 3.2
Специальные расходы 3.7
Списание до низшей частичной стоимости 2.3
Сравнение доходов и расходов 7.1
Сравнение затрат 7.1
Сравнительная маржа 4.4
Сравнительная маржа 7.3
Средний вложенный капитал 9.2

Средний годовой излишек 9.5
Средняя оценка 2.3
Средства финансирования: 8.3
Средний вложенный собственный капитал 9.2
Срок амортизации 9.5
Ссуда с погашением 8.2
Ссуда с погашением в установленный срок 8.2
Ссуды 8.2
Ссуды с конечной оплатой 8.2
Стабильность 6.4
Стабильность в сфере прибыли 6.4
Статистический 7.1
Статический учет инвестиций 9.2
Статьи разграничения учета между смежными периодами в активе 5.2
Статьи расхода, различные по издержкам 3.6
Степень задолженности. 6.4
Степень износа 6.4
Стоимость замены 2.1
Стоимость найма жилища 5.2
Стоимость переработки 3.4
Стоимость производственных затрат 2.1
Стоимость расходов на замену 3.4
Стоимость реализации 2.1
Стоимость сбиты 2.1
Стоимость севооборота 3.4
Структура счета прибылей и убытков 5.3
Сумма поступлений по видам 6.4
Суммарный фактор начисления процентов 9.4
Суть технологии производства 4.1
Существующая рыночная стоимость 2.2
Счет прибылей и убытков 5.3

Т

Таблица: размеры доходности предприятия 6.1
Таблица: размеры рентабельности предприятия 6.1
Таблица: результаты учета затрат по носителям 3.8
Технология производства 1.1
Торговый баланс 5.2
Торговый кредит 8.2
Труд 1.2

У

Увеличение стоимости 2.3
Улучшение земель 1.2
Упорядочение стоимости 2.3
Условно переменные расходы 3.2
Услуги 1.2
Уставные резервы 5.2
Учет затрат по месту их возникновения 3.7
Учет затрат по укрупненным частям 3.8

Учет и калькулирование 3.8
Учет по носителям и периодам 3.8
Учет расходов на единицу продукции 3.8
Учет расходов по видам 3.6
Учет расходов по носителям 3.8

Ф

Фактическая стоимость 9.3
Фактическая стоимость нетто (ФСН) 9.5
Фактический процент 8.2
Фактический процентный доход 9.5
Фактический учет 7.1
Фактор восстановления капитала 9.4
Фактор восстановления капитала (ФВК) 9.4
Фактор дисконтирования 9.3
Фактор дисконтирования (ФД) 9.4
Фактор итоговой стоимости (ФИС) 9.4
Фактор капитализации (ФК) 9.4
Фактор процентной скидки 9.3
Фактор распредел. остаточной стоимости (ФРОС) 9.4
Филиал 1.1
Финансирование 8.1
Финансовая выручка 5.3
Финансовый план 8.3
Финансовое (долгосрочное) планирование 8.3
Финансовое планирование 8.3
Финансовое счетоводство 5.1
Финансово-математические факторы 9.4
Финансовые затраты 5.3
Финансовые средства 1.2
Финансовые средства из текущего производст. 8.3
Финансовый результат 5.3
Фондоёмкость капитала 6.4
Формальная непрерывность баланса 5.1
Формы кредита 8.2
Функции годового отчета 5.2

Х

Ходовые производственные результаты 3.3
Хозяйственный баланс 5.2

Ц

Целевые отчисления 5.2
Цена изготовителя 2.1

Ч

Частичная калькуляция 7.1
Частичная стоимость 2.3
Четкость баланса 5.1
Чистая наличная стоимость (ЧНС) 9.5

Чистый доход 9.2
Чистые персональные кредиты 8.2
Чистый доход 6.1

Э

Эквивалентный аннуитет 9.5

Benefit-Cost Ratio (BCR) 9.5
Cash flow 6.3
Cash flow 8.1
Cash flow 9.3
Net Benefit - Investment Ratio (NBIR) 9.5
Net Benefit Increase (NBI) 9.5

Схемы:

Схема: динамика расходов 3.2
Схема: Классификация производственных результатов и их оценка 3.3
Схема: Классификация расходов 3.2
Схема: Показатели рент-сти произв. технологий 4.3
Схема: Расчет маржи 4.3

Ա

Ակտիվներ 5.2
Ակտիվների ճանաչումը 5.2
Ակտիվների կառուցվածքի վերլուծությունը 6.4
Ակտիվների և կապիտալի շարժի հաշվեկշիռ 8.1
Ամբողջական շարքի ներկա արժեք 9.3
Ամորտիզացիա (մաշվածություն) 2.3
Այլ ծախսեր 3.1, 3.6
Այլ հարկեր 5.3
Այլընտրանքային արժեք 2.1
Այլընտրանքային արտադրական ծախսումներ 2.1
Անասնապահության բնագավառի ակտիվներ 5.2
Անհատական գնահատում 2.3
Անհրաժեշտ անձնական գույք 5.2
Անհրաժեշտ ձեռնարկատիրական գույք 5.2
Անձնական վարկունակություն 8.2
Անվճարունակություն 6.3
Անուփոփոց գործակից 9.4
Անուփոփոց չափորոշիչը 9.5
Անուղղակի ծախսեր 3.2, 3.7
Անփոփոխ ծախսեր 3.5
Աշխատանքի շահութաբերությունը 6.2
Աշխատուժի առկայությունը 1.2
Աշխատուժի ծախս 1.2
Աշխատանք 1.2
Աշխատանք և ծառայություններ 1.2
Աշխատանքային ծախսումներ 3.1
Աշխատանքի արտադրողականություն 4.2
Աշխատանքի ծավալը 1.2
Աշխատաժամանակի ծախս 1.2
Աշխատաժամանակի պահանջարկ 1.2
Աշխատաժամանակի տևողությունը 1.2
Ապագա եկամուտների կապիտալացված արժեք 2.1, 3.4
Ապրանքային վարկ 8.2
Ապրանքային (վաճառահանվող) արտադրանք 3.3, 4.1
Ապրանքներ 5.2
Առաջնային ծախսեր 3.7
Առկա ֆինանսական միջոցները 8.3
Առևտրային վարկ 8.2
Առևտրային հաշվեկշիռ 5.2
Աստիճանական նվազող ամորտիզացիա 2.3
Ավանդներ 5.2
Ավելացված արժեք 6.1
Ավելցուկային իրացվելություն 6.3
Արդյունավետ տոկոսադրույք 8.2, 9.5
Արժեքային տեսքով արտահայտված արտադրողականություն 4.2
Արժեքի հակադարձ որոշումը 2.3
Արժեքի ճշգրտումները 2.3, 2.3
Արտադրական գործընթաց 1.1
Արտադրական գործընթացի գնահատման չափանիշները 4.1
Արտադրական գործընթացի եուրությունը 4.1
Արտադրական գույքը 1.2
Արտադրական ինքնարժեք 2.1, 2.3
Արտադրական ծախսեր 6.1
Արտադրական ծախսումների հանրագումարը 2.1
Արտադրական հաշվառում 5.1

Արտադրական հատուկ արժեք 2.2
Արտադրանք (աշխատանքներ, ծառայություններ) 3, 3.3
Արտադրանքի գնահատման հնարավորությունները 3.4
Արտադրանքի թողարկում (Output) 4.1
Արտադրանքի համամասնական թողարկում 3.3
Արտադրանքի հարաբերական ինքնարժեք 2.1
Արտադրանքի միավորի ինքնարժեքի հաշվառում 3.8
Արտադրանքի ոչ համամասնական թողարկում 3.3
Արտադրողականություն՝ միավոր տարածության հաշվով 4.2
Արտադրողականություն 4.2, 6.5
Արտադրողականություն՝ արժեքային արտահայտությամբ 6.5
Արտադրողականություն՝ բնեղեն արտահայտությամբ 6.5
Արտադրության արդյունավետության ցուցանիշները 6.1
Արտադրության գործոնների պահանջարկը 4.1
Արտադրության գործոնները 1.2
Արտադրության գործոնները. հող և արտադրական գույք 1.2
Արտադրության ճյուղ 1.1
Արտադրության միջոցների օգտագործում (Input) 4.1
Արտադրության նախահաշվի կազմումը 7.2
Արտադրության շեմը 4.3
Արտադրության պլանավորման մեթոդների դասակարգումը 7.1
Արտադրություն 1.1
Արտասովոր դեպքերից կորուստներ 5.3
Արտասովոր դեպքերից շահույթ / վնաս 5.3
Արտասովոր դեպքերից օգուտներ 5.3
Արտաքին ֆինանսավորում 8.1

Բ

Բազմամյա մշակաբույսեր 1.2
Բաժնեհավաք կապիտալ 5.2
Բարդ տոկոսադրույքի հաշվարկը 9.3
Բարդ տոկոսի հաշվեգրում 9.3
Բարձր տեմպերով աճող փոփոխական ծախսեր 3.5
Բարձր տեմպերով աճող ոչ համամասնական ծախսեր 3.5
Բացասական հաշվեկշիռ 5.2
Բացարձակ իրացվելիություն 6.3
Բերված գուտ արժեք 9.5
Բլանկային վարկեր 8.2
Բնահիշատակի դուրսգրումներ 5.2
Բնական արտադրողականություն 4.2
Բնակարանի/շենքի վարձակալության արժեքը 5.2
Բոլոր տեսակի եկամուտների հանրագումարը 6.4

Գ

Գծային ծրագրավորում 7.1
Գյուղատնտեսական մշակելի հողատարածություններ 1.2
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր (ԳՆՀ) 1.2
Գյուղացիական տնտեսություններ, որոնց եկամտի զգալի մասի աղբյուրը ոչ գյուղատնտեսական գործունեությունն է 1.1
Գյուղացիական տնտեսություններ, որոնց եկամտի հիմնական աղբյուրը գյուղատնտեսական գործունեությունն է 1.1
Գյուղացիական տնտեսություններ, որոնց եկամտի

միակ աղբյուրը գյուղատնտեսական գործունեությունն է 1.1
Գյուղացիական տնտեսությունների դասակարգումն ըստ եկամտի աղբյուրի 1.1
Գնահատման մեթոդները 2.3
Գնահատում ԼԻՖՕ մեթոդով 2.3
Գնահատում միջին կշռված արժեքի մեթոդով 2.3
Գնահատում ՖԻՖՕ մեթոդով 2.3
Գնման գին 2.3
Գործառնական եկամուտ 5.
Գործառնական ծախսեր 5.3
Գրավ 8.2
Գրավադրում՝ առանց գրավի առարկայի տիրապետման 8.2
Գրավի արժեք 2.2
Գրավի իրավունք 8.2
Գրավով ապահովված վարկեր 8.2
Գույքային հաշվեկշիռ 5.2
Գույքով ապահովված վարկեր 8.2

Դ

Դաշտային գույքը 1.2
Դիսկոնտավորման գործակից 9.3
Դիսկոնտավորման գումարային գործակից 9.4
Դիսկոնտավորում 9.3
Դրամական ծախսեր 3.5
Դրամական միջոցների ավելցուկ / պակասուրդ 6.3
Դրամական միջոցների դուրսգրումներ 5.2
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր 9.3
Դրամական միջոցների զուտ հոսքերի տարբերակված որոշումը 9.3
Դրամական միջոցների մնացորդ / պակասուրդ 8.1
Դրամական միջոցների հոսքեր 6.3, 8.1
Դրամական միջոցների հոսքերի նախահաշիվ 8.3
Դրամական միջոցների և կապիտալի հոսքերի հաշվեկշիռ 8.3
Դուրսգրումներ 5.2

Ե

Ելքեր 5.1, 6.3
Ելքեր (արտահոսք) 9.3
Եկամուտ 5.1, 6.1
Եկամտի վերլուծություն 6.4
Եկամտի կայունությունը 6.4
Երաշխիքներով և երաշխավորություններով ապահովված վարկեր 8.2
Երկարաժամկետ ֆինանսավորման պլանավորում 8.3
Երկրորդական արտադրական արդյունք 3.5
Երկրորդային ծախսեր 3.7

Զ

Չեղչման գործակից (ՉԳ) 9.3, 9.4
Չեղչման գումարային գործակից 9.4
Չեղչման նվազագույն (հաշվարկային) դրույք 9.3
Չեղչում 9.3
Չուտ արտադրողականություն 6.5
Չուտ եկամտի ավելցուկ 6.1
Չուտ եկամուտ 6.1
Չուտ ներդրումներ 9.1

Չուտ շահութաբերություն 6.2
Չուտ շահույթ 6.1
Չուտ վճարային հոսքեր 9.3

Ը

Ընդհանուր աշխատանքի հատույցը 6.1
Ընդհանուր աշխատանքի շահութաբերություն 6.2
Ընդհանուր արժեք 2.1
Ընդհանուր արտադրողականություն 6.5
Ընդհանուր արտադրության համախառն շահույթի մարժա 4.4
Ընդհանուր եկամուտ 6.4
Ընդհանուր ծախսերի հաշվառման մեթոդ 3.8
Ընդհանուր կապիտալի գծով զուտ շահույթ 9.2
Ընդհանուր կապիտալի հատույց 6.1
Ընդհանուր կապիտալի շահութաբերության գործակիցը 9.2
Ընդհանուր կապիտալի շահութաբերություն 6.2
Ընդհանուր կապիտալի տոկոսային եկամուտ 6.1
Ընդհանուր պլանավորում 7.1
Ընթացիկ ակտիվներ 5.2
Ընթացիկ ակտիվների օգտագործում 3.1
Ընթացիկ իրացվելիություն 6.3
Ընթացիկ հաշվի վարկավորում (օվերդրաֆտի տրամադրում) 8.2
Ընթացիկ շուկայական արժեք 2.2

Թ

Թաքնված պահուստներ 5.2
Թողարկված արտադրանք 6.1

Ժ

Ժամանակաշրջաններ և ամսաթվեր 9.3
Ժամկետի վերջում միանգամյա մարմաբ փոխառություն 8.2

Ի

Ինտենսիվություն 4.2
Ինտենսիվություն 6.5
Ինքնարժեք 2.1
Ինքնարժեքի համեմատում 7.1
Ինքնարժեքի մասնակի հաշվառում 3.8
Ինքնարժեքի մեջ չհաշվառվող ծախսեր 3.6
Ինքնուրույն որոշվող գույք 5.2
Իրական շուկայական արժեք 2.1
Իրավունքներ 1.2
Իրացման արժեք 2.1
Իրացման հարաբերական արժեք 3.4
Իրացման շահութաբերություն 6.4
Իրացված արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների) ինքնարժեքը 3.6
Իրացված արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների) ինքնարժեքի մեղող 3.8
Իրացվելիության գործակից 1 6.3
Իրացվելիության գործակից 2 6.3
Իրացվելիության գործակից 3 6.3
Իրացվելիության երկարաժամկետ խնդիրներ 6.3

Իրացվելիության կարճաժամկետ խնդիրներ 6.3
Իրացվելիության սկզբունք 5.1
Իրացվելիություն 6.3
Իրացվելիությունը որոշակի ամսաթվի դրությամբ 6.3
Իրացվելիությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում 6.3

L

Լրացուցիչ եկամտի աղբյուրով գյուղացիական տնտեսություններ 1.1
Լրացուցիչ ծախսումներ 3.6
Լրիվ ինքնարժեքի հաշվառում 3.8

Խ

Խմբային գնահատում 2.3

Ծ

Ծախսեր 5.1, 6.1
Ծախսեր, որոնց մեծությունը կախված է պլանավորումից 3.2
Ծախսեր, որոնց մեծությունը կախված չէ պլանավորումից 3.2
Ծախսերի բնույթի (ընդհանուր ծախսերի) մեթոդը 5.3
Ծախսերի գործառույթի (վաճառքի ինքնարժեքի) մեթոդը 5.3
Ծախսերի կախվածությունը պլանավորումից 3.2
Ծախսերի հաշվառումն ըստ արտադրատեսակների 3.8
Ծախսերի հաշվառումն ըստ բնույթի 3.6
Ծախսերի հաշվառումն ըստ գործառույթի 3.7
Ծախսերի մեծության փոփոխությունը՝ կախված արտադրության ծավալից 3.2
Ծախսերի վերագրումն արտադրանքին 3.2
Ծախսերի փոփոխականությունը 3.2
Ծախսումներ 3.1, 3.5, 5.1
Ծառայություններ 1.2
Ծառայությունների դիմաց ծախսումներ/ծախսեր 3.1
Ծրագրային պլանավորում 7.3
Ծրագրային պլանավորում I 7.3
Ծրագրային պլանավորում II 7.3

Կ

Կազմակերպության արժեքը մասնատված վաճառքի դեպքում 2.2
Կազմակերպության արժեքն այն առանձին մասերով վաճառքի դեպքում 2.2
Կազմակերպություն 1.1
Կազմակերպություններում վարվող հաշվապահական հաշվառումը 5.1
Կանխավճարներ (նախավճարներ) 5.2
Կանոնադրական կապիտալ 5.2
Կանոնադրական պահուստներ 5.2
Կապիտալատարություն 6.4
Կապիտալացման գործակից 9.4
Կապիտալի արտադրողականություն (ֆոնդահատույց) 4.2
Կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 6.4
Կապիտալի ներքին տոկոսային փոխհատուցում 9.5
Կապիտալի շահութաբերություն 6.2
Կապիտալի վերականգնման գործակից 9.4
Կապիտալի օգտագործման ծախսեր 3.1

Կառավարչական հաշվառում 5.1, 5.1
Կերային մշակակաբույսերի տակ գտնվող հիմնական հողատարածություններ 1.2
Կերային մշակակաբույսերի տակ գտնվող լրացուցիչ հողատարածություններ 1.2
Կոմանդիտիստների ավանդները 5.2
Կուտակված շահույթ / վնաս 5.2

Յ

Յամադրելի համախառն շահույթի մարժա 7.3
Յամախառն շահույթի համադրելի մարժա 4.4
Յամախառն շահույթի մարժա 4.3, 6.4
Յամախառն շահույթի մարժա՝ համաձայն սահմանային արժեքի սկզբունքի 4.3
Յամախառն շահույթի մարժայի գործնական կիրառությունը 4.3
Յամախառն ներդրումներ 9.1
Յամախմբված հաշվեկշիռ 5.2
Յամամասնական ծախսեր 3.5
Յամամասնական փոփոխական ծախսեր 3.2
Յամապատասխան արժեքի ընտրությունը 3.4
Յամարժեք անուիտետ 9.5
Յամարժեք անուիտետի մեկնաբանումը 9.5
Յաշվապահական հաշվառման արժանահավատությունը 5.1
Յաշվապահական հաշվառման կրկնակի գրանցմամբ վարման համակարգ 5.1
Յաշվապահական հաշվառման նպատակը 5.1
Յաշվապահական հաշվառման վարման պարզ համակարգ 5.1
Յաշվապահական հաշվառում վարելու սկզբունքները 5.1
Յաշվապահական հաշվեկշիռ 5.2
Յաշվապահական հաշվեկշռի կազման ժամանակ կիրառվող հասկացությունները 5.2
Յաշվապահական հաշվեկշռի կարևոր հողվածները 5.2
Յաշվառման որոշակի օղակի չվերագրվող անուղղակի ծախսեր 3.7
Յաշվառման որոշակի օղակի վերագրվող անուղղակի ծախսեր 3.7
Յաշվարկային ծախսեր 3.5
Յաշվեկշռային արժեք 2.3
Յաշվեկշռային արժեքի բարձրացում 2.3
Յաշվեկշռի արժանահավատությունը 5.1
Յաշվեկշռի բովանդակության նկատմամբ հետևողականությունը 5.1
Յաշվեկշռի հասկանալիությունը 5.1
Յաշվեկշռի հետևողականությունը 5.1
Յաշվեկշռի ձևի նկատմամբ հետևողականությունը 5.1
Յաշվեկշռի տեսակները 5.2
Յաշվենկատության սկզբունքը 5.1
Յաշվետու տարվա զուտ շահույթ / վնաս 5.2
Յաստատուն դրույքների կիրառումը 2.3
Յաստատուն ծախսեր 3.2, 3.5
Յասույթ 5.1
Յավասարաչափ տարեկան բաշխման գործակից 9.4
Յավելաճի գործակից (ՅԳ) 9.3, 9.4
Յավելածի գումարային գործակից 9.4
Յատկացումներ պահուստին 5.2
Յատուկ ամորտիզացիոն մասհանումներ 2.3
Յատուկ ծախսեր 3.7
Յատուկ հաշվեկշիռներ 5.2

Հատուկ պահուստ սեփական կապիտալի գծով 5.2
Հարաբերական ինքնարժեք 2.1, 3.4
Հարկային հաշվեկշիռ 5.2
Հարկեր՝ շահույթից և եկամտից 5.3
Հարկման զուտ արդյունք 5.3
Հետաձգված եկամուտներ 5.2
Հիմնական արտադրանք 3.3, 3.5
Հիմնական ծախսեր 3.5, 3.6
Հիմնական միջոցների փոխարինմանն ուղղված ներդրումներ 9.1
Հող 1.2
Հողա բարելավում 1.2

Ձ

Ձեռնարկատիրական գույք (հարկվող) 5.2
Ձեռնարկատիրոջ սեփական կապիտալի փոփոխություն 6.4
Ձեռքբերման արժեք 2.1
Ձեռքբերման լրացուցիչ ծախսումներ 2.3

Ծ

Ծշգրտված շահույթ 6.1

Մ

Մաշվածության աստիճանը 6.4
Մաշվածության հաշվարկման գծային (հավասարաչափ) մեթոդը 2.3
Մաշվածության հաշվարկման նվազող մնացորդի մեթոդը 2.3
Մաշվածության հաշվարկման տարիների հանրագումարի մեթոդը 2.3
Մաշվածության հաշվարկում նվազագույն գործառնական արժեքի հիման վրա 2.3
Մաշվածության հաշվարկում ըստ թողարկված միավորների մեթոդի 2.3
Մասնակի արժեք 2.3
Մասնակի մարումներով փոխառություններ 8.2
Մասնակի պլանավորում 7.1
Մասնաճյուղ 1.1
Մարման ժամկետների համապատասխանության վերլուծությունը 6.4
Մեքենաներն ու սարքավորումները 1.2
Միանվագ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկման առանձնահատկությունները 9.2
Միանվագ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկը 9.2
Միավոր հողատարածության հաշվով ներդրված կապիտալի շահութաբերությունը 6.2
Միջանկյալ հաշվեկշիռ 5.2
Միջին արժեքների միջոցով գնահատում 2.3
Միջին տարեկան ավելցուկ 9.5
Միջնաժամկետ իրացվելիություն 6.3
Մնացորդային (լուծարային արժեք) 2.2
Մնացորդների համեմատում 7.1
Մշտական ծախսեր 3.5
Մշտական մշակաբույսերը 1.2
Մուտքեր 5.1, 6.3
Մուտքեր (ներհոսք) 9.3
Մուտքեր-ելքեր հարաբերակցությունը (BCR) 9.5
Մուրհակ 8.2

Ն

Ներդրված կապիտալի եկամտաբերություն 9.5
Ներդրված կապիտալի միջին մեծությունը 9.2
Ներդրված սեփական կապիտալի միջին մեծությունը 9.2
Ներդրում 9.1
Ներդրումների զուտ կրճատում 9.1
Ներդրումների հետզման ժամանակահատվածը 9.5
Ներդրումների շահագործման համախառն արդյունք 6.1
Ներկա արժեք 2.1, 9.3
Ներկա զուտ արժեքը 9.5
Ներկա զուտ արժեքի մեթոդը 9.5
Ներկա զուտ արժեքի մեկնաբանումը 9.5
Ներկա զուտ արժեքի չափորոշիչը 9.5
Ներտնտեսական օգտագործման արդյունքում ստացվող դրական շահույթ 3.4
Ներտնտեսական օգտագործման արտադրանք 3.3
Ներքին հաշվեկշիռ 5.2
Ներքին ֆինանսավորում 8.1
Նյութական վարկունակություն 8.2
Նորմատիվային ծախսերի հաշվառում 3.5
Նվազագույն մասնակի արժեք 2.3
Նվազեցված արժեք 2.2
Նվազող (ռեգրեսիվ) ծախսեր 3.5

Շ

Շահութաբերության գործակից 6.2
Շահութաբերության ներքին դրույք 9.5
Շահութաբերության ներքին դրույքի մեթոդը 9.5
Շահութաբերության ներքին դրույքի մեթոդի չափորոշիչը 9.5
Շահութաբերության ներքին դրույքի մեկնաբանումը 9.5
Շահութաբերության շեմը 4.3
Շահութաբերություն 4.2, 6.2
Շահույթ 6.1
Շահույթի հաշվին ձևավորվող այլ պահուստներ 5.2
Շահույթի հաշվին ձևավորվող պահուստներ 5.2
Շահույթի որոշման ժամանակահատվածը 5.1
Շահույթի և վնասի տարբերակված հաշվառման սկզբունք 5.1
Շահույթ /վնաս 5.3
Շահույթի/վնասի հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի մնացորդը 5.2
Շենքերն ու շինությունները 1.2
Շուկայական արժեք 2.1, 3.4
Շուկայական արտադրանքի թողարկում 4.1
Շուկայական կամ բորսայական արժեք 2.3

Ո

Ոչ ապրանքային (չվաճառահանվող) արտադրանք 3.3, 4.1
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ 5.2
Ոչ ընթացիկ ակտիվների օգտագործում 3.1
Ոչ համամասնական փոփոխական ծախսեր 3.2
Որոշակի ժամանակահատվածում կատարված ծախսերի՝ ըստ արտադրատեսակների հաշվառումը 3.8
Որոշակի ստորաբաժանման չվերագրվող ծախսեր 3.7
Որոշակի ստորաբաժանման վերագրվող ծախսեր 3.7

Չ

- Չապահովված վարկեր 8.2
- Չվարձատրվող աշխատանքի շահութաբերությունը 6.2
- Չվարձատրվող աշխատուժի հատույց 6.1
- Չվճարված փայաբաժինները 5.2

Պ

- Պակասուրդով հաշվեկշիռ 5.2
- Պահանջվող ֆինանսական միջոցները 8.3
- Պահուստային կապիտալ 5.2
- Պահուստներ 5.2
- Պահուստների հակադարձում 5.2
- Պայմանականորեն փոփոխական ծախսեր 3.2
- Պաշարները 1.2
- Պարտադիր պահուստ 5.2
- Պարտավորություններ 5.2
- Պարտավորությունների / ակտիվների մնացորդ 8.1
- Պարտավորությունների ճանաչումը 5.2
- Պարտավորությունների մարման հաշվարկային ժամանակաշրջան 6.3
- Պարտքի սպասարկման պահուստ 6.3
- Պարտքի սպասարկման պահուստի օգտագործման աստիճան 6
- Պարտքի սպասարկման սահմանագիծը 6.3
- Պլանային ծախսերի հաշվառում 3.5
- Պլանային հաշվարկ 7.1
- Պլանավորում հաշվարկային տվյալների հիման վրա 7.1
- Պլանավորում փաստացի տվյալների հիման վրա 7.1
- Պրոգրեսիվ ամորտիզացիա 2.3

Ս

- Սահմանային եկամուտ 3.8
- Սահմանային ծախսեր 3.8
- Սահմանային հատույթ 3.8
- Սահմանային շահույթ 3.8
- Սեփական բաժնեմասի գծով պահուստ 5.2
- Սեփական կապիտալ 5.2
- Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ 5.2
- Սեփական կապիտալի կենտրոնացման գործակից 6.4
- Սեփական կապիտալի հատույց 6.1
- Սեփական կապիտալի ձևավորումը 6.4
- Սեփական կապիտալի շահութաբերության գործակիցը 9.2
- Սեփական կապիտալի շահութաբերությունը 6.2, 9.2
- Սեփական կապիտալի և հիմնական միջոցների հարաբերակցության գործակից 6.4
- Սեփական միջոցների հաշվին ֆինանսավորում 8.1
- Սկզբնական արժեք 2.1, 2.3
- Սկզբնական հաշվեկշիռ 5.2
- Սովորական գործունեությունից շահույթ / վնաս 5.3
- Սպառողական արժեք 2.2
- Ստորադաս փոխառություններ 5.2

Վ

- Վաճառքի արժեք 2.1
- Վաճառքի համար չնախատեսված արտադրանքի

պահանջարկը 4.1

- Վաճառքի հարաբերական արժեք 2.1
- Վարկ 8.2
- Վարկեր՝ ապահովված դրամական պահանջի զիջմամբ 8.2
- Վարկերի դասակարգումը 8.2
- Վարկերի ձևերը 8.2
- Վարկի ապահովում 8.2
- Վարկունակություն 8.2
- Վարձակալի հիմնական կապիտալի շահութաբերությունը 6.2
- Վերականգնման արժեք 2.1, 2.2, 2.4
- Վերականգնման արժեք (արտադրական ինքնարժեքի դեպքում) 2.1
- Վերավաճառքի արժեք 2.1
- Վերջնական արժեք 9.3
- Վերջնական արժեքի գործակից 9.4
- Վերջնական արժեքի տարեկան հավասարաչափ բաշխման գործակից 9.4
- Վերջնական հաշվեկշիռ 5.2
- Վճարային հոսքեր 9.3
- Վճարումների ժամանակավոր դադարեցում 6.3

Տ

- Տարածամկետ մարումներով փոխառություններ 8.2
- Տարածամկետ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկման առանձնահատկությունները 9.3
- Տարածամկետ ներդրումների շահութաբերության հաշվարկը 9.3
- Տարեկան հաշվեկշիռ 5.2
- Տարեկան հավասարաչափ սպասարկմամբ փոխառություններ 8.2
- Տարեկան հավասարաչափ վճարումների (անուիտետի) մեթոդ 9.5
- Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակը 5.2
- Տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերը 5.2
- Տարվա զուտ շահույթ / վնաս 5.3
- Տնտեսական արդյունավետություն 6.5
- Տնտեսական գործունեությունից եկամուտ 6.4
- Տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության արդյունավետության ցուցանիշները 6.1
- Տնօրինվող եկամուտ 6.4

Ց

- Ցանքաշրջանառության դրական արդյունքը 3.4
- Ցածր տեմպերով աճող փոփոխական ծախսեր 3.5

ՈՒ

- Ուղղակի ծախսեր 3.2, 3.7

Փ

- Փաստացի ծախսերի հաշվառում 3.5
- Փոփոխական ծախսեր 3.5
- Փոփոխուն ծախսեր 3.5
- Փոխանակային արժեք 3.4
- Փոխառու կապիտալի ծածկման գործակից 6.4
- Փոխառու կապիտալի կենտրոնացման գործակից 6.4
- Փոխառու միջոցների հաշվին ֆինանսավորում 8.1

Փոխառություն 8.2
Փորձնական եղանակով պլանավորում 7.1

Օ

Օժանդակ արտադրություն 1.1
Օպտիմալացման հաշվարկի իրականացում 7.1
Օտարման արժեք 2.1

Ֆ

Ֆիզիկական անձանց շահույթի որոշումը 5.1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության կառուցվածքն՝ ըստ ծախսերի բնույթի մեթոդի 5.3
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության առավել կարեվոր հոդվածներն ըստ ծախսերի բնույթի մեթոդի 5.3
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը 5.3
Ֆինանսական գործառնությունների գծով շահույթ / վնաս 5.3
Ֆինանսական գործառնություններից եկամուտ 5.3
Ֆինանսական ծախսեր 5.3
Ֆինանսական կախվածության աստիճան 6.4
Ֆինանսական կայունություն 6.4
Ֆինանսական հաշվառում 5.1
Ֆինանսական միջոցներ 1.2
Ֆինանսական միջոցներ գործառնական գործունեությունից 8.3
Ֆինանսական ներուժ 6.3, 8.1
Ֆինանսական պլան 8.3
Ֆինանսական պլանավորում 8.3
Ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) 8.1
Ֆինանսամաթեմատիկական գործակիցները 9.4
Ֆինանսավորման սխեմա 8.1
Ֆինանսավորումը 8.1
Ֆոնդատարություն 6.4

Գծապատկերներ և աղյուսակներ

Արտադրական գործընթացի շահութաբերության ցուցանիշները 4.3
Արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) դասակարգումը և գնահատումը 3.3
Արտադրության արդյունավետության ցուցանիշները 6.1
Ծախսերի դասակարգումը 3.2
Ծախսերի հաշվարկն ըստ արտադրատեսակների 3.8
Ծախսերի մեծության կախվածությունը արտադրանքի ծավալից 3.2
Կազմակերպության գործունեության արդյունավետության ցուցանիշները 6.1
Համախառն շահույթի մարժայի հաշվարկը 4.3

Literatur für den deutschen Teil
Literature for the german part
Литература к немецкой части
Գերմաներեն բաժնի գրականությունը

1. Hauptverband für landwirtschaftliche Buchstellen und Sachverständige (HLBS): Betriebswirtschaftliche Begriffe für die landwirtschaftliche Buchführung und Beratung, Heft 14 der Schriftenreihe des HLBS, Bonn, 6. Auflage, 1981.
2. Hauptverband für landwirtschaftliche Buchstellen und Sachverständige (HLBS): Betriebswirtschaftliche Begriffe für die landwirtschaftliche Buchführung und Beratung, Heft 14 der Schriftenreihe des HLBS, Bonn, 7. Auflage, 1996.
3. Reisch, E., Zeddies, J.: Einführung in die landwirtschaftliche Betriebslehre, Bd. 2: Spezieller Teil, Stuttgart, 2. Auflage, 1982.
4. Reisch, E., Knecht, G.: Betriebs-und Marktlehre, Landw. Lehrbuch 3, 7. Auflage, Stuttgart, 1994.
5. Steinhauser, H, Langbehn, C.: Einführung in die landwirtschaftliche Betriebslehre, Bd. 1: Allgemeiner Teil, Stuttgart, 2. Auflage, 1992.
6. Ströbel, H.: Betriebswirtschaftliche Planung von bäuerlichen Kleinbetrieben in Entwicklungsländern, Eschborn 1987, Band I: Grundlagen und Methoden, Band II: Materialband.
7. Verband der Landwirtschaftsberater in Bayern e.V.: Die Landwirtschaft, Bd. 4: Wirtschaftslehre, München, 10. Auflage, 1993.

Literatur für den englischen Teil
Literature for the english part
Литература к английской части
Անգլերեն բաժնի գրականությունը

1. Fink, H. (1994): Econotermis - A glossary of economic terms. 5. Auflage, R. Oldenbourg Verlag, München, Wien
2. Haensch, G. und Haberkamp, G. de Antón (1987): Wörterbuch der Landwirtschaft. 5. Auflage, BLV verlagsgesellschaft, München
3. Hanser, T. (1995): Deutsch-englisches Glossar für Geschäftsberichte. 1. Auflage, Orac Verlag, Wien
4. (MAFF) Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (1977): Definitions of terms used in agricultural business management. 2. Auflage, MAFF, London
5. Schäfer, W. (1997): Wirtschaftswörterbuch, Band II: Englisch- Deutsch. 5. Auflage. Verlag Vahlen, München
6. Schäfer, W. (1998): Wirtschaftswörterbuch, Band I: Deutsch-Englisch. 6. Auflage. Verlag Vahlen, München
7. Terrell, P. (1995): Pons-Großwörterbuch. Collins Deutsch-Englisch, Englisch-Deutsch. 2. Auflage, Klett Verlag für Wissen und Bildung, Stuttgart, Dresden

Literatur für den russischen Teil
Literature for the russian part
Литература к русской части
Ուսերեւն բաժնի գրականութիւնը

1. **Немецко-русский экономический словарь. Ок. 47000 терминов/ Под ред. Ю.И. Куколева. -4-е издание с дополнением. –М. РУССО, 1996. 684 с.**
2. **Немецко-русский сельскохозяйственный словарь. Ок. 11000 терминов/ Под ред. Е. Ф. Линника и др. -3-е изд., исправ. –М. РУССО, 1998. -744 с.**

Literatur für den armenischen Teil
Literature for the armenian part
Литература к армянской части
Հայերեն բաժնի գրականությունը

1. Ավելացված արժեքի հարկի մասին ՀՀ օրենքը, ՀՕ-118, 16.06.2007 (փոփոխություններով և լրացումներով):
2. Եկամտահարկի մասին ՀՀ օրենքը, ՀՕ-183, 27.12.1997 (փոփոխություններով և լրացումներով):
3. Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան, Ն-319, 29.12.2000:
4. Հաշվապահական հաշվառման մասին ՀՀ օրենքը, ՀՕ-515-Ն, 26.12.2002 (փոփոխություններով և լրացումներով):
5. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտ 1, Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում, 746(Ն), 24.03.2010:
6. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտ 2, Պաշարներ, 746(Ն), 24.03.2010:
7. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտ 16, Հիմնական միջոցներ, 746(Ն), 24.03.2010:
8. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտ 32, Ֆինանսական գործիքներ. ներկայացումը, 746(Ն), 24.03.2010:
9. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտ 39, Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը, 746(Ն), 24.03.2010:
10. Հարկերի մասին ՀՀ օրենքը, ՀՕ-107, 12.05.1997 (փոփոխություններով և լրացումներով):
11. ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրք, ՀՕ-239, 05.05.1998 (փոփոխություններով և լրացումներով):
12. Շահութահարկի մասին ՀՀ օրենքը, ՀՕ-155, 30.09.1997 (փոփոխություններով և լրացումներով):
13. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտ 7, Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ, 746(Ն), 24.03.2010:
14. Большой немецко-русский экономический словарь. Ок. 50000 терминов/ Под ред. Ю.И. Куколева. – М. РУССО, 2007. 928 с.
15. Международный стандарт финансовой отчетности (IAS) 1, Представление финансовой отчетности, 30.11.2008.
16. Международный стандарт финансовой отчетности (IAS) 2, Запасы, 31.12.2008.
17. Международный стандарт финансовой отчетности (IAS) 16, Основные средства, 31.12.2008.
18. Международный стандарт финансовой отчетности (IAS) 32, Финансовые инструменты: представление информации, 31.12.2008.
19. Международный стандарт финансовой отчетности (IAS) 39, Финансовые инструменты: признание и измерение, 31.12.2008.
20. Международный стандарт финансовой отчетности (IFRS) 7, Финансовые инструменты: раскрытие информации, 31.12.2008.
21. Финансовый менеджмент: теория и практика/Под ред. Е.С Стояновой. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во “Перспектива”, 2002. 656 с.

22. Шарп У.Ф., Александер Г.Дж., Бэйли Дж.В., Инвестиции: Пер. с англ. – М.: Инфра-М, 2004. – 1028 с.
23. International Accounting Standard 1, Presentation of Financial Statements, 30.11.2008.
24. International Accounting Standard 2, Inventories, 31.12.2008.
25. International Accounting Standard 16, Property, Plant and Equipment, 31.12.2008.
26. International Accounting Standard 32, Financial Instruments: Presentation, 31.12.2008.
27. International Accounting Standard 39, Financial Instruments: Recognition and Measurement, 31.12.2008.
28. International Financial Reporting Standard 7, Financial Instruments: Disclosures, 31.12.2008.
29. International Financial Reporting Standards, IFRS Foundation, IASB, www.iasb.org.
30. International Accounting Standard 1, Darstellung des Abschlusses, 30.11.2008.
31. International Accounting Standard 2, Vorräte, 31.12.2008.
32. International Accounting Standard 16, Sachanlagen, 31.12.2008.
33. International Accounting Standard 32, Finanzinstrumente: Darstellung, 31.12.2008.
34. International Accounting Standard 39, Finanzinstrumente: Ansatz und Bewertung, 31.12.2008.
35. International Financial Reporting Standard 7, Finanzinstrumente: Angaben, 31.12.2008.
36. Robert W. Kolb, Ricardo J. Rodriguez, Principles of Finance, Third Edition. Oxford: Blackwell Publishers, 1996. - 662p.